SUOMENMAAN VIRALLINEN TILASTO.

II.

KATSAUS

SUOMENMAAN TALOUDELLISEEN TILAAN.

5.

Viisivuotiskausi 1881—1885.

Exposé de la situation économique de la Finlande pendant les années 1881—1885.

HELSINGISSÄ,
KEISARILLISEN SENAATIN KIRJAPAINOSSA,
1890.

Sisältö.

Tilastollisen Toimiston alamainen kertomus Suomenmaan taloudellisesta tilasta vuosina 1881—1885.

Tekstiä (siv. 1—170). Siv.

I. **Johdanto** . . . . . 1.
Pinta-ala ja rajat . . . . . 1.
Hallinnollinen, lainkäytännöllinen y. m. jako . . . . . 3.
Ilmanlaatuseikat . . . . . 4.
Ulkonaiset valtiolliset olot . . . . 7.

II. **Väkiluku ja asunnot** . . . . . 8.
Väkiluku ja väestönlisäys . . . . 8.
Asuinrakennukset . . . . . 20.

III. **Elinkeinot** . . . . . 23.
Maanviljelys . . . . . 23.
Karjanhoito . . . . . 38.
Maanlohkominen . . . . . 49.
Metsänhoito . . . . . 51.
Metsästys . . . . . 57.
Kalastus . . . . . 60.
Koti- ja käsiteollisuus . . . . . 67.
Vuorityö . . . . . 71.
Tehtaat, käsiteollisuuslaitokset ja käsityöt . . . . . 76.
Paloviinanvalmistus . . . . . 83.

V. **Kauppa ja kulkuneuvot** . . . . 88.
Kauppa . . . . . 88.
Merikulku . . . . . 96.

Table des matières.

Rapport du bureau central de statistique sur la situation économique de la Finlande pendant la période qvinqvennale de 1881—1885.

Texte (pages 1—170). Page.

I. **Introduction** . . . . . 1.
Superficie et frontières . . . . . 1.
Division administrative et judiciaire 3.
État de la température . . . . . 4.
L'influence de l'état politique sur les conjonctures commerciales . . . . 7.

II. **Population et habitations** . . . 8.
Accroissement de la population . . 8.
Habitations . . . . . 20.

III. **Agriculture et industrie** . . . . 23.
Agriculture . . . . . 23.
Élevage des bestiaux . . . . . 38.
Nombre des exploitations rurales. . 49.
Economie forestière . . . . . 51.
Chasse . . . . . 57.
Pêche . . . . . 60.
Industrie domestique . . . . . 67.
Industrie minière . . . . . 71.
Fabriques, manufactures et métiers des artisans . . . . . 76.
Fabrication de l'eau-de-vie . . . . 83.

IV. **Commerce et communications** . . 88.
Commerce . . . . . 88.
Navigation . . . . . 96.

Siv.

Merikulkuneuvot . . . . . 101.
Maakulkuneuvot . . . . . 105.
Rautatiet . . . . . 108.
Postitoimi . . . . . 112.

V. **Kameraalitoimi** . . . . . 113.
Maanverotus . . . , ... 113.
Talonsavut . . . . . 118.
Maanmittaus ja isojako . . . . . 123.
Kruununtulot . . . . . 124.

VI. **Yhteiskunnalliset ja kunnalliset olot** . . . . . 125.
Kuntien tulot ja menot . . . . . 125.

Uudet rakennukset . . . . . 128.
Rahaliike ja lainalaitokset . . . . 128.

Vakuutuslaitokset . . . . . 139.
Säästöpankit . . . . . 146.
Testamentteja ja lahjotuksia ylejshyödyllisiin yrityksiin . . . . . 148.
Opetustoimi . . . . . 151.
Aikakautinen kirjallisuus . . . . . 157.
Terveydenhoito . . . . . 158.
Köyhäinhoito . . . . . 162.
Vankeinhoito . . . . . 167.

Taululiitteitä (siv. 1—244).

1. Henkikirjoihin ja kirkonkirjoihin pantu väestö Suomessa 31 p. jouluk. v. 1885 toinen toiseensa verrattuna . . 2.

2. Asuinrakennusten lukumäärä Suomessa 1885 vuoden lopussa . . . . . 20.
3. Asuinrakennusten Suomessa laatu rakennusaineen, kattamisen ja korkeuden puolesta v. 1885 . . . . . 30.
4. Maanomistajain lukumäärä ja jako viljellyn maansa laajuuden mukaan v. 1885 31.
5. *a—e.* Kylvö- ja satomäärä vv. 1881—1885 . . . . . 32.
6. Viljan tuonnin ja viennin määrät vuosina 1881—1885 . . . . . 36.

Page.

Voies de communication par eau . . 101.
Grandes routes . . . . . 105.
Chemins de fer . . . . . 108.
Postes . . . . . 112.

V. **Finances** . . . . . 113.
Rente foncière . . . . . 113.
Propriétés rurales . . . . . 118.
Arpentage et partage des terres . . 123.
Revenus de l'État . . . . . 124.

VI. **Renseignements sur l'état social et communal** . . . . . 125.
Les revenus et les dépenses des communes . . . . . 125.
Nouvelles constructions . . . . . 128.
Circulation de l'argent et institutions de crédit . . . . . 128.
Sociétés d'assurance . . . . . 139.
Caisses d'épargne . . . . . 146.
Legs et donations au profit des communes ou du bien public . . . . . 148.
Enseignement public . . . . . 151.
La presse périodique . . . . . 157.
Soins hygiéniques . . . . . 158.
Soins des pauvres . . . . . 162.
Régime des prisons . . . . . 167.

Tableaux (pages 1—244).

1. Comparaison des relevés de la population selon registre civil avec ceux des rôles de la cote personnelle au 31 Décembre 1885 . . . . . 2.
2. Nombre des maisons d'habitation en Finlande à la fin de l'année 1885 . . 20.
3. Maisons habitables reparties selon la construction, la matière du toit et l'hauteur en étages . . . . . 30.
4. Les propriétaires classés selon la grandeur de leurs terres labourables en 1885 31.
5. *a—e.* Sémence et récolte en 1881—1885. 32.

6. Importation et exportation du blé en 1881—1885 . . . . . 36.

Siv.

7. Talven yli elätettyjen elukkain lukumäärä Suomessa 1881—1885 . . . . 38.
8. Tarttuviin tauteihin kuolleita elukoita 1881—1885 . . . . . 40.
9. Petojen tappamia koti-eläimiä 1881—1885 . . . . . 43.
10. Vaihtelut ruistynnyrin hinnassa vuosina 1881—1885 . . . . . 46.
11. Palvelus- ja työväen palkkaehdot maaseudulla vuosina 1881—1885 . . . . 48.
12. Katsaus metsävalkeoihin Suomessa vuosina 1881—1885 . . . . . 52.
13. Plankkujen ja lautojen keskihinta vuosina 1881—1885 . . . . . „
14. Halkojen keskihinta vuosina 1881—1885 . . . . . 53.
15. Tervan keskihinta vv. 1881—1885 . „
16. Tapettuja peto-eläimiä ja niistä maksettujen palkintojen määrä 1881—1885 . . . . . 54.
17. Vero- ja kotitarvemyllyjen lukumäärä Suomessa v. 1885 . . . . . 57.
18. Katsaus Suomen sahaliikkeesen 1881—1885 . . . . . 58.
19. Katsaus Suomen kaupunkien kasvamiseen vuosina 1881—1885 . . . . 60.
20. Aikakautena 1881—1885 tapahtuneitten kauppiaskonkurssein lukumäärä . 62.
21. Maanteitä ja siltoja Suomessa vuonna 1885 . . . . . 64.
22. Erityisluettelo tehdyistä uusista maanteistä kussakin läänissä 1881—1885 . 65.
23. Kyyditys ja kestikievarit Suomessa vuosina 1881—1885 . . . . . 76.
24. Erityisluettelo yleisten ulostekojen suuruudesta keskimäärin manttaalilta kussakin maalaiskunnassa Suomessa v. 1885 . . . . . 80.
25. Erityisluettelo maksettavaksi lasketusta kruununylöskannosta ja maksamattomista rästeistä kussakin läänissä vv. 1881—1885 . . . . . 92.
26. Tietoja maalaiskuntien tuloista ja menoista vuonna 1885 . . . . . 96.
27. Ilmotus Suomen kaupunkien tuloista v. 1885 . . . . . 128.

Page.

7. Nombre des animaux domestiques en Finlande 1881—1885 . . . . . 38.
8. Animaux domestiques crevés des épidémies contagieuses 1881—1885 . . 40.
9. Animaux domestiques tués par des bêtes féroces 1881—1885 . . . . . 43.
10. Les prix courants du seigle en 1881—1885 . . . . . 46.
11. Les salaires des ouvriers agricoles pendant les années 1881—1885 . . . 48.
12. Les incendies des forêts en Finlande en 1881—1885 . . . . . 52.
13. Prix moyens des bois de sciage en 1881—1885 . . . . . „
14. Prix moyens de bois à brûler 1881—1885 . . . . . 53.
15. Prix moyens de goudron en 1881—1885 „
16. Bêtes féroces tuées ainsi que le montant des gratifications accordées aux chasseurs en 1881—1885 . . . . . 54.
17. Nombre des moulins en 1885 . . . 57.
18. Nombre des scieries ainsi que leur production en 1881—1885 . . . . 58.
19. Le développement des villes de la Finlande en 1881—1885 . . . . . 60.
20. Nombre des faillites des commerçants en 1881—1885 . . . . . 62.
21. Routes et ponts en 1885 . . . . . 64.
22. Spécification des routes en construction pendant les années 1881—1885 . 65.
23. Service des relais en Finlande en 1881—1885 . . . . . 76.
24. Contributions en moyenne sur chaque „mantal“ dans les communes rurales de la Finlande en 1885 . . . . . 80.
25. Le montant des contributions directes au profit de l'État et les restes pendant les années 1881—1885 . . . . 92.
26. Les revenus et les dépenses des communes rurales en 1885 . . . . . 96.
27. Aperçu des revenus des villes de la Finlande en 1885 . . . . . 128.

Siv.

28. Ilmotus Suomen kaupunkien menoista v. 1885 . . . . . 132.
29. Tietoja Säästöpankeista Suomessa v. 1885 . . . . . 136.
30. Katsaus pitäjänmakasiinien tilaan vuosina 1881—1885 . . . . . 142.
31. Luettelo rahastoista yleishyödyllisiä tarkotuksia varten, pensioni- ja avunantokassoista v. 1885 . . . . . 144.
32. Vertaileva taulu rahoista, mitoista ja painoista . . . . . 244.

Page.

28. Les dépenses des villes de la Finlande en 1885 . . . . . 132.
29. Les caisses d'épargne en Finlande en 1885 . . . . . 136.
30. Les magasins de blé des communes en 1881—1885 . . . . . 142.
31. Spécification des fonds communaux et d'autres fonds institués pour l'utilité publique, en 1885 . . . . . 144.
32. Tableau comparatif des monnaies, poids et mesures . . . . . 244.

I. Johdanto.

Maan rajat, pinta-ala ja jako. Ulkonaiset olot, joista yleinen taloudellinen tila viisivuotiskauden kuluessa on riippunut.

Rajat ja pinta-ala. Maan rajat eivät viisivuotiskautena 1881—1885 ole mitenkään muuttuneet, josta syystä pinta-alan suuruuski on pysynyt muuttumatonna.

Sanottuna aikakautena ei mitään uutta laskua Suomen pinta-alan laajuudesta ole omassa maassa tehty. Tulokset niistä laskuista, jotka Maanmittauksen Ylihallitus v. 1870 toimitti suuren Suomen yleiskarttansa johdolla, ovat siis yhä semmoisinaan eikä niitä myöskään ole minkäänlaisten saman viraston myöhemmin toimittamain maantieteellisten mittausten kautta uudelleen tarkastettu. Mainitun laskun mukaan eri läänien ja koko maan pinta-alan suuruus oli seuraava:

Uudenmaan läänin	. . . . .	11,790 □	kilomeetriä,
Turun ja Porin „	. . . . .	24,565 „	„
Hämeen „	. . . . .	22,081 „	„
Wiipurin „	. . . . .	35,850 „	„
Mikkelin „	. . . . .	22,885 „	„
Kuopion „	. . . . .	44,750 „	„
Waasan „	. . . . .	41,623 „	„
Oulun „	. . . . .	166,739 „	„
	Koko Suomen	370,283 *) □	kilomeetriä.

Uusimmat laskut Suomen pinta-alan suuruudesta on kenraalimajuri Venäjän yleis-esikunnassa Strelbitski v. 1882 toimittanut. Koska hänen julkaisemiansa tietoja Europalaisten valtakuntain pinta-alaseikoista melkein kaikkialla pidetään tarkimpina ja luotettavimpina, pannaan tähän vertailun vuoksi hänen laskunsa Suomen pinta-alan suuruudesta:

*) Paitsi Suomen osuutta Laatokasta.

Läänit.	Neliökilomeetriä.		
	Maata.	Järviä.	Summa.
Uudenmaan lääni	11,131	741	11,872
Turun ja Porin lääni	23,136	1,035	24,171
Hämeen „	17,959	3,625	21,584
Wiipurin „	31,409	3,632	35,041
Mikkelin „	17,275	5,565	22,840
Kuopion „	35,746	6,984	42,730
Waasan „	38,309	3,402	41,711
Oulun „	156,979	8,662	165,641
Suomen osuus Laatokkaa	—	8,014	8,014
Koko Suomi	331,944	41,660	373,604

Tämän laskun mukaan on siis 88,85 % Suomen pinta-alasta maata ja 11,15 % vettä.

Teidän Keisarillisen Majesteetinne Armollisen Kuulutuksen mukaan 16 p:ltä Tammikuuta 1877, joka koskee tapaa miten ja aikaa milloin Kuvernöörien kertomukset läänien tilasta ja hallinnosta ovat annettavat, kootaan nykyään tietoja jokaisen talon tilus-laveudesta maassa. Näillä tiedoilla on kuitenki sekä koko maan että erityisten paikkakuntain pinta-alan suuruutta laskettaessa varsin vähä arvoa, koska ne, olletikin mitä metsä- ja joutomaihin tulee, enimmäkseen perustuvat mielivaltaisiin otaksumisiin ja pinta-alan laajuus tavallisesti arvataan paljoa vähemmäksi kuin se todella on. Niistä saadaan enemmän tai vähemmän tyydyttävä selko ainoastaan viljellyn maan laveudesta, jonkatähden ne alempana otetaanki puheeksi, kun tulee kysymys maanviljelyksestä maassa.

Suomenmaan luonnonlaatu tekee mahdolliseksi rauhallisella työnteolla vuosi vuodelta lisätä sen aluetta. Vielä on maassa jälellä summattomia vesiperäisiä soita ja rämeitä, joiden yhtämittainen kuivaaminen, niin hyvin taloudellisten kuin terveyshoidollisten etujen vaatima, joka vuosi lisää uusia aloja kuivaa maata entisiin ja niinmuodoin todella laventaa sitä aluetta, joka täällä on ihmisen viljeltävä. Nykyään otaksutaan että vähintään viidesosa Suomenmaan koko pinta-alasta on tämmöisiä vielä kuivaamattomia rämemaita. Tosin ei löydy varmoja, uudempiin mittauksiin perustuvia tietoja näiden suuruudesta ja laveudesta kussaki läänissä eikä myöskään niiden alueiden laajuudesta, jotka niistä on viljelykselle anastettu. Kuitenki ne tiedot, jotka alempana esitetään vuosina 1881—1885 tehdyistä järvenkuivaus- ja kaivantotöistä sekä soiden ja rämeiden ojittamisesta, ovat mittakaavana, jonka mukaan voipi arvostella mitenkä vesiperäisten maiden kuivaustyöt vuosi vuodelta ovat edistyneet.

Hallinnollinen jako. Eri läänien rajat ja ala eivät viisivuotiskautena 1881—1885 ole olleet muutosten alaisia. Aikakauden lopulla Suomi hallinnollisessa suhteessa oli jaettu seuraavalla tavalla:

Division administrative du pays.

	Kaupungeita. *Villes.*	Kihlakuntia. *Bailliages.*	Nimismiehenpiiriä. *Districts des bas-officiers.*
Uudenmaan lääni	5	4	24
Turun ja Porin „	6	10	45
Hämeen „	2	6	26
Wiipurin „	6	9	40
Mikkelin „	3	4	22
Kuopion „	2	6	27
Waasan „	7	6	39
Oulun „	5	6	37
Koko Suomi 1885	36	51	260
„ „ 1880	36	51	253

Hallinnollisessa jaossa viisivuotiskautena tehdyt muutokset rajottuvat erityisiin nimismiespiirien uudestajärjestämisiin. Niin tuli suurempain piirien halkaisemisen kautta seitsemän uutta nimismiehenpiiriä lisää, joista yksi Wiipurin, neljä Waasan ja kaksi Oulun läänissä. Nämät, samoin kuin edellisetki samanlaatuiset järjestelemiset, ovat tosin vähitellen saattaneet maan hallinnollisen jaon hiukka yhdenmukaisemmaksi, vaikka kuitenki paljo epätasaisuutta tässä kohden yhä vielä on jälillä. 1885 vuoden lopulla oli kihlakuntien ja nimismiespiirien keskimääräinen väkiluku:

	Kihlakunnissa.	Nimismiespiireissä.
Uudenmaan läänin	39,329	6,555.
Turun ja Porin „	32,243	7,165.
Hämeen „	35,745	8,249.
Wiipurin „	32.412	7,293.
Mikkelin „	41,686	7,579.
Kuopion „	43,136	9,586.
Waasan „	60,258	9,271.
Oulun „	33,341	5,407.
Koko Suomessa	38,688	7,588.

Maamme väkirikkain kihlakunta on Ilmajoen kihlakunta Waasan läänissä, jossa on enemmän kuin 85,000 asukasta; väkiluvultaan pienin kihlakunta, kun ei

Lapinmaata oteta lukuun, on Mynämäen kihlakunta Turun ja Porin läänissä, jonka asukasluku on lähes 20,000 henkeä. Vielä suurempi on eroavaisuus nimismiespiireissä, joista suurimmat, niinkuin Kuopio, jossa löytyy 22,200 asukasta, Närpiö Waasan läänissä, jossa on 18,120 asukasta, sekä Tammela Hämeen läänissä, jonka asukasluku on 18,100 henkeä, ovat kymmenen kertaa väkirikkaampia kuin pienimmät. Jollei oteta lukuun semmoisia piirejä, jotka ovat saaria ja joita erikois-aseman ja muiden asianhaarain vuoksi ei voida yhdistää toisten kanssa, niinkuin esm. Suursaari ja Tytärsaari, Lavansaari ja Seitskaarto, Kumlinki-Brändö, Raippaluoto y. m., löytyy nimittäin mannermaallaki nimismiespiirejä, jotka sekä laveudeltaan että väkiluvultaan ovat paljo pienempiä kuin läänin keskimääräiset luvut, ja verrattuina äsken mainittuihin väkirikkaisiin piireihin saattavat tuon epätasaisen jaon selvästi näkyviin, niinkuin Suistamo Wiipurin läänissä 2,570:llä, Padasjoki Hämeen läänissä 2,375:llä, Taivalkoski Oulun läänissä 2,300:lla ja Rautavaara Kuopion läänissä 1,500:lla asukkaalla.

Tilastollisen Toimiston alamaisessa Kertomuksessa Suomenmaan taloudellisesta tilasta vuosina 1871—1875 ja 1876—1880 on jo puhuttu siitä yhtäpitäväisyyden puutteesta, joka yhä vielä on olemassa maamme hallinnollisen, lainkäytännöllisen ja kirkollisen jaon välillä, sekä niistä vastuksista, joita, varsinki tilastollisessa suhteessa, syntyy sen kautta että hallintopiirit yllämainituissa suhteissa ovat keskenänsä erilaiset. Kun lisäksi tulee, että nämät hallintopiirit usein ovat samannimiset, vaikk'eivät käsitä samoja aloja, käypi asiantila vielä sekavammaksi. Niin löytyy nykyään sekä tuomiokuntia että kihlakuntia, joilla on nimenä Helsinki, Piikkiö, Halikko, Wehmaa, Pirkkala, Jämsä, Hollola, Mikkeli, Heinola, Juuka, Rantasalmi, Rautalampi, Kuopio, Iisalmi, Liperi, Korsholma, Ilmajoki, Laukaa, Oulu, Salo ja Kemi, mutta ei ainoakaan näistä tuomiokunnista käsitä samaa alaa kuin yhdenniminen kihlakunta, vaan toisinaan suuremman, toisinaan pienemmän. Suomen lainkäytännöllisen, hallinnollisen ja kirkollisen jaon yhtäpitäväiseksi järjestäminen näyttää sentähden olevien olojen vaatimalta, olletiki kun tuomiokuntain nykyiset rajat toisinaan, niinkuin Kiteen, Rautalammin ja Leppävirtain tuomiokuntain, käyvät ristiin itse lääninrajojen kanssa ja toisinaan taas (esimerkiksi Sahalahdella ja Peräseinäjoella) jakavat kirkkokunnat kahtia, joiden yhteys kuitenki jokaisessa jaossa olisi ollut säilytettävä. Tähän voidaan vielä lisätä, että myöski hallinnollinen ja kirkollinen pitäjänjako usein on erilainen ja että tässäki suhteessa samalla nimellä toisinaan osotetaan alueita, jotka yhden jakoperustuksen mukaan käsittävät eri alan kuin toisen mukaan.

Ilmanlaatuseikat viisivuotiskautena olivat ylipäänsä maanviljelykselle vähemmän suotuisat, vaikka ne eivät kuitenkaan tuottaneet mitään yleisempiä eli kovempia katovuosia eivätkä niinmuodoin myöskään suuremmassa määrässä vaikuttaneet häiritsevästi taloudelliseen varallisuuteen. Vuonna 1881 oli erittäin ankara

talvi ja myöhäinen ja kylmä kevät, niin että esm. merikulku Helsingissä alkoi vasta Toukokuun jälkipuolella. Keväällä niittymadot tekivät monin paikoin paljon häviöä luonnollisilla niityillä. Kesä oli sateinen, jonkakautta heinänteko kävi hankalaksi ja kevättouvot myöhästyivät; syyskesällä liikkui halla. Tämän johdosta viljasato ylipäänsä tuli keskinkertaista huonompi ja heinänsaalis monin paikoin niin hiukka, että karjaa täytyi vähentää. Seuraavana vuonna 1882 ilmanlaatuseikat olivat erittäin suotuisat ja viljasato tuli maan eteläisissä osissa runsas sekä keskimäisissä ja pohjoisissa osissa joko hyvä tai keskinkertainen; heinänsaalis oli osittain runsas, osittain hyvä, vaan pohjois-osissa keskinkertaista huonompi. V. 1883 ilmat eivät olleet suotuisat. Viljasato sen johdosta tuli ylipäänsä vähemmän tyydyttävä, vaan heinänsaalis kuitenki keskenkertainen ja kahdessa pohjoisemmassa läänissä, Waasan ja Oulun, runsaski. Ilmat v. 1884 olivat etelä-osissa maata sangen suotuisat kasvullisuudelle, josta syystä viljasato siellä ylipäänsä antoiki keskinkertaista paremman tulon; pohjois-Suomessa ilmat olivat vähemmän suotuisat ja sato jäi siellä keskinkertaista alemmaksi. Heinänsaalis oli koko maassa runsas, paitsi Waasan ja Oulun lääneissä, joissa se tuli vain keskinkertainen. V. 1885 kevät oli pitkä ja kylmä, vaan kun kesä ylimalkaan muodostui suotuisaksi, tuli viljasato tyydyttävä ja heinänsaalista varsinki pohjoisissa lääneissä kehuttiin erittäin runsaaksiki.

Enemmän paikkakunnallisista luonnon-ilmiöistä viisivuotiskautena ovat seuraavat erittäin mainittavat. Marraskuulla 1881 raivosi kovat myrskyt etelä Pohjanmaalla, varsinki Uuden-Kaarlepyyn tienoilla, jossa pakkihuone vahingoittui ja höyrylaivasilta luhistui alas. 1882 raesade hävitti viljan osassa Waasan lääniä. Kesäkuun 15 p. samana vuonna havaittiin heikko maantäristys Pietarsaaressa Waasan läänissä, 23 p. Kesäk. maantäristys samoilla paikoin ja Oulun läänin eteläosassa. 1883 1 p. Huhtik. huomattiin maantärähys Nikolainkaupungissa. 1884 kovat raesateet aikaansaivat suuria vahingoita muutamissa paikoin Uudenmaan ja Turun-Porin läänejä. Niin ikään kovat raesateet v. 1885 aikaansaivat tuntuvia vahingoita osassa Waasan lääniä.

Lämpömääräseikkain valaisemiseksi yllämainittuina vuosina annettakoon vielä seuraavat tiedot. Jäänlähtö Helsingin eteläsatamasta tapahtui viisivuotiskautena aikaisimmin Huhtikuun 3 p. 1882 ja myöhimmin Toukokuun 21 p. 1881 sekä Oulun ulkorediltä aikaisimmin Toukokuun 23 p. 1882 ja myöhimmin Kesäkuun 13 p. 1881. Erotus sanottujen paikkain välillä satamien avautumis-ajan puolesta vaihetteli eri vuosina 12 ja 50 päivän välillä. Jäätyminen sitävastoin tapahtui Helsingissä aikaisimmin 27 p. Marrask. 1882 ja myöhäisimmin talvella 1883—1884, 2 p. Tammik. jälkimäisenä vuonna. Oulussa jäätyminen tapahtui aikaisimmin 10 p. Marrask. 1881 ja myöhäisimmin 19 p. Marrask. 1884. Helsingin satama oli siis 1 $^1/_2$—3 kuukautta vuodessa kauvemmin sulana kuin Oulun; mutta aikaisemmin alkava pimeys pohjoisilla vesillä sekä jäät siellä keväisin ovat vielä lisäksi joka vuosi melkoisesti lyhentäneet purjehusaikaa jälkimäisessä satamassa.

Täkäläisestä Meteorologillisesta Pääobservatoriosta saatujen tietojen mukaan keskilämpö eri vuosina oli Celsiuksen astemitan jälkeen:

Température moyenne de l'année.

	Helsingissä.	Tampereella.	Oulussa.
Vuonna 1881	+ 2,6	+ 2,3	+ 0,5
„ 1882	+ 5,4	+ 4,7	+ 2,9
„ 1883	+ 4,5	+ 4,3	+ 2,8
„ 1884	+ 4,4	+ 3,8	+ 1,8
„ 1885	+ 4,4	+ 3,5	+ 0,5
Keskimäärä vuosina 1881—1885	+ 4,3	+ 3,7	+ 1,7

Keskilämpö oli siis mainituissa paikoissa korkein vuonna 1882 ja alin vuonna 1881. Vuosi 1884 oli merkillinen tasaisimman lämmön kautta viisivuotiskautena, jota vastoin asianlaita v. 1881 oli päinvastainen. Korkein ja alin kuukauden-keskilämpö viisivuotiskautena oli sanotuissa paikoissa seuraava:

	Korkein kuukauden keskilämpö. *La plus haute température moyenne d'un mois.*			Alin kuukauden keskilämpö. *La plus basse température moyenne d'un mois.*		
	Helsingissä.	Tampereella.	Oulussa.	Helsingissä.	Tampereella.	Oulussa.
Vuonna 1881	+ 15,2	+ 15,0	+ 14,9	— 11,0	— 12,3	— 16,2
„ 1882	+ 18,2	+ 17,8	+ 17,4	— 7,3	— 9,3	— 10,9
„ 1883	+ 16,1	+ 17,0	+ 16,0	— 8,2	— 8,3	— 10,5
„ 1884	+ 16,9	+ 17,1	+ 15,4	— 5,6	— 8,0	— 10,9
„ 1885	+ 18,6	+ 18,1	+ 15,9	— 4,2	— 6,0	— 12,5

Erotus korkeimman ja alimman kuukauden-keskilämmön välillä oli siis kunaki sanottuna vuonna:

La différence de la température moyenne des mois.

	Helsingissä.	Tampereella.	Oulussa.
Vuonna 1881	26,2	27,3	31,1
„ 1882	25,5	27,1	28,3
„ 1883	24,3	25,3	26,5
„ 1884	22,5	25,1	26,3
„ 1885	22,8	24,1	28,4

Sademäärä, luettuna millimeetreissä, teki Meteorologillisen Pää-observatorion antamain tietojen mukaan:

Quantité absolue de pluie en millimètres.

	Helsingissä.	Wiipurissa.	Kuopiossa.	Oulussa.
Vuonna 1881	538,4	—	—	—
„ 1882	708,0	—	—	—
„ 1883	861,0	—	—	—
„ 1884	541,0	404,7	390,0	327,8
„ 1885	739,4	—	647,5	606,6

Muistoonpanot ovat, niinkuin näkyy, täydellisiä ainoastaan Helsingistä ja niillä niinmuodoin on yleisten ilman ala-seikkojen valaisemiseksi varsin vähän arvoa. Yhteydessä muitten tietojen kanssa ne kuitenki, apulähteinä maan ilmanlaadun tuntemiseen puheenalaisena aikakautena, näyttävät ansaitsevan, niinkuin tapahtunut on, summittaista mainitsemista.

Ulkonaiset valtiolliset olot. Koko viisivuotiskausi 1881—1885 oli rauhan ja levollisuudeu aikakausi. Valtiollinen ilmanranta synkistyi ainoastaan vähäksi aikaa keväällä 1885, kun peljättiin Keisarikunnan joutumista sotaan; vaan uhkaava raju-ilma kulki kuitenki äkkiä ohitse. Oli siis täysi syy odottaa, että maan kauppa ja tavaranvaihto senlaisena aikakautena olisivat verraten vilkkaita. Vaan tämä toivomus ei toteutunut. Toiselta puolen nimittäin myöntiä Wenäjälle vaikeutti se sorrostila, jossa kauppa-asiat siellä olivat, sekä Wenäjän rahan alhainen kurssi, joka koko aikakautena oli noin 250 eli hiukka enemmän. Maan suurempi tehdasteollisuus, jonka tuotteet isoksi osaksi ovat aiotut Wenäjälle vietäviksi, sai asiain niin ollen kärsiä melkoisia tappioita. Etenki kärsivät rauta-, paperi-, liinakangas- ja muut teollisuudenhaarat, joiden oli kilpaileminen venäläisten, kotimai-

sista raaka-aineista valmistettujen samanlaatuisten tehdastuotetten kanssa, ja joiden harjottajain, kun sekä raaka-ainetten että tehdastuotteiden hinnat Wenäjällä alentuivat kovin halvoiksi, usein täytyi myödä tavaransa polkuhinnasta. Toiselta puolen puutavarainkauppaki oli ahtaassa tilassa, jonka johdosta eivät ainoastaan tulot tästä maan etevimmästä vientitavarasta melkoisesti vähentyneet, vaan tukki- ja sahaliikkeessä työskentelevän irtaimen väestön työpalkatki tuntuvasti alentuivat. Viimein Suomen rahtikaupan oli myöski taisteleminen ulkonaisia vastuksia vastaan.

Vaikka kaupan ja teollisuuden tila viisivuotiskautena täten oli vähemmän edullinen, ei yleinen varallisuus maassa kuitenkaan huononnut; pikemmin se, kiitos olkoon osittain hyven, osittain ainaki keskinkertaisten satojen, jossaki määrin edistyi, jonka parhaiten todistaa väkiluvun osaksi tuleva lisäys.

II. Väkiluku ja asunnot.

Ne erittäin edulliset syntyväisyyden- ja kuolevaisuudenseikat sekä sen johdosta se verrattain suuri väenlisäys, joka huomattiin vuosina 1871—1880, jatkuivat myöski viisivuotiskautena 1881—1885. Papiston ilmotusten mukaan väenlisäys näinä vuosina oli seuraava:

	Väkiluku *Population.*		Väestön lisäys vuosina 1881—1885. Accroissement absolu.	Vuotinen väestönlisäys prosenttina väkiluvusta. Accroissement annuel, pour-cents.
	Joulukuun 31 p. 1880.	Joulukuun 31 p. 1885.		
Uudenmaan läänissä	202,806	218,524	15,718	1,50
Turun ja Porin „	344,649	369,359	24,710	1,39
Hämeen „	221,360	236,797	15,437	1,36
Wiipurin „	301,975	321,932	19,957	1,29
Mikkelin „	167,310	172,117	4,807	0,57
Kuopion „	256,420	273,276	16,856	1,28
Waasan „	358,480	385,155	26,675	1,45
Oulun „	207,782	226,198	18,416	1,71
Koko Suomessa	2,060,782	2,203,358	142,576	1,35

Viisivuotiskautena 1876—1880 oli väestön koko lisäys Suomessa 148,135 henkeä ja keskimääräinen vuotinen lisäys prosenttina väkiluvusta 1,50. Nyt puheen-

alaisena viisivuotiskautena on lisäys tosin ollut vähä pienempi eli keskimäärin 28,500 vuodessa 29,600:a vastaan edellisenä aikakautena; kuitenki tämä lisäys niin hyvin itsessään kuin suhteellisesti on suurimpia, mitä meillä koskaan on tapahtunut. Vuotinen väenlisäys on nimittäin keskimäärin prosenttina väkiluvusta tehnyt:

1841—1865	0,98 %
1861—1865	1,08 „
1866—1870	— 3,98 „
1871—1875	1,59 „
1876—1880	1,50 „
1881—1885	1,35 „

Niinkuin yllä-olevasta taulusta näkyy, oli väestön lisääntyminen Mikkelin ja Oulun lääneissä erinomaisen epätasainen. Väkilukuun verraten Oulun läänillä oli kolme vertaa suurempi väenlisäys kuin Mikkelin läänillä. Muissa lääneissä sitävastoin erotus väestön lisääntymisessä ei ollut erittäin suuri eikä poikennut paljo keskimäärästä koko maassa. Merkillinen on suuri väestön lisääntyminen Oulun läänissä, joka näyttää viittaavan siihen, että se osa maata on taloudellisessa suhteessa rivakasti kulkenut eteenpäin. Oulun läänin jälkeen on suurin väestön lisääntyminen tapahtunut Uudenmaan läänissä; vaan väenlisäykseen siellä ei ole ollut syynä syntyneitten enemmyys kuolleitten suhteen, vaan suuri määrä sisäänmuuttoja muista lääneistä, etupäässä kaupunkeihin, varsinki Helsinkiin.

Pinta-alansa laajuuden suhteen Suomenmaa vielä on hyvin harvaan asuttu. Kuitenki on väentiheys viimeksi kuluneina viitenä vuonna niin paljo enennyt, että se ainoastaan kahdessa läänissä on alle 10 henkeä □ kilomeetrillä. Seuraava taulu osottaa, kuinka asukasluku keskimäärin □ kilomeetrillä on vuodesta 1870 kasvanut.

	Asukasluku □ kilomeetrillä. *Nombre d'habitants par kil. carré de terre.*			
	1870.	1875.	1880.	1885.
Uudenmaan läänissä	15,1	16,5	18,2	19,6
Turun ja Porin „	12,7	13,8	14,9	16,0
Hämeen „	10,4	11,3	12,3	13,2
Wiipurin „	8,9	9,2	9,6	10,2
Mikkelin „	9,0	9,4	9,6	10,0
Kuopion „	6,1	6,7	7,2	7,6
Waasan „	7,8	8,5	9,4	10,1
Oulun „	1,1	1,2	1,3	1,4
Koko Suomessa	5,3	5,8	6,2	6,6

Ylläolevat tiedot Suomenmaan väkiluvunseikoista perustuvat, samoin kuin kaikki aikaisemmin julkaistutki, papiston, erittäin kultaki seurakunnalta, tekemiin väkilukutauluihin. Pitemmän ajanjakson kuluessa sanottujen taulujen summat kuitenki melkoisesti ovat eronneet niistä tuloksista, joihin henkikirjoihin nojautuva luvunlasku samasta aineesta on tullut. Vuodesta 1880, jolloin Armollista Asetusta Joulukuun 9 p:ltä 1878, joka koskee henkikirjotusta Suomessa, sekä Keisarillisen Senaatin kirjettä seuraavan Maaliskuun 11 p:ltä ruvettiin noudattamaan, on erotus mainittujen lähdetten tietojen välillä, verraten erotukseen edellisenä aikakautena, kuitenki vähennyt, varsinki jos ilmotuksia papiston tauluissa, jotka koskevat jonkun vuoden loppua, verrataan henkikirjotukseen seuraavana vuonna, jonka tiedot kuuluvat vuoden alkuun ja siis ovat pidettävät yhtäläisinä ilmotusten kanssa edellämainituissa tauluissa. Allaseuraava taulu osottaa hengille-pantujen lukumäärän vuosina 1881—1886, jonka määrän pitäisi olla sama kuin papiston ilmottama lukumäärä 31 p. Joulukuuta kunaki vuonna 1880—1885.

Suomen henkikirjoihin pantu väestö vuosina 1881—1886.

Population inscrite dans les listes des cotes personelles.

Lääni. *Gouvernements.*	1881.	1882.	1883.	1884.	1885.	1886. Miehenpuolta. *Sexe masculin.*	1886. Vaimonpuolta. *Sexe féminin.*	1886. Yhteensä. *Les deux sexes.*	Lisäys edellisen viisivuotiskauden lopusta alkaen. *Accroissement.*
Uudenmaan läänissä	195,880	198,377	201,972	205,946	207,796	100,398	109,225	209,623	13,743
Turun ja Porin „	342,464	340,633	348,735	357,518	363,750	181,217	191,285	372,502	30,038
Hämeen „	221,817	223,145	225,684	229,109	232,952	115,796	119,895	235,691	13,874
Wiipurin „	304,301	307,220	310,901	312,920	314,699	157,143	163,289	320,432	16,131
Mikkelin „	167,889	167,529	168,656	170,116	171,094	83,256	87,368	170,624	2,735
Kuopion „	254,207	255,637	259,196	265,161	268,569	134,450	137,684	272,134	17,927
Waasan „	361,301	366,191	369,591	373,703	379,125	186,068	196,487	382,555	21,254
Oulun „	200,712	203,009	206,563	210,682	214,605	105,411	111,111	216,522	15,810
Koko Suomi *(Total)*	2,048,571	2,061,741	2,091,298	2,125,155	2,152,590	1,063,739	1,116,344	2,180,083	131,512
Siitä kaupung. *(Dans les villes)* . . .	161,262	164,702	170,161	175,313	179,691	84,027	100,946	184,973	23,711
„ maaseuduilla *(Dans les communes rurales)* . .	1,887,309	1,897,039	1,921,137	1,949,842	1,972,899	979,712	1,015,398	1,995,110	107,801

Yllä-oleva taulu, verrattuna papiston ilmotusten perustuksella tehtyyn, osottaa että maassa löytyi enemmän kirkonkirjoihin kuin henkikirjoihin pantuja, ja teki tämä erotus aikakauden alussa, 1 p. Tammik. 1881 12,211 henkeä, kun se sitävastoin aikakauden lopussa, 31 p. Jouluk. 1885, nousi 23,275 henkeen. Erotus kirkonkirjoihin otetun ja henkikirjotetun väestön välillä oli siis vuosina 1881—1885 enennyt 11,064 hengellä. Erotuksen eneneminen saatettanee ainaki osaksi selittää siten, että henkikirjoista moni vähitellen on jätetty pois, joka kauemman aikaa on paikkakunnasta ollut poissa, vaikka hän yhä seisoo kirkonkirjoissa, kun tietoa hänen kuolemasta ei ole tullut; uskottavaa kuitenki on, että suuri määrä tämmöisistä jo on kuollut, varsinki ulkomailla oleskelevista merimiehistä ja passilla ulkomailla elävistä henkilöistä. Sentähden luultavasti lähimmin päästään totuuden perille, jos otaksutaan jotenki yhtä suuria virheitä kirkonkirjoissa kuin henkikirjoissa, vaikka viat niissä kukkevat vastapäisiin suuntiin; tämän johdolla olisi todellinen väkiluku saatava, jos keskimäärä otettaisiin kirkon- ja henkikirjojen tiedon-antojen välillä, ja olisi Suomen väkiluvun siis 31 p. Jouluk. 1885 pitänyt olla 2,191,720 henkeä.

Myötäliitetty taulu N:o 1 sisältää muuten tarkempia erityistietoja kirkonkirjoihin ja henkikirjoihin pantujen henkilöiden lukumäärästä kussaki kunnassa. Siitä näkyy, että useimmissa maamme suuremmissa kaupungeissa niinkuin Helsingissä, Turussa, Porissa, Tampereella, Wiipurissa, Haminassa, Nikolainkaupungissa ja Oulussa sekä muutamissa pienemmissä, jommoinenki eroavaisuus on olemassa henkikirjojen ja kirkonkirjojen välillä; kuitenki tämä eroavaisuus on sikäli erilainen, että Turussa ja Haminassa henkikirjotettujen lukumäärä on isompi kuin kirkonkirjoissa oliain, kun sitä vastoin kaikissa muissa lueteltuissa kaupungeissa henkikirjotettujen lukumäärä on suuremmassa tai vähemmässä määrässä pienempi kuin kirkonkirjoihin otettujen.

Useassa maalaiskunnassa havaitaan myöskin suuria erotuksia henkikirjoihin ja kirkonkirjoihin otetun väestön välillä, jolloin joskus edellinen, joskus jälkimäinen niistä on suurempi. Mahdotonta on pitää kumpaakaan näistä tiedoista luotettavampana. Muuten vertailu jonku paikkakunnan kirkonkirjoihin ja henkikirjoihin otetun väestön välillä sekä mahdollisuus tarkastaa kumpaaki koskevain ilmotusten luotettavuutta usein käypi vaikeaksi sen kautta, että paikkakunnan hallinnolliset ja kirkolliset rajat eivät ole samat ja että molemmat ilmotukset sentähden koskevat eri alueita.

Uskontunnustuksen mukaan jakautuivat Suomen asukkaat vuonna 1885 seuraavalla tavalla:

	Väkiluvuntaulujen mukaan. *Selon les registres des paroisses.*	Henkikirjain mukaan. *Selon les listes des cotes personelles.*
Lutherilaisia (*Luthériens*).	2,160,415.	2,140,944.
Kreikalais-venäläisiä (*Grecs orthodoxes*)	40,667.	38,951.
Muita kristinuskolaisia (*autres chrétiens*)	2,276.	139.
Vieras-uskoisia (*non-chrétiens*). . . .	—	49.
Yhteensä	2,203,358.	2,180,083.

Seuraava taulu osottaa lähemmin eri uskontoihin kuuluvan henkikirjotetun väestön lukumäärän kussaki läänissä:

Population selon les listes des cotes personelles en 1886.

Läänit. *Gouvernements.*	Lutherilaisia. *Luthériens.*	Kreikalais-venäläisiä. *Grecs orthodoxes.*	Muita kristinuskolaisia. *Autres chrétiens.*	Vieras-uskoisia. *Non-chrétiens.*
Uudenmaan lääni	208,283	1,289	51	—
Turun ja Porin „	372,265	218	19	—
Hämeen „	235,549	96	32	14
Wiipurin „	291,020	29,361	32	19
Mikkelin „	170,463	160	1	—
Kuopion „	264,501	7,632	1	—
Waasan „	382,516	39	—	—
Oulun „	216,347	156	3	16
Koko Suomi (*Total*)	2,140,944	38,951	139	49
Siitä kaupungeissa (*Villes*)	181,224	3,399	125	33
„ maaseuduilla (*Communes rurales*)	1,959,720	35,552	14	16

Mainittava on että Hämeenlinnan, Wiipurin ja Haminan kaupunkien sekä Oulun läänissä Kuivaniemen maalaiskunnan henkikirjoissa löytyy joku määrä kristinuskoon kuulumattomia henkilöitä. Tähän ei löytyne muuta selitystä kuin että sanotuissa kaupungeissa passipiletillä oleskelevat Juutalaiset ovat otetut henkikirjoihin, vaikka he eivät ole Suomen kansalaisia eikä heidän asuntonsa ja oikea kotipaikkansa niinmuodoin 3 §:n mukaan Armollisessa Asetuksessa 9 p:ltä

Jouluk. 1878 henkikirjotuksesta Suomessa olekaan maassa. Kuivaniemen kunnan henkikirjoihin otetut 16 vieras-uskolaista ovat taasen, niinkuin Kuvernöörin kertomuksessa ilmotetaan, Mustalaisia, joita „ei pidetä kristittyinä". Kun asiasta ei henkikirjotuksessa ole voitu saada likempää selkoa, jääpi tämä kohta kuitenki epävarmaksi, koska toiselta puolen ei voida kieltää mahdolliseksi, että mainitut henkilöt ovat kastetuita.

Vuoden 1880 jälkeen ei uusia tietoja kieliseikoista maassa ole kerätty. Numerot sanotulta vuodelta kerrotaan siis tässä. Maan kaikista 2,060,782 asukkaasta oli

1,756,381 eli 85,2 prosenttia suomenkielisiä
294,876 „ 14,3 „ ruotsin- „
4,195 „ 0,2 „ venäjän- „
1,720 „ 0,1 „ saksan- „
961 „ — „ lapin- „ ja
2,649 „ 0,2 „ joilla oli joku muu kieli äitinkielenä.

Kuten ylempänä on osotettu, nousi väenlisäys Suomessa viisivuotiskautena 1881—1885: 142,576:teen henkeen (väkiluvuntaulujen mukaan). Missä määrässä tämä lisääntymys on riippunut syntyväisyydestä ja kuolevaisuudesta sekä sisään- ja ulosmuutoista, osottaa seuraavat numerot:

	Elävänä syntyneitä. *Naissances.*			Kuolleita. *Décès.*			Syntyneitten enemmyys. *Surplus des naissances.*		
	Miehenpuolta. Sexe masculin.	Vaimonpuolta. Sexe féminin.	Yhteensä. Total.	Miehenpuolta. Sexe masculin.	Vaimonpuolta. Sexe féminin.	Yhteensä. Total.	Miehenpuolta. Sexe masculin.	Vaimonpuolta. Sexe féminin.	Yhteensä. Total.
Vuonna 1881 . . .	37,227	35,209	72,436	26,380	25,364	51,744	10,847	9,845	20,692
„ 1882 . . .	39,053	37,000	76,053	24,039	22,782	46,821	15,014	14,218	29,232
„ 1883 . . .	38,977	37,401	76,378	22,763	21,528	44,291	16,214	15,873	32,087
„ 1884 . . .	40,029	38,118	78,147	23,210	21,994	45,204	16,819	16,124	32,943
„ 1885 . . .	38,547	36,582	75,129	24,530	23,731	48,261	14,017	12,851	26,868
Yhteensä	193,833	184,310	378,143	120,922	115,399	236,321	72,911	68,911	141,822

Syntyneitten enemmyys viisivuotiskautena nousi siis 141,822:een ja oli 754 henkeä vähempi kuin todellinen väenlisääntymys, joten viimeksimainittu henkilöluku siis osottaa sisäänmuuttaneitten enemmyyttä. Sisään- ja ulosmuuttaneitten summat viisivuotiskauden eri vuosina tekivät:

	Sisäänmuuttaneita. *Immigrations.*			Ulosmuuttaneita. *Émigrations.*			Sisäänmuuttaneitten enemmyys. *Surplus des immigrés.*		
	Miehenpuolta. Sexe masculin.	Vaimonpuolta. Sexe féminin.	Yhteensä. Total.	Miehenpuolta. Sexe masculin.	Vaimonpuolta. Sexe féminin.	Yhteensä. Total.	Miehenpuolta. Sexe masculin.	Vaimonpuolta. Sexe féminin.	Yhteensä. Total.
Vuonna 1881 . . .	18,825	22,801	41,626	18,728	22,760	41,488	97	41	138
„ 1882 . . .	19,359	22,682	42,041	19,055	22,590	41,645	304	92	396
„ 1883 . . .	19,999	22,953	42,952	19,918	23,060	42,978	81	— 107	— 26
„ 1884 . . .	20,167	23,304	43,471	19,981	23,313	43,294	186	— 9	177
„ 1885 . . .	20,815	23,944	44,759	20,726	23,964	44,690	89	— 20	69
Yhteensä	99,165	115,684	214,849	98,408	115,687	214,095	757	— 3	754

Seuraava taulu, jossa kunki läänin luonnollisen ja todellisen väenlisäyksen määrät ovat asetetut rinnakkain, näyttää likemmin, missä osissa maata sisääntaikka ulosmuutot ovat olleet voitolla:

Läänit. *Gouvernements.*	Syntyneitten enemmyys. — *Surplus des naissances.*						Todellinen väenlisäys. *Accroissement effectif.*	Erotus kahden lähinnä edellisen sarekkeen lukujen välillä osottaa enemmän *La différence entre l'excédant des naissances et l'accroissement effectif de la population montre qu'il y avait plus*	
	1881.	1882.	1883.	1884.	1885.	Yht. vuosina 1881—1885. *Total pour les cinq années.*		sisäänmuuttaneita. *d'immigrés.*	ulosmuuttaneita. *d'émigrés.*
Uudenmaan lääni	2,000	2,431	2,576	2,166	2,445	11,618	15,718	4,100	—
Turun ja Porin „	3,386	4,192	5,569	5,546	6,158	24,851	24,710	—	141
Hämeen „	2,391	3,412	3,584	3,973	2,965	16,325	15,437	—	888
Wiipurin „	1,865	3,267	3,118	3,250	3,048	14,548	19,957	5,409	—
Mikkelin „	1,119	1,878	1,593	1,541	820	6,951	4,807	—	2,144
Kuopion „	2,154	4,153	4,949	5,024	2,674	18,954	16,856	—	2,098
Waasan „	4,664	6,338	6,258	6,666	5,976	29,902	26,675	—	3,227
Oulun „	3,113	3,561	4,440	4,777	2,782	18,673	18,416	—	257
Koko Suomi	20,692	29,232	32,087	32,943	26,868	141,822	142,576	9,509	8,755

Jo edellisinä aikakausina on sisään- ja ulosmuuttojen verrattaisen suuruuden suhteen eri maakunnissa tehty se huomio, että kun maan etelä- ja kaakkois-

osissa sisäänmuutot ylimalkaan ovat ulosmuuttoja lukuisammat, on asianlaita pohjoisissa lääneissä päinvastainen. Epäilemättä tämä seikka on yhteydessä sen vetovoimain kanssa, millä suuremmat kaupungit ylipäänsä ovat näyttäneet vaikuttavan irtonaiseen väestöön, joka tulvaa niihin etsimään työnansiota ja sittemmin suuremmaksi tahi vähemmäksi osaksi pysyväisesti asettuu niihin asumaan. Kun maan suurimmat kaupungit ovat eteläisissä lääneissä, käypi niinmuodoin selväksi syy minkätähden sisäänmuutot niissä ovat lukuisammat. Ylimalkaan karttuu kaupunkiväestö Suomessa verrattomasti suurimmaksi osaksi sisäänmuuttojen kautta. Aikakautena 1881—1885 oli syntyneiden lukumäärä kaikissa maamme kaupungeissa yhteensä 5,967 henkeä suurempi kuin kuolleiden. Kaupunkien luonnollinen väenlisäys nousi siis sanottuina viitenä vuonna ainoastaan tähän määrään. Kuitenki teki kaupunkiväestö Suomessa

vuoden 1880 lopulla . . . . . 173,401 henkeä ja
„ 1885 „ . . . . . 199,484 „

joten todellinen lisäys kaupunkien asukasluvussa nousi 26,083:een ja oli niinmuodoin 20,116 henkeä suurempi kuin syntyneiden enemmyys. Koska kuitenki kaupunkein väkilukuun vuodelta 1885 myöski Kotkan kaupunki on luettu, vaan tämä ei vielä 1880 kuulunut kaupunkein joukkoon, on sen asukasmäärä, joka 1885 teki 2,169 henkeä, poisvedettävä yllä lasketusta erotussummasta; todellinen väenlisäys kaupungeissa aikakautena 1881—1885 oli siis 17,947 henkeä isompi kuin syntymisten enemmyys.

Henkikirjat antavat nykyään varsin tärkeitä tietoja väestön taloudellisesta tilasta. Kaikki sanottuihin kirjoihin otetut henkilöt luetaan nimittäin tunnettujen olojen mukaan johonkuhun seuraavaan kolmeen ryhmään:

1:ksi) Henkilöt, jotka elättävät itseänsä julkisella viralla, eläkerahalla, pää-omalla, maanviljelyksellä taikka muulla itsenäisellä ja vakituisella elinkeinolla, sekä heidän vaimonsa ja lapsensa,

2:ksi) Henkilöt, jotka ovat muilla laillisessa palveluksessa sekä heidän vaimonsa ja lapsensa, ja

3:ksi) Muu väestö, joka ei ole kiinnitetty vakinaiseen työhön.

Viimeksimainittuun ryhmään kuuluu siis se osa väestöä, joka elättää itseään päiväläisinä eli muiden satunnaisina työapulaisina ja jolla ei ylipäänsä ole muita toimeentulokeinoja kuin kättensä työ, niinkuin mäkitupalaiset, itselliset, työmiehet ja naiset y. m. perheinensä. Tämän yhteiskuntaluokan eli niin sanotun irtaimen väestön suhteellinen lukuisuus on sangen tärkeä yhteiskunnallisten epäkohtien mittamäärä eri osissa maata ja valaisee jossaki määrin myös sitä suuntaa, johon taloudellinen kehitys kullakin taholla on käynyt. Tässä puheenalaisen viisivuotiskauden lopulla, eli 1885, jakautui maan henkikirjoihin pantu väestö nyt mainitussa suhteessa seuraavalla tavalla:

Répartition de la population selon la position sociale et économique.

Läänit. *Gouvernements.*	Koko henkilöluku. *Population totale.*	Henkilöt, jotka elätävät itseänsä julkisella virallla, eläkerahalla, pää-omalla taikka muulla itsenäisellä ja vakituisella elinkeinolla, sekä heidän vaimot ja lapset. Nombre de personnes, vivants d'un métier indépendant (fonctionnaires publics, rentiers, agriculteurs, marchands, artisans etc) avec leurs familles.	Henkilöt, jotka ovat muilla lailliseesa palveluksessa sekä heidän vaimot ja lapset. Les gens de service avec leurs familles.	Muu väestö, joka ei ole kiinnitetty vakinaiseen työhön. Les journaliers et autres personnes sans emploi stable.
Uudenmaan	209,623	111,050	55,686	42,887
Turun ja Porin	372,502	214,732	56,799	100,971
Hämeen.	235,691	120,558	48,913	66,220
Wiipurin	320,432	221,681	19,580	79,171
Mikkelin	170,624	98,220	19,645	52,759
Kuopion	272,134	150,237	23,901	97,996
Waasan	382,555	238,333	25,345	118,877
Oulun	216,522	120,638	17,807	78,077
Koko Suomi (*Total*)	2,180,083	1,275,449	267,676	636,958
Siitä kaupungeissa (*Villes*) .	184,781	103,135	37,229	44,417
„ maaseuduilla (*Communes rurales*)	1,995,302	1,172,314	230,447	592,541

100:sta asukkaasta kuului siis

	koko maassa.	kaupungeissa.	maaseuduilla.
1:seen luokkaan	58,5.	55,8.	58,8
2:seen „	12,3.	20,2.	11,5.
3:teen „	29,2.	24,0.	29,7.

Irtain väestö Suomessa teki niinmuodoin vastamainittuna vuonna 636,958 henkeä eli paljo enemmän kuin neljännen osan maan koko väkiluvusta. Eri lääneissä oli irtaimen väestön suhteellinen lukuisuus eli prosenttimäärä seuraava:

Oulun läänissä	36,1.
Kuopion „	36,0.
Wasaan „	31,1.
Mikkelin „	30,9.
Hämeen „	28,1.
Turun ja Porin läänissä	27,1.
Wiipurin „	24,7.
Uudenmaan „	20,5.

Eroavaisuus ensiksi- ja viimeksimainitun läänin välillä nyt sanotussa suhteessa on niinmuodoin sangen huomattava, mutta ei kuitenkaan vielä anna mitään käsitystä siitä missä määrässä puheenaolevat prosenttiluvut yksityisissä kunnissa eriävät toisistansa. Muutamat esimerkit valaisevat tätä. Uudenmaan läänissä, jossa irtain väestö, niinkuin näkyy, oli verrattain harvalukuisin, teki se Raseporin itäisessä kihlakunnassa 2,3 %, Raseporin läntisessä 14,3 % Helsingin 25,2 % ja Pernajan kihlakunnassa 32,9 % koko asukasluvusta. Tosin ei voi päättää ovatko asianomaisten henkikirjurein erilaiset peri-aatteet jossaki määrin vaikuttaneet siihen että eroavaisuudet näissä rajakkain olevissa alueissa ovat niin suuret; mutta mikä heti pistää silmään, on se sopusointu, joka vallitsee maanlohkomisen ja irtaimen väestön lukumäärän välillä mainituissa kihlakunnissa. Muutamissa osissa Raseporin itäistä kihlakuntaa käsittävät pienet maatilat, eli sellaiset joiden viljelty maa on vähemmän kuin kymmenen tynnyrinalaa, aina 40 % koko viljellystä alasta; itä-osissa sitävastoin eivät semmoiset pienet maatilat useissa kunnissa tee edes viittäkään prosenttia viljeltyjen tilusten koko alasta *). Tämä viittaa siihen että maatilojen keskisuuruus muuten yhtäläisissä oloissa ainaki osaksi vaikuttaa irtaimen väestön lukuisuuteen — seikka joka onki helppo selittää, koska irtain väestö suurimmaksi osaksi elättää itseänsä tekemällä työtä toisen maalla ja tätä työtä tavallisesti saatetaan sille tarjota ainoastaan suurilla ja keskisuurilla tiloilla, joilla löytyy varoja palkattujen päivätyöläisten käyttämiseen, vaan ei pienillä tiloilla, joilta näitä varoja puuttuu. Wiipurin läänissä, jossa sekä ylipäänsä että väkiluvun suhteen on enemmän maatiloja kuin missään muussa Suomen läänissä ja jossa nämät tilat siis ylimalkaan ovat pieniä ja niiden omistajat varattomia, on irtain väestö myöskin verrattain vähälukuinen. Se onki todellisuudessa siellä vielä vähempilukuinen kuin mitä henkikirjat tuovat ilmi, koska suuri osa siitä oleskelee työ-ansiota varten Wenäjällä ja on aikoja lakannut pitämästä asuntoansa läänissä. Tästä käypi myös selväksi, minkätähden Parikkalassa, Kurkijoella, Jaakkimassa, Ruskealassa Leppälahden kanssa j. m. paikoissa löytyy paljo suurempi määrä henkilöitä pantuina henkikirjoihin kuin kirkonkirjoihin. Mitä taasen tulee siihen osaan irtainta väestöä, joka oleskelee läänissä, olisi se luultavasti vieläki harvempilukuinen, jollei maanomistajain vähävaraisuus estäisi heitä pitämästä palkollisia määrätyllä vuosipalkalla ja pakottaisi heitä niiden asemasta hätätilassa toisinaan käyttämään satunnaisia työapulaisia. Viimeksimainittu seikka ynnä laveaan pinta-alaan katsoen vielä harva maanlohkominen lienevät myös syynä tuohon irtaimen väestön tavattomaan korkeaan prosenttiin neljässä pohjoisessa läänissä, erittäinki Oulun ja Kuopion lääneissä.

---

*) Katso Suomenmaan Wirallinen Tilasto III. 2. Maanviljelytiedustus Uudenmaan läänissä. Kartta N:o 6.

Ylipäänsä irtaimen väestön lisäys aikakautena 1881—1885 on ollut Hämeen läänissä 5,7 %, Waasan 3,6 %, Uudenmaan 3,3 %, Wiipurin 2,9 %, Turun ja Porin 2,5 % ja Oulun läänissä 1,9 %; ainoastaan Kuopion ja Mikkelin lääneissä on tapahtunut vähennys, edellisessä 3,3 % ja jälkimäisessä 2,1 %. Koko maassa on irtain väestö aikakauden kuluessa enennyt 2 prosentilla; sitävastoin ensi luokka väestöstä on vähennyt 1,5:llä ja toinen luokka eli palkolliset 0,5:llä prosentilla.

Ennen oli irtain väestö suhteellisesti lukuisin Kuopion läänissä. Sen suurilukuisuus siellä on jo kauan ollut yhteiskunnallinen haitta, joka etenki yleisen hädän aikoina kun köyhäinhuoneet ovat olleet täpötäysinä avuntarvitsioita ja maantiet työnhakioita ja kerjäläisiä, on kyllin tullut näkyviin. Miten olot Oulun ja Kuopion lääneissä muodostuvat yksityisissä kunnissa, osottavat muun muassa seuraavat esimerkit:

1,000 asukkaasta kuului allaseisovissa kunnissa

	1:seen luokkaan eli *henkilöihin, joilla on* vakinainen elinkeino.	2:seen luokkaan eli palkollisiin.	3:teen luokkaan eli irtaimeen väestöön.
Oulun läänissä:			
Kempeleessä	281.	95.	624.
Oulujoella	356.	74.	570.
Utajärvellä	417.	62.	521.
Tyrnävällä	346.	148.	506.
Revonlahdella	414.	80.	506.
Puolangalla	455.	58.	487.
Limingassa	393.	126.	481.
Kemissä	462.	57.	481.
Paavolassa	462.	73.	465.
Muhoksella	455.	89.	456.
Pulkkilassa	436.	113.	451.
Kuopion läänissä:			
Maaningalla	328.	95.	577.
Pälkjärvellä	404.	45.	551.
Keiteleessä	397.	79.	524.
Pielavedellä . . , . . .	392.	91.	517.
Karttulassa	374.	129.	497.
Kiihtelysvaarassa	465.	48.	487.
Kontiolahdella	367.	147.	486.
Kuopion maaseurakunnassa .	406.	114.	480.
Tuusniemellä	465.	61.	474.
Kuusjärvellä	493.	46.	461.
Tohmajärvellä	485.	55.	460.

Seuraavissa kunnissa irtain väestö teki 40—45 % koko väkiluvusta:

Oulun läänissä:

Säräisniemellä, Oulunsalossa, Rantsilassa, Iissä, Wihannissa, Kestilässä, Haapavedellä, Kajaanin maaseurakunnassa ja Luodossa.

Kuopion läänissä:

Nurmeksessa, Enossa, Kaavilla, Ilomantsissa, Juu'assa, Polvijärvellä, Rautavaarassa, Pielisjärvellä, Liperissä ja Kiteellä.

Huomattavan pieni oli irtain väestö Kuolajärvellä Oulun läänissä, jossa se nousi ainoastaan 19,1 prosenttiin.

Niinkuin ylläseisovasta näkyy, teki irtain väestö enemmän kuin puolet koko väestöstä viidessä kunnassa Oulun läänissä ja neljässä kunnassa Kuopion läänissä. Mutta Turun ja Porin läänissäki löytyi kaksi kuntaa ylenmäärin suurella irtaimella väestöllä, nimittäin Ahlainen 50:llä ja Dragsfjärd koko 61,2 prosentilla.

Waasan läänissä on irtain väestö verrattain harvalukuisempi kuin Oulun ja Kuopion lääneissä, osittain sen vuoksi että tilojen lohkominen siellä on lukuisampi, osittain myöski sen johdosta että Pohjanmaan ylimalkaan uutterammat asukkaat, etenki rannikon puolella, käsitöissä, kalastuksessa, merenkulussa y. m. ovat ymmärtäneet hankkia itsellensä muita itsevaraisia tulolähteitä. Niin esim. oli irtain väestö prosenttina koko asukasluvusta Luodossa 16,6 %, Purmossa 17,3 %, Kauhajoella 19,0 %, Kruunupyyssä 19,3 % ja Wimpelissä 20,5 %. Kuitenki löytyi kuntia, joissa irtain väestö teki enemmän kuin 40 %, nimittäin Jepua, Koivulahti, Laukaa, Saarijärvi, Karstula, Kivijärvi, Alahärma, Pihtipudas, Lapua ja Jyväskylä (48,3 %).

Muissa lääneissä irtain väestö teki yli 40 % seuraavissa kunnissa:

Turun ja Porin läänissä:

paitsi jo mainituissa (Dagsfjärdissä ja Ahlaisissa), Westanfjärdissä, Ulvilassa, Porin maaseurakunnassa, Luvialla ja Nummella (47,4 %);

Hämeen läänissä:

Tammelassa, Jämsässä, Kuorevedellä ja Korpilahdella (47,8 %);

Wiipurin läänissä:

Impilahdella, Wiipurin maaseurakunnassa, Korpiselällä ja Suistamossa (46,7 %);

Mikkelin läänissä:

Mäntyharjussa ja Hartolassa (41,7 %).

Osittain läheisessä yhteydessä irtaimen väestön suhteellisen lukuisuuden kanssa on henkirahan maksamisesta vapautettujen henkilöiden lukumäärä. Kunaki vuonna nyt puheenaolevana viisivuotiskautena oli niiden henkilöin lukumäärä:

	jotka maksoivat henkirahaa kokonaisuudessaan.	prosenttina.	jotka olivat vapautetut henkirahan maksusta kokonaisuudessaan.	prosenttina.
1881.	1,030,102.	50,3.	1,018,469.	49,7.
1882.	1,034,929.	50,2.	1,026,812.	49,8.
1883.	1,034,398.	49,5.	1,056,900.	50,5.
1884.	1,043,649.	49,1.	1,081,506.	50,9.
1885.	1,038,499.	48,2.	1,114,091.	51,8.

Taulusta näkyy, että henkirahan maksusta vapautettujen henkilöin luku ehtimiseen on kasvanut ja että ne viisivuotiskauden lopulla ovat tehneet enemmän kuin puolet koko henkikirjotetusta väestöstä. Seuraava taulu näyttää likemmin kuinka monta henkeä, osaksi iän, osaksi köyhyyden tai muiden syiden tähden, on vapautettu henkirahan maksusta kussakin läänissä:

Nombre d'individus exempts d'impôt personnel en 1881—1885.

Läänit. *Gouvernements.*	1881.	1882.	1883.	1884.	1885. Miehenpuolta. Sexe masculin.	1885. Valmonpuolta. Sexe féminin.	1885. Yhteensä. Total.	Prosenttina koko henkikirjotetun väestön lukumäärästä. *En pour cent de la population inscrite dans les listes.* 1881.	1882.	1883.	1884.	1885.
Uudenmaan . . .	84,649	84,486	91,187	91,280	46,116	50,859	96,975	43,2	42,6	45,1	44,3	46,7
Turun ja Porin . .	170,426	168,709	175,445	183,506	89,960	97,254	187,214	49,8	49,5	50,3	51,3	51,5
Hämeen	109,351	110,632	112,528	115,671	58,745	61,663	120,408	49,3	49,6	49,9	50,5	51,7
Wiipurin	133,795	136,695	140,018	137,106	67,716	70,447	138,163	44,0	44,5	45,0	43,8	43,9
Mikkelin	77,386	78,819	80,469	81,733	40,117	43,597	83,714	46,1	47,0	47,7	48,0	48,9
Kuopion	137,422	134,758	138,292	145,327	72,176	77,406	149,582	54,1	52,7	53,3	54,8	55,7
Waasan	192,833	197,775	200,481	204,410	102,665	107,592	210,257	53,4	54,0	54,2	54,7	55,5
Oulun	112,607	114,938	118,480	122,473	61,552	66,226	127,778	56,1	56,6	57,4	58,1	59,5
Koko Suomi (*Total*)	1,018,469	1,026,812	1,056,900	1,081,506	539,047	575,044	1,114,091	49,7	49,8	50,5	50,9	51,8
Siitä kaupungeissa (*Villes*)	63,667	62,246	69,246	69,277	34,832	38,983	73,815	39,5	38,1	40,7	39,6	41,1
Siitä maaseuduilla (*Communes rurales*)	954,802	964,566	987,654	1,012,229	504,215	536,061	1,040,276	50,6	50,8	51,4	51,9	52,7

Jokaisesta kunnasta koottujen tietojen mukaan löytyi Suomessa vuoden 1885 lopulla kaikkiansa 307,985 asuinrakennusta, joista 17,946 kaupungeissa ja 290,039 maaseuduilla. Jos väkiluku jaetaan tasan vastamainitulle määrälle, niin

tulee jokaista asuinrakennusta kohti maassa keskimäärin 7,1 asukasta eli kaupungeissa erittäin 11,1 ja maaseuduilla 6,9. Selvää on että nämät keskimääräiset luvut antavat yhtä vähän käsitystä siitä kuinka tilavasti tahi ahtaasti kansa ylipäänsä asuu, kuin ne tarjoavat mitään valaistusta asuinrakennusten suuruudesta ja laadusta. Viimeksimainitussa suhteessa voitaneen kuitenki yleisesti tunnettuna asiana sanoa, että yhteisen kansan asunnot sekä tilavuuden että ulkonäön ja puhtauden puolesta ovat etevimmät maan länsi- ja lounaisosissa, kun ne sitävastoin itäosissa sekä erittäin useissa seudun Wiipurin läänissä antavat huolettavan todistuksen väestön köyhyydestä ja alhaisesta sivistyskannasta. Kun tämä seikka otetaan huomioon, saavat ne numerot, jotka osottavat asukasten keskimääräisen luvun asuinrakennusta kohti kussaki läänissä, kuitenki suhteellisen merkityksen. Verrattuina toisiinsa ne näet antavat valaistusta siitä kuinka paljon paremmat olot asuntoihin katsoen ovat yhdessä paikkakunnassa kuin toisessa, jonka ohessa ne myöski puolestaan esiytyvät paikkakuntain varallisuuden mittamääränä. Tältä katsantokannalta otetaan tähän seuraavat keskimääräiset luvut, jotka tarkottavat ainoastaan maalaiskuntia kussaki läänissä, syystä että rakennustapaa ja asuntoseikkoja kaupungeissa tavallisesti ei saateta katsoa maakunnan oloja kuvaaviksi

	Asukasten luku keskimäärin yhdessä asuinrakennuksessa.
Wiipurin läänissä	5,5.
Turun ja Porin läänissä	5,7.
Uudenmaan „	6,1.
Hämeen „	6,8.
Waasan „	7,1.
Mikkelin „	8,4.
Oulun „	8,7.
Kuopion „	10,4.

Ylläolevista luvuista näkyy että Kuopion, Mikkelin ja Oulun läänissä, joissa, niinkuin äsken on osotettu, löytyy suhteellisesti lukuisin irtain väestö, olot asujanten asuntoihinki nähden ovat huonoimmat. Asuinrakennuksiin, jotka ylimalkaan ovat pienempiä ja huonompia kuin maan läntisissä osissa, on täällä kuitenki sullottu paljo enemmän asukkaita. Tämä osottaa että varsinaiset huonekuntalaiset, s. o. se luokka irtainta väestöä, jolla ei ole omaa mökkiä, vaan joka asuu muiden huoneissa, tekevät jommoisenki osan sanottujen läänien asukasluvusta.

Asuinrakennusten yleisestä laadusta ansaitsee mainita, että savupirtit, joissa on ainoastaan kiuas ilman uuninpiippua ja savutorvea, useissa seuduissa vielä ovat sangen yleiset. Ylempänä mainituista 307,985:stä asuinrakennuksesta, jotka vuoden 1885 lopulla löytyivät maassa, oli 14,369 savupirttejä. Nämät jakautuivat eri läänien osalle seuraavasti:

Uudenmaan lääni	11.
Turun ja Porin lääni	74.
Hämeen „	397.
Waasan „	702.
Oulun „	1,183.
Wiipurin „	2,669.
Mikkelin „	2,931.
Kuopion „	6,402.

Niinkuin tästä näkyy, on savupirttien suurempi taikka vähempi lukuisuus suorakohtaisessa suhteessa rakennustapaan yleensä kussaki paikkakunnassa. Odottamattomalta tosin näyttää, että kolmessa ensinmainitussa läänissä vielä ilmotetaan löytyvän sanotulla alkuperäisellä tavalla kyhättyjä asuinrakennuksia, mutta tämä saapi selityksensä siitä että saunoja, jotka ovat rakennetut samalla tavalla kuin savupirtit, toisinaan annetaan asunnoiksi köyhille apua tarvitseville henkilöille ja silloin täydellä syyllä otetaan asuinrakennusten lukuun. Somerniemellä Hämeen läänissä savupirtit tekivät enemmän kuin neljännen osan kaikista asuinrakennuksista. Savupirttien varsinaisina kotipaikkoina ovat kumminki kaakkois- ja itä-osat maata pidettävät. Useimmissa kunnissa tekevät savupirtit pienen murto-osan asuinrakennusten luvusta; kuitenki löytyy kuntia, joissa asianlaita on päinvastainen. Enemmän kuin neljännen osan kaikista asuinrakennuksista savupirtit tekivät, niinkuin jo mainittiin, Somerniemellä Hämeen läänissä, sekä Pieksämäellä Jäppilän kanssa, Hartolassa ja Sulkavalla (31 %) Mikkelin läänissä, Ruokolahdella (31 %) Wiipurin läänissä, Rautalammilla ja Rautavaarassa Kuopion läänissä, sekä Puolangalla ja Kuhmoniemellä (32 %) Oulun läänissä; enemmän kuin kolmannen osan Haukivuorella (36 %) Mikkelin läänissä, Hankasalmella, Iisalmella, Rutakossa ja Nilsiässä (45 %) Kuopion läänissä sekä Säräisniemellä ja Ristijärvellä (38 %) Oulun läänissä; viimein yli puolet Hirvensalmella (51 %) Mikkelin läänissä, Pielavedellä, Kaavilla, Lapinlahdella, Maaningassa, Kiuruvedellä ja Tuusniemellä (69 %) Kuopion läänissä sekä Paltamossa (58 %) Oulun läänissä. Allamainituissa kunnissa löytyi savupirttejä ja asuinrakennuksia rööreillä ja korsteeneilla seuraava määrä:

	Savupirttejä.	Asuinrakennuksia rööreillä ja korsteeneilla.
Tuusniemi	452.	207.
Kiuruvesi	430.	201.
Maaninka	330.	235.
Lapinlaks	390.	320.
Paltamo	238.	174.
Hirvensalmi	375.	360.
Pielavesi	472.	460.
Kaavi	305.	305.

Selvää on että senkaltaiset asuntoseikat suuresti vaikuttavat paikkakuntain yleiseen terveydentilaan ja että erittäin tuo verrattain suuri lukumäärä sokeita ja kipeäsilmäisiä nyt nimitetyissä paikkakunnissa ei saata olla olematta yhteydessä niitten kanssa. Puheena-olleitten asuntoseikkain valaisemiseksi liitetään muuten vihkon loppuun taulu n:o 2.

Asuinrakennusten rakennus- ja katto-aineista sekä korkeudesta, kerroksittain luettuna, löytyy niinikään tietoja koottuina. Ne ovat kokoonpantuina taululiitteessä n:o 3, mutta eivät näytä, ainakaan mitä muutamiin paikkakuntiin tulee, olevan täydellisesti luotettavia. Niin esm. nähtiin väenlaskussa 1 p. Lokak. 1880, että Helsingissä löytyi 2,752 asuinrakennusta, vaan Uudenmaan läänin kuvernöörin kertomuksesta vuodelta 1885 saatujen tietojen mukaan, jotka julkaistaan yllämainitussa taulussa, oli asuinrakennusten määrä ainoastaan 2,601; samalla tapaa Turussa 1 p. Lokak. 1880 löytyi 1,932 asuinrakennusta, vaan lopulla 1885 ainoastaan 1849. Kuitenki rakennustoimi mainituissa kaupungeissa on viisivuotiskautena suuressaki määrässä laajennut, varsinki edellisessä. Koska sentään monessa tapauksessa ne uutisrakennustyöt, jotka viisivuotiskautena ovat kummassaki paikkakunnassa tulleet lisää, ovat olleet suuria rakennusryhmiä, jotka ovat astuneet vanhempain, hajallisten asuinrakennusten sijaan, on selitys sanottuun asuinrakennusten lukumäärän vähennykseen ehkä saatava tästä asiantilasta. Kuitenkaan tämmöinen selitys ei tee mahdottomaksi, että laskemisperustukset eri tiloissa on ollut erinlainen, ja että jälkimäisessä tehdasrakennuksia, kouluhuoneita ja muita yleisiä rakennuksia on jätetty pois, jota paitsi erinäisissä tapauksissa, niinkuin jos kaksi eli useampi talo on rakennettu yhteen, eri perusteet laskemisessa helposti ovat saattaneet päästä voimaan.

III. Elinkeinot.

Maanviljelys. Väestön pää-asiallinen, ja muutamin paikoin maata melkein ainoa, elinkeino on maanviljelys. Aina siitä alkaen kuin kovat katovuodet 1860-luvun lopulla olivat menneet ohitse, on Suomen maanviljelys yhtä mittaa edistynyt. Näinä vuosina saavutettu kova kokemus vaikutti näet, että tämä aika tuli käännekohdaksi, josta uusi aikakausi maamme maanviljelyshistoriassa alkaa. Se näytti selvemmin ja yleisemmin kuin koskaan ennen maanviljelijälle, mitkä vahingot siitä voivat seurata, että yksipuolisesti pidetään silmämääränä ainoastaan jyvänviljelyä ja laveaa pellonviljelystä, vaan vähemmän huolitaan niitynviljelyksestä ja jätetään se takapajulle. Tästä ajanvaiheesta on muistoonpantava verrattain suuria ja perinpohjaisia parannuksia Suomen maanviljelyksessä, jotka tulevat näkyviin muun muassa uusien, tarkotuksenmukaisempien maanviljelyskalujen yhä yleisemmässä käyttämisessä, heinä- ja rehukasvien vuosi vuodelta lisääntyvässä viljelyssä varsinki Uudenmaan ja Turun ja Porin lääneissä, sekä uusissa, järkiperäisemmissä viljelystavoissa.

Viisivuotinen aikakausi on tosin liian lyhyt, että se edistys, mikä asian luonnon mukaan sen kuluessa voipi tapahtua niin muutoksille vastahakoisessa ja isiltä perittyihin tapoihin juurtuneessa elinkeinossa, kuin maanviljelys on, tulisi tarkoissa, jyrkästi rajotetuissa numeroluvuissa huomattavaksi. Varsinki on asianlaita näin, kun on kysymys kaksi- ja kolmijako-viljelyn muuttamisesta vuoro- eli koppeliviljelykseksi. Tämä muutos käypi pitkällisesti, ja jos kohta ne muutokset, jotka tässä suhteessa ovat tapahtuneet vuosina 1881—1885, eivät olleet kyllin suuria vaikuttaaksensa maamme maanviljelyksen kokonaiskuvaan, joka pääpiirteissään pysyi entisellään, niin olivat ne kuitenki yksityisissä paikkakunnissa sangen huomattavia. Uudenmaan läänissä karttuu vuosi vuodelta tilojen luku, joilla käytetään vuoroviljelystä ja keinollista heinänviljelystä. Sanottu viljelys on täydellisesti pantu käytäntöön useimmissa herrastaloissa, ja sitä ruvetaan vähitellen seuraamaan monessa talonpoikaistalossaki, jonka vuoksi lääninagronomeilla enimmäkseen onki ollut kyllin työtä suunnitelmien laatimisessa vanhan järjestelmän uudeksi muuttamista varten. Erittäin ilahuttava ilmiö on että vanhoja autioina seisovia kauramaita, joista läänin itä-osa on ollut niin rikas, nyt on ruvettu ottamaan ylös, lannoittamaan ja käyttämään heinänviljelykseen. Turun ja Porin läänissä on edistys käynyt paljo hitaammin. Siellä on pellonviljelys vielä perustettu melkein yksinomaisesti jyväntuotantoon, vaikka heinänviljelykseenki myöhempinä aikoina lienee ylin enemmän ryhdytty. Tämän johdosta vuodentulot siellä tavallisesti ovatki suhteettoman vähäiset, verrattuina laajoihin, mutta huonosti hoidettuihin ja laihoihin viljamaihin. Kuitenki parannettujen maanviljelyskalujen sekä keinollisesti tehtyjen lannotusaineiden käyttäminen osottaa, että täälläki on ruvettu parempaan päin pyrkimään. Hämeen läänissä on rautatieverkon laajentamisen kautta kasvanut karjantuotteiden menekki ja tästä syntynyt hinnan-ylennys ollut voimakkaana kiihottimena niitynhoidon ja niinmuodoin välillisesti myöski pellonviljelyksen kohottamiseen. Samoin on myöski ollut laita Wiipurin läänissä, jossa suuremmilla tiloilla on ruvettu käyttämään vuoro- ja koppeliviljelystä. Yhteisen kansan tiloilla taasen on maanviljelys siellä vielä jotenki alkuperäisellä kannalla. Kuitenki maan lohkominen ylen pieniin osiin ja siten syntynyt tilusten pienuus siellä suuresti supistaa kaskenviljelystä. Mikkelin ja Kuopion lääneissä, joissa tiloilla ylimalkaan on paljo laveammat alat, viljellään sitävastoin vielä sangen yleisesti kaskea, olletiki kun jyvänsato vähistä pelloista ei riitä tarpeeseen ja suoviljelystä taasen, sen vaatimain suurempien kustannusten ja enemmän työn vuoksi, verrattain niukasti harjotetaan. Yhteisen kansan pellonviljelyskalut näissä lääneissä ovat yhä vielä enimmästi sahra ja puukarhi; uudemmat ja paremmat aseet, niinkuin kääntö-aura, rullakarhi, lata, jyrä ja niittokone ovat harvinaisia sekä melkein yksinomaisesti herrastaloissa tavattavia. Kuitenki voipi täälläki huomata silmäänpistäviä parannuksia muun muassa peltojen huolellisemmassa ojituksessa ja kynnössä sekä rehukasvien lisääntyvässä viljelyksessä. Paraiten lienee maanviljelys kuitenki edistynyt Pohjanmaan osassa

Waasan lääniä, jossa soiden ja rämeiden viljely on vuosi vuodelta kasvanut sekä siten laajentanut läänin vanhastaan satoisain ja jyvärikkaiden viljelysmaiden alaa. Vähitellen ruvetaan myös yhä enemmän ja enemmän seuraamaan järkiperäisempiä maanviljelystapoja ja uudet maanviljelysaseet tulevat yhä yleisemmin käytäntöön. Melkein samoin on laita Oulun läänin rannikkoseuduilla, mutta läänin pohjoisissa ja itäisissä osissa viljellään maata sitävastoin vielä vanhan tavan mukaan, eivätkä paremmat ja tarkotuksenmukaisemmat viljelystavat ole huomattavammassa määrässä voittaneet alaa. Erittäin huomiota ansaitsevan mallimaanviljelyksen on kuitenki kruununnimismies X. W. Nordling pannut toimeen pohjoisessa Lapinmaassa, toista peninkulmaa Inarin kirkon pohjoispuolella sijaitsevassa Toivoniemen puustellissa. Siellä 69° 5′ kohdalla pohjaiseen päin päiväntasaajasta on tehty onnistuneita kokeita rukiin-, ohran-, herneen-, perunain-, porkkanain- y. m. kasvien viljelyksessä. Kehotukseksi näistä kokeista onki annettu apu valtiovaroista. Tehtyjen kokeitten tulokset näyttävät osottavan, että täysijoutunutta viljaa siellä voidaan leikata ja että jyväkasvien viljelyä voidaan jollaki menestyksellä harjottaa.

Kaikista lääneistä vakuutetaan, että maanviljelysseurat ja niiden toimeenpanemat vuotiset kokoukset ynnä uusien ulkoa tuotujen maanviljelysaseiden näyttelyt otollisesti ovat vaikuttaneet maanviljelyksen edistymiseen. Näitä kokouksia varten tarvittavien kustannusten suorittamiseksi sekä palkinnoiksi niitynhoidosta ja hyvin tehdyistä maanviljelystöistä, jalompain siemenlajien, pellonviljelysaseiden y. m. ostamista varten ovat maanviljelysseurat, kuten ennenkin, saaneet raha-apua valtiovaroista, jota apua on annettu siitä 65,000 markan vuotisesta määrärahasta, mikä maanviljelyksen ja sen sivu-elinkeinojen edistämiseksi on myönnetty yleisistä varoista. Koska tämä määräraha on havaittu riittämättömäksi yhä kasvaviin tarpeisiin, on vuodesta 1884 vielä myönnetty 80,000 markan summa valtiovaroista vuosittain samaan tarkotukseen. Sen ohessa on valtioneuvos K. H. F. Furuhjelmvainajan Suomen valtiolle testamentin kautta lahjottamain varojen koroista vuotisesti määrätty 1,000 markan suuruinen summa annettavaksi vuorottain Suomen Talousseuralle ja läänien maanviljelysseuroille, ja nämät ovat testamentintekiän säädännön mukaan käyttäneet sitä parannettujen maanviljelysaseiden ostamiseen, jotka on pantu malleiksi näytteille ja siten ilmaiseksi jaettu maanviljeliöille.

Toimittaaksensa yksityisille maanviljeliöille tilaisuutta pienempien lainojen saamiseen edullisilla ehdoilla uutisviljelysten ja muitten maanhoidon parannusten aikaansaamiseksi, määräsi hallitus yleisistä valtiovaroista 26 p. Kesäk. 1885 2 miljonaa markkaa, joista eri kunnat saattoivat viljelysrahastojen perustamiseksi saada lainoja aina 15,000 markkaan itsekuki. Näistä varoista voitiin 1,200,000 markkaa käyttää vuonna 1885. Korkein lainanmäärä yhdelle hengelle määrättiin 800:ksi, eli erityisissä tapauksissa aina 1,000:ksi markaksi. Näistä lainoista oli maksettava korkoa ainoastaan 3 $^{6}/_{10}$ prosenttia.

Molemmat maanviljelysopistot Mustialassa, joka 1881 uudestajärjestettiin

maanviljelys- ja meijeri-opistoksi ja johon 1883 koetusasema maanviljelys-, meijeri- ja metsäseikkoja varten perustettiin, ja Kurkijoella, sekä ne kuusi maanviljelyskoulua, jotka aikakauden alussa olivat olemassa, nimittäin Koivikossa Muhoksen pitäjässä Oulun lääniä, Korsholman latokartanossa Mustasaaren pitäjässä ja Tarvaalan sotilaspuustellilla Saarijärven pitäjässä Waasan lääniä, Leväisen puustellilla Kuopion pitäjässä Kuopion lääniä, Otavan puustellilla Mikkelin pitäjässä Mikkelin lääniä sekä Söderkullan tilalla Sipoon pitäjässä Uudenmaan lääniä, ovat koko aikakautena olleet toimessa. Sitäpaitsi on kaksi uutta maanviljelyskoulua sinä aikana perustettu, nimittäin Tuorlan tilalla Piikkiön pitäjässä Turun ja Porin lääniä sekä Orismalan ruukintilalla Isonkyrön pitäjässä Waasan lääniä. Kaikki nämät oppilaitokset ovat vähitellen lähettäneet melkoisen määrän järkiperäiseen maanviljelykseen perehtyneitä oppilaita, jotka ovat hajonneet ympäri maata ja siten myöski tahollaan edistäneet parannettujen työtapojen sekä tarkotuksenmukaisemman maanviljelyksen ja paremman karjanhoidon toimeenpanemista.

Maanviljelyksen hyväksi perustettiin valtiovarain avulla 1881 maanviljelys- ja kauppakemiallinen laboratorio Helsinkiin ja 1882 kemiallinen ja siemenkontrollilaitos Turkuun.

Viisivuotiskauden lopulla löytyi 1 valtio-agronomi, 8 läänin-agronomia, yksi kussaki läänissä, ja 5 apulaisläänin-agronomia, yksi kussaki Turun ja Porin, Wiipurin, Kuopion, Waasan ja Oulun läänissä, sekä yksi valtion palkkaama kynnynneuvoja.

Kumoamattoman todistuksen maanviljelyksen edistymisestä nyt puheena-olevana aikakautena antavat tulliluettelot maahan tuoduista tavaroista. Niiden mukaan teki ulkomaalta tänne tuotujen maanviljelysaseiden arvo:

vuosina	1866—1870	44,041	m:kaa	eli	keskimäärin	vuodessa	8,508	m:kaa.
„	1871—1875	314,764	„	„	„	„	62,953	„
„	1876—1880	805,247	„	„	„	„	161,049	„
„	1881—1885	2,959,256	„	„	„	„	591,851	„

Vaikeimpia kysymyksiä, mitä tilastotieteellä Suomessa on ratkaistavana, on epäilemättä vielä edelleen mahdollisuus tarkasti ilmottaa maamme viljellyn maan laajuutta sekä sitä lisäystä, joka vuotisesti syntyy uutisviljelysten kautta. Mitä tähän lisäykseen tulee, näkyy niistä ilmotuksista, joita jokaisesta kunnasta summittaisesti on annettu, että viljelykselle anastetun karun maan pinta-ala teki:

vuonna	1881	10,831	tunnyrinalaa
„	1882	12,563	„
„	1883	15,492	„
„	1884	14,712	„
„	1885	17,783	„

eli jaettuna eri läänien osalle:

L'étendue des défrichements.

Läänit. *Gouvernements.*	Tynnyrinalaa.				
	1881.	1882.	1883.	1884.	1885.
Uudenmaan lääni	517	727	945	746	972
Turun ja Porin lääni	1,735	1,936	2,053	2,111	1,995
Hämeen „	835	1,960	1,573	1,821	3,572
Wiipurin „	1,014	791	1,720	1,218	1,873
Mikkelin „	472	444	301	605	552
Kuopion „	2,021	1,688	2,241	2,255	2,900
Waasan „	2,003	2,380	2,951	2,904	2,180
Oulun „	2,234	2,637	3,708	3,052	3,739

Valtio on osittain suorastaan apurahoiksi, osittain lainaksi antanut näitä uutisviljelystöitä varten 16,146 markkaa 50 penniä, josta suorastaan apurahoiksi maanviljeliöille Helsingin kunnassa Uudenmaan lääniä 2,140 markkaa, maanviljeliöille Luumäen kunnassa Wiipurin lääniä 680 markkaa 20 penniä, maanviljeliöille Juu'an kunnassa Mikkelin lääniä 1,369 markkaa 95 penniä sekä maanviljeliöille Inarin kunnassa Oulun lääniä 2,560 markkaa, sekä lainaksi maanviljeliöille Luumäellä, Wirolahdella, sekä Hiitolassa ja Ilmeellä Wiipurin lääniä 1,646 markkaa 35 penniä, maanviljeliöille Kauhajoen kunnassa Waasan lääniä 2,000 markkaa sekä maanviljeliöille Tyrnävän kunnassa Oulun lääniä 5,940 markkaa. Luultavasti ylläolevat ilmotukset kuitenkaan eivät ole täydellisiä. Kunnallishallituksille, jotka ovat niitä antaneet, on todennäköisesti useissa tapauksissa ollut vaikea ilmottaa sellaisten uutisviljelysten laajuutta, joissa työ on kestänyt moniaita vuosia; jota paitsi ne useastiki ovat saattaneet olla tietämättömiä lainoista, joita yksityiset ovat valtiovaroista saaneet. Tämän lisäksi tulee vielä, että nimitys „karu maa", joka löytyy taulukaavassa, ei näytä olevan kyllin selvä. Merkillistä on ainaki että Lapuan kunnasta Waasan läänissä, jossa uutisviljelystä, kuten yleisesti on tunnettu, harjotetaan mitä suurimmassa määrässä, ei löydy mitään ilmotuksia aikakauden kuluessa viljelykselle anastetun karun maan laajuudesta. Avaroita, mutta helposti viljeltäviä soita tässä pitäjässä luultavasti ei katsota karuksi maaksi, eikä niitä siis ole luettu nyt mainittuihin pintaalan-ilmotuksiin.

Niinkuin jo johdannossa on mainittu, kootaan nykyään vuotisia ilmotuksia viljellyn maan ja luonnollisten niittyjen alasta sekä kylvöstä ja sadosta erittäin jokaiselta tilalta maassa. Useimmissa tapauksissa eivät nämät ilmotukset tosin perustu tehtyihin mittauksiin, vaan, missä asianomaiset maanomistajat eivät itse ole vaadittuja tietoja antaneet, todennäköisyydenlaskuihin, joita kunnallislautakunnat, tunnettuin olojen johdolla, ovat tehneet; mutta kun sillä tavalla lasketut pinta-

alueet ja jyvämäärät eivät ole suuremmat kuin että paikkakunnan oloja tuntevat henkilöt helposti ainaki suunnille ovat voineet niitä tarkastaa, jolloin mahdollisia erehyksiä yhdessä kohden luultavasti toiset vastaisella taholla ovat saaneet tasottaa, sekä kun ei myöskään ole pistänyt silmään, että varmasti olisi haluttu arvata niitä suuremmiksi tai vähemmiksi kuin ne todella ovat, voitanee sanotuista alkuperäisistä ilmotuksista saatuja loppusummia myöntää kutakuinki luotettaviksi. Voidaan myöski otaksua, että nämä ilmotukset vuosi vuodelta tulevat vielä tarkemmiksi, siinä määrin kuin yhä useampain yksityisten tilojen tiluslaajuuksia mitataan ja kartotetaan taikka muulla tavalla entistä varmemmin tutkitaan. Oli miten hyvänsä, niin nämät tiedot ovat ainoat suorakohtaiset, mitä välittömästi samaan aikaan yli koko maan on koottu Suomen viljellyn maan alasta. Ensi kerran tavataan nämät tiedot yhteensovitettuina Tilastollisen Toimiston alamaisessa kertomuksessa vuosilta 1876—1880. Kaikki aikaisemmat tiedot tästä on saatu likimääräisten laskujen kautta, jotka ovat osaksi perustuneet vanhoihin, vuosisatojen kuluessa tehtyihin osittaisiin mittauksiin, osaksi viljelysseikkain vertailuihin yksityisillä tiloilla, ja ovat tällä tavoin saadut loppusummat sangen isosti erinneet suoranaisella tavalla saaduista tiedoista.

Vuoden 1885 lopulla teki ylläsanotulla tavalla tiloittain koottujen tietojen mukaan viljellyn maan ja luonnollisen niityn pinta-ala kussaki läänissä:

	Viljeltyä maata *Terres labourables* tynnyrinalaa.	Luonnollista niittyä *Prairies naturelles* tynnyrinalaa.
Uudenmaan läänissä	214,442.	255,714.
Turun ja Porin „	377,129.	393,960.
Hämeen „	206,422.	280,893.
Wiipurin „	214,840.	367,979.
Mikkelin „	149,754.	157,631.
Kuopion „	165,597.	267,166.
Waasan „	390,158.	432,920.
Oulun „	123,437.	595,231.
Yhteensä	1,841,779.	2,751,494.

Vertailun vuoksi otetaan tähän vastaavat ilmoitukset vuodelta 1880:

	Viljeltyä maata *Terres labourables* tynnyrinalaa.	Luonnollista niittyä *Prairies naturelles* tynnyrinalaa.
Uudenmaan läänissä	206,547.	256,616.
Turun ja Porin „	336,587.	390,529.
Hämeen „	194,704.	288,088.
Wiipurin „	200,980.	363,780.
Mikkelin „	130,986.	149,628.

	Viljeltyä maata *Terres labourables* tynnyrinalaa.	Luonnollista niittyä *Prairies naturelles* tynnyrinalaa.
Kuopion läänissä	148,542.	256,020.
Waasan „	347,027.	438,265.
Oulun „	115,022.	590,839.
Yhteensä	1,680,395.	2,733,765.

Prosenttina koko pinta-alasta teki viljelty maa ja luonnolliset niityt v. 1885:

	Viljeltyä maata *Terres labourables* tynnyrinalaa.	Luonnollista niittyä *Prairies naturelles* tynnyrinalaa.
Uudenmaan läänissä	9,55 %.	11,34 %.
Turun ja Porin „	8,05 „	8,40 „
Hämeen „	5,67 „	7,74 „
Wiipurin „	3,38 „	5,78 „
Mikkelin „	4,28 „	4,50 „
Kuopion „	2,29 „	3,69 „
Waasan „	5,03 „	5,58 „
Oulun „	0,39 „	1,87 „
Koko Suomi	2,74 „	4,09 „
Vuonna 1880	2,65 „	4,07 „

Mitä viljelystapaan tulee, osottaa seuraava taulu likemmin miten kunnat tämän suhteen jakautuivat kussaki läänissä:

Läänit. *Gouvernements.*	Kuntien luku, joissa yleisimmin käytetty viljelystapa on: *Nombre de communes où l'assolement le plus usité est*					
	Vuoro- tai koppeliviljelys. Rotation des cultures.	Vuoro-, koppeli- sekä kaksi-, kolmi- ja neljako-viljelys. Rotation des cultures et assolement en 2, 3 et 4 soles.	Neljakoviljelys. en 4 soles.	Kolmijakoviljelys. en 3 soles.	Kaksi- ja neljakoviljelys sekaisin. en 2 et 4 soles.	Kaksijakoviljelys. en 2 soles.
Uudenmaan	—	14	—	6	2	16
Turun ja Porin	—	2	—	56	21	53
Hämeen	—	2	1	17	21	7
Wiipurin	—	12	—	30	5	—
Mikkelin	—	—	—	16	10	1
Kuopion	—	—	9	17	6	1
Waasan	1	5	1	35	23	8
Oulun	—	—	21	35	—	12
Yhteensä	1	35	32	212	88	98

Pellonviljelyksen ohessa on, kuten jo mainittiin, kaskenviljelys useissa seuduissa maata vielä sangen yleinen. Laajimmin levinnyt se on itä-osissa Kuopion lääniä, melkein koko Mikkelin läänissä sekä pohjois- ja keski-osissa Wiipurin lääniä. Viisivuotiskauden kolmena viimeisenä vuonna saatiin kaskimaista seuraavat määrät rukiita, ohria, kauroja, vehnää ja muita jyvälajeja:

Rendement des terres brûlées. Grains.

Läänit. *Gouvernements.*	Tynnyriä. (= 1,6489 hectolitre).					Prosenttia koko jyvänsaaliista. *En pour cent de la production totale des céréales.*				
	1881.	1882.	1883.	1884.	1885.	1881.	1882.	1883.	1884.	1885.
Uudenmaan	660	1,254	1,663	1,249	1,357	0,13	0,26	0,26	0,21	0,25
Turun ja Porin . . .	297	415	819	367	280	0,04	0,04	0,07	0,03	0,02
Hämeen	1,379	3,645	4,486	3,996	4,054	0,24	0,83	0,60	0,59	0,57
Wiipurin	15,518	23,729	25,846	25,694	29,047	2,53	2,74	3,17	3,77	3,59
Mikkelin	47,212	59,078	73,219	80,887	79,370	10,77	11,58	12,30	14,67	13,32
Kuopion	52,863	67,536	78,929	68,922	50,695	12,86	12,08	13,51	12,93	10,00
Waasan	4,914	8,307	11,309	6,261	9,368	0,60	0,84	0,96	0,57	0,81
Oulun	174	176	276	395	636	0,05	0,03	0,06	0,10	0,15
Koko Suomi	123,017	164,140	196,547	187,771	174,807	2,69	2,84	3,14	3,20	2,97

Erityisissä kunnissa viljansato kaskimaista vuonna 1885 nousi verrattain paljo enempään kuin tässä lääneille ilmotettu keskimäärä. Niin se Luumäellä ja Ruokolahdella teki 16 %, Uukuniemessä ja Sulkavassa 20 %, Kristiinassa ja Heinävedellä 21 %, Suonenjoella ja Tuusniemellä 23 %, Joutsassa 24 %, Korpiselällä 25 %, Kiihtelysvaarassa 27 %, Suojärvellä ja Hirvensalmella 28 %, Anttolassa 29 %, Savonrannassa 30 %, Kuusjärvellä 32 %, Kerimäellä 33 %, Pälkjärvellä 36 %, Mäntyharjussa 38 %, ja Ilomantsissa 1884 enemmän kuin 65 % vuoden koko viljantulosta. Viimeksimainitussa, maan itäisimmässä osassa sijaitsevassa pitäjässä on kaskenviljelys niinmuodoin väestölle tärkeämpi elatuksenlähde kuin itse pellonviljelys.

Eri vuosina aikakaudesta 1881—1885 nousi viljantuotanto Suomessa allamainittuihin määriin:

Production totale des céréales.

	1881.	1882.	1883.	1884.	1885.
	Tynnyriä.				
Vehnää (*Froment*)	19,398	25,582	26,120	25,808	25,216
Rukiita (*Seigle*)	1,522,795	2,363,526	2,619,726	2,363,860	2,338,404
Ohria (*Orge*)	1,142,854	1,255,697	1,257,449	1,145,964	1,128,635
Kauroja (*Avoine*)	1,788,146	1,994,775	2,194,854	2,189,856	2,243,605
Sekaviljaa (*Méteil*)	56,702	66,899	78,187	74,682	78,048
Tattaria (*Sarrasin*)	5,298	7,670	8,716	6,672	8,433
Herneitä (*Pois*)	48,744	72,389	67,767	63,212	75,313
Yhteensä	4,583,937	5,786,538	6,252,819	5,870,054	5,897,654

Tämän lisäksi tuli vielä perunoita sekä nauriita ja muita juurikasveja joita saatiin

	Perunoita, tynnyriä.	Nauriita ja muita juurikasveja, tynnyriä.
vuonna 1881	2,721,048.	176,996.
„ 1882	2,799,023.	203,318.
„ 1883	2,972,844.	207,349.
„ 1884	2,502,576.	180,426.
„ 1885	3,017,218.	188,255.

Jos Suomen viljantuotantoa viisivuotiskautena 1881—1885 verrataan oloihin edellisinä viisivuotiskausina, niin nähdään että se laatunsa puolesta on sangen huomattavassa määrässä muuttunut. Vuotisesti saatiin näet keskimäärin:

	Tynnyriä.		
	Rukiita.	Ohria.	Kauroja.
1861—1885	1,813,067.	1,013,245.	909,166.
1866—1870	1,952,865.	1,129,621.	1,001,516.
1871—1875	2,520,573.	1,322,478.	1,264,297.
1876—1880	2,169,539.	1,015,539.	1,653,909.
1881—1885	2,241,662.	1,186,120.	2,082,247.

eli prosenttina:

	Rukiita.	Ohria.	Kauroja.
1861—1865	48,6.	27,1.	24,3.
1866—1870	47,8.	27,7.	24,5.
1871—1875	49,4.	25,9.	24,7.
1876—1880	44,8.	21,0.	34,2.
1881—1885	40,7.	21,5.	37,8.

Samalla kun viljantuotanto siis ylimalkaan paljouteen katsoen on viimeisenä viitenäkolmatta vuonna enennyt yli 40 prosentilla, on myöski erityisten viljalajien viljelys melkoisesti entisestään muuttunut. Vuosina 1881—1885 saatiin keskimäärin vuodessa runsaasti 1,170,000 tynnyriä enemmän kauroja kuin viisivuotiskautena 1861—1865. Sanottu viljalaji, jolla sadon suuruuden puolesta ennen oli viimeinen sija, on nyt kohonnut toiseen ja, samalla aikaa kuin rukiin- ja ohransato ovat vähenneet 7,9 ja 5,6 prosentilla, kasvanut 13,5 prosentilla eli koko viljantuotantoon verrattuna 24:stä 37:ään prosenttiin. Syyksi tähän kauranviljelyksen lisääntymiseen voidaan tosin osaksi lukea se seikka, että kauraa nykyään on ruvettu entistä enemmän viljelemään ulosvientiä varten ja että se sentähden kauppatavarana on saanut suuremman arvon ja varmemman menekin, mutta epäilemättä syy etupäässä on etsittävä sinä, että maanviljelystä on ruvettu harjottamaan enemmän intensiivisti eli viljelystavan tarkkuutta noudattamalla sekä huomiota enemmän kääntämään rehukasveihin, kuin mitä vielä muutama vuosi takaperin tehtiin. Tätä todistavat tulliluettelotki, joista näkyy että kaurain ulosvienti Suomesta teki vuosina:

	Kaikkiansa tynnyriä.	Keskimäärin vuodessa tynnyriä.
1856—1860	148,249.	29,649.
1861—1865	189,059.	37,811.
1866—1870	373,459.	74,692.
1871—1875	593,464.	118,693.
1876—1880	1,012,409.	202,482.
1881—1885	1,132,895.	226,579.

Kaurain ulosvienti on siis mainittuina vuosina sangen suuresti enentynyt. Niin suuri ei enennys kuitenkaan ole ollut, että se edes likimäärin vastaisi tuotannon lisääntymystä samana aikana. Tämä lisääntymys on siis välttämättä suurimmaksi osaksi kulutettu omassa maassa, joka seikka ilahuttavalla tavalla todistaa, että koti-eläimiä vähitellen on ruvettu entistä paremmin hoitamaan ja ruokkimaan.

Taululiitteeseen N:o 4 otetaan lähempiä tietoja erityisten viljalajien kylvöja satomäärästä kussaki läänissä vuosina 1881—1885. Satojen laatua valaisevat seuraavat numerot. Tynnyrin kylvöstä saatiin keskimäärin tynnyreitä

	1881.	1882.	1883.	1884.	1885.
Vehnää	5,42	6,87	6,58	6,51	6,29
Rukiita	4,26	6,58	7,00	6,32	6,13
Ohria	5,10	5,45	5,50	4,90	4,98
Kauroja	4,69	4,93	5,18	4,83	4,83
Sekaviljaa	4,70	5,00	5,13	4,81	4,76
Tattaria	6,89	8,95	8,92	7,05	7,87
Herneitä	3,42	5,34	4,58	4,46	5,40
Perunoita	6,00	5,93	6,05	5,05	6,07

Eri lääneissä oli sato tärkeimmistä viljalajeista ja juurikasveista jyväluvun mukaan seuraava:

Läänit. *Gouvernements.*	Sato tynnyrin kylvöstä. — *Rapport de la production à la sémence.*																			
	1881.				1882.				1883.				1884.				1885.			
	Rukiita. Seigle.	Ohria. Orge.	Kauroja. Avoine.	Perunoita. Pommes de terre	Rukiita Seigle.	Ohria. Orge.	Kauroja. Avoine.	Perunoita. Pommes de terre.	Rukiita. Seigle.	Ohria. Orge.	Kauroja. Avoine.	Perunoita. Pommes de terre.	Rukiita. Seigle.	Ohria. Orge.	Kauroja. Avoine.	Perunoita. Pommes de terre.	Rukiita. Seigle.	Ohria. Orge.	Kauroja. Avoine.	Perunoita. Pommes de terre.
Uudenmaan	4,84	4,91	4,68	6,32	6,95	5,12	4,60	5,48	7,30	4,98	4,77	5,30	5,95	3,97	4,43	4,66	5,21	4,27	4,33	6,78
Turun ja Porin	3,80	4,41	4,95	6,57	6,43	4,98	5,25	6,42	6,88	4,62	5,53	5,72	6,75	4,37	5,43	5,46	5,53	4,76	4,98	7,63
Hämeen	4,46	5,02	5,31	5,70	6,21	5,76	5,32	5,98	6,84	5,34	5,52	5,94	5,81	5,07	5,35	4,74	5,88	5,45	5,49	6,34
Wiipurin	3,46	5,06	3,91	5,60	6,90	5,13	4,55	5,44	5,98	5,30	4,39	5,50	5,84	4,88	4,12	5,13	5,90	5,08	4,32	5,27
Mikkelin	4,55	4,69	4,11	4,96	5,90	5,04	4,09	5,08	6,61	5,08	4,39	5,78	5,86	4,90	4,24	4,97	6,18	4,85	4,40	5,10
Kuopion	3,67	5,15	4,56	6,02	7,30	5,55	4,98	6,21	7,69	5,54	4,53	6,48	6,54	4,90	4,30	5,37	9,95	4,08	4,02	4,96
Waasan	4,66	5,98	5,67	6,21	6,40	6,33	5,60	6,16	7,53	6,60	6,76	6,49	6,70	6,06	5,34	4,93	6,84	6,40	5,83	5,88
Oulun	5,70	4,85	5,25	5,62	7,25	5,05	5,90	6,02	7,82	5,22	6,77	7,54	7,16	4,23	6,41	5,02	7,95	4,49	5,67	5,47
Koko Suomi	4,26	5,10	4,69	6,00	6,58	5,45	4,93	5,93	7,00	5,50	5,18	6,05	6,32	4,90	4,83	5,05	6,13	4,98	4,83	6,07

Jos kuudes jyvä rukiista sekä viides suviviljoista ja perunoista otaksutaan likimäärin vastaavan keskinkertaista satoa, voitaisiin yllä-olevista neljästä vuodesta niinmuodoin ainoastaan vuosia 1882 ja 1883 saatuihin vuodentuloihin nähden pitää tyydyttävinä. Keskimääräinen sato, laskettuna kaikilta viideltä vuodelta yhteensä, on jyväluvun mukaan seuraava:

Rapport de la production à la sémence pour les quatre années réunies.

	Råg. *Seigle.*	Korn. *Orge.*	Hafre. *Avoine.*	Potäter. *Pommes de terre.*
Uudenman lääni	6,05	4,66	4,56	5,71
Turun ja Porin lääni	5,88	4,63	5,23	6,34
Hämeen „	5,85	5,32	5,40	5,70
Wiipurin „	5,65	5,09	4,26	5,38
Mikkelin „	5,85	4,91	4,25	5,18
Kuopion „	6,45	5,03	4,45	5,79
Waasan „	6,44	6,27	5,83	5,92
Oulun „	7,19	4,77	6,02	5,93
Koko Suomi	6,07	5,19	4,89	5,82

Ylimalkaan oli viljansato siis puheenalaisena viisivuotiskautena vähä keskinkertaista parempi. Turun ja Porin, Hämeen, Wiipurin ja Mikkelin lääneissä olivat kuitenki ruissadot alemmat sitä keskijyvämäärää, jota tässä ylempänä on arveltu säännöllistä satoa vastaavaksi; samoin ohrasadot Uudenmaan, Turun ja Porin, Mikkelin ja Oulun lääneissä, jolle viimemainitulle läänille tämä asianhaara oli erittäin tärkeä, koska ohraa siinä viljellään yleisemmin kuin muualla. Kaurain saalis oli säännönmukaista jyvämäärää alempi Uudenmaan, Wiipurin, Mikkelin ja Kuopion lääneissä. Sitävastoin perunain saalis kaikissa lääneissä oli säännönmukaista ylempi. Vaikka sadot siis viisivuotiskautena tulivat ainaki keskinkertaisia, olivat ne sentään riittämättömiä väestön tarpeisiin. Tämä näkyy parhaiten, jos niitä viljamääriä, jotka jäivät jälelle, sittekun siemeniksi tarvittava vilja oli otettu pois, verrataan maan väkilukuun kunaki vuonna. Jokaista asukasta kohti tuli siten

	Tynnyriä.					
	Vehnää.	Rukiita.	Ohria.	Kauroja.	Herneitä.	Perunoita.
Vuonna 1881	0,01	0,56	0,44	0,67	0,02	1,09.
„ 1882	0,01	0,95	0,49	0,75	0,03	1,10.
„ 1883	0,01	1,05	0,57	0,81	0,02	1,17.

	Tynnyriä.					
	Vehnää.	Rukiita.	Ohria.	Kauroja.	Herneitä.	Perunoita.
Vuonna 1884 . . .	0,01	0,92	0,40	0,76	0,02	0,94.
„ 1885 . . .	0,01	0,89	0,41	0,82	0,03	1,14.

eli kaikkiansa kaikista viljalajeista yhteensä

Vuonna 1881 . . .	1,70	tynnyriä	jyviä	ja	1,09	tynnyriä perunoita
„ 1882 . . .	2,23	„	„	„	1,10	„ „
„ 1883 . . .	2,46	„	„	„	1,17	„ „
„ 1884 . . .	2,11	„	„	„	0,94	„ „
„ 1885 . . .	2,16	„	„	„	1,14	„ „

Kun näistä luvuista vielä vedetään pois ne viljamäärät, jotka ovat menneet karjanruuaksi, viinanpolttoon ja ulosvientiin, jääpi asukasten elatukseksi, paitsi ylläolevaa määrää perunoita,

vuonna 1881	ainoastaan	noin	$1\,^1/_3$	tynnyriä	viljaa
„ 1882	„	„	$1\,^4/_5$	„	„
„ 1883	„	„	2	„	„
„ 1884	„	„	$1\,^2/_3$	„	„
„ 1885	„	„	$1\,^3/_4$	„	„

Kun tavallinen vuositarve ylimalkaan otaksutaan olevan $2^1/_2$ tynnyriä jokaisen asukkaan osalle, osottavat nyt mainitut luvut niinmuodoin melkoisen vajauksen oman maan viljantuotannossa. Silmäys tulliluetteloihin todistaaki, että viljan, etupäässä jauhojen, tuonti Wenäjältä on enentymistään enentynyt. Tämä nähdään selvimmin seuraavista numeroista:

		Tuonti Suomeen. — *L'importation du blé.*				
		1861—1865.	1866—1870.	1871—1875.	1876—1880.	1881—1885.
Jauhoja (*Farine*) . .	leiviskää	28,761,679	30,851,643	35,451,485	43,524,558	40,794,803
Jauhamatonta viljaa (*Grains*)	tynnyriä	1,038,070	444,308	880,358	715,866	1,334,163
Siitä rukiita (*Seigle*)	„	704,598	209,185	128,709	236,707	630,623
„ ohria (*Orge*)	„	186,645	120,114	133,261	235,871	281,084
„ kauroja (*Avoine*)	„	128,068	94,429	111,466	182,298	191,285
„ vehnää (*Froment*)	„	449	503	9,454	22,373	35,353
„ herneitä (*Pois*)	„	17,855	19,475	15,482	21,283	29,295
„ muita viljalajeja (*Autres céréales*)	„	455	602	1,255	17,334	166,523

Jos, tehdäksemme vertailun yksinkertaisemmaksi, muutamme jauhamattoman viljan jauhoiksi sen mukaan että yksi tynnyri vastaa kahtatoista leiviskää, tulevat kunaki viisivuotiskautena maahan tuodut viljamäärät kaikkiansa tekemään:

vuosina	1861—1865	41,218,519	leiviskää.
„	1866—1870	36,183,339	„
„	1871—1875	40,247,009	„
„	1876—1880	52,114,950	„
„	1881—1885	56,804,759	„

Ulkomaisen viljan lisääntynyt kulutus ei ole ollut tasapainossa vastaavan ylennyksen kanssa Suomen tavaran ulosviennissä. Tämä teki nimittäin vastamainittuna viisivuotiskausina:

		Vienti Suomesta. — *L'exportation du blé.*				
		1861—1865	1866—1870.	1871—1875.	1876—1880	1881—1885.
Jauhoja (*Farine*) . .	leiviskää	177,139	424,167	233,976	636,542	239,697
Jauhamatonta viljaa (*Grains*)	tynnyriä	332,431	470,138	880,358	1,212,473	1,277,114
Siitä rukiita (*Seigle*)	„	120,611	91,808	231,891	175,448	143,357
„ ohria (*Orge*)	„	21,310	4,564	54,762	24,084	130
„ kauroja (*Avoine*)	„	189,059	373,459	593,464	1,012,409	1,132,895
„ vehnää (*Froment*)	„	439	62	160	189	19
„ herneitä (*Pois*)	„	1,006	208	70	224	194
„ muita viljalajeja (*Autres céréales*)	„	6	37	11	119	519

Jos ylläolevat vientisummat muutetaan painomääriin saman laskuperusteen mukaan, jota seurattiin ylempänä tuonnista puhuttaessa, ja sitten vedetään siten saadut kokonaissummat pois vastaavista tuontisummista, niin huomataan että Suomi, paitsi omaa tuotantoansa, on kuluttanut

vuosina	1861—1865	37,052,208	leiviskää	viljaa.
„	1866—1870	30,116,988	„	„
„	1871—1875	29,448,737	„	„
„	1876—1880	36,928,732	„	„
„	1881—1885	41,239,694	„	„

Tuontisummiin on myöski ne viljamäärät luettu, jotka ovat aiotut Suomeen sijotetun venäläisen sotaväen tarpeiksi. Ne tekevät tietysti sentään niin pienen murto-osan koko tuontimäärästä, että se mitä vaihettelut tämän sotaväen luku-

määrässä vaikuttavat koko tuontiin, sentähden tässä voitanee jättää lukuun ottamatta. Taululiitteessä N:o 5 löytyy muuten lähempiä tietoja Suomen viljantuonnista ja -viennistä kunaki vuonna tässä puheena-olevana viisivuotiskautena. Siitä huomaa kuinka nuo edulliset viljansadot vuosina 1882 ja 1883 vaikuttivat tuonnin vähentymiseen samoina vuosina ja viennin enentymiseen seuraavana vuonna.

Kehruukasvien *pellavan* ja *hampun* viljelystä harjotetaan edelleen sangen yleisesti, vaikka useimmissa seuduissa ainoastaan kotitarpeiksi. Sato niistä ilmotettiin seuraavaksi:

	Pellavia. Leiviskää.	Hamppuja. Leiviskää.
vuonna 1881	179,548.	89,679.
„ 1882	171,853.	97,372.
„ 1883	189,736.	101,120.
„ 1884	191,535.	104,974.
„ 1885	177,667.	106,310.

Enemmän kuin kolmasosa Suomen koko pellavantuotannosta tuli yksistään Hämeen läänin osalle, jossa sitä muutamissa pitäjissä, etenki Lammilla, Hollolassa ja Koskella, ahkerasti viljellään. Lammilla saatiin v. 1882 yli 9,000 leiviskää, Hollolassa ja Koskella vuosittain 5,000 leiviskää keskimäärin kummassaki. Useassa kunnassa pellavaa viljellään myötäväksi ja on siitä nyt tullut varma myöntitavara, sittekun pellavan kehru- ja kutomatehdas Tampereella on ruvennut sen pysyväiseksi kuluttajaksi. Kuitenki pellavanviljelys viime aikoina on muutamin paikoin hiukka vähennyt, sittekun Tampereen tehtaat ovat alkaneet kalun hintaa alentaa. Paitsi Hämeen läänissä viljellään pellavaa vähän suuremmassa määrässä ainoastaan Iitin ja Orimattilan pitäjissä Uudenmaan läänissä sekä Vehkalahden, Vironlahden, Säkkijärven ja Ruokolahden pitäjissä Wiipurin läänissä, joissa kunnissa pellavantulo keskimäärin vuodessa ilmotettiin 2,500:ksi à 3,500:ksi leiviskäksi. Sitävastoin ei pellavaa viljellä juuri nimeksikään koko Oulun läänissä. Hamppua taasen viljellään sangen vähä Uudenmaan sekä Turun ja Porin lääneissä, mutta hiukan yleisemmin muissa lääneissä, erittäinki Kuopion ja Mikkelin lääneissä, joissa sen viljelys on yleisempi kuin pellavan. Muutoin maan tulliluettelot osottavat, ett'ei kumpaisenkaan nyt mainitun kehruukasvin tuotanto täytä tarvetta, vaan että maahamme vuosina 1881—1885 tuotiin pellavia ja pellavantappuroita kaikkiansa 311,000 leiviskää sekä hamppuja 240,000 leiviskää enemmän kuin täältä samana aikana vietiin ulos. Tosin tämä tuonti etupäässä lienee tapahtunut tehtaita varten ja sitä vastannee sentähden likimäärin näistä raaka-aineista valmistetut tehtaantuotteet, joita täältä sen sijaan on viety ulos, mutta kun otetaan lukuun, että Suomi puolestaan kuluttaa paljon suurempia määriä ulkomaan pellava- ja hamppu-

kankaita kuin sillä on lähettää muihin maihin, käypi vajaus oman maan tuotannossa täten kaikissa tapauksissa kyllin selväksi.

Että Suomen kylvösiemenlajit ulkomaisilleki markkinoilla tulisivat tutuiksi, on valtiovarain avulla erityisiä Suomen kylvösiementen kokoelmia ollut näytteille asetettuina 1882 Sundsvallissa ja 1883 Amsterdamissa, jossa viimeisessä näyttelössä nämät kokoelmat palkittiin näyttelön korkeimmalla palkinnolla.

Elokuulla 1881 pidettiin yleinen Suomen maanviljelyskokous Turussa, jossa myös koti-eläimiä, työkaluja sekä maanviljelyksen ja sivu-elinkeinojen tuotteita oli näytteille asetettuina.

Karjanhoito. Samoin kuin edellisenä viisivuotiskautena on hallitus tämänki kuluessa kääntänyt huomiotansa toimenpiteisiin kotimaisten eläinrotujen parantamiseksi. Niin on edelleen joka vuosi valtion kustannuksella ostettu keskimäärin noin 15 virheetöntä ja siitoseläimiksi sopivaa oritta, jotka ovat asetetut yksityisten henkilöin luo eri osissa maata huokeata maksua vastaan polkijoina käytettäviksi. Senlaisten siitosoritten luku on määrätty 10:ksi kussaki läänissä. Kuulutuksen kautta 23 p:ltä Marrask. 1882 myönnettiin kymmenen vuoden kuluessa, maan hevosrodun parantamiseksi, 38,000 markan summa vuosittain, siitä määrätään 20,000 markkaa siitosoritten ostamiseksi, 15,000 markkaa palkinnoiksi yleisissä kilpa-ajoissa ja 3,000 markkaa varsain ja tammain palkitsemiseksi. Mitä kilpa-ajoihin tulee, niin yleinen mielipide hevosystäväin-yhdistyksissä näyttää olevan, että kilpa-ajot hyödyllisesti vaikuttavat hevosrodun parantumiseen. Että kesälläki voitaisiin toimittaa tämmöisiä kilpa-ajoja, on hevosystäväin-yhdistys Uudella maalla perustanut kesäkilparadan Oulun kylään lähellä Helsinkiä. Välillisesti tuottanevat nämät kilpailut kuitenki suurinta hyötyä siten, että ne suuressa yleisössä herättävät ja ylläpitävät halua parempaan hevosenhoitoon *). Levittääksensä tässäki suhteessa enemmän tietoa on Keisarillinen Senaati yhä edelleen vuosiksi 1881 ja 1882 määrännyt Keisarilliselle Suomen Talousseuralle 1,200 markan suuruisen summan vuodessa, käytettäväksi kiertävän hevoshoidonneuvojan palkkaamiseksi. Samoin on valtiovarain avulla Uudenmaan lääniin perustettu hevoshoitajakoulu, joka ensin oli sijoitettu Kellokosken maalle Tuusulan pitäjässä, vaan sittemmin on siirretty Jackarbyn tilalle Porvoon pitäjässä. Viimein on, niin ikään valtion avulla, hevosenkengityskoulu, taitavain hevosenkengittäjäin saamista varten, yhä edelleen löytynyt Helsingissä.

Että Suomen hevosrotu tulisi enemmän tutuksi, annettiin hevosystäväin-yhdistykselle Uudellamaalla v. 1883 valtiovaroista 2,500 markkaa avuksi hevosten lähettämistä varten Moskovan näyttelyyn.

---

*) Loppupäätöksiä kilpa-ajoista Suomessa vuosina 1881—1885 valaisee seuraava taulu, jonka on kokoonsovittanut kruunun asiamies näissä kilpailussa, assessori O. A. Ståhlberg.

Taulu, joka osottaa loppupäätökset kilpa-ajoista Suomessa vuosina 1881—1885.
Tableau montrant les résultats obtenus des courses des chevaux en Finlande pendant les années 1881—1885.

Vuonna.	Oriita. *Chevaux entiers.*				Tammoja. *Juments.*				Yhteensä Oriita ja Tammoja. *Chevaux entiers et juments ensemble.*				Suurin nopeus. *La plus grande vitesse obtenue.*	
	Kilpailiain luku. *Nombre de concurrents.*	Palkinnonsaaneitten luku. *Nombre de ceux qui ont remporté les prix.*	Keskimääräinen nopeus la vitesse moyenne. jolla 3 virstan = 10,800 jalan pituinen rata on kuljettu min. sek. pour la distance de 3 verstes.	Keskimääräinen nopeus la vitesse moyenne. Jalkaa sekunnissa. *Nombre de pieds en seconde.*	Kilpailiain luku. *Nombre de concurrentes.*	Palkinnonsaaneitten luku. *Nombre de celles qui ont remporté les prix.*	Keskimääräinen nopeus la vitesse moyenne. jolla 3 virstan = 10,800 jalan pituinen rata on kuljettu min. sek. pour la distance de 3 verstes.	Keskimääräinen nopeus la vitesse moyenne. Jalkaa sekunnissa. *Nombre de pieds en seconde.*	Kilpailiain luku. *Nombre de concurrents.*	Palkinnonsaaneitten luku. *Nombre de ceux qui ont remporté les prix.*	Keskimääräinen nopeus la vitesse moyenne. jolla 3 virstan = 10,800 jalan pituinen rata on kuljettu min. sek. pour la distance de 3 verstes.	Keskimääräinen nopeus la vitesse moyenne. Jalkaa sekunnissa. *Nombre de pieds en seconde.*	jolla rata on juostu, minuteissa ja sekunneissa. *pour la distance de 3 versts.*	jalkaa sekunnissa. *pieds en seconde.*
1881	101	31	6′ 14,″7	28,8	84	26	6′ 34,″5	27,3	185	57	6′ 23,″6	28,1	5′ 55,″8	30,4
1882	115	31	6′ 13,″6	28,8	102	27	6′ 33,″0	27,4	217	58	6′ 23,″8	28,1	5′ 41″	31,7
1883	120	31	6′ 15,″4	28,8	137	26	6′ 32,″0	27,5	257	57	6′ 22,″8	28,2	5′ 50″	30,9
1884	140	28	6′ 08,″4	29,4	62	21	6′ 31,″8	27,6	202	49	6′ 18,″4	28,6	5′ 52″	30,7
1885	149	26	6′ 10,″3	29,2	80	26	6′ 29,″0	27,7	229	52	6′ 19,″5	28,4	5′ 51″	30,8

Sarvikarjan parantamiseksi on myöski, kuten varemmin, ulkomaanrotuisia siitoseläimiä vuotisesti valtion kustannuksella hankittu maahan ja sittemmin julkisilla huutokaupoilla enimmän tarjoaville myyty. Niinä vuosina, jotka nykyinen kertomus käsittää, on semmoisia siitoseläimiä ostettu seuraavat määrät:

	Sonneja.	Hiehoja.
Vuonna 1881	—	3
„ 1882	11	—
„ 1883	—	—
„ 1884	—	—
„ 1885	8	8

Vuodesta 1883 alkaen ei ulkomaisia siitoseläimiä enään ollut ostettava, koska niiden määrää arveltiin tarpeeseen riittäväksi. Poikkeuksena kuitenki v. 1885

vielä ostettiin 8 sonnia ja 8 hiehoa. Kaikkiansa siis koko aikakautena 19 sonnia ja 11 hiehoa. Edelleen ovat mielipiteet eriäväisiä ulkomaisten taikka kotimaisten eläinrotujen paremmuudesta. Mustialassa toimitettu yhteenveto niistä muistoonpanoista, joita sanotussa maanviljelys- ja meijeriopistossa on pitempänä aikana tehty eri raavasrotujen maidontuotannosta on Suomen raavasrotu verrallisesti eli elävän painonsa suhteen antanut kaikista paraimman tuloksen.

Suoranaisesti, eli lehmittäin laskettuna, saatiin Suomen eläimistä keskimäärin tosin hyvä verta vähemmän maitoa kuin ulkomaisista ja sekarotuisista, mutta jos elävä paino, joka on likimääräinen mitta sille ruualle, minkä eläin kuluttaa, otetaan lukuun, oli niillä varma etusija toisten rinnalla. Näistä kokeista ei kuitenkaan luultu uskallettavan tehdä mitään yleisempiä johtopäätöksiä, liiatenki kun tuloksiin luultavasti on vaikuttanut se, että Suomen lehmät osaksi olivat niin sanottua „herrastalonrotua“ — kotimainen laji tuntematonta alkuperää — sekä sitä paitsi paljo tarkemmin valikoidut kuin ulkomaiset. Että uusien kokeiden kautta vielä voitaisiin näyttää toteen ja tehdä yleisesti tunnetuiksi ne hyvät omaisuudet, mitä Suomen raavaslajilla on, antoi Keisarillinen Senaati 18 p. Maalisk. 1879 Korsholman maanviljelyskoulun johtokunnalle käskyn myödä taikka teurastaa kaikki sanotulla tilalla löytyvät elukat, jotka olivat ulkomaista taikka sekotettua koti- ja ulkomaan rotua, ja niiden sijaan hankkia tilalle puhdasta ja seottamatonta suomenrotuista karjaa sekä koettaa huolellisella hoidolla ynnä huonompain eläinten poiserottamalla saattaa sanottu eläinlaji niin täysikelpoiseksi kuin se suinki voipi tulla. Tästä kokeesta saatua kokemusta ei kuitenkaan voida pitää lopullisesti ratkaisevana, sillä elukoissa vallalle päässeen kovan keuhkotaudin tähden oli pakko ennen viisivuotiskauden loppua teurastaa koko karja, joten ei koetta voitu loppuun saattaa. Aikakauden alussa saadut tulokset eivät sentään olleet erittäin tyydyttävä.

Niin ikään on, koetten toimittamiseksi tässä suhteessa, Koivikon maanviljelyskouluun Oulun läänissä ostettu 1 sonni ja 2 lehmää niinkutsutusta Lapin rodusta.

Kunnallishallitusten antamat tiedot maidontuotannosta keskimäärin yhdestä lehmästä eri kunnissa ovat luultavasti sangen vähä-arvoisia. Vuodelta 1885 ilmotettiin maidonsaalis 43:ssa kunnassa nousevan 500 kannuun ja sen ylitse, 302:ssa kunnassa vaihtelevan 300 ja 500 kannun välillä, 144:ssä kunnassa 200 ja 300 kannun välillä sekä 16:ssa kunnassa olevan vähemmän kuin 200 kannua. Kuinka eroavaisia tiedonannot tästä ovat, näkyy muun muassa siitä, että toiselta puolen keskimääräinen maidonsaalis yhdestä lehmästä arvattiin Antrean pitäjässä Wiipurin läänissä 800:ksi kannuksi vuodessa, Wirolahden pitäjässä samassa läänissä sekä Nivalan ja Turtolan pitäjissä Oulun läänissä 700:ksi kannuksi; toiselta puolen Pyhäjärvellä Uudenmaan läänissä ainoastaan 65 kannuksi. Että karjanhoito ylimalkaan sekä niittyjen ja laidunmaiden laatu eri paikkakunnissa ovat suuresti erilaiset, on kyllin tunnettu; kuitenki ylläkerrotut eriäväisyydet tuntuvat kovin luonnottomilta.

Järkiperäinen meijeritoimi, alkuansa harjotettu melkein yksinomaisesti suuremmilla tiloilla, on vähitellen, sen mukaan kuin rautatieverkko maassa on laajennut, joutunut yhä vilkkaamman harrastuksen esineeksi myöski pienempäin tilojen omistajille, jotka ovat ruvenneet yhtiöihin piirimeijerein perustamiseksi, meijeriliikkeen harjoittamisella hyväksi käyttääkseen paikkakunnan maitovaroja meijerituotetten vientiin ulkomaille. Niin löytyi ainoastaan Waasan läänissä yli 50 piirimeijeriä runsaalla vuotisella voin valmistuksella. Myöski Uudenmaan läänissä ovat semmoiset piirimeijerit sangen lukuisat.

Että meijeritoimen tarve käytännöllisesti ja tieteellisesti oppineista miehistä, jotka voisivat maanviljeliöille olla avullisina antamalla neuvoja ja selityksiä suurempien meijerilaitosten perustamisessa ja käyttämisessä, täytettäisiin, oli aikakauden kuluessa kaksi valtionmeijeristiä virassa, toinen maan eteläistä, toinen pohjoista osaa varten ja, vuodesta 1883, lääninmeijeristi Waasan läänissä, ja oli näillä toimena myöski tarkastaa meijerikouluja sekä antaa lääninkarjakoille tarpeellisia ohjauksia. Näitä viimeksimainituita on ollut Uudenmaan, Mikkelin ja Oulun läänissä yksi kussaki sekä kaikissa muissa läänissä kussaki kaksi; kuitenki toisen sijaan näistä lääninkarjakoista Waasan läänissä 1883 pantiin yllämainittu lääninmeijeristi. Kuvernöörein ja maanviljelysseurain yhtäpitävien todistusten mukaan on yhteinen kansaki ahkerasti käyttänyt lääninkarjakkojen neuvoja, joten ne tehokkaasti ovat vaikuttaneet siihen edistykseen, mikä karjan- ja maitotaloudenhoidossa on tapahtunut nyt puheenaolevana viisivuotiskautena. Rinnakkain tämän kanssa ovat myöski meijerikoulut vaikuttaneet yleisempäin tietojen levittämiseksi järkiperäisessä maitotalouden-hoidossa. Näitä kouluja löytyi viisivuotiskauden alussa kaksitoista; aikakauden kuluessa on kaksi tullut lisää, nimittäin Pekkalassa Ruoveden pitäjässä Hämeen läänissä ja Granforsissa Övermarkun pitäjässä Waasan läänissä. Viisivuotiskauden lopulla löytyi siis seuraavat neljätoista meijerikoulua:

Myyrän tilalla Uudenmaan läänissä (siirretty 1883 Kellokoskelta).
Gästerbyn tilalla Turun ja Porin läänissä (siirretty 1882 Inkeristä).
Kokemäen kartanossa Turun ja Porin läänissä.

Hakoisten	„	Hämeen	„
Pekkalan	„	„	„
Hovilan	„	Mikkelin	„
Järvikylän	„	„	„
Peltosalmen	tilalla	Kuopion läänissä.	
Mattilan	„	„	„
Simananniemen	„	„	„
Koiviskon	„	„	„
Granforsin	„	Waasan	„

Orismalan tilalla Waasan läänissä (siirretty 1882 Östermyyrasta).
Marttilan „ Oulun läänissä.

Sitäpaitsi löytyy meijerikouluja yhdistettyinä Mustialan maanviljelys- ja meijeri-opistoon, Kurkijoen maanviljelysopistoon ja Tarvaalan maanviljelyskouluun. Kaikkiin näihin kouluihin vastaanotetaan yhteensä 145 vakinaista oppilasta. Wiipurin läänissä ei ole, sittekun meijerikoulu Karhunsuon tilalla lakkautettiin, tullut mitään toista semmoista koulua kuntoon, vaan on Keisarillinen Senaati sentähden sallinut läänin maanviljelysseuran johtokunnan toistaiseksi ylöskantaa koululle myönnetyn vuotisen määrärahan, käytettäväksi korvauksena niille meijerinomistajille läänissä, jotka sitoutuvat oppilaiksi meijeriinsä kuuden kuukauden pituisen käytännöllisen oppikursin suorittamista varten vastaanottamaan luku- ja kirjoitustaitoisia naisia yhteisestä kansasta, jolloin meijerinomistaja on velvollinen antamaan oppilasten nauttia opetusta myöski eläinten hoidossa ja ruokkimisessa sekä yksinkertaisessa meijerikirjanpidossa. Petäjärven lahjotustilalle Wiipurin läänissä perustettu karjanhoitokoulu eläinten hoitajien ja karjarenkein kasvattamista varten siirrettiin 1884 Kellokoskelle Uudenmaan läänissä.

Muuten on meijerihoitoa tämän samoin kuin edellisenki viisivuotiskauden kuluessa autettu lainoilla tätä tarkotusta varten perustetusta ja Suomen valtiokonttorin hallinnon alaisena olevasta meijeri-lainarahastosta, jonka varat erityisten siirtojen kautta muista rahastoista vähitellen ovat karttuneet niin, että ne 1887 nousivat 344,000 markkaan. Lainoja myönnetään vuodesta 1885 2,000 à 4,000 markan suuruisia ja viitenä ensimmäisenä vuonna korottomia.

Paitsi erityisiä talous- ja maanviljelysseurain toimittamia näyttelöitä on valtiovarain avulla Kuopion, Mikkelin ja Wiipurin lääneille yhteinen meijerinäyttelö syksyllä 1882 ollut Savonlinnan kaupungissa, jonka ohessa meijerituotetten ja kalujen näyttelö oli järjestetty v. 1884 Waasan ja Oulun lääneille yhteisesti toimitetussa maanviljelyskokouksessa Nikolainkaupungissa.

Toimittaaksensa hyvästi hoidettujen karjain omistajille tilaisuutta ilman suuremmitta kustannuksitta ottamaan osaa siihen eläinten näyttelyyn, joka oli toimeen pantu yhteydessä yleisen teollisuusnäyttelön kanssa Moskovassa 1883, myönsi hallitus valtiovaroista määrärahan niiden kustannusten suorittamiseksi, joita 34 elukan kuljetus sanottuun näyttelöön saattoi vaatia.

Kun useimmissa maissa, joissa maanviljelys on enemmän kehittynyt, eläinmarkkinain on arveltu varsin tehokkaasti vaikuttavan kelvollisten kotieläinten siittämiseen, on senlaisia toimeenpantu Suomessaki. Kokemus siltä lyhyeltä ajalta, jonka kuluessa näitä markkinoita on pidetty, on vielä liian vähäinen, että siihen voitaisiin perustaa mitään arvostelua niiden vaikutuksesta. Kuitenki on useoihin niistä runsaasti tuotu elukoita, joita on vilkkaasti ostettu ja myyty.

Allamainittujen vuotten lopulla oli talven yli elätettyjen kotieläinten lukumäärä Suomessa seuraava:

Nombre des animaux domestiques.

	1881.	1882.	1883.	1884.	1885.
Hevosia, täysikasvuisia (*Chevaux*) . . .	236,369	240,859	245,143	249,797	250,262
varsoja (*Poulains*)	32,542	32,376	32,568	32,654	31,368
Sarvikarjaa, härkiä ja sonneja (*Taureaux et boeufs*)	65,089	66,469	70,726	73,675	76,065
lehmiä (*Vaches*)	753,111	764,935	782,829	798,419	814,531
nuorta karjaa (*Veaux*) . .	211,196	228,675	257,864	267,610	272,505
Lampaita (*Moutons*)	885,550	920,548	949,460	961,161	978,149
Vuohia (*Chèvres*)	19,080	19,444	19,852	18,960	20,779
Sikoja (*Porcs*)	148,649	151,429	160,295	165,335	165,818
Poroja (*Rennes*)	46,576	44,836	49,698	41,273	55,216
Kanoja ja kalkkunoita (*Poules et dindons*)	181,966	204,226	214,598	219,567	239,968
Hanhia ja ankkoja (*Oies et canards*) . .	3,465	3,655	4,257	4,181	4,236

Tietoja kotieläinten lukumäärästä erittäin kussaki läänissä löytyy taululiitteessä n:o 6. V. 1881 kun tuli kato heinistä, elukkain määrä isosti väheni edellisen vuoden suhteen. Seuraavina vuosina, jolloin heinänsato oli keskinkertainen, eläintenluku taas vähitellen kasvoi. V. 1885, jolloin elukkain lukumäärä viisivuotiskautena oli itsessään suurin, löytyi Suomessa noin 5,000 hevosta, 32,000 nautaeläintä, 1,000 lammasta ja lähes 11,000 sikaa enemmän kuin v. 1880. Tämä lisäys voidaan yksistään, laskun mukaan, joka ei ole korkea, arvata vastaavan 3,500,000 markan pääoma. Se merkitys, mikä hyvällä heinänsadolla on kansallisvarallisuuden suhteen, on siis jo näistä numeroista huomattava.

Seuraava taulu sisältää vertailun kotieläinten lukumäärän välillä viisivuotiskauden alussa ja lopussa sekä eri eläinlajien lisääntyminen sinä aikana.

	1880.	1885.	Lisännys.
Hevosia (*Chevaux*)	276,463	281,630	5,167
Sarvikarjaa (*Espèce bovine*)	1,131,002	1,163,101	32,099
Lampaita (*Moutons*)	977,096	978,149	1,053
Vuohia (*Chèvres*)	20,182	20,779	597
Sikoja (*Porcs*)	154,938	165,818	10,880

Suhta kotieläinten lukumäärän ja väkiluvun välillä kussaki läänissä vuoden 1885 lopulla nähdään seuraavasta taulusta:

Läänit. *Gouvernements.*	1,000 henkeä kohti tuli keskimäärin allamainittu lukumäärä. *Nombre de têtes pour 1,000 habitants.*				
	Hevosia. *Chevaux.*	Nauta-eläimiä. *Espèce bovine.*	Lampaita. *Moutons.*	Vuohia. *Chèvres.*	Sikoja. *Porcs.*
Uudenmaan	136	479	340	2	67
Turun ja Porin	133	527	595	17	53
Hämeen	159	521	416	24	74
Wiipurin	124	470	346	1	107
Mikkelin	133	678	352	4	172
Kuopion	112	534	234	2	103
Waasan	125	515	592	18	50
Oulun	104	566	538	—	14
Koko Suomessa	128	528	444	9	75
1880 tuli 1,000 henkeä kohti koko maassa	134	549	474	10	75

Vuonna 1885 siis ainoastaan sikoja löytyi sama suhteellinen määrä kuin v. 1880. Sitävastoin toiset eläinlajit eivät viisivuotiskautena ole lisääntyneet samassa suhteessa kuin väkiluku.

Väkilukuun verraten oli 1885 Hämeen läänillä suurin ja Oulun läänillä vähin luku hevosia, Mikkelin läänillä suurin ja Wiipurin läänillä vähin luku nautaeläimiä sekä Turun läänillä suurin ja Kuopion läänillä vähin luku lampaita. Merkillinen on se suuri eroavaisuus, joka lammashoidon yleisyyteen katsoen on olemassa kolmen läntisen läänin, Turun ja Porin, Waasan sekä Oulun läänien välillä yhdeltä puolen sekä eteläisimmän, Uudenmaan läänin, ja kolmen itäisen, Wiipurin, Mikkelin ja Kuopion läänien välillä toiselta puolen. Yhtäläinen eroavaisuus, vaikka päinvastaiseen suuntaan, on myöski huomattava sikain suhteellisessa lukumäärässä, joka esm. Mikkelin läänissä on kolme kertaa suurempi kuin Turun ja Porin läänissä sekä kaksitoista kertaa suurempi kuin Oulun läänissä.

Kotieläinten lukuisuus yksistään ei ole mikään tarkka karjanhoidon suuremman taikka vähemmän taloudellisen merkityksen mittamäärä jossaki maassa, vaan olisi se täydennettävä ilmotuksilla eläinten laadusta, suuruudesta, elävästä painosta j. n. e. Semmoisia ilmotuksia ei sentään Suomesta löydy.

Toinen katsantokanta koti-eläinten verrallista lukuisuutta arvosteltaissa on suhta, missa ne ovat sen alueen laajunteen, jolla niitä elätetään, ja erittäin pellon ja niityn pinta-alaan. Tässä suhteessa yksityiset seudut osottavat melkoisia ja silmäänpistäviä erovaisuuksia, jotka tarjoavat arvokkaita lisiä sen tavan valaisemiseksi, millä maanviljelystä eri osissa maata harjotetaan. Seuraava taulu esittää hevosten, nauta-eläinten, lammasten ja sikain lukumäärän jokaista 1,000 tynnyrinalaa kohti sekä koko tiluslaajuudesta että viljellyn maan ja luonnollisen niityn alasta kussaki Suomen läänissä:

Läänit. *Gouvernements.*	Elätettyjen elukkain lukumäärä 1,000 tynnyrinalaa kohti, kun otetaan lukuun *Nombre de têtes par 1,000 tunnland = 493 hectares*											
	koko tilaus-laajuus. *du territoire total.*				ainoastaan pelto. *du territoire arable.*				pelto ja luonnollinen niitty yhteensä. *du territoire arable et des prairies naturelles ensemble.*			
	Hevosia. *Chevaux.*	Nauta-eläim. *Bêtes à cornes.*	Lampaita. *Moutons.*	Sikoja. *Porcs.*	Hevosia. *Chevaux.*	Nauta-eläim. *Bêtes à cornes.*	Lampaita. *Moutons.*	Sikoja. *Porcs.*	Hevosia. *Chevaux.*	Nauta-eläim. *Bêtes à cornes.*	Lampaita. *Moutons.*	Sikoja. *Porcs.*
Uudenmaan	13	47	33	6	139	488	346	68	63	223	158	31
Turun ja Porin . . .	10	42	47	4	131	516	583	52	64	252	285	25
Hämeen	12	34	27	5	182	598	477	84	77	253	202	36
Wiipurin	6	24	18	5	186	705	519	160	68	260	191	59
Mikkelin	7	33	17	8	153	779	404	198	74	380	197	96
Kuopion	4	20	9	4	184	882	387	170	70	337	148	65
Waasan	6	26	29	2	123	508	584	49	58	241	277	23
Oulun	1	4	4	—	191	1,036	985	26	35	178	169	4
Koko Suomi	4	17	15	2	153	632	531	90	61	253	213	36

Kun, niinkuin ylläolevasta taulusta näkyy, katsauksia eri läänien verralliseen koti-eläinten rikkauteen vaikeuttaa se seikka, että semmoisten eläinlajien jako, joita ei suorastaan käy toisiinsa vertaaminen, on epätasainen ja epäsuhteellinen, näyttää tarpeelliselta, sen mukaan mikä ulkomaillaki on tavallista, otaksua kaikille lajeille yhteinen perus-yksikkö ja muuttaa niiden summat kertomaluvuiksi siitä. Sellaisena perus-yksikkönä pidetään tavallisesti täysikasvuinen nauta-eläin ja muut eläinlajit lasketaan sitten, sen arvon mukaan mikä niillä on tähän verrattuina, vastaavan suurempaa taikka vähempää lukumäärää semmoisia elukoita. Jos nyt nauta-eläin Suomessa otaksutaan olevan samanarvoinen kuin $^1/_2$ täysikasvuista hevosta = 2 varsaa = 2 vasikkaa ja hiehoa = 8 lammasta = 3 sikaa, niin saadaan tämmöisen muuttolaskun kautta seuraava luku elukoita keskimäärin jokaiselle tuhannelle tynnyrinalalle:

Läänit.	Tilusten koko laajuus.	Peltoa.	Peltoa ja niittyä yhteensä.
Uudenmaan	71	750	343
Turun ja Porin	63	777	380
Hämeen	54	948	402
Wiipurin	37	1,100	405
Mikkelin	46	1,079	525
Kuopion	28	1,222	467
Waasan	38	763	362
Oulun	6	1,435	246
Koko Suomessa	26	935	375

Nämät luvut tarkottavat niin laveita maa-aloja kuin koko läänejä ja ovat niinmuodoin itse asiassa ainoastaan keskimääräisiä lukuja, joista olot yksityisissä kunnissa ja kihlakunnissa usein melkoisesti poikkeavat. Uudenmaan läänissä esm. tulee yllämainitun muuttolaskun mukaan 1,000:lle tynnyrinalalle peltoa Pernajan kihlakunnassa 655, mutta Raseporin läntisessä kihlakunnassa 977 nauta-eläintä. Vielä suurempia eroavaisuuksia tavataan Turun ja Porin läänissä. Kun 1,000:lle tynnyrinalalle peltoa Ahvenanmaalla muuttolaskun mukaan tulee kokonaista 2,004 elukkaa ja Ikaalisten kihlakunnassa 1,131, tulee Varsinais-Suomen kunnissa samalle pelto-alalle puolet, eipä kaikin paikoin edes kuudetta-osaakaan siitä. Niinpä vastasi äskenmainittua pelto-alaa Wehmaalla 724, Loimaalla 547, Eurassa 528, Marttilassa 513, Halikossa 443, Koskella 414, Paimiossa 394 ja Piikkiössä 355 sellaista elukkaa. Tuo jo näissä luvuissa ilmituleva melkeä eroavaisuus maataloushoidon laadun puolesta paikkakunnissa, jotka eivät ole varsin etäällä toisistansa, kasvaa vielä suuremmaksi, kun vertailu ulotetaan muissa lääneissä sijaitseviin seutuihin. Äskennimitettyjen Varsinais-Suomen kuntien vastakohtana mainittakoon esm. Tornion jokilaakso, jossa Ala-Tornion, Karungin ja Yli-Tornion kunnissa elukkain luku useinmainitun muuttolaskun mukaan nousee aina 3,103:een jokaista 1,000 tynnyrinalaa kohden viljeltyä maata.

Se edistys, mikä Suomen meijerihoidossa yhä edelleen niinmuodoin on tapahtunut, ynnä maamme parannetut kulkuneuvot ovat melkeässä määrässä vaikuttaneet karjantuotteiden ulosviennin lisääntymiseen. Suomen satamissa käyvän hinnan mukaan laskettiin maastamme ulosvietyjen karjantuotteiden arvo

aikakautena	1866—1870:	43,097,517	markaksi
„	1871—1875:	58,913,967	„
„	1876—1880:	71,182,526	„
„	1881—1885:	72,060,308	„

Jos ilmotukset kahdelta ensinmainitulta viisivuotiskaudelta eivät olekaan täydelleen tarkkoja, vaan todennäköisesti, vastataksensa lähemmin tosi-oloja, saatetaan tasaisissa luvuissa laskea vuosina 1866—1870: 45,000,000:ksi ja 1871—1875: 60,000,000:ksi markaksi, niin jääpi kaikissa tapauksissa sangen suuri enennys kahtenakymmenenä vuonna, joka todistaa että, katsomatta yksityisinä vuosina tapahtuviin vaihetteluihin, Suomen karjantuotteiden menekki yhä lisääntymistänsä lisääntyy, vaikka kohta enennys viime viisivuotiskautena ei ollut niin suuri kuin edellisenä. Itsekunaki vuonna nyt puheenalaisesta viisivuotiskaudesta teki sanotun viennin arvo

vuonna	1881	14,943,626	markkaa
„	1882	13,958,348	„
„	1883	15,885,726	„
„	1884	14,573,109	„
„	1885	12,699,499	„

Vienti oli siis vähän alennut viimeisenä vuonna.

Viennin laatu samana aikana osottavat seuraavat taulut:

1. Elävien eläinten vienti. — (Exportation des bêtes sur pied).

	Hevosia. *Chevaux.*	Härkiä ja lehmiä. *Boeufs et vaches.*	Vasikoita. *Veaux.*	Lampaita. *Moutons.*	Sikoja. *Porcs.*	Muita elukoita. *Autres espèces.*
Vuonna 1881	5,435	16,445	14,658	2,417	15,672	1,299
„ 1882	5,011	6,641	13,432	2,643	15,376	822
„ 1883	4,870	5,921	11,957	2,506	19,875	1,220
„ 1884	4,900	7,199	10,563	3,272	23,453	924
„ 1885	4,894	5,886	8,990	3,410	17,737	622
Yhteensä	25,110	42,092	59,600	14,248	92,113	4,887
Vuosina 1876—1880	13,798	42,055	61,290	12,880	94,403	3,105
„ 1871—1875	6,610	35,292	91,667	9,216	100,420	1,493
„ 1866—1870	13,861	43,263	70,614	10,616	23,576	59

Eläväin eläinten vientiä muihin maihin ehkäisee usein se seikka, että asianomaiset ulkonaiset virastot, erittäinki Ruotsissa, toisinaan varsin epäpätevien syitten nojalla julistavat eläinruton liikkuvaksi Suomessa ja sen johdosta kieltävät kaiken eläinten tuonnin täältä. Asiain niin ollen ei puheenalaisten vienti-esineiden lukumäärän vaihetteluiden johdosta voi tehdä mitään varmoja johtopäätöksiä tuotannon lisääntymisestä taikka vähentymisestä.

2. Erinäisten karjantuotteiden vienti. — (Exportation des produits divers des fermes).

	Voita. *Beurre.*	Juustoa. *Fromage.*	Läskiä, makkaroita ja kieliä. *Lard etc.*	Naudan- ja lampaanlihaa. *Viande de boeuf etc.*	Poronlihaa. *Viande de renne.*	Maitoa. *Lait.*
	Leiviskää.					Kannua.
Vuonna 1881	581,474	4,202	34,343	95,327	10,910	586,768
„ 1882	583,212	2,057	23,786	88,130	11,154	666,239
„ 1883	594,337	2,887	11,992	101,325	6,127	513,056
„ 1884	529,899	5,128	15,823	93,361	4,769	618,545
„ 1885	603,780	3,700	10,465	67,613	5,699	538,034
Yhteensä	2,892,702	17,974	96,409	445,756	38,659	2,922,642
Vuosina 1876—1880	3,229,317	25,726	101,588	434,459	23,772	2,444,911
„ 1871—1875	2,788,175	12,142	33,585	321,775	10,087	1,248,786
„ 1866—1870	2,365,439	9,436	52,513	197,348	15,437	765,000

Jos summia vuosilta 1881—1885 verrataan summiin lähinnä edelliseltä viisivuotiskaudelta, niin nähdään että viennin lisäys tekee: 11,312 hevosta, 37 härkää ja lehmää, 1,368 lammasta, 7,706 leiviskää lihaa ja läskiä sekä 477,731 kannua maitoa; sitävastoin vähennys tekee 1,690 vasikkaa, 2,290 sikaa, 336,615 leiviskää voita ja 7,752 leiviskää juustoa. Suurin määrä eläviä eläimiä on, niinkuin ennenki, viety maanrajan yli Venäjälle, sekä sitä lähin Nikolainkaupungista, Turusta ja Wiipurista meritse Ruotsin ja Venäjän satamoihin. Maan suurin voin- ja juustonvientipaikka on Wiipuri, josta ensinmainittua tavaraa viisivuotiskauden kuluessa keskimäärin vietiin noin 120,000 leiviskää vuodessa. Suuri osa Savosta ulosvietyä voita kulkenee tämän kaupungin kautta; mutta paljo vähemmät eivät nekään voimäärät ole, mitkä maakuntain sisäkaupungeista, Kuopiosta, Joensuusta, Savonlinnasta ja Mikkelistä, suorastaan viedään ulkomaille. Suurta voinvientiä välittää myös Hankoniemen kaupunki, joka pää-osaltaan kulkee etäisempiin maihin kuin lähimpään naapurimaihin, erittäin Englantiin. Sanotusta kaupungista vietiin nimittäin:

vuonna 1881	23,070	leiviskää
„ 1882	42,030	„
„ 1883	34,056	„
„ 1884	45,202	„
„ 1885	95,521	„

Tarttuvien tautien kautta Suomi viisivuotiskauden kuluessa kadotti 2,083 hevosta, 7,025 nauta-eläintä, 12,918 lammasta, 75 vuohta ja 2,913 sikaa. Enem-

män kuin kolmasosa koko tästä vahingosta tulee yksistään Kuopion läänin osalle. Lähempiä tietoja saadaan muuten taululiitteestä N:o 7.

Peto-eläimet tappoivat seuraavan määrän:

	1881.	1882.	1883.	1884.	1885.
Hevosia ja varsoja	281	274	216	138	97.
Nauta-eläimiä	1,168	864	715	708	648.
Lampaita	6,442	5,246	4,254	4,803	4,467.
Vuohia	122	119	95	69	159.
Sikoja	214	168	214	237	117.
Poroja Oulun läänissä . .	3,126	1,681	1,205	1,061	1,340.

Sillä tavalla näinä neljänä vuonna kadotettujen eläinten arvo voidaan laskea noin 1,250,000 markaksi, ja se vahinko, minkä peto-eläimet niinmuodoin keskimäärin vuodessa ovat tehneet maamme karjanomistajille, 250,000 markaksi. Taululiite N:o 8 osottaa miten mainitut vahingot jakautuvat eri läänien osalle.

Maanlohkominen ja viljelysosien lukumäärä. Itsenäisten maanomistajain lukumäärä Suomenmaassa nousi vuoden 1885 lopulla kunnittain koottujen tietojen mukaan 111,426:een. Todellisuudessa on tämä luku hiukan pienempi. Henkilöt, joilla on maatiloja kahdessa taikka useammassa kunnassa, otetaan näet erittäin kunki kunnan luetteloihin, joten läänin ja koko maan kokonaissummat useamman kerran tulevat sisältämään samoja henkilöitä. Kun sellaisten, muutenki vähälukuiseen säätyhenkilöin luokkaan enimmäkseen kuuluvien, maanomistajain lukumäärä on verrattain vähäinen, ei äskenmainittu summa kuitenkaan, kuten jo viitattiin, voi siitä sanottavassa määrässä muuttua. Sama on myöski seuraavain lukujen laita, jotka koskevat maanomistajain jakoa viljellyn maan laajuuden mukaan. Äskenmainituista 111,426 maanomistajasta oli näet

1,108:lla	kullaki	200 tynnyrinalaa ja siitä päälle viljeltyä maata
10,276:lla	„	50 ja 200 tynnyrinalan välillä,
57,450:llä	„	10 ja 50 „ „ sekä
42,592:lla	„	vähemmän kuin 10 tynnyrinalaa viljeltyä maata.

Taululiite N:o 9 valaisee erityisesti kunki läänin oloja tässä suhteessa. Sen johdolla otetaan tähän seuraavat prosenttiluvut, joista selvemmin voipi nähdä missä määrässä suuri ja vähäinen maanviljelys ovat levinneet eri seuduissa. 100:sta maanomistajasta allamainittu määrä omisti

Nombre des cultivateurs, classés selon l'étendue de leurs possessions. Rapport pour 100.

Läänit. *Gouvernements.*	Tynnyrinalaa viljeltyä maata. *Terres labourables (tynnyrinalaa).*			
	200 ja enemmän. *Plus de 200.*	50—200.	10—50.	Vähemmän kuin 10. *Moins de 10.*
Uudenmaan lääni	3,3	12,1	72,9	11,7
Turun ja Porin lääni	1,6	14,7	60,8	22,9
Hämeen „	2,1	11,8	70,9	15,2
Wiipurin „	0,3	6,8	35,8	57,1
Mikkelin „	0,6	5,4	70,7	23,3
Kuopion „	0,4	10,2	54,0	35,4
Waasan „	1,7	13,7	55,4	29,2
Oulun „	0,02	1,6	34,7	63,7
Koko Suomi	1,0	9,2	51,6	38,2

Jollei oteta lukuun Oulun lääniä, jossa ilmanala-seikat suuressa määrässä rajottavat pellonviljelystä ja jossa niinmuodoin viljellyn maan laajuus ei ole mikään luotettava mitta maatilojen suuruutta arvosteltaissa, on Wiipurin läänillä siis verrattain suurin luku pienten maatilojen omistajia eli semmoisia, joilla on vähemmän kuin kymmmenen tynnyrinalaa viljeltyä maata. Sitävastoin isojen maatilojen omistajat ovat lukuisammat Uudenmaan läänissä.

Tärkeänä lisänä niiden taloudellisten ehtojen valaisemiseksi, joiden nojalla maanviljelystä Suomessa harjotetaan, ovat ilmotukset yleisempien elatustarpeiden *hinnoista* sekä työpalkoista. Siinä suhteessa liitetään tähän taulut N:o 10 ja 11, joissa paitsi koko lääneille laskettuja keskimääräisiä hintoja, myöski on korkeimmat ja alimmat luvut, joiden välillä hinnat ovat vaihetelleet. Nuo suuret erotukset, etenki pohjoisissa lääneissä, osottavat että jyväkauppa maassa vielä on kokonansa kehittymätön ja että useimmissa maalaiskunnissa hintojen vaihtelemista ei ole järjestänyt mikään kauppiasten keskinäinen kilpailu, vaan että ne yksistään ovat riippuneet myyjän taikka ostajan tilapäisestä tarpeesta. Siten köyhä maanviljeliä useinki heti elonkorjuuajan ohitse mentyä on pakotettu tarjoamaan tavaransa kaupaan melkeinpä mistä hinnasta hyvänsä, koska halullisia ostajia silloin puuttuu; kun sitävastoin muutamia kuukausia myöhemmin, jolloin jyväintarve on suuri, mutta myyjien luku pieni, hinnat ylenmääräisesti korotetaan. Jo eteläisemmissäki lääneissä, Uudenmaan, Turun ja Porin sekä Hämeen lääneissä, joissa kuitenki hyvät kulkulaitokset helpottavat menekkiä ja tasottavat hintoja, nousevat erotukset ruistynnyrin hinnassa samana vuonna ja samassa kunnassa toisinaan aina 8:aan jopa 10:eenki markkaan, mutta pohjoisissa lääneissä on hinnanerotus usein

vielä paljo suurempi. Karttulan kunnassa Kuopion läänissä esm. vaihteli ruistynnyrin hinta v. 1881 20 ja 34 markan välillä, Nilsiässä 20 ja 35 markan välillä, Leppävirroilla ja Ilomantsissa 20 ja 36 markan välillä, Kuusjärvellä 1882 18 ja 36 markan välillä sekä Nilsiässä 1883 15 ja 30 markan välillä. Samalla tavalla hinnat vaihtelehtivat useissa osissa Waasan lääniä; Sumiaisissa esm. oli v. 1881 ruistynnyrin halvin hinta 18 markkaa ja kalliin 33 markkaa j. n. e. Suurimmat ovat epäsuhtaisuudet tämän suhteen kuitenki Oulun läänissä; niin esm. vaihetteli hinta 1881 Oulaisissa 17 ja 30 markan välillä, Reisjärvellä 16 ja 30 markan välillä sekä Rovaniemellä 21 ja 33 markan välillä; 1884 Kuolajärvellä 19 ja 35 markan välillä ja 1885 Kärsämäellä 18 ja 30 markan välillä. Suurin suhteellinen eriäväisyys huomattiin sentään Temmeksellä, jossa ruistynnyri 1882 vaihteli 12 ja 31 markan välillä eli 250 %:n korotuksella. Lapinmaasta ei luonnollisista syistä nyt puheenaolleita seikkoja esiteltäissä oli otettu lukuun.

Metsänhoito. Se hillitsemätön hakkuu, jonka alaisina yksityisten metsät maassa viisivuotiskautena 1871—1875 olivat, puutavaramarkkinoilla silloin vallitsevain korkeain hintain sekä siitä metsäkaupassa syntyneiden liika rohkeain kauppatuumain johdosta, seisahtui taikka väheni melkeästi 1876—1880, sittekun asiainvaiheet olivat muuttuneet, kysyntä vähentynyt ja puutavarain arvo alennut. Aikakautena 1881—1885 olot olivat jotenki samat kuin lähinnä edellisenä. Kuitenki olot näinä aikakausina — varemmat liian rohkeat tuumat metsäkaupassa sekä niitä seuraava liikkeen-seisahdus — näyttävät jälkeensä jättäneen opetuksia, jotka eivät ole olleet ilman hyötyä metsänhoidolle maassa. Mitään järkiperäistä metsänviljelystä sarkahakkuulla ja metsänkylvöllä ei tosin harjoteta muualla kuin kruununpuistoissa sekä kruunun omistamissa kuninkaankartanoissa, sotilaspuustelleissa ja palkkataloissa ynnä jossakussa suuremmassa herrastalossa maan eteläosassa. Useimmissa paikoin harjotetaan metsänhakkuuta yhä edelleen ilman minkäänlaista järjestelmää ja metsien uudestaankasvamisesta lukua pitämättä. Kuitenki huomaa, kuten viitattiin, että muutos parempaan päin monin paikoin on alkanut. Metsien arvoa käsitetään nykyään yleisesti ja niiden kanssa menetellään sentähden säästäväisemmin kuin ennen. Uudenmaan ja Hämeenlinnan lääneissä tavataan siellä täällä myöski yhteisen kansan omistamilla tiloilla metsiä, joista risut on korjattu pois ja joissa puiden tyvipuolet ovat karsitut. Polttopuiden ylellinen haaskaus alkaa vähetä ja tämän tarpeen täyttävät jo useissa paikoin yksistään kuivat puut ja oksat sekä muut metsäntähteet. Se aika, jolloin metsiä pidettiin jotenki vähä-arvoisina maatilojen lisinä, on siis kauan sitten ohitse.

Ylimalkaan metsät niissä osissa maata, joissa niiden arvoa aikaisimmin on käsitetty, ovat jotenki hyvät. Niin on esm. laita Uudenmaan ja Hämeen lääneissä sekä muutamissa osissa Turun ja Porin lääniä. Kuitenki molemmissa viimeksinimitetyissä lääneissä suuresti hupenivat edellämainittuna liiallisten puutavara-

kauppa-yritysten vuoksi merkillisenä aikana. Wiipurin läänissä metsävalkeat, jotka tavallisesti ovat saaneet alkunsa kaskenviljelyksestä ja joille kuivat oksat sekä metsissä makaavat tähteet edellisistä hakkauksista antavat virikettä, ovat matkaansaattaneet melkoisia vahingoita metsissä. Pietarin kaupungin sekä rautatien summaton halkojen kulutus vähentää myöski isosti läänin metsävaroja. Mikkelin läänissä metsät vuosisatoja kestäneen kaskenpolton johdosta ovat huonot, ja jälellä olevat häviävät häviämistään tukkien hakkuusta sahoihin sekä polttopuitten tuonnista tehtaisiin ja höyrylaivoihin. Kuopion läänissä metsävarat ovat suuremmat, mutta hoito ylimalkaan ei ole parempi. Huonoimmin lienee laita Pohjanmaan osassa Waasan lääniä, jossa metsät aikain kuluessa tervanpolton ja järjettömän haaskauksen kautta yleiseen ovat niin raiskatut, että löytyy kuntia, joissa polttopuut ovat hankittavat useain peninkulmain päästä. Läänin Hämäläisessä osassa löytyi ennen noita tunnettuja suuria hakkauksia 1870-luvun alkupuolella sangen hyviä hirsimetsiä; mutta ne ovat nykyään melkeästi väkentyneet. Rikkain metsistä on Oulun lääni, mutta kulkulaitosten puute ja pitkät matkat vähentävät siellä niiden arvoa. Tervanpoltto nielee vielä vuotisesti summattomia määriä puita, siihen kun enimmäkseen käytetään nuorta, kasvavaa mäntymetsää, joka laveilla aloilla kolotaan ja sitten kaadetaan. Kuitenki moinen haaskaus on vähäisen vähentynyt, sittekun isojako on päättynyt ja maanomistajat ovat saaneet eri metsäsarkansa, joita he ovat voineet hoitaa ja pitää silmällä.

On laskettu että noin 46 miljoonaa tynnyrinalaa eli 64 % Suomen koko pinta-alasta on metsämaata. Noin 15 miljoonaa tynnyrinalaa tästä summasta on kuitenki joutomaita (soita ja rämeitä, jotka on pidetty metsääkasvavina) sekä mittaamatonta maata, jonka vuoksi todellinen kuiva metsääkasvava ala luultavasti on vähä pienempi. Tasaisissa luvuissa voitaneen se eri lääneissä laskea seuraavasti:

Uudenmaan läänissä	1,500,000	tynnyrinalaa
Turun ja Porin läänissä	3,200,000	„
Hämeen „	2,500,000	„
Wiipurin „	4,000,000	„
Mikkelin „	2,300,000	„
Kuopion „	4,200,000	„
Waasan „	4,000,000	„
Oulun „	17,300,000	„

eli koko Suomessa 39,000,000 tynnyrinalaa. Metsänhoitohallituksen alamaisen kertomuksen mukaan kruununmetsien hoidosta Suomessa vuonna 1885 käsittävät nämät yhteenlaskettuina 15,830,575 tynnyrinalaa kuivaa metsämaata, paitsi viljeltyjä tiluksia sekä soita, rämeitä ja joutomaita. Enemmän kuin 40 % maan metsääkasvavasta alasta on siis valtion omaisuutta, mutta tämä melkoinen osa löytyy lähes kokonaan eli enemmäksi kuin 90 % Oulun läänissä. Kruununmetsien ala sekä suhta koko metsämaan alaan kussaki läänissä oli nimittäin:

Läänit.	Kruununmetsien laajuus tynnyrinaloissa. *L'étendue des forêts de la couronne.*	Prosenttina läänin kuivasta metsämaasta tekivät *En pour cent du total du territoire boisé.*	
		Kruununmetsät. *Forêts de la couronne.*	Yksityisten metsät. *Forêts des particuliers.*
Uudenmaan läänissä	—	—	100
Turun ja Porin läänissä	204,970	6,4	93,6
Hämeen „	86,353	3,4	96,6
Wiipurin „	244,506	6,1	93,9
Mikkelin „	28,410	1,2	98,8
Kuopion „	530,047	12,6	87,4
Waasan „	397,736	9,9	90,1
Oulun „	14,338,553	82,7	17,3
Koko Suomessa	15,830,575	40,7	59,3

Kuninkaankartanoiden, sotilaspuustellien ja palkkatilojen metsät eivät ole metsänhoitohallituksen hallittavina eikä sentähden kruununmetsiin luetut.

Kun kokemus on osottanut, että yksityisten metsänhoito ei tarjoa riittävää varmuuttaa siitä ettei täydellinen metsänpuute voi syntyä useissa seuduissa maata, ehdotteli se komitea, joka v. 1873 asetettiin antamaan lausuntoa siitä mihin toimenpitoihin olisi ryhdyttävä metsäin hävittämisen estämiseksi, että soveliaita metsämaita erittäinki maan etelä- ja keski-osissa lunastettaisiin kruununmaiksi ja erotettaisiin kruununpuistoiksi. Keisarillisen Senaatin siitä tekemän esityksen johdosta sääti Teidän Keisarillinen Majesteetinne, Armollisesti hyväksyen tämän ehdotuksen, 6 p. Toukokuuta 1876, että valtion omiksi vähitellen, ja milloin asiainhaarat niin myöntävät, etupäässä Uudenmaan, Turun ja Porin sekä Mikkelin lääneissä, lunastettakoon metsämaita ja erotettakoon kruununpuistoksi, sekä että vast'edes valtiokulunki-arviota tehtäissä siihen viidentoista vuoden kuluessa vuotisesti otettakoon se summa, mikä muiden tarpeellisten menojen jälkeen voipi jäädä sanottuun tarkotukseen käytettäväksi. Tämän nojalla on ennen lunastettujen metsämaitten lisäksi nyt puheena-olevana viisivuotiskautena erinäisten kauppakirjain kautta metsämaita lunastettu kruunulle Ikaalisten pitäjässä Turun ja Porin läänissä, Tammelan ja Lammin pitäjissä Hämeen läänissä, Leivonmäen, Säämingin, Kerimäen, Heinäveden ja Rantasalmen pitäjissä Mikkelin läänissä, jonka ohessa Punkaharjun kruununpuistoa samassa läänissä on laajennettu, Pietarsaaren pitäjässä Waasan läänissä ja Yli-Tornion pitäjässä Oulun läänissä, jota paitsi on ryhdytty keskusteluihin samallaisista ostoista muissaki paikkakunnissa. Näiden kruu-

nunpuistojen hankkimisen kautta on pelko vastaisesta täydellisestä metsänpuutteesta poistettu muutamista niistä maamme osista, joissa metsät nykyään ovat huonoimmat.

Että yksityistenki metsänhoitoa saataisiin paremmalle kannalle ja tietoja metsän arvosta ja merkityksestä sekä tarkotuksenmukaisesta hoidosta levitetyiksi, on viisivuotiskauden kuluessa kaksi metsänhoidonneuvojaa ollut palkattuna ja saanut pitennetyn määräyksen aina vuoteen 1888. Näistä metsänhoidonneuvojista, joilla kummallaki on ollut 4,000 markan palkkio paitsi kyyti- ja ruokarahaa sekä toimituspaikalla vapaata ylöspitoa ja kolmen markan päiväpalkkaa, jotka ovat neuvonpyytäjän suoritettavat, on toinen ollut asetettu Uudenmaan, Turun ja Porin, Hämeenlinnan ja Waasan läänejä sekä toinen Wiipurin, Mikkelin, Kuopion ja Oulun läänejä varten. Ne ovat velvotetut matkustamaan ympäri ja matkoillansa etupäässä käymään niissä seuduissa, joissa heidän apuansa tarvitaan, auttamaan maanviljeliöitä tiedonannoilla ja neuvoilla sekä johtamaan metsänjaotus- ja muita metsänhoitoon kuuluvia töitä. Niiden neuvoja ja apua vakuutetaanki ahkerasti kysytyn. Koko viisivuotiskautena on myöski *Suomen metsähoito-yhdistys*, jonka tarkotus on edistää maan metsänhoitajain, maanomistajain, metsä-elinkeinon harjottajain sekä muiden metsänhoitoa suosivain kansalaisten lähempää yhdysvaikutusta ja siten herättää halua parempaan metsänhoitoon, yhä ollut toimessa sekä ulosantanut oman aikakauskirjan.

Sekä Evon metsänhoito-opisto että siihen yhdistetty metsänvartiakoulu ovat viisivuotiskauden kuluessa lakkaamatta olleet toimessa. Kuitenki siihen rajotettuun määrään katsoen, mikä maassa tarvitaan metsänhoitajia, otetaan oppilaita opistoon ainoastaan joka toinen vuosi.

Vaikka kauppaseikat ulkomaan puutavaramarkkinoilla ovat olleet vähemmän edullisiä, pysyi kuitenki metsäntuotteiden ulosvienti vuosina 1881—1885 sangen suurena. Maasta ulosvietyjen metsäntuotteiden arvo laskettiin Suomen satamissa käyvän hinnan mukaan tekevän:

	markkaa.	prosenttina koko viennin arvosta.
vuonna 1881	45,033,315.	42,08.
„ 1882	51,406,334.	42,88.
„ 1883	53,752,311.	45,43.
„ 1884	51,527,056.	45,70.
„ 1885	37,130,561.	41,32.

1885 vuoden viennin alhainen summa on tullut siitä, että eri tavarain arvot ovat lasketut paljo alemmiksi kuin edellisinä vuosina.

Nyt mainituita arvosummia vastaa seuraavat määrät allalueteltuja erinäisiä metsäntuotteita:

Exportation des produits des forêts.

	1881.	1882.	1883.	1884.	1885.
Plankkuja, lautoja ja battenseja, kuutiojalkaa (*Bois de sciage, pieds cubes*) . .	39,208,424	48,111,049	44,196,724	46,958,875	46,563,601
Palkkeja (*Poutres*), stycken	80,217	58,669	54,422	14,708	9,284
Ruoteita (*Lattes*), tolfter	38,501	39,580	22,321	28,965	28,864
Pitpropsia (*Étais*), kappaletta (*pièces*) . .	105,471	52,095	200,560	121,215	274,883
Rautatiepölkkyjä (*Traverses*), „ . .	—	367	—	1,941	1,386
Parruja (*Chevrons*), „ . .	112,440	142,603	221,229	263,570	300,053
Riukuja (*Flèches*), „ . .	1,645	975	659	741	1,303
Hirsiä (*Bois de charpente*) „ . . .	195,080	151,781	119,545	162,701	267,605
Plankun- ja laudanpäitä (*Bouts de planches*), kuutiosyltä	1,159,704	2,672,984	6,258,600	3,532,642	3,323,660
Sähkölennätinpylväitä (*Poteaux de télegraphe*), kappaletta	—	37,292	—	2,913	—
Halkoja (*Bois à brûler*), syltää	183,789	222,704	190,328	198,172	201,800
Puunkuoria (*Ecorce*), leiviskää	200,801	307,597	160,103	342,940	333,131
Pikeä (*Poix*), tynnyriä	5,500	5,310	4,172	2,991	4,320
Tervaa (*Goudron*), „	130,251	126,337	109,282	129,714	120,620
Hartsia (*Pain de résine*), leiviskää . . .	737	401	—	—	—
Pihkaa (*Résine*), „ . . .	5,269	24,780	8,416	33,520	3,036
Potaskaa (*Potasse*), „ . . .	5,373	9,601	2,319	1,707	3,453

Näiden lisäksi tulee vielä joku määrä kaikenlaisia puu-aineita ja metsäntuotteita.

Ylimalkaan Suomen puutavarain ulosvienti 1860-luvun alusta saakka on enentymistään enentynyt ja varsinki viimeisinä viisivuotiskausina kasvanut siinä määrässä, että se nyt jo on melkoisena osuutena tässä haarassa maailmankauppaa. Seuraavat neljän viimeisen viisivuotiskauden ulosvientimäärät osottavat likemmin tätä kasvamista:

	Sahatuita puutavaroita. Kuutiojalkaa. *Bois de sciage.*	Palkkeja. *Poutres.* Kappaletta.	Pitpropsia. *Étais.* Kappaletta.	Parruja. *Chevrons.* Kappaletta.	Hirsiä. *Bois de charpente.* Kappaletta.	Halkoja. *Bois à brûler.* Syltä.
1866—1870	87,720,052	121,554	—	578,009	248,622	503,585
1871—1875	130,599,353	245,613	758,906	884,124	1,071,151	654,020
1876—1880	200,647,986	182,325	2,083,265	1,050,378	1,388,908	917,470
1881—1885	225,038,673	217,300	754,224	1,039,895	896,712	996,793

Sitävastoin pien ja tervan vienti on vähän vähennyt. Suomesta vietiin nimittäin:

	Tynnyriä.	
	Pikeä. *Poix.*	Tervaa. *Goudron.*
vuosina 1866—1870	30,960.	813,075.
„ 1871—1875	28,219.	824,985.
„ 1876—1880	23,621.	721,707.
„ 1881—1885	22,293.	616,204.

Hartsin ja pihkan vienti on myöski vähennyt. Vienti teki nimittäin:

	Résine.
1871—1875	99,607 leiviskää.
1876—1880	92,357 „
1881—1885	76,159 „

Potaska, jota 1860-luvun alussa muutamina vuosina vietiin ulos yli 40,000 leiviskää, on nykyään laannut olemasta minkään-arvoisena vientitavarana.

Suomesta viisivuotiskautena 1881—1885 ulosviedyistä 225,038,673 kuutiojalasta sahattuja puutavaroita tulee 120,361,698 kuutiojalkaa Wiipurin, Kotkan ja Porin kaupunkien osalle, jotka niinmuodoin yhteensä kannattavat enemmän kuin 53 % koko tästä ulosviennistä. Sitävastoin sahattujen puutavarain vienti Suomen suurimmasta ja metsärikkaimmasta läänistä, Oulun läänistä, nousi samoina vuosina ainoastaan 25,375,895 kuutiojalkaan eli vähän yli 11 prosenttiin maan koko vientimäärästä. Toisin sanoen, sahattujen puutavarain vienti Tornion, Kemin, Oulun ja Praahen kaupungeista on tehnyt ainoastaan noin puolet siitä, mitä samana aikana on viety ulos Porista taikka Kotkasta yksinänsä. Tästä käypi myöski osittain selväksi, minkätähden kruununmetsistä, jotka, kuten jo mainittiin, suurimmaksi osaksi sijaitsevat Oulun läänissä, on tullut niin vähä lisää maan ulosvientiin. Metsänhoitohallituksen tekemäin laskuin mukaan oli yllämainittuihin ulosvietyjen plankkuin, lautain ja battensien summiin mennyt alhaalla olevat määrät sahapölkkyjä, jotka verrattuina kruununmetsistä samana aikana myytyjen sahapuiden lukuun antavat seuraavat tulokset:

	Kulutettujen sahapölkkyjen lukumäärä.	Yksityisten metsistä.		Kruununmetsistä	
		lukumäärä.	prosenttia.	lukumäärä.	prosenttia.
vuonna 1881	4,749,190.	4,304,418.	88,5.	544,772.	11,5.
„ 1882	5,974,556.	5,214,202.	87,3.	760,354.	12,7.
„ 1883	5,935,908.	5,348,610.	90,1.	587,298.	9,9.
„ 1884	5,689,046.	5,263,454.	92,5.	425,592.	7,5.
„ 1885	5,684,938.	5,015,486.	88,2.	669,452.	11,8.

Koko nyt puheena-olevana viisivuotiskautena myytiin kruununmetsistä siis ainoastaan 2,987,468 kappaletta sahapuita, eli noin 10,7 % sahattujen puutavarain ulosvientiin kulutetusta tukkimäärästä. Vuosina 1871—1875 nousi kruununmetsistä myytyjen sahapölkkyjen luku 2,919,429:ään eli 19 ja 20 prosentin välille koko siitä määrästä, mikä sahattiin ulosvietäväksi, ja 1876—1880 1,553,396:een kappaleeseen eli noin 6,5 prosenttiin sahattujen puutavarain vientiin käytetystä tukkimäärästä. Viimeisenä viisivuotiskautena oli koko määrä siis jälleen noussut yhtä korkealle kuin vuosina 1871—1875; suhteellinen määrä sen sijaan vain oli noin puolet siitä mitä se oli sanottuna aikakautena.

Niiden vuotisten yhteenvetojen mukaan, jotka on tehty Metsänhoitohallituksen alamaisissa kertomuksissa kruununmetsien hallinnosta, olivat valtion tulot ja menot niistä itsekunaki vuonna seuraavat:

	Tulot. *Recettes.*	Menot. *Dépenses.*	Voitto. *Revenu.*
	Markkaa.	Markkaa.	Markkaa.
Vuonna 1881	993,466	556,517	436,949
„ 1882	1,382,603	569,294	813,309
„ 1883	1,024,349	598,072	426,277
„ 1884	863,273	577,176	286,097
„ 1885	1,216,763	576,852	639,911

445 metsäpalontapausta on aikakauden kuluessa pantu muistoon, josta 24 on tapahtunut Toukokuussa, 168 Kesäkuussa, 177 Heinäkuussa, 57 Elokuussa, 18 Syyskuussa ja 1 Lokakuussa. 297:ssä tapauksessa syy valkean irtipääsemiseen on ollut tuntematon, 46:ssa on valkea saanut alkunsa kydönpoltosta, 33:ssa kaskenpoltosta, 12:ssa metsään sytytetystä nuotiotulesta, 23:ssa huolettomuudesta ilman likempää ilmotusta, 4:ssä tupakanpoltosta, 15:ssä murhapoltosta, 6:ssa tapauksessa on syynä ollut höyryveturista lähteneet kipinät, 2:ssa tervanpoltto ja 7:ssä ukkosentuli. Valkean hävittämät metsä-alueet käsittivät yhteensä 149,341 tynnyrinmaan eli 738 neliökilomeeterin laajuisen alan. Palaneen metsän arvo laskettiin 623,129 markaksi.

Tauluihin 13, 14 ja 15 otetaan muuten, maamme metsänhoidon taloudellisten ehtojen likemmäksi valaisemiseksi, tietoja muutamain tärkeimpien metsäntuotteiden hinnoista.

Metsästys. Sen tärkeän merkityksen Suomen kansan elinkeinojen joukossa, mikä metsästyksellä ennen muinoin oli, on se nykyänsä melkoisessa määrässä kadottanut. Mikäli viljelys on kasvanut ja edistynyt, sikäli on metsästyksen tuot-

taman annon tarve vähentynyt. Sen ohessa on itse metsästys-aloja supistettu ja myöski on metsästykselle kelpaavien otusten luku, niinkuin peto-eläintenki, vähentynyt. Kuitenki edistää tämä elinkeino vielä nytki sanottavassa määrässä kansan toimeentuloa. Ja varmaanki on se suurempi ampumataito, jonka meidän yhteinen kansamme saavuttaa sotakasvatuksensa, monialla perustettujen ampumaseurojen ja kilpailujen kautta aikaa voittaen enentävä metsästyksen merkitystä. Valitettavasti tähän kuuluvat tiedot, joita nyt virallisesti vuosittain kootaan, eivät ole täydellisesti luotettavia, mutta ne kuvaavat sentään likimäärin, kuinka laajalta metsästystä meillä tätä nykyä harjotetaan.

Mitä tulee peto-eläimiä koskevaan metsästykseen, ei sitä ylimalkaan harjoteta ammattina meidän maassamme. Ainoastaan kaakkoisessa Karjalassa, etenki Salmin, Suojärven ja Korpiselän pitäjissä, sitä harjotettanee melkoisemmin, vaikka tiedot näiltä seuduilta ovat erittäin puutteellisia. Yhä vielä on peto-eläinmetsästäjiä kehotettu jakamalla palkintoja, joita, maanomistajain keskinäisen sopimuksen mukaan, annetaan jokaisesta tapetusta karhusta, sudesta, ketusta j. n. e. Niinikään ovat useat metsästysseurat määränneet palkintoja tapetuista peto- ja vahinko-eläimistä, siinä tarkotuksessa, että ruoaksi kelpaavat metsänotukset täten suojeltaisiin.

Varsin tavallisuudesta poikkeaviin toimiin hallitus ryhtyi v. 1880, jolloin, niinkuin kolme vuotta aikaisemmin, monta sudentoimittamaa lapsenryöstöä tapahtui Wehmaan, Mynämäen, Piikkiön ja Halikon kihlakunnissa Turun ja Porin lääniä. Kun ne keinot, joihin kunnat ryhtyivät petojen hävittämiseksi, katsottiin voimattomiksi ja tätä varten määrätyt palkinnot liian pieniksi, jotta ne voisivat houkutella yksityisiä metsästäjiä eli otusten pyytäjiä vaivaloiseen ja aikaa kuluttavaan sudenajoon, sääti nimittäin Keisarillinen Senaati, että jokaisesta, ylläsanotuissa kihlakunnissa tapetusta, sudesta tahi ilvessudesta taikka myöski niitten penikasta yleisistä varoista maksettaisiin ylimääräinen palkinto, 200 markkaa, joka täysikasvuisesta eläimestä ja 100 markkaa jokaisesta penikasta. Mutta tälläkään toimeenpidolla ei ollut toivottua seurausta, vaikka kyllä yksityiset metsästäjät rupesivat sudenajajiksi ja 35 näitä petoja v. 1881 tapettiin nimitetyissä kihlakunnissa. Sillä viimein mainitun vuoden kuluessa kesti susien turmiotekoja ja koko 13 lasta joutui näiden petojen uhriksi. Syksyllä 1881 asetti sentähden Keisarillinen Senaati komitean, joka sääti, että etenki tottuneiden metsästäjäin tulisi toimeenpanna pieniä ajoja susien hävittämiseksi. Näitten ajojen johtajaksi valittiin nuorempi esikunta-upseeri Turun tarkkampujapataljoonassa ja hänen käytettäväksi myönnettiin 15 paraimpaa ampujaa henkivartiaväen Suomen tarkkampujapataljoonassa ja 9 venäläistä sudenpyytäjää, n. s. lukashia, jotka varsin näitä ajoja varten tuotettiin Wenäjältä. Tavattoman lumeton talvi 1881—1882 teki kyllä ajon suuressa määrässä vaikeaksi. Ampuivat sentään mainitut metsästäjät 7 sutta; talonpoikaiskansa tappoi 4, joista se, joka Tammikuun 14 p. 1882 ammuttiin Mynä-

mäen pitäjässä, yleisesti luultiin samaksi, joka niinkauvan oli levittänyt pelkoa ja kauhistusta monessa lounais-Suomen pitäjässä. Täten olivat susien turmioteot rajotetut eikä senjälkeen ole ilmotuksia lapsenryöstöistä Turun ja Porin läänistä, eikä mistään muustakaan läänistä saapunut.

Susia pyydetään tavallisesti osittain kuopissa ja loukuilla taikka panemalla ulos myrkytettyjä syöttejä ja viritettyjä susipyssyjä, osittain myöski siten että niiden pesiä etsitään Toukokuun loppupuolella ja Kesäkuun alussa sekä pienet penikat otetaan pois pesästä. Pesien etsiminen käypi sitä helpommaksi, kun susipari harvoin perustaa uuden pesän paria virstaa etäämmäksi entisestä pesäpaikastansa. — Karhuja etsitään mieluimmin talvella pesissään, jolloin niitä helpoimmin syvässä lumessa voidaan kaataa pyssyllä tahi keihäällä. Suurin lukumäärä niitä kaadetaan Oulun ja Wiipurin läänien itäisissä seuduissa, suureksi osaksi sporttimiesten tätä varten erittäin toimeenpanemissa karhunajoissa. Ylimalkaan luullaan karhujen lukumäärän havaitun vähentyneeksi.

Viisivuotiskautena 1881—1885 tapettiin Suomessa esiintuotujen tietojen mukaan 479 karhua, 572 sutta, 2,281 ilvestä, 21,605 kettua, 351 ahmaa, 1,303 saukkoa, 706 näätää, 7,811 kärppää ja 21,257 petolintua. Kuntien näistä maksamat palkinnot nousivat 208,521 markkaan. Taululiite N:o 16 sisältää lähempiä tietoja jokaiselta eri vuodelta ja eri lääniltä.

Sittekun 10 p. Helmikuuta 1868 annettu Armollinen Asetus metsästyksestä ja petoeläinten pyynnistä Suomessa on tullut yleisemmin tunnetuksi ja seuratuksi ja ruoaksi kelpaaville metsänotuksille sen johdosta on hankittu parempaa suojelusta kuin ennen, on metsänriistaa ruvennut ilmestymään yhä viljemmältä. Kun jonaki vuotena on ollut toisin laita, on siihen ollut syynä vastaiset luonnonkohdat, niinkuin esm. kovat talvet ja myöhäiset kesät.

Mitään tilastollisia tietoja ruoaksi kelpaavia metsänotuksia koskevasta metsästyksestä ei löydy. Ainoat tiedot tällä alalla ovat ne, jotka löytyvät tulliluetteloissa Suomen ulosviennistä. Mutta varmaan nämät eivät ole läheskään tarkat, muun muassa siitä syystä, että suuri paljous etenki lintuja viedään ulos maasta matkustajain tavarana. Lintujen ulosvientiä toimitetaan tätä nykyä suuremmaksi osaksi Pietariin; ulosvienti Ruotsiin vuosina 1881—1885 ei ole noussut 20—30 prosenttia korkeammaksi. Tulliluettelojen mukaan vietiin maasta:

		Metsä- ja muita lintuja kappaletta.
vuonna	1881	193,938
„	1882	182,304
„	1883	284,554
„	1884	348,944
„	1885	153,915

Jos jokainen ulosviety lintu lasketaan keskimäärin ainoastaan 1 markan arvoiseksi, olisi Suomen maalla niinmuodoin alimman laskun mukaan näinä viitenä vuotena ollut tästä metsästyksen haarasta yli oman tarpeen lähes neljänneksen miljoonan (232,728) markan vuotinen tulo. Tulliluetteloissa on ulosvietyjen lintujen arvo laskettu paljon korkeammaksi, v. 1882 206,505 markkaan, v. 1883 416,528 markkaan, v. 1884 506,381 markkaan, v. 1885 sitä vastoin on linnun arvo otaksuttu 1 markaksi kappaleesta. Muuta ruoaksi kelpaavaa metsänotusta, paitsi lintuja, ei mainita ulosvientitavarain joukossa ja niitä vietäneenki maasta ainoastaan pienemmässä määrässä. — Muita metsästyksen tuotteita on vuosikautena 1881—1885 viety ulos 8 karhunnahkaa, 37 saukonnahkaa, 2,250 ketunnahkaa, 290,570 jäniksennahkaa, 379,150 oravannahkaa sekä 2,029,555 kappaletta kaikenlaisten eläinten nahkoja ilman lähempää erittelemistä. Mutta tuskin tarvinnee mainita, että nämät numerot eivät säntilleen ilmaise kysymyksessä olevien ulosvientitavarain vastaavaa paljoutta, koska viimemainittu lasku silminnähtävästi sisältää eri vuosilta eri paljouksia yksittäin luetelluista nahkalajeista. Kuitenki takaavat nämät tiedot, että äskenmainittu ulosvienti, verrattuna aikaisempiin vuosiin, aikakautena 1881—1885 on enentynyt. Jos tämän ulosviennin raha-arvo lasketaan saman arvion mukaan, jota on seurattu 1885 vuoden tulliluetteloissa, (karhunnahka 70 markkaa, saukonnahka 14 markkaa, ketunnahka 10 markkaa, jäniksennahka 25 penniä, oravannahka 15 penniä, muut turkkiainekset 20 penniä) saadaan vuosien 1881—1885 koko-arvoksi 559,000 markkaa eli 112,000 markkaa vuodelta. Tullin aineluettelossa on kysymyksessä oleva arvio vuosina 1881—1884 melkoisesti korotettu. Mutta epäiltävältä näyttää, koskevatko tiedot näiltä vuosilta yksinomaisesti kotimaan metsästystuotteita, josta syystä ne tässä jätetään mainitsematta.

Se lukumäärä nahkoja ja turkiksia, joka Suomesta vuosina 1881—1885 on viety ulos, lueteltakoon kuitenki tässä Tilastollisen Toimiston ulosantamien, kauppa- ja meriliikettä koskevien, julkaisujen mukaan:

	1881	1882	1883	1884	1885	Yhteensä.
Karhunnahkaa, kappaletta .	—	—	—	3	5	8
Saukonnahkaa, „	—	—	—	10	27	37
Ketunnahkaa, „	181	230	1,818	—	21	2,250
Jäniksennahkaa, „	45,975	82,302	112,467	4,359	45,467	290,570
Oravannahkaa, „	14,740	7,900	329,190	24,020	3,300	379,150
Kaikenl. eläint. nahk. kapp.	423,784	194,039	898	826,800	584,034	2,029,555

Kalastus. Niin vesirikkaassa maassa, kuin Suomi on, ja johon kuuluu niin avara saaristo, on kalastus aina ollut erittäin tärkeä elinkeino. Viime aikoina onki hallitus ryhtynyt moniin toimiin suojellakseen ja edistääkseen tätä elinkeinoa. Niin on yhä edelleen jaettu niitä palkintoja, joita Keisarillinen Senaati Jou-

luk. 20 p. 1878 on määrännyt annettavaksi: nim. yhden 500 markan suuruisen ensimäisen palkinnon, kaksi 300 markan suuruista toista palkintoa sekä neljä 100 markan suuruista kolmatta palkintoa semmoisille henkilöille eli yhdistyksille, joiden yleisesti tiedetään ja tunnustetaan ansiokkaasti vaikuttaneen jonkun hyödyllisen kalalajin siittämiseen järvissä, lammeissa tahi muissa sisämaan vesistöissä. Tarkotus tälläki toimella yhteisessä kansassa herättää ja ylläpitää halua arvokasten kalalajien siittämiseen niissä vesistöissä, joissa niitä ei ole löytynyt, sekä kehottaa yleishyödylliseen vaikutukseen tässä suhteessa lieneeki saavutettu. Sen ohessa on Kuvernöörien ja kalastustarkastajan toiminnasta perustettu kalastusyhdistyksiä useimpain avarampain vesistöjen osakkaiden kesken, jotta täten kalat kudunaikana rauhotettaisiin sekä sikiöin hävittäminen estettäisiin.

Ne tilastolliset tiedot, joita Kuvernöörien vuosikertomuksia varten säädetyn kaavan mukaan vuosittain ko'otaan jokaisesta kunnasta, valitettavasti kyllä eivät kestä tyystä arvostelua kalastuksen kannasta ja tilasta eri vuosina. Likimääräistä arviota varten sopii niitä sentään käyttää.

Pää-asiallisesti meren rannoilla, saaristossa, harjotetaan kalastusta tärkeänä elinkeinona, niinpä paikottain ainoanaki. Ainoastaan sieltä ko'otaanki tietoja niitten perhekuntain lukumäärästä, joiden yksinomaisena ja ainoana elinkeinona on kalastus. Näitten tietojen mukaan olivat v. 1885 kysymyksessä olevat perhekunnat 6,388 luvultaan. Kalastukseen ne käyttivät 9,311 venettä, joiden väestö tavallisesti oli 2 taikka 3 veneen osalle. Näitten perhekuntien lukumäärä on vuosina 1881—1885 ollut yhä nousemaan päin. Niinikään on niiden veneistö enentynyt. Vuonna 1881 olivat vastaavat numerot 5,513 ja 8,271; v. 1880 ilmotettiin perhekuntien olevan 5,204 ja veneitten 8,484. Kalanpyydyksiä mainittiin v. 1885 löytyvän 7,629 nuottaa, 71,374 silakkaverkkoa sekä 6,754 lohiverkkoa. Vuonna 1880 ilmotettiin nuottien lukumäärän tekevän 9,851, silakkaverkkojen 63,062 sekä lohiverkkojen 7,819. Tietojen epävarmuus tekee vertailemisen mahdottomaksi.

Yllämainittujen tietojen mukaan on maan kalastus vv. 1881—1885 vuosittain keskimäärin noussut yli kahden miljoonan (2,122,000) leiviskän, (tynnyri on laskettu 16 leiviskää painavaksi), joista merikalastus on tuottanut noin kaksi kolmatta osaa (1,451,000) sekä loput kalastus jo'issa ja järvissä. Lähemmin erittäin-lueteltuina olivat nämät määrät tasaisissa tuhatleivisköissä seuraavat:

Merikalastus.

Silahkoita	1,186,000.
Lohia ja taimenia . .	13,000.
Siikoja	44,000.
Kuoreita	56,000.
Kilohailia	2,000.
Muita kaloja	150,000.
Yhteensä	1,451,000.

Järvi- ja jokikalastus.

Lohia	38,000.
Taimenia ja järvirautuja .	5,000.
Siikoja ja harreja . . .	59,000.
Muikkuja ja kuoreita . .	382,000.
Muita kaloja	187,000.
Yhteensä	671,000.

Varmana saattanee pitää, että jotenki suuri osa kalansaaliista ei joudu tilastollisen tarkastuksen alaiseksi, jonkatähden yllämainitut numerot sallivat jommoistaki korotusta, säntilleen osottaaksensa todellisen asianlaidan. Saatavien tietojen mukaan tuotti kalastus vv. 1881—1885 seuraavat määrät:

Pêche en mer. Les quantités prises.

Vuonna.	Silahkoita. *Petit hareng.*	Lohta ja Taimenta. *Saumon.*	Siikoja. *Sik.*	Kuoreita. *Éperlan.*	Kilohailia. *Esprot.*	Muita kaloja. *Autres espèces.*	Hylkeitä. *Phoques.*	
	Tynnyriä. (=1,6489 hectol.)				5 naulan nassakkaa (=2,125 kilogram.)	Leiviskää (=8,5 kilogram.)	Lukumäärä. *Nombre*	Niistä saatu rasva. Produit de graisse. Leiviskää (=8,5 kilogram.)
1881	65,767 [1])	894	2,562	2,406	5,755	144,447	4,257	9,637
1882	62,942 [1])	559	2,176	4,018	4,888	137,903	5,734	11,495
1883	75,169 [1])	735	2,590	2,930	10,156	137,745	3,599	9,580
1884	82,776	927	3,292	3,566	6,710	165,201	7,106	13,971
1885	83,891	1,016	3,108	4,701	7,492	162,561	7,711	18,687
Yhteensä	370,545	4,131	13,728	17,621	35,001	747,857	28,407	63,370
Keskimäärä	74,109	826	2,746	3,524	7,000	149,571	5,681	12,674
Keskimäärin vuosilta 1877—1880	72,105	707	2,227	3,069	6,423	115,934	6,374	14,293

Mainittujen keskimäärien mukaan on saanti vv. 1881—1885 ollut vähän suurempi kuin edelläolevana viisivuotiskautena. Ja ylimalkaan ovat mainittuina vuosina kalastuksen saantimäärät nousseet. V. 1885, joka oli myötäisin, jakaantui saanti niille viidelle läänille, joilla on merenrantoja, seuraavalla tavalla:

[1]) Kun tietoja silakankalastuksesta Lavansaarella ja muilla ulkosaarilla Wiipurin läänissä vuosilta 1881—1883 puuttuu, on sen anto laskettu 12,000 tynnyriksi.

Les quantites prises en 1885 par gouvernement.

Läänit.	Silakoita.	Lohta ja Taimenta.	Siikoja.	Kuoreita.	Kilohailia.	Muita kaloja.	Hylkeitä.	
	Tynnyriä.				5:n naulan nassakkaa.	Leiviskää.	Lukumäärä.	Niistä saatu rasva. Leiviskää.
Uudenmaan	6,258	8	100	592	4,792	44,532	263	723
Turun ja Porin . .	36,695	2	579	337	910	62,319	681	1,935
Wiipurin	23,580	153	636	2,940	1,750	19,033	3,318	9,046
Waasan	14,449	195	1,411	458	—	25,190	3,188	6,254
Oulun	2,909	658	382	374	40	11,487	261	729
Yhteensä	83,891	1,016	3,108	4,701	7,492	162,561	7,711	18,687

Jo'issa ja järvissä kalastuksen tulos on edellä mainittujen tietojen mukaan muodostunut seuraavaan tapaan:

Pêche dans les lacs et dans les rivières:

Vuonna.	Lohta. *Saumon.*	Taimenia ja Järvirautuja. *Truite.*	Siikoja ja Harreja. *Silc.*	Muikkuja ja Kuoreita. *Lavaret argenté.*	Muita kaloja. *Autres espèces.*
	Tynnyriä.				Leiviskää.
1881	2,043	260	3,474	20,144	170,651
1882	1,848	288	4,055	21,600	190,940
1883	1,941	253	3,325	25,331	188,399
1884	2,998	288	4,131	25,950	183,239
1885	3,211	625	3,537	26,238	199,302
Yhteensä	12,041	1,714	18,522	119,263	932,531
Keskimäärin	2,408	343	3,704	23,853	186,506
Keskimäärin vuosilta 1877—1880 . . .	1,643	196	3,061	13,241	141,927

Myöski sisävesistöissä näkyy kalastus vv. 1881—1885, verrattuna aikakauteen 1877—1880, melkoisesti edistyneen. Kenties on tämä edistys pidettävä jo näkyvänä hedelmänä niistä toimista kalojen rauhottamisen ja siittämisen suhteen, joihin viime vuosina on ryhdytty.

Etevin kalastus jo'issa ja sen ohessa ainoa, jota harjotetaan ammattina ja käyttämällä suurempia pääomia, on lohen-, taimenen- ja siianpyynti. Suurimmat kalastamot ovat pohjoisissa jo'issa, Tornion, Kemin, Iin ja Oulun, niin myös Kokemäen, Kymin ja Wuoksen jo'issa, ja ovat kruunun omia. Vuokraa niistä on valtiolle maksettu:

vuonna 1881	 67,909	markkaa
„ 1882	 81,075	„
„ 1883	 87,300	„
„ 1884	 72,484	„
„ 1885	 67,927	„

Seuraavassa taulussa luodaan silmäys lohen-, taimenen-, ja siianpyyntiin eri läänien jo'issa ja järvissä v. 1885:

Läänit.	Lukumäärä. *Nombre de*		Saaliinmäärä tynnyreissä. *Quantités prises.* (Tynnyri à 1,6489 hectolitre)			Kruununkalastamoista maksettu vuotinen vuokra. *Revenu de la couronne.*	
	Lohi- ja siikapatoja. *Pêcheries.*	Henkilöitä jotka olivat työssä kalastusaikana. *Personnes en service.*	Lohta. *Saumon.*	Taimenia ja Järvirautuja. *Truite.*	Siikoja ja Harreja. *Sik.*	Smk.	pk.
Uudenmaan	—	240	82	1	41	—	—
Turun ja Porin	15	195	173	—	247	8,651	—
Hämeen	4	994	9	320	49	—	—
Wiipurin	347	5,640	849	52	1,082	32,709	—
Mikkelin	—	—	10	—	127	35	76
Kuopion	115	1,389	64	—	621	587	2
Waasan	166	1,815	29	—	204	—	—
Oulun	126	5,953	1,995	252	1,166	25,944	46
Yhteensä	773	16,226	3,211	625	3,537	67,927	24

Kuten ennen täytyy tälläki kertaa lohi- ja siikakalastamoissa kalastusaikana työskentelevien henkilöin lukumäärää koskevista ilmotuksista se muistutus tehdä, että samat nähtävästi useimmista lääneistä ovat liian korkeita ja johonkin erhetykseen perustuvia. Samasta syystä ovat tässä kokonaan mainitsematta jätetyt ilmotukset nuotta-apajain lukumäärästä eri lääneissä. Tätä sanaa, jolla taulu-

kaavoissa on tarkotettu niitä paikkoja, joissa lohen- ja siiannuotanvetoa on harjotettu, on nimittäin tauluja täydentäissä käsitetty samaa merkitseväksi kuin se lukumäärä kertoja, minkä nuotta on mereen heitetty.

Lähinnä silakanpyyntiä on muikun ja kuoreen pyynti maassamme tärkein. Etenki savolaisessa väestössä Kuopion ja Mikkelin lääneissä on Saimaan ja Kallaveden vuosittain tuottama muikun- ja kuoreenanto tärkeä osa yhteisen kansan elatustavarain joukossa. Vuosilta 1881—1885 ilmotetaan kysymyksessä oleva kalastus tuottaneen:

Läänit.	Muikkuja ja kuoreita, tynnyriä. *Pêche du lavaret. Quantités prises.*					
	1881	1882	1883	1884	1885	Yhteensä.
Uudenmaan	154	194	150	137	136	771
Turun ja Porin	355	443	480	785	638	2,701
Hämeen	1,356	2,528	2,562	1,820	2,169	10,435
Wiipurin	2,473	2,373	2,998	4,238	4,672	16,754
Mikkelin	4,436	5,117	5,133	5,559	5,148	25,393
Kuopion	6,881	6,651	8,673	8,066	7,232	37,503
Waasan	2,216	2,060	2.603	2,688	3,786	13,353
Oulun	2,273	2,234	2,732	2,657	2,457	12,353
Yhteensä	20,144	21,600	25,331	25,950	26,238	119,263

Tässä yhteydessä sopii myöski mainita kravunsaantia. Jos kohta tämä ei vieläkään ole sanottavan suuri (krapujen ulosvienti vuosina 1881—1885 lasketaan keskimäärin tehneen 2,400,000 kapp.), on se kuitenki alkanut joutua ulosvientitavaraksi Wenäjälle. Pääasiallisesti on krapuja tähän asti kuljetettu Hämeestä ja tätä ulosvientiä ovat toimittaneet Pietarissa asuvien kauppiasten ostajat. Krapujen hinta on vaihdellut 60 pennistä 2 markkaan sadalta. Kun kravunpyynnölle luvallinen aika alkaa vasta Heinäkuun keskipaikoilla ja siis on jokseenki lyhyt, on ulosvientiä koko vuoden kuluessa tehty siten mahdolliseksi, että kesällä pyydetyt kravut ovat säilytetyt suurissa, virtoihin lasketuissa sumpuissa, joissa niitä elätetään kaloilla ja perunoilla. Näitä sumppuja ilmotettiin v. 1885 löytyvän lähes 70 kappaletta Lempäälän, Wesilahden, Pälkäneen, Kangasalan, Sääksmäen, Luopioisten, Kuhmalahden, Längelmäen, Lammin, Hauhon ja Hausjärven pitäjissä, ja saattoi niissä talven yli säilyttää noin 400,000 krapua. Yksin näistä kunnista nousi krapujen ulosvienti samana vuonna 1,624,000:een, joista maksettiin 17,000 ruplaa hopiata.

Jos kohta hylkeenpyynti oikeimmiten kuuluukin metsästykseen, on siitä tavallisesti mainittu kalastusta koskevissa tiedoissa. Hylkeenpyynti Saimaassa ja Laatokassa, jotka ovat ainoat sisävedet, missä hylkeitä löytyy, on ollut vähäpä-

töistä laatua. Sitä vastoin se saaristoväestölle, etenki Waasan ja Wiipurin lääneissä, on tärkeä elinkeino. Tiedot tästä ilmaistut 62 ja 63 sivuilla.

Edellä on jo sanottu, että yllä-olevat ilmotukset ovat vain likimääräisiä. Oikeastaan ne lienevät melkoisesti alemmat todellisia numeroita. Sitä ilmaisevat myös tulliluettelojen ilmotukset Suomen kalanviennistä. Kalanvienti ilmotettiin nimittäin vuosina 1881—1885 seuraavaksi:

Exportation.

	1881	1882	1883	1884	1885	Yhteensä.
Eläviä ja tuoreita kaloja, *Poisson frais*, leivisk.	150,073	154,168	190,403	179,034	181,528	855,206
Suolattua lohta, *Saumon salé*, tynnyriä	1,117	1,238	?9,175	?42,167	?41,434	?95,131
Suolatuita silakoita, *Petit hareng salé* „	15,727	13,522	14,698	19,867	16,468	80,282
„ muita kaloja, *Autres espèces* „	1,185	1,643	6,400	6,866	4,698	20,792
Krapuja, satamääriä, *Ecrevisses, centaines* „	24,468	24,797	21,970	27,120	24,301	122,656
Kravun lihaa leiviskää	33	46	4	197	84	364

Suomenmaan kalanviennin arvo on tulliluetteloissa laskettu allamainittuihin määriin:

vuonna 1881	2,102,794	markkaa
„ 1882	1,935,492	„
„ 1883	1,763,636	„
„ 1884	2,281,907	„
„ 1885	1,795,549	„

Sitä vastoin Suomenmaahan samana aikana on muista maista tuotu keskimäärin vuodessa noin 441,000 leiviskää tuoreita, suolatuita, kuivatuita, savustetuita tahi maustetuita kaloja, joiden ilmotettu arvo teki

vuonna 1881	1,756,829	markkaa
„ 1882	2,193,372	„
„ 1883	1,687,051	„
„ 1884	1,689,087	„
„ 1885	1,613,808	„

Viisivuotiskautena 1881—1885 nousi siis vuotisessa keskimäärässä Suomen kalantuonti muista maista 1,788,029 markkaan, sen kalanvienti 1,975,876 markkaan, ja näkyy siis ulosvienti arvoltaan nousevan 187,847 markkaa korkeammaksi. Viisivuotiskautena 1876—1880 osotti kalanvienti 2,307,547 markan arvon, muista maista tuonti 1,164,814 markan arvon; ulosvienti-liika oli siis yllämainittuna viisivuotiskautena vuotisessa keskimäärässä 1,142,733 markkaa. Omituista kyllä siis,

samassa kuin kalastus-elinkeino, sen mukaan mitä aikaisemmin mainitut ilmotukset osottavat, on edistynyt ja sen anti enentynyt, on kuitenki vuotinen kalanvienti vuosista 1876—1880 vuosiin 1881—1885 vähentynyt 331,671 markalla sekä vuotinen kalantuonti muista maista samana aikana noussut 623,215 markan arvolla.

Koti- ja käsiteollisuus. Viimeksi annetussa viisivuotiskertomuksessa on näytetty, mitä suurta valtiotaloudellista merkitystä meidän kansamme tulee valvoa, koti- ja käsiteollisuuttaan ylläpitääksensä. Sen mukaan mitä monet seikat näyttävät osottavan, ovat vähenemistään vähenevää teollisuustaitoa ja teollisuuden harjottamista syrjälle tunkeneet tehdasteollisuuden tuotteet, jotka maakauppiasten kautta yhä suuremmassa määrässä tulvaavat yleiseen liikkeeseen. Tämä seikka ei ainoastaan osota, että vähemmin täydellinen kotiteollisuuden tuote on jäänyt takapajulle kilpaillessaan tehdasten muodoltaan kauniimman ja helpompihintaisen, mutta ehkä kyllä usein vähemmän kestävän tavaran kanssa. Se osottaa sen ohessa, että se tuottelias työ, jota ennen kotiteollisuus kannatti, nyt menee hukkaan. Se pitkä aika vuodesta, jolloin maaväestöllä ei ole tilaisuutta toimittaa maanviljelysaskareita ja jolloin väestö ennen kotosalla on voinut käsityöllä tyydyttää monia tarpeitansa, vierii usein kyllä joutilaisuudessa umpeen, jos ei kotiteollisuutta ole korvannut joku muu, hyödyllinen toimi. Mutta tämänlaista ei ole niin helppo keksiä. Puuttuvan huolenpidon seurauksena sekä senki asian, että helposti joko rahalla tahi velaksi ottamalla voidaan hankkia monta tarvittavaa teollisuustuotetta, on sentähden monessa paikoin: varallisuuden vähentyminen vähentyneen toimeliaisuuden rinnalla.

Tähän seikkaan, jolla on sangen suuri sekä siveellinen että aineellinen merkityksensä, on jo kauvan hallituksen huoli ollut käännettynä.

Etupäässä on katsottu tarpeelliseksi saada kuntoon ajanmukainen teollisuudenopetus. Sen kautta on toivottu voitavan ylentää yhteisen kansan mieltä ja kauneudentunnetta sekä suunnittaa sen halua niihin teollisuuden haaroihin, jotka näyttävät saattavan menestyä tehdastyön rinnalla. Siinä tarkotuksessa on Hänen Keisarillinen Majesteetinsa 24 p. maaliskuuta 1880 tehdyn alamaisen esityksen johdosta sallinut, että Suomenmaan valtiovaroista 25,000 markan suuruinen summa vuodessa yhä edelleen viiden vuoden aikana saataisiin käyttää teollisuuden edistämiseksi siten, että 20,000 markkaa jaettaisiin maanviljelysseurain kesken ja loput tulisivat Senaatin käytettäviksi ilmaantuviin tarpeisiin.

Näillä varoilla on Helsingissä ylläpidetty yhteinen kotimaisten käsiteollisuuden tuotteiden myyntipaikka ja pienempi samanlainen Kuopiossa sekä kiintonaisia käsityökouluja Turussa (tyttöjä varten aina vuodesta 1885 myös puuteollisuutta), Porvoossa, Lahdella ja Hämeenlinnassa (tyttöjä varten kutomista), Brändössä ja kaksi Oulussa (poikia varten puuteollisuutta ja tyttöjä varten naispuolisia käsitöitä ja kutomista). Sitä paitsi ovat talous- ja maanviljelysseurat kaikissa lää-

neissä asettaneet kiertäviä käsityö-opettajia ja opettajattaria pääasiallisesti puuteollisuutta ja kutomista varten. Myöski yksityiset henkilöt ovat ilman valtion antamaa raha-apua opettaneet kotiteollisuuden eri haaroja. Hedelmät näistä toimenpidoista ovat jo alkaneet esiintyä ja tunnustetaan niitten ylimalkaan olevan tyydyttävää laatua.

Sitä vastoin käsiteollisuudesta kansakouluissa, josta niin paljo hyötyä on odotettu, ei ole melkoisempaa käytännöllistä tulosta näyttäynyt, jos ei semmoisena tahtoisi pitää sitä seikkaa, että yhteisen kansan huomiota on suunniteltu kotiteollisuuden merkitystä käsittämään. Tämän seikan syynä lienee osaksi pidettävä, että opetus ei ole ollut hyvin järjestetty ja ohjattu eli että oppilailla ei ole ollut varoja kodissaan saada tarpeellisia työkaluja jatkaaksensa käsiteollisuustointaan. Osaksi ja varmaanki pääasiallisesti lienee mainittu kohta selitettävä siten, että käsiteollisuusopetus kansakoulussa todellaki vielä on niin uusi, ett'eivät sen hedelmät ole ehtineet kypsyä. Missä teollisuutta häiritsemättä ja taukoamatta pitemmän ajan kuluessa ja hyvällä johdatuksella on opetettu, siellä on vähittäin, sen mukaan kuin kokemus eri paikoissa maata osottaa, ilahuttavia tuloksia saavutettu.

Jotta parannusta nykyisen kotiteollisuuden suhteen pikemmin saataisiin toimeen, on Teidän Keisarillinen Majesteetinne Armollisessa asetuksessa 8 päivältä kesäkuuta 1883 säätänyt, että yleisistä valtiovaroista 500,000 markan suuruinen summa pidätettäisiin käytettäväksi teollisuustaidon edistämiseksi, pääasiallisesti perustamalla teollisuuskouluja sekä opettamalla käsiteollisuutta kansakouluissa. Tämän johdosta vaati Keisarillinen Senaatti talous- ja maanviljelysseurojen mietintöjä, miten teollisuusopetus paraiten järjestettäisiin eri paikoissa. Se selvitys, mikä kysymyksessä olevasta asiasta täten saatiin, ei kuitenkaan ole näyttäynyt kyllin riittävältä. Sentähden on Keisarillinen Senaatti — sittenkun kuitenki teollisuutta koskevat asiat lokakuussa 1886 ovat siirretyt maanviljelystoimistosta rahavarain-toimistoon — yllämainittujen seurojen kautta toimeenpannut kaikkiin lääneihin ulottuvan *tiedustelemisen*. Silmälläpidettävät seikat olivat pääasiallisesti seuraavat: kotiteollisuuden ja teollisuustaidon laatu jokaisessa kunnassa, josta hankitaan sellaisia tuotteita, joita ei kodeissa valmisteta; oliko mitään teollisuutta kunnassa opetettu, ja millä menestyksellä; minkälaatuisia tuotteita valmistetaan myytäviksi ja missä niitä myydään; löytyykö erittäin taitavia käsityöläisiä sekä ovatko nämät maanviljeliöitä vai yksinomaisesti käsityöläisiä.

Nämät hallituksen toimet tosin eivät kuulu tätä kertomusta käsittävään aikakauteen. Kuitenkin ansaitsevat yllämainitun *tiedustelun* päätökset tässä tulla mainituiksi, koska luotettavaa, koti- ja käsiteollisuuden tilaa vuosina 1881—1885 koskevaa tilastollista ainehistoa ei löydy, ja tiedustelun valaisemat seikat ovat olleet olemassa jo ennenki sitä vuotta, 1887, jota se lähinnä koskee.

Alimmalla kannalla on teollisuus maan itäisissä osissa, etenki Sortavalan ja Salmin kihlakunnissa. Suurimmissa osissa muualla maassa valmistetaan ylei-

semmin harjotetun kotiteollisuuden kautta kotona tarvittavat yksinkertaisemmat huone- ja työkalut puusta. Siellä täällä tehdään sitä paitsi yksinkertaisempia puu- ja rautakaluja. Saaristossa ja rantaseuduilla harjotetaan verkkojen kutomista ja veneitten rakentamista sangen suuressa määrässä. Enimmin kehittynyt ja harjotettu on ylimalkaan kotiteollisuus Satakunnassa ja etelä-Pohjanmaalla. Teollisuustaito riippuu yleensä suorastaan siitä, miten suuressa määrässä teollisuutta harjotetaan. Varmuudella ei saata tietää, mistä väestö eri kunnissa hankkii itselleen sellaisia yksinkertaisempia tarvekaluja, joita se ei käsiteollisuudella itse valmista. Enimmäksi osaksi tätä tarkotusta varten käytettänee ammattilaisia ja käsityöläisiä omassa kunnassa; sitä paitsi panevat kauppiaat maalla ja kaupungeissa paljon sellaisia tarvekaluja kulkuun. Rajapaikoilla tyydytetään näitä tarpeita ostoksilla Venäjältä sekä Ruotsista ja Norjasta. Että muutoin erinkaltaisimpia venäläisiä tavaroita, muun muassa puuastioita ja suuret tukut puulusikoita, kankaita, miesten lakkeja sekä nahkatavaroita, etenki siloja, suuressa paljoudessa sekä rikkaassa moninaisuudessa tuodaan maahan ja myydään kaupungeissa ja maaseuduilla, on tunnettu asia.

Naispuolinen teollisuus näkyy yleensä olevan paremmalla kannalla, kuin miespuolinen. Parhaasta päästä pitää vaimoväki huolta perheen puettamisesta; juhlapäiväpuku on sitä vastoin tavallisesti ainakin osaksi valmistettu tehdaskankaista. Viimesanottu seikka koskee myös yleensä irtaimen väestön ja palveliain vaatteita. Etenki maan itä-osissa käytetään viljalta venäläisiä kankaita ja karttuneja. Pumpulitehtaittemme läheisyydessä näkyvät taas tehdaskankaat melkoisesti tunkeneen kotiteokset syrjään. Yleisimmin tavataan käytännössä villa- ja puolivillavaatteita, niitä lähinnä liinavaatteita, ei kuitenkaan maan pohjoisimmissa ja itäisimmissä osissa. Pumpulivaatteita käytetään hyvin yleisesti.

Ainoastaan vähempi osa kotiteollisuuden tuotteita valmistetaan myytäväksi. Ja näistä ovat naispuoliset tärkeämmät kuin miespuoliset.

Miesten käsitöitten joukossa on tietysti etusijalle asetettava

Puuteollisuus.

Puutöistä ansaitsevat tulla mainituiksi.

Puuastioita, huonekaluja, talonkaluja Uudenkaupungin ja Laitilan kunnissa Turun lääniä; eri osissa Satakuntaa ja etelä-Pohjanmaata, Wirolahden ja Säkjärven kunnissa Wiipurin lääniä.

Voi-astioita muutamissa osissa Oulun lääniä ja Mikkelin läänin pohjoisosassa.

Suksia Kajaanin kihlakunnassa ja Rovaniemellä.

Sorvaritöitä Satakunnassa ja etelä-Pohjanmaalla (piippuja, keinu- ja nappulatuoleja), Rantasalmen ja Kerimäen pitäjissä Mikkelin lääniä (samanlaisia tuoleja ja kehrärukkeja).

Ajokaluja valmistetaan aina parikymmentä vuotta sitten sangen yleisesti. Erittäin tunnetut tästä ovat Liperin kunta Kuopion läänissä, Walkjärvi ja muutamat sen rajakunnat, niinpä myös Wirolahti ja Säkjärvi Wiipurin läänissä sekä osa Hämeenmaata, etenki Tuuloksen kunta.

Käsityöllä valmistettuja *maanviljelyskaluja* ja *koneita* ovat tehdasteokset paljon tunkeneet syrjään. Niin esm. auroja etelä-Pohjanmaalla ja viskureja pohjois-Satakunnassa, etenki Kankaanpäässä.

Juuri,- paju- ja *tuohiteoksia* löytyy harvinaisesti. Enimmin tunnetuita ovat:

Juuriteokset Oulun läänissä ja Waasan läänin pohjois-osassa; Sakkolan kunnassa Wiipurin lääniä.

Vasuteokset Kerimäen kunnassa Mikkelin lääniä.

Metalliteollisuus.

Takokaluja valmistetaan hyvin vähän myytäviksi, vaikka niitä viljalta tavataan käytännössä. Suuremmassa määrässä valmistetaan ainoastaan:

Puukkoja sekä lapioita, kirveitä, kuokkia ja *viikatteita* Waasan ja Oulun lääneissä.

Valurin- ja *läkkisepänteoksia* valmistetaan pää-asiallisesti muutamissa Waasan läänin (Toholammin, Vähän- ja Isonkyrön, Lapuan y. m.) ja Oulun läänin (Kalajoen ja Alavieskan y. m.) kunnissa.

Villakarstojen valmistaminen on erityinen teollisuushaara etelä-Pohjanmaalla sekä Satakunnassa (Lavialla).

Nahkateoksia

tavataan myyntitavaroina sangen harvassa. Enimmin tunnetut ovat:

Kinttaat ja *kukkarot* Rantasalmen kunnasta Mikkelin lääniä.

Kengät, n. s. ruojut muutamissa osissa Satakuntaa, pieksut Pohjanmaalla.

Ruoskat ja *Satulamaakarinteokset* Kurkijoen pitäjässä Wiipurin lääniä.

Lampaannahat, joita yleisesti valmistetaan Kajaanin kihlakunnassa.

Savi- ja kiviteoksia.

Kaakeli- ja *savenvalajanteoksia* Köyliön ja Hinnerjoen kunnissa Turun ja Porin lääniä sekä Frantsilassa Oulun lääniä.

Myllykiviä Orimattilassa Uudenmaan lääniä, Nilsiässä Kuopion lääniä ja Kortesjärvellä Waasan lääniä.

Tärkeämpi on, kuten jo mainittiin, vaimonpuolten teollisuustuotteiden menekki. Parhaasta päästä se käsittää erilaatuisia *kutouksia*, niitä paitsi *kehruu-* ja *ompeluteoksia*. Monissa osissa maata harjotetaan sanottujen tavarain valmistamista sangen vilkkaasti. Etusijassa mainittakoon kuitenki Porvoon kaupunki sekä sen jälkeen Uusikaupunki ympäristöneen. Myöski *olkiteokset* ansaitsevat huomiota;

niitä valmistetaan etenki Porvoon seuduilla sekä Kauvatsan kunnassa Satakunnassa.

Yllämainittuja kotiteollisuustuotteita myydään tietysti paraasta päästä omassa ja naapuri-kunnissa sekä läheisissä kaupungeissa varsinki markkina-aikoina. Muutamia tavaroita lähetetään etäämmälle myytäviksi, niinkuin Kajaanin suksia, joku määrä sorvari- ja ajokaluja, Satakunnan viskureja, Pohjanmaan metalliteoksia, Rantasalmen kinttaita, juuriteoksia ja joukko kutouksia.

Ani harvoja kotiteollisuustuotteita viedään ulos maasta ja niitäki silloin hyvin vähissä määrin. Mainita sopii joukko ajokaluja Wiipurin läänistä ja rukkeja Kerimäeltä, joita myydään Venäjälle, sekä puulusikoita ja piippuja, joita Satakunnasta ja etelä-Pohjanmaalta viedään Ruotsiin.

Varastolla pidetään tavaroita harvoin ja ainoastaan kutomatavaroita. Ylimalkaan valmistaa käsityöläinen joko tilauksia taikka tekee hän työtä omalla uhallaan niillä pienillä varoilla, jotka hänellä on käytettävinä. Tavallisesti hän itse hakee ostajia tavaroillensa. Paikottain sentään maa- ja muut kauppamiehet ovat välittäjinä teollisuustuotteita myytäessä.

Mitään luotettavia numerotietoja kotiteollisuuden tuotteiden paljoudesta ja arvosta meidän maassamme valitettavasti ei löydy saatavissa. Kun ne suurimmaksi osaksi ovat tulleet käytetyiksi yksityistarpeisiin taikka työntekiä itse on niitä vähitellen myynyt, joutuvat ne siten helposti pois tilaston tarkastuksesta ja arvostelusta. Tämän muistutuksen jälkeen mainittakoon kuitenki maaherrain kertomuksiin liitettyjen taulujen ilmotuksista, että summittaisen laskun mukaan koti- ja käsiteollisuuden tuotteiden arvo nousi:

vuonna	1881	1,279,000	markkaan
„	1882	1,376,000	„
„	1883	1,388,000	„
„	1884	1,349,000	„
„	1885	1,525,000	„

Vuorityö. *Rauta ja teräs.* Kuten jo edellä on sanottu, on rautakaivosteollisuus maassamme, osittain Suomen vuorimalmien kivennäisköyhyyden tähden, osittain sen vuoksi, että Ruotsista on helppo saada parempia ja huokeampia malmeja, vähitellen vähentynyt. Kun 1860 luvulla vielä tehtiin työtä 16 à 20 rautakaivoksessa, löytyy vuodesta 1872 ainoastaan yksi nykyään olemassa, nimittäin Kulonsuomäen rautakaivos Pyhäjärven pitäjässä Uudenmaan läänissä. Koko aikakautena 1881—1885 se on ollut toimessa ja malmintuotanto siitä on ollut:

		Rautamalmia, centneriä.
vuonna	1881	4,216.
„	1882	1,600.

	Rautamalmia, centneriä.
vuonna 1883	2,752.
„ 1884	2,960.
„ 1885	1,384.
Yhteensä	12,912.

Näinä vuosina on ainiaan työssä olevien työntekiäin luku yleensä ollut 3 à 4, jota paitsi vaimo-ihmisiä ja lapsia on käytetty puhdistustyössä. Kustannukset särjetystä malmista nousivat v. 1881 69 penniin sentneriltä. Kaivoksen hyväksitekeminen on annettu urakalle ja Korkeakosken tehdas maksoi v. 1884 paikalle kuljetusta, puhdistetusta malmisentneristä 79 penniä.

Järvi- ja suomalmeja on samaan aikaan nostettu seuraavat määrät:

	Nostettuja järvi- ja suomalmeja, centneriä.
vuonna 1881	702,094.
„ 1882	642,144.
„ 1883	725,627.
„ 1884	1,094,256.
„ 1885	693,552.
Yhteensä	3,857,673.

Vuonna 1885 nousivat kaikki nosto-, vuokra- ja muut kustannukset sekä kustannus yhteiseltä kansalta ostetusta malmista (41,044 markkaa) 158,744 markkaan. Kuljetuskustannukset sulatuspajoihin 907,905 sentneristä malmia nousivat yhteensä 123,918 markkaan. Sanottuun määrään pajoihin kuljetetusta malmista luetaan myöski edellisinä vuosina nostettu malmi.

Malmia tuottavien ja toimenalaisten järvien luku ilmotettiin vuonna 1885 olevan 61, sekä hyväksitehtyjä soita 2; v. 1884 olivat vastaavat numerot 126 ja 2.

Yhteisen kansan sulatuspajoihin kuljettamasta järvimalmista maksettiin v. 1884 keskimäärin 48,26 penniä sentneriltä, sulatuspajojen nostama malmi maksoi sulatuspajoihin kuljetettuna 36,69 penniä sentneri.

Vuorityö on koko viisivuotiskauden ollut samassa sorrostilassa, johon se oli joutunut jo 1870 luvun loppupuolella. Se on tässä suhteessa saanut kärsiä vuorituotteiden yleisen hinnanalentumisen seurauksia maailman markkinoilla. Ne edullisemmat kauppaseikat, joita Suomen rautateollisuudella näkyi olevan odotettavissa, kun Wenäjä vuosina 1882 ja 1883 korotti rauta- ja terästavarain tullimäärät ulkomaiden suhteen, eivät ehtineet suuresti vaikuttaa tähän teollisuuteen, ennenkuin vastaavat tullisupistukset Suomenki suhteen pantiin käytäntöön Keisarikunnassa. Pietarissa, Suomen etevimmässä myyntipaikassa, olivat hinnat, laskettuina v. l. ilman tullitta, harkkoraudalta (itä-Suomesta) ja tavalliset mitat täyttävältä kankiraudalta (länsi-Suomesta) seuraavat:

	Harkkoraudalta, puuta.	Kankiraudalta, puuta.
vuonna 1881	82 kop.	2 rupl. 10 kop.
„ 1882	81 „	1 „ 95 „
„ 1883	98 „	2 „ — „
„ 1884	95 „	2 „ 5 „
„ 1885	88 „	2 „ — „

Näiden epäedullisten kauppaseikkojen vaikuttaessa työ muutamissa maan rautaruukeissa on vähitellen vähentynyt tai kokonaan lakkautettu. Vuonna 1885 oli ainoastaan 15 masuunia (25:stä), 8 pudlaus- ja valssilaitosta, 24 mellotus- ja vasaralaitosta, 11 kimppuruukia, 2 lietsolaitosta ja 32 manufaktuurilaitosta (41:stä) käynnissä. Vakinaisten työmiesten luku näissä sulatus- ja manufaktuurilaitoksissa oli lähes 1,700. Rautavalmistuksen määrä vuosina 1881—1885 on ollut:

	Harkkorautaa. *Fonte.*	Kankirautaa. *Fer en barre.*	Rauta- ja Teräspeltiä. *Tôle et fer blanc.*	Kimppu- ja pulttirautaa y. m. *Fer manufacturé.*	Nauloja. *Clous.*
	Centneriä (à 42,5 kilogrammes).				
Vuonna 1881	518,867	332,490	2,328	13,364	33,297
„ 1882	523,604	384,572	1,572	15,213	28,011
„ 1883	419,142	426,863	8,853	31,880	35,402
„ 1884	534,253	542,448	13,088	23,943	35,695
„ 1885	562,684	535,837	10,320	22,616	33,128
Yhteensä	2,558,550	2,222,210	36,161	107,016	165,533

Vasken ja tinan valmistusta on, niinkuin ennenki, harjotettu Fiskarin (1881—1883), Kärkelän (1881—1882) ja Pitkärannan (1881—1885) sulatuslaitoksissa, perustettuna malmeihin Orijärven ja Pitkärannan kaivoksista. Tuotanto on ollut:

	Vaskea. *Cuivre.*		Tinaa. *Étain.*	
	Centneriä.	Arvo markoissa.	Centneriä.	Arvo markoissa.
Vuonna 1881	2,160	198,720	233	26,795
„ 1882	2,715	244,350	128	14,720
„ 1883	3,746	344,632	731	85,527
„ 1884	4,484	403,560	294	29,400
„ 1885	4,560	250,800	344	37,840
Yhteensä	17,665	1,442,062	1,730	194,282

Niin suurissa määrin kuin aikakautena 1881—1885 ei tiettävästi milloinkaan aikaisemmin ole maassamme vaskea ja tinaa valmistettu. Vaskenvalmistus teki nimittäin vuosina 1876—1880 ainoastaan 3,149 sentneriä, vuosina 1871—1875: 1,596, vuosina 1866—1870: 4,556, aikakautena 1861—1865: 14,740 ja vuosina 1856—1860: 16,768 sentneriä. Se voimakas edistyminen, jota 1880-luku osottaa, riippuu yksinomaisesti siitä pontevuudesta, jolla Pitkärannan kaivosten ja sulatusuunien omistajat viime aikoina ovat alkaneet laajentaa tätä tärkeätä tehdaslaitosta.

Mainittava on, että maan kenties rikkain vaskimalmikenttä, joka sijaitsee lähellä Paanajärveä Kuusamon pitäjässä ja jonka parooni F. Linder Mustiossa on vallannut, v. 1882 pantiin tarpeellisen puoltamistyön alle, vast'edes joutuakseen varsinaisen työnteon alaiseksi.

Hopiata on Pitkärannan ruukilla saatu vaskivalmistuksen syrjätuloksena n. s. märällä tiellä. Hopiantuotanto on siellä ollut

	Hopiaa. Centneriä.	Arvo markoissa.
Vuonna 1882	1,028.	8,636.
„ 1883	7,016.	60,160.
„ 1884	10,934.	85,997.
„ 1885	12,200.	93,330.
Yhteensä	31,178.	248,123.

Kullanhuuhtamoita Ivalojoella on yhä edelleen hyväksi käytetty, ja vuosina 1881—1885 vähän suuremmalla työvoimalla kuin edellisenä viisivuotiskautena sekä vähän useammilla, mutta alaltaan pienemmillä työpaikoilla. Mainittuina vuosina on sentähden sangen suuri soramäärä huuhdottu ja on vähän runsaampi kullantuotanto saatu. Mutta suhteellisesti tämä on ollut yhä vähenemään päin. Tuotanto on, näet, ollut:

	Huuhtomakultaa. Grammia.	Naulaa.	Keskimäärin saatiin yksi grammi kultaa allaseisovasta soramäärästä: kuutiojalkaa.
Vuonna 1881	20,464.	48,14.	22,6.
„ 1882	19,131.	45,01.	32,1.
„ 1883	10,100.	23,77.	25,98.
„ 1884	6,402.	15,06.	44,9.
„ 1885	6,145.	14,46.	37,2.

eli koko viisivuotiskaudelta yhteensä 62,242 grammia s. o. 146 $^1/_2$ naulaa kultaa. Edellisinä viisivuotiskausina saatiin:

1871—1875	183,386 grammia	eli 431,41	naulaa
1876—1880	48,434 „	„ 114	„

Vuorihallituksen tekemän laskun mukaan valtion tulot ja menot kullanhuuhdonnasta Lapinmaalla ensimmäisinä kuutenatoista vuonna, joina sitä on harjotettu eli aikakautena 1871—1885, ovat olleet seuraavat:

	Tulot. Markkaa.	Menot. Markkaa.
Vuonna 1870	17,446.	45,287.
Vuosina 1871—1875	71,531.	88,254.
„ 1876—1880	19,730.	32,345.
„ 1881—1885	12,744.	16,300.
Yhteensä	121,451.	182,186.

Niinmuodoin on valtiolle sanotusta huuhdannosta näinä kuutenatoista vuonna ollut 60,735 markan suora tappio. Jos tähän lisätään kustannukset niistä kullanetsintäretkistä Suomen Lappiin, joita valtio pani toimeen vuosina 1837, 1839, 1840, 1844, 1847, 1848, 1850 ja 1868 — yhteensä laskettuina 68,000 markkaa — ovat valtion kaikki menot kullan-etsinnästä ja huuhdonnasta 1885 vuoden loppuun asti nousseet yhteensä 250,186 markkaan, ja valtion koko tappio 128,735 markkaan, paitsi korontappioa.

Valtion menot ovat pääasiallisesti kuluneet kullanveron nostoon, joka on määrätty 5 prosentiksi löydetystä kullasta, ja maksujen nostoon etsintätodistuksista ja valtauslupakirjoista sekä järjestyksen ylläpitämiseen huuhtomalaitoksissa. Epäedulliset käyttämistulokset ovat kuitenki antaneet aihetta hallitukselle hallintokustannusten vähentämiseksi armollisen valtaus- ja kaivossäännön kautta 12 päivältä Marraskuuta 1883 lakkauttamaan löyhistä maakerroksista huuhdotun kullan prosenttimaksun, jonka ohessa kullanlöydös, valmistamisoikeuden suhteen, asetettiin muun malmilöydöksen rinnalle. Mainitun kullanveron sijaan on nykyään jokaisesta kaivos-alasta maksettava vuosimaksu, jonka Keisarillinen Senaati 2 p. Huhtikuuta 1884 on määrännyt 10 markaksi. Näitten muutosten johdosta on kruunun oikeuksia valvomaan vuodesta 1884 Lapin kullanhuuhtamoissa tarvittu asettaa ainoastaan järjestysmies, pientä vuotista palkkioa vastaan.

Varsinaisen valmistustyön rinnalla saavutettuna voittona mainittakoon, että Lapinmaan geologiaa, kullanhuuhtomatyön seurauksena, on osaksi tutkittu.

Suomen vuorikaivostulosten netto-arvo laskettiin allamainittuina vuosina seuraavaksi:

1881	6,293,945	markkaa
1882	6,273,081	„

1883	6,848,889	markkaa
1884	7,876,863	„
1885	8,151,097	„
Yhteensä	35,443,875	„

Edelliseltä viisivuotiskaudelta laskettiin saman arvon nousseen 28,271,822 markkaan.

Tehdasteollisuus. Kysymyksessä olevan viisivuotiskauden aikana Suomen teollisuuden hallinnollinen johdatus ja tilasto on astunut ihan uudelle uralle. „Jotta Suuriruhtinanmaan teollisuuden etujen tehokkaampi edistäminen kävisi mahdolliseksi“, on nimittäin entisen Tehtaaston Johtokunnan sekä Vuorihallituksen sijaan tullut uusi keski-virasto, Teollisuushallitus, perustettu armollisen kuulutuksen kautta 6 päivältä Marraskuuta 1884. Uuden viraston tehtävä on pääasiallisesti

1) hankkia tarkat tiedot maan teollisuus-elinkeinojen tilasta, ehdoista ja tarpeista sekä Senaatille ehdottaa niitä lainsäädäntö- ja muita toimia, jotka saattavat olla tarpeellisia tahi hyödyllisiä näitten elinkeinojen edistymiselle;

2) valvoa teollisuudesta annettujen lainsäännösten noudattamista;

3) valmistella Suomen teollisuuden tilastoa sekä vuosittain ulosantaa yleiskatsauksia teollisuuden valaisemiseksi Suomessa ja muissa maissa.

Suomen teollisuustilasto onki jo ehtinyt Teollisuushallituksen johdolla pukeutua kokonaan toiseen muotoon kuin sillä ennen on ollut. Ne kaksi, vuosia 1884 ja 1885 käsittävää julkaisua, mitkä Teollisuushallitus on tällä alalla ulosantanut, sisältävät joukon uusia ja tarkkoja ilmotuksia, jotka antavat tosiperäisen silmäyksen teollisuustoimeen ja tuotantokykyyn sekä maassa ylipäätään että sen eri osissa. Mutta tämä silmäys on luotettava ainoastaan yleisissä piirteissään. Erityisseikkoja, tärkeitäkin semmoisia, uusi teollisuustilasto ei vielä ole voinut suuremmalla varmuudella määrätä. Tästä syystä ei myöskään ole mahdollista tähän asti kootun tilastollisen aineiston nojalla tehdä mitään vertailuja 1884—1885 vuosien, vielä vähemmän näitten ja edellisten vuosien välillä.

Yllämainitulla tavalla saatujen ilmotusten mukaan oli Suomen teollisuuden palveluksessa v. 1884 2,945 tehdasta ja käsityöhuonetta; edellisten lukuun kuuluu silloin myös mekaanilliset verstaat ja valinpajat, joista Teollisuushallitus antaa selitykset vuosijulkaisunsa edellisessä osastossa. Näitten teollisten laitosten käyttämä työvoima nousi, vaimoväki ja lapset mukaan luettuina, 30,414 henkilöön. Tuotannon bruttoarvo ilmotettiin 107,335,428 markaksi. V. 1885 ilmotettiin teollisten työpaikkojen lukumäärän olleen 4,286, työmiehistön 36,414 ja tuotannon arvon 108,042,783 markkaa. Kuinka vähän nämät ilmotukset voidaan laskea perusteeksi maan teollisuuden tilan luotettavalle ja varmalle arvostelulle, osottaa muun muassa tiedot niistä uusista teollisista laitoksista (paitsi myllyistä), jotka

perustettiin v. 1884. Niitten luku on 24; yllämainittujen ilmotusten mukaan nousi kuitenki teollisten laitosten lukumäärä 1885 edellisen vuoden lukumäärää 1,341 korkeammalle, vaikka kohta käsityöhuoneet maaseudulla, paitsi karvausteollisuuden, v. 1885 kokonaan jäivät tilastolliseen lukuun ottamatta.

Teollisuustyö on noin kahdeksi kolmatta osaa sijotettu kaupunkeihin, kolmanneksi osaksi maaseudulle. Vuonna 1885 nousi nimittäin tuotanto-arvo kaupungeissa 68,662,829 markkaan, maaseudulla 39,379,954 markkaan. Maaseudun työ tietysti parhaasta päästä tarkottaa metsätuotteiden valmistusta; sahojen valmistusarvo 1885 ilmotettiin lähimmiten 14 miljoonaan, paperiruukien ja puuhiomoin 7 $^1/_2$ miljonaan. Niitä lähinnä ovat kudontateollisuus 4,800,000 markan, viinapolttimot 3,500,000 markan ja kiviteollisuus 3,200,000 markan valmistusarvolla.

Myöski kaupunkien teollisuudessa, joka tietysti on monipuolisemmin edistynyt, on sahalaitoksilla (8,090,600 markalla), kudontateollisuudella (9,165,720 markalla) ja viinapolttimoilla (6,261,035 markalla) etevä sija. Muista teollisuushaaroista ovat kaupungeissa tärkeimmät: ravinto- ja nautintotavarain valmistusteollisuus (paitsi väkijuomain ja tupakan) 11,062,830:llä markalla, mekaanilliset verstaat ja valinpajat 6,289,249:llä sekä nahkateollisuus 5,354,415:llä markalla.

Alla-oleva taulu antaa lähempiä tietoja maan teollisuudesta v. 1885, järjestettynä eri pääryhmiin.

Tehtaita ja käsityöhuoneita Suomessa vuonna 1885.

L'industrie de Finlande en 1885.

	Kaupungeissa ja kauppaloissa. *Villes.*			Maaseuduilla. *Communes rurales.*			Koko maassa. *Tout le pays.*		
	Työpaikkoja. *Etablissements.*	Työntekiöitä. *Ouvriers.*	Teosten arvo. *Valeur de la production.* Markkaa.	Työpaikkoja. *Etablissements.*	Työntekiöitä. *Ouvriers.*	Teosten arvo. *Valeur de la production.* Markkaa.	Työpaikkoja. *Etablissements.*	Työntekiöitä. *Ouvriers.*	Teosten arvo. *Valeur de la production.* Markkaa.
Sulatus- ja metallipuhdistustehtaita sekä mekaanillinen teollisuus . .	407	3,219	6,289,249	30	976	1,478,829	437	4,195	1,768,078
Kiviteollisuus	61	682	840,795	117	2,335	3,233,520	178	3,017	4,074,315

	Kaupungeissa ja kauppaloissa. *Villes.*			Maaseuduilla. *Communes rurales.*			Koko maassa. *Tout le pays.*		
	Työpaikkoja. *Etablissements.*	Työntekiöitä. *Ouvriers.*	Teosten arvo. *Valeur de la production.* Markkaa.	Työpaikkoja. *Etablissements.*	Työntekiöitä. *Ouvriers.*	Teosten arvo. *Valeur de la production.* Markkaa.	Työpaikkoja. *Etablissements.*	Työntekiöitä. *Ouvriers.*	Teosten arvo. *Valeur de la production.* Markkaa.
Kemiallinen teollisuus . .	77	505	1,247,705	32	483	885,130	109	988	2,132,835
Nahkateollisuus	175	859	5,354,415	316	664	1,791,685	491	1,523	7,146,100
Kudontateollisuus . . .	20	3,549	9,165,720	18	1,249	4,812,045	38	4,798	13,977,765
Paperiteollisuus	69	796	2,739,345	24	1,775	7,517,700	93	2,571	10,257,045
Puu-, kautsu-, luuteoksia sekä senkaltaista . . .	267	2,906	10,048,330	232	5,642	13,984,380	499	8,548	24,032,710
Rakennusteollisuus . . .	262	1,845	2,708,370	—	—	—	262	1,845	2,708,370
Olut- ja portteritehtaita .	46	659	2,951,355	39	324	1,016,155	85	983	3,967,510
Paloviinanpolttimoja . .	39	700	6,261,035	28	396	3,537,400	67	1,096	9,798,435
Väkiviina- ja likööriteht.	87	228	1,084,160	3	7	51,600	90	235	1,135,760
Tupakkatehtaita	26	1,086	3,845,825	2	11	13,950	28	1,097	3,859,775
Muitten ravinto- ja nautinto-aineitten valmistusteollisuus	328	1,194	11,062,830	869	1,143	1,057,560	1,197	2,337	12,120,390
Puettamis- ja puhdistamisteollisuus	650	2,305	3,311,285	—	—	—	650	2,305	3,311,285
Graafillinen teollisuus . .	62	876	1,752,410	—	—	—	62	876	1,752,410
Yhteensä	2,576	21,409	68,662,829	1,710	15,005	39,379,954	4,286	36,414	108,042,783

Edelläolevassa taulussa on teollisuustyö jaettu suuriin yleisiin pääryhmiin. Jos niistä otetaan ulos ne eri teollisuudet, jotka meillä ovat päässeet toisten edelle edistymisessä ja taloudellisessa suhteessa, ja jos ne ryhmitetään erikseen kaupunkien ja maaseudun välille, saadaan allaoleva:

Silmäys Suomen tärkeimpiin teollisuushaaroihin vuonna 1885.

Les industries les plus importantes de Finlande en 1885.

	Kaupungeissa. *Villes.*			Maaseuduilla. *Communes rurales.*			Yhteensä. *Total.*		
	Työpaikkoja. *Etablissements.*	Työntekiöitä. *Ouvriers.*	Teosten arvo. *Valeur de la production.* Markkaa.	Työpaikkoja. *Etablissements.*	Työntekiöitä. *Ouvriers.*	Teosten arvo. *Valeur de la production.* Markkaa.	Työpaikkoja. *Etablissements.*	Työntekiöitä. *Ouvriers.*	Teosten arvo. *Valeur de la production.* Markkaa.
Sahalaitoksia	20	1,768	8,090,600	224	5,516	13,859,780	244	7,284	21,950,380
Pumpuli- ja kutomatehtaita	4	2,207	6,012,005	1	932	3,800,000	5	3,139	9,812,005
Paloviinanpolttimoja . .	39	700	6,261,035	28	396	3,537,400	67	1,096	9,798,435
Paperiruukeja, puuhiomoja ja paperitehtaita . .	3	384	1,591,690	24	1,775	7,517,700	27	2,159	9,109,390
Karvaus- ja nahkatehtaita	102	680	5,072,210	316	664	1,791,685	418	1,344	6,863,895
Mekaanillisia verstaita ja valinpajoja	21	1,974	4,671,954	19	701	1,296,329	40	2,675	5,968,283
Olut- ja portteritehtaita .	46	659	2,951,355	39	324	1,016,155	85	983	3,967,510
Tupakkatehtaita	26	1,086	1,846,325	2	11	13,950	28	1,097	3,860,275
Jauhomyllyjä	15	128	3,504,500	815	954	342,100	830	1,082	3,846,600
Sokeritehtaita	2	194	3,406,460	—	—	—	2	194	3,406,460
Pellava- ja kutomatehtaita	1	952	2,250,000	—	—	—	1	952	2,250,000

Yllä on jo näytetty, kuinka laajalta kaupungit ovat itselleen koonneet maan teollisuustyön. Kaupunkien joukossa ovat taas edellä muita maan kolmen suurimman kaupungin, Helsingin, Turun ja Tampereen teollisuus saavuttaneet itselleen varman etusijan. Niitten teolliset valmistukset edustivat vuonna 1885 kaikkia muita kaupunkeja yhteensä voittavan arvon, nimittäin vähän yli 36 miljoonaa. Teollisen tuotannon brutto-arvo teki nimittäin mainittuna vuonna:

Helsingissä	14,553,974	markkaa
Tampereella	11,569,662	„
Turussa	10,222,635	„
Porissa	5,047,480	„

Oulussa	4,952,195	markkaa
Waasassa	4,512,535	„
Kotkassa	3,466,545	„
Wiipurissa	2,926,205	„
Kuopiossa	1,431,970	„
Hämeenlinnassa	1,188,595	„

Jokaisessa maan muussa kaupungissa ja kauppalassa tuotanto-arvo oli alle 1 miljoonan.

Seuraava taulu antaa silmäyksen teollisuustyön jaosta eri lääneille, kaupunkeja ja maaseutua toisistaan erottamalla.

Summittainen katsahus tehdas- ja käsityöteollisuuteen kussaki Suomen läänissä vuonna 1885.

Läänit.	Kaupungeissa ja kauppaloissa. *Villes.*			Maaseuduilla. *Communes rurales.*			Yhteensä. *Total.*		
	Tehtaita ja työhuoneita. *Etablissements.*	Työntekiöitä. *Ouvriers.*	Valmistuksen brutto-arvo. *Valeur de la production.* Markkaa.	Tehtaita ja työhuoneita. *Etablissements.*	Työntekijöitä. *Ouvriers.*	Valmistuksen brutto-arvo. *Valeur de la production.* Markkaa.	Tehtaita ja työhuoneita. *Etablissements.*	Työntekijöitä. *Ouvriers.*	Valmistuksen brutto-arvo. *Valeur de la production.* Markkaa.
Uudenmaan	519	5,011	16,387,346	205	1,773	4,058,389	724	6,784	20,445,735
Turun ja Porin	570	5,341	16,831,445	232	2,335	6,300,162	802	7,676	23,131,607
Hämeen	279	4,789	12,758,257	252	3,316	9,985,025	531	8,105	22,743,282
Wiipurin	297	1,980	6,946,175	321	2,950	8,176,404	618	4,930	15,122,579
Mikkelin	104	276	630,640	171	952	1,567,210	275	1,228	2,197.850
Kuopion	267	872	2,003,211	223	1,649	3,711,604	490	2,521	5,714,815
Waasan	332	1,925	6,780,725	227	1,145	3,152,260	559	3,070	9,932,985
Oulun	208	1,215	6,325,030	79	885	2,428,900	287	2,100	8,753,930
Yhteensä	2,576	21,409	68,662,829	1,710	15,005	39,379,954	4,286	36,414	108,042,783

Suomen teollisuutta koskevat, saatavissa olevat, tiedot mainitusta syystä eivät salli mitään vertailemista eri vuotten välillä. Sitä vastoin Suomen ulkomaankauppaa koskevat tulliluettelot antavat johdatuksen teollisuusaseman yleiseen arvostelemiseen. Muutamia tietoja tärkeimpien teollisuustavarain viennistä ja tuon-

nista mainittakoon sentähden. Muistutettava on, että sisääntuotujen tavarain arvoon on luettu kuljetuskustannukset, kauppavoitto ja vuoteen 1882 tullimaksutkin; tämä arvo ilmaisee siis tavaran hinnan sisääntuontipaikalla. Ulosviedyistä tavaroista nämät rahamäärät sitävastoin eivät ole lukuun otetut.

	Vienti. — *Exportations.*					Tuonti. — *Importations.*				
	1881.	1882.	1883.	1884.	1885.	1881.	1882.	1883.	1884.	1885.
Rautaa ja terästä. . .	5,961,289	6,706,002	7,349,822	6,012,922	7,440,600	10,094,314	11,922,529	8,316,539	10,081,353	6,889,630
Kankaita	8,442,193	9,541,829	8,589,514	7,884,973	4,559,453	15,702,167	15,882,696	13,614,379	13,078,486	6,034,671
Puupahvia ja paperimassaa	275,000	372,872	510,930	1,111,583	1,028,831	—	—	—	—	—
Paperia ja pahvia . .	8,635,819	10,333,315	3,918,328	4,907,552	7,012,340	817,962	533,205	667,181	588,106	480,851
Vuotia, nahkaa ja teoksia siitä	1,108,679	1,715,232	3,016,288	1,700,753	2,577,323	4,809,147	6,398,623	8,049,686	5,590,971	5,534,186
Lasia	1,910,132	1,993,934	1,627,923	1,306'465	1,021,911	1,187,810	1,125,173	639,213	557,353	439,366
Tapetteja ja reunuksia .	1,532,013	1,721,343	1,383,615	865,117	877,640	—	—	—	—	—
Fajansseja ja porsliinia	460,173	566,883	602,214	1,652,859	442,638	471,084	565,000	571,818	578,463	405,065
Lankoja	803,130	575,706	417,212	156,322	507,792	2,593,840	2,446,312	2,953,074	2,500,402	1,679,120
Pumpulia	—	—	—	—	—	6,383,223	8,161,204	4,458,577	4,710,434	3,711,595
Koneita ja malleja . .	—	—	—	—	—	2,827,209	3,050,062	4,899,753	3,081,456	2,701,455

Tässä käsitellyn aikakauden loppupuolella kohtasivat kipeästi kotimaan teollisuuteen ne muutokset, jotka vuonna 1885 olivat tehdyt Wenäjän ja Suomen väliä koskevaan tulli-asetukseen tammikuun 31 päivältä 1859. Tämä asetus, jonka tarkotuksena oli matkaansaada suurempaa vastavuoroisuutta kauppaseikoissa Wenäjän ja Suomen välillä, oli sen neljännes vuosisadan kuluessa, jolloin se oli voimassa pysynyt, vaikuttanut yhä vilkkaamman tavaravaihdon syntyyn keisarikunnan kanssa. Suomen teollisuus oli sillä välin kehittynyt vähemmän monipuolisesti, kuin arvattavasti olisi tapahtunut, jos tavaravaihdon vapaus Wenäjän kanssa olisi ollut enemmän rajotettu. Sitä vastoin muutamat teollisuuslajit, jotka perustuivat menekkiin Wenäjälle, olivat voimakkaasti vaurastuneet. Pää-asiallisesti Wenäjän markkinat suurimmaksi osaksi käyttivät tarpeiksensa Suomen teollisuuden tuotteita. Suomessa taas venäläiset tavarat, kiitos olkoon tullittoman tuonnin, tekivät suurta haittaa useille teollisuushaaroille, joiden vaurastuminen sen tähden hidastui. Sekä toisella että toisella taholla oli maamme ja etenki sen teollisuus joutunut isosti riippuvaksi Keisarikunnasta.

Kuitenki 1880 luvun ensimäisinä vuosina Wenäjällä alkoi kuulua ääniä sitä tullivapautta vastaan, jota muutamat Suomen tavarat Wenäjälle tuotaissa nauttivat. Erittäin herätti se seikka tyytymättömyyttä, että, Suomen ulkomaita varten voimassa olevassa tullitaksassa, tullimaksut sekä useista valmiista tehdasteoksista että myöski raaka-aineista ja valmistus-aineista olivat alemmat niitä tullimääriä, jotka keisarikunnan tullitaksassa olivat samoille tavaroille määrätyt. Wenäjän rahavarainministerin vaatimuksesta laskettiin 1884 vuoden loppupuolella tähän saakka voimassa olleet venäläis-suomalaiset tulli-asetukset erään komitean perinpohjaisen tarkastuksen alaisiksi, johon työhön myös kolme edusmiestä Suomesta otti osaa. Ne näkökohdat ja esitykset, jotka nämät edusmiehet ja sittemmin Keisarillinen Senaati, jonka mielipidettä kysyttiin venäläisen rahavarainministerin asiassa tekemän ehdotuksen suhteen, esiintoivat, eivät saavuttaneet Hänen Keisarillisen Majesteetinsä suostumusta, vaan vahvistettiin armollisesti 28 p. toukokuuta (v. l.) 1885 keisarikunnan valtaneuvoston päätös, joka ainoastaan vähäpätöisissä kohdissa poikkesi venäläisen rahavarainministerin tehdystä esityksestä.

Ne muutokset venäläis-suomalaisen kaupan tullimääräyksissä, jotka täten toimeenpantiin, olivat niin perinpohjaista laatua, ett'eivät ainoastaan tasottaneet Wenäjän ja Suomen tullitaksojen väliä ulkomaan suhteen, vaan sitä paitsi vaikuttivat suorana esteenä Suomen ulosviennille Wenäjälle. Juuri tärkeimpiä, etupäässä ulosvientiin Wenäjälle perustetuita teollisuushaaroja maassamme sanotut muutokset kohtasivat. Uudet tullimääräykset, joita seurattiin 13 p:stä syysk. 1885, koskivat nimittäin 1) paperitavaroita, 2) harkkorautaa, rautaa, terästä ja läkkiä, valmistettua ja valmistamatonta; 3) pumpuliteoksia; 4) valmistettuja ja valmistamattomia nahkoja sekä 5) fajansia, porsliiniä ja lasia.

Mutta ei ainoastaan mainittujen teollisuustuotetten ulosvientiä Suomesta Wenäjälle sanotut tullimääräykset ole isosti estelleet. Maamme teollisuudelle — — jonka menekkipaikkana Wenäjä tähän saakka pääasiallisesti on ollut — ovat nämät, etenki ensimältä, saattaneet laimentavan iskun. Teolliset laitokset — niiden joukossa Dahlinruukin etevä tehdas Westanfjärdin kappelissa — on lakkautettu käymästä. Toiset ovat pakosta vähentäneet tuotantonsa.

Edullinen seuraus mainitusta muutoksesta on kuitenki muistiin pantava. Varma ja viljava menekki Wenäjälle oli asettanut kotimaan markkinoitten merkityksen varjoon. Tämän menekin vähennettyä on kotimaan hyväkseen-käyttämisen merkitys joutunut suuremmaksi. Suomen tehdasteliain on enemmän kuin ennen täytynyt hakea ostopaikkoja omassa maassaan sekä sen ohessa ulkomailla astua kilpailuun vierasten kansojen kanssa. Se ahdinko, johon venäläiset tullit ovat pakottaneet Suomen teollisuuden, on siis monella tahoin vaikuttanut suuremman valveilla-olemisen ja kauppa-innon kiihottimena sekä sen ohessa samalla vähentänyt sitä taloudellista riippuvaisuustilaa, jossa Suomen teollisuus on ollut Wenäjän suhteen. Näissä tärkeissä suhteissa vuosi 1885 tekee käännekohdan Suomen teollisuuden historiassa.

Toimista, joihin hallitus on ryhtynyt teollisuuden edistämiseksi maassa, mainittakoon: n. s. myllyveron lakkauttaminen armollisen asetuksen kautta 18 p:ltä syyskuuta 1882, uusi kaivossääntö 12 p:ltä marraskuuta 1883, laajennettu vapaus harjottaa ruuki- ja sahaliikettä, myönnetty armollisissa asetuksissa 21 p:ltä joulukuuta 1885, metsätuotteiden ulosvientitullin lakkauttaminen armollisen asetuksen kautta 11 p:ltä helmikuuta 1885, 400,000 markan myöntäminen jaettavaksi käsityö- ja teollisuuslainoina 1,000—10,000 markan määrissä 4 %:n korkoa vastaan, Rahavaraintoimituskunnan kirjeen mukaan 24 p:ltä toukokuuta 1884, sekä käsityö- ja teollisuuskoulujen perustaminen armollisen asetuksen mukaan 25 p:ltä marraskuuta 1885.

Muistutettakoon lopuksi maamme teollisuuden osanotannosta Moskovan näyttelöön vuonna 1882. Hallitus, samoin kuin erityiset Suomen tehdasteliat, sitousivat melkoisiin uhrauksiin, voidaksensa näyttelössä arvokkaasti edustaa maata. Suomalainen osasto saavuttiki huomiota ja kiitosta.

Paloviinanvalmistus. Määräyksen mukaan asetuksessa 9 p:ltä kesäkuuta 1873, paloviinanvalmistuksesta, myömisestä, varastossapidosta ja kuljetuksesta, olisi asetus 1883 vuoden lopussa ollut lakkautettava olemasta voimassa. Tämän johdosta ja kun lukuisia vaatimuksia, muun muassa valtiopäivillä 1877—1878, oli lausuttu toimiinryhtymisestä paloviinan ja muitten väkijuomain väärinkäytöksen vähentämiseksi, asetettiin vuonna 1880 komitea, jonka toimena oli perinpohjaisesti tarkastella silloin voimassa olevaa paloviinalakia. Armollista esitystä, joka valmistettiin komitean lausunnon johdosta ja 1882 vuoden valtiopäiville jätettiin, säädyt

eivät kuitenkaan ehtineet tarkastettavakseen ottaa, josta syystä 1873 vuoden asetus ynnä siihen kuuluvat, myöhemmin lisäksi tulleet, säännökset säätyjen pyynnön mukaan määrättiin noudatettavaksi 1886 vuoden loppuun asti.

Yhä voimakkaammin kehittyi kuitenki mielipide toimiinryhtymisestä väkijuomain rajottamiseksi ja ehkäisemiseksi. Se armollinen esitys, joka tässä asiassa 1885 vuoden säädyille annettiin, puollusti etenki seuraavat muutokset ennen voimassa olevaan lainsäädäntöön: valmistusvero korotettaisiin 20 pennillä, siis 1 markkaan 40 penniin jokaiselta kannulta säännöllistä väkevyyttä; mitään paloviinanvalmistuksen ylintä määrää (ennen 4,300,000 kannua) ei säilytettäisi; koti- ja ulkomaisten, yli 25 % alkoholia sisältävien, väkijuomain kauppa asetettaisiin täydellisesti samalle kannalle paloviinakaupan kanssa; paloviinan vähittäinmyynti ja anniskelu olisi, joitakuita poikkeuksia lukematta, maalla kiellettävä; kaupungeissa jätettäisiin maistraatin ja kunnan virastojen toimeksi järjestää väkijuomain vähittäin-myynti ja anniskelu kaupungeissa kahdeksi vuodeksi eräältään tehdyn yleisen järjestelmän mukaan. Nämät asetusesitykset säädyt hyväksyivät, kuitenki erityisillä muutoksilla, joista tärkeimmät olivat: että valmistusvero korotettaisiin 1 markkaan 60 penniin kannulta; alin prosenttimäärä kaupaksi pidetyn paloviinan väkevyydelle säädettäisiin 40 %:ksi; alin määrä, joka polttimoista ja tisleerauslaitoksista saataisiin myydä, korotettaisiin 25 kannuun ja vähin määrä, jonka vähittäin-myyjät saisivat luovuttaa, määrättäisiin 1 kannuksi; kaupungin valtuusmiesten taikka raastuvanoikeuden olisi oikeus myöntää taikka kieltää paloviinan vähittäinmyyntiä tahi anniskelua kaupunkikunnan alueella.

Yllämainitut rajottavat määräykset astuivat voimaan vasta 1887 vuoden alusta ja ovat sittemmin näkyneet vastaavan tarkotustaan. Vuosiin 1881—1885 ne eivät ole vaikuttaneet. Näinä vuosina ilmaantuuki kasvava enennys paloviinanvalmistuksessa ja — kun ei paloviinaa sanottavassa määrässä kuljeteta maasta — paloviinan nautinnossa. Aikakausi 1881—1885 on siis täydellinen vastakohta edellisille viidelle vuodelle, jotka osottivat paloviinanvalmistuksen alituista vähenemistä. Itsekunaki allamainittuna vuonna olivat nimittäin polttimojen luku sekä niiden valmistuksen koko määrä, kannuttain luettuna, seuraava:

Suomen paloviinateollisuus 1881—1885.

Fabrication de l'eau-de-vie.

Läänit.	1881.		1882.		1883.		1884.		1885.	
	Polttimojen lukumäärä. *Nombre de fabriques.*	Valmistuksen määrä. *Production.* Kannua.	Polttimojen lukumäärä. *Nombre de fabriques.*	Valmistuksen määrä. *Production.* Kannua.	Polttimojen lukumäärä. *Nombre de fabriques.*	Valmistuksen määrä. *Production.* Kannua.	Polttimojen lukumäärä. *Nombre de fabriques.*	Valmistuksen määrä. *Production.* Kannua.	Polttimojen lukumäärä. *Nombre de fabriques.*	Valmistuksen määrä. *Production.* Kannua.
Uudenmaan . . .	12	816,618	11	787,007	12	798,100	12	803,156	11	785,777
Turun ja Porin . .	16	890,671	15	879,072	16	918,386	16	938,631	15	1,014,255
Hämeen	6	473,915	6	469,087	7	521,385	7	542,298	7	611,841
Wiipurin	8	179,838	8	405,516	7	369,210	7	308,488	7	328,830
Mikkelin	7	492,314	7	393,156	7	422,311	7	406,790	7	403,352
Kuopion	4	134,277	4	216,571	4	275,853	5	342,331	5	269,202
Waasan	12	410,224	12	608.493	13	663,741	13	718,049	13	706,827
Oulun	4	153,378	3	175,352	4	251,240	4	251,993	4	191,940
Yhteensä	69	3,551,235	66	3,934,254	70	4,220,226	71	4,311,736	69	4,312,024

Kenties paloviinanvalmistus viimeisinä kysymyksessä olevina vuosina on enentynyt siitä syystä, että sen valmistajat niin kauaksi kuin mahdollista ovat tahtoneet välttää paloviinaveron säädettyä korotusta.

Valmistusaika on ollut rajotettu seitsämäksi kuukaudeksi vuodessa, nimittäin 2 p:stä tammikuuta 15 p:ään toukokuuta sekä 15 p:stä lokakuuta 31 p:ään joulukuuta. Valmistukseen on kulutettu allamainitut määrät jyviä, juurikasveja ja muita kasvikunnan tuotteita.

Matières employées pour la fabrication de l'eau-de-vie.

	Kuivatuita maltaita.				Kuivaamattomia maltaita.				Vehnää.	Rukiita.	Ohria.	Kauroja.	Maissia.	Riisiä.	Sekulia.	Kahujyviä.	Perunoita.	Nauriita.	Portteria.
	Vehnää.	Rukiita.	Ohria.	Kauroja.	Vehnää.	Rukiita.	Ohria.	Kauroja.											
	Leiviskää.								Leiviskää.								Tynnyriä.		Kannua.
Vuonna 1881	—	63,075	197,126	1,148	—	21,468	134,588	26,966	8,547	789,925	48,849	214,158	280,266	—	182	474	15,926	—	—
„ 1882	—	57,428	219,335	2,408	—	44,669	155,476	24,557	1,067	628,913	33,642	189,023	618,943	—	100	50	25,476	26	—
„ 1883	—	59,641	238,943	765	—	43,656	179,591	13,640	3,282	1,152,017	56,330	263,515	176,677	—	845	450	15,454	—	1,400
„ 1884	—	39,532	214,808	249	—	78,934	185,742	22,543	6,978	1,084,951	28,699	258,188	264,816	—	3,555	441	5,515	—	—
„ 1885	210	32,306	202,408	—	250	84,834	216,388	16,063	48,204	986,402	27,807	213,999	368,243	2,482	3,322	1,007	17,852	—	—

Huomattava on, mikä suuri sija kulutettujen raaka-aineitten joukossa näinä vuosina maissilla on ollut, jota ennen tuskin ollenkaan käytettiin ja jonka, tullikorotuksen jälkeen, kotimaiset raaka-aineet taas sysäsivät syrjään.

Valtion tulot paloviinanvalmistuksesta ja siihen yhdistetyt tarkastuskustannukset ovat vuosina 1881—1885 nousseet seuraaviin määriin:

Paloviinavero.

Impôts sur la fabrication de l'eau-de-vie.

Vuosi.	Suoritettu maksu.			Viinaveron käyttäminen.				Siirto seuraavaan vuoteen.
	Valmistusvero.	Anniskeluvero.	Yhteensä.	Kontrollikustannukset.	Kuntien osuus.	Valtiorahastoon korvausta entisestä viinarennista.	Jätetty kulkukeinorahastoon.	
V. 1881 . .	4,165,711	21,914	4,187,625	158,919	400,000	660,000	3,500,000	970,007
„ 1882 . .	4,794,568	22,441	4,817,009	173,492	400,000	660,000	3,860,000	674,756
„ 1883 . .	4,938,847	20,615	4,959,462	182,535	400,000	660,000	1,500,000	2,862,903
„ 1884 . .	4,879,921	24,239	4,904,160	184,030	400,000	660,000	5,500,000	1,110,913
„ 1885 . .	4,514,662	25,173	4,539,835	185,339	400,000	660,000	3,987,385	400,340

Rikokset paloviina-asetuksia vastaan ovat yhä vielä erittäin lukuisat, mutta näyttävät toki taipumusta vähenemään päin, sen mukaan mitä vertailu asiantilaan v. 1878 osottaa:

Yhteenveto osottava maan vakinaisten ja ylimääräisten kruununpalveliain kaikkien oikeuteen haastamien, viina-asetuksia vastaan tehtyjen, rikosten lukumäärän v. 1885.

Nombre des infractions contre les lois sur l'eau-de-vie.

Läänit.	Rikosten lukumäärä. — *Nombre des infractions.*										Henkilöin luku. *Nombre des individus.*			
	Paloviinanpoltto. Fabrication illicite de l'eau-de-vie.			Paloviinanmyynti. Vente illicite.			Muunlaiset rikokset. Autres infractions.			Koko summa.	Syytetyiä. Accusés.	Langetettuja. Condamnés.	Vapautetuita. Renvoyés libres de délit.	Yhä syytöksen-alaisia. Sous action.
	Causes de l'année précédente.	Causes nouvelles. Uusia.	Yhteensä. Total.	Ratkaisematta edellisestä vuodesta. Causes de l'année précédente.	Causes nouvelles. Uusia.	Yhteensä. Total.	Ratkaisematta edellisestä vuodesta. Causes de l'année précédente.	Causes nouvelles. Uusia.	Yhteensä. Total.					
Uudenmaan	2	1	3	48	179	227	4	12	16	246	341	178	51	112
Turun ja Porin . . .	7	11	18	96	227	323	—	7	7	348	451	246	95	110
Hämeen	6	—	6	141	211	352	4	9	13	371	527	255	95	177
Wiipurin	4	3	7	185	319	504	29	74	103	614	749	402	83	264

Läänit.	Rikosten lukumäärä. — *Nombre des infractions.*										Henkilöin luku. *Nombre des individus.*			
	Paloviinanpoltto. Fabrication illicite de l'eau-de-vie.			Paloviinanmyynti. Vente illicite.			Muunlaiset rikokset. Autres infractions.			Koko summa.	Syytettyjä. Accusés.	Langetettuja. Condamnés.	Vapautettuja. Reconnus libres de délit.	Ylä syytöksen-alaisia. Sous action.
	Causes de l'année précédente.	Ratkaisematta edellisestä vuodesta. Causes nouvelles.	Uusia. Total.	Yhteensä.	Causes de l'année précédente.	Ratkaisematta edellisestä vuodesta. Causes nouvelles.	Uusia. Total.	Yhteensä.	Causes de l'année précédente.	Ratkaisematta edellisestä vuodesta. Causes nouvelles.	Uusia. Total.	Yhteensä.				
Mikkelin	45	64	109	153	354	507	9	30	39	655	855	423	104	328
Kuopion	15	12	27	235	308	543	13	24	37	607	757	274	130	353
Waasan	7	3	10	155	237	392	10	5	15	412	612	289	118	205
Oulun	4	2	6	307	240	547	13	16	29	587	953	307	152	494
Yhteensä	90	96	186	1,320	2,075	3,395	82	177	259	3,840	5,245	2,374	828	2,043
Vuonna 1880	142	218	360	1,124	1,834	2,958	165	451	616	3,934	5,077	2,389	777	1,911
„ 1881	119	159	278	1,242	2,233	3,475	174	346	520	4,273	3,419	2,468	715	2,236
„ 1882	119	125	244	1,451	1,782	3,233	103	399	502	3,979	5,354	2,460	800	2,094
„ 1883	80	74	154	1,197	2,242	3,439	111	360	471	4,064	5,417	2,401	755	2,261
„ 1884	54	145	199	1,362	2,239	3,601	111	305	416	4,216	5,717	2,659	778	2,280

Sitä vastoin on juopumuksesta tuomittujen henkilöin luku ollut yhä enenemään päin, jossa suhteessa vasta vuodesta 1885 muutos parempaan näkyy syntyneen. Kysymyksessä olevat tuomitut ovat olleet

	Maaseuduilla.	Kaupungeissa.	Yhteensä.
Vuonna 1881	499.	907.	1,406.
„ 1882	513.	1,226.	1,739.
„ 1883	575.	1,436.	2,011.
„ 1884	594.	1,475.	2,069.
„ 1885	588.	1,423.	2,011.

IV. Kauppa ja Kulkuneuvot.

Kauppa. Niihin yleisiin taloudellisiin ja valtiollisiin vaikutuksiin, joitten johdosta Suomen kauppa ulkomaan kanssa kysymyksen-alaisena viisivuotiskautena on muodostunut verrattain epä-edullisemmaksi kuin edellisenä, on johdannossa viitattu. Missä määrin maan teollinen toimellisuus sekä tuotanto ylipäänsä on kärsinyt haittaa sanottujen vaikutusten painosta, on myöski edellä osotettu maan eri

elinkeinoista ja tehdasliikkeestä puhuttaissa. Jälellä on lyhykäisesti esiintuoda ne erinäiset tiedot, jotka valaisevat maan tavaravaihtoa ulkomaan kanssa ylimalkaan sekä eri maitten kanssa, kaupunkien lisääntymistä ynnä maakauppaa.

Viisivuotiskautena 1881—1885 on Suomen tavaravaihto varsinaisessa merkityksessä — tähän ei luettuna transitoliike, josta Suomen kauppatilastossa tähän saakka ei ole selkoa tehty — ulkomaitten kanssa laskettu seuraaviin koko-arvoihin:

	Tuonti. Markkaa.	Vienti. Markkaa.	Yhteensä. Markkaa.
Vuonna 1881	154,842,529.	107,270,449.	262,112,978.
„ 1882	167,054,387.	119,873,130.	286,927,517.
„ 1883	148,106,863.	118,307,659.	266,414,522.
„ 1884	137,701,413.	112,746,806.	250,448,219.
„ 1885	109,005,568.	89,852,975.	198,858,543.

Korkein arvomäärä, minkä Suomen tavaravaihto milloinkaan ennen mainittua viisivuotiskautta on saavuttanut, oli v. 1880, jolloin tavarainliike arvosteltiin yhteensä 261,840,277 markkaan. Kolmen vuoden kuluessa aikakaudesta 1881—1885 on siis tavaravaihdon arvo noussut korkeammalle kuin mainittuna vuonna, ja jos katsotaan keskimääriä kummaltaki aikakaudelta, nousee tuonnin arvo 145,3 miljoonaan markkaan vuosina 1881—1885, mutta ainoastaan 134,2 miljoonaan markkaan vuosina 1876—1880, sekä viennin arvo edellisenä aikana 109,6 miljoonaan markkaan, jota vastoin jälkimäisenä arvo nousee 101,8 miljoonaan markkaan. Tästä jo näkyy, että vilkkaus maan tavaravaihdossa ulkomaan kanssa kysymyksen-alaisina viitenä vuotena melkoisessa määrässä on enentynyt edellisestä viisivuotiskaudesta, mutta vielä selvemmin mainittu seikka pistää silmään, kun lukuun otetaan se osittain suuri hinnanalennus, joka maan tärkeimmissä tuonti- ja vientitavaroissa viime aikakautena on ollut nähtävänä, esm. metsän- ja karjantuotteissa, kahvissa, sokerissa, jyvissä y. m. tavaroissa. Kuitenki mainittakoon, että vienti v. 1880 arvosteltiin korkeampaan määrään kuin yhtenäkään vuosista 1881—1885, nimittäin 123,075,627 markkaan, sekä v. 1877 104,582,405 markkaan, sekä että tuonti vuosina 1874, 1876 ja 1877 arvosteltiin nousevan 140 ja 150 miljoonan väliin, 1876 lähes 157,7 miljoonaanki markkaan.

Suurta tavarainliikkeen arvo-erotusta arvostellessa yllämainitun viisivuotiskauden eri vuosina on kuitenki huomioon otettava, että mainittujen arvomäärien perusteena olevaa arvolaskua aikakauden kuluessa on kohdannut erinäiset muutokset. Aina 1882 vuoden loppuun saakka toimitteli tätä arvostelua asianomainen tullikamari, jonka tässä kohden tuli sekä tuodusta että viedystä tavarasta määrätä

arvo paikkakunnalla käyvän hinnan mukaan, jolloin tullimaksut otettiin laskuun. Kauppatilastollisten yhteenvetojen laatimista koskevien, muutettujen määräysten johdosta, toimitti vuodesta 1883 Tullin Ylijohtokunta arvolaskun, joka virasto tässä mainittuna ja sitä seuraavana vuonna seurasi koko maalle yhteisiä keskihintoja, joihin ei kuitenkaan luettu sisääntuotujen tavarain tullimaksuja eikä muita sellaisia maksuja, joita tavarat tuontipaikalla olivat saaneet kärsiä. Nämät keskihinnat pysyivät kumpanaki vuonna käytännössä muuttumattomina, paitsi sokerin suhteen, jonka keskihinta v. 1884 melkoisesti alennettiin. Keisarillisen Senaatin määräyksen johdosta annettiin senjälkeen, v. 1885, tällaisten keskihintojen vahvistaminen tullihallituksen määräämälle ja kokoonkutsumalle kokeneitten toimikunnalle, jonka tuli, tullihallituksen tekemän tavaraluettelon avulla, määrätä tavaraarvo tavarain hinnan mukaan „suomalaisessa satamassa tulli- ja muita tuomistaikka viemismaksuja lisäämättä“. Tämä viimemainittu, etenki yhtäläisten tavararyhmien arvostelua varten verrattain tyydyttävä arvolasku on epäilemättä mahdolliseksi tehnyt todellisemman tavaraviennin arvon arvostelun mainittuna vuonna kuin aikaisemmin seuratut arvostelumetoodit edellisinä aikoina; erittäin on tullikamarien suoraan paikalla tehtyä arvostelua vastaan muistutettu, että verrattain helposti arvosteltaville ja käyville tavaroille, niinkuin esm. metsäntuotteille, eri paikoilla samanaikaisesti on laskettu hyvin eriäviä arvoja. Kun mainitut henkilöt tavarahintoja määrättäissä ylimalkaan muissaki suhteissa noudattivat alempaa laskuperustusta kuin mitä ennen oli seurattu, niin maan tavaraliikkeen suuresta arvojen vähennyksestä v. 1885 edellisten vuotten suhteen ei välttämättömästi ole jouduttava siihen päätökseen, että itse tavaravaihto olisi suhteellisesti vähentynyt. Mitä muutoin 1885 vuoden vienti- ja tuontiarvosummain erotukseen tulee, on huomattava, ett'ei kauppiaan kauppavoitto enemmän kuin muutkaan vientimaksut ole luetut vienti-arvoon, vaan että mainittu voitto kyllä on luettu tuontiarvoon. Jos mainittu seikka otetaan huomioon, tasaantuu melkoisessa määrässä maan vienti- ja tuonti-arvojen erotus.

Kuinka Suomen yhteenlaskettu tavaravaihto ulkomaitten suhteen jakaantuu eri maille, näkyy seuraavasta taulusta, jossa arvo on ilmaistu satatuhansissa markoissa.

Suomen allamainittuja maita koskevan tavaravaihdon arvo 1876—1885 100,000 markoissa.

Valeur du commerce de la Finlande avec les pays sous-dits, en 100,000 marcs (=francs).

	Tuonti. — *Importation.*							Vienti. — *Exportation.*						
	1876—1880 keskimäärin.	1881.	1882.	1883.	1884.	1885.	1881—1885 keskimäärin.	1876—1880 keskimäärin.	1881.	1882.	1883.	1884.	1885.	1881—1885 keskimäärin.
Wenäjä (*Russie*)	645	684	717	667	659	501	646	426	499	545	479	440	403	473
Saksanmaa (*Allemagne*) . .	312	406	426	395	339	296	373	68	52	83	69	68	43	63
Iso-Britannia ja Irlanti (*Grande Bretagne et Irlande*) . .	145	174	160	169	210	129	168	228	207	244	242	245	179	223
Ruotsi ja Norja (*Suède et Norvége*)	87	112	137	132	114	92	117	78	77	78	99	106	77	87
Brasilia ja Etelä-Amerika (*Brésil*)	32	43	30	32	8	18	26	1	1	1	—	—	1	1
Pohjois-Amerika (*Amerique du nord*)	24	39	22	29	1	16	21	1	1	—	—	—	—	—
Länsi-Intia (*Indes occidentales*)	21	13	3	18	2	—	7	—	—	—	—	—	—	—
Itä-Intia (*Indes orientales*) .	14	23	34	—	13	4	15	—	—	—	—	—	—	—
Franska (*France*)	8	5	8	2	1	3	4	79	88	104	80	103	63	88
Italia ja Itävalta (*Italie et Autriche*)	8	8	12	8	9	6	9	1	1	1	1	1	2	1
Espanja (*Espagne*)	7	10	6	7	5	5	7	36	62	59	75	38	45	56
Alankomaat (*Pays-Bas*) . .	5	4	7	9	—	1	4	46	40	35	42	41	24	36
Portugali (*Portugal*)	5	4	5	3	3	7	4	1	1	2	1	1	1	1
Belgia (*Belgique*)	4	2	13	3	5	5	6	23	12	23	26	23	20	21
Tanska (*Danemark*)	3	10	15	7	6	8	9	28	31	21	68	61	40	44
Muut maat (*Autres pays*) . .	21	10	77	—	—	—	17	1	1	1	1	1	1	1

Ylipäätään on muistettava, että tuonti useimmista maista on vaihtelehtanut erittäin huomiota herättävällä tavalla, niinkuin myöski että tuonti kaukaisemmista osottaa silminnähtävän alhaista arvomäärää.

Kun kuitenki, tavaraa sisääntuotaissa, sen viimeistä lastauspaikkaa, ja tavaraa ulosvietäissä, sen ensimäistä määräpaikkaa tullisuorituksessa pidetään tavaran alku- ja määräpaikkana, huomataan helposti etteivät yllämainitut numeroluvut kaikissa kohden tarkoilleen ilmaise Suomen tavaravaihdon todellista suuruutta itsekunki maan suhteen, vaan saattaa mainitusta syystä monen maan tavaravaihto, etenki kaukaisempien, olla laskettuna paljon alempaan määrään kuin mitä maan

tavaravaihto Suomen kanssa todella on. Samasta syystä saattavat myöski lähinnä olevien maiden tavaravaihto-ilmotukset sisältää sitä tavaravaihtoa, joka edellisessä tapauksessa ei ole näkyvissä. Vientiä koskevien ilmotusten suhteen ei ole sama laita kuin kysymyksessä tuonnista, koska maan tärkeimmät vientitavarat suurimmaksi osaksi kuljetetaan suoraa tietä.

Kuitenki yllä-olevista ilmotuksista selvästi näkyy, että tavaravaihto muutamiin maihin on näyttänyt taipumusta kehitykseen esm. kauppa Ruotsiin ja Norjaan, Englantiin, Ranskaan ja Tanskaan. Sitä vastoin osottaa kauppa Wenäjälle ja Saksanmaalle verrattain suuria vaihteluja. Lähes puolet viennin ja tuonnin yhteenlasketusta arvosta tulee Wenäjän osaksi. Sitte seuraa lähinnä järjestyksessä kauppa Saksanmaalle, Englantiin, Ruotsiin ja Norjaan, Ranskaan, Hollantiin, Espanjaan j. n. e. Suomen koko tavaravaihdon suhteen tekee tavaravaihto eri maihin seuraavan prosenttiluvun vuosina 1876—1885.

	Tuonti. — *Importation.*							Vienti. — *Exportation.*						
	1876—1880 keskimäärin.	1881.	1882.	1883.	1884.	1885.	1881—1885 keskimäärin.	1876—1880 keskimäärin.	1881.	1882.	1883.	1884.	1885.	1881—1885 keskimäärin.
Wenäjä (*Russie*)	48,1	44,1	42,9	45,1	47,9	46,0	45,05	41,9	46,5	45,4	40,5	39,0	44,9	43,18
Saksanmaa (*Allemagne*) . .	23,3	26,2	25,5	26,7	24,7	27,1	26,00	6,7	4,9	6,9	5,8	6,0	4,8	5,76
Iso-Britannia ja Irlanti (*Grande Bretagne et Irlande*) . .	10,8	11,2	9,5	11,4	15,2	11,8	11,73	22,4	19,3	20,4	20,5	21,8	19,9	20,40
Ruotsi ja Norja (*Suède et Norvége*)	6,5	7,7	8,2	8,9	8,3	8,4	8,19	7,6	7,2	6,5	8,4	9,4	8,6	7,97
Brasilia ja Etelä-Amerika (*Brésil*)	2,4	2,7	1,8	2,2	0,6	1,7	1,82	0,1	0,1	0,1	—	0,04	0,1	0,05
Pohjois-Amerika (*Amerique du nord*)	1,7	2,5	1,3	1,9	0,1	1,5	1,50	0,1	0,1	—	0,02	—	—	0,03
Itä-India (*Indes orientales*) .	1,0	1,5	2,0	—	1,0	0,4	1,05	—	—	—	—	—	—	—
Länsi-India (*Indes occidentales*)	1,6	0,8	0,2	1,2	0,12	—	0,47	—	—	—	—	—	—	—
Tanska (*Danemark*)	0,2	0,6	0,9	0,4	0,5	0,7	0,64	2,8	2,9	1,8	5,8	5,4	4,4	4,03
Espanja (*Espagne*)	0,5	0,6	0,4	0,5	0,4	0,5	0,48	3,5	5,7	5,0	6,3	3,3	5,0	5,09
Italia ja Itävalta (*Italie et Autriche*)	0,6	0,5	0,7	0,5	0,6	0,5	0,60	0,1	0,1	0,1	0,06	0,1	0,2	0,10
Franska (*France*)	0,6	0,3	0,5	0,2	0,05	0,2	0,25	7,8	8,2	8,7	6,8	9,1	7,0	8,01
Alankomaat (*Pays-Bas*) . .	0,4	0.3	0,4	0,6	0,03	0,1	0,30	4,5	3,7	2,9	3,5	3,6	2,7	3,31
Portugali (*Portugal*). . . .	0,4	0,2	0,3	0,2	0,2	0,6	0,31	0,1	0,1	0,2	0,06	0,05	0,1	0,10
Belgia (*Belgique*)	0,3	0,1	0,8	0,2	0,3	0,5	0,39	2,3	1,1	1,9	2,2	2,1	2,2	1,89
Muut maat (*Autres pays*) . .	1,6	0,7	4,6	—	—	—	1,22	0,1	0,1	0,1	0,06	0,11	0,1	0,06

Muutoin on Wenäjän kauppaseikkain suhteen huomattava, että niille perusteena olevat määräykset armollisessa asetuksessa 31 p. Tammikuuta 1859, Keisarillisen valtaneuvoskunnan 28 p. Toukokuuta 1885 (v. l.) armollisesti vahvistetun päätöksen johdosta, joka on tiedoksi annettu Rahavarain Toimituskunnan kirjeessä 11 päivältä Elokuuta samana vuonna, 13 p:stä Syyskuuta 1885 ovat kärsineet tärkeitä muutoksia, nimittäin siinä, että sitä suhteellista vapautta, joka on ollut olemassa Suomen ja Wenäjän keskinäisessä tavaravaihdossa, viimemainitun päätöksen kautta melkoisessa määrässä Wenäjän puolelta on vähennetty. Niihin hämmennyksiin Suomen tehdasteollisuudessa, jotka tästä erittäin olivat seurauksena, on yllä jo viitattu.

Suuresti vaikuttavana Suomen kasvavaan vientiin Espanjaan on myöski mainittava Wenäjän ja Espanjan välillä 1876 solmitun kauppa- ja meriliikeliittokirjan ylössanominen viime mainitun maan puolelta 26 p. Lokakuuta 1881, joka liittokirja vuotta myöhemmin lakkasi olemasta voimassa. Mainitun liittokirjan kautta oli Suomen kauppa-asema Espanjan suhteen vetänyt vertoja enimmin suosittujen kansojen kauppa-asemalle. Kesäkuun 3 p. 1885 tehtiin kyllä uusi liittokirja Wenäjän ja Espanjan välillä, mutta tämä perustui ainoastaan yleisiin ehtoihin tullimaksujen suhteen, jonka kautta Suomen kauppa Espanjaan yhä edelleen tuli kärsimään epämyötäisessä kilpailussaan suosittujen kansojen kanssa.

Kuten odottaa saattoi, on armollisen asetuksen kautta 20 päivältä elokuuta 1873 sekä elinkeinolain kautta 31 päivältä maaliskuuta 1879 vapaaksi laskettu elinkeino-oikeus melkoisesti vaikuttanut *kaupunkien* taloudelliseen asemaan ja maan kauppa- ja elinkeino-elämään. Selityksessä tähän kuuluvista asioista toimiston viimeisessä viisivuotiskertomuksessa mainitaan, että, kun sanottujen lakien nojalla vuosi vuodelta kasvava lukumäärä ammatintaitavia maakauppiaita melkein jokainoassa kunnassa oli ryhtynyt ennen yksinomaisesti kaupungeille kuuluvaan kaupantekoon maaseudulla, ne asianhaarat, jotka aikaisemmin olivat tehneet kaupungit enemmän tai vähemmän keinotekoisiksi keskuspaikoiksi asioimisliikkeelle, olivat poistetut, sekä että samassa monen pikkukaupungin pystyssäpysymisen mahdollisuus isosti oli vähennetty. Sikäli kuin maakauppiasten luku on kasvanut, on tukkukauppa kaupungeissa lisääntynyt ja täten suuremmat kaupungit ja ne, jotka sopivan asemansa taikka muitten asianhaarain kautta muodostavat luonnollisia keskuksia avarammille tiloille, kilpaillessaan muitten, useimmiten pienempien kaupunkien kanssa, ovat päässeet etusijalle, saavuttaneet yhä määräävämmän aseman sekä vielä joutuneet tavarainhankkioiksikin pienemmille. Ne kaupungit, jotka näillä perusteilla etenki ovat edistyneet kysymyksessä olevana viisivuotiskautena, ovat etusijassa rautatielinjain loppu-asemien lähellä olevat kaupungit, niinkuin Helsinki, Turku, Wiipuri, Tampere, Nikolainkaupunki ja Hankoniemi; näitä paitsi Kotka, Kuopio, Oulu, Pori, Joensuu y. m. Näitten vastakohtana osottaa Hamina, väkiluvunseikoista päättäen, taaksepäinkäyntiä tällä niinkuin edellisellä viisivuotiskaudella. Porvoon, Uudenkaupungin, Kristiinan, Uuden Kaarlepyyn ja Kaskisen

kaupunkien suhteen voidaan tällaista taaksepäinkäyntiä, jos kohta osittain vähäpätöistäki, mainita ainoastaan tältä viisivuotiskaudelta. Muista kaupungeista ovat Rauma, Praahe, Kokkola, Savonlinna, Käkisalmi, Heinola, Tornio, Naantali, Tammisaari voineet osottaa ainoastaan pientä väkiluvunlisääntymistä. Neljä Suomen kaupunkia eivät vielä 1885 vuoden lopulla olleet päässeet 1,000 asukkaaseen, nimittäin Kaskinen, Naantali, Maarianhamina ja Kemi; 12 kaupunkia löytyi, joissa oli 1,000—2,000 asukasta, nimittäin Mikkeli, Loviisa, Tammisaari, Lappeenranta, Savonlinna, Käkisalmi, Heinola, Uusi Kaarlepyy, Sortavala, Hankoniemi, Kajaani ja Tornio; 7 kaupunkia luki 2,000—3,000 asukasta, nimittäin Kristiina, Hamina, Kotka, Jyväskylä, Joensuu, Kokkola ja Pietarsaari; 4 kaupunkia 3,000—4,000 asukasta, nimittäin Porvoo, Uusikaupunki, Rauma ja Praahe; Kuopiossa oli 7,824, Nikolainkaupungissa 8,247, Porissa 9,447, Oulussa 11,362, Tampereella 16,098, Wiipurissa 16,258, Turussa 25,916 ja Helsingissä 51,184 kirkonkirjoihin pantua asukasta. Kauppaloiden luku oli 6, nimittäin Iisalmi, Salo, Lahti, Ikaalinen, Kurkijoki ja Nurmes.

Kaupunkien kasvamisen tällä viisivuotiskaudella verrattuna edelliseen saattanee ehkä paraiten selväksi seuraava summittainen taulu kaupunkien väkiluvusta, kauppiasten luvusta, tavaravaihdon arvosta, kauppalaivaston suuruudesta sekä asukasten tulosta, laskettuna takseerattujen veroäyrien luvun mukaan:

	1875.	1880.	Lisäys 1876—1880 %:ssa 1875 v:n summasta.	1885.	Lisäys 1881—1885 %:ssa 1880 v:n summasta.
Kaupunkien väkiluku kirkonkirjoihin otettu	148,355 *)	173,401 *)	+ 16,9	199,484	+ 15,0
Kaupunk. kauppiaita	1,707	1,832	+ 7,3	2,614	+ 42,7
Kaupunkien koko tavaravaihdon arvo, m:kkaa	243,050,330	261,840,276	+ 7,7	198,858,543	— 24,1
„ kauppalaivaston kantavuus, tonia	157,039	161,669	+ 2,9	142,996	— 11,6
„ Siitä höyrylaivojen kantavuus, tonia	6,800	10,529	+ 54,8	14,737	+ 28,6
„ Niiden suuruus hevosvoimissa	4,045	5,573	+ 37,7	6,339	+ 12,1
Kaupunkien veroon takseerattujen asukasten vero-äyrien mukaan laskettu tulo, markkaa		75,035,100 **)		80,558,750**)	+ 7,4

*) Näihin summiin ei ole luettu Kotkan kaupunkia, josta, kaupunki kun kirkollisessa suhteessa kuuluu Kymin seurakuntaan, ei ole eri taulua tehty. Henkikirjojen mukaan oli sanotun kaupungin väkiluku v. 1880 984 henkeä.

**) Yhtämukaisuuden tähden näihin ei ole luettu Kotkan eikä Kemin kaupunkeja, kun tietoja mainituista kaupungeista v:lta 1880 puuttuu. 1885 tekivät näiden kaupunkien asukasten tulomäärät 1,282,700 markkaa, laskettuna yllämainitulla tavalla.

Rakennustoimi kaupungeissa on aikakauden kuluessa ollut erittäin vilkas. Etenki niin on laita ollut suuremmissa kaupungeissa, niinkuin Helsingissä, Turussa, Nikolainkaupungissa, Oulussa, missä muutoin tulipalo 2 ja 3 pp. marraskuuta 1882 hävitti kaupungin parhaimman osan. Kuvernöörien kertomusten mukaan, joita kuitenkaan ei saateta pitää täydellisinä (taululiite 19), on tällä viisivuotiskaudella maan kaupungeissa rakennettu 1,372 yksityistä huoneusta, joista 269 kivestä. Koko kustannus näistä rakennustöistä teki yli 23 miljoonaa markkaa. Yleisellä kustannuksella on kaupungeissa rakennettu 380 rakennusta, joista 61 ovat olleet kivestä. Suuri osa näistä ovat olleet kasarmeja suomalaisten tarkkampujapataljoonein tarpeeksi sekä uusia kouluhuoneuksia. Kustannukset näistä uutisrakennuksista ovat nousseet yli 15 miljoonaa markkaa.

Niinkuin kauppiasten luku kaupungeissa on myöski maakauppiasten luku kasvanut kasvamistaan. Kuvernöörinvirastojen kautta tulleitten tietojen mukaan oli maakauppiasten yhteenlaskettu luku v. 1875 1,432, v. 1880 2,075 ja v. 1885 2,766. Lisääntyminen vuosina 1881—1885 on siis ollut 33,3 % edellisen viisivuotiskauden 44,9 % vastaan. Kasvaminen eri lääneissä näkyy seuraavasta taulusta:

		Maakauppiasten lukumäärä teki lopulla vuotta		
		1875.	1880.	1885.
Uudenmaan	läänissä	141.	261.	298.
Turun ja Porin	„	187.	330.	520.
Hämeen	„	129.	234.	332.
Wiipurin	„	248.	347.	515.
Mikkelin	„	115.	119.	151.
Kuopion	„	268.	210.	212.
Waasan	„	217.	416.	541.
Oulun	„	127.	158.	197.

Huonot raha-asiat, vaihtelevat kurssiseikat Wenäjän suhteen, kasvava kilpailu useimmissa kauppahaaroissa, erittäin vähittäinkaupassa, sekä osittain liian rohkeat tuumat viime viisivuotiskaudella ovat matkaansaattaneet, että tavaraluovutusten luku kauppamiehistössä vuosina 1881—1885 on ollut jotenki suuri. Kuitenki oli konkurssien luku edellisellä viisivuotiskaudella verraten suurempi. Kauppiasten lukumäärään katsoen on konkurssein luku puheen-alaisen viisivuotiskauden eri vuosina suhteellisesti noussut. Konkurssein luku kauppamiehistössä teki kuvernöörein kertomusten mukaan vuosina 1877—1880 yhteensä 381, joissa velat yhteenlaskettuina tekivät 26,922,231 markkaa ja varat 23,267,267 markkaa, eli keskimäärin 95 konkurssia vuodessa. Aikakautena 1881—1885 konkurssein luku nousi 454:ään, joissa velkoja oli 31,029,117 ja varoja 24,745,600 *), joka keskimäärin vuodelta tekee 91 konkurssia.

*) Viimemainitusta konkurssiluvusta olivat kuitenki 6 konkurssin velat ja varat tuntemattomat.

Eri vuosina 1880—1885 teki konkurssein lukumäärä.

	Konkursseja. *Faillites.*		Velat. *Passifs.*
	Määrä. *Nombre.*	%:ssa vuoden kauppiaista. *En pourc. de commercants.*	
Vuonna 1880	73	1,86	6,372,723
„ 1881	67	1,64	[1]) 2,480,351
„ 1882	67	1,34	2,577,945
„ 1883	110	2,23	[2]) 12,126,375
„ 1884	96	2,07	3,950,411
„ 1885	114	2,12	9,894,035

Verrattain lukuisimmin on konkursseja tapahtunut kaupunkien kauppiaissa.

Merikulku. Ne suuret häiriöt, jotka muutamia vuosikymmeniä sitten ovat tapahtuneet kauppaliikenteessä valtamerillä, jotka häiriöt ovat osottauneet siinä, että höyrylaivat yhä enemmän ovat liikkeestä pois tunkeneet purjelaivat kansainvälisessä rahtipurjehuksessa, ovat matkaansaattaneet, että Suomenki kauppalaivasto, jolla vielä 1870 luvun alkupuolella oli tärkeä sija mainitussa purjehuksessa ja joka tuotti maalle melkoisen taloudellisen voiton, mainitun vuosikymmenen keskipaikoilta saakka on ollut erittäin epäedullisella kannalla. Ne verrattain pienet, puusta rakennetut laivat, joista Suomen laivasto kaikkein suurimmaksi osaksi on kokoonpantu, eivät ole voineet kilpailla ulkomailla vahvasti enenevien, raudasta rakennettujen höyry- ja purjelaivojen kanssa, joiden suurempi nopeus ja kantavuus paremmin vastaavat kansanvälisten rahtimarkkinain vaatimuksia. Toiselta puolen Suomen pienet pää-omavarat ynnä laivarahtien suuri hinnanalennus, jonka höyrylaivojen pikainen eneneminen on matkaansaattanut, vaikka purjelaivaston käytöllisyys ei samassa määrässä ole vähentynyt, ovat estäneet maata pysymästä ulkomaitten rinnalla pyrinnössään korvaamaan puusta rakennetut laivat raudasta rakennettujen laivojen kautta sekä siten perustamaan uuden, ajanmukaisemman suomalaisen kauppalaivaston ulkomaisilla vesillä. Ne epäedulliset asiainhaarat, joiden alaisena Suomen vanha kauppalaivasto siis on, ovat puolestaan vaikuttaneet, että myös tuo ennen niin vilkas työ maan laivavarveissa on milt'ei kokonaan lakkautunut, sekä että Suomen purjelaivoista mikä milloinkin riisutaan taikka polkuhinnasta myydään ulkomaille. Toiselta puolen taas on Suomen suurempi

[1]) Velat 1 konkurssista tuntemattomat.

[2]) Velat 3 konkurssista tuntemattomat.

purjelaivasto viime vuosina enentynyt melkein yksinomaisesti samanlaisten vanhempien, ulkomailta halvasta hinnasta ostettujen laivojen kautta. Kun maan purjelaivasto siis vuosi vuodelta keskimäärin saavuttaa korkeamman iän, saatettanee epäilemättä arvata, että nykyään siinä näkyvä taaksepäinkäynti yhä edelleenki tulee olemaan huomattavissa.

Mikäli purjelaivaston asema on joutunut epävarmalle kannalle, sikäli on sentään pyrkiminen sen korvaamiseen höyrylaivaston perustamalla saavuttanut tarkemman muodon, jolloin sitä tehokkaasti on valtion puolelta kannatettu osittain korottomilla, osittain alhaista korkoa vastaan annetuilla lainoilla. Tietenki tämä pyrkiminen ensin on kääntynyt tyydyttämään maan omaa paremman ranta- ja paikallisliikenteen tarvetta. Kun kuitenki pakottavimmat vaatimukset tässä suhteessa jo aikakauden 1881—1885 kuluessa näkyvät tulleen tyydytetyiksi, tässä liikkeessä syntyneestä, vahvasta kilpailusta päättäen, on hanke viedä suomalainen höyrylaivasto ulkomerille, joko suorastaan välittämään maan omaa tavaravaihtoa näillä merillä taikka myös ottamaan osaa kansanväliseen rahtiliikkeeseen, saattanut moneen onnelliseen yritykseen.

Kuvernöörinvirastoista tulleet ilmotukset kauppalaivaston suuruudesta ja vaiheista ovat valitettavasti niin vaillinaisia sekä lisäksi sen johdosta, että lästit usein ovat vaihdetut registeritoneihin ja päinvastoin, niin sekavia, että niitä yksistään ei voida käyttää summittaista taulua maan kauppalaivastosta laadittaissa. Kun kuitenki kansainvälistä tarkotusta varten eri tiloissa puheena-olevalla aikakaudella on koottu nimiluetteloja kauppalaivastosta, voidaan jokseenki luotettavia ilmotuksia sen tilasta ilmaista, jos kohta näitä, mitä tulee laivoihin pienemmällä toniluvulla, ei voida sanoa aivan täydellisiksi *). Vuosien 1875, 1880 ja 1885 lopulla löytyi, kuvernöörein antamien ilmotusten sekä äskenmainittujen kansan-

*) Merilain mukaan 9 p:ltä kesäkuuta 1873 sekä merimieshuone-asetuksen mukaan 30 p:ltä huhtikuuta 1874 ovat nimittäin kaikki maan laivat yli 10 lästiä, s. o. 19 tonia, joita käytetään kauppakulkua ja matkustavaisten kuljettamista varten, ilmotettavat sisäänkirjotettaviksi eri luetteloon lähinnä olevan maistraatin luona, jonka ohessa merimieshuoneissaki asianmukaiset luettelot tällaisista, maistraatin luona ilmotetuista laivoista ovat tehtävät. Kuitenki löytyy suuri määrä, etenki pienempiä laivoja, joita ei koskaan ole merimieshuoneluetteloihin sisäänkirjotettu, syystä ettei maistraateissa ainakaan yleisesti pidetä erityisiä luetteloita ilmotetuista laivoista, etteikä myöskään maistraatit kaikkialla asianomaiselle merimieshuoneelle ilmota tehdystä sisäänkirjotuksesta. Kruununpalveliain kautta kootut tiedot maaseuduilta eivät myöskään anna tyydyttävää tulosta, koska heille on mahdotonta varmuudella sanoa, mitkä laivat milloinkin kuuluvat jokonki paikkakuntaan, kun ei löydy mitään asetusta laivain ilmottamisesta kruununpalvelioille. 19 tonia pienemmistä laivoista, niin purje- kuin höyrylaivoista, ei ole mitään sisäänkirjotusvelvollisuutta, jos ei lukuun lasketa armollisessa asetuksessa 19 p:ltä helmikuuta 1879 kaikille matkustajahöyrylaivoille määrättyä velvollisuutta vuosittain ennen ensimäistä matkaa joutua asianomaisen tarkastuksen alaisiksi. Ne todistukset ja päiväkirjat, jotka tällaisesta

keskistä tarkotusta varten koottujen laivaluettelojen mukaan, Suomen kauppalaivastossa seuraava määrä laivoja:

Marine marchande de la Finlande.

	Purjelaivoja yli 10 tonia. *Navires à voiles.*		Höyrylaivoja. *Navires à vapeur.*			Yhteensä. *Total.*	
	Laivoja. *Navires.*	Tonia. *Tons.*	Laivoja. *Navires.*	Tonia. *Tons.*	Hevosvoimia. *Chevaux.*	Laivoja. *Navires.*	Tonia. *Tons.*
Vuonna 1875 [1]) . . .	1,506 [2])	283,148 [2])	134	7,328	4,222	1,640	290,476
„ 1880 [3]) . . .	1,641	276,877	216	11,431	6,044	1,857	288,308
„ 1885 [3]) . . .	1,742	247,074	242	15,615	6,843	1,984	262,699

Vertailu osottaa, mitä jo viimeisessä viisivuotiskertomuksessa on mainittu että purjelaivojen lukumäärä Suomessa viimekuluneina kymmenenä vuonna on lisääntynyt, mutta niiden kantavuus vähentynyt. Tästä käypi selväksi mitä äsken lausuttiin Suomen rahtiliikkeen vähentymisestä. Isot laivat, jotka ovat raketut pitempiä matkoja varten valtamerillä, ovat tulleet yhä harvinaisemmiksi, kun sitä vastoin pienet, jotka välittävät purjehusta rantavesillä taikka järvillä, ovat lisääntyneet samassa määrässä kuin liike kotimaassa on vilkastunut. Mitä höyrylaivastoon tulee, on se herkeämättä ja lisäksi erittäin vahvasti kasvanut. Kuitenkaan ei sen kantavuus vielä ole noussut korkeammalle kuin keskimäärin 65 toniin laivalta, joka jo osottaa, että vaikuttimena sen kehittymiseen on ollut parannetun paikallisliikkeen tarve. Ainoastaan yksi, Fennia niminen, laiva on tiettävästi v. 1881 ulottanut kulkunsa Itämerestä kaukaisempiin satamiin; v. 1882 tuli lisää toinen, Patria niminen, ja 1883—1885 vuosina oli heidän lukunsa enentynyt 6:een, joista 4 mainittuina vuosina olivat hankitut maan kauppalaivastoa varten.

---

tarkastuksesta ovat asianomaisten tarkastusmiesten tehtävät ja toimitettavat ja joista päiväkirjat vuosittain ovat säilytettäviksi lähetettävät asianomaiselle maistraatille, eivät kuitenkaan ilmaise laivain kantavuutta. Näistä seikoista on ylimalkaan ollut seurauksena, että ne tiedot, joihin täytyy perustaa aika ajoin tehtävät ilmotukset maan kauppalaivastosta, ovat vaihtelevia ja epäluotettavia, usein ristiriitaisiaki.

[1]) Kuvernöörien vuosikertomusten ilmotusten mukaan.

[2]) Käsittävät laivoja yli 19 tonia = 10 lästiä.

[3]) Kruununpalveliain kansankeskistä tarkotusta varten maaseuduilla koottujen nimellisten laivaluettelojen mukaan.

Ylläolevat tiedot tarkottavat sitä osaa maan kauppalaivastosta, joka kulkee aavalla merellä sekä semmoisissa sisämaan vesistöissä, jotka ovat purjehdittavassa yhdistyksessä meren kanssa s. o. melkein koko Savo-Karjalan vesistössä. Muilla sisämaan vesistöillä välittivät kauppaa, mitä puuttuvaisista luetteloista näkyy, 1885 vuoden lopulla: Oulujärven vesistöllä 4 höyrylaivaa, joiden koneväkevyys yhteenlaskettuna oli 62 hevosvoimaa, länsi-Hämeen järvillä (Näsijärven ja Pyhäjärven vesistöillä) 23 höyrylaivaa 299 hevosvoimalla, ja itä-Hämeen eli Päijänteen vesistöllä 31 höyrylaivaa 467 hevosvoimalla. 1880 vuoden loppupuolella löytyi Oulujärvellä 3 höyrylaivaa yhteensä 43 hevosvoimalla, länsi-Hämeen vesistöillä 22, yhteensä 314 hevosvoimalla, ja itä-Hämeen vesistöillä 31 höyrylaivaa, 593 hevosvoimalla.

Merkittävää on, että samalla kuin Suomen kauppalaivasto herkeämättä on ollut taaksepäinmenossa, maan tavaravaihtoa ulkomaiden kanssa on välittänyt vuosi vuodelta yhä enenevä laivojen lukumäärä. Tämän on osittain vaikuttanut kotimaisten höyrylaivojen kasvava lukumäärä, osittain lisääntyvä kilpailu vierailla merillä, joten yhä useampia purje- ja höyrylaivoja, puhumatta maan omista rahtilaivoista, on sekaantunut Suomen laivaliikkeeseen. Kasvava liikenne ei ole ollut suoranaisessa suhteessa maan tavaravaihdon lisääntymiseen. Täten syntynyt, enenevä rahtien kuulusteleminen on myös alentanut rahtimäärät liikenteen ylläpitämiseksi mitä mahdollisesti vähimpiin.

Suomeen lastilla tulleiden ja sieltä lähteneiden laivojen toniluku nousi, kun luetaan pois liikenne Laatokalla, josta liikkeestä ei löydy ilmotuksia kaikilta vuosilta, seuraaviin keskimääriin:

	Tulleet laivat. *Navires entrés.* Tonia.	Lähteneet laivat. *Navires sortis.* Tonia.
Vuosina 1871—1875	423,128	818,020
„ 1876—1880	568,453	1,156,297
„ 1881—1885	835,845	1,336,300
Vuonna 1881	676,014	1,119,125
„ 1882	724,995	1,379,080
„ 1883	831,994	1,341,007
„ 1884	916,266	1,360,114
„ 1885	1,029,951	1,482,172

Tässä liikevilkkaudessa ovat höyrylaivat vuosi vuodelta saavuttaneet yhä tärkeämmän merkityksen. Yllämainituista lastilla tulleista ja menneistä laivoista otti seuraava lukumäärä höyry- ja purjelaivoja laivaliikenteeseen osaa:

	Lastilla tulleet laivat. *Navires chargés entrés.*				Lastilla lähteneet laivat. *Navires chargés sortis.*			
	Purjelaivat. *Navires à voiles.*		Höyrylaivat. *Navires à vapeur.*		Purjelaivat. *Navires à voiles.*		Höyrylaivat. *Navires à vapeur.*	
	Tonia.	% lastilla tulleitten laivain koko toniluvusta.	Tonia.	% lastilla tulleitten laivain koko toniluvusta.	Tonia.	% lastilla lähteneitten laivain koko toniluvusta.	Tonia.	% lastilla lähteneitten laivain koko toniluvusta.
Vv. 1871—1875 keskimäärin	185,577	43,9	237,551	56,1	604,255	74,2	213,766	25,8
„ 1876—1880 „	185,669	32,7	382,784	67,3	785,127	67,9	371,170	32,1
„ 1881—1885 „	237,819	28,8	588,025	71,2	700,813	52,4	635,487	47,6
Vuonna 1881	189,173	30,2	436,841	69,8	676,569	60,5	442,556	39,5
„ 1882	178,049	24,6	546,946	75,4	821,334	59,6	557,746	40,4
„ 1883	283,799	34,1	548,195	65,9	731,110	54,5	609,897	45.5
„ 1884	254,679	27,8	661,587	72,2	666,448	49,0	693,666	51,0
„ 1885	283,393	27,4	746,558	72,5	608,602	41,1	873,570	58,9

Suomen kauppalaivaston asemaa valaisevana mainittakoon myös, että niin kauvan kuin edullisemmat asianhaarat houkuttelivat rahtipurjehukseen vierailla merillä, ulkomaitten laivat veivät voiton maan omilta, välittäessään Suomen tavaravaihtoa vieraiden maiden kanssa.

Lastilla tulleiden ja lähteneiden laivojen toniluvusta teki nimittäin Suomen laivojen toniluku allamainittuina aikakausina keskimäärin seuraavan prosenttiluvun:

	Lastilla — *Des navires chargés*			
	Tulleita laivoja. *Entrés.*		Lähteneitä laivoja. *Sortis.*	
	Suomalaisia. *Finlandais.* %	Vieraita. *Etrangers.* %	Suomalaisia. *Finlandais.* %	Vieraita. *Etrangers.* %
1871—1875	77	23	61	39
1876—1880	68	32	56	44
1881—1885	78	22	59	41

Puheena-olevan aikakauden kahtena ensimäisenä vuonna Suomen laivojen osuus kuitenki teki 80 % ja 81 % sekä 58 % ja 60 %, joka osottaa, että Suomen laivat mainittuina vuosina melkoisesti olivat syrjälle tunkeneet vieraat laivat maan omassa liikkeessä. Sittemmin on tämä suhta osittain joutunut päinvastaiseksi, kun Suomen laivojen osuus seuraavina vuosina on tehnyt ainoastaan 76,3 %, 75,8 % ja 77 % sekä 63,2 %, 54,9 % ja 60 %.

Kulkuneuvot. *Merikulkuneuvojen* huojentamiseksi Suomen purjehusvesillä on puheena-olevalla aikakaudella perustettu 4 suurempaa valotornia, nimittäin *Bogskärin* ja *Merkin* Ahvenanmaan luotsipiirissä, *Gråhaaran* Helsingin ja *Strömmingsbådan* Wargökarien saaristossa Waasan luotsipiirissä. Vedenalaisten karien osottamiseksi on asetettu 2 uutta tulituslaivaa, nimittäin Werkkomatala ja Mäyly, edellinen sijotottu samannimiselle matalikolle Koiviston luotsipaikalla Wiipurin piirissä, jälkimäinen Mäylyn matalikolle Röytän luotsipaikan alapuolella Oulun piirissä. Sitä paitsi on sisäkulkuväylien ja satamasuitten merkitsemiseksi asetettu, paitsi erityisiä pienempiä majakkoja, 29 kaasuöljytulta, joiden perustamiseksi on käytetty majakka-insinööri L. F. Lindbergin Ruotsissa keksimä ja Suomen valtion lunastama, patentin saanut pyörimäkone. Tämän lisäyksen kautta teki käytännössä olevien majakkalaitosten lukumäärä 1885 vuoden lopulla 72, joista 26 olivat suurempia majakoita, 5 tulituslaivoja ja 41 kaasuöljy- ja pienempiä tulituslaitoksia. Sen ohessa on moneen vanhempaan majakkalaitokseen ajanmukaisempia ja vahvempia valaisukoneita toimitettu. Kaksi tulituslaivaa, toinen määrätty osottamaan „Helsingkallan“ matalikkoa, „Stubben“ luotsipaikan alueella Oulun piirissä, toinen asetettava „Relanderin matalikolle“ Rauman ulkopuolella, otettiin lisäksi 1885 vuoden kuluessa luotsilaitoksessa vastaan, mutta ei vielä mainittuna vuonna ehditty kuljettaa itsekulleki asemalle. Että useammin tapahtuva tarkastus luotsipaikoilla tulisi mahdolliseksi ja että merimittaustyöt maan rannikoita pitkin nopeammin toimitettaisiin, on aikakauden kuluessa luotsilaitoksen käytettäväksi määrättyjen höyrylaivojen luku enennetty kolmella, paitsi pientä, puusta tehtyä höyryvenettä, joka sattuvissa tarpeissa olisi käytettävä Suomen sisävesistöin mittaustöitä varten. Luotsilaitoksen höyrylaivojen luku oli siis 1885 vuoden lopulla 7, nimittäin „Valvoja“, „Ahkera“, „Åland“, ennen nimitetty „Sextant“, „Jupiter“, „Saturnus“ ja „Silmä“, jotka kolme viimeksimainittua aikakauden kuluessa ovat tulleet lisää ja joista Silmä ennen on ollut tullilaitoksen oma, sekä puusta rakennettu ja merimittausten tarpeita varten 1885 ostettu „Kallavesi“. Reimareja ja meriviittoja, joita vuonna 1880 oli mereen pantuja 3,138, ylläpidettiin 1885 3,311. Näitä paitsi on viisivuotiskauden kuluessa lähes kaksisataa johtotornia ja muita kiinteitä merimerkkejä valtion kustannuksella vuosittain kunnossa pidetty.

Luonnollisena seurauksena tästä laitosten enentymisestä maan merikulkuneuvojen turvaamiseksi on epäilemättä pidettävänä maan rannoilla tapahtuneiden

karilletölmäysten ja haaksirikkojen lukumäärän huomattava väheneminen, jos kohta tämä lukumäärä jonakuna eri vuonna on saattanut nousta sangen korkeaan numeroon. Vuodesta 1876 on rantaantumisten ja haaksirikkojen lukumäärä ollut:

	Lukumäärä Rantaantumisia ja haaksirikkoja. *Naufrages.*		Lukumäärä Rantaantumisia ja haaksirikkoja. *Naufrages.*
Vuonna 1876	21.	Vuonna 1881	23.
„ 1877	32.	„ 1882	33.
„ 1878	23.	„ 1883	25.
„ 1879	50.	„ 1884	23.
„ 1880	34.	„ 1885	34.
Yhteensä	160.	Yhteensä	138.
Keskimäärin vuodessa	32.	Keskimäärin vuodessa	27,6.

Luotsi- ja majakkalaitoksen palvelusväestö on enentynyt 21:stä virka- ja palvelusmiehestä, 70:stä majakanpäälliköstä ja majakanvartiasta, 805:stä luotsipaikoissa ja muissa luotsilaitteissa sekä 42:sta luotsilaitoksen laivoissa palvelevasta henkilöstä v. 1880, 23:een virka- ja palvelusmieheen, 92:een majakanpäällikköön ja majakanvartiaan, 753:een luotsipaikoissa ja muissa luotsilaitteissa sekä 142:een luotsilaitoksen laivoissa ja merimittauksissa palvelevaan henkilöön 1885 vuoden lopussa.

Luotsausten luku teki:

	Luotsauksia. *Navires pilotés.*	Luotsausrahojen summa. *Montant du pilotage.*	
		Markkaa.	penniä.
Vuonna 1881	11,186	197,398	14
„ 1882	12,223	218,373	96
„ 1883	11,476	214,362	69
„ 1884	12,038	227,763	18
„ 1885	12,340	222,796	14

Luotsausten keskimäärä aikakautena 1881—1885 teki 11,853 vuodessa, jota vastoin edellisenä viisivuotiskautena 11,215. Luotsausrahojen summa kaikkina viitenä vuonna nousi 1,080,694 markkaan 11 penniin, ja vuosina 1876—1880 1,043,586 markkaan 46 penniin.

Merimittauksia Pohjanlahdessa, joita jo 1851 alotettiin, on puheen-alaisena aikakautena jatkettu sekä toimitettu Nikolainkaupungin ulkopuolella. Näitten kautta ovat seuraavat lukumäärät neliövirstoja mitatut ja kartotetut:

	Mitattu pinta-ala neliövirstoissa.	Merikortille otettu rannikko virstoissa.
Vuonna 1881	260.	78,5.
„ 1882	300.	32.
„ 1883	201.	99.
„ 1884	475.	—
„ 1885	466,75.	—
Yhteensä	1,702,75.	209,5.

Työn alkuunpanosta on siis merimittausten lopettamiseen saakka v. 1885 tutkittu ja mitattu 8,056,25 neliövirstan laajuinen meripinnan ala sekä merikorteille otettu yhteensä 1,820 virstan pituinen ranta-ala. V. 1876 alotetut mittaukset Pielisjärven vesistössä ovat lopetetut 1884. Samallaisia mittauksia on myös toimitettu Päijänteessä vuodesta 1879 sekä Suvasvedellä vuodesta 1885.

Aikakauden kuluessa tehdyistä *koskenperkkaus-* ja *kanavoimistöistä* kulkuneuvojen parantamiseksi mainittakoon:

1:o. 13 jalan syväisen, veden matalimmalla ollen, ja 20 jalan pohjalevyisen kanavan rakentaminen Lemströmin kannaksen poikki Ahvenanmaalla. Työ alotettiin 1880 ja valmiiksi saatiin 1882. Yhteenlaskettu kustannus teki 218,692 markkaa.

2:o. Hästholman kannaksen poikkikaivaminen, Hästnäsin salmen pohjoispuolella Helsingin idänpuolisessa kulkuväylässä. Toimitettiin 1882—1883 31,288 markan 2 pennin kustannuksella.

3:o. Kanavan ynnä sulun rakentaminen Haapavirran sivutse Pielisjoessa. Toimitettiin 1882—1883 124,999 markan 44 pennin yhteenlasketulla kustannuksella.

4:o. Kautun kanavan rakentaminen Ruovedellä. Toimitettiin 1884—1885. Yhteenlaskettu kustannus 56,087 markkaa 95 penniä.

5:o. Erityiset vuosina 1881 ja 1883 toimitetut perkkaamistyöt kulkuväylässä Getörnin salmen kautta, lähellä Pellingin luotsipaikkaa, jolloin monta vedenalaista kiveä on louhittu pois. Kustannukset 7,069 markkaa 96 penniä.

6:o. Kulkuväylän syvennys Pielisjoen laskupaikalla Pyhäjärveen. Toimitettiin 1881—1884 12,638 markan 34 pennin kustannuksella.

7:o. Oravin kanavan kautta kulkevan väylän syvennys Rantasalmella. Toimitettiin 1881. Kustannus teki 22,912 markkaa 18 penniä.

8:o. Niinsanotun Rönnskärskrokin perkkaus vedenalaisista kivistä Nikolainkaupunkiin kulkevan väylän suussa. Toimitettiin 1882. Kustannus 7,560 markkaa.

9:o. Espoon pitäjässä löytyvän Svinöön salmen syventäminen kulkuväyläksi pienempiä aluksia varten. Alotettiin ja lopetettiin 1882. Kustannus 24,929 markkaa 78 penniä.

10:o. Akansalmen syvennys Eckeröön pitäjässä. Toimitettiin 1883 5,288 markan 17 pennin kustannuksella.

11:o. Helsingin lähellä olevan Willingin salmen perkkaus suuremmasta vedenalaisesta kivestä. Toimitettiin 1885. Kustannus 583 markkaa 55 penniä.

12:o. Jyväsjärven ja Päijänteen järvien välisen Äijälän salmen syvennys. Toimitettiin 1883. Kustannus 13,145 markkaa 72 penniä.

13:o. Kihlasalmen perkkaus Haapaveden ja Poroveden välisessä kulkuväylässä Iisalmen pitäjässä. Toimitettiin 1883—1884. Kustannus 10,680 markkaa 63 penniä.

14:o. Uuden kulkuväylän perkkaus Päijänteessä löytyvän Pulkkilan salmen sivutse Asikkalan pitäjässä. Toimitettiin 1884. Kustannus 2,684 markkaa 51 penniä.

15:o. Kymenjoen Korkeakosken haaran sekä sen laskun Kotkan lahteen syvennys ja perkkaus. Toimitettiin 1884—1885. Valtion kustannus-apu 14,692 markkaa 50 penniä.

16:o. Kirnusalmen perkkaus yleisessä kulkuväylässä Muroleen kanavan pohjoispuolella Ruovedellä. Toimitettiin 1885. Kustannus 84 markkaa 10 penniä.

17:o. Höyrylaivan kulkuväylän perkkaus Madekoskessa Oulujoessa. Toimitettiin 1885. Kustannus 172 markkaa 75 penniä.

18:o. Niskalammen kulkuväylän perkkaus Wuoksen laskussa Saimaasta. Toimitettiin 1885 1,110 markan 76 pennin kustannuksella.

19:o. Kulkuväylän perkkaus ja veneväylien korjaus sekä osittainen perkkaus Petäjäkosken, Kuurnan ja Kajaanin koskissa. Toimitettiin 1880—1881 14,772 markan 10 pennin yhteenlasketulla kustannuksella.

20:o. Möljien uudestarakentaminen Oulujoen varrella tukkilauttapuomien kiinnittämistä varten sekä erityiset työt Oulun ja Muhoksen välisen kulkuväylän perkkausta varten.

21:o. Karhujoen ja Muoniojoen perkkaus Kuusamossa paremman veneväylän toimeensaamiseksi. Alotettiin 1882, lopetettiin 1885. Yhteenlaskettu kustannus nousi 14,989 markkaan 72 penniin.

22:o. Wanttauskosken ja Purosenkosken perkkaus Kemihaarassa venekulun helpottamiseksi. Toimitettiin 1881—1883. Kustannus 9,792 markkaa 37 penniä.

23:o. Haapakosken sivutse kulkevan veneväylän perkkaus Jyväskylän pitäjässä. Toimitettiin 1882. Kustannus 101 markkaa 5 penniä.

24:o. Emäjoen ja Moisiovaaran vesistöjen sekä Wuokinkosken perkkaus venekulun helpottamiseksi, alotettiin 1883.

25:o. Kanavien kaivaminen venekulkua varten Wihtasalmen ja Tolpansalmen salmissa Kuusamojärvellä sekä Muojärven ja Kirpistöjärven välisessä Kajavan salmessa Kuusamon pitäjässä. Toimitettiin 1884 3,000 markan kustannuksella.

26:o. Möljien rakentaminen ja osittain uuden nousukulkuväylän perustaminen Seitenoikian ja Leppikosken koskissa Emäjoessa. Toimitettiin 1885. Kustannus 15,969 markkaa 59 penniä.

Koskenperkkaus- ja kanavoittamistöistä, jotka vain ovat tarkottaneet vesiperäisten soiden ja rämeiden kuivamista sekä viljeltäväin maitten aikaansaantia, mainittakoot yhteydessä edellisten kanssa seuraavat:

1:o. Hetejärven, Wuorman ja Lokalammin järvien laskeminen Pudasjärven pitäjässä, joka työ alotettiin jo 1878 sekä lopetettiin 1881.

2:o. Muhosojan ja Wesalanojan kanavien perkkaus Pelson suossa v. 1881.

3:o. 600 tynnyri-alan laajuisen Kuonajärven kuivaaminen Haapajärven ja Pyhäjärven pitäjissä, joten noin 6,000 tynnyrin-alan avara suopaikka joutui viljelykselle kelpaavaksi. Työ toimitettiin 1881—1885.

4:o. Erityisten Teurojoessa ja Puujoessa löytyvien koskien perkkaus Lammin, Kärkölän ja Hausjärven pitäjissä sekä Kosken kappelissa, ynnä Leppäkosken perkkaus Janakkalan pitäjässä kovan kevättulvan ja siitä syntyneiden tulvavahinkojen estämiseksi. Toimitettiin 1881—1882.

5:o. Noin 3 neliöpeninkulmaa avaran suopaikan halki juoksevan Torasjoen perkkaus ja syvennys, siinä löytyvine koskineen, Walkealan pitäjässä, jota työtä oli alotettu 1871 eikä vielä aikakauden kuluessa ehditty lopettaa.

6:o. Suvantojärven laskeminen Wiitasaarella sekä Lahnastenjärven Pielaveden pitäjässä, joita alettiin laskea 1881.

7:o. Juurikkajärven laskeminen Kiteen pitäjässä, jota työtä on toimitettu vuodesta 1856, mutta keskeytetty vuosina 1865--1878.

8:o. Petäjoen syvennys ja perkkaus Sakkolan pitäjässä. Alotettiin 1882 ja lopetettiin seuraavana vuonna.

9:o. Kortteisen järven laskeminen Pihtiputaan pitäjässä. Alotettiin 1883.

10:o. Madesjoen perkkaus Madesnevan rämeen viljelystä varten Jalasjärven pitäjässä. Toimitettiin 1884.

11:o. Kaurajärven laskeminen Wöyrin pitäjässä. Alotettiin 1885.

12:o. Tessiön perkkaus Lapptreskin ja Ruotsin-Pyhtään pitäjissä. Alotettiin 1885.

13:o. Kiesjärven laskeminen Rääkkylän pitäjässä. Työtä, jota alotettiin 1863, jatkettiin 1864, 1871—1876, 1880 ja 1885.

Näitä paitsi on aikakauden kuluessa toimitettu erinäisiä korjaus- ja uudistustöitä kanavissa, vetoteillä y. m.

Maakulkuneuvot. 1885 vuoden lopulla ilmotettiin *maanteitä* olevan 39,899 virstaa, joista 21,886 virstaa oli yleisiä postiteitä ja 18,013 kyläteitä (katso taululiitettä 21). Tie-yhdistyksen ylläpitämiseksi lahtien, jokien ja purojen yli oli ra-

kennettu 7,952 siltaa ja 160 lauttaa. Keskimäärin tuli siis neliöpeninkulmalle maan pinta-alasta 12,5 virstaa maantietä. Eri lääneissä oli suhta kuitenki seuraava:

Uudenmaan	läänissä	36,3.
Turun ja Porin	„	28,6.
Wiipurin	„	26,4.
Hämeen	„	23,3.
Waasan	„	18,2.
Mikkelin	„	15,5.
Kuopion	„	10,7.
Oulun	„	3,0.

Niinkuin taululiitteestä N:o 22 näkyy, oli vuosina 1881—1885 rakennettu uusia maanteitä 771 virstaa, joista suurin osa, 370 virstaa, Oulun läänissä, sitte seuraa järjestyksessä Kuopion lääni 146 virstalla, Wiipurin lääni 83 virstalla, Waasan lääni 75 virstalla, Hämeen lääni 55 virstalla, Mikkelin lääni 20 virstalla. Uudenmaan sekä Turun ja Porin lääneissä, joissa maantieverkkoa likimmiten saatanee pitää täydellisenä, oli mainittuina vuosina rakettujen uutten maanteitten pituus ainoastaan 14 virstaa edellisessä ja 8 virstaa jälkimäisessä läänissä.

Maanviljelyksen hartioilla vanhastaan olevan, matkustavaisten kuljettamista koskevan velvollisuuden suhteen on aikakauden kuluessa perinpohjaisia muutoksia tapahtunut. Armollisessa asetuksessa 12 p:ltä marraskuuta 1883 vahvistettiin nimittäin uudet peri-aatteet mainitun velvollisuuden täyttämisen suhteen, joilla tarkotettiin vähentää maatilojen kyyditysrasitusta sekä siirtää osa sen kustannuksista itse matkustavaisiin. Tämän mukaan annettiin urakka-laitokselle etusija kyyditystointa järjestettäissä eri kunnissa, ja armollisen julistuksen kautta samalta päivältä korotettiin kyytiraha 20 penniin kaupunkein kestikievareista sekä 16 penniin virstalta kestikievareista ja posti-asemista maaseudulla; kolmas laji kyytilaitoksia, jotka asetus määräsi, olivat n. s. reservi-asemat, joista matkustavaisia kuletettaisiin ainoasti lisä-kyytirahaa vastaan, joka ei saanut nousta 32 penniä korkeammaksi virstalta. Näin korotetun kyytirahan, sekä erittäin reservikyytiä koskevan säännöksen johdosta, ei täten järjestetty kyydityslaitos voinut heti 1 päivästä tammikuuta 1885, jolloin asetukset astuivat voimaan, olla huomattavasti vaikuttamatta keskuusliikkeeseen. Ilmotusten mukaan, jotka kuvernöörit ovat antaneet kyydillä kulkevain matkustajien luvusta (katso taululiite 23), aleni nimittäin tämä luku 617,659 matkustajasta keskimäärin vuosina 1881—1884 ainoastaan 242,671 matkustajaan vuonna 1885. Kyydityslaitosten uuden jaon mukaan, joka asetuksen määräysten noudattamista varten tapahtui jälkipuolella vuotta 1884, olivat kuitenki kyydityslaitokset lisääntyneet 1,266:sta 1884 1,384:ään, jotka olivat

vastaanotetut kolmivuotiskaudeksi 1885—1887, joksi aikakaudeksi uusi jako oli voimassa *). Niinkuin muutamain kuvernöörein vuosikertomuksista nähdään, oli tähän huomattavaan matkustajaluvun vähenemiseen se syynä, että matkustajat ylimalkaan välttivät ottaa kyytihevosia kestikievareista, vaan sen sijaan käyttivät entistä enemmän joko omia taikka pitemmillä matkoilla vuokrattuja hevosia. Eikä harvoin tapahtunutkaan, että lähellä yleisiä kyytilaitoksia alkoi olla yksityisiä, jotka matkustaville tarjosivat kyytiä edullisemmilla ehdoilla.

Mihin määrään urakkalaitos pääsi valtaan, kun maan kunnat uuden kyyditysasetuksen vaatimusten mukaan tekivät uusia sopimuksia kyyditysrasituksen täyttämisestä kolmivuotiskautena 1885—1887, näkyy seuraavasta taulusta, joka on tehty Keisarillisen Senaatin Siviili-toimituskuntaan erittäin Kuvernööreiltä vaadittujen tietojen mukaan. Mainittava on sentään, että kyydityslaitosten luku tässä taulussa ei ole yhtäpitävä Kuvernöörien vuosikertomusten nojalla yllä-ilmaistun lukumäärän kanssa.

	Kyytilaitoksia.		Kestikievareita, joissa kyydinpito toimitettiin			Urakkamiehille tuleva korvaus kunnilta [1]).		Kunnille tuleva korvaus urakkamiehiltä [1]).	
	Kestikievareita.	Reservi-asemia ja postitaloja.	Luonnossa.	Urakalla.	Osaksi luonnossa osaksi urakalla.	Markkaa.	p:iä.	Markkaa.	p:iä.
Aikakausi 1885—1887.									
Uudenmaan läänissä . .	52	27	13	32	7	8,915	68	1,115	33
Turun ja Porin läänissä	83	62	9	74	—	39,516	96	350	—
Hämeen „	108	25	3	103	2	18,135	90	255	—
Wiipurin „	117	67	27	85	5	61,704	57	3,877	—
Mikkelin „	58	45	5	51	2	17,627	56	—	—
Kuopion „	103	70	32	65	6	37,184	—	—	—
Waasan „	146	73	21	115	10	53,273	53	—	—
Oulun „	156	63	50	88	18	58,250	85	—	—
Yhteensä koko maassa	823	432	160	613	50	294,609	05	5,597	33

*) Vertaa kuitenki tähän allamainitut myöski Kuvernöörein antamat tiedot kyydityslaitosten luvusta 1885—1887.

[1]) Ilmotuksiin kuuluu myös palkkiot reservi-asemista ja postitaloista.

Rautatiet. Maan rautateitten yhteenlaskettu pituus teki 1881 vuoden alussa 828 virstaa, joista 797 olivat valtionrautateitä ja 31 virstaa, nimittäin Porvoon—Keravan rautatie, yksityisen yhtiön. Valtionrautateitten koko pituus, haara- ja sivuradat siihen luettuina, nousi 940 virstaan. Vuosien 1881—1885 kuluessa on rautatieverkkoon tullut lisää uusi, valtion varoilla rakennettu, 287 virstan pituinen pää-rata, Waasan—Tampereen rautatielinja, jota alotettiin rakentaa kesäkuussa 1879 ja joka, juhlallisesti vihittynä 29 p. syyskuuta 1883, julkisesti avattiin liikenteelle seuraavan lokakuun 1 päivänä. Rata oli kuitenki jo edellisen vuoden syksystä saakka koko pituudeltaan jätetty väliaikaisesti käytettäväksi. Säätyjen valtiopäivillä 1877—1878 lausuttujen toivomusten mukaan on tämä rautatie, joka on yksiratainen ja samaa rataleveyttä kuin valtion muut radat, eli 5,135 suomen jalkaa, mutta jolla kulkunopeus ei saa nousta 2 $^1/_2$ peninkulmaa korkeammaksi tunnissa, rakennettu 15,254,479 markan kustannuksella, eli keskimäärin virstalta 53,218 markalla, joka on paljo vähempi valtion aikaisemmin rakentamien ratojen keskimääräisiä kustannuksia. Uutten haara- ja sivuratojen kautta on valtionrautateitten ratapituus enentynyt 60,6 virstalla, josta 22,2 kuului Waasan—Tampereen rautatielle, ja 17,8 eräälle v. 1885 lisäätulleelle haararadalle, Riihimäen—Pietarin rautatiellä olevasta Simolan asemapaikasta Lappeenrantaan. Maan rautatieverkon koko ratapituus v. 1885 oli siis 31 virstan pituinen Porvoon—Keravan rata, sekä seuraava virstaluku valtion rautateitä:

La longeur des chemins de fer exploités par l'Etat en 1885.

	Pääratoja. *Voies princs.*	Haararatoja. *Voies second.*	Sivu- ja syrjäraitioita. *V. de gar. et de serv.*	Yhteensä. *Total.*
	Virstaa.	Virstaa.	Virstaa.	Virstaa.
Helsingin—Hämeenlinnan—Pietarin rata-osa	464,02	29,02	96,12	589,16
Hankoniemen—Hyvinkään rata-osa	139,40	3,93	16,75	160,08
Turun—Tampereen—Hämeenlinnan rata-osa	193,98	3,40	31,69	229,07
Waasan—Tampereen rata-osa	286,64	—	22,23	308,87
Yhteensä	1,084,04	36,35	166,79	1,287,18

Lunastettujen matkustajapilettein luku valtionrautateillä oli:

	Lunastettujen matkustajapilettein luku [1]). — *Billets payés.*					
	I Luokka.	II Luokka.	III Luokka.	Sotaväen kuletus. *Militaires.*	Vankien kuletus. *Prisonniers.*	Yhteensä. *Total.*
Vuonna 1881	25,200	327,156	1,182,525	28,879	4,381,5	1,668,141,5
„ 1882	24,712	350,091	1,353,609	30,175	5,500	1,764,087
„ 1883	22,267	327,739	1,401,200	24,111	5,878	1,781,195
„ 1884	21,475	312,478	1,425,261	18,701	5,579	1,783,494
„ 1885	18,636	289,313	1,422,129	39,051	6,006	1,775,135

Jaettuna eri rata-osille oli matkustajain lukumäärä kokonaisuudessaan itsekullaki seuraava: *)

Trafic des lignes de chemins de fer en exploitation. Voyageurs.

	Waasan—Tampereen rata-osa.	Helsingin—Hämeenlinnan—Pietarin rata-osa.	Hankoniemen—Hyvinkään rata-osa.	Turun—Tampereen—Hämeenlinnan rata-osa.
	Matkustajain luku. *Nombre de voyageurs.*	Matkustajain luku. *Nombre de voyageurs.*	Matkustajain luku. *Nombre de voyageurs.*	Matkustajain luku. *Nombre de voyageurs.*
Vuonna 1881	—	1,579,614,5	31,858	103,887
„ 1882	—	1,666,507	33,777	112,345
„ 1883	—	1,609,043	33,202	114,050
„ 1884	74,702	1,605,461	33,605	123,314
„ 1885	76,012	1,601,532	31,616	134,591
Yhteensä	150,714	8,062,157	164,058	588,187
Matkustajain luku yhteensä vuosina 1876—1880 . .	—	7,332,748	199,100	561,183

[1]) Allamainittuja lukuja ei käy verrata edellisessä kertomuksessa mainittuihin, koska näissä viimemainituissa se henkilö, joka toisella radalla on lunastanut piletin astuakseen pois junasta toisella, vähintäin 2 kertaa on lukuun otettu. Rautatiehallituksen kertomuksissa 1885 vuoden loppuun asti tehdään tili ainoastaan jokaisesta rata-osasta erittäin, eikä valtionrautateistä kokonaisuudessaan, pidettyinä yhtenä ainoana ratana.

*) Allamainittu lukumäärä ei käsitä ainoastaan niitä matkustajia, jotka ovat lunastaneet pilettinsä puheen-alaisella radalla, vaan myöski niitä, jotka ovat junalle astuneet piletillä, jonka ovat lunastaneet jollaki toisella radalla.

Kuten tästä näkyy on matkustajaliike Turun—Tampereen—Hämeenlinnan sekä Helsingin—Pietarin rautateillä aikakaudesta 1876—1880 enemistään enennyt. Hankoniemen—Hyvinkään rautatiellä se sitävastoin on melkoisesti vähentynyt puheena-olevana viisivuotiskautena, verrattuna edelliseen. Yhteydessä tämän kanssa mainittakoon myös, että niiden määrä, jotka ovat lunastaneet I ja II luokan piletin, on näkynyt vähenemistään vähenevän Hankoniemen—Hyvinkään ja Helsingin—Hämeenlinnan—Pietarin radoilla sekä vuodesta 1883 Turun—Tampereen—Hämeenlinnan radallaki. Mainittu vähentyminen ei sentään sanottavassa määrässä ole vaikuttanut matkustajaliikkeen nouseviin tuloihin, kun näet toiselta puolen III luokan matkustajaluku on ollut enentymään päin sekä tienpituus keskimäärin näilleki matkustajille ja sen kautta myös vuoden tulot keskimäärin niistä ovat enentyneet. Yhteenlaskettu tulo matkustajaliikkeestä valtionrautateillä teki vuosina 1881—1885 15,193,343 markkaa 31 penniä, josta 12,310,437 markkaa 35 penniä tulee Helsingin—Hämeenlinnan—Pietarin radan osalle, 1,826,221 markkaa 41 penniä Turun—Tampereen—Hämeenlinnan radan osalle, 582,547 markkaa 26 penniä lokakuusta 1883 valtion hyväksi käytetyn Waasan—Tampereen radan osalle ja 474,137 markkaa 11 penniä Hankoniemen—Hyvinkään radan osalle. Yhteenlaskettu tulo vuosina 1876—1880 matkustajaliikkeestä ensimainitulla radalla teki 11,520,806 markkaa 46 penniä, Hankoniemen—Hyvinkään radalla 450,791 markkaa 14 penniä ja vuosina 1877—1880 keskimäärin 316,629 markkaa Turun—Tampereen—Hämeenlinnan radalla, jota vastoin vuosina 1881—1885 keskimäärin 365,244 markkaa.

Tavaraliike kaikilla radoilla on puheena-olevana viisivuotiskautena noussut seuraaviin määriin: *)

Trafic des chemins de fer. Marchandises.

	Rahtitavaraa. *Petite vitesse.*	Pikatavaraa. *Grande vitesse.*	Myttyä. *Paquets.*	Ajokaluja. *Voitures.*	Hevosia. *Chevaux.*	Koiria. *Chiens.*	Karjaa. *Bétail.*
	Sentneriä (à 42,5 kilogram.)		Kappaletta. *Pièces.*				
Vuonna 1881	10,577,415	96,495	66,025	1,612	3,066	5,144	4,632
„ 1882	13,137,987	118,900	81,456	1,433	2,927	5,380	3,563
„ 4883	12,747,051	154,642	84,560	1,838	2,615	6,782	4,077
„ 1884	11,980,160	161,078	80,047	1,868	2,798	6,656	4,152
„ 1885	13,839,083	160,598	81,299	1,817	3,941	6,417	3,679

*) Katso muist. sivulla 109.

Alla-oleva taulu osottaa kaikkein tulojen ja menojen keskinäistä suhtaa valtionrautateillä puheena-olevana aikakautena.

	Tulot. — *Recettes.*					Menot. — *Dépenses.*					Säästö. — *Reveuu.*
	Helsingin—Hämeenlinnan—Pietarin rata-osa.	Hankoniemen—Hyvinkään rata-osa.	Turun—Tampereen—Hämeenlinnan rata-osa.	Waasan—Tampereen rata-osa.	Yhteensä.	Helsingin—Hämeenlinnan—Pietarin rata-osa.	Hankoniemen—Hyvinkään rata-osa.	Turun—Tampereen—Hämeenlinnan rata-osa.	Waasan—Tampereen rata-osa.	Yhteensä.	
	Markkaa.					Markkaa.					Markkaa.
Vuonna 1881	5,729,900	307,386	1,197,641	—	7,234,927	3,604,753	429,459	747,563	—	4,781,775	2,453,152
„ 1882	6,136,644	388,653	1,391,479	—	7,916,776	3,760,655	431,267	855,829	—	5,047,751	2,869,025
„ 1883 (lokak.-jouluk.)	5,837,976	355,866	1,326,895	123,438	7,644,175	3,975,497	482,970	722,695	102,637	5,283,799	2,360,376
„ 1884	5,807,604	337,431	1,167,526	535,086	7,847,647	3,766,627	414,638	655,568	478,398	5,315,231	2,532,416
„ 1885	6,241,179	362,411	1,208,134	639,050	8,450,774	3,929,076	390,066	660.791	467,572	5,447,505	3,003,269
Yhteensä	29,753,303	1,751,747	6,291,675	1,297,574	39,094,299	19,036,608	2,148,400	3,642,446	1,048,607	25,876,061	13,218,238

Suora voitto Helsingin—Hämeenlinnan—Pietarin rautatiellä on siis viisivuotiskautena noussut 10,716,695 markan yhteenlaskettuun summaan, Turun—Tampereen—Hämeenlinnan radalla 2,649,229 markkaan ja lokakuusta 1883 käytetyllä Waasan—Tampereen radalla 248,967 markkaan. Ainoastaan Hankoniemen—Hyvinkään radalla tulot liikkeestä eivät ole korvanneet menoja, niinkuin muutoin laita on ollut aina siitä kuin valtio otti tämän radan huostaansa. Kuitenkaan ei tämä vahinko puheena-olevana aikakautena ole yhteensä noussut 396,653 markkaa korkeammalle, jota vastoin se vuosina 1876—1880 teki 562,312 markkaan.

Postitoimi on viisivuotiskauden 1881—1885 kuluessa myöski perinpohjin toiselle kannalle muodostettu säännösten mukaan armollisessa postijärjestyksessä 15 päivältä maalisk. 1881 ja sen kanssa yhteydessä olevain asetusten mukaan. Tämän muodostumisen lähimpänä seurauksena on ollut postiliikkeen melkoinen laajentuminen sekä postilaitosten niinkuin postipalveliain vahva lisääntyminen. Postijohtokunnan antamien ilmotusten mukaan oli postilaitosten, postipalveliain ja tulleiden postilähetysten luku sekä postiviraston tulot ja menot vuosina 1876, 1880 ja 1885 seuraavat:

	Yhteensä *Nombre*					Tulot. *Recettes.*	Menot. *Dépenses.*	Voitto (+) Tappio (—) *Excedent (+) Déficit (—)*
	Postilaitoksia. *des bureaux.*	Palvelioita. *Employé.*		Tull. lähetyksiä. *Dépêch. arriv.*				
		Virkamiehiä.	Postiljooneja ja vahtimestareja.	Sanomia ja aikakauskirjoja. *Journaux.*	Muita. *Autres.*	Markkaa.	Markkaa.	Markkaa.
Vuonna 1876	83 [1])	170	214	97,473	2,433,124	709,515	784,884	— 75,369
„ 1880	117 [1])	219	221	3,412,844	3,294,733	797,194	729,239	+ 67,955
„ 1885	250 [1])	371	185	5,480,993	4,615,073	1,075,264	1,042,048	+ 33,186

1880 vuoden jälkeen on siis postilaitosten luku tullut kolmatta vertaa suuremmaksi, postivirkamiesten luku yli kaksi kolmatta-osaa, jota vastoin alempien postipalveliain lukumäärä on vähentynyt; kaikkein tulleiden postilähetysten luku on tullut noin puolta vertaa suuremmaksi kuin vuonna 1880. 1885 löytyvistä postilaitoksista oli 38 postikonttoreja, 122 postitoimistoja, lukematta postitoimistoa rautateillä, ja 89 n. s. posti-asemia. Postivirastossa palvelevista oli 118 naisia, joista suuri osa olivat postilaitosten hoitajina. Tulleiden lähetysten enenemin en on pää-asiallisesti ollut seurauksena enentyneestä vilkkaudesta yksityisessä

[1]) Tähän luettu valtionrautateiden postitoimisto.

kirjevaihdossa; viralliselle eli vapaakirjeitten osalle on enennys vain ollut 294,281:stä tulleesta lähetyksestä v. 1880 307,882:een v. 1884. Muille yleisille lajeille tulleita lähetyksiä, paitsi sanomalehdille ja aikakauskirjoille, jakautui tämä enenemineen seuraavan katsauksen mukaan:

	Tulleita — *Nombre des*			
	Kirjeitä. *Lettres.*	Kirjekorttia. *Cartes post.*	Ristisidelähetyksiä. *Envois sous bandes.*	Tavarapaketteja. *Envois des marchandises.*
Vuonna 1880	2,461,210	204,961	278,366	55,915
„ 1885	3,388,181	329,519	525,419	64,072

V. 1885 tulleista yksityisistä kirjelähetyksistä kulki 149,717 yksinkertaisella vakuutuksella ja 146,427 olivat rahalähetyksiä 41,557,356 markan ilmotetulla arvolla. Tavarapaketeista oli 21,609:lle ilmaistu arvo, joka nousi 2,744,500 markkaan. Ulkomailta tulleet lähetykset, sanomalehdet ja aikakauskirjat näihin luettuina, tekivät 1885 1,782,225 eli noin kuudennen osan kaikkiaan tulleista lähetyksistä. Ulkomailta tulleita sanomalehtiä ja aikakauskirjoja oli kuitenki vain 441,934.

Erityisiä muutoksia 15 p. maaliskuuta 1881 annetun armollisen postijärjestyksen määräyksiin postilähetysten kotiinkannosta, porto- ja frankeerausmaksuista tehtiin armollisen julistuksen kautta 7 p. lokakuuta 1884.

V. Kameraalitoimi.

Maaverotus. Kameraalisessa suhteessa oli maa Suomessa jaettuna seuraavalla tavalla:

Classification des terres.

	Manttaalia. — *Unité cadastrale.*			
	Veromaata. *Terres censuelles.*	Kruununmaata. *Terres domaniales.*	Rälssimaata. *Francs-alleux.*	Yhteensä. *Total.*
Uudenmaan läänissä	1,701,24	170,44	409,98	2,281,66
Turun ja Porin läänissä	3,954,91	424,48	620,41	4,999,80
Hämeen „	1,973,98	213,50	227,93	2,415,41

	Manttaalia. — *Unité cadastrale.*			
	Veromaata. *Terres censuelles.*	Kruununmaata. *Terres domaniales.*	Rälssimaata. *Francs-alleux.*	Yhteensä. *Total.*
Wiipurin läänissä	961,32	529,42	855,45	2,346,19
Mikkelin „	1,025,04	156,24	23,19	1,204,47
Kuopion „	1,320,18	231,82	79,87	1,631,87
Waasan „	2,417,09	214,36	6,66	2,638,11
Oulun „	1,699,40	465,56	1,75	2,166,71
Koko Suomessa	15,053,16	2,405,82	2,225,24	19,684,22

Maanomistajain luku on ollut 111,426, jaettuina säätynsä ja yhteiskunnallisen asemansa mukaan seuraavalla tavalla:

	Maanomistajain luku. *Nombre de propriétaires.*				
	Aatelisia. *Nobles.*	Aatelittomia säätyhenkilöitä. *Bourgeois.*	Yhteistä kansaa. *Paysans.*	Vierasten valtioiden alamaisia. *Étrangers.*	Yhteensä. *Total.*
Uudenmaan läänissä	109	536	5,680	13	6,338
Turun ja Porin läänissä	73	386	10,662	11	11,132
Hämeen „	66	218	7,434	6	7,724
Wiipurin „	50	328	27,497	97	27,972
Mikkelin „	35	136	8,923	7	9,101
Kuopion „	8	144	13,588	6	13,746
Waasan „	14	215	21,227	5	21,461
Oulun „	2	221	13.703	26	13.952
Koko Suomessa	357	2,184	108,714	171	111,426

Jos viljellyn maan laajuus jaetaan manttaalien lukuun, tulee manttaalin osalle keskimäärin:

	Tynnyrin-alaa viljeltyä maata.
Oulun läänissä	56,97.
Turun ja Porin läänissä	75,43.
Hämeen „	85,46.
Wiipurin „	91,57.

		Tynnyrin-alaa viljeltyä maata.
Uudenmaan	läänissä	93,98.
Kuopion	„	101,48.
Mikkelin	„	124,33.
Waasan	„	147,89.
	Koko maassa	93,57.

Niinkuin edellisessä viisivuotiskertomuksessa mainitaan, ei manttaalien suuruus eri paikkakunnissa sentään tosi-asiassa pidä yhtä äskenmainitun keskimäärän kanssa. Eroavaisuus vaihtelee suuressa määrässä, riippuen, kuten näyttää, yleensä viljelyksen vanhuudesta. Tämän eroavaisuuden esimerkkinä mainittakoon edellisestä kertomuksesta, että Bollbölen Ylitalo Paraisten pitäjässä, yhden manttalin suuruinen, v. 1880 omisti 12 tynnyrinalaa viljeltyä maata, jota vastoin Talvitien talo Ilmajoella, $^{15}/_{16}$ manttaalia, omasi 744 tynnyrinalaa. Jos verrataan saman läänin eri pitäjien keskimäärät, esiintyy epäsuhta yhtä suuressa määrässä. Uudellamaalla esm. tulee manttaalille Pohjan pitäjässä 40 tynnyrinalaa viljeltyä maata, Kyrksletissä 41, Karjalohjalla 48, Inkoossa 49, Nummen pitäjässä 50, Siuntiossa 53, Lohjalla 55, Tenholassa 57, Pernajassa 58, Sipoossa ja Espoossa 60, Porvoossa 70, Askolassa 83, Ruotsin Pyhtäällä 100, Tuusulassa 110, Pyhäjärvellä 113, Wihdissä 115, Elimäellä 121, Lapptreskissä 138, Helsingin pitäjäässä 149, Myrskylässä ja Jaalassa 166, Anjalassa 167, Nurmijärvellä 182, Mäntsälässä 195, Pukkilassa 204, Iitissä 244, Orimattilassa 264 ja Artjärvellä 303. Jos ei oteta lukuun ainoastaan mitä löytyy peltomaata, vaan koko maan laajuus, joudutaan pää-asiallisesti samaan järjestysjaksoon: Pohjassa 410 tynnyrinalaa keskimäärin manttaalille, Kyrksletissä 642, Karjalohjalla 590, Inkoossa 834, Nummen pitäjässä 520, Orimattilassa 1,732, Artjärvellä 1,330 ja Iitillä 2,207 tynnyrinalaa. Samallaisia eroavaisuuksia manttaalien suuruuden suhteen tavataan muissaki lääneissä. Ylipäätään on enimmän viljeltyissä taikka enimmän aikaa tiettävästi viljeltävinä olleissa seuduissa pellontaikka maanlaajuus manttaalille pienin, sekä kasvaa sen mukaan kuin viljelys heikkenee.

Niitten suurten eroavaisuutten johdosta, joita havaitaan manttaalin ja maanlaajuuden suhteen, täytyy, vaikka manttaalia ei kyllä käy pitää minäkään vaihtelemattomana vero-ykkösenä, sen nojalla suoritettavain maaverojen painoa erittäin epätasaisesti. Jos vakinainen vero, kruununkymmenykset sekä sotilas-, merimies- ja rusthollivakanssimaksut itsekussaki läänissä jaetaan tasan manttaaleille, tulee kruununmaksujen määrä yhdeltä semmoiselta:

Wiipurin	läänissä	106	markkaa	65	penniä.
Kuopion	„	181	„	8	„
Oulun	„	202	„	34	„
Turun ja Porin	„	243	„	13	„

Uudenmaan	läänissä	249	markkaa	72	penniä.
Mikkelin	„	256	„	71	„
Waasan	„	266	„	38	„
Hämeen	„	281	„	4	„

Ja jos mainitut verot jaetaan viljellyn maan laajuudelle, tulee itsekulleki tynnyrinalalle peltoa seuraava veromäärä:

Wiipurin	läänissä	1	markka	16	penniä.
Kuopion	„	1	„	78	„
Waasan	„	1	„	80	„
Mikkelin	„	2	„	7	„
Uudenmaan	„	2	„	66	„
Turun ja Porin	„	3	„	22	„
Hämeen	„	3	„	29	„
Oulun	„	3	„	55	„
	Koko Suomessa	2	markkaa	42	penniä.

Jos ylläolevat keskimäärät verrataan manttaalin suuruutta ilmaiseviin keskimääriin jokaisessa läänissä, näkyy, että esimerkiksi Uudenmaan läänissä, jossa manttaalin suuruus keskimäärin on 93,98 tynnyrinalaa viljeltyä maata, mainitut verot nousevat 249 markkaan 72 penniin keskimäärin manttaalilta, eli viljellyltä tynnyrinalalta 2 markkaan 66 penniin, mutta Hämeen läänissä, jossa manttaali keskimäärin on 85,46 tynnyrinalaa viljeltyä maata, 281 markkaan 4 penniin, eli 3 markkaan 29 penniin viljellyltä tynnyrinalalta. Myöski samassa läänissä ja lähellä toisiaan olevilla seuduilla rasittavat yleiset kruununverot monessa kohden hyvin epätasaisesti. Tarkempi, vaikka yksityisissä tapauksissa epätäydellinen katsaus tähän kuuluviin seikkoihin löytyy taululiitteessä N:o 24. Korkean maaveron suhteen manttaalilta, etenki Oulun läänissä, missä viljelty maa ylimalkaan on vähäinen, mainittakoon, että sanotussa läänissä pellonviljelyksellä on maalaisen taloudessa vähemmän tärkeä sija kuin muissa lääneissä, sekä että pellonlaajuuden pienuutta sentähden ei saa pitää liian korkean verotuksen osottajana. Syynä mainittujen verojen vähään määrään manttaalilta Wiipurin läänissä on, niinkuin viimeisessä alamaisessa viisivuotiskertomuksessa esiintuodaan, osaksi että suuressa osassa lääniä ei ole toimitettu isojakoa eikä perusteenmukaista verotusta, osaksi että verottomat rälssimanttaalit siellä ovat sekä ylipäänsä että suhteellisesti lukuisammat kuin missään muussa läänissä.

Maksamatta jääneet rästit nousivat Kuvernöörien kertomusten mukaan ainoastaan vuodelta 1883 melkoisempiin määriin. Suhteellisesti enimmältä oli näitä rästiä Uudenmaan läänissä. Eri vuosilta ne tekivät:

Vuonna 1881	35,624	markkaa	84	penniä
„ 1882	44,515	„	86	„
„ 1883	72,350	„	31	„
„ 1884	30,625	„	23	„
„ 1885	36,086	„	4	„
keskimäärin vuodelta	43,840	markkaa	66	penniä.

Vuosina 1877—1880 ne keskimäärin olivat nousseet 42,605 markkaan 67 penniin.

Yhdessä näitten, verokuormaa koskevien ilmotusten kanssa esiintuotakoon Prokuraatorinviraston vuosikertomuksista muutamia, oikeastaan ei kyllä tähän osastoon kuuluvia, tietoja siitä arviolla lasketusta kiinnitysvelasta, joka rasittaa maan tiluksia. Kihlakunnan-oikeuksissa myönnetyt kiinnitykset nousivat kymmenvuotiskaudelta 1876—1885 yhteensä 131,255,736 markkaan. Jaettuna eri vuotten ja yhteiskuntaluokkien ritariston ja aatelin, muitten säätyhenkilöjen sekä yhteisen kansan välille teki myönnettyjen kiinnitysten määrä:

Inscriptions hypothécaires allouées.

	Ritaristolle ja Aatelille. *Noblesse.*	Muille säätyhenkilöille. *Autres gens de conditions.*	Yhteiselle kansalle. *Paysans.*	Yhteensä. *Total.*
	Markkaa.			
Vuonna 1876	1,658,500	6,695,226	4,249,534	12,603,260
„ 1877	1,467,756	4,830,188	4,752,275	11,050,219
„ 1878	1,779,906	6,600,962	4,889,008	13,269,876
„ 1879	1,763,040	6,338,474	5,561,312	13,662,826
„ 1880	1,656,850	4,609,673	6,650,122	12,916,645
„ 1881	1,486,200	4,943,200	5,641,500	12,070,900
„ 1882	1,747,300	4,494,600	6,414,200	12,656,100
„ 1883	1,309,670	5,592,214	6,364,081	13,265,965
„ 1884	1,629,095	8,075,073	7,033,177	16,767,345
„ 1885	2,036,500	4,832,100	6,124,000	12,992,600
Keskimäärin	1,653,482	5,701,171	5,770,921	13,125,574

Kun vanhentumisaika on kymmenen vuotta, täytyy otaksua, että keskimäärä yllämainitulta aikakaudelta, eli noin 13 miljoonaa markkaa, on ollut se likimääräinen kiinnitysvelka, joka vuosittain on rasittanut tiluksia maassa viimeisenä ja edellisenä viisivuotiskautena.

Talonsavut. Armollisen kuulutuksen mukaan Tammik. 16 päivältä 1877 tulee Kuvernöörein, vuosikertomuksissaan läänien tilasta ja hoidosta, muun muassa ilmottaa vuoden kuluessa tapahtuneesta talonsavujen luvun enentymisestä taikka vähentymisestä. Tarvittavat tiedot näihin ilmotuksiin ovat asianomaisten kunnallisvirastojen annettavat määrättyjen kaavojen mukaan. Eri tavalla käsittämällä mitä talonsavulla on tarkotettu, ovat sanotut virastot kuitenki antaneet näitä ilmotuksia niin vaihtelevan laajuuden mukaan, ett'ei niitä ylipäätään ole voitu käyttää tarkotustansa varten, jona on ollut luotettavasti valaista itsenäisten maatilojen luvun vaihtelevaisuutta vuodesta vuoteen. Kuvernöörien ilmottamat loppusummat sentähden eivät pidäkään yhtä muitten, samassa asiassa tavattavien tietojen kanssa. Kuitenkaan eivät väärät tiedot näy olevan aivan lukuisat. Jos esimerkiksi kuvernöörien kertomusten ilmotukset verrataan Maanmittausylihallitukselle tulleisiin tietoihin niiden tilojen luvusta, jotka ovat syntyneet välijakojen kautta, saadaan vuosilta 1881—1885 seuraavat eriävät summat:

Tilanjaon kautta syntyneitä tiloja.

	Kuvernöörien kertomusten mukaan. „Talonsavuja“.	Maanmittausylihallitukseen tulleiden tietojen mukaan. „Tiloja“.
1881—1885	4,729.	3,959.

Verotettujen uutistalojen kautta on sitä paitsi puheena-olevana aikakautena talojen lukumäärään, kuvernöörein ilmotusten mukaan, tullut 94 lisää. Vastoin tätä enentymistä nähdään kuvernöörien vuosikertomuksissa seuraava vähentyminen: Muita talonsavuja yhdistämällä on tapahtunut vähennys 2,359:llä, autioiksi joutuneiden kautta 46:lla, joista sentään toisia lienee ruvettu uudestaan viljelemään; siis vähennys 2,405 talonsavua. Kun talonsavuja eli itsenäisiä, manttaaliin pantuja, maatiloja viime viisivuotiskauden lopussa oli 106,412, olisi siis, kuvernöörein antamien ilmotusten mukaan, äskenmainittuja tiloja 1885 lopussa löytynyt noin 108,800. Yhteenlaskemalla henkikirjoissa vuodelta 1886, jotka ovat tehdyt asiatilan mukaan edellisen vuoden lopussa, löytyviä manttaaliin pantuja eli eri talonnumeroilla merkittyjä tiloja, saadaan lähes 107,800 summaan nousevia itsenäisiä tiloja, joten siis syntyy ainoastaan 1,000 tilan erotus näitten laskutapojen tulosten välillä. Tämä erotus on helposti ymmärrettävä, kun sanotut virheellisyydet kuvernöörein ilmotuksissa ovat näkyneet riippuvan siitä, että muutamissa paikoin sanalla „talonsavu“ on käsitetty ei ainoastaan manttaaliin pantuja, itsenäisiä tiloja, vaan myöski tilalla asuvien asukasten, vuokraajaperheiden y. m. perhekuntia, jotka ylimalkaan, keräjäkappoja suoritettaissa, maksavat saman maksun kuin varsinainen talonomistaja ja jotka siis henkikirjoissa merkitään „maksavien talonsavujen“ sarekkeeseen erotukseksi „torpparien ynnä muitten“ ja „vapaista savuista“. Näin

ollen on 2, 3 taikka useampi n. s. talonsavu saattanut tulla luetuksi yhdelle manttaaliinpannulle tilalle. — Jos sitä vastoin itsenäisten tilojen lukumäärän arvosteluperusteeksi 1885 vuoden lopussa tehdään Maanmittausylihallitukselle tulleet ilmotukset tilanjaon kautta syntyneistä tiloista, saadaan loppunumero, joka ainoastaan vähän enemmällä kuin puolella toista sadalla nousee äskenmainittua, manttaaliluetteloista yhteenlaskulla saatua summaa korkeammalle.

1885 vuoden lopussa löytyviä itsenäisiä maatiloja, jaettuina eri lääneille, löytyi seuraava luku:

	Itsenäisiä maatiloja.	Josta kruunun.
Uudenmaan läänissä	7,289.	305.
Turun ja Porin läänissä	11,923.	767.
Hämeen „	7,895.	515.
Wiipurin „	28,395.	7,657.
Mikkelin „	8,992.	698.
Kuopion „	13,112.	1,400.
Waasan „	18,165.	386.
Oulun „	11,606 *).	2,421.
Koko Suomessa	107,737 *).	14,149.

Maanmittausylihallitukselle tulleiden ilmotusten mukaan on välijakojen kautta syntyneiden tilojen lukumäärä vuosina 1881—1885 ollut:

	Tiloja, jotka ovat		Tynnyrinalaa maata, joka on jaettu.	Manttaalia.
	syntyneet välijakojen kautta.	välijaettu.		
Vuonna 1881	744	395	153,534	71
„ 1882	510	206	135,455	53
„ 1883	932	396	207,409	79
„ 1884	717	278	140,894	60
„ 1885	1,056	399	196,668	104
Yhteensä	3,959	1,674	833,960	367

*) Tähän ei kuitenkaan ole luettu Sodankylän pitäjätä, josta erittäin-lueteltuja manttaaliluetteloja on puuttunut.

Veroa suorittamaan alkaneitten uutistalojen lukumäärä oli kuvernöörein vuosikertomusten mukaan seuraava:

	1881.	1882.	1883.	1884.	1885.	Summa.
Turun ja Porin läänissä	—	—	1	—	—	1
Hämeen „	—	—	—	24	—	24
Wiipurin „	5	13	—	—	—	18
Waasan „	2	2	1	1	—	6
Oulun „	3	7	7	15	13	45
Yhteensä	10	22	9	40	13	94

Toisiin yhdistettyjä talonsavuja mainitaan sanotuissa kertomuksissa eri vuosina löytyneen seuraava luku:

Vuonna 1881	613.
„ 1882	458.
„ 1883	506.
„ 1884	333.
„ 1885	449.
Yhteensä	2,359.

Autioiksi joutuneet tilat jakautuivat eri lääneille seuraavan taulun mukaan:

	1881.	1882.	1883.	1884.	1885.	Summa.
Wiipurin lääni	—	1	9	—	—	10
Mikkelin „	—	—	—	—	2	2
Kuopion „	—	1	—	3	—	4
Oulun „	8	9	5	8	—	30
Yhteensä	8	11	14	11	2	46

Wiipurin läänissä autioiksi joutuneista tiloista kuului koko 8 tilaa Salmin kihlakuntaan ja Oulun läänissä sanottiin useimpien löytyneen Oulun, Haapajärven ja Lapin kihlakunnissa.

Tilusten lohkomisia on näinä viitenä vuonna tapahtunut yhteensä 121, joista 17 vuonna 1881, 30 kumpanakin vuonna 1882 ja 1884, 18 vuonna 1883 ja 26 vuonna 1885. Armollisen asetuksen kautta 19 päivältä helmikuuta 1883 toimeenpantiin paljon yksinkertaisempi menettelytapa sekä vähennetyt kustannukset maanlohkomisen suhteen, joka myöski enensi maanlohkojen vuotisen lukumäärän. Kuitenkaan ei ainakaan vielä sanottavassa määrässä ole saavutettu tälläisten maan-

lohkojen vuotisen lukumäärän. Kuitenkaan ei ainakaan vielä sanottavassa määrässä oli saavutettu tälläisten maanlohkojen myöntämisen varsinaista tarkotusta, jona on ollut valmistaa tilattomalle kansalle mahdollisuutta oman mökin hankkimiseen, koska useimpia maanlohkoja on tehty säätyhenkilöin, etenki kaupunkilaisten, hyväksi. Maanlohkojen luku teki Maanmittausylihallituksen ilmotuksen mukaan vuonna 1881 53, vuonna 1882 42, vuonna 1883 35, vuonna 1884 71 ja vuonna 1885 74. Uudenmaan läänissä tapahtui näitä sanottuina vuosina yhteensä 69, Turun ja Porin läänissä teki niiden luku 24, Hämeen läänissä 16, Wiipurin läänissä 105, Mikkelin läänissä 16, Kuopion läänissä 3, Waasan läänissä 29, Oulun läänissä 14. Suuri maanlohkojen lukumäärä Wiipurin läänissä riippuu niiden Pietarista muuttaneiden kesävierasten lukuisuudesta, jotka itselleen ovat ostaneet huviloita sanotussa läänissä.

Wiisivuotiskauden kuluessa perinnöksi ostettujen tilojen luku tekee kuvernöörein kertomusten mukaan 2,880 ja niiden yhteenlaskettu manttaalimäärä 335. Keisarillisen Senaatin antamien perintökirjojen luku teki samana aikana 3,782. Waikka kuvernöörein antamia tietoja tapahtuneista perinnöksi-ostoista ei saa ajatella välttämättömästi yhtäpitäviksi joka vuodelta annettujen perintökirjojen kanssa, koska perintökirja annetaan vasta sitte kun perinnöksi-osto on tapahtunut sekä lunastus maksettu ja siis usein vasta seuraavana vuonna, on kuitenki luultavaa, äskenmainittujen lukujen suuresta eriäväisyydestä päättäen, että joku puutteellisuus kuvernöörien kertomuksissa on ollut syynä äskensanottuun alhaiseen numeroon. Toimitetut perinnöksi-ostot ja annetut perintökirjat nousivat kunaki vuosista 1880—1885 seuraavaan lukuun:

	Perinnöksi-ostoja Kuvernöörein ilmotusten mukaan.	Keisarillisen Senaatin antamia perintökirjoja.
Vuonna 1880	481.	557.
„ 1881	362.	972.
„ 1882	998 ½.	946.
„ 1883	415.	531.
„ 1884	682.	944.
„ 1885	421 ½.	389.

Eri lääneille jakaantuivat, kuvernöörein kertomusten taululiitteissä löytyvien ilmotusten mukaan, perinnöksi-ostetut tilat 1881—1885 seuraavasti:

Terres domaniales devenues censuelles par achat.

Läänit.	1881.		1882.		1883.		1884.		1885.		Yhteensä kaikkina viitenä vuonna. *Toutes les cinque années.*	
	Tilojen luku. Nombre de propriétés.	Vastaava manttaaliluku. Valeur en mantal.	Tilojen luku. Nombre de propriétés.	Vastaava manttaaliluku. Valeur en mantal.	Tilojen luku. Nombre de propriétés.	Vastaava manttaaliluku. Valeur en mantal.	Tilojen luku. Nombre de propriétés.	Vastaava manttaaliluku. Valeur en mantal.	Tilojen luku. Nombre de propriétés.	Vastaava manttaaliluku. Valeur en mantal.	Tilojen luku. Nombre de propriétés.	Vastaava manttaaliluku. Valeur en mantal.
Uudenmaan	8	0,84	4	0,42	7	0,71	8	1,72	5	1,50	32	5,19
Turun ja Porin . . .	7	1,33	[1]) 8 ½	2,01	13	3,25	9	1,17	5 ½	1,71	43	9,47
Hämeen	21	4,10	15	3,40	13	2,16	13	2,59	27	5,25	89	17,50
Wiipurin	213	25,55	800	81,92	193	19,63	420	58,54	195	17,36	1,821	203,00
Mikkelin	39	3,76	32	3,85	16	1,74	28	2,20	24	2,50	139	14,05
Kuopion	44	3,94	48	4,69	72	6,42	73	6,31	47	3,90	284	25,26
Waasan	12	1,14	9	1,60	35	2,40	30	3,76	25	2,85	111	11,75
Oulun	18	4,38	82	11,27	66	8,31	101	13,80	93	11,24	360	49,00
Yhteensä	362	45,04	998 ½	109,16	415	44,62	682	90,09	421 ½	46,31	2,879	335,22

Sitäpaitsi yksi kruununtorppa ilman manttaalitta.

Suomen Keisarillisen Senaatin Kamari-Toimituskunnan kertomuksen mukaan 1880—1887 jakautuivat annetut perintökirjat eri lääneille seuraavasti:

	1881.	1882.	1883.	1884.	1885.	Yhteensä.
Uudenmaan lääni	8	7	7	9	6	37
Turun ja Porin „	8	10	13	11	14	56
Hämeen „	24	17	13	18	28	100
Wiipurin „	810	726	306	661	143	2,646
Mikkelin „	39	43	16	28	35	161
Kuopion „	46	46	88	72	51	303
Waasan „	19	12	23	31	16	101
Oulun „	18	85	65	114	96	378
Yhteensä	972	946	531	944	389	3,782

Maanmittaus ja isojako. Tämän viisivuotiskauden kuluessa on keskimäärin 80 vanhempaa ja nuorempaa komissionimaanmittaria, 24 maanmittausauskultanttia ja 56 oppilasta vuosittain ollut osallisena isojako- ja maanmittaustöissä. He ovat mitanneet 1,703,908 tynnyrinalaa tiluksia, paaluttaneet rajoja, joiden yhteenlaskettu pituus tekee 147,499,667 jalkaa, pystyttäneet 121,064 pyykkiä ja lopettaneet isojaon 168 jakopiirissä. Mittaukset ovat käsittäneet seuraavan laatuisia tiluksia:

Terres arpentées pendant la période.

	Peltoa. *Terres arables.*	Niittyä. *Prairies.*	Metsämaata. *Forêts.*	Järviä. *Lac's.*	Yhteensä. *Total.*
	Tynnyrinalaa (à 0,49364 hectares).				
1881	16,013	29,279	170,104	5,572	220,968
1882	16,124	36,789	268,719	8,619	330,251
1883	12,552	31,896	398,229	15,043	457,720
1884	17,407	28,199	284,142	9,554	339,302
1885	15,913	31,168	301,008	7,578	355,667
Yhteensä	78,009	157,331	1,422,202	46,366	1,703,908

Lopetetut isojaot ovat käsittäneet:

Partage des terres.

	Jakopiirejä. *Partages.*	Taloja. *Propriétés.*	Manttaalia. *Mantal.*	Tynnyrinalaa. (à 0,49364 hectares).
1881	52	580	187	937,406
1882	22	196	59	164,106
1883	29	192	52	135,563
1884	28	248	82	132,384
1885	37	336	122	220,956
Yhteensä	168	1,552	502	1,590,415

Paitsi muita maanmittaukseen kuuluvia toimia on lisäksi, kuten ja mainittiin, 1,674 tilaa välijaettu sekä 121 maanlohkomista tehty.

Kruunun tulot. Kuten ja on sanottu, ovat verot tämän viisivuotiskauden kuluessa selvitetyt ilman sanottavitta rästeittä. Niiden lääninrahastoihin suoritetut, maksettaviksi kirjotetut määrät tekivät eri vuosilta kuvernöörein vuosikertomuksia seuraavain taulujen mukaan:

Impôts directs de l'Etat.

	1881.		1882.		1883.		1884.		1885.	
	Markkaa.	p.	Markkaa.	p.	Markkaa.	p.	Markkaa.	p.	Markkaa.	p.
Vakinainen maavero. *Impôt foncier ordinaire*	2,567,800	86	2,574,394	24	2,570,038	47	2,533,225	05	2,538,530	19
Kruununkymmenys. *Dîme de la couronne*	428,103	07	462,462	70	458,893	92	462,127	04	454,481	04
Vakanssivero sotamies- ja pursimiesruoduista sekä rustholleista. *Droits de vacance*	1,470,443	22	1,504,677	23	1,495,624	56	1,494,341	55	1,467,632	29
Suostuntavero. *Impôt sur le revenu*	950,550	90	1,192,685	98	1,200,594	20	992,743	83	1,012,532	30
Henkivero. *Cote personelle*	1,470,564	58	1,558,750	95	1,551,625	66	1,539,518	55	1,552,745	—
Arentirahat. *Revenu des terres de l'État*	571,946	03	562,197	36	556,215	18	574,051	59	557,427	82
Muu ylöskanto. *Autres recettes*	733,92	23	783,880	68	954,651	30	739,566	60	654,310	98
Yhteensä. *Total*	8,193,332	89	8,639,049	14	8,787,643	29	8,335,574	21	8,237,659	62
Vähennys. *A défalquer des recettes*	161,136	83	165,913	09	164,240	47	129,902	02	140,510	14
Vuoden lopussa maksamatta olevia rästejä. *Restes*	35,624	84	44,515	86	72,350	31	30,626	23	36,086	04

Suomen yleisiin valtiovaroihin (valtio- ja sotilasrahastoihin) kuuluvat kaikki tulot nousivat, pääoma-laskujen mukaan sanotuista varoista, jotka ovat vuosilta 1881—1885 julkaistu Valtiovarain-Toimituskunnan kertomuksessa Suomen 1885 ja 1888 kokoontuneille säädyille valtiovaraston tilasta, seuraaviin määriin:

Récettes de l'État en 1881—1885.

	1881.		1882.		1883.		1884.		1885.	
	Markkaa.	p.	Markkaa.	p.	Markkaa.	p.	Markkaa.	p.	Markkan.	p.
Tulot valtion-tiluksista ja muusta valtion omaisuudesta. Kuninkaankartanoiden, puustellien ja muiden tiluksien sekä kalastusten arennit. (*Actifs de l'État*)	579,148	54	613,112	73	587,282	51	604,752	85	597,880	79
Kruununmetsät. (*Forêts de l'Et.*)	1,001,276	79	1,384,709	73	1,048,707	79	895,006	29	1,279,187	31
Korot ja kuolet. Suomen pankille annetusta lainasta. (*Intérêt*)	264,000	—	259,200	—	254,400	—	249,600	—	244,800	—
Maksu lahjotusmaista. (*Donations*)	110,992	25	139,107	10	78,157	14	84,011	29	103,289	73
Erityiset korot ja maksut lainatuista varoista, agio myödyistä oblig. y.m. (*Intér., amortiss. etc.*)	786,522	31	880,149	39	986,094	49	800,847	99	806,311	84
Suorakohtaiset verot (*Impôts directs*):										
Maaverot	4,630,892	88	4,693,533	44	4,677,965	30	4,695,021	99	4,631,290	87
Elinkeinoverot.	372,070	99	392,763	38	391,126	27	399,850	93	316,731	25
Henkivero	1,498,113	02	1,564,661	82	1,548,438	40	1,559,990	84	1,557,042	14
Välikohtaiset verot ja ulosteot (*Impôts indirects*)	13,224,445	23	14,775,002	92	14,334,151	69	15,538,072	18	14,091,615	72
Maksut erityisten valtiolaitosten käyttämisestä (*chemins de fer, poste etc.*)	10,948,866	88	12,411,279	19	12,025,107	56	11,955,582	19	11,043,182	65
Eri ylöskantoja (*Impôts divers*)	1,003,872	83	1 314,217	87	936,510	18	932,179	02	936,180	43
Yhteensä	34,420,201	72	38,427,737	57	36,867,941	33	37,714,915	57	35,607,512	73

VI. Yhteiskunnalliset ja kunnalliset olot.

Kaupunkien ja maalaiskuntien tulot ja menot. Se vilkas elinkeino-elämä, joka kaupungeissa on syntynyt 31 p. maaliskuuta 1879 annetun elinkeinolain vapauttavien määräysten johdosta, sekä se itsehallitus, joka niille on myönnetty armollisten asetusten kautta 8 p:ltä joulukuuta 1873 ja 5 p:ltä elokuuta 1883,

ovat, kuten on voitu arvata, suuressa määrässä jouduttaneet kaupunkien sisällisten talous- ja yhteiskunta-olojen kehittymistä. Osanotto kunnallisten kysymysten ratkaisemiseen on seki puolestaan melkoisesti virkistyttänyt harrastusta yleisten yhteiskunnallisten kysymysten sekä perustuslaillisen valtio-elämän kehittymisen suhteen. Uusilta kaupunginhallituksilta ovat etenki semmoiset kysymykset kuin kansanvalistuksen edistäminen kunnissa, uutten koulujen ja parempien kouluhuoneusten perustaminen, juoppouden ehkäiseminen, ajanmukaisemman terveys- ja vaivaishoidon toimeensaanti, saavuttaneet vilkasta kannatusta.

Luonnollista on, että kaikilla näillä aloilla tarvittavat parannustoimet ovat vaatineet suurempia menoja. Kaupunkien kaikki menot vuonna 1880 nousivat kyllä vähän yli 800,000 markkaa korkeammalle kuin vuonna 1885 eli 6,630,341 markkaan 3 penniin edellisenä ja 5,804,116 markkaan 91 penniin viimemainittuna vuonna, mutta 1880 vuoden korkeaan lukuun on, satunnaisena menona Helsingin kaupungilta, luettu lunastussumma sen vesijohtolaitoksesta, joka nousi yli 1 miljoonan markan, sekä kaupunkein yhteenlasketut, 583,452 markkaan 68 penniin nousevat kustannukset sotaväenmajotuksesta, jotka kustannukset v. 1885 tekivät 5,572 markkaa 80 penniä. Muista tärkeimmistä menoista on lisäys kaupunkien maksuissa verrattain melkoinen, niinkuin hallinnosta, lainkäytännöstä, poliisista ja ylöskannosta, jotka v. 1880 vaativat 1,196,135 markkaa ja 1885 1,456,941 markkaa 3 penniä; koululaitoksesta — v. 1880 565,984 markkaa 84 penniä, v. 1885 759,358 markkaa 41 penniä; terveys- ja sairashoidosta — v. 1880 135,689 markkaa 88 penniä, v. 1885 156,957 markkaa 80 penniä. Näitä lisääntyneitä menoja ovat korvanneet osittain vastaava lisäys eri tulolähteissä, niinkuin tulo kulusta ja liikkeestä, joka on noussut 1,195,349 markasta 63 pennistä v. 1880 1,390,436 markkaan 35 penniin v. 1885, osittain erityisiin satunnaisiin tarkotuksiin, niinkuin uutisrakennuksiin, kadunkorjauksiin y. m. yrityksiin otetut lainat, joten sanottavaa korotusta takseerauksessa tämän aikakauden kuluessa ei ole tapahtunut. Takseerauksen kautta saadut varat nousivat nimittäin kaikissa kaupungeissa v. 1885 2,049,206 markkaan 8 penniin, jota vastoin 1,961,576 markkaan 21 penniin v. 1880. Kuitenki on takseerauksen paino käynyt tuntuvammaksi verotetuille, sikäli kuin takseerausmäärä vero-äyriltä ylimalkaan on korotettu ja vero-äyrin summa puheena olevana aikakautena vähennetty. V. 1880 vaihteli nimittäin vero-äyrin summa 500 ja 100 markan välillä sekä nousi keskimäärin 275 markkaan. Mutta armollinen asetus 15 p:ltä elokuuta 1883 määräsi, että vero-äyri ei saa nousta 400 markkaa korkeammaksi eikä aleta 200 markkaa alemmaksi, samassa kuin myös säädettiin, että ainoastaan 1 vero-äyriin nouseva tulo oli vapaa kaikesta takseerauksesta, sekä 2 vero-äyrin tulo takseerattava niinkuin yhdestä vero-äyristä, 3 vero-äyrin niinkuin 2:sta, mutta 4:ää taikka useampaa vero-äyriä vastaava tulo, niinkuin ennenki, täydestä vero-äyrien luvusta. Uusia veroäyrisummia määrättäissä alennettiin tämän johdosta nämät ylimalkaan keskimäärin kaikissa kaupungeissa

254 markkaan, jonka ohessa verotettujen lukumäärän vähentäminen korotti takseerausmäärän joka vero-äyriltä. Vero-äyrin määrä v. 1885 oli muutoin 5 kaupungissa 400 markkaa, 9 kaupungissa 300 markkaa, 2 kaupungissa 250 markkaa ja 21 kaupungissa 200 markkaa. V. 1880 se oli määrätty 3:ssa kaupungissa 500:ksi, 5:ssä 400:ksi, 12:ssa 300:ksi, 1:ssä 250:ksi, 7:ssä 200:ksi ja 6:ssa 100:ksi markaksi. Erityisiä ilmotuksia Suomen kaupunkikuntien tärkeimmistä menoista ja tuloista löytyy taululiitteissä N:ot 27 ja 28.

Taululiitteessä N:o 26 annetaan tietoja maalaiskuntien tuloista ja menoista. Kuten edellisessä viisivuotiskertomuksessa sanotaan, käsittävät nämät ilmotukset ainoastaan niitä ylöskantoja ja menoja, joista kunnallishallitukset pitävät huolta. Kun kuitenki useimmat raskaanpuoliset ulosteot suoritetaan luonnossa, ja useat maksut, niinkuin papiston, tuomarien ja lautamiesten palkat y. m. useimmissa paikkakunnissa ovat palkansaajain itsensä kannettavat eivätkä siis löydy kunnallishallitusten tilikirjoissa, ei kysymyksessä olevia ilmotuksia saa pitää tosiasiassa maalaiskuntien kaikkia tuloja käsittävinä, vaan ainoastaan kunnallishallitusten kirjanpidossa löytyviä.

Seuraavassa taulussa ilmaistaan lyhyt yhteenveto näistä maalaiskuntien tuloista ja menoista vuosilta 1880—1885.

Maalaiskuntien tulot. — *Les revenus des communes rurales.*

	Ulostakseerattuja veroja. *Taxes sur le revenu et sur les propriétés.*		Arentituloja, korkoja, lahjotuksia ja testamenttejä. *Actifs des communes.*		Muita tuloja. *Autres recettes.*		Yhteensä. *Total.*	
	Markkaa.	p.	Markkaa.	p.	Markkaa.	p.	Markkaa.	p.
Vuonna 1880	1,768,450?	01	109,309?	84	328,639?	55	2,230,774	40
„ 1885	2,550,605	06	198,145	37	525,580	35	3,274,330	78

Maalaiskuntien menot. — *Dépenses des communes rurales.*

	Kunnallishallitukseen. *Administration.*		Kirkolle, papistolle ja kirkonpalvelioille. *Clergé.*		Tuomarille, lautamiehille ja maalaispoliisille. *Sûreté.*		Koulutoimeen. *Instruction publique.*		Kyydinpitoon, kestikievareille ja teiden kunnossapitoon. *Entretien des chemins, poste etc.*		Muita menoja. *Autres dépenses.*		Yhteensä. *Total.*	
	Markkaa.	p.	Markkaa.	p.	Markkaa.	p.	Markkaa.	p.	Markkaa.	p.	Markkaa.	p.	Markkaa.	p.
Vuonna 1880	238,449	28	362,104	54	77,409	95	341,694	89	386,200	23	1,047,845	12	2,453,704	01
„ 1885	238,132	78	270,044	12	28,927	80	489,543	62	532,398	87	1,565,025	48	3,124,072	67

Uudet rakennukset. Kuvernöörein antamien tietojen mukaan ovat kaupunkein eli seurakuntain vv. 1881—1885 tekemät uudet rakennukset maksaneet:

	Kaupungeissa.		Maalaiskunnissa.		Yhteensä.	
	Markkaa.	p.	Markkaa.	p.	Markkaa.	p.
Vuonna 1881	221,975	21	772,133	49	994,108	70
„ 1882	21,600	—	390,596	60	412,196	60
„ 1883	440,815	03	594,821	14	1,035,636	17
„ 1884	221,056	18	739,151	49	960,207	67
„ 1885	921,081	70	753,771	43	1,674,853	13

Suuremmista rakennuksista, joita sanottuin vuosien kuluessa on rakennettu, mainittakoon *kirkkoja:* Jyväskylän maaseurakunnassa 2, Kontiolahdella, Kiteellä (kivestä ei valmiiksi saatu), Miehikkälässä (kivestä), Rautjärvellä, Heinjoella (kivestä), Tampereella (kivestä) ja Sipoossa (kivestä); *kellotapulirakennuksia* Uuraisissa, Räisälässä, Anttolassa, Karkussa ja Korpilahdella (ei valmiiksi saatu); uusia *raastupia* Nikolainkaupungissa, Kuopiossa ja Sortavalassa. Uusia *kansakoulurakennuksia* on tämän viisivuotiskauden kuluessa rakennettu yhteensä 148, joista 11 Uudenmaan, 32 Turun ja Porin, 17 Hämeen, 17 Wiipurin, 12 Mikkelin, 14 Kuopion, 25 Waasan ja 20 Oulun läänissä. Lainajyvämakasiinejä on yhteensä rakennettu 11. Aikakauden kuluessa rakennetuista kansakouluista mainittakoon erittäin Wiipurin kaupungissa löytyvä, jonka kustannukset ilmotetaan nousseen 376,423 markkaan.

Korjauksista ja uudesta-rakennuksista ilmotetaan kaupunkien eli seurakuntain maksaneen:

Vuonna 1881	130,410	markkaa	71	penniä
„ 1882	151,209	„	88	„
„ 1883	169,432	„	12	„
„ 1884	207,360	„	41	„
„ 1885	208,296	„	80	„

Pappien puustellien ja kansakoulurakennusten toisinrakentamiset ja korjaukset tekevät suurimman osan näistä summista.

Rahaliike ja lainalaitokset. Waikka viisivuotiskausi 1881—1885 on kiitettävä verraten hyvistä viljavuosistaan, jos vain vuosi 1881 luetaan pois, oli kuitenki asialiikkeelle maassa, niinkuin jo ylempänä on mainittu, suuressa määrässä

esteenä vuodesta 1881 alkaneet ahtaat kauppaseikat ulkomaalla sekä Suomen vientitavarain niistä riippuva hinnanalennus. Tätä laimentavaa vaikutusta enensi vielä, niinkuin myöski on selitetty, muuttuneet tulliseikat Wenäjän suhteen, jotka astuivat voimaan syyskuun keskipaikoilta 1885, mutta joita jo kauvan ennen oli pelätty ja jotka sen kautta jo aikaisemmin tavallansa olivat vaikuttaneet asioimistoimeen, erittäin niissä teollisuushaaroissa, joilla oli menekkinsä Wenäjälle. Erittäin vaihtelevat kurssiseikat tämän maan suhteen tuottivat myös suuren epävarmuuden rahaseikkoihin ylipäänsä, kun Suomen etevin vienti- ja tuontipaikka oli juuri sanottu maa. Käytettäviä pää-omia, joita jo vuodesta 1880 silloisten maalle onnellisten kauppaseikkojen kautta löytyi viljalta, lisääntyi yhä edelleen ja, kun ulkomaiden arvopaperien kurssi ylipäänsä aleni, sijotettiin niitä maahan, etenki pankkeihin. Sisäänpanosten yhteenlaskettu summa juoksevalla tilillä nousi molemmille suuremmille yksityispankeille, Yhdys- ja Pohjoismaiden osakepankille

vuonna	1880	56,8	miljoonaan markkaan.
„	1881	63,5	„ „
„	1882	69,2	„ „
„	1883	74,0	„ „
„	1884	76,0	„ „
„	1885	84,3	„ „

Kaikissa maan yksityispankeissa itsekunki vuoden lopulla löytyvien sisäänpanosten summa talletus- ja juoksevalla tilillä teki

vuonna	1880	41,0	miljoonaa markkaa.
„	1881	47,3	„ „
„	1882	51,6	„ „
„	1883	55,7	„ „
„	1884	58,9	„ „
„	1885	64,0	„ „

Diskonteerausta laajentamalla sekä ostamalla enemmän ulkomaiden obligationeja koettivat pankit sijottaa tulvailevaa rahanpaljoutta, mutta pakotettiin sen ohessa alentamaan lainaliikkeensä korkomäärää. Lainoista parhainta vakuutta vastaan aleni tämä määrä 6:sta prosentista 1879 5 $^1/_2$ ja 4 $^1/_2$ prosenttiin v. 1880, nousi taas vuoden 1882 kuluessa 5 % prosenttiin, mutta aleni 1883 4 $^1/_2$:een. Etenki lainoilta, joitten vakuutena oli obligationit, oli korkomäärä vaihteleva. Diskontokorko Suomen pankissa oli vekselein laadun ja maksu-ajan mukaan: vuoden 1880 edellisellä osalla 5, 5 $^1/_2$ ja 6 %, jälkimäisellä 4 $^1/_2$, 5 ja 6 %, joka korkomäärä Huhtikuun keskipaikkeilla 1882 korotettiin 4 $^1/_2$, 5 $^1/_2$ ja 6 prosenttiin, mutta elokuun 9 päivästä 1883 taas alennettiin 4 $^1/_2$, 5 ja 6 prosenttiin. Talletuskorko sekä juoksevan tilin korkomäärä yksityisissä pankeissa pysyi koko aika-

kautena 4 1/2 prosentin korkuisena talletuksesta kuuden kuukauden ylössanomisajalla sekä 2 prosentin korkuisena sisäänpanosta juoksevalle tilille.

Pankeissa löytyvä obligationimäärä, Suomen pankki myös lukuun otettuna, oli vuoden lopulla:

	Kaikissa pankeissa löytyvä obligationimäärä.	Siitä Suomen pankissa.
Vuonna 1879 . . .	10,4 miljoonaa markkaa	4,7 miljoonaa markkaa
„ 1880 . . .	16,8 „ „	8,8 „ „
„ 1881 . . .	24,1 „ „	13,2 „ „
„ 1882 . . .	30,1 „ „	17,5 „ „
„ 1883 . . .	24,6 „ „	16,0 „ „
„ 1884 . . .	24,9 „ „	15,2 „ „
„ 1885 . . .	26,0 „ „	15,5 „ „

ja Suomen pankissa sekä Yhdys- ja Pohjoismaiden osakepankissa diskonteerattujen kotimaisten (paikkakunnallisten) vekselein summa teki:

	Suomen pankissa, Yhdys- ja Pohjoismaiden osakepankissa diskonteerattujen paikkakunnallisten vekselien summa.	Siitä Suomen Pankissa.
Vuonna 1880 . . .	71,2 miljoonaa markkaa	26,6 miljoonaa markkaa.
„ 1881 . . .	84,1 „ „	29,6 „ „
„ 1882 . . .	97,3 „ „	31,4 „ „
„ 1883 . . .	102,8 „ „	32,9 „ „
„ 1884 . . .	101,4 „ „	32,0 „ „
„ 1885 . . .	106,7 „ „	33,9 „ „

Suomen pankin tila oli muutoin lopulla itsekutakin vuotta 1881—1885 seuraava:

Situation de la banque de la Finlande à la fin des années sous-dites.

	1881.		1882.		1883.		1884.		1885.	
	Markkaa.	p.	Markkaa.	p.	Markkaa.	p.	Markkaa.	p.	Markkaa.	p.
Varoja.										
Kovaa rahaa *(L'encaisse métallique)*, kultaa	18,687,142	4	20,316,955	51	21,026,673	63	21,565,910	45	21,647,362	85
hopeata	8,193,020	68	5,790,050	68	5,819,261	32	5,899,969	27	5,859,858	95
kuparia	151,928	6	122,869	28	139,203	28	124,491	53	109,239	81

	1881.		1882.		1883.		1884.		1885.	
	Markkaa.	p.	Markkaa.	p.	Markkaa.	p.	Markkaa.	p.	Markkaa.	p.
Koronkantavia valtiopapereita ja obligat. ulkomaan rahassa (*Titres de rentes, obligations etc*)	13,143,859	33	17,394,050	55	15,981,309	05	15,222,631	54	15,457,055	61
Saamisia pankin asiamiehiltä ulkomailla (*Créances sur les correspondants à l'étranger*) .	20,298,418	74	11,749,945	98	17,124,386	63	16,151,253	65	11,048,563	19
Salkussa vekseleitä ulkomaan ja Venäjän rahassa (*Lettres de change*)	1,302,289	10	1,007,676	03	522,347	48	270,594	67	380,435	18
Venäjän ja ulkomaan arvopapereita (*Valeurs russes*) . . .	909,628	31	793,621	07	581,001	63	312,616	53	495,112	10
Ulkona olevia lainoja (*Créances à l'interieur*): veksel. salkussa	10,669,066	80	10,762,992	92	11,434,016	65	11,318,381	07	11,588,147	20
hypoteekilainoja	5,205,423	35	6,625,179	23	6,508,275	04	6,984,267	79	6,483,674	—
alkuperäisiä lainoja	2,219,564	97	2,100,527	56	1,365,828	26	1,240,532	08	1,150,195	05
kassakreditiivejä, ulkona olevia	2,168,027	65	2,218,006	23	2,060,733	34	3,078,330	30	2,738,306	30
Muita varoja (*Autres actifs*). .	1,444,688	57	1,417,962	62	1,728,326	81	1,496,543	46	1,569,348	30
Yhteensä	84,393,057	60	80,299,837	66	84,291,363	12	83,665,522	34	78,527,298	54
Vastattavia.										
Liikkeessä oleva setelistö (*Billets en circulation*)	44,793,784	—	45,071,140	—	47,149,332	—	44,968,984	—	41,047,873	—
Pano- ja ottotili (*Comptes courants et lettres à vue*) . . .	10,600,726	26	4,332,945	53	10,838,335	87	10,835,565	80	7,855,246	—
Talletuksia (*Dépôts*)	139,195	11	15,000	—	—	—	—	—	—	—
Postilähetysvekseleitä (*Lettres de change*)	867,309	01	1,224,660	39	846,365	50	1,090,980	50	1,075,191	03
Ulosottamattomia kuoletuksia ja väliaikaiskuitteja (*Annuités*)	96,393	46	121,957	85	174,803	31	146,648	05	142,464	25
Laina Suomen valtiolaitokselta (*Dû à l'État amortissable en 50 ans*)	3,480,000	—	3,360,000	—	3,240,000	—	3,120,000	—	3,000,000	—
Pankin kantarahasto (*Capital*).	6,000,000	—	6,000,000	—	6,000,000	—	6,000,000	—	6,000,000	—
„ vararahasto (*Fondes de reserve*)	9,000,000	—	9,000,000	—	9,000,000	—	9,000,000	—	9,000,000	—
Käyttämättömiä voittorahoja (*En caisse*)	8,513,217	10	10,134,133	89	5,848,719	74	7,307,064	65	9,208,678	92
Pankin kiinteimistö ja kaluvarat (*Biens meubles et immeubl.*)	902,432	66	1,040,000	—	1,193,806	70	1,196,279	34	1,197,845	34
Yhteensä	84,393,057	60	80,299,837	66	84,291,363	12	83,665,522	34	78,527,298	54

Pankin koko rahaliike oli:

Vuonna 1881	325,834,879	markkaa	10	penniä.
„ 1882	372,429,891	„	24	„
„ 1883	337,519,613	„	88	„
„ 1884	326,471,894	„	14	„
„ 1885	338,602,088	„	25	„

Aikakauden kuluessa pankki on enentänyt sivupankkiensa luvun yhdellä pankinkonttorilla Joensuussa; sitä vastoin asioimistot Käkisalmessa ja Sortavalassa ovat lakkautetut, niin että konttoreja 1885 vuoden lopulla oli 10, nimittäin: Pääkonttori Helsingissä, konttorit Turussa, Porissa, Nikolainkaupungissa, Oulussa, Kuopiossa, Wiipurissa, Tampereella, Pietarissa ja Joensuussa.

Tulokset pankin toimesta olivat:

Recettes de la banque.

	Vuoden bruttotulo. *Recettes brutes.*		Palkkoja sekä muita kustannuksia ja poispyyhityitä saatavia y. m. *Frais d'administration, décomptes etc.*		Pankin puhdas voitto. *Bénéfice net.*	
	Markkaa.	p:niä.	Markkaa.	p:niä.	Markkaa.	p:niä.
Vuonna 1881	2,511,440	26	819,755	14	1,691,685	12
„ 1882	2,578,417	4	563,444	26	2,014,972	78
„ 1883	2,725,290	25	702,356	70	2,022,933	55
„ 1884	2,745,412	85	985,054	30	1,760,358	55
„ 1885	2,900,870	89	748,149	62	2,152,721	27

Vaikka kyllä huonot kauppaseikat ovat maan yksityispankeille tehneet vaikeaksi luotettavasti ja edullisesti panna heille uskotut varat korkoa kasvamaan, ovat he kuitenki, niinkuin jo yllä on mainittu, melkoisessa määrässä näinä vuosina koonneet ja korkoa kasvavaksi tehneet yleisön säästövaroja sekä liikeseisahuksen kautta käytettäviksi joutuneita pää-omia. Viisaan hallinnon kautta he myöski ovat välttäneet kovin turmiollisia tappioita, jos kohta asianhaarat ovat vaikuttaneet, että niitä viime vuosina on tapahtunut entistä suuremmassa määrässä.

Vanhin Suomen yksityisistä pankeista, *Yhdyspankki,* on harjottanut liikennettään, paitsi pääkonttorin kautta Helsingissä, 20 haarakonttorin kautta maamme kaupungeissa, nimittäin Turun, Porin, Nikolainkaupungin, Pietarsaaren, Kokkolan, Praahen, Oulun, Tornion, Tampereen, Hämeenlinnan, Porvoon, Loviisan, Haminan,

Wiipurin, Sortavalan, Kuopion, Joensuun, Mikkelin, Jyväskylän ja Tammisaaren kaupungeissa.

Pankin koko rahaliikenne debet- ja kreditpuolella teki:

Vuonna 1881	761,848,238	markkaa	45	penniä.
„ 1882	848,419,550	„	95	„
„ 1883	903,775,087	„	52	„
„ 1884	979,925,615	„	53	„
„ 1885	1,064,488,362	„	89	„

Pankin tulon liikkeestä osottaa seuraava taulu:

	Vuoden bruttotulo. *Recettes brutes.*		Palkkoja, kustannuksia, ulostekoja ja poispyyhityitä saatavia y. m. *Frais d'administration, décomptes etc.*		Pankin puhdas voitto. *Bénéfice net.*	
	Markkaa.	p:niä.	Markkaa.	p:niä.	Markkaa.	p:niä.
Vuonna 1881	1,119,854	9	401,091	75	718,762	34
„ 1882	1,169,632	96	438,855	18	730,777	78
„ 1883	1,568,404	5	850,990	91	717,413	14
„ 1884	1,477,596	56	618,678	43	858,918	13
„ 1885	1,342,954	42	565,281	15	777,673	27

Sen tila 31 p. Joulukuuta 1885 oli seuraava:

Situation de la banque de l'union au 31 Décembre 1885.

	Markkaa.	p:niä.		Markkaa.	p:niä.
Varoja.			Vastattavia.		
Kotimaan vekseleitä . . .	14,416,446	10	Osake-pääoma	3,000,000	—
Ulkomaan „	945,659	7	Vararahastot	3,618,644	93
Lainoja	7,421,403	81	Talletukset	31,344,969	—
Kassakreditiivejä	4,166,066	91	Juokseva tili	4,663,168	79
Obligationeja	7,139,173	88	Postilähetysvekseleitä . . .	362,164	63
Kupongeja	11,043	50	Omia seteleitä	1,249,825	—
Osakkeita	29,670	—	Kotimaan kirjevaihtajia . .	391,010	—
Kotimaan kirjevaihtajia . .	289,040	45	Ulkomaan „ . .	142,312	49
Ulkomaan „ . .	7,054,575	94	Velotuita vekseleitä	53,974	48
Pano- ja ottotili Suomen pankin kanssa sekä kassa . .	4,209,584	97	Juosseita korkoja ja ulosottamattomia jako-osinkoja .	618,643	91
Muita varoja	631,819	81	Voitto- ja tappiotili	865,749	80
			Muita laskuja	4,021	41
Yhteensä	46,314,484	44	Yhteensä	46,314,484	44

Pohjoismaiden Osakepankilla kauppaa ja teollisuutta varten, joka perustettiin 1873, on viisivuotiskautena 1881—1885 yhä edelleen ollut pääkonttorinsa Wiipurissa ja paitsi sanotun konttorin kautta, se on harjottanut liikennettään haarakonttorien kautta Turussa ja Helsingissä sekä asioimistojen kautta Oulussa, Praahessa, Kokkolassa, Waasassa, Porissa, Raumalla, Uudessakaupungissa, Maarianhaminassa, Porvoossa, Kotkassa, Tampereella, Hämeenlinnassa, Jyväskylässä, Kuopiossa, Joensuussa, Savonlinnassa ja Heinolassa, joista asioimistot Porvoossa, Hämeenlinnassa ja Kuopiossa ovat avatut puheena-olevan aikakauden kuluessa.

Pankin koko rahaliikenne debet- ja kreditpuolella yhteensä teki 31 p. joulukuuta

vuonna	1881	767,984,232	markkaa	68	penniä.
„	1882	856,812,261	„	76	„
„	1883	851,772,622	„	70	„
„	1884	855,892,877	„	54	„
„	1885	885,097,305	„	72	„

Tulokset sen toimesta olivat:

	Vuoden bruttotulo. *Recettes brutes.*		Palkkoja, kustannuksia, ulostekoja ja poispyyhityitä saatavia y. m. *Frais d'administration, décomptes etc.*		Pankin puhdas voitto. *Bénéfice net.*	
	Markkaa.	p:niä.	Markkaa.	p:niä.	Markkaa.	p:niä.
Vuonna 1881	1,066,755	71	375,517	65	691,238	6
„ 1882	1,127,955	78	525,488	47	602,467	31
„ 1883	1,147,793	22	545,605	11	602,188	11
„ 1884	1,250,864	34	507,979	7	742,885	27
„ 1885	1,037,618	50	464,429	39	573,189	11

Pankin tila 1885 vuoden lopulla oli seuraava:

Situation de la banque du Nord au 31 Décembre 1885.

	Markkaa.	p:niä.		Markkaa.	p:niä.
V a r o j a.			V a s t a t t a v i a.		
Kassa	3,860,053	3	Osake-pääoma	8,000,000	—
Kotimaan vekseleitä . . .	11,404,499	15	Talletustili	17,613,899	10
Ulkomaan „ . . .	2,358,441	39	Juokseva tili	4,600,868	77
Lainoja	3,289,948	23	Pankkipostivekseleitä . . .	264,590	27
Kassakreditiivilainoja . . .	2,557,137	39	Kirjevaihtajia ulkomaalla .	217,571	40
Obligationeja	5,281,437	51	„ kotimaassa .	212,719	32

	Markkaa.	p:niä.		Markkaa.	p:niä.
Vararahaston obligationeja .	757,627	52	Korkoja ja provisioneja . .	277,785	2
Kupongeja ja kaikell. rahaa	140,772	69	Erinäisiä laskuja	46,047	59
Kirjevaihtajia ulkomaalla .	1,892,173	49	Vararahasto	792,812	85
„ kotimaassa .	60,200	14	Ulosottamatt. jako-osinkoja .	13,524	90
Kiinteimistöjä, kalustoa ja muita varoja	976,235	78	Jakotili 1885	520,000	—
			Tantième tili	17,241	—
			Siirto 1886 vuoden voitto- ja tappiotiliin	1,466	10
Yhteensä	32,578,526	32	Yhteensä	32,578,526	32

Waasan Osakepankkia, joka on kolmas ja nuorin maan yksityisistä pankeista ja joka, saatuansa vahvistuskirjansa 14 p. toukokuuta 1879, avattiin 4 p. elokuuta samana vuonna, on tämän viisivuotiskauden kuluessa kohdannut suuremmat vastoinkäymiset kuin mitään muuta pankkia, sen pieneen pohjavarastoon sekä lyhytaikaiseen olemassa oloon katsoen. Viisivuotiskautena 1881—1885 pankki, jonka pääkonttori on Nikolainkaupungissa ja jolla 1880 vuoden lopulla oli ainoastaan yksi haarakonttori, nimittäin Kristiinassa, on avannut haarakonttoreja Uudessakarlepyyssä ja Helsingissä, kumpaisetki 1881.

Tulos pankin toimesta nähdään seuraavasta taulusta:

	Vuoden bruttotulo. *Recettes brutes.*		Palkkoja, kustannuksia, ulostekoja ja poispyyhityitä saatavia y. m. *Frais d'administration, décomptes etc.*		Pankin puhdas voitto. *Bénéfice net.*	
	Markkaa.	p:niä.	Markkaa.	p:niä.	Markkaa.	p:niä.
Vuonna 1881	135,062	78	57,946	62	77,116	16
„ 1882	150,623	54	72,793	92	77,829	62
„ 1883	189,682	71	83,169	—	106,513	71
„ 1884	180,851	90	89,775	95	91,075	95
„ 1885	201,293	63	307,488	25	[1]) — 106,194	62

[1]) Se suuri tappio, jonka pankin tilit tältä vuodelta osottavat, riippuu erityisistä poispyhityistä saatavista Axel Hornborgin konkursissa, jotka nousevat 222,549 markkaan 83 penniin ja jonka tappion pankki korvasi pidättämällä puhdasta voittoa aina vuodesta 1883. Varsinainen puhdas voitto pankin liikenteestä 1885 teki 91,395 markkaa 4 penniä.

31 p. joulukuuta 1885 oli pankin tila:

Situation de la banque de Wasa au 31 Décembre 1885.

Varoja.	Markkaa.	p:niä.	Vastattavia.	Markkaa.	p:niä.
Kassasäästöä	501,498	54	Osake-pääoma	1,500,000	—
Ulkona olevia lainoja . . .	1,548,515	19	Vararahasto	56,731	63
Kassakreditiivejä	652,089	51	Talletukset	5,137,525	—
Kotimaan vekseleitä . . .	2,480,868	74	Juokseva tili	606,294	97
Ulkomaan „ . . .	228,287	56	Ulkona olevia postilähetys-		
Obligationeja	1,123,500	30	vekseleitä	104,384	10
Ulkomaan rahaa ja kupon-			Inkasso-tili	15,943	92
geja	45,596	92	Saldo eri laskuista	30,867	47
Kirjevaihtajia ulkomaalla .	730,194	16	Korkoja	54,037	54
„ kotimaassa .	99,299	84	Ulosottamatt. jako-osinkoja .	40	—
Erinäisiä laskuja ja epävar-			1885 vuoden nettovoitto . .	91,395	4
moja saatavia	134,415	69			
Kiinteimistöä ja kalustoa . .	52,953	22			
Yhteensä	7,597,219	67	Yhteensä	7,597,219	67

Suomen Hypoteeki-Yhdistys. Se arveluttava tila, jossa Suomen hypoteekiyhdistys oli viisivuotiskauden lopulla, on puheen-alaisena viisivuotiskautena osittain valtiolaitoksen asiaan ryhtimisen kautta, osittain erityisten tointen kautta yhdistyksen puolelta, saatu parannetuksi. Syyksi sanottuun tukalaan tilaan mainittiin edellisessä viisivuotiskertomuksessa ne suuret tappiot, jotka olivat kohdanneet yhdistystä, kun se oli ollut pakotettu omaksensa huutamaan joukon ryöstöhuutokaupalla myytyjä tiloja. Vuoden 1880 lopulla löytyi sellaisia yhdistyksen hallussa vielä olevia myömättömiä tiloja 90, joista alkuperäinen lainasumma nousi 454,800 markkaan. Aikaisemmin myymällä sellaisia tiloja oli yhdistys perustamisestaan asti mainittuun vuoteen saanut kärsiä 648,578 markan 5 pennin yhteenlasketun tappion. Sittemmin tapahtuneella näitten tilojen joudutetulla myömisellä saatettiin niitten luku 1881 alenemaan 46:een ja myytiin nämät loppuun 1882. Kun ei kuitenkaan pidetty soveliaana täten vuosi vuodelta kasvavaa vailinkia korvata takseeraamalla yhdistyksen osakkaita niissä lääneissä, joissa tappio oli syntynyt, koska joukko osakkaita maan pohjoisissa lääneissä siten tulisi kärsimään niin suuria uhrauksia, että heidän taloudellinen elonsa ja olonsa tämän johdosta arveluttavalla tavalla saattaisi joutua häirityksi, sai yhdistys 1879 Teidän Keisarilliselta Majesteetiltänne vastaanottaa 500,000 markan apurahan, joista 100,000 vuosittain annettaisiin tämän tappion korvaamiseksi, ehdolla, että ensimäisen vuoden rahamääräys käytettäisiin niiden tappioiden korvaamiseksi, jotka olivat syntyneet myyntien kautta Oulun läänissä. Käyttämällä koko tätä rahamääräystä nousi kuitenki yhdistyksen yhteenlaskettu tappio 1883 vuoden alussa 1,072,270 mark-

kaan 56 penniin eli 5 % prosenttiin yhdistyksen kirjoissa olevista varoista. Vasta sitten kun yhdistys oli pyytänyt hallituksen apua siihen, että eräs 600,000 markan laina, jonka yhdistys oli velkaa Suomen pankille, tulisi poispyhityksi ja maan säädyt olivat tähän luvanneet suostua, niin pian kun hypoteeki-yhdistys oli ryhtynyt toimiin poistaaksensa niitä yhdistyksen järjestelmässä ja hallinnossa löytyviä vajanaisuuksia, jotka olivat olleet vaikuttavina syinä yhdistyksen tukalaan tilaan, sekä sitä paitsi turvauttanut yhdistyksen jäseniä sitä vaaraa vastaan, joka heitä uhkasi, kun he yhdistyksen ohjesäännön mukaan olivat velkapäät suhteellisesti enemmän kuin muut kantamaan kärsittyjä tappioita, tehtiin yhdistyksen olemassaolon vakauttaminen mahdolliseksi. Yhdistyksen pyynnön johdosta Teidän Keisarillinen Majesteetinne nimittäin suostui, armollisen kirjeen kautta 14 päivältä heinäkuuta 1883, määräämään 450,000 markkaa yhdistyksen tappioiden korvaamiseksi Kuopion, Oulun ja Mikkelin lääneissä, joten äskenmainittu vaara melkein poistettiin, ja kun yhdistys sen ohessa uuden ohjesäännön hyväksymällä koetti poistaa äskenmainitut vajanaisuudet, myöntyivät säätyjen Pankkivaltuusmiehet 9 p. marraskuuta 1883 yllämainittuun lainaan. Kun 87,720 markan 30 pennin arvaamaton vahinko, joka oli syntynyt siten, että Suomen pankki oli kieltänyt yhdistykselle antamasta valutoja sen ulkomaisten lainojen kuoletuksiin samasta hinnasta kuin se, mistä pankki itse oli ottanut nämät lainat, Teidän Keisarillisen Majesteetinne armollisesta käskystä myöski oli tullut korvatuksi, oli yhdistys viimein joutunut siihen asemaan, että sen varat vastasivat sitoumuksia.

Sekä parantaaksensa raha-asemaansa että alentaaksensa lainanantokorkoaan ja siten enentääksensä lainausliikettään, joka 1870-luvun lopulla oli erittäin vähentynyt, pää-asiallisesti korkean 6 % prosentin lainauskoron tähden, joka käsitti 5 ½ % korkoa ja ¼ % hoitokustannusapua sekä ¼ % pääoman vähennystä, oli yhdistys jo 1881 päättänyt ottaa obligatioonilainan 4 ½ prosentin taikka alempaa korkoa vastaan, joka olisi käytettävä osaksi yhdistyksen ulkona olevain kotimaisten 5 % obligationein konvertteeraamiseksi, osaksi uloslainauksen enentämiseksi. Yhdistyksen raha-asiat vaikuttivat kuitenki, että Teidän Keisarillinen Majesteetinne vasta 24 p. tammikuuta 1883 antoi armollisen suostumuksensa tähän tuumaan, jolloin Teidän Keisarillinen Majesteetinne oikeutti yhdistystä ulkomailla ottamaan aina 12 miljoonaan saksan Reichsmarkkaa nousevan lainan 4 ½ % prosentin obligatiooneja vastaan. Armollisessa asetuksessa 4 p:ltä huhtikuuta 1864, joka koskee yhdistyksen edellisten lainojen asettamista Suomen valtion taattavaksi, Keisarilliselle Senaatille annetun valtuun johdosta, selitti Senaati päätöksellä 28 p:ltä Helmikuuta 1884, että äskenmainittu lainaki olisi Suomen valtion takuunalainen. Lainan, yhteensä 11,999,745 Reichsmarkkaa, vastaten 14,814,500 Suomen markkaa, antoivat yhteisesti Norddeutsche Bank Hampurissa, Pankkihuone von Erlanger & Söhne Frankfurt am Mainissa, Pankkihuone Gebr. Bethmann Frankfurt am Mainissa ja Suomen Yhdyspankki, ja 1 p:stä helmikuuta 1885 jä-

tettiin 9,400,500 Suomen markkaa yhdistyksen käytettäväksi yhdistyksen kotimaisten 5 % obligatioonein konvertteeraamiseen, joita mainittuna päivänä oli ulkona 8,900,500 markan arvosta. Loput saisi yhdistys nostaa tapahtuvan uloslainauksen mukaan. Kaikki kustannukset uudesta lainasta nousivat 102,655 markkaan 52 penniin eli ei täyteen 0,7 prosenttiin lainan koko määrästä. Julkisessa yhtiökokouksessa 30 p. kesäkuuta 1884 yhdistys oli päättänyt, että vuosimaksut vast'edes tapahtuvasta uloslainauksesta olisi 5 ½ %, josta 4 ½ % olisi korkoa, ⅜ % hoitokustannuslisää ja ⅝ % kuolettamista Näitten verrattain edullisten ehtojen johdosta kysyttiin vuonna 1885 melkoisesti enemmän lainoja yhdistyksen kassoista kuin edellisenä vuonna. Vaikka suurinta varovaisuutta käytettiin lainoja myönnettäissä, nousi uloslainaus sanottuna vuonna 2,439,300 Suomen markkaan, siis 3 ½ kertaa suurempaan määrään kuin uloslainaus edellisenä vuonna ja lähes kymmenkertaiseksi 1883 vuoden uloslainaukseen verrattuna. Vuoden 1885 lopulla oli jälellä ulosantamattomia obligatiooneja 3,614,000 suomen markan arvosta.

Ulkona olevat alkuperäiset kuoletuslainat olivat 1885 vuoden lopulla jaetut läänittäin seuraavalla tavalla:

Läänit.	Aatelisia maanomistajia. *Propriétaires nobles.*		Aatelittomia henkilöitä, kaupungeissa. *Gens de condition dans les villes.*		Maakauppiaita ja käsityöläisiä maalla. *Gens de cond. à la compagne.*		Talonpoikia. *Paysans.*		Yhteensä. *Total.*	
	Lainanumeroita. *Nombre des prêts.*	Alkuperäinen pääoma. Markkaa. *Le montant des prêts.*	Lainanumeroita. *Nombre des prêts.*	Alkuperäinen pääoma. Markkaa. *Le montant des prêts.*	Lainanumeroita. *Nombre des prêts.*	Alkuperäinen pääoma. Markkaa. *Le montant des prêts.*	Lainanumeroita. *Nombre des prêts.*	Alkuperäinen pääoma. Markkaa. *Le montant des prêts.*	Lainanumeroita. *Nombre des prêts.*	Alkuperäinen pääoma. Markkaa. *Le montant des prêts.*
Uudenmaan	36	2,172,600	83	2,291,200	5	74,000	169	1,032,800	293	5,570,600
Turun ja Porin	29	1,752,600	32	1,165,000	3	60,000	103	907,800	167	3,885,400
Hämeen	13	776,200	36	1,328,200	3	9,000	87	646,800	139	2,760,200
Wiipurin	17	922,800	42	920,900	4	50,100	26	200,100	89	2,093,900
Mikkelin	5	205,000	32	584,200	11	44,700	274	1,371,300	322	2,205,200
Kuopion	1	2,800	31	320,300	16	80,000	430	1,983,550	478	2,386,650
Waasan	6	94,300	27	320,100	11	61,150	559	1,971,950	603	2,447,500
Oulun	—	—	9	37,800	2	8,300	154	484,700	165	530,800
Yhteensä	107	5,926,300	292	6,967,700	55	387,250	1,802	8,599,000	2,256	21,880,250

Jako korkomäärän mukaan oli:

	5 ½ % korolla. *Prêts à 5 ½ %.*	5 % korolla. *Prêts à 5 %.*	4 ½ % korolla. *Prêts à 4 ½ %.*	Koko ulkona-oleva lainamäärä. *Total des prêts.*
Uudenmaan lääni . .	3,773,300	621,200	1,176,100	5,570,600
Turun ja Porin „ . .	2,464,400	819,000	602,000	3,885,400
Hämeen „ . .	2,299,800	235,400	225,000	2,760,200
Wiipurin „ . .	1,184,400	752,700	156,800	2,093,900
Mikkelin „ . .	1,467,100	338,200	399,900	2,205,200
Kuopion „ . .	1,251,250	1,122,900	12,500	2,386,650
Waasan „ . .	1,224,700	1,066,800	156,000	2,447,500
Oulun „ . .	280,900	249,900	—	530,800
Yhteensä	13,945,850	5,206,100	2,728,300	21,880,250

Hypoteeki-yhdistyksen tila 31 p. joulukuuta 1885 oli seuraava:

Situation de la Société hypothécaire de la Finlande au 31 Décembre 1885.

Varoja.	Markkaa.	p:niä.	Vastattavia.	Markkaa.	p:niä.
Lainaustili	19,343,557	36	Kotimaisia obligatiooneja . .	51,200	—
Etumaksoja, kiinnitys- ja lainhaku-	1,647	56	Ulkomaisia „ . . .	20,841,120	—
Läänikomiteat	5,352	50	Kassakred. Suomen pankissa	14,769	13
Juosseet ja maksamattomat korot	495,648	58	Juossut korko obligatiooneille.	303,281	14
Pääoman vähennys 1865 vuoden lainalle	1,406,753	70	Apulisiä 4 ½ % lainoihin, määrätyt 1884 vuoden lainan kustannusten suorittamiseksi	68,112	50
Etumaksoja 1884 vuoden ulkomaisesta lainasta . . .	102,655	52	Lisäkorko 5 ½ % lainoihin, määrätyt 1885 vuoden lainan pääomanvähennyksen kuolettamiseksi . . .	39,080	51
5 % obligatioonein konvertteeramiseen	14,000	—	Vararahasto: edellisen vuoden saldo . .	83,385	41
M. A. v. Rothschild & Söhne ja Erlanger & Consortes .	35,816	40	Vararahasto: lisäkorko 5 % lainoihin . .	1,303	52
Kalusto	2,365	85	Vararahasto: vuoden voittosaldo. . . .	102,994	20
Arvopapereita, juoksevalla tilillä ja kassassa.	97,448	94			
Yhteensä	21,505,246	41	Yhteensä	21,505,246	41

Vakuutuslaitokset. Alussa viisivuotiskautta 1881—1885 löytyi maassa kolme kotimaista palovakuutusyhtiötä, paitsi kuntien yksityiset paloapu-yhtiöt, jotka perustivat toimensa osakkaiden keskinäiseen vastuunalaisuuteen. Nämät yhtiöt oli-

vat *Kaupunkein yleinen paloapu-yhtiö*, *Suomen maalaisten paloapu-yhtiö* ja *Paloapu-yhtiö irtaimistoa varten.*

Se vilkas toimeliaisuus, jota *Kaupunkein paloapu-yhtiö* 1870 luvun loppupuolella osotti, on enentyneessä määrässä kehittynyt viisivuotiskauden 1881—1885 kuluessa. Siinä vakuutettujen kiinteimistöjen lukumäärä teki nimittäin allamainittujen vuosien lopulla:

	Kiinteimistöjä.	Palovakuutusarvo.
Vuonna 1870	4,887	80,348,552 markkaa 35 penniä.
„ 1875	5,576	93,437,058 „ 35 „
„ 1880	6,471	123,648,206 „ 82 „
„ 1881	6,648	129,264,875 „ 64 „
„ 1882	6,846	136,746,829 „ 27 „
„ 1883	7,042	143,856,179 „ 40 „
„ 1884	7,206	153,075,317 „ 56 „
„ 1885	7,398	163,144,005 „ 40 „

Kokonaissummista viimeksimainitulta vuodelta tuli Helsingin kaupungin osalle 914 numeroa, joiden palovakuutusarvo teki 60,039,929 markkaa 10 penniä (37 % yhtiössä samaan aikaan löytyvistä vakuutuksista 35 % vastaan v. 1880), Turun osalle 840 numeroa, joiden vakuutusarvo teki 22,828,508 markkaa 51 penniä (14 %, 15 % vastaan 1880), Wiipurin osalle 483 numeroa, joiden vakuutusarvo teki 13,322,488 markkaa 69 penniä (8 %, 9 % vastaan 1880). Näitä lähinnä omasivat Nikolainkaupunki ja Oulu yhtiössä vakuutuksia yli 6 miljoonan markan arvosta, Tampere lähes 6 miljoonan arvosta, Pori ja Kuopio 4 ½ miljoonan markan, Porvoo 3 miljoonan markan j. n. e.

Jos kiinteimistöjen lukumäärä verrataan yhtiön vuotiseen edesvastaussummaan, nähdään että edesvastaussumman keskimäärä kultaki yksityiseltä kiinteimistöltä on herkeämättä ollut kasvamassa. Vuonna 1870 teki nimittäin tämä edesvastaussumma keskimäärin 16,441 markkaa kultaki kiinteimistöltä; vuonna 1880 se nousi 19,108 markkaan ja 1885 22,052 markkaan, joka silminnähtävästi osottaa rakennustavan kehittymistä maan kaupungeissa. Yhtiön tulot mainittujen palovakuutusten yhteenlasketuista vuosimaksuista nousivat v. 1870 542,345 markkaan 34 penniin, 1875 619,767 markkaan 47 penniin, 1880 789,854 markkaan 43 penniin ja v. 1885 969,039 markkaan 41 penniin.

Yhtiön maksamat palovahingonkorvaukset tekivät

vuosina 1876—1880 yhteenlaskettuina 1,055,182 markkaa 50 penniä.

Vuonna 1881	285,361	markkaa	69 penniä.
„ 1882	153,721	„	98 „
„ 1883	770,090	„	48 „
„ 1884	184,124	„	24 „
„ 1885	210,028	„	30 „
Yhteensä	1,603,326	markkaa	69 penniä.

Niistä tulipaloista, joissa yhtiö vuosina 1881—1885 on kärsinyt suurimmat vahinkonsa, mainittakoon teaterihuone-osakeyhtiön talon palo Turussa 1881, josta yhtiön tappio teki 159,858 markkaa 79 penniä, sekä se palo, joka 2 ja 3 p. marraskuuta 1882 hävitti Oulun kaupungin paraimman osan, josta palosta yhtiön tappio teki 638,298 markkaa 72 penniä, jonka korvaamiseksi yhtiön täytyi määrätä yhden vuoden lisämaksu kaikilta osakkailta, jotka olivat astuneet yhtiöön ennen mainitun vuoden 3 päivää marraskuuta.

1882 vuoden lopulla tekivät yhtiön kassavarat, kantarahastoa niihin lukematta, 3,262,880 markkaa 11 penniä, joka summa oli 94,018 markkaa 13 penniä isompi kuin se kahden prosentin suuruinen määrä edesvastaussummasta, johon kassansäästön yhtiön sääntöjen mukaan täytyy nousta.

Suomen maalaisten paloapu yhtiöllä oli 28:nnen tilivuotensa lopulla, 13 p. maaliskuuta 1886, vakuutuksia 129,829,980 markan arvosta, joista edesvastaussumma teki 157,595,710 markkaa. 13 p. maaliskuuta 1881 oli yhtiön vakuutukset nousseet 101,345,270 markan arvoon, sekä niiden edesvastaussumma 124,916,830 markkaan. Yhtiön vakuutukset olivat siis näinä viitenä vuotena enentyneet arvoltaan 28,484,710 markalla, eli 28 prosentilla, sekä edesvastaussummaltaan 32,678,880 markalla, eli 26 prosentilla. 13 päivästä maaliskuuta 1876 samaan päivään 1881 teki vakuutusten arvon lisäys 20 prosenttia ja edesvastaussumman 19 prosenttia.

13 p. maaliskuuta 1886 jakautui yhtiön edesvastaussumma seuraavalla tavalla eri läänien kesken:

	Edesvastaussumma. Markkaa.	Prosenttina koko edesvastaussummasta.
Uudenmaan läänissä	30,631,620.	20.
Turun ja Porin läänissä . . .	36,289,230.	23.
Hämeen „ . . .	28,444,680.	18.
Wipurin „ . . .	20,456,210.	13.
Mikkelin „ . . .	8,567,700.	5.
Kuopion „ . . .	12,801,760.	8.
Waasan „ . . .	12,305,600.	8.
Oulun „ . . .	8,098,910.	5.

Palovahinkojen korvauksia yhtiö 13 päivästä maaliskuuta 1881 samaan päivään 1886 maksoi seuraavat määrät:

	Palovahinkoa kärsineitten tilojen lukumäärä.	Palovahingon-korvauksia.
$^{14}/_{3}$ 1881—$^{13}/_{3}$ 1882	167.	235,490 m:kaa 90 p:iä.
„ 1882— „ 1883	175.	263,356 „ 79 „
„ 1883— „ 1884	163.	248,925 „ 35 „
„ 1884— „ 1885	190.	238,710 „ 97 „
„ 1885— „ 1886	238.	269,749 „ 39 „
Yhteensä	933.	1,256,233 m:kaa 40 p:iä.

Jos näihin summiin verrataan yhtiön maksamien palovahinkojen korvausten lukumäärä edellisiltä viisivuotiskausilta, jolloin ne aikakaudelta maaliskuu 1871—maaliskuuhun 1876 nousivat yhteenlaskettuina 1,385,996 markkaan 87 penniin 951 tilaa kohdanneista palovahingoista, ja aikakaudelta maaliskuu 1876—maaliskuuhun 1881 1,342,174 markkaan 19 penniin 762 tilaa kohdanneista palovahingoista, näkyy että palovahinkojen korvaukset aikakausi aikakaudelta ovat vähentyneet.

Äsken mainituista yhteenlasketuista menoista vv. 1881—1886 oli 894,766 markkaa 33 penniä eli 71 prosenttia maksettu asuin- ja ulkohuoneita sekä niissä säilytettyä irtaimistoa kohdanneista palovahingoista, 75,980 markkaa 5 penniä eli 6 prosenttia tehtaita ja muita teollisuuslaitoksia ynnä niissä säilytettyä irtaimistoa kohdanneista palovahingoista, 232,549 markkaa 13 penniä eli 19 prosenttia samanlaisista riihiä irtaimistoineen kohdanneista vahingoista, 28,682 markkaa 30 penniä eli 2 prosenttia kylpylaitoksia ja niissä säilytettyä irtaimistoa kohdanneista vahingoista sekä 24,144 markkaa 51 penniä eli 2 prosenttia muita tulenarkoja laitoksia ynnä niissä säilytettyä irtainta tavaraa kohdanneista palovahingoista.

Koska nämät, erityisiä tarkotuksia ja rajotettuja päämääriä varten, perustetut yhtiöt eivät tyydyttäneet kaikellaisia vakuutusvaatimuksia ja koska etenki teollisuuslaitoksia ja teollisuustavaroita koskevia vakuutuksia ainoastaan harvoin ja rajotettuun arvoon voitiin niihin vastaanottaa, kun ei mitään vastavakuutusta muissa yhtiöissä suuremman palovahingon vaaroja vastaan löytynyt, perustettiin, tähän suuntaan toimiakseen, Teidän Keisarillisen Majesteetinne lupakirjalla 18 päivältä huhtikuuta 1881 kotimainen osakeyhtiö palovahingon vakuutuksia varten, nimittäin palovakuutusosakeyhtiö *Fennia* 4 miljoonan markan osakepääomalla.

Fennian palovakuutusosakeyhtiön edesvastaussumma vastaanotetuista vakuutuksista nousi, sen neljän ensimäisen toimivuoden umpeen kuluttua, eli toukokuun viime päivästä 1882 joulukuun viime päivään 1885 viimeksimainittuna päivänä 53,878,506 markkaan, joista 25,236,520 markkaa olivat vastavakuutetut muissa yhtiöissä. Tulos yhtiön puhtaasta palovakuutustoimesta mainittuina vuosina oli seuraava:

	Kannetuita vakuusmaksoja.		Korvatuita palovahingoita.	
	Markkaa.	p:iä.	Markkaa.	p:iä.
Koko määrä	913,097	25	425,491	27
Vastavakuutusyhtiöitten osingot	498,375	02	298,654	34
Yhtiön omat osingot	414,722	23	126,836	93

Yhtiön voitto ja tappio koko sen liikkeestä oli

	Nettovoitto.		Tappio.	
	Markkaa.	p:iä.	Markkaa.	p:iä.
Vuonna 1882 (31 p:stä toukokuuta)	—	—	29,052	26
„ 1883	86,541	73	—	—
„ 1884	97,290	81	—	—
„ 1885	139,271	69	—	—

Paloapu-yhtiössä irtainta omaisuutta varten, niinkuin myös kuntien yksityisissä paloapu-yhtiöissä sekä ulkomaisissa, täällä toimivissa yhtiöissä oli maassa 1881—1885 palanut eli tulipalon kautta vahingoittunut omaisuus vakuutettu allaoleviin määriin, niitten ilmotusten mukaan, joita annetaan kuvernöörein vuosikertomuksissa.

Montant des dédommagements payés par les sociétés d'assurances contre l'incendie.

	1881.	1882.	1883.	1884.	1885.
	Markkaa.				
Paloapu-yhtiössä irtainta omaisuutta varten (*Société d'assurances mobilières*) .	22,693	49,836	37,502	39,960	21,229
Kuntien yksityisissä paloapu-yhtiöissä (*Sociétés locales d'assurances mutuelles*).	308,031	307,321	287,629	517,274	289,436
Ulkomaalaisissa paloapu-yhtiöissä (*Compagnies étrangères d'assurances*) . . .	2,244,850	1,264,492	4,065,457	352,038	384,747
Yhteensä	2,575,574	1,621,649	4,390,588	909,272	695,412

Vuosina 1881—1885 maassa tapahtuneiden tulipalojen yhteenlaskettu lukumäärä, palaneen eli tulipalon kautta vahingoittuneen omaisuuden arvo, niinkuin myös joko maksettu taikka maksettava paloapu teki kuvernöörein antamien ilmotusten mukaan:

	Tulipaloja.	Palaneen eli palovahingoittuneen omaisuuden arvo.	Maksettu eli maksettava paloapu *).
Vuonna 1881	1,192.	3,268,031.	3,034,309.
„ 1882	1,171.	3,610,044.	2,768,537.
„ 1883	1,079.	4,934,063.	4,665,982.
„ 1883	1,214.	1,689,107.	1,243,822.
„ 1885	1,246.	1,174,276.	1,056,649.

*) Loppusumma aikakaudelta näkyy kuitenki olevan alempi, kuin mitä saadaan yhteenlaskemalla yllämainittujen paloapu-yhtiöiden ilmotukset sanottuna aikana maksetusta palova-

Tulipalojen tuottamat tuhot eri lääneissä ilmotettiin olleen seuraavat:

Les incendies en Finlande.

Läänit.	1881.		1882.		1883.		1884.		1885.		Yhteensä.	
	Tulipalojen luku. *Nombre des incendies.*	Palaneen tahi tulipalon kautta vahingoittuneen omaisuuden arvo. *Montant des pertes.* M:kaa.	Tulipalojen luku. *Nombre des incendies.*	Palaneen tahi tulipalon kautta vahingoittuneen omaisuuden arvo. *Montant des pertes.* M:kaa.	Tulipalojen luku. *Nombre des incendies.*	Palaneen tahi tulipalon kautta vahingoittuneen omaisuuden arvo. *Montant des pertes.* M:kaa.	Tulipalojen luku. *Nombre des incendies.*	Palaneen tahi tulipalon kautta vahingoittuneen omaisuuden arvo. *Montant des pertes.* M:kaa.	Tulipalojen luku. *Nombre des incendies.*	Palaneen tahi tulipalon kautta vahingoittuneen omaisuuden arvo. *Montant des pertes.* M:kaa.	Tulipalojen luku. *Nombre des incendies.*	Palaneen tahi tulipalon kautta vahingoittuneen omaisuuden arvo. *Montant des pertes.* Markkaa.
Uudenmaan . . .	72	163,860	77	173,966	76	163,571	72	293,443	61	149,921	358	944,761
Turun ja Porin .	135	422,395	123	138,208	122	219,339	126	198,044	135	123,207	641	1,101,193
Hämeen	72	703,577	72	152,612	74	4,004,524	84	200,215	72	91,889	374	5,152,817
Wiipurin	157	1,550,713	183	387,138	143	58,897	168	127,373	178	292,301	829	2,416,422
Mikkelin	140	96,071	134	446,466	116	48,958	126	99,730	129	47,712	645	738,937
Kuopion	313	117,271	274	169,648	267	101,936	340	189,996	356	127,240	1,550	706,091
Waasan	129	176,344	137	146,431	120	258,626	146	243,674	125	173,006	657	998,081
Oulun	174	37,800	171	1,995,576	161	78,212	152	336,632	190	169,000	848	2,617,220
Yhteensä	1,192	3,268,031	1,171	3,610,045	1,079	4,934,063	1,214	1,689,107	1,246	1,174,276	5,902	14,675,522

Vaikka useimmat tulipalot maalla lienevät kohdanneet riihiä, saunoja ja ulkohuoneita, ilmaisnee kuitenki tulipalojen lukumäärän vertaileminen viisivuotiskautena eri lääneissä keskimäärin löytyvien asuinhuoneitten lukuun jokseenki tarkkaan erotusta eri läänien välillä tulipalojen verrattaisen lukuisuuden suhteen. Niinkuin vuosina 1877—1880 tapahtuivat siis puheena-olevana viisivuotiskautena suhteellisesti useimmat tulipalot Kuopion läänissä, sitä lähinnä järjestyksessä Oulun, Mikkelin, Wiipurin, Waasan, Uudenmaan ja Turun ja Porin sekä Hämeen läänissä. Vuosina 1881—1885 tuli kaikkiaan yksi tulipalo seuraavalle lukumäärälle eri lääneissä olemassa olevia asuinhuoneita:

---

hingon korvauksesta ja viimemainitussa taulussa löytyvien kotimaisten sekä ulkomaisten yhtiöiden tappiot. Eri vuosilta ilmotukset sitä paitsi eivät myöskään pidä yhtä äskenmainitulla tavalla saatujen summien kanssa, kun ilmotukset mainitussa taulussa eivät tarkota ainoastaan vuodelta todellaki maksettua korvausta, vaan sitäki, joka ehkä vast'edes maksetaan.

		Asuinhuoneita yhtä tulipaloa kohti 1881—1885.	Ilmotettu asuinhuonetten luku vuosilta 1881—1885 keskimäärin.
Uudenmaan	läänissä	81.	29,152.
Turun ja Porin	„	92.	58,823.
Hämeen	„	98.	36,778.
Wiipurin	„	66.	54,572.
Mikkelin	„	31.	19,863.
Kuopion	„	16.	24,980.
Waasan	„	80.	52,478.
Oulun	„	30.	25,223.
	Koko Suomessa	51.	301,869.

Suomen ainoa *henkivakuutuslaitos*, Vakuutus-osakeyhtiö *Kaleva*, perustettu v. 1874, oli 1885 vuoden lopussa 19,221,573 markkaan nousevien henkivakuutusten edesvastauksessa, josta summasta 1,676,051 markkaa 63 penniä olivat vastavakuutetut ulkomaisissa yhtiöissä. Tämä edesvastaussumma oli jaettu 2,124 henkilön osalle. Edesvastaussumma 1880 vuoden lopussa teki mainitussa vakuutuksessa 10,605,213 markkaa, jaettuna 1,138 henkilön osalle. Jälkeenelo-koron vakuuttamisesta oli yhtiön edesvastaussumma 31 p. joulukuuta 1885 30,775 markkaa 60 penniä, joista 3,148 markkaa 80 penniä olivat vastavakuutetut. Myötäjäisvakuutuksista oli yhtiön edesvastaussumma sanottuna päivänä 251,434 markkaa 60 penniä, elinkoronvakuuttamisesta 63,770 markkaa 63 penniä, keskinäisistä vakuutuksista ala-ikäisten lasten puolesta 114,347 markkaa 71 penniä, joka summa oli jaettu 389 lapsen osalle. Vertauksen vuoksi mainittakoon, että edesvastaussumma 31 p. joulukuuta 1880 jälkeenelo-koroista teki 18,730 markkaa, elinkoroista 31,986 markkaa 47 penniä, myötäjäisvakuutuksista 128,449 markkaa 11 penniä, sekä keskinäisistä vakuutuksista ala-ikäisten puolesta 51,298 markkaa 72 penniä. Yhtiön varat joulukuun viime päivänä 1885 olivat kirjoihin merkityt 5,157,015 markan 24 pennin arvoon. Yhtiön puhdas voitto vuosina 1881—1885 teki

Vuonna	1881	66,874	markkaa	77	penniä
„	1882	68,828	„	85	„
„	1883	105,902	„	69	„
„	1884	108,581	„	57	„
„	1885	172,818	„	56	„

Pää-oma- ja *elinkorkolaitoksia* löytyi 1885 vuoden lopussa yksi Helsingissä 465,390 markan 29 pennin pääomavaroilla, yksi Turussa, 3,106,989 markan 26 pennin pääomavaroilla, yksi Waasassa, 216,159 markan 73 pennin sekä yksi Tampereella, 16,252 markan 80 pennin pääomalla.

Laivojen ja laivaosuutten vakuutusta vastaanottivat *Merivakuutusyhtiö Suomessa,* pääkonttori Turussa, sekä *Turun läänin yksityinen merivakuutusyhtiö*; laivarahtien, lastien ja kaskojäännösten vakuutusta *Toinen merivakuutusyhtiö Suomessa.*

Säästöpankit. Edellisen viisivuotiskauden lopulla löytyi Suomessa 111 säästöpankkia, joista kaupungeissa 26, maalaiskunnissa 85. Niihin talletettavaksi pantu pääoma nousi noin 14 $^1/_2$ miljoonaan, joista 13 miljoonaa oli kaupunkien ja 1 $^1/_2$ miljoonaa maalaiskuntien säästöpankeissa. Aikakaudella 1881—1885 avasivat kaupungeissa 3, maaseudulla 8 uutta säästöpankkia liikettään. Näistä on kuitenki Kullaan pitäjän säästöpankki Turun ja Porin läänissä taas suljettu puuttuvan harrastuksen tähen sisäänpaniain puolelta. Koko maamme säästöpankkien lukumäärä teki siis 1885 vuoden lopussa 121, joista kaupungeissa 29 ja maaseudulla 92. Säästöpankki-osakasten saamiset tekivät samaan aikaan yli 23 miljoonaa, joista 20 miljoonaa kaupunkien ja 3 miljoonaa maaseudun säästöpankeissa. Viisivuotiskautena 1881—1885 ei siis sanottavasti perustettu uusia säästöpankkeja, mutta sisäänpano vanhastaan löytyvissä kävi vilkkaammaksi. Kaupungeista kaipasivat ainoastaan Maarianhamina, Naantali, Käkisalmi, Kaskinen, Kemi ja Kajaani säästöpankkia.

Erittäin epätasaisesti olivat vuonna 1885 ja ovat yhä vieläki säästöpankit jaetut eri läänien osalle ja eri lääneissä. Vanhastaan paraiten viljellyissä, varakkaimmissa ja väestä rikkaimmissa kunnissa Uudellamaalla, Varsinais-Suomessa, Hämeessä ja Pohjanmaalla onki näitä laitoksia enemmältä. Harvemmassa löytyy niitä Mikkelin ja Kuopion lääneissä sekä pohjois- ja itä-Pohjanmaalla, harvalukuisimmin sentään väestä köyhässä Oulun sekä Wiipurin läänissä. Kysymyksen alaisessa suhteessa ansaitsee mainita, että missä säästöpankit jonku aikaa ovat olleet toimessa, ne ovat antaneet aihetta uutten säästöpankkein perustamiseen ympärillä oleviin kuntiin.

Varsin erinkaltaista on myös kuinka isosti säästöpankit ovat onnistuneet eri paikkakunnissa laajentaa tointansa. Kaupunkein säästöpankit ovat tässä suhteessa ehdottomasti maalaispankkein edellä. Edellisten osalle kuului, kuten yllä on mainittu, 86,4 prosenttia, jälkimäisten 13,6 prosenttia koko sisäänpannusta pääomasta. Koko säästöpankki-osakasten lukumäärästä taas, 52,518, kuului 40,407 eli 76,9 prosenttia kaupunkien sekä 12,111 eli 23,1 prosenttia maaseudun säästöpankkein osalle.

Katsaus maan säästöpankkien tilaan 31 p. joulukuuta 1885.

Les caisses d'épargne au 31 Décembre 1885.

Läänit. *Gouvernements.*	Kaupungeissa. *Villes.*				Maalaiskunnissa. *Communes rurales.*				Yhteensä. *Total.*				
	Säästöpankkien luku. Nombre des caisses.	Säästöpankkikirjain luku. Nombre des livrets.	Sisäänpanain saatavat. Crédit des dépos.	Säästöpankkein omat varat. Propres fonds des caisses.	Säästöpankkien luku. Nombre des caisses.	Säästöpankkikirjain luku. Nombre des livrets.	Sisäänpanain saatavat. Crédit des dépos.	Säästöpankkein omat varat. Propres fond des caisses.	Säästöpankkien luku. Nombre des caisses.	Säästöpankkikirjain luku. Nombre des livrets.	Sisäänpanain saatavat. Crédit des dépos.	Säästöpankkein omat varat. Propres fonds des caisses.	Summa hoidetuita varoja. *Total des fonds admin.*
			Markkaa.	Markkaa.			Markkaa.	Markkaa.			Markkaa.	Markkaa.	Markkaa.
Uudenmaan	5	12,613	6,090,500	1,024,561	18	2,548	565,268	55,714	23	15,161	6,655,768	1,080,275	7,736,043
Turun ja Porin	4	13,356	8,486,460	1,187,550	22	5,323	1,594,450	137,451	26	18,679	10,080,910	1,325,001	11,405,911
Hämeen	2	2,720	1,110,998	130,477	18	1,811	403,038	58,282	20	4,531	1,514,036	188,759	1,702,795
Wiipurin	5	5,187	2,370,261	438,387	2	104	26,464	18,176	7	5,291	2,396,725	456,563	2,853,288
Mikkelin	3	780	188,488	36,946	8	474	117,243	17,346	11	1,254	305,731	54,292	360,023
Kuopion	2	784	123,426	17,850	8	490	79,066	14,084	10	1,274	202,492	31,934	234,426
Waasan	6	2,922	1,058,698	148,660	8	639	240,801	27,979	14	3,561	1,299,499	176,639	1,476,138
Oulun	2	2,045	600,714	204,562	8	722	112,245	22,617	10	2,767	712,959	227,179	940,138
Koko Suomessa	29	40,407	20,029,545	3,188,993	92	12,111	3,138,575	351,649	121	52,518	23,168,120	3,540,642	26,708,762

Testamentteja ja lahjotuksia yleishyödyllisiin tarkotuksiin on vuosina 1881—1885, mikäli ne ovat asianomaisille kokoilioille olleet tunnetuita, tehty seuraava lukumäärä.

	1881.	1882.	1883.	1884.	1885.
Uudenmaan läänissä	17	9	6	9	9
Turun ja Porin „	17	12	19	14	10
Hämeen „	6	6	6	2	13
Wiipurin „	2	1	4	3	5
Mikkelin „	1	—	—	—	—
Kuopion „	—	1	—	3	—
Waasan „	6	2	5	4	4
Oulun „	5	5	8	1	3
Yhteensä	54	36	48	36	44

Suurin osa näitä lahjotuksia on annettu köyhien lasten koulunkäynnin hyväksi, stipendiorahastoiksi kansakouluille, köyhien auttamiseksi y. m. samankaltaisiin tarkotuksiin. Suuri osa niistä on ollut kiinteimistöjä, niinkuin koulutonteiksi ja rakennuksiksi, irtainta omaisuutta, jyviä y. m., ilman ilmotettua arvoa. Puhtaassa rahassa annetut lahjotukset nousivat kuvernöörein vuosikertomusten mukaan viisivuotiskautena 1881—1885 yhteenlaskettuina 820,666 markkaan 49 penniin, joka summa eri vuosille ja eri lääneille jakautui seuraavalla tavalla:

	Lahjotettu rahamäärä.		
Vuonna 1881	314,655 markkaa	22	penniä.
„ 1882	105,080? „	10	„
„ 1883	138,582 „	31	„
„ 1884	[1]73,760 „	05	„
„ 1885	188,588 „	81	„

Eri lääneissä lahjotettujen rahojen summa teki:

Uudenmaan läänissä	218,365 markkaa	59	penniä.
Turun ja Porin „	283,053 „	31	„
Hämeen „	113,289 „	81	„
Wiipurin „	80,418 „	—	„
Mikkelin „	700 „	—	„
Kuopion „	10,914 „	—	„
Waasan „	82,298 „	52	„
Oulun „	31,627 „	26	„

[1]) Yksi lahjotus, jonka määrä ei ole ilmotettu.

Yksityisistä lahjotuksista mainittakoon etusijassa monien kuntien taikka yksityisten yhdistysten perustamat ja kouluihin kiinnittämät stipendiorahat Hänen Majesteetinsa Keisari Aleksanteri II:n viidenkolmattavuotisen hallituksen muistoksi, jotka rahastot puheenaolevana viisivuotiskautena ovat saaneet lukuisia lisäyksiä. Erittäin arvokkaita ja suuria lahjotuksia ovat myös kaupungeissa järjestetyt anniskeluyhtiöt tehneet, joitten voitto suureksi osaksi on käytetty näihin tarkotuksiin. Huomattavista yksityisten antamista lahjotuksista, mainittakoon: Apteekari C. F. Arvidssonilta 30,000 markan pääoma pikkulastenkoulujen rahastoksi Turussa, 40,000 markkaa Eschnerin lasarettirahastolle samassa kaupungissa sekä 20,000 markkaa stipendiorahastoksi Loviisan realikoulussa; kauppias F. Åkermanilta 3,000 markkaa ylempää kansakoulua varten Kakskerrassa, provasti A. J. Saloviukselta kaksi eri kertaa 2,000 markkaa lastenkoululle Punkalaitumella; kauppias P. Ithimæukselta 6,000 markkaa puitten istutuksia varten Turun kaupungissa; kornetti A. Björnbergiltä ja hänen rouvaltansa 2,000 markkaa Perniön köyhille; leskirouva J. Lindemarkilta 8,000 markan pää-oma koululle ja köyhäinkodille Taivassalossa sekä 6,000 markkaa Wehmaan köyhäinkodille; pastori J. R. Hammarénilta sitoumus vuosittain, niin kauvan kuin hän elää, antamaan noin 130 markkaa avuksi stipendiorahastolle Metsämaan kansakoulussa; G. W. Wahlroosilta 2,000 markkaa diakonissalaitokselle Rauman kaupungissa sekä 1,000 markkaa Rauman kauppiasten pensionikassaan; C. G. Rosenbergiltä 3,000 markkaa Sundin kansakoulurakennukseen; lukkari K. Boströmiltä 3,000 markkaa kahden koululapsen vaatettamisen rahastoksi Nakkilassa; kauppias G. Ahlgrénilta sarja testamenttilahjotuksia, joista etevimmät puheena-olevana aikakautena käytettäväksi joutuneet olivat: köyhille koululapsille Hämeenlinnassa 10,000 markkaa, köyhille koululapsille sekä kansankirjaston hankkimiseksi Pirkkalaan 10,000 markkaa, köyhien lasten puettamisavuksi sekä kirjojen ostoksi kansakoululle Messukylässä 10,000 markkaa, köyhien kansakoululasten ylläpidoksi ja kirjojen ostoksi Lempäälässä 10,000 markkaa, köyhien kansakoululasten ylläpidoksi Teiskossa 10,000 markkaa, nuorison siveellistä kasvatusta varten Ruovedellä 13,000 markkaa, köyhien lasten koulunkäyntiä ja lainakirjaston ylläpitoa varten Wirroilla 10,000 markkaa; rusthollari F. H. Malmilta 4,000 markkaa köyhille koululapsille Kokemäellä; protokollasihteeri Pippingiltä 10,000 markkaa Skåldön kansakoulun oppilasten ylläpidoksi Pohjan pitäjässä, nimismies G. A. Enblommilta 2,000 markkaa ansiollisille, varattomille oppilaille Wihdissä; kauppias E. J. Silfviukselta ja hänen rouvaltansa 5,000 markkaa Wihdin kansakoululle, kauppias C. A. Leviniltä 2,000 markkaa Koskenkylän kansakoululle; neiti Maria Bergmanilta 10,000 markkaa, joista korot jaettaisiin köyhille Helsingissä; vapaherra J. G. von Bonsdorff'in perillisiltä 2,000 markkaa köyhille Helsingin pitäjässä; tilanomistaja F. Bergbomin perillisiltä 10,000 markkaa sekä asuinhuoneus ja 12 kapanalaa maata vakinaiseksi kansakouluksi Helsingin pitäjässä; kappalainen J. Carén'ilta 10,000 markkaa kiertokoulun opettajan palkkaamiseksi

Porneesin kappeliin; kauppias Otto Johansson'ilta 8,000 markkaa Pernajan kunnan köyhille; nimismies A. J. Kronbergiltä 3,000 markkaa köyhien lasten kasvatukseksi Lappträskissä; kollega L. Broman'ilta 20,000 markkaa köyhien avuksi Porvoossa; kultasepänleski M. K. Nordgrenilta 4,000 ruplaa hopiassa, joista korot käytettäisiin etenki käsityöläisleskien auttamiseksi; översti T. Costianderilta 10,000 markkaa, joista korot vuosittain jaettaisiin Nuottajärven tilan uskollisille ja ijällisille alustalaisille; provasti K. von Qvantelta relssitalo (Heikkilä) Lopella vakinaiseksi kansakouluksi ja opettajattaren asunnoksi sekä 2,000 markkaa, joista korot käytettäisiin kahden köyhän lapsen kasvatukseksi ja ylläpidoksi koulussa; kapteeni C. E. Wetterhoffilta 10,000 markkaa Urjalan lastenkodin rahastolle; vapaaherran leski A. Boijelta 20,000 ruplaa hopiassa apurahastoksi köyhille ja hädänalaisille leskille ja lapsille Wiipurin kaupungin, säätyhenkilöihin kuuluvien, luteerilaisseurakuntajäsenten jälkeen, sekä 10,000 markkaa apurahastoksi köyhille lapsille Wiipurin läänistä, jotka käyvät kansakoulua; kauppaneuvos G. Raniselta 10,000 markkaa stipendiorahastoksi Kuopion suomalaisessa lyseossa; raatimies J. A. Lybeck'iltä 5,000 markkaa rouva Augusta Lybeckin stipendiorahastoksi nimitetyn apurahaston perustamiseksi, josta stipendioita olisi annettava kahdelle tarkkuudesta tunnetulle oppilaalle, etenki Uudenkaarlepyyn kaupungista; kauppaneuvos C. E. Carlströmiltä 10,000 markkaa rahaston perustamiseksi Kristiinan kaupungin yksityistyttökoulun ylläpitoa varten, sekä 1,000 markkaa kansakouluhuoneuksen rakentamiseksi Kauhajoelle; konsuli U. Wolffilta osuus eräässä 12,500 markan arvoisessa kaupungintalossa Waasassa, kaupunginlasarettirahaston perustamiseksi samaan kaupunkiin; kelloseppä C. A. Nyströmiltä 5,000 markkaa kauppayhdistyksen apu- ja pensionikassan vahvistamiseksi Waasassa; lautamies J. H. Björmanilta 30,000 markkaa Lappfjärdin kirkon kunnossa pitämiseksi; raatimies P. L. Dahlmanilta 6,000 markkaa asuinhuoneitten rakentamiseksi Tornion kaupungin köyhille perheille ja yksityisille henkilöille; kauppias F. W. Soveliukselta 5,000 markkaa, joista korot jaettaisiin apua tarvitseville porvareille Praahessa; kauppaneuvos J. G. Bergbomilta Simppulan talo Haukiputaalla käytettäväksi kansakouluksi ja sen ylläpidoksi; provasti E. W. Borgilta vuotiset pastorintulot torppareilta ja mäkitupalaisilta y. m. Wihannin seurakunnassa aina siitä vuodesta, jolloin kansakoulu kunnassa saadaan aikaan; y. m.

Kaikkien, yleistä hyötyä tarkottavien, varastojen määrä teki, sikäli kuin ne kerääjille olivat tunnetut, 31 p. joulukuuta 1885:

Uudenmaan	läänissä	1,946,801	markkaa.
Turun ja Porin	„	4,412,238	„
Hämeen	„	875,523	„
Wiipurin	„	1,646,432	„
Mikkelin	„	134,747	„
Kuopion	„	1,762,672	„
Waasan	„	1,783,411	„
Oulun	„	2,291,751	„
	Yhteensä	14,853,575	markkaa.

Sitä paitsi löytyi seuraavat yleiset pensionikassat, joiden säästö teki:

Suomen Siviiliviraston leski- ja orpoinkassa . .	9,899,764	markkaa	22	penniä.
Kirkollisviraston „ „ „ ($^1/_5$86)	4,340,253	„	34	„
Suomen kouluviraston eläkekassa	2,312,124	„	3	„
„ sotaviraston leski- ja orpoinkassa . . .	2,141,810	„	73	„
Apteekarein ja farmaceutein eläkekassa ($^{31}/_3$86) .	518,533	„	15	„
Suomen kansakoulu-opettajain leski- ja orpoinkassa	423,365	„	25	„
Valtionrautateiden pensionilaitos	325,674	„	67	„
Aatelisneitien eläkekassa	216,413	„	58	„
Boijen rahasto eläkettä varten köyhäin aatelismiesten leskille	169,999	„	92	„
Lääkärein eläkekassa	168,169	„	5	„
Taideniekkain ja kirjailiain eläkekassa	134,987	„	35	„
Kauppapalveliain „	25,282	„	87	„
Yhteensä	20,676,378	markkaa	16	penniä.

Opetustoimi. Yleisen kansanvalistuksen edistämiseksi ovat etenki maan vakinaiset kansakoulut vaikuttaneet, jotka yhä edelleen melkoisessa, jos kohta vähemmässä määrässä kuin edellisenä aikakautena, ovat enentyneet.

Vakinaisten kansakoulujen lukumäärä teki niitten tietojen mukaan, jotka ilmaistaan Kouluylihallituksen alamaisessa kertomuksessa Suomen kansakoulutoimen kehityksestä lukuvuosina 1875—1888:

	Kansakouluja. *Nombre des écoles.*				Yhteensä kouluja. *Total.*	
	kaupungeissa *dans les villes*		maaseudulla *dans les communes rurales*			
		lisäys ed. vuoden suhteen. %		lisäys ed. vuoden suhteen. %		lisäys ed. vuoden suhteen. %
Lukuvuonna 1875—1876	117	—	285	—	402	—
„ 1880—1881	157	34	457	60	614	53
„ 1885—1886	193	23	667	46	860	40

Oppilaita kansakouluissa oli samaan aikaan seuraava luku:

	Oppilasluku kansakouluissa		
	kaupungeissa.	maaseudulla.	yhteensä.
Lukuvuonna 1875—1876	6,483	11,421	17,904
„ 1880—1881	10,500	17,731	28,231
„ 1885—1886	14,251	24,305	38,556

Niinkuin ylläolevista ilmotuksista näkyy, tuli joka koulun osalle lukuvuotena 1875—1876 keskimäärin 45 oppilasta, lukuvuotena 1880—1881 46 oppilasta ja lukuvuotena 1885—1886 45 oppilasta. Tähän tulee vielä lisää n. s. lastenkoulujen oppilasluku, joka teki 1,888 v. 1875—1876, 6,945 v. 1880—1881 ja 13,627 v. 1885—1886. Kansakoulujen opettajakunnan luku teki v. 1875—1876 474, v. 1880—1881 781 ja v. 1885—1886 1,122, josta viimemainitusta luvusta 506 oli miehenpuolisia ja 616 vaimonpuolisia opettajia. Opettajakunnan luku oli siis, koulujen lukuun verrattuna, jossaki määrin enentynyt; kun näet joka koulun osalle lukuvuotena 1875—1876 keskimäärin tuli 1,18 opettajaa, lukuvuotena 1880—1881 1,27 ja lukuvuotena 1885—1886 1,30.

Niinkuin ylläolevista ilmotuksista myöski näkyy, eivät Suomen kansakoulut vielä olleet sanottavan laajasti levenneet Tämä nähdään paraiten siitä, että lukuvuoden 1885—1886 lopussa koko 116 maalaiskuntaa eli neljäsosa koko maalaiskuntien luvusta olivat vakinaisen kansakoulun puutteessa. Useimmat näistä kunnista löytyivät Turun ja Porin, Oulun ja Waasan läänissä. Mutta löytyipä niitäki seurakuntia, joilla oli koko 8 vakinaista kansakoulua toimessa, niinkuin Pernajan pitäjä Uudellamaalla, ja ylimalkaan on huomattu, että pitkää aikaa ei ole kulunut, ennenkuin kansakouluja perätysten nopeasti on ilmaantunut, kun kerran ensimäinen on kunnassa toimeen saatu. Katsauksen kansakoulujen enentymiseen Suomen maalaiskunnissa tarjoaa seuraava taulu, joka löytyy Kouluylihallituksen kertomuksessa kansakoulutoimesta maassa lukuvuotena 1885—1886.

Maalaiskuntia, joissa lukukautena 1885—1886 oli 1, 2, 3, j. n. e. kansakoulua:

	Kuntia, joissa oli *Nombre des communes rurales où il y avait des écoles primaires superieures*								Maalaiskuntia, joissa ei ollut vakinaista kansakoulua toimessa. *Communes rurales sans écoles prim. super.*	Summa maalaiskuntia. *Total de communes rurales.*
	1 koulu.	2 koulua.	3 koulua.	4 koulua.	5 koulua.	6 koulua.	7 koulua.	8 koulua.		
Uudenmaan lääni . . .	12	11	8	2	2	1	1	1	1	39
Turun ja Porin lääni .	54	20	3	1	1	—	—	—	41	120
Hämeen „ .	20	16	5	3	1	—	—	—	4	49
Wiipurin „ .	12	17	8	3	1	—	1	—	12	54
Mikkelin „ .	7	9	6	1	2	—	—	—	2	27
Kuopion „ .	10	10	4	3	1	1	1	—	2	32
Waasan „ .	34	10	10	3	2	—	—	—	23	82
Oulun „ .	29	8	—	—	—	—	—	—	31	68
Yhteensä	178	101	44	16	10	2	3	1	116	471

Lukuvuotena 1885—1886 toimessa olevista kouluista oli 662 suomalaista, 173 ruotsalaista, 22 suomalais-ruotsalaista ja 3 venäläistä.

Kasvatus-opillisesti sivistyneiden opettajain ja opettajattarien valmistamista varten kansakoulujen tarpeeksi perustetut seminaarit ovat vuodesta 1880 muuttumatta olleet seuraavat neljä: *Tammisaaren* ja *Uudenkaarlepyyn* seminaarit, edellinen vaimonpuolisten, jälkimäinen miehenpuolisten opettajain valmistamista varten ruotsinkielisiin kansakouluihin, sekä *Jyväskylän* ja *Sortavalan* seminaarit niin mies- kuin nais-opettajain valmistamista varten suomenkielisiin kouluihin. Näissä seminaareissa, joihin myös on ollut perustettu n. s. normaalikouluja, Sortavalan seminaariin lukuvuodesta 1882—1883, sekä lapsukaistarhoja, paitsi Tammisaaren seminaariin, opettajiksi pyrkivien käytännöllistä harjaannuttamista varten, oli vuotena 1885—1886 oppilasten lukumäärä 597, joista 40 mies- ja 86 naispuolista oli ruotsinkielisiä oppilaita, 225 mies- ja 246 naispuolista suomenkielisiä. Seminaarein normaalikouluissa oli oppilasten luku 600, josta poikia 246 ja tyttöjä 354, sekä lapsukaistarhoissa 115. Vuosina 1876—1880 laskettiin ruotsalaisista seminareista 107, joista 43 opettajaa ja 64 opettajatarta, sekä suomalaisista 208, joista 100 oli opettajia ja 108 opettajattareja; vuosina 1881—1885 teki ruotsalaisista seminaareista laskettujen lukumäärä 164, nimittäin 65 opettajaa ja 99 opettajatarta, ja suomalaisista 302, joista oli 127 opettajaa, 175 opettajatarta. Koko koulumäärän suorittaneiden luku viimemainittuna aikakautena nousi siis 466:een, 315:ä vastaan edellisenä viisivuotiskautena.

Kuten Koulutoimen Ylihallituksen laatima tauluntapainen katsahus lastenopetukseen Suomen lutherilaisissa seurakunnissa v. 1882 osottaa, oli mainituissa seurakunnissa 7 ja 16 vuotisten koulu'iässä olevien lasten lukumäärä 376,145. Niistä nautti opetusta 368,782, nimittäin:

		Prosenttina opetusta nauttivista.
Oppikouluissa	6,712.	1,8.
Vakinaisissa kansakouluissa . . .	31,446.	8,5.
Kiertokouluissa	138,371.	37,5.
Pikkulasten kouluissa	10,847.	3,0.
Kuuromykkäin ja sokeain kouluissa	179.	0,1.
Kotona	181,227.	49,1.

Jälellä olevat 7,363 lasta olivat kaikkea opetusta vailla. Tähän verrattakoon tulokset 31 p. Joulukuuta 1880 toimitetusta väenlaskusta sikäli kuin ne koskevat yleisiä sivistysseikkoja maassa. Mainitun väenlaskun mukaan löytyi maassa 29,433 henkeä, joilla oli korkeampi koulusivistys, 175,671 ainoastaan luku- ja kirjotustaitoisia, 1,381,342 ainoastaan lukutaitoisia, sekä 39,128 yli 10 vuotta ja 435,208 alle 10 vuotta, jotka eivät osanneet lukea.

Oppikouluja on viisivuotiskauden kuluessa, armollisen asetuksen nojalla 23 p:ltä Elokuuta 1883 ja julistuksen nojalla 12 p:ltä Heinäkuuta 1884, kohdannut erityiset muutokset. Sitä paitsi määräsi armollinen asetus 27 p:ltä marraskuuta 1885 koulut naisten sivistyttämistä varten uudestaan järjestettäviksi, vaan mainittuun uudesta järjestämiseen ei puheena olevalla aikakaudella ehditty ryhtyä. Niiden tarkempien määräysten mukaan, joita sanotut asetukset sisältävät, löytyi lukuvuoden 1885—1886 lopulla seuraava määrä toimessa olevia oppikouluja, nimittäin 11 täysiluokkaista ja 6 vaillinaista lyseota, 20 täysiluokkaista, 5 vaillinaista alkeis- ja lakkautuksen alaista realikoulua, 1 ala-alkeiskoulu ja 7 tyttökoulua, kaikki valtion kustantamia. Sitä paitsi löytyi valtion osittain kustantamia 3 täysiluokkaista ja 8 vaillinaista yksityis-lyseota, 7 yksityistä, lyseoihin valmistavaa koulua sekä 35 yksityistä tyttökoulua. Seuraava taulu osottaa lähemmin näiden koulujen laadun, opetuskielen, opettajain ja oppilasten lukumäärän sekä valtion kustannukset niistä.

Les établissements d'instruction secondaire en 1886.

	Ruotsinkielisiä oppilaitoksia. *Ecoles suédoises.*			Suomenkielisiä oppilaitoksia. *Ecoles finnoises.*			Oppilaitoksia kaksinaisella eli muulla opetuskielellä. *Autres.*			Yhteensä.			Valtion määräraha. — *Subvention de l'Etat.* Ruotsinkielisille oppilaitoksille. *Ecoles suédoises.*		Suomenkielisille oppilaitoksille. *Ecoles finnoises.*		Oppilaitoksille kaksinaisella eli muulla opetuskielellä. *Autres.*		Yhteensä. *Total.*	
	Lukum. *Ecoles.*	Opettajia. *Personn. enseign.*	Oppilaita. *Eléves.*	Lukum. *Ecoles.*	Opettajia. *Personn. enseign.*	Oppilaita. *Eléves.*	Lukum. *Ecoles.*	Opettajia. *Personn. enseign.*	Oppilaita. *Eléves.*	Lukum. *Ecoles.*	Opettajia. *Personn. enseign.*	Oppilaita. *Eléves.*	Markkaa.	p.	Markkaa.	p.	Markkaa.	p.	Markkaa.	p.
Valtion.																				
Klassillisia lyseoita, 8 luokkaisia:																				
täydellisesti järjestettyjä	6	112	1,358	3	51	808														
paraikaa järjestettävinä	—	—	—	3	32	419														
Realilyseoita, 8 luokkaisia:																				
täydellisesti järjestettyjä	1	20	170	—	—	—														
paraikaa järjestettävinä	1	11	125	2	17	110														
Alkeiskouluja ynnä niiksi järjestänsä muutettavia realikouluja																				
4 luokkaisia:																				
täydellisesti järjestettyjä [4]	5	45	305	3	23	193														
paraikaa järjestettävinä	1	5	21	2	15	131														
2 luokkaisia:																				
täydellisesti järjestettyjä	3	13	59	8	37	129														
Alempia alkeiskouluja	1	5	52	—	—	—														
Lakkautuksen alaisia realikouluja 4 luokkaisia	1	8	26	1	9	34														
Tyttökouluja	7	89	893	—	—	—														
Yksityisiä.																				
Lyseoita poikia varten	4	68	397	6	66	682														
Yhteiskouluja	1	17	104	—	—	—														
Alku- ja valmistavia kouluja	5	23	303 [1]	1	5	59 [2]														
Ruotsi ja Suomi vuorottain opetuskielenä:																				
	1	17	89	10	180	2,255	510,689	47	234,596	—	59,993	83	805,279	30						
	—	—	—	3	32	419	—	—	92,971	80	—	—	92,971	80						
	—	—	—	1	20	170	60,740	—	—	—	—	—	60,740	—						
	—	—	—	3	28	235	28,640	—	49,965	—	—	—	78,605	—						
	—	—	—	8	68	498	121,913	33	75,741	17	—	—	197,654	50						
	—	—	—	3	20	152	10,980	—	29,660	—	—	—	40,640	—						
Tyttökouluja	1	3	25	12	53	213	33,600	—	86,028	—	9,500	—	129,128	—						
	—	—	—	1	5	52	8,520	—	—	—	—	—	8,520	—						
	—	—	—	2	17	60	18,900	—	20,266	66	—	—	39,166	66						
	—	—	—	7	89	893	174,295	74	—	—	—	—	174,295	74						
	—	—	—	10	134	1,079	71,500	—	108,000	—	—	—	179,500	—						
	—	—	—	1	17	104	—	—	—	—	—	—	—	—						
	1	6	51	7	34	413	—	—	—	—	—	—	—	—						
	2	19	108 [3]								7,200	—	156,550	—						
Ruotsi ja Saksa opetuskielenä.																				
	1	15	71	35	404	2,681	80,500	—	68,850	—	8,500	—	8,500	—						
Saksa opetuskielenä.																				
	1	17	148								3,000	—	3,000	—						
Yhteensä	56	650	5,101	40	374	3,631	7	77	492	103	1,101	9,224	1,120,278	54	766,078	63	88,193	—	1,974,551	83

[1]) Siitä 98 poikaa alemmilla luokilla.
[2]) „ 16 „ „ „
[3]) „ 3 „ „ „
[4]) Joukossa myös Helsingin 4 luokkainen realikoulu.

Paitsi ylempänä mainittuja koulutoimen Ylihallituksen katsannon alaisia oppilaitoksia löytyi vuoden 1885 lopulla Helsingissä 8-luokkainen kymnaasi poikia varten, 7-luokkainen kymnaasi tyttöjä varten ja valmistava koulu poikia ja tyttöjä varten, sekä Wiipurissa muodostettavana oleva reali-oppilaitos kuin myöski vähäisempi muodostettavana oleva naiskoulu, kaikissa venäjä opetuskielenä, ja ovat nämät oppilaitokset likipitäin valtion lyseojen, realikoulujen ja tyttökoulujen kaltaisia. Nämät eivät olleet suomalaisen viraston tarkastuksen alaisia.

Ylioppilasten lukumäärä *Keisarillisessa Aleksanterin yliopistossa* on viime vuosina erittäin paljon lisääntynyt, joka on seuraus niiden oppilaitosten melkoisesta lisääntymisestä, joista lasketaan oppilaita yliopistoon. Aikakautena 1863—1878, laskettuna lukuvuosittain, oli niiden vuotinen keskimäärä, jotka yliopistossa olivat suorittaneet ylioppilastutkinnon, 147; kolmivuotiskautena 1878—1881 188 ja aikakautena 1881—1886 229.

Lukukausien aikoina yliopistossa läsnä olleiden ylioppilasten lukumäärä oli:

Nombre des étudiants présents:

	1881.	1882.	1883.	1884.	1885.
Kevätlukukautena (*Semestre de printemps*)	694	667	725	785	805
Syyslukukautena (*Semestre d'automne*) . .	811	805	812	849	896

Yliopistoon sisäänkirjotettujen, sekä läsnä- että poissaolevien ylioppilasten koko lukumäärä oli syyslukukautena 1885 kaikkiaan 1,739, joista 236 kuului jumaluusopilliseen, 524 lainopilliseen, 118 lääkeopilliseen ja 861 viisaustieteelliseen tiedekuntaan. Viimeksimainituista oli 440 kirjotettu historiallisfilologiseen ja 421 fysillismatematiseen osastoon.

Syyslukukautena 1885 oli kolme naispuolista ylioppilasta sisäänkirjotettuna yliopistoon. Vuoden 1886 alussa oli koko opettajakunta 72. Vakinaisten professionein luku oli 32, ylimääräisten professionein 12, dosenturein 22.

Erityistä keino- ja ammatti-opetusta varten oli maassa seuraavat oppilaitokset:

Suomalainen kadettikoulu Haminassa.

Polyteknillinen opisto Helsingissä, jossa lukuvuotena 1885—1886 oli 26 opettajaa, opetuksen suhteen jaettuina viidelle keino-osastolle, nimittäin arkkitehtuuri-, insinööri-, kone-, rakennus-, kemiallinen ja maanmittaus-osasto, sekä oppilasluku toukokuun viimeisenä päivänä 1886 128.

Kaksi *teknillistä realikoulua,* Turussa ja Nikolainkaupungissa.

Seitsemän *merenkulkukoulua*, nimittäin Oulussa, Nikolainkaupungissa, Turussa, Maarianhaminassa, Helsingissä, Wiipurissa ja Raumalla, joissa kaikissa, paitsi viime-mainitussa, oli 3 osastoa, nimittäin yksi kauppalaivu reita, yksi perämiehiä ja yksi merikapteeneja varten.

Neljä *kauppakoulua*, joista kaksi, nimittäin Turun ja Oulun, olivat valtion kustantamia, ja toiset kaksi, kauppaopisto Helsingissä ja koulu Praahessa, olivat yksityisten laitoksia, edellinen nauttiva valtio-apua.

Sitä paitsi oli *käsityöläis- eli sunnuntaikouluja* kaikissa kaupungeissa, kaksi taide-yhdistyksen piirustuskoulua, Helsingissä ja Turussa, erityisiä veistokouluja, yksi metsä-opisto Evolla Lammin pitäjässä, kaksi maanviljelysopistoa, nimittäin Mustialan ja Kurkijoen, 8 maanviljelys- ja 15 osittain maanviljelyskoulun kanssa yhdistettyä meijerikoulua, niinikään 8 aistiviallisten koulua, joista 5 kuuromykkiä (1 yksityinen), 2 sokeoita ja 1 tylsämielisiä varten sekä kasvatuslaitos, Käyrän, huonosti hoidetuita ja pahantapaisia lapsia varten ja yksi samanlainen, Kylliälä, köyhiä ja orpolapsia varten.

Aikakautinen kirjallisuus. Se kehitys, joka viime aikoina on ollut huomattava aikakautisessa kirjallisuudessa, on epäilemättä pidettävä pätevimpänä todistuksena maan edelleen tapahtuvasta vaurastumisesta sekä hengellisessä että taloudellisessa suhteessa. Aikakautisen sanomalehtikirjallisuuden leviämiseen on etusijassa ollut avuliaana se sivistys- ja lukuhalu, minkä kansakoulut sekä lukuisasti maahan perustetut oppikoulut niin myös maan uudelleen herännyt perustuslaillinen yhteiskunta-elämä ovat yhteisessä kansassa vaikuttaneet. Vuoden 1870 alussa ilmestyi maan kaikissa kaupungeissa ainoasti 32 sanomalehteä ja aikakauskirjaa, joista puolet olivat ruotsin ja puolet suomenkielisiä. Vuonna 1875 oli niiden luku noussut 38:aan, myöski silloin yhtä monta kummallaki kielellä. Kaikista näistä lehdistä ilmestyi ainoastaan yksi joka päivä viikossa, suuremmat juhlapäivät lukuunottamatta, 4 kuudesti viikossa, 5 kolmasti, 2 kahdesti ja 13 ainoastaan kerran viikossa. Kolme sanomalehteä ilmestyi kerran tahi kahdesti kuukaudessa. Vuonna 1880 oli ilmestyvien sanomalehtien luku 59, joista 34 suomalaista ja 25 ruotsalaista, ja alkupuolella vuotta 1886 oli ilmestyvien sanomalehtien luku 94, joista 50 oli suomalaista ja 44 ruotsalaista.

Näistä ilmestyi säännöllisesti:

La presse périodique en 1881—1885.

	Ruotsalaisia. *Journaux suédois.*	Suomalaisia. *Journaux finnois.*	Yhteensä. *Total.*
Joka päivä *(Tous les jours)*	4.	—	4.
Kuusi kertaa viikossa *(6 fois par semaine)*	5.	3.	8.
Neljä „ „ *(4 „ „ „)*	1.	1.	2.
Kolme „ „ *(3 „ „ „)*	1.	6.	7.
Kaksi „ „ *(2 „ „ „)*	9.	9.	18.
Yhden kerran „ *(1 „ „ „)*	6.	8.	14.
Kaksi kertaa kuukaudessa *(2 fois par mois)*	3.	6.	9.
Kerran kuukaudessa *(1 fois par mois)* .	10.	15.	25.

	Ruotsalaisia. *Journaux suédois.*	Suomalaisia. *Journaux finnois.*	Yhteensä. *Total.*
Kuusi kertaa vuodessa *(6 fois par an)* . .	3.	—	3.
Neljä „ „ *(4 „ „ „)* . .	2.	2.	4.
Yhteensä	44.	50.	94.

Sanomalehtien yhteenlaskettu numeromäärä teki 8,444, niistä 3,730 suomalaista ja 4,714 ruotsalaista. Montako kappaletta näitä numeroita leviteltiin, on sitävastoin mahdotoin sanoa. Vuonna 1878 levisi silloin ilmestyvästä 54:stä lehdestä noin 4,000,000 suomalaista ja 8,850,000 ruotsalaista kappaletta. Sittemmin on sentään, kuten yllä oleva sanomalehtien lisääntyminen osottaa, lukuhalu isossa määrässä enentynyt.

Tämän ohessa saatettanee myöski mainita, että vuoden 1885 lopussa kirjapainojen lukumäärä maassa oli 38 644 työntekiällä, kivipainojen luku 6, 183 työntekiällä, puupiirros-atelierein luku 2 ja valokuvaaja-atelierein 16.

Terveys- ja sairashoito maassa on niiden viiden vuoden ajalla, joita nykyinen alamainen kertomus käsittelee, isosti edistynyt, jos kohta sen kehitys vielä monessa suhteessa onki vasta alkamassa. Harjottelevien lääkärein luku, joka vuoden 1880 päättyessä oli 155, oli vuoden 1885 lopussa noussut 181:een, apteekien luku oli 89:stä karttunut 99:ään, joista 34:llä yhä edelleen oli realiset ja 65:llä personalliset etu-oikeudet; apteekipuotein luku oli mainittuina vuosina lisääntynyt 16:lla, ja teki vuoden 1885 lopussa 43. Lääninlääkäreinpiirit, joita aikakauden alussa oli 51, olivat armollisen asetuksen kautta 14 p:ltä elok. 1883 lisääntyneet kahdella uudella, Pudasjärven ja Rovaniemen, jotka olivat syntyneet, edellinen Oulun, jälkimäinen Tornion entisen piirin jakamalla. Myöski kätilöitten luku on aikakauden kuluessa lisääntynyt 306:sta 1882 379:ään v. 1885, pää-asiallisesti sen kautta, että Helsingin synnytyslaitokselle on hankittu tilaisuus laitokseen vastaanottaa isompi määrä oppilaita nauttimaan opetusta kätilöimen ammatissa, ja myöski senkautta että yhteisessä kansassa käsitys kätilöitten hyödyllisyydestä on vakaantunut. Toukokuun 6 p. 1879 kätilöille annetun armollisen ohjesäännön kautta oli myös heidän oikeutensa ryhtyä toimiin satunnaisissa taudintapauksissa suuresti laajennettu.

Kuitenki maan lääkärikunta, maan pinta-alaan ja väkilukuun verraten, oli kyllä pieni. Jokaisen lääkärin osalle tuli keskimäärin v. 1885 12,173 henkeä, vaan kun lääkärein toimintapaikka, paitsi muutamain piirilääkärein sekä erityisissä muissa poikkeustiloissa, on ollut kaupungeissa, niin näkyy kuinka vähissä määrin vielä järjestetty lääkärinhoito on tullut suuremmalle osalle Suomen asukkaista hyväksi. Kaupunkeja lukuun ottamatta, joista vuoden 1885 päättyessä vielä 7 oli erityistä kaupungin lääkäriä vailla, oli Turun ja Porin sekä Uudenmaan läänin väestö tässä suhteessa onnellisin sekä sitten järjestyksessä väestö Hämeen lää-

nissä, Wiipurin, Mikkelin, Waasan, Kuopion ja viimeiseksi Oulun läänissä. Koska ei tiettävästi vielä 1885 mikään maalaiskunta ollut ottanut itselleen palkattua kunnanlääkäriä, oli lääkärinhoito kunnissa oikeastaan piirilääkärillä yksinään huolena, ja hänen suuremmasta taikka pienemmästä piiri-alasta saanee sentähden päättää, missä määrässä väestö on ollut tilaisuudessa nauttia lääkärinhoitoa. Keskimäärin lääninlääkäreinpiirit eri lääneissä 1885 vuoden lopulla sisältivät seuraavan määrän neliövirstoja, laskettuina niiden ilmotusten mukaan eri piirien laajuudesta, jotka julkaistaan Lääkintähallituksen kertomuksessa mainitulta vuodelta:

	Keskimäärä, neliövirstaa.	Suurin piiri, neliövirstaa.	Pienin piiri, neliövirstaa.
Turun ja Porin läänissä	2,404.	4,186.	629.
Uudenmaan „	2,596.	3,517.	1,616.
Hämeen „	3,185.	4,256.	2,473.
Wiipurin „	3,485.	8,080.	2,081.
Mikkelin „	5,006.	6,537.	3,640.
Waasan „	6,070.	9,724.	3,095.
Kuopion „	6,526.	8,659.	4,462.
Oulun „	16,211.	50,692.	2,539.

Yksityisten tehdasyhtiöitten kustantamia kuin myöski vapaasti harjottelevia lääkäreitä löytyi sentään jo monessa paikoin maaseurakunnissa. Valtion eli yksityisten palveluksessa olevien taikka erikseen harjottelevien lääkärien, kätilöinten ja eläinlääkärein sekä apteekein lukumäärä oli 1885 vuoden lopulla:

	Lääkäreitä. *Médecin.*	Kätilöimiä. *Sages-femmes.*	Eläinlääkäreitä. *Vétérinaires.*	Apteekeja. *Pharmacies.*
Uudenmaan läänissä: kaupungeissa .	63	79	3	11
maaseuduilla .	6	29	—	3
Turun ja Porin läänissä: kaupungeissa	22	31	2	11
maaseuduilla .	6	32	—	5
Hämeen läänissä: kaupungeissa . . .	9	18	2	4
maaseuduilla .	6	21	—	6
Wiipurin läänissä: kaupungeissa . .	19	29	2	10
maaseuduilla .	3	15	—	4
Mikkelin läänissä: kaupungeissa . .	6	5	1	3
maaseuduilla .	1	9	—	4
Kuopion läänissä: kaupungeissa. . .	6	14	1	3
maaseuduilla [1].	5	19	—	6

[1]) Tähän luettuna Pielisten kauppala.

	Lääkäreitä. *Médicins.*	Kätilöimiä. *Sages-femmes.*	Eläinlääkäreitä. *Vétérinaires.*	Apteekeja. *Pharmacies.*
Waasan läänissä: kaupungeissa . .	13	25	1	9
maaseuduilla .	3	19	—	9
Oulun läänissä: kaupungeissa . . .	8	17	2	6
maaseuduilla .	5	19	—	5
Yhteensä	181	381	14	99
Siitä kaupungeissa	146	218	14	57
„ maaseuduilla	35	163	—	42

Enimmän hävittävistä taudeista aikakauden kuluessa mainittakoon keuhkotauti, tuli- ja tuhkarupuli, kuumetaudit sekä rokko, joka varsinki vv. 1880—1883 anasti verrattain lukuisat uhrit. Valitukset kansan vastahakoisuudesta lastensa rokottamiseen mainitun taudin ehkäisemiseksi ovat menneen viisivuotiskauden ajalla olleet verraten harvinaiset. Sitävastoin on monessa kohden rokotuksen vaikutusta ollut mahdotoin vaariinottaa, kun rokotetut eivät ole saapuneet tarkastuskokouksiin. Aikakautena 1831—1880 oli 100:sta elävänä syntyneestä keskimäärin rokotettu 74,4, joista kuitenki ainoastaan 84,7 prosenttiin tiettävällä menestyksellä rokko oli istutettu, siis 100:sta elävänä syntyneestä ainoastaan 62,9 varmalla menestyksellä rokotettu. Näitä olisi siten yksinään voitu katsoa rokotetuiksi. Ylimalkaan on myös jo pitkän aikaa tarkastuskokouksista poissaolleiden lukumäärä ollut lisääntymässä, joka on huomattava seuraavasta tauluntapaisesta yhteensovituksesta, joka löytyy Lääkintähallituksen alamaisessa kertomuksessa vuodelta 1884. Epätietoisuus äkillisen kulkurokon hävitysten mahdollisesta rajasta onki sentähden ollut silmään pistävä.

	100:sta elävänä syntyn. *Rapport à 100 naissances vivantes.*		100:sta rokotetusta ympättiin *Rapport à vaccinés.*		
	Rokotettiin. *Enfants vaccinés.*	Rokotettiin todellisen vaksiinin seurauksella. *Dont la vaccination est réussie.*	Menestyksellä. *Vaccin. avec succès.*	Ilman menestyksettä. *Vaccin. sans succès.*	Epätietoisella päätöksellä. *Incertains.*
1831—1840	70,4	61,5	87,3	2,9	9,9
1841—1850	78,3	68,1	87,0	2,1	10,9
1851—1860	73,3	63,7	88,9	2,4	10,9
1861—1870	71,5	60,8	85,1	2,6	12,3
1871—1880	76,9	61,1	79,4	3,8	16,8

Käsillä olevana viisivuotiskautena on rokotus-prosentti noussut niinkuin tarkastuskokouksista poisjääneiden rokotettujen lukumääräkin on laskeunut menneisiin aikakausiin verraten, nähtävästi aikakauden alkupuolella liikkuvan kulkurokon pelosta. Vuosina 1881—1885 nousi rokotettujen luku kunakin eri vuotena seuraavaan määrään:

Vaccinés.

	Koko määrä rokotetuita.	% edellisenä vuonna elävänä syntyneistä.	Siitä todellisella vaksiinirokolla.	% rokotetuista.	Poisjääneitä tarkastuksesta.	% rokotetuista.
Vuonna 1881	72,857.	99,6.	60,094.	82,5.	10,786.	14,8.
„ 1882	57,807.	79,8.	48,138.	83,5.	7,903.	13,7.
„ 1883	58,787.	77,4.	50,068.	85,1.	7,097.	12,1.
„ 1884	60,874.	79,7.	52,505.	86,2.	7,067.	11,6.
„ 1885	60,796.	77,8.	52,275.	85,9.	7,123.	11,7.

Kuitenki ajanjakso 1881—1885 on tärkeimpiä aikakausia maamme rokotushistoriassa, sillä viimemainitusta vuodesta alkaen säädettiin tositeossa pakollinen rokotus maahan määräysten mukaan armollisessa asetuksessa Joulukuun 17 p. 1883. Tämän asetuksen mukaan on lasten vanhempien ja holhoojien velvollisuus antaa huostassansa oleviin lapsiin istuttaa suojelusrokkoja, ennen niiden tultua 2 vuoden ikään, ell'ei istuttamisen toistaiseksi jättämiseen päteviä syitä löydy. Mutta kun rokon istuttamisen pakko oli tapahtuva perättäisesti, alkoi, sen käyttämisen määräysten mukaan, vuonna 1885 pakollinen rokotus ainoastaan ohjesäännön kautta 15 p:ltä Tammik. 1884 rokko-aineen säilytyspaikoiksi määrätyissä kaupungeissa, Helsingissä, Turussa, Wiipurissa, Kuopiossa, Nikolainkaupungissa ja Oulussa.

Julkisten sairashoitolaitosten lisäksi on vuosina 1881—1885 tullut yksi 30-tilainen sairashuone Tornioon, avattu 1881; yhteen sovitettu parannus- ja hoitolaitos mielivikaisia varten Niuvanniemen tilalla lähellä Kuopioa, avattu 1885 ja sisältävä tilaa 120 sairaalle; 5 vastaanottolaitosta mielivikaisia varten, kuki sijotettuna lääninsairashuonetten lähisyyteen Turussa, Wiipurissa, Waasassa, Oulussa ja Mikkelissä, sekä sisältäen 20 tilaa, paitsi viimemainittu, jonka sänkymääräksi säädettiin 12; 3 ylimääräistä kuppataudin parannuslaitosta, nimittäin 1 Mikkelissä, 1 Hämeenlinnassa, kumpaisessaki 25 tilaa, ja 1 Helsingissä 30 sairaantilalla. Lisäksi tuli lääninsairashuoneen laajentaminen ja toisinrakentaminen Turussa, aiottu sisältämään tilaa 120 sänkyä varten. Sitäpaitsi on mainittava että Teidän Keisarillinen Majesteeti armollisen käskykirjeen kautta lokakuun 29 p:ltä 1885 suostui uuden kirurgisen sairashuoneen rakentamiseen Helsingissä, 1,450,000 markan arviolaskunmukaisella kustannuksella. Kaikkein julkisten sairas- ja hulluinhoitolaitosten sairasvuodetten luku teki v. 1885 1,970, joista 1,248 kuului julkisiin sairashuonei-

siin, 260 ylimääräisiin kuppatautisten sairashuoneisiin, 50 synnytyslaitokseen Helsingissä, 14 väliaikaisiin synnytyslaitoksiin sekä 398 hulluinhoitolaitoksiin. Mainituissa yksityisissä ja yleisissä sairashoitolaitoksissa hoidettujen sairasten luku oli:

Nombre des malades soignés dans les hôpitaux publics.

	Hoidettujen sairasten luku. *Nombre des malades.*					Sairaanhoitopäiviä. *Jours de traitement.*				
	1881.	1882.	1883.	1884.	1885.	1881.	1882.	1883.	1884.	1885.
Hulluinhoitolaitoksissa (*Hôpitaux des aliénés*)	425	542	611	618	718	74,379	82,813	96,897	97,022	112,544
Sotaväen sairashuoneissa (*Hôpitaux militaires*)	333	1,134	1,113	1,227	936	4,947	17,412	18,915	18,762	14,183
Yleisten sairashuoneiden lasarettiosastoissa (*Maisons de santé*) . .	4,905	5,340	5,181	5,575	5,708	175,795	187,768	183,231	191,518	200,489
Yleisten sairashuoneiden kuppatauti-osastoissa (*Pour les syphilitiques*)	3,596	4,257	4,133	3,880	3,547	153,520	170,365	168,171	150,336	144,130
Ylimääräisissä kuppataudin-sairashuoneissa (*Hôpitaux provisionels des syphilitiques*)	1,197	1,149	1,505	1,581	1,469	54,187	52,606	73,534	78,528	69,925
Vankilain lasareteissa (*Hôpitaux des prisons*)	797	588	848	905	693	20,847	15,419	20,186	18,659	16,577
Rautatien-lasareteissa (*Hôpitaux des chemins de fer*)	108	122	139	144	104	2,536	2,076	2,537	3,415	2,839
Lapsenpäästölaitoksessa ja väli-aik. synnytyslaitoksissa (*Maisons d'accouchement*)	765	874	775	821	976	7,752	8,179	7,110	7,320	8,612
Yksityisissä ja kuntain sairash:issa (*Hôpitaux privés et communaux*) .	344	371	1,008	1,166	1,613	10,127	10,144	27,327	31,190	47,338
Yhteensä	12,470	14,377	15,313	15,917	15,764	504,090	546,782	597,908	596,750	616,637

Valtion kustannukset mainituista Lääkintähallituksen hoidon alla olevista sairashuoneista tekivät 1885 891,194 markkaa 66 penniä.

Köyhäinhoito. Hyvät vuodentulot niinä viitenä vuotena, jotka nykyinen alamainen kertomus käsittää, sekä niistä johtuvat huokeat viljan ja tarpeellisimpain elatusneuvojen hinnat ovat epäilemättä melkoisesti huojentaneet vähävaraisimman kansanluokan toimeentuloa viisivuotiskautena. Tosin on valituksia työnpuutteesta kuulunut, varsinki maaseudulta, jonka maanviljelystuotteille myynti on ollut vaikea ja rahanrunsaus senvuoksi verrattain niukka. Palkanmaksuseikat eivät sentään ole olleet verrattain epäedullisia ja monissa paikoin on myöski maatuotteita

vastaanotettu rahamaksusta. Kuvernöörein antamat tiedot niistä henkilöistä, jotka ovat joutuneet kuntien vaivaishoidon rasitukseksi, osottavat myöski, että näiden onnettomien lukuun on ainoasti hyvin pieni lisäys tullut vuosina 1881—1885 muutamissa lääneissä, niinkuin Uudenmaan, Wiipurin, Mikkelin ja Kuopion. Sitävastoin niiden luku on melkoisesti vähentynyt Oulun läänissä, jossa edellisenä aikakautena huomattavasti olivat lisääntyneet, sekä Waasan läänissä. Vuotinen keskimäärä maassa kokonaisenaan ei osota, vähennyksen vuoksi mainituissa lääneissä, mitään lisääntymistä köyhäin lukumäärässä. Verraten edelliseen viisivuotiskauteen on sentään ylimalkaan vuosina 1881—1885 isompi prosentti väestöstä nauttinut vaivaisapua. Viljavuodeksi verrattain epä-edullisin vuosi 1881 jätti seuraavan vuoden vaivaishoidon varaan suhteellisesti suurimman määrän köyhiä.

100 asukkaan osalle tuli alempana oleva määrä köyhiä, kunnallisen vaivaishoidon auttamia edellämainittuina kahtena aikakautena:

Nombre des indigents secourus, en pour cent de la population.

	1876.	1877.	1878.	1879.	1880.	1881.	1882.	1883.	1884.	1885.
Uudenmaan läänissä .	2,2	2,3	2,4	2,4	2,4	2,6	2,7	2,6	2,7	2,9
Turun ja Porin „ . .	2,4	2,8	2,7	2,9	2,9	3,0	3,3	3,2	3,0	3,0
Hämeen „ . .	?	2,5	2,4	2,7	2,8	2,8	3,0	3,0	3,0	3,0
Wiipurin „ . .	1,2	1,6	1,8	1,8	2,1	1,9	1,9	1,9	2,0	2,1
Mikkelin „ . .	2,5	2,6	3,0	3,0	2,9	3,1	3,2	3,2	3,3	3,5
Kuopion „ . .	?	3,1	3,6	4,0	4,1	4,2	4,3	4,2	4,1	4,6
Waasan „ . .	2,2	2,1	2,3	2,5	2,6	3,0	2,8	2,9	2,9	2,8
Oulun „ . .	5,7	6,8	7,7	8,3	8,8	9,0	8,5	7,6	7,4	7,4
Yhteensä	?	2,8	3,1	3,3	3,4	3,5	3,6	3,4	3,4	3,5

Köyhäinhoito on asetusten mukaan kaupungeissa erityisen köyhäinhoitolautakunnan eli hallinnon toimena; maalaiskunnissa tämä hoito on uskottu kunnallislautakunnille. Korkea-ikäiset, puutteessa olevat henkilöt ja turvattomat lapset hoidetaan osaksi varta-vasten laitetuissa köyhäinhuoneissa eli asyleissa, osaksi yksityisten luona tingalla. Köyhät, jotka omalla työllänsä voivat ottaa osaa ylläpitoonsa, saavat ainoastaan vähemmän avun vaivaishoidolta. Näiden kahden köyhäinhoitolaislajin lisäksi tulee maalaiskunnissa vielä kolmas, nimittäin ruotuvaivaiset, jotka ovat vaivaisruoduille jaetut ja vuoron perään näiden elättävät. Elätettyjen ja apua nauttineiden koko lukumäärä teki 1881—1885:

Nombre absolu des indigents entretenus et secourus par les communes.

	1881.	1882.	1883.	1884.	1885.
Vaivaisia turvapaikoissa tahi hoidettavaksi vuokrattuja: vanhempia henkilöitä	7,454	8,725	9,118	9,423	10,224
15 vuotta nuorempia lapsia	8,709	9,549	9,239	8,999	10,068
Ruotuvaivaisia: vanhempia henkilöitä	9,091	8,628	8,343	8,350	8,029
15 vuotta nuorempia lapsia	3,306	3,174	3,258	3,360	3,471
Vaivaisia, jotka saavat elatuksen-apua: vanhempia henkilöitä	28,525	28,247	27,602	27,479	28,243
15 vuotta nuorempia lapsia	16,416	17,197	16,163	16,670	17,633
Yhteensä	73,501	75,520	73,723	74,281	77,668
Niistä vanhempia henkilöitä . . . *De ce nombre adultes*	45,070	45,600	45,063	45,252	46,496
Niistä 15 vuotta nuorempia . . . *Enfants au dessous de 15 ans.*	28,431	29,920	28,660	29,029	31,172

Vaivaisten lukumäärä vuonna 1885 jakautui eri läänien osalle seuraavaisesti:

Kunnallisen vaivaishoidon elättämiä ja auttamia vuonna 1885.

Nombre des indigents en 1885.

Läänit.	Turvapaikoissa elätettyjä tahi hoidettaviksi vuokratuita. *Indigents entretenus dans les hôpitaux.*		Ruotivaivaisia. *Indigents entretenus tour à tour chez les paysans.*		Henkilöitä, jotka ovat nauttineet elatuksen-apua. *Individus secourus temporairement.*		Yhteensä vaivaishoidon elättämiä ja sen apua nauttineita. *Total des individus entretenus et secourus.*			
	Vanh. henkilöitä. *Adultes.*	15 v. nuor. lapsia. *Enfants au dessous de 15 ans.*	Vanh. henkilöitä. *Adultes.*	15 v. nuor. lapsia. *Enfants au dessous de 15 ans.*	Vanh. henkilöitä. *Adultes.*	15 v. nuor. lapsia. *Enfants au dessous de 15 ans.*	Vanh. henkilöitä. *Adultes.*	15 v. nuor. lapsia. *Enfants au dessous de 15 ans.*	Yhteensä. *Total.*	Prosenttina väkiluvusta.
Uudenmaan	1,511	944	595	22	2,616	592	4,722	1,558	6,280	2,87
Turun ja Porin . . .	1,445	1,679	845	183	4,880	2,229	7,170	4,091	11,261	3,04
Hämeen	811	1,235	1,529	227	2,196	1,005	4,536	2,467	7,003	2,95
Wiipurin	985	576	950	56	3,211	1,137	5,146	1,769	6,915	2,14
Mikkelin	1,179	1,043	1,073	26	1,938	786	4,190	1,855	6,045	3,51
Kuopion	1,862	1,662	953	157	3,762	4,120	6,577	5,939	12,516	4,57
Waasan	945	1,020	1,171	105	4,854	2,850	6,970	3,975	10,945	2,84
Oulun	1,486	1,909	913	2,695	4,786	4.914	7,185	9,518	16,703	7,38
Koko Suomessa	10,224	10,068	8,029	3,471	28,243	17,633	46,496	31,172	77,668	3,52
Niistä kaupungeissa . .	1,941	1,147	2	—	3,398	1,044	5,341	2,191	7,532	3,77
„ maaseuduilla . .	8,283	8,921	8,027	3,471	24,845	16,589	41,155	28,981	70,136	3,49

Jo edellisessä alamaisessa viisivuotiskertomuksessa oli puheena se omituinen seikka, että Oulun läänissä suuri määrä 15 vuotta nuorempia köyhiä lapsia elätetään ruodilla. Nykyisenä viitenä vuotena oli lähes $^3/_4$ osaa kaikista ruodilla elätetyistä köyhistä ala-ikäisiä lapsia, jota ainoastaan voitanee selittää siten että kokonaiset perheet köyhiä ylläpidettiin pääasiallisesti tällä tavoin. Kuitenki löytyy kuntia, niinkuin Lumijoki ja Tyrnävä, joissa ainoastaan alaikäiset lapset (= 15 vuotta nuoremmat) kävivät ruodilla. Köyhäin lasten elättäminen, antamalla niiden kulkea ruodeilla, oli tapana etenki läänin eteläisissä ja itäisissä osissa. Mutta muissaki lääneissä käytetään mainittua tapaa, jos kohta harvinaisemmin: Kuopion läänissä etupäässä Hankasalmen ja Pielisjärven pitäjissä (edellisessä kävi 100 lasta ja 50 vanhempaa henkilöä ruodilla, jälkimäisessä 31 lasta ja 57 vanhempaa), Mikkelin läänissä ainoastaan Mikkelin maaseurakunnassa (5 lasta, 51 vanhempaa) ja Joroisten (20 lasta, 55 vanhempaa) sekä Sulkavan pitäjissä; Wiipurin läänissä ainoasti Jääsken, Kaukolan, Kurkijoen ja Impilahden pitäjissä, (viime mainitussa 35 lasta, 30 vanhempaa) ja Sortavalan maaseurakunnassa (13 lasta, 41 vanhempaa); Waasan läänissä muutamissa erityisissä kunnissa, etupäässä Tervajärvellä (19 lasta, 5 vanhempaa), Kaustisessa (9 lasta, 12 vanhempaa), Kälviällä (22 lasta, 36 vanhempaa), Toholammella (11 lasta, 20 vanhempaa), Wiitasaarella (21 lasta, 43 vanhempaa) ja Alavuudella (6 lasta, 8 vanhempaa); Turun ja Porin läänissä, etupäässä Piikkiön (4 lasta, 12 vanhempaa), Jämijärven (6 lasta, 8 vanhempaa), Uudenkirkon (6 lasta, 17 vanhempaa), Loimaan (73 lasta, 47 vanhempaa), Metsämaan (13 lasta, 10 vanhempaa) ja Ulvilan (19 lasta, 37 vanhempaa) pitäjissä sekä Porin maaseurakunnassa (38 lasta, 42 vanhempaa); Hämeen läänissä etupäässä Kangasalan (10 lasta, 150 vanhempaa), Ruoveden (104 lasta, 148 vanhempaa), Nastolan (18 lasta, 73 vanhempaa), Jämsän (46 lasta, 20 vanhempaa), Eräjärven (8 lasta, 8 vanhempaa), Kuhmoisten (20 lasta, 67 vanhempaa), pitäjissä; Uudenmaan läänissä varsinki Tenholan (8 lasta, 17 vanhempaa), Karjalohjan (4 lasta, 15 vanhempaa), ja Degerbyyn (8 lasta, 11 vanhempaa) kunnissa.

Miten köyhäin lukumäärä jakautuu niiden syiden mukaan, jotka ovat voineet oikeuttaa yleisen vaivaisavun nauttimiseen, eivät kuvernöörein vuosikertomukset eikä niille perusteena olevat taulut ilmota mitään. Koska kuitenki näiden syiden tunteminen on erittäin tärkeä, itse köyhäinhoitokysymystä arvosteltaissa, liitettäköön tähän muutamia, vaikkapa vaillinaisia, tietoja mainitussa suhteessa, jotka, siviili-toimituskunnan esimiehen Senaatori W. v. Daehnin käskystä, yksityisesti on koonnut Gust. Ad. Helsingius kuvernöörinvirastojen kautta vuosilta 1885—1866 ja jotka ovat julkaistut Teidän Keisarilliselle Majesteetillenne sisäänjätetyssä alamaisessa matkakertomuksessa ynnä mietinnön kanssa köyhäinhoidon järjestämisestä maassa. Nämät tiedot, jotka antavat tarkempia selityksiä eri lajeista köyhäinavunsaajia Suomen kaikissa maaseurakunnissa, paitsi 31:ssä, ovat kyllä muissaki suhteissa vaillinaiset, mutta sopinevat kuitenki antamaan ylipäänsä jotenki uskottavan kuvan köyhäinhoitoseikoista maassa. Kaikkiansa mainituista 66,464:stä avun-

saaneesta oli 355 lasta alle 15 vuotta, 275 vanhempaa henkeä ja 153 mielivikaista hoidetuita köyhäinhoitolaitoksissa, 10,280 julkisen huutokaupan ja 4,696 suostumuksen kautta vuokratuita yksityisten elätettäviksi ja hoidettaviksi; 3,124 lasta alle 15 vuotta (useimmat Oulun läänissä) ja 7,557 vanhempaa henkilöä saivat „ruotivaivaisina“ pitemmän aikaa oleskella joka talossa, jota vastoin 2,286 lasta alle 15 vuoden (useimmat Kuopion läänissä) ja 1,951 vanhempaa henkilöä olivat, yhden eli muutaman päivän oltuansa talossa, pakotetut „kuljeksimaan“ talosta taloon; 30,106 nauttivat hoitoa kodeissansa ja 5,681 olivat muulla tavoin turvatut. Ruotivaivaisina eli vakituista asuntoa vailla kulki 1,248 naimatonta lapsensynnyttäjää (852 vastaan vakituisella asunnolla), 206 naimatonta mielenvikaista lapsensynnyttäjää (151 vastaan vakituisella asunnolla), 2,656 äpärä-lasta (2,022 vastaan vakituisella asunnolla), 1,445 halvattua, sokeata eli kuuromykkää (1,916 vastaan vakituisella asunnolla), 4,080 muilla ruumiinvioilla vaivattua (2,898 vastaan vakituisella asunnolla) ja 8,130 vanhuuttansa heikkoa tahi pitkällistä tautia sairastavaa (6,129 vastaan vakituisella asunnolla).

Ylimalkaan takseerauksset ja kustannukset köyhäin elatuksesta ovat raskaimpia kunnallisia veroja, mitä väestön on kannettava. Kulungit niistä köyhistä, jotka elätetään kuntain kustannuksella tahi niiltä saavat elatuksen-apua, löytyy ilmotettuna raha-arvoissa. Ruotivaivaisten elatuskustannuksia taasen ei tietysti voida ihan tarkkaan ilmottaa, mutta jos ne lasketaan likimäärin kolmeksi jyvätynnyriksi vuodessa jokaisen henkilön osalle, ja joka tynnyri markongin jälkeen, niin saadaan seuraava summittainen katsaus kunnallisen vaivaishoidon kustannuksiin Suomessa vuonna 1885.

L'évaluation des secours alloués aux indigents par les communes en 1885.

Läänit. *Gouvernement.*	Kustannukset niistä, joita kunnat kokonansa ovat elättäneet.		Ruotuvaivaisten elatus (laskettuna keskihinnan mukaan 3 ruistynnyriltä henkeä kohti.		Kustannukset avusta vaivaisille.		Yhteensä kustannuksia vaivaisten hoidosta ja elatuksesta.	
	Markkaa.	p.	Markkaa.	p.	Markkaa.	p.	Markkaa.	p.
Uudenmaan	161,531	85	40,722	—	82,034	15	284,288	—
Turun ja Porin	160,555	64	66,306	—	170,633	72	397,495	36
Hämeen	101,444	48	115,896	—	65,996	07	283,336	55
Wiipurin	104,884	13	69,414	—	101,689	87	275,988	—
Mikkelin	81,179	30	67,588	50	47,243	56	196,011	36
Kuopion	168,185	12	69,930	—	128,981	73	367,096	85
Waasan	99,463	47	76,560	—	124,152	73	300,176	20
Oulun	152,616	88	216,480	—	112,525	20	481,622	08
Yhteensä	1,029,860	87	722,896	50	833,257	03	2,586,014	40
Siitä kaupungeissa	279,882	91	138	—	165,988	26	446,009	17
„ maaseuduilla	749,977	96	722,758	50	667,268	77	2,140,005	23

Jos kuntain vaivaishoitokustannukset jaetaan asukasluvulle itsekussaki läänissä, niin nähdään että köyhäinmaksut hengen osalle keskimäärin ovat tehneet:

Les contributions pour les soins des pauvres. Moyen par tête.

Läänit. *Gouvernements.*	1881.		1882.		1883.		1884.		1885.	
	M.	p.	M.	p.	M.	p.	M.	p.	M.	p.
Uudenmaan	1	35	1	37	1	30	1	32	1	30
Turun ja Porin	1	09	1	08	1	07	1	06	1	08
Hämeen	1	19	1	09	1	17	1	21	1	20
Wiipurin	—	75	—	80	—	78	—	79	—	86
Mikkelin	1	22	1	08	1	11	1	03	1	14
Kuopion	1	44	1	49	1	25	1	21	1	34
Waasan	—	86	—	84	—	80	—	78	—	78
Oulun	2	82	2	50	2	31	2	22	2	13
Koko maassa	1	28	1	22	1	17	1	15	1	17

Allamainittu määrä naimattomia lapsensynnyttäjiä sekä lapsia on nauttinut apua kruunulta:

	Naimattomia lapsensynnyttäjiä.	Lapsia.	Yhteensä apua. Markkaa. p.
1881	462.	418.	9,667: 34.
1882	307.	416.	8,288: —
1883	306.	401.	8,681: 09.
1884	384.	421.	8,434: 28.
1885	349.	567.	11,441: 46.

Vankienhoito. Niiden tietojen mukaan, jotka Prokuraatori Keisarillisessa Senatissa Suomen säädyille antaa kertomuksissaan vuonna 1885 ja 1888, oli alaoikeutten ratkaisemain rikosasiain lukumäärä vuosina 1881—1885 seuraava:

Causes criminelles décidées.

	Kihlakunnan-oikeuksissa ratkaistuja rikosjuttuja. *Dans les comm. rur.*	Raastuvan-oikeuksissa ratkaistuja rikosjuttuja *Dans les villes.*	Yhteensä. *Total.*
Vuonna 1881	12,308.	4,899.	17,207.
„ 1882	13,369.	5,242.	18,611.
„ 1883	13,051.	5,409.	18,460.
„ 1884	12,584.	5,598.	18,182.
„ 1885	12,438.	5,607.	18,045.

Tuomittujen henkilöiden luku oli:

Les condamnés.

	Miehiä.	Naisia.	Yhteensä.
Vuonna 1881	10,106.	2,318.	12,424.
„ 1882	12,642.	2,474.	15,116.
„ 1883	13,068.	2,657.	15,725.
„ 1884	10,736.	2,565.	13,301.
„ 1885	13,598.	2,787.	16,385.

Näistä oli allamainitut tuomitut:

	1881.	1882.	1883.	1884.	1885.	Yhteensä. 1881 – 1885.	Yhteensä. 1876—1880.
Murhasta ja taposta	54.	99.	70.	72.	82.	377.	182.
Lapsenmurhasta ja sikiön kätköönpanosta . . .	71.	70.	81.	88.	73.	383.	399.
Varkaudesta ja murtovarkaudesta	1,096.	1,204.	1,034.	895.	962.	5,191.	4,378.
Juoppoudesta . .	1,406.	1,739.	2,011.	2,069.	2,011.	9,236.	8,114.

Nämät tiedot osottavat, että yllämainituista rikoksista ainoastaan lastenmurhat ja sikiön kätköönpanot ovat nykyisinä viitenä vuotena luvultaan harventuneet edelliseen viisivuotiskauteen verraten, sekä, mitä tulee rikosasiain luvun enenemiseen, että tehtyin tappojen ja murhien luku on kolmatta vertaa lisääntynyt. Mitä koskee tuomittujen rankaisemiseen ovat ala-oikeudet tuominneet:

	1881.	1882.	1883.	1884.	1885.	Yhteensä. 1881—1885.	Yhteensä. 1876—1880.
Kuolemanrangaistukseen	36.	63.	41.	62.	50.	252.	147.
Raippoihin ja vitsoihin .	272.	280.	244.	258.	219.	1,273.	1,348.
Kuritushuoneeseen . .	298.	376.	346.	376.	333.	1,729.	1,616.
Vankeuteen	206.	240.	233.	235.	252.	1,166.	819.
Vankeuteen vedelle ja leivälle	239.	296.	232.	191.	227.	1,185.	819.

Raippa- ja vitsarangaistus, ainoa kaikista yllämainituista rangaistuksista, jonka tuomitseminen verraten asiantilaan edellisenä aikakautena on puheen-alaisena vähentynyt, on, missä se onki tuomittu, useimmissa tapauksissa muutettu vesileipävankeudeksi. Ei kuolemanrangaistustakaan ole pantu täytäntöön, vaan muutettu joko pakkotyöksi Sipirian kaivoksissa tahi elinaikaiseksi eli määrä-vuotiseksi kuritushuonetyöksi. Muiden tuomittujen rikosten seuraukset ovat olleet sakkoja

kaikkina viitenä vuotena yhteensä 4,335,070 markkaa eli vuotisesti 750,000 à 930,000 markan välillä.

Samoin kuin edellisenä viisivuotiskautena, on myöski nykyisenä edelleen ahkeroittu vankeustoimen muuttelemista, nykyaikaisen rikoslain säädännön vaatimusten mukaiseksi. Vankilainhallinnon ja vankeinhoidon johtaminen on myöski 1881 vuoden lopulta jätetty erityiselle virastolle, Suomen Vankeinhoitohallitukselle, jolle tammikuun 25 p. samana vuonna ohje- ja palkkaus-säännöt ovat annetut.

Edellisenä viisivuotiskautena alotettu uuden rangaistusvankilan rakentaminen Helsingin lähelle päättyi 1881 ja uusia lääninvankila-rakennuksia on vuosina 1881—1885 ilmestynyt entisten sijaan Wiipurissa, Oulussa ja Turussa, jonka ohessa lääninvankila Hämeenlinnassa ja työvankila Lappeenrannassa osaksi uudestaan, osaksi toisin rakentamalla ovat laajentuneet. Myöski oli työhön ryhdytty läänin- ja kaupunginvankilan toisin rakentamiseen ja laajentamiseen Helsingissä. Sitäpaitsi Keisarillinen Senaati oli ehdottanut Tuusulan pitäjään rakennettavaksi kasvatuslaitoksen alaikäisiä pahantekiöitä varten sekä ryhtynyt valmistaviin puuhiin lääninvankilain laajentamiseen Nikolainkaupungissa, Mikkelissä ja Kuopiossa. Vuoden 1885 lopulla oli niinmuodoin maassa 4 rangaistus- eli cellivankilaa, joissa yhteensä oli 296 täydellistä ja 465 makuukammioa ja jotka tarjosivat tilaa yhteisissä makuuhuoneissa 810 vangille, kuin myös 8 lääninvankilaa, yksi kussaki hallituskaupungissa, ja 3 kihlakunnan vankilaa, nimittäin Kastelholmassa, Kajaanissa ja Kittilässä. Läänin ja kihlakunnan vankiloihin mahtui yhteensä 815 yhteisvankia. Sitäpaitsi oli lääninvankiloissa Hämeenlinnassa, Wiipurissa, Nikolainkaupungissa ja Oulussa yhteensä 273 täydellistä kammioa. Rangaistusvankilat Helsingin ja Turun lähellä olivat aiotut miespuolisia vankeja varten, jotka olivat tuomitut kuritusvankeuteen 4 vuodeksi eli vähemmäksi; työvankila Lappeenrannassa miespuolisia vankeja varten, tuomitut irtolaisuudesta pidettäväksi yleisessä työssä tahi työllänsä sovittamaan varastetun tavaran arvon, ja rangaistus- ja työvankila Hämeenlinnassa naispuolisia vankeja varten, tuomitut irtolaisuudesta kuritusvankeuteen tahi yleisellä työllä sovittamaan varastetun tavaran arvon. Rangaistusvankilassa lähellä Helsinkiä oli 102 täydellistä kammioa, 252 makuukammioa ja tilaa 50 vangille yhteisissä makuuhuoneissa, Turun rangaistusvankilassa 75 täydellistä kammioa, sama määrä makuukammioita ja 300 vanginsijaa, Lappeenrannan työvankilassa 42 täydellistä kammioa sekä 260 vanginsijaa, sekä rangaistus- ja työvankilassa Hämeenlinnassa 77 täydellistä kammioa, 138 makuukammioa ja 200 vanginsijaa. Maan kaikissa vankiloissa säilytettyjen vankien lukumäärä oli vuosina 1881—1885 kunki vuoden lopulla:

Prisonniers.

1881.		1882.		1883.		1884.		1885.	
Miehiä.	Naisia.	Miehiä	Naisia.	Miehiä.	Naisia.	Miehiä.	Naisia	Miehiä.	Naisia.
1,582	556	1,774	532	1,473	428	1,541	502	1,554	539

Kaikki menot vankeinhoidosta ja vankeinkuletuksesta tekivät yhteensä:

1882.		1883.		1884.		1885.	
Markkaa.	p:iä.	Markkaa.	p:iä.	Markkaa.	p:iä	Markkaa.	p:iä.
1,203,226	86	1,116,972	32	1,133,586	41	1,116,986	53

Näistä kustannuksista teki:

	1882.		1883.		1884.		1885.	
	Markkaa.	p:iä.	Markkaa.	p:iä.	Markkaa.	p:iä.	Markkaa.	p:iä.
Valtiovaraston lisä-apu	1,020,634	33	916,851	69	901,497	16	863,722	81

Syynä huomattavaan vähennykseen valtiovaraston lisä-avussa vankeinhoitoon on muun muassa ollut enenevä tulo vankein työstä. Tämä teki 1882 181,287 markkaa 14 penniä, 1883 197,646 markkaa 60 penniä, 1884 228,877 markkaa 95 penniä ja 1885 250,772 markkaa 74 penniä.

Helsingissä, Tilastolliselta Päätoimistolta Marraskuussa 1888.

A. Boxström.

TAULUJA.

TABLEAUX.

1. Henkikirjoihin ja kirkonkirjoihin pantu väestö Suomessa 31 p. Joulukuuta vuonna 1885, toinen toiseensa verrattuna.

Population de la Finlande au 31 Décembre 1885.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Seurakunnat. *Communes.*	Henkikirjoihin pantu väestö. *Population selon les listes pour le prélèvement des taxes personelles.*			Kirkonkirjoihin pantu väestö. *Selon les registres des paroisses.*			Enemmän. *Excédant.*	
	Miehenpuolta. Sexe masculin.	Vaimonpuolta. Sexe féminin.	Summa. Total.	Miehenpuolta. Sexe masculin.	Vaimonpuolta. Sexe féminin.	Summa. Total.	Edellisiä. De celle-la.	Jälkimmäisiä. De celle-ci.
Uudenmaan lääni.								
Kaupungit.								
Helsinki	19,409	23,936	43,345	24,467	26,717	51,184	—	7,839
Porvoon	1,725	2,250	3,975	1,715	2,117	3,832	143	—
Loviisa	921	1,182	2,103	848	975	1,823	280	—
Tammisaari	775	969	1,744	760	910	1,670	74	—
Hankoniemi	578	605	1,183	522	543	1,065	118	—
Summa	23,408	28,942	52,350	28,312	31,262	59,574	615	7,839
Maaseurakunnat.								
Tenhola	1,833	1,890	3,723	1,822	1,869	3,691	32	—
Bromarvi	1,282	1,342	2,624	1,335	1,359	2,694	—	70
Pohja	1,746	1,789	3,535	1,796	1,804	3,600	—	65
Tammisaaren maask.	800	819	1,619	839	836	1,675	—	56
Karjalohja	917	998	1,915	872	963	1,835	80	—
Sammatti	386	413	799	375	433	808	—	9
Karja	1,473	1,532	3,005	1,299	1,337	2,636	72	—
Mustio				143	154	297		
Snappertuuna	1,253	1,311	2,564	1,277	1,380	2,657	—	93
Inko	1,712	1,781	3,493	1,618	1,620	3,238	—	12
Fagerviiki				128	139	267		
Degerbyy	662	656	1,318	675	703	1,378	—	60
Siuntio	1,851	2,018	3,869	1,811	1,958	3,769	100	—
Lohja	2,109	2,191	4,300	2,119	2,225	4,344	—	44
Nummi	1,404	1,584	2,988	1,375	1,532	2,907	81	—
Pusula	1,572	1,559	3,131	1,506	1,476	2,982	149	—
Wihti	3,148	3,319	6,467	3,141	3,281	6,422	45	—
Pyhäjärvi	1,446	1,410	2,856	1,394	1,381	2,775	81	—
Kirkkonummi	2,568	2,864	5,432	2,491	2,750	5,241	191	—
Siirto	26,162	27,476	53,638	26,016	27,200	53,216	831	409

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Seurakunnat. *Communes.*	Henkikirjoihin pantu väestö. *Population selon les listes pour le prélèvement des taxes personelles.*			Kirkonkirjoihin pantu väestö. *Selon les registres des paroisses.*			Enemmän. *Excédant.*	
	Miehenpuolta. Sexe masculin.	Vaimonpuolta. Sexe féminin.	Summa. Total.	Miehenpuolta. Sexe masculin.	Vaimonpuolta. Sexe féminin.	Summa. Total.	Edellisiä. De celle-la.	Jälkimmäisiä. De celle-ci.
Siirto	26,162	27,476	53,638	26,016	27,200	53,216	831	409
Espoo	2,396	2,610	5,006	2,404	2,586	4,990	16	—
Helsinki	4,101	4,278	8,379	4,160	4,306	8,466	—	87
Nurmijärvi	3,509	3,486	6,995	3,632	3,566	7,198	—	203
Sipoo	2,849	3,018	5,867	2,850	3,010	5,860	7	—
Tuusula	2,342	2,369	4,711	2,147	2,773	4,920	—	209
Mäntsälä	3,384	3,594	6,978	3,516	3,737	7,253	—	275
Porvoon maask.	5,061	5,464	10,525	5,443	5,847	11,290	—	765
Porneesi	998	1,079	2,077	1,031	1,089	2,120	—	43
Askola	1,368	1,491	2,859	1,370	1,467	2,837	22	—
Pukkila	997	987	1,984	1,023	1,024	2,047	—	63
Myrskylä	1,130	1,224	2,354	1,143	1,254	2,397	—	43
Artjärvi	1,266	1,253	2,519	1,251	1,241	2,492	27	—
Laptreski	2,214	2,235	4,449	2,299	2,281	4,580	—	131
Pernaja	2,919	2,905	5,824	3,062	2,954	6,016	—	192
Liljendaali	740	747	1,487	799	739	1,538	—	51
Ruotsin-Pyhtää	1,552	1,543	3,095	1,632	1,605	3,237	—	142
Anjala	1,087	1,185	2,272	1,064	1,178	2,242	30	—
Elimäki	2,836	2,924	5,760	2,769	2,848	5,617	143	—
Iitti	4,562	4,778	9,340	4,639	4,802	9,441	—	101
Jaala	1,418	1,479	2,897	1,416	1,478	2,894	3	—
Orimattila	4,099	4,158	8,257	4,164	4,135	8,299	—	42
Summa	76,990	80,283	157,273	77,830	81,120	158,950	1,079	2,756
Yhteensä kaupungeissa	23,408	28,942	52,350	28,312	31,262	59,574	615	7,839
Koko lääni yhteensä	**100,398**	**109,225**	**209,623**	**106,142**	**112,382**	**218,524**	**1,694**	**10,595**
Turun ja Porin lääni.								
Kaupungit.								
Turku	12,674	14,444	27,118	12,283	13,633	25,916	1,202	—
Pori	4,073	4,516	8,589	4,801	4,646	9,447	—	858
Rauma	1,634	1,748	3,382	1,867	1,807	3,674	—	292
Uusikaupunki	1,479	1,771	3,250	1,988	1,790	3,778	—	528
Naantali	284	354	638	267	308	575	63	—
Maarianhamina	229	285	514	250	272	522	—	8
Summa	20,373	23,118	43,491	21,456	22,456	43,912	1,265	1,686

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Seurakunnat. *Communes.*	Henkikirjoihin pantu väestö. *Population selon les listes pour le prélèvement des taxes personelles.*			Kirkonkirjoihin pantu väestö. *Selon les registres des paroisses.*			Enemmän. *Excédant.*	
	Mielenpuolta. Sexe masculin.	Vaimonpuolta. Sexe féminin.	Summa. Total.	Mielenpuolta. Sexe masculin.	Vaimonpuolta. Sexe féminin.	Summa. Total.	Edellisiä. De celle-la.	Jälkimmäisiä. De celle-ci.
Maaseurakunnat.								
Finströmi	951	1,121	2,072	1,017	1,153	2,170	—	98
Geeta	453	536	989	473	528	1,001	—	12
Saltviiki	1,046	1,121	2,167	1,092	1,102	2,194	—	27
Sunti	890	958	1,848	915	912	1,827	21	—
Wårdöö	497	561	1,058	522	562	1,084	—	26
Hammarlanti	803	919	1,722	857	938	1,795	—	73
Ekkeröö	557	612	1,169	581	605	1,186	—	17
Jomala	1,188	1,333	2,521	1,272	1,321	2,593	—	72
Lemlanti	827	955	1,782	895	954	1,849	—	67
Lumparlanti	263	309	572	274	316	590	—	18
Föglöö	712	827	1,539	817	871	1,688	—	149
Sottunka	164	202	366	160	197	357	9	—
Köökaari	358	364	722	327	339	666	56	—
Kumlinki	424	468	892	421	443	864	28	—
Brändöö	530	607	1,137	535	583	1,118	19	—
Halikko	2,363	2,438	4,801	2,304	2,422	4,726	75	—
Angelniemi	462	442	904	458	415	873	31	—
Uskela	1,365	1,417	2,782	1,375	1,433	2,808	—	26
Muurla	616	656	1,272	608	650	1,258	14	—
Pertteli	1,852	1,918	3,770	1,846	1,883	3,729	41	—
Kisko	1,339	1,343	2,682	1,351	1,353	2,704	—	22
Suomusjärvi	811	835	1,646	796	832	1,628	18	—
Kiikala	1,165	1,189	2,354	1,211	1,214	2,425	—	71
Perniö ynnä Ylikylä	3,025	3,337	6,362	3,086	3,336	6,422	—	60
Finbyy	674	716	1,390	673	710	1,383	7	—
Kemiö	2,501	2,566	5,067	2,492	2,498	4,990	77	—
Dragsfjärdi	1,769	1,724	3,493	1,752	1,695	3,447	46	—
Westanfjärdi	760	723	1,483	768	722	1,490	—	7
Hiittinen	764	777	1,541	757	778	1,535	6	—
Piikkiö ynnä Kuusisto	1,147	1,195	2,342	1,161	1,186	2,347	—	5
Nummi	1,041	1,176	2,217	1,040	1,203	2,243	—	26
Kakskerta	307	352	659	311	339	650	9	—
Sauvo	1,443	1,533	2,976	1,425	1,518	2,943	33	—
Karuna	760	797	1,557	757	799	1,556	1	—
Siirto	33,827	36,027	69,845	34,329	35,810	70,139	491	776

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Seurakunnat. *Communes.*	Henkikirjoihin pantu väestö. *Population selon les listes pour le prélèvement des taxes personelles.*			Kirkonkirjoihin pantu väestö. *Selon les registres des paroisses.*			Enemmän. *Excédant.*	
	Miehenpuolta. Sexe masculin.	Vaimonpuolta. Sexe féminin.	Summa. Total.	Miehenpuolta. Sexe masculin.	Vaimonpuolta. Sexe féminin.	Summa. Total.	Edellisiä. De celle-là.	Jälkimmäisiä. De celle-ci.
Siirto	33,827	36,027	69,854	34,329	35,810	70,139	491	776
Paimio	1,772	2,011	3,783	1,792	2,000	3,792	—	9
Parainen	3,010	3,115	6,125	3,066	3,143	6,209	—	84
Masku	694	731	1,425	686	708	1,394	31	—
Rusko	342	353	695	319	322	641	54	—
Wahto	372	392	764	350	370	720	44	—
Nousiainen	1,436	1,569	3,005	1,366	1,461	2,827	178	—
Pöytyä	2,299	2,403	4,702	2,162	2,281	4,443	259	—
Prunkkala	527	511	1,038	555	544	1,099	—	61
Yläne	1,309	1,412	2,721	1,243	1,314	2,557	164	—
Räntämäki	1,836	1,898	3,734	1,640	1,638	3,278	456	—
Paattinen	413	425	838	438	437	875	—	37
Raisio	939	1,007	1,946	847	925	1,772	174	—
Naantalin maask.	430	482	912	389	475	864	48	—
Lieto	2,039	2,173	4,212	1,814	1,949	3,763	449	—
Marttila ynnä Karinainen	1,842	1,924	3,766	1,654	1,697	3,351	415	—
Koski	1,363	1,463	2,826	1,249	1,288	2,537	289	—
Euran kappeli	725	785	1,510	655	709	1,364	146	—
Houtskari	841	920	1,761	893	928	1,821	—	60
Korpo	1,130	1,231	2,361	1,158	1,235	2,393	—	32
Navo	1,553	1,726	3,279	1,625	1,727	3,352	—	73
Rymättylä	1,155	1,274	2,429	1,162	1,257	2,419	10	—
Merimasku	490	552	1,042	473	528	1,001	41	—
Lemu	356	413	769	361	421	782	—	13
Askainen	568	648	1,216	572	647	1,219	—	3
Mynämäki	2,019	2,084	4,103	1,967	2,067	4,034	69	—
Karjala	491	553	1,044	503	560	1,063	—	19
Mietoinen	750	823	1,573	746	797	1,543	30	—
Wehmaa	1,573	1,710	3,283	1,567	1,680	3,247	36	—
Lokalahti	721	891	1,612	752	903	1,655	—	43
Taivassalo	1,271	1,403	2,674	1,280	1,431	2,711	—	37
Welkua	241	239	480	260	226	486	—	6
Iniö	305	343	648	306	341	647	1	—
Kivimaa	1,147	1,158	2,305	1,190	1,163	2,353	—	48
Uusikirkko	2,151	2,295	4,446	2,146	2,292	4,438	8	—
Siirto	71,937	76,944	148,881	71,515	75,274	146,789	3,393	1,301

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Seurakunnat. *Communes.*	Henkikirjoihin pantu väestö. *Population selon les listes pour le prélèvement des taxes personelles.*			Kirkonkirjoihin pantu väestö. *Selon les registres des paroisses.*			Enemmän. *Excédant.*	
	Miehenpuolta. Sexe masculin.	Vaimonpuolta. Sexe féminin.	Summa. Total.	Miehenpuolta. Sexe masculin.	Vaimonpuolta. Sexe féminin.	Summa. Total.	Edellisiä. De celle-la.	Jälkimmäisiä. De celle-ci.
Siirto	71,937	76,944	148,881	71,515	75,274	146,789	3,393	1,301
Uudenkaupungin maask.	205	248	453	215	267	482	—	29
Letala	3,530	3,593	7,123	3,515	3,584	7,099	24	—
Pyhämaa (Rohdainnen) .	1,332	1,343	2,675	1,193	1,177	2,370	305	—
Pyhämaan saariseurak. .	559	530	1,089	554	514	1,068	21	—
Ulvila	1,974	2,005	3,979	1,977	2,020	3,997	—	18
Porin maask.	2,442	2,431	4,873	2,499	2,458	4,957	—	84
Kulla	1,218	1,253	2,471	1,212	1,255	2,467	4	—
Nakkila	1,924	1,993	3,917	1,913	1,959	3,872	45	—
Normarkku	1,751	1,791	3,542	1,794	1,816	3,610	—	68
Ahlainen	1,850	1,882	3,732	1,926	1,927	3,853	—	121
Poomarkku	1,678	1,730	3,408	1,643	1,707	3,350	58	—
Merikarvia	3,143	3,300	6,443	3,124	3,283	6,407	36	—
Siikainen	1,795	1,855	3,650	1,878	1,932	3,810	—	160
Euran pitäjä	1,288	1,354	2,642	1,251	1,316	2,567	75	—
Kiukainen	1,682	1,765	3,447	1,674	1,758	3,432	15	—
Honkilahti	668	690	1,358	674	697	1,371	—	13
Eurajoki	2,435	2,521	4,956	2,445	2,500	4,945	11	—
Luvia	1,301	1,422	2,723	1,303	1,409	2,712	11	—
Lappi	1,405	1,471	2,876	1,383	1.436	2,819	57	—
Rauman maask.	1,281	1,327	2,608	1,482	1,547	3,029	—	421
Hinnerjoki	750	741	1,491	744	736	1,480	11	—
Ikaalinen ynnä Ikaalisten kauppala	4,312	4,383	8,695	4,290	4,343	8,633	62	—
Jämijärvi	1,230	1,313	2,543	1,176	1,256	2,432	111	—
Parkano	2,417	2,461	4,878	2,387	2,420	4,807	71	—
Kankaanpää	3,290	3,464	6,754	3,175	3,317	6,492	262	—
Honkajoki	1,079	1,194	2,273	1,084	1,193	2,277	—	4
Karvia	1,337	1,364	2,701	1,328	1,361	2,689	12	—
Hämeenkyrö	3,563	3,502	7,065	3,551	3,435	6,986	79	—
Wiljakkala	1,119	1,179	2,298	1,114	1,154	2,268	30	—
Karkku	1,398	1,429	2,827	1,361	1,398	2,759	68	—
Suoniemi	732	719	1,451	716	715	1,431	20	—
Mouhijärvi	1,843	1,904	3,747	1,822	1,864	3,686	61	—
Suodenniemi	1,089	1,173	2,262	1,081	1,167	2,248	14	—
Siirto	129,557	136,274	265,831	128,999	134,195	263,194	4,856	2,219

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Seurakunnat. *Communes.*	Henkikirjoihin pantu väestö. *Population selon les listes pour le prélèvement des taxes personelles.*			Kirkonkirjoihin pantu väestö. *Selon les registres des paroisses.*			Enemmän. *Excédant.*	
	Miehenpuolta. Sexe masculin.	Vaimonpuolta. Sexe féminin.	Summa. Total.	Miehenpuolta. Sexe masculin.	Vaimonpuolta. Sexe féminin.	Summa. Total.	Edellisiä. De celle-là.	Jälkimmäisiä. De celle-ci.
Siirto	129,557	136,274	265,831	128,999	134,195	263,194	4,856	2,219
Lavia	2,157	2,212	4,369	2,136	2,199	4,335	34	—
Tyrvää	3,469	3,504	6,973	3,437	3,465	6,902	71	—
Kiikka	1,655	1,602	3,257	1,637	1,575	3,212	45	—
Kiikoinen	980	1,009	1,989	974	993	1,967	22	—
Huittinen	4,035	4,071	8,106	3,904	4,086	7,990	116	—
Wampula	1,283	1,346	2,629	1,258	1,307	2,565	64	—
Kauvatsa	1,069	1,142	2,211	1,094	1,163	2,257	—	46
Punkalaidun	2,549	2,557	5,106	2,482	2,508	4,990	116	—
Loimaa	4,283	4,481	8,764	3,712	3,888	7,600	111	—
Sam. osa Perttulasta				527	526	1,053		
Metsämaa	704	670	1,374	689	709	1,398	—	24
Orihpää	673	692	1,365	641	683	1,324	41	—
Kokemäki	3,288	3,350	6,638	3,194	3,342	6,536	102	—
Harjavalta	818	850	1,668	773	824	1,597	71	—
Köyliö	1,519	1,551	3,070	1,477	1,545	3,022	48	—
Säkylä	1,019	1,028	2,047	979	961	1,940	107	—
Alastaro	1,786	1,828	3,614	1,752	1,813	3,565	49	—
Summa	160,844	168,167	329,011	159,665	165,782	325,447	5,853	2,289
Yhteensä kaupungeissa	20,373	23,118	43,491	21,456	22,456	43,912	1,265	1,686
Koko lääni yhteensä	**181,217**	**191,285**	**372,502**	**181,121**	**188,238**	**369,359**	**7,118**	**3,975**
Hämeenlinnan lääni.								
Kaupungit.								
Hämeenlinna	1,865	2,294	4,159	1,961	2,332	4,293	—	134
Tampere	6,467	8,021	14,488	7,288	8,810	16,098	—	1,610
Summa	8,332	10,315	18,647	9,249	11,142	20,391	—	1,744
Maaseurakunnat.								
Asikkala	4,267	4,455	8,722	4,292	4,489	8,781	—	59
Hollola	4,121	4,113	8,234	4,113	4,040	8,153	81	—
Koski	1,422	1,506	2,928	1,261	1,322	2,583	345	—
Kärkölä	1,736	1,713	3,449	1,736	1,739	3,475	—	26
Lampi	3,083	3,229	6,312	3,284	3,417	6,701	—	389
Siirto	14,629	15,016	29,645	14,686	15,007	29,693	426	474

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Seurakunnat. *Communes.*	Henkikirjoihin pantu väestö. *Population selon les listes pour le prélèvement des taxes personelles.*			Kirkonkirjoihin pantu väestö. *Selon les registres des paroisses.*			Enemmän. *Excédant.*	
	Miehenpuolta. Sexe masculin.	Vaimonpuolta. Sexe féminin.	Summa. Total.	Miehenpuolta. Sexe masculin.	Vaimonpuolta. Sexe féminin.	Summa. Total.	Edellisiä. De celle-là.	Jälkimmäisiä. De celle-ci
Siirto	14,629	15,016	29,645	14,686	15,007	29,693	426	474
Nastola	2,194	2,229	4,423	2,203	2,215	4,418	5	—
Padasjoki	2,296	2,457	4,753	2,291	2,479	4,770	—	17
Hauho	2,232	2,325	4,557	2,266	2,315	4,581	—	24
Tuulos	893	891	1,784	908	896	1,804	—	20
Hattula	1,820	1,911	3,731	1,756	1,849	3,605	126	—
Tyrväntö	699	717	1,416	713	726	1,439	—	23
Hämeenlinnan maask.	521	560	1,081	560	605	1,165	—	84
Hausjärvi	3,183	3,287	6,470	3,318	3,304	6,622	—	152
Janakkala	2,912	3,068	5,980	2,983	3,102	6,085	—	105
Wanaja	1,227	1,264	2,491	1,253	1,313	2,566	—	75
Loppi	2,817	2,828	5,645	2,827	2,769	5,596	49	—
Renko	1,198	1,210	2,408	1,258	1,296	2,554	—	146
Luopiainen	1,748	1,804	3,552	1,732	1,758	3,490	62	—
Kuhmalahti	1,057	1,086	2,143	750	772	1,522	621	—
Eräjärvi	796	802	1,598	732	751	1,483	115	—
Längelmäki	1,954	1,999	3,953	1,915	1,949	3,864	89	—
Kuorevesi	1,240	1,193	2,433	1,208	1,149	2,357	76	—
Jämsä	5,391	5,423	10,814	5,246	5,279	10,525	289	—
Korpilahti	4,993	5,159	10,152	4,751	4,964	9,715	437	—
Kuhmoinen	3,091	3,147	6,238	3,016	3,109	6,125	113	—
Somero	3,284	3,357	6,641	3,310	3,316	6,626	15	—
Somerniemi	755	752	1,507	765	766	1,531	—	24
Tammela	5,501	5,758	11,259	5,498	5,787	11,285	—	26
Jokioinen	1,632	1,649	3,281	1,644	1,661	3,305	—	24
Perttula	823	795	1,618	834	834	1,668	—	50
Humppila	1,065	1,045	2,110	1,082	1,052	2,134	—	24
Urjala	4,087	3,982	8,069	4,141	4,004	8,145	—	76
Akaa	1,206	1,278	2,484	1,213	1,284	2,497	—	13
Kylmäkoski	734	698	1,432	734	721	1,455	—	23
Sääksmäki	2,462	2,492	4,954	2,514	2,555	5,069	—	115
Kalvola	1,662	1,529	3,191	1,672	1,596	3,268	—	77
Pirkkala	1,949	1,955	3,904	1,901	1,955	3,856	48	—
Ylöjärvi	1,168	1,200	2,368	1,278	1,282	2,560	—	192
Kangasala	2,466	2,576	5,042	2,520	2,600	5,120	—	78
Siirto	85,685	87,442	173,127	85,478	87,020	172,498	2,471	1,842

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Seurakunnat. *Communes.*	Henkikirjoihin pantu väestö. *Population selon les listes pour le prélèvement des taxes personelles.*			Kirkonkirjoihin pantu väestö. *Selon les registres des paroisses.*			Enemmän. *Excédant.*	
	Miehenpuolta. Sexe masculin.	Valmonpuolta. Sexe féminin.	Summa. Total.	Miehenpuolta. Sexe masculin.	Valmonpuolta. Sexe féminin.	Summa. Total.	Edellisiä. De celle-la.	Jälkimmäisiä. De celle-ci.
Siirto	85,685	87,442	173,127	85,478	87,020	172,498	2,471	1,842
Lempäälä	1,938	1,968	3,906	1,941	1,914	3,855	51	—
Messukylä	1,229	1,278	2,507	1,216	1,275	2,491	16	—
Pälkäne	1,938	1,961	3,899	1,937	1,965	3,902	—	3
Sahalahti	716	768	1,484	1,002	1,060	2,062	—	578
Wesilahti	3,013	3,029	6,042	2,950	2,942	5,892	150	—
Tottijärvi	542	525	1,067	636	617	1,253	—	186
Orihvesi	3,274	3,335	6,609	3,180	3,192	6,372	237	—
Ruovesi	5,278	5,419	10,697	5,263	5,355	10,618	79	—
Kuru	1,872	1,891	3,763	1,786	1,815	3,601	162	—
Teisko	1,979	1,964	3,943	1,959	1,903	3,862	81	—
Summa	107,464	109,580	217,044	107,348	109,058	216,406	3,247	2,609
Yhteensä kaupungeissa .	8,332	10,315	18,647	9,249	11,142	20,391	—	1,744
Koko lääni yhteensä	**115,796**	**119,895**	**235,691**	**116,597**	**120,200**	**236,797**	**3,247**	**4,353**
Wiipurin lääni.								
Kaupungit.								
Wiipuri	6,120	7,655	13,775	7,297	8,961	16,258	—	2,483
Hamina	1,445	1,943	3,388	1,055	1,349	2,404	984	—
Kotka	1,260	1,210	2,470	1,202	1,202	2,404	66	—
Lappeenranta	741	820	1,561	581	898	1,479	82	—
Käkisalmi	609	702	1,311	589	608	1,197	114	—
Sortavala	436	509	945	525	577	1,102	—	157
Summa	10,611	12,839	23,450	11,249	13,595	24,844	1,246	2,640
Maaseurakunnat.								
Wiipurin maask. . . .	8,368	8,324	16,692	8,376	8,510	16,886	—	194
Johannis (Kakki) . . .	2,488	2,423	4,911	2,459	2,378	4,837	74	—
Uusikirkko	5,323	5,263	10,586	5,185	5,049	10,234	352	—
Kuolemajärvi	1,725	1,821	3,546	1,696	1,779	3,475	71	—
Koivisto	3,179	3,166	6,345	3,781	3,606	7,387	230	—
Seiskarin ja Lavansaarin ulkosaaret	618	654	1,272					
Pyhtää	1,531	1,539	3,070	1,540	1,568	3,108	—	38
Siirto	23,232	23,190	46,422	23,037	22,890	45,927	727	232

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Seurakunnat. *Communes.*	Henkikirjoihin pantu väestö. *Population selon les listes pour le prélèvement des taxes personelles.*			Kirkonkirjoihin pantu väestö. *Selon les registres des paroisses.*			Enemmän. *Excédant.*	
	Miehenpuolta. Sexe masculin.	Valmonpuolta. Sexe féminin.	Summa. Total.	Miehenpuolta. Sexe masculin.	Valmonpuolta. Sexe féminin.	Summa. Total.	Edellisiä. De celle-la.	Jälkimmäisiä. De celle-ci.
Siirto	23,232	23,190	46,422	23,037	22,890	45,927	727	232
Kymi	2,280	2,397	4,677	2,251	2,220	4,471	206	—
Wehkalahti	4,227	4,207	8,434	4,179	4,165	8,344	90	—
Sippola	2,488	2,654	5,142	2,526	2,650	5,176	—	34
Wirolahti	4,938	4,978	9,916	5,022	4,998	10,020	—	104
Säkkjärvi	5,260	5,144	10,404	5,340	5,224	10,564	—	160
Suursaari y. m. ulkosaaret	498	572	1,070	532	599	1,131	—	61
Lape	3,471	3,503	6,974	3,468	3,513	6,981	—	7
Luumäki	2,765	2,895	5,660	2,798	2,839	5,637	23	—
Walkiala	4,158	4,329	8,487	4,153	4,248	8,401	86	—
Lemi	1,913	2,011	3,924	1,938	2,024	3,962	—	38
Taipalsaari	1,643	1,833	3,476	1,637	1,796	3,433	43	—
Savitaipale	3,081	3,360	6,441	3,062	3,328	6,390	51	—
Suomenniemi	981	1,032	2,013	996	1,017	2,013	—	—
Joutseno	1,561	1,630	3,191	1,552	1,565	3,117	74	—
Ruokolahti	3,507	3,644	7,151	3,507	3,615	7,122	29	—
Rautjärvi	1,526	1,632	3,158	1,523	1,618	3,141	17	—
Jääski	2,632	2,686	5,318	2,638	2,681	5,319	—	1
Kirvu	3,080	3,181	6,261	3,086	3,146	6,232	29	—
Antrea	4,141	4,248	8,389	4,036	4,066	8,102	287	—
Muola	5,271	5,307	10,578	5,252	5,184	10,436	142	—
Heinjoki	1,239	1,184	2,423	1,260	1,189	2,449	—	26
Walkjärvi	2,978	3,063	6,041	2,955	2,977	5,932	109	—
Kivennapa	4,665	4,891	9,556	4,700	4,874	9,574	—	18
Rautu	2,059	2,256	4,315	2,202	2,334	4,536	—	221
Hiitola	3,029	3,172	6,201	3,054	3,140	6,194	7	—
Käkisalmen maask.	1,069	1,117	2,186	999	1,049	2,048	138	—
Kaukola	1,428	1,506	2,934	1,415	1,468	2,883	51	—
Räisälä	2,500	2,556	5,056	2,521	2,549	5,070	—	14
Pyhäjärvi	2,467	2,461	4,928	2,498	2,444	4,942	—	14
Sakkola	4,033	4,105	8,138	3,997	4,045	8,042	96	—
Parikkala	5,480	5,960	11,440	5,275	5,702	10,977	463	—
Jaakkima	4,944	5,149	10,093	4,564	4,576	9,140	953	—
Kurkijoki	3,213	3,320	6,533	3,021	2,967	5,988	545	—
Sortavalan maask.	6,506	6,616	13,122	6,899	7,022	13,921	—	799
Siirto	128,263	131,789	260,052	127,893	129,722	257,615	4,166	1,729

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Seurakunnat. *Communes.*	Henkikirjoihin pantu väestö. *Population selon les listes pour le prélèvement des taxes personelles.*			Kirkonkirjoihin pantu väestö. *Selon les registres des paroisses.*			Enemmän. *Excédant.*	
	Miehenpuolta. Sexe masculin.	Valmonpuolta. Sexe féminin.	Summa. Total.	Miehenpuolta. Sexe masculin.	Valmonpuolta. Sexe féminin.	Summa. Total.	Edellisiä. De celle-là.	Jälkimmäisiä. De celle-ci.
Siirto	128,263	131,789	260,052	127,893	129,722	257,615	4,166	1,729
Uukuniemi	2,208	2,293	4,501	2,272	2,307	4,579	—	78
Ruskeala	841	905	1,746	2,123	2,191	4,314	1,054	—
Leppälahti	1,841	1,781	3,622					
Impilahti	3,777	3,935	7,712	3,373	3,476	6,849	—	2,439
Kitelä				1,628	1,674	3,302		
Suistamo	2,564	2,620	5,184	2,718	2,881	5,599	—	415
Salmi	4,141	4,353	8,494	4,277	4,682	8.959	—	465
Suojärvi	2,059	1,959	4,018	2,074	2,044	4,118	—	100
Korpiselkä	838	815	1,653	861	892	1,753	—	100
Summa	146,532	150,450	296,982	147,219	149,869	297,088	5,220	5,326
Yhteensä kaupungeissa .	10,611	12,839	23,450	11,249	13,595	24,844	1,246	2,640
Koko lääni yhteensä	**157,143**	**163,289**	**320,432**	**158,468**	**163,464**	**321,932**	**6,466**	**7,966**
Mikkelin lääni.								
Kaupungit.								
Heinola	527	694	1,221	516	670	1,186	35	—
Mikkeli	908	1,049	1,957	870	973	1,843	114	—
Savonlinna	566	705	1,271	641	787	1,428	—	157
Summa	2,001	2,448	4,449	2,027	2,430	4,457	149	157
Maaseurakunnat.								
Hartola	3,705	3,908	7,613	3,694	3,861	7,555	58	—
Heinolan maask. . . .	2,835	3,021	5,856	2,822	2,987	5,809	47	—
Joutsa	2,905	2,939	5,844	2,992	2,959	5,951	—	107
Leivonmäki	939	836	1,775	915	832	1,747	28	—
Luhanka	1,079	1,152	2,231	1,119	1,163	2,282	—	51
Mäntyharju	6,209	6,227	12,436	6,205	6,176	12,381	55	—
Sysmä	4,307	4,616	8,923	4,403	4,657	9,060	—	137
Ristiina	2,925	3,163	6,088	2,998	3,181	6,179	—	91
Hirvensalmi	2,949	3,271	6,220	3,049	3,304	6,353	—	133
Kangasniemi	5,087	5,256	10,343	5,041	5,183	10,224	119	—
Mikkelin maask. . . .	5,479	5,789	11,268	5,257	5,474	10,731	537	—
Anttola	1,120	1,151	2,271	1,127	1,139	2,266	5	—
Siirto	39,539	41,329	80,868	39,622	40,916	80,538	849	519

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Seurakunnat. *Communes.*	Henkikirjoihin pantu väestö. *Population selon les listes pour le prélèvement des taxes personelles.*			Kirkonkirjoihin pantu väestö. *Selon les registres des paroisses.*			Enemmän. *Excédant.*	
	Miehenpuolta. Sexe masculin.	Vaimonpuolta. Sexe féminin.	Summa. Total.	Miehenpuolta. Sexe masculin.	Vaimonpuolta. Sexe féminin.	Summa. Total.	Edellisiä. De celle-là.	Jälkimmäisiä. De celle-ci.
Siirto	39,539	41,329	80,868	39,622	40,916	80,538	849	519
Juva	5,529	5,648	11,177	5,732	5,757	11.489	—	312
Joroinen	3,622	3,755	7,377	3,795	3,867	7,662	—	285
Puumala	2,620	2,850	5,470	2,625	2,844	5,469	1	—
Pieksämäki	4,456	4,640	9,096	5,818	6,107	11,925	—	276
Wirtasalmi	1,259	1,294	2,553					
Jäppilä	740	721	1,461	733	714	1,447	14	—
Haukivuori	1,738	1,799	3,537	1,689	1,717	3,406	131	—
Rantasalmi	4,551	4,741	9,292	4,663	4,891	9,554	—	262
Kangaslampi	532	602	1,134	546	609	1,155	—	21
Heinävesi	3,624	3,900	7,524	3,793	4,064	7,857	—	333
Kerimäki	4,974	5,119	10,093	5,506	5,605	11,111	39	—
Enonkoski	527	530	1,057					
Savonranta	990	1,037	2,027	1,068	1,106	2,174	—	147
Sääminki	3,955	4,074	8,029	4,110	4,264	8,374	—	345
Sulkava	2,599	2,881	5,480	2,622	2,877	5,499	—	19
Summa	81,255	84,920	166,175	82,322	85,368	167,660	1,034	2,519
Yhteensä kaupungeissa	2,001	2,448	4,449	2,027	2,430	4,457	149	157
Koko lääni yhteensä	**83,256**	**87,368**	**170,624**	**84,349**	**87,768**	**172,117**	**1,183**	**2,676**
Kuopion lääni.								
Kaupungit.								
Kuopio	3,972	4,183	8,155	3,606	4,218	7,824	331	—
Joensuu	976	1,017	1,993	1,111	1,109	2,220	—	227
Summa	4,948	5,200	10,148	4,717	5,327	10,044	331	227
Maaseurakunnat.								
Kuopion maask.	7,964	8,555	16,519	7,905	8,441	16,346	173	—
Karttula	2,978	2,945	5,923	4,081	4,075	8,156	—	2,233
Maaninka	2,847	2,850	5,697	2,587	2,643	5,230	467	—
Tuusniemi	3,371	3,459	6,830	3,298	3,479	6,777	53	—
Pielavesi	5,528	5,587	11,115	6,518	6,615	13,133	1,374	—
Keitele	1,668	1,724	3,392					
Rautalampi	5,911	6,169	12,080	5,717	5,839	11,556	524	—
Siirto	30,267	31,289	61,556	30,106	31,092	61,198	2,591	2,233

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Seurakunnat. *Communes.*	Henkikirjoihin pantu väestö. *Population selon les listes pour le prélèvement des taxes personelles.*			Kirkonkirjoihin pantu väestö. *Selon les registres des paroisses.*			Enemmän. *Excédant.*	
	Miehenpuolta. Sexe masculin.	Vaimonpuolta. Sexe féminin.	Summa. Total.	Miehenpuolta. Sexe masculin.	Vaimonpuolta. Sexe féminin.	Summa. Total.	Edellisiä. De celle-la.	Jälkimmäisiä. De celle-ci.
Siirto	30,267	31,289	61,556	30,106	31,092	61,198	2,591	2,233
Wesanto	1,641	1,659	3,300	1,637	1,645	3,282	18	—
Hankasalmi	2,930	3,124	6,054	2,802	2,950	5,752	302	—
Suonenjoki	3,215	3,414	6,629	3,248	3,370	6,618	11	—
Leppävirrat	7,440	7,555	14,995	7,088	7,130	14,218	—	158
Warkauden tehdas				499	436	935		
Iisalmen kauppala	456	485	941	8,959	9,151	18,110	—	249
Iisalmen pitäjä	8,403	8,517	16,920					
Rutakko	383	392	775	380	393	773	2	—
Lapinlahti	3,159	3,211	6,370	3,209	3,203	6,412	—	42
Kiuruvesi	3,994	4,090	8,084	4,121	4,185	8,306	—	222
Nilsiä	7,690	7,726	15,416	7,855	7,814	15,669	—	801
Juvankoski				264	284	548		
Kaavi	4,455	4,515	8,970	4,454	4,430	8,884	86	—
Liperi	4,711	4,874	9,585	6,186	6,456	12,642	—	3,057
Kuusjärvi	1,252	1,248	2,500	1,208	1,220	2,428	72	—
Polvijärvi	1,967	2,011	3,978	1,421	1,347	2,768	1,210	—
Kontiolahti	4,129	3,991	8,120	3,767	3,636	7,403	717	—
Kides	5,357	5,583	10,940	5,454	5,600	11,054	—	114
Rääkkylä	2,861	2,865	5,726	3,150	3,304	6,454	—	728
Kesälahti	1,596	1,693	3,289	1,562	1,661	3,223	66	—
Pielisjärvi	5,603	5,785	11,388	5,430	5,537	10,967	421	—
Juuka	4,079	4,231	8,310	4,091	4,202	8,293	17	—
Nurmen kauppala	72	82	154	—	—	—	184	—
Nurmis	5,061	5,092	10,153	5,024	4,998	10,022		
Kuhmoniemi	—	—	—	50	51	101		
Rautavaara	798	728	1,526	854	772	1,626	—	100
Ilomantsi	6,424	6,424	12,848	6,470	6,540	13,010	—	162
Eno	2,513	2,499	5,012	2,425	2,400	4,825	187	—
Tohmajärvi	3,727	3,912	7,639	3,478	3,535	7,013	626	—
Wärtsilä	431	404	835	432	419	851	—	16
Kihtelysvaara	3,589	3,687	7,276	3,473	3,957	7,430	—	154
Pelkjärvi	1,299	1,398	2,697	1,170	1,247	2,417	280	—
Summa	129,502	132,484	261,986	130,267	132,965	263,232	6,790	8,036
Yhteensä kaupungeissa	4,948	5,200	10,148	4,717	5,327	10,044	331	227
Koko lääni yhteensä	**134,450**	**137,684**	**272,134**	**134,984**	**138,292**	**273,276**	**7,121**	**8,263**

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Seurakunnat. *Communes.*	Henkikirjoihin pantu väestö. *Population selon les listes pour le prélèvement des taxes personelles.*			Kirkonkirjoihin pantu väestö. *Selon les registres des paroisses.*			Enemmän. *Excédant.*	
	Miehenpuolta. Sexe masculin.	Vaimonpuolta. Sexe féminin.	Summa. Total.	Miehenpuolta. Sexe masculin.	Vaimonpuolta. Sexe féminin.	Summa. Total.	Edellisiä. De celle-là.	Jälkimmäisiä. De celle-ci.
Waasan lääni.								
Kaupungit.								
Kokkola	791	1,074	1,865	1,080	1,136	2,216	—	351
Pietarsaari	835	1,108	1,943	994	1,066	2,060	—	117
Uusikaarlebyy	396	592	988	516	589	1,105	—	117
Nikolainkaupunki . . .	3,164	4,125	7,289	3,796	4,451	8,247	—	958
Kaskinen	304	361	665	404	352	756	—	91
Kristiinankaupunki . .	1,013	1,334	2,347	1,290	1,354	2,644	—	297
Jyväskylä	1,108	1,239	2,347	1,097	1,223	2,320	27	—
Summa	7,611	9,833	17,444	9,177	10,171	19,348	27	1,931
Maaseurakunnat.								
Lohtaja	1,464	1,527	2,991	1,563	1,584	3,147	—	156
Himanko	1,165	1,237	2,402	1,230	1,241	2,471	—	69
Ylikannus	1,649	1,757	3,406	1,703	1,763	3,466	—	60
Toholampi	1,424	1,416	2,840	1,444	1,423	2,867	—	27
Lestijärvi	385	380	765	390	384	774	—	9
Kälvio	1,565	1,772	3,337	1,546	1,689	3,235	102	—
Ullava	432	469	901	521	548	1,069	—	168
Kokkolan maask. . . .	1,931	2,001	3,932	2,408	2,399	4,807	—	875
Alaveteli	926	1,003	1,929	969	1,000	1,969	—	40
Kaustisenkylä	1,382	1,372	2,754	1,428	1,390	2,818	—	64
Weteli	1,486	1,533	3,019	1,510	1,460	2,970	49	—
Halsova	543	532	1,075	553	524	1,077	—	2
Perho	763	751	1,514	766	773	1,539	—	25
Kruunubyy	1,860	1,919	3,779	1,566	1,553	3,119	660	—
Teerijärvi	1,402	1,532	2,934	1,414	1,510	2,924	10	—
Pietarsaari	2,880	3,105	5,985	3,040	3,207	6,247	—	262
Purmo	1,218	1,268	2,486	1,221	1,248	2,469	17	—
Ähtävä	1,241	1,319	2,560	1,238	1,277	2,515	45	—
Luoto	1,064	1,076	2,140	1,094	1,080	2,174	—	34
Uusikaarlebyyn maask. .	1,667	1,798	3,465	1,813	1,838	3,651	—	186
Jepua	1,073	1,196	2,269	1,122	1,246	2,368	—	99
Munsala	2,139	2,314	4,453	2,308	2,461	4,769	—	316
Lapua	5,249	5,683	10,932	4,966	5,193	10,159	773	—
Siirto	34,908	36,960	71,868	35,813	36,791	72,604	1,656	2,392

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Seurakunnat. *Communes.*	Henkikirjoihin pantu väestö. *Population selon les listes pour le prélèvement des taxes personelles.*			Kirkonkirjoihin pantu väestö. *Selon les registres des paroisses.*			Enemmän. *Excédant.*	
	Miehenpuolta. Sexe masculin.	Vaimonpuolta. Sexe féminin.	Summa. Total.	Miehenpuolta. Sexe masculin.	Vaimonpuolta. Sexe féminin.	Summa. Total.	Edellisiä. De celle-là.	Jälkimmäisiä. De celle-ci
Siirto	34,908	36,960	71,868	35,813	36,791	72,604	1,656	2,392
Nurmo	1,370	1,392	2,762	1,690	1,733	3,423	—	661
Kauhava	3,325	3,575	6,900	3,367	3,689	7,056	—	156
Ylihärmä	1,482	1,655	3,137	1,393	1,616	3,009	128	—
Alahärmä	2,542	2,731	5,273	2,587	2,792	5,379	—	106
Wöyri	4,041	4,455	8,496	3,878	4,266	8,144	352	—
Maksamaa	811	910	1,721	952	1,064	2,016	—	295
Oravainen	1,798	1,879	3,677	1,804	1,907	3,711	—	34
Bergöö	337	345	682	336	343	679	3	—
Wähäkyrö	2,295	2,471	4,766	2,308	2,501	4,809	—	43
Laihia	3,521	3,831	7,352	3,097	3,350	6,447	905	—
Maalahti	2,171	2,273	4,444	2,212	2,242	4,454	—	10
Mustasaari	3,770	4,103	7,873	4,183	4,285	8,468	—	595
Petolahti	932	980	1,912	999	1,043	2,042	—	130
Koivulahti	1,689	1,830	3,519	1,850	1,907	3,757	—	238
Raippaluoto	1,202	1,273	2,475	1,211	1,257	2,468	7	—
Isokyro	3,494	3,839	7,333	3,425	3,673	7,098	235	—
Ylistaro	4,100	4,528	8,628	4,285	4,688	8,973	—	345
Jurva.	1,680	1,735	3,415	2,100	2,168	4,268	—	853
Pirttikylä	1,385	1,505	2,890	1,499	1,604	3,103	—	213
Sulva.	1,534	1,692	3,226	1,584	1,675	3,259	—	33
Ilmajoki	5,001	4,961	9,962	4,710	5,015	9,725	237	—
Jalasjärvi	4,434	4,517	8,951	4,525	4,670	9,195	—	244
Kauhajoki	4,555	4,805	9,360	4,262	4,447	8,709	651	—
Kurikka.	3,410	3,362	6,772	3,305	3,264	6,569	203	—
Seinäjoki	1,331	1,427	2,758	1,255	1,283	2,538	220	—
Peräseinäjoki	1,529	1,594	3,123	1,765	1,827	3,592	—	469
Närpiö	6,530	7,014	13,544	6,845	6,951	13,796	—	252
Korsnääsi	2,047	2,068	4,115	2,076	2,191	4,267	—	152
Lapväärtti	2,777	2,849	5,626	2,776	2,822	5,598	28	—
Karijoki.	1,107	1,121	2,228	1,122	1,251	2,373	—	145
Sidebyy	1,295	1,511	2,806	1,250	1,369	2,619	187	—
Isojoki	2,172	2,177	4,349	2,153	2,115	4,268	81	—
Kristiinank. maask. . .	676	699	1,375	728	702	1,430	—	55
Teuva	2,752	2,744	5,496	2,608	2,662	5,270	226	—
Siirto	118,003	124,811	242,814	119,953	125,163	245,116	5,119	7,421

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Seurakunnat. *Communes.*	Henkikirjoihin pantu väestö. *Population selon les listes pour le prélèvement des taxes personelles.*			Kirkonkirjoihin pantu väestö. *Selon les registres des paroisses.*			Enemmän. *Excédant.*	
	Miehenpuolta. Sexe masculin.	Vaimonpuolta. Sexe féminin.	Summa. Total.	Miehenpuolta. Sexe masculin.	Vaimonpuolta. Sexe féminin.	Summa. Total.	Edellisiä. De celle-la.	Jälkimmäisiä. De celle-ci.
Siirto	118,003	124,811	242,814	119,953	125,163	245,116	5,119	7,421
Wiitasaari	4,260	4,454	8,714	3,835	3,950	7,785	—	819
Konginkangas				859	889	1,748		
Pihtipudas	2,030	1,920	3,950	2,059	1,963	4,022	—	72
Kivijärvi	2,083	2,165	4,248	2.124	2,207	4,331	—	83
Saarijärvi	5,326	5,308	10,634	5,033	4,884	9,917	717	—
Karstula	3,528	3,608	7,136	3,542	3,597	7,139	—	3
Uurainen	1,287	1,298	2,585	1,230	1,275	2,505	80	—
Laukaa	4,559	4,629	9,188	4,553	4,642	9,195	—	7
Sumiainen	911	962	1,873	914	971	1,885	—	12
Jyväskylän maask	3,974	3,933	7,907	4,001	3,920	7,921	—	14
Petäjävesi	1,908	1,954	3,862	1,934	1,923	3,857	5	—
Keuruu	3,802	3,794	7,596	3,707	3,719	7,426	170	—
Pihlajavesi	859	875	1,734	843	843	1,686	48	—
Multia	1,603	1,682	3,285	1,602	1,675	3,277	8	—
Wirtaa	3,326	3,344	6,670	3,260	3,265	6,525	145	—
Ätsäri	2,247	2,299	4,546	2,235	2,268	4,503	43	—
Alavus	3,636	3,797	7,433	3,270	3,367	6,637	796	—
Töysä	1,259	1,330	2,589	1,248	1,291	2,539	50	—
Kuortane	2,014	2,103	4,117	1,999	2,070	4,069	48	—
Alajärvi	2,588	2,692	5,280	2,478	2,549	5,027	253	—
Soini	1,283	1,315	2,598	1,272	1,286	2,558	40	—
Lehtimäki	893	893	1,786	919	888	1,807	—	21
Lappajärvi	2,259	2,398	4,657	2,263	2,394	4,657	—	—
Evijärvi	1,895	1,954	3,849	1,850	1,928	3,778	71	—
Kortesjärvi	1,681	1,824	3,505	1,634	1,756	3,390	115	—
Wintala	1,243	1,312	2,555	1.212	1,295	2,507	48	—
Summa	178,457	186,654	365,111	179,829	185,978	365,807	7,756	8,452
Yhteensä kaupungeissa	7,611	9,833	17,444	9,177	10,171	19,348	27	1,931
Koko lääni yhteensä	**186,068**	**196,487**	**382,555**	**189,006**	**196,149**	**385,155**	**7,783**	**10,383**
Oulun lääni.								
Kaupungit.								
Oulu	4,240	5,297	9,537	5,400	5,962	11,362	—	1,825
Raahe	1,295	1,502	2,797	1,501	1,574	3,075	—	278
Siirto	5,535	6,799	12,334	6,901	7,536	14,437	—	2,103

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Seurakunnat. *Communes.*	Henkikirjoihin pantu väestö. *Population selon les listes pour le prélèvement des taxes personelles.*			Kirkonkirjoihin pantu väestö. *Selon les registres des paroisses.*			Enemmän. *Excédant.*	
	Miehenpuolta. Sexe masculin.	Vaimonpuolta. Sexe féminin.	Summa. Total.	Miehenpuolta. Sexe masculin.	Vaimonpuolta. Sexe féminin.	Summa. Total.	Edellisiä. De celle-là.	Jälkimmäisiä. De celle-ci.
Siirto	5,535	6,799	12,334	6,901	7,536	14,437	—	2,103
Kajaani	511	552	1,063	508	531	1,039	24	—
Kemi	210	250	460	201	222	423	37	—
Tornio	403	542	945	465	550	1,015	—	70
Summa	6,659	8,143	14,802	8,075	8,839	16,914	61	2,173
Maaseurakunnat.								
Ii	2,445	2,557	5,002	2,637	2,670	5,307	—	305
Kuivaniemi	701	733	1,434	748	778	1,526	—	92
Haukipudas	1,498	1,552	3,050	1,545	1,560	3,105	—	55
Kiiminki	741	738	1,479	762	767	1,529	—	50
Ylikiiminki	936	873	1,809	969	903	1,872	—	63
Liminka.	1,424	1,699	3,123	1,399	1,647	3,046	77	—
Loimijoki	1,032	1,119	2,151	1,071	1,132	2,203	—	52
Kempele	486	530	1,016	490	531	1,021	—	5
Temmes	415	476	891	499	538	1,037	—	146
Tyrnävä.	1,262	1,417	2,679	1,329	1,486	2,815	—	136
Muhos	1,904	1,924	3,828	1,928	1,921	3,849	—	21
Utajärvi.	1,822	1,831	3,653	1,940	1,907	3,847	—	194
Pudasjärvi	3,496	3,414	6,910	3,785	3,596	7,381	—	471
Jokijärvi	1,151	1,175	2,326	1,326	1,282	2,608	—	282
Oulu	1,330	1,441	2,771	1,369	1,552	2,921	—	150
Oulunsalo	506	525	1,031	498	524	1,022	9	—
Kalajoki	2,156	2,274	4,430	2,379	2,410	4,789	—	359
Alavieska	1,206	1,344	2,550	1,281	1,378	2,659	—	109
Rautio	555	619	1,174	600	631	1,231	—	57
Sievi (Erijärvi)	1,676	1,737	3,413	1,738	1,824	3,562	—	149
Ylivieska	2,447	2,547	4,994	2,490	2,556	5,046	—	52
Pyhäjoki	1,886	2,037	3,923	1,987	2,084	4,071	—	148
Merijärvi	783	788	1,571	793	808	1,601	—	30
Oulainen	1,811	1,887	3,698	1,893	1,926	3,819	—	121
Saloinen	1,081	1,069	2,150	1,081	1,048	2,129	21	—
Saloisten kappeli . . .	592	686	1,278	667	684	1,351	—	73
Wihanti.	1,274	1,354	2,628	1,297	1,369	2,666	—	38
Siikajoki	733	832	1,565	791	862	1,653	—	88
Siirto	37,349	39,178	76,527	39,292	40,374	79,666	107	3,246

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Seurakunnat. *Communes.*	Henkikirjoihin pantu väestö. *Population selon les listes pour le prélèvement des taxes personelles.*			Kirkonkirjoihin pantu väestö. *Selon les registres des paroisses.*			Enemmän. *Excédant.*	
	Miehenpuolta. Sexe masculin.	Vaimonpuolta. Sexe féminin.	Summa. Total.	Miehenpuolta. Sexe masculin.	Vaimonpuolta. Sexe féminin.	Summa. Total.	Edellisiä. De celle-là.	Jälkimmäisiä. De celle-ci.
Siirto	37,349	39,178	76,527	39,292	40,374	79,666	107	3,246
Revonlahti	559	584	1,143	627	640	1,267	—	124
Paavola	1,731	1,876	3,607	1,810	1,887	3,697	—	90
Ranttila	1,459	1,513	2,972	1,525	1,532	3,057	—	85
Hailuoto	975	1,026	2,001	1,074	1,058	2,132	—	131
Haapavesi	2,480	2,633	5,113	2,555	2,713	5,268	—	155
Nivala	2,789	2,920	5,709	2,918	3,040	5,958	—	249
Haapajärvi	2,198	2,283	4,481	2,298	2,354	4,652	—	171
Reisjärvi	1,335	1,300	2,635	1,364	1,286	2,650	—	15
Pyhäjärvi	2,305	2,381	4,686	2,350	2,395	4,745	—	59
Kärsämäki	1,050	1,088	2,138	1,074	1,117	2,191	—	53
Pulkkila	1,025	1,113	2,138	1,112	1,155	2,267	—	129
Piippola	1,240	1,303	2,543	1,358	1,336	2,694	—	151
Kestilä	1,078	1,086	2,164	1,117	1,151	2,268	—	104
Paltamo	1,867	1,968	3,835	1,885	2,000	3,885	—	50
Kajaanin maask.	1,211	1,258	2,469	1,225	1,263	2,488	—	19
Sotkamo	3,791	4,013	7,804	3,764	3,976	7,740	64	—
Kuhmoniemi	3,212	3,258	6,470	3,232	3,264	6,496	—	26
Suomussalmi	2,796	2,863	5,659	2,822	2,848	5,670	—	11
Hyrynsalmi	887	882	1,769	902	867	1,769	—	—
Ristijärvi	945	1,027	1,972	941	1,019	1,960	12	—
Puolanka	1,858	1,959	3,817	2,056	2,145	4,201	—	384
Säräisniemi	1,601	1,694	3,295	1,606	1,655	3,261	34	—
Kemi	1,721	1,853	3,574	1,935	1,952	3,887	—	313
Simo	1,088	1,018	2,106	1,185	1,089	2,274	—	168
Tervola	1,112	1,188	2,300	1,230	1,329	2,559	—	259
Rovaniemi	2,798	2,855	5,653	2,849	2,895	5,744	—	91
Kemijärvi	1,675	1,674	3,349	1,845	1,778	3,623	—	274
Alatornio	2,306	2,457	4,763	2,507	2,637	5,144	—	381
Karunki	818	858	1,676	882	901	1,783	—	107
Ylitornio	1,702	1,722	3,424	1,819	1,789	3,608	—	184
Turtola	683	636	1,319	696	659	1,355	—	36
Kolari	624	573	1,197	651	590	1,241	—	44
Kuusamo	3,286	3,753	7,039	3,283	4,126	7,409	—	370
Kuolajärvi	1,027	1,045	2,072	1,179	1,149	2,328	—	256
Siirto	94,581	98,838	193,419	98,968	101,969	200,937	217	7,735

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Seurakunnat. *Communes.*	Henkikirjoihin pantu väestö. *Population selon les listes pour le prélèvement des taxes personelles.*			Kirkonkirjoihin pantu väestö. *Selon les registres des paroisses.*			Enemmän. *Excédant.*	
	Miehenpuolta. Sexe masculin.	Vaimonpuolta. Sexe féminin.	Summa. Total.	Miehenpuolta. Sexe masculin.	Vaimonpuolta. Sexe féminin.	Summa. Total.	Edellisiä. De celle-là.	Jälkimmäisiä. De celle-ci.
Siirto	94,581	98,838	193,419	98,968	101,969	200,937	217	7,735
Muonioniska	482	480	962	503	520	1,023	—	61
Enontekiäinen	328	316	644	359	344	703	—	59
Kittilä	1,195	1,136	2,331	1,181	1,118	2,299	32	—
Sodankylä	1,426	1,469	2,895	1,486	1,491	2,977	—	82
Inari	518	517	1,035	482	486	968	67	—
Utsjoki	222	212	434	190	187	377	57	—
Summa	98,752	102,968	201,720	103,169	106,115	209,284	373	7,937
Yhteensä kaupungeissa .	6,659	8,143	14,802	8,075	8,839	16,914	61	2,173
Koko lääni yhteensä	**105,411**	**111,111**	**216,522**	**111,244**	**114,954**	**226,198**	**434**	**10,110**
Summa koko Suomessa	**1,063,739**	**1,116,344**	**2,180,083**	**1,081,911**	**1,121,447**	**2,203,358**	—	**23,275**
Siitä kaupungeissa . . .	83,943	100,838	184,781	94,262	105,222	199,484	—	14,703
„ maaseurakunnissa .	979,796	1,015,506	1,995,302	987,649	1,016,225	2,003,874	—	8,572

2. Asuinrakennusten lukumäärä Suomessa 1885 vuoden lopussa.

Nombre de maisons habitables en Finlande à la fin de l'année 1885.

1	2	3	4	5
Lääni ja kunta. *Gouvernements et communes.*	Koko määrä asuinrakennuksia. *Nombre total de maisons habitables.*	Siitä *De ce nombre* maisons avec des cheminées. varustettuja tulensijoilla, joissa on torvi ja korsteini.	chaumines sans issue pour la fumée. savupirttejä.	Asukasten luku keskimäärin asuinrakennusta kohti. *Habitants par maison.*
Uudenmaan lääni.				
Kaupungit.				
Helsinki	2,601	2,601	—	20
Porvoo	355	355	—	11
Loviisa	369	369	—	5
Tammisaari	319	319	—	5
Hankoniemi	120	120	—	9
Summa	3,764	3,764	—	16
Maakunnat.				
Tenhola	528	528	—	7
Bromarvi	396	396	—	7
Pohja	370	370	—	10
Tammisaaren maakunta	277	277	—	6
Karjalohja	430	430	—	4
Sammatti	180	180	—	4
Karja ynnä Mustio	434	431	3	7
Snappertuuna	338	338	—	8
Inko	558	558	—	6
Degerbyy	233	233	—	6
Siuntio	525	525	—	7
Lojo	767	767	—	6
Nummi	622	622	—	5
Pusula	538	538	—	6
Wihti	1,145	1,145	—	6
Pyhäjärvi	424	424	—	7
Kirkkonummi	820	820	—	6
Espoo	678	678	—	7
Siirretään	9,263	9,260	3	—

1	2	3	4	5
Lääni ja kunta. *Gouvernements et communes.*	Koko määrä asuinrakennuksia. *Nombre total de maisons habitables.*	Siitä *De ce nombre* maisons avec des cheminées. varustettuja tulensijoilla, joissa on torvi ja korsteini.	chaumines sans issue pour la fumée. savupirttejä.	Asukasten luku keskimäärin asuinrakennusta kohti. *Habitants par maison.*
Siirretty	9,263	9,260	3	—
Helsinki	1,075	1,072	3	8
Nurmijärvi	1,478	1,475	3	5
Tuusula	702	702	—	7
Mäntsälä	938	938	—	8
Sipoo	1,050	1,050	—	6
Porvoon maakunta	1,697	1,697	—	7
Askola	530	530	—	5
Porneesi	497	497	—	4
Pukkila	390	390	—	5
Myrskylä	538	538	—	4
Pernaja	777	777	—	8
Liljendaali	320	320	—	5
Lapptreski	566	566	—	8
Artjärvi	523	523	—	5
Elimäki	840	840	—	7
Anjala	353	353	—	6
Ruotsin-Pyhtää	417	417	—	8
Orimattila	1,473	1,473	—	6
Iitti	2,133	2,133	—	4
Jaala	675	673	2	4
Summa	26,235	26,224	11	6
Koko lääni	29,999	29,988	11	7
Turun ja Porin lääni.				
Kaupungit.				
Turku	1,849	1,849	—	14
Naantali	162	162	—	4
Siirretään	2,011	2,011	—	—

1	2	3	4	5
Lääni ja kunta. *Gouvernements et communes.*	Koko määrä asuinrakennuksia. *Nombre total de maisons habitables.*	Siitä *De ce nombre* varustettuja tulensijoilla, joissa on torvi ja korsteini. *maisons avec des cheminées.*	savupirtejä. *chaumines sans issue pour la fumée.*	Asukasten luku keskimäärin asuinrakennusta kohti. *Habitants par maison.*
Siirretty	2,011	2,011	—	—
Maarianhamina	68	68	—	8
Uusikaupunki	461	461	—	8
Rauma	442	442	—	8
Pori	921	921	—	10
Summa	3,903	3,903	—	11
Maakunnat.				
Finströmi	374	374	—	6
Geeta	158	158	—	6
Saltviiki	396	396	—	6
Sunti	243	243	—	8
Wordöö	133	133	—	8
Hammarlanti	293	293	—	6
Ekkeröö	320	320	—	4
Jomala	487	487	—	5
Lemlanti	304	304	—	6
Lumparlanti	98	98	—	6
Föglöö	237	237	—	7
Köökari	92	92	—	7
Sottunka	55	55	—	6
Kumlinki	120	120	—	7
Brändöö	152	152	—	7
Taivassalo	483	483	—	6
Iniö	120	120	—	5
Welkua	87	87	—	6
Kivimaa	405	405	—	6
Wehmaa	402	402	—	8
Lokalahti	301	301	—	5
Uusikirkko	764	764	—	6
Uudenkaupungin maak.	70	70	—	7
Laitila	1,487	1,487	—	5
Hinnerjoki	443	442	1	3
Siirretään	8,024	8,023	1	—

1	2	3	4	5
Lääni ja kunta. *Gouvernements et communes.*	Koko määrä asuinrakennuksia. *Nombre total de maisons habitables.*	Siitä *De ce nombre* varustettuja tulensijoilla, joissa on torvi ja korsteini. *maisons avec des cheminées.*	savupirtejä. *chaumines sans issue pour la fumée.*	Asukasten luku keskimäärin asuinrakennusta kohti. *Habitants par maison.*
Siirretty	8,024	8,023	1	—
Pyhämaa (Rohtainen)	695	695	—	3
Pyhämaa saari	216	216	—	5
Rauman maakunta	533	533	—	6
Lappi	184	184	—	15
Mynämäki	915	915	—	4
Karjala	235	235	—	5
Mietoinen	308	308	—	5
Lemu	153	153	—	5
Askainen	208	208	—	6
Rymättylä	465	465	—	5
Masku	221	221	—	6
Rusko	109	109	—	6
Wahto	108	108	—	7
Nousiainen	535	533	2	5
Pöytyä	630	625	5	7
Orihpää	184	184	—	7
Yläne	475	475	—	5
Nummi	473	473	—	5
Kakskerta	136	136	—	5
Lieto	564	563	1	7
Prunkkala	90	90	—	12
Paimia	893	893	—	4
Sauvo	554	554	—	5
Karuna	280	280	—	6
Naantalin maakunta	112	112	—	8
Raisio	294	294	—	6
Merimasku	208	208	—	5
Korpo	469	469	—	5
Houtskari	279	279	—	7
Räntämäki	900	900	—	4
Paattinen	113	109	4	8
Siirretään	19,563	19,550	13	—

1	2	3	4	5
Lääni ja kunta. *Gouvernements et communes.*	Koko määrä asuinrakennuksia. *Nombre total de maisons habitables.*	Siitä *De ce nombre*		Asukasten luku keskimäärin asuinrakennusta kohti. *Habitants par maison.*
		varustettuja tulensijoilla, joissa on torvi ja korsteini. maisons avec des cheminées.	savupirtteja. chaumines sans issue pour la fumée.	
Siirretty	19,563	19,550	13	—
Piikkiö	414	414	—	5
Kuusisto	80	80	—	
Parainen	1,092	1,092	—	6
Navo	590	590	—	6
Kemiö	1,247	1,247	—	4
Dragsfjärdi	337	337	—	10
Westanfjärdi	252	252	—	6
Hiittinen	268	268	—	6
Halikko	749	749	—	6
Angelniemi	107	107	—	8
Uskela	577	577	—	5
Muurla	196	196	—	6
Pertteli	672	672	—	6
Perniö ynnä Ylikylä	1,063	1,063	—	6
Finbyy	251	251	—	6
Marttila	574	574	—	4
Karinainen	202	202	—	
Koski	662	662	—	4
Euran kappeli	265	265	—	5
Kiikala	350	350	—	7
Kisko	516	516	—	5
Suomusjärvi	260	260	—	6
Alastaro	701	701	—	5
Loimaa	1,450	1,450	—	6
Metsämaa	230	230	—	6
Punkalaidun	959	954	5	5
Hvittinen	1,202	1,202	—	7
Wampula	436	429	7	6
Kauvatsa	416	416	—	5
Kokemäki	785	785	—	8
Harjavalta	486	483	3	3
Käyliö	497	497	—	6
Siirretään	37,449	37,421	28	—

1	2	3	4	5
Lääni ja kunta. *Gouvernements et communes.*	Koko määrä asuinrakennuksia. *Nombre total de maisons habitables.*	Siitä *De ce nombre*		Asukasten luku keskimäärin asuinrakennusta kohti. *Habitants par maison.*
		varustettuja tulensijoilla, joissa on torvi ja korsteini. maisons avec des cheminées.	savupirtteja. chaumines sans issue pour la fumée.	
Siirretty	37,449	37,421	28	—
Säkylä	945	940	5	2
Euran pitäjä	357	356	1	7
Kiukkainen	700	700	—	5
Honkilahti	230	230	—	6
Eurajoki	728	728	—	7
Luvia	645	645	—	4
Ulvila	718	711	7	6
Porin maakunta	953	953	—	5
Kulla	341	341	—	7
Nakkila	660	660	—	6
Norrmarkku	586	586	—	6
Poomarkku	438	438	—	8
Ahlainen	540	540	—	7
Merikarvi	1,088	1,086	2	6
Siikainen	485	484	1	8
Tyrvää	1,109	1,103	6	6
Kiikka	494	493	1	7
Kiikoinen	346	346	—	6
Karkku	577	575	2	5
Suoniemi	286	285	1	5
Mouhijärvi	759	759	—	5
Suodenniemi	375	375	—	6
Lavia	1,030	1,030	—	4
Hämeenkyrö	990	988	2	7
Wiljakkala	451	451	—	5
Ikaalinen y. Ikaalisen kaup.	1,051	1,044	7	8
Jämijärvi	312	308	4	8
Parkano	527	527	—	9
Kankaanpää	809	805	4	8
Karvia	530	530	—	5
Honkajoki	400	397	3	6
Summa	56,909	56,835	74	6
Koko lääni	60,812	60,738	74	6

1	2	3	4	5
Lääni ja kunta. *Gouvernements et communes.*	Koko määrä asuinrakennuksia. *Nombre total de maisons habitables.*	Siitä *De ce nombre*		Asukasten luku keskimäärin asuinrakennusta kohti. *Habitants par maison.*
		varustettuja tulensijoilla, joissa on torvi ja korsteini. *maisons avec des cheminées.*	savupirtteja. chaumines sans issue pour la fumée	
Hämeenlinnan lääni.				
Kaupungit.				
Hämeenlinna	570	570	—	8
Tampere	1,334	1,334	—	12
Summa	1,904	1,904	—	11
Maakunnat.				
Tammela	2,133	2,130	3	5
Jokioinen	490	490	—	7
Perttula	135	135	—	12
Humppila	150	150	—	14
Somero	700	700	—	9
Someronniemi	531	391	140	3
Hämeenlinnan maakunta	207	206	1	6
Wanaja	354	349	5	7
Renko	446	442	4	6
Janakkala	666	666	—	9
Hausjärvi	925	923	2	7
Sääksmäki	836	836	—	6
Pälkäne	768	768	—	5
Sahalahti	267	267	—	8
Hattula	449	449	—	8
Tyrväntö	266	265	1	5
Kalvola	522	516	6	6
Akaa	444	444	—	6
Kylmäkoski	260	260	—	6
Urjala	1,290	1,287	3	6
Loppi	950	947	3	6
Pirkkala	585	585	—	7
Ylöjärvi	470	469	1	5
Wesilahti	661	661	—	9
Siirretään	14,505	14,336	169	—

1	2	3	4	5
Lääni ja kunta. *Gouvernements et communes.*	Koko määrä asuinrakennuksia. *Nombre total de maisons habitables.*	Siitä *De ce nombre*		Asukasten luku keskimäärin asuinrakennusta kohti. *Habitants par maison.*
		varustettuja tulensijoilla, joissa on torvi ja korsteini. *maisons avec des cheminées.*	savupirtteja. chaumines sans issue pour la fumée	
Siirretty	14,505	14,336	169	—
Tottjärvi	190	190	—	7
Kangasala	400	400	—	13
Kuhmalahti	259	259	—	6
Lempäälä	688	686	2	6
Längelmäki	547	542	5	7
Kuorehvesi	213	208	5	11
Messukylä	160	159	1	16
Teisko	498	498	—	8
Orihvesi	501	500	1	13
Eräjärvi	305	304	1	5
Ruovesi	995	991	4	11
Kuru	513	513	—	7
Hollola	790	790	—	10
Kärkölä	653	653	—	5
Nastola	620	620	—	7
Hauho	697	690	7	7
Tuulos	178	176	2	10
Luopioinen	618	615	3	6
Lampi	1,151	1,077	74	6
Koski	414	398	16	6
Asikkala	2,063	1,968	95	4
Padasjoki	356	356	—	13
Kuhmoinen	798	797	1	8
Jämsä	2,090	2,085	5	5
Korpilahti	1,660	1,654	6	6
Summa	31,862	31,465	397	7
Koko lääni	33,766	33,369	397	7
Wiipurin lääni.				
Kaupungit.				
Wiipuri	1,501	1,501	—	11
Hamina	648	648	—	4
Siirretään	2,149	2,149	—	—

1	2	3	4	5
Lääni ja kunta. *Gouvernements et communes,*	Koko määrä asuinrakennuksia. *Nombre total de maisons habitables.*	Siitä *De ce nombre* maisons avec des cheminées. varustettuja tulensijoilla, joissa on torvi ja korsteini.	Siitä *De ce nombre* chaumines sans issue pour la fumée savupirtteja.	Asukasten luku keskimäärin asuinrakennusta kohti. *Habitants par maison.*
Siirretty	2,149	2,149	—	—
Kotka	226	226	—	11
Lappeenranta	123	123	—	12
Käkisalmi	214	214	—	6
Sortavala	135	135	—	8
Summa	2,847	2,847	—	9
Maakunnat.				
Pyhtää	562	562	—	6
Kymi	602	602	—	7
Wehkalahti	1,932	1,932	—	4
Sippola	764	764	—	7
Wirolahti	3,160	3,160	—	3
Suursari y. m. ulkosaaret	168	168	—	7
Walkeala	975	975	—	9
Suomenniemi	269	261	8	7
Savitaipale	1,278	1,219	59	5
Lemi	951	900	51	4
Luumäki	1,297	1,293	4	4
Lape	1,595	1,517	78	4
Taipalsaari	1,118	1,106	12	3
Joutseno	545	520	25	6
Ruokolahti	1,312	900	412	5
Rautjärvi	546	508	38	6
Jääski	1,259	1,203	56	4
Kirvu	991	930	61	6
Antrea	960	760	200	8
Säkkjärvi	1,400	1,370	30	7
Wiipurin maakunta	1,850	1,840	10	9
Johanneksen pit.	808	808	—	6
Koivisto	910	910	—	7
Lavansaari	133	133	—	
Seiskari	75	75	—	
Siirretään	25,460	24,416	1,044	—

1	2	3	4	5
Lääni ja kunta. *Gouvernements et communes.*	Koko määrä asuinrakennuksia. *Nombre total de maisons habitables.*	Siitä *De ce nombre* maisons avec des cheminées. varustettuja tulensijoilla, joissa on torvi ja korsteini.	Siitä *De ce nombre* chaumines sans issue pour la fumée savupirtteja.	Asukasten luku keskimäärin asuinrakennusta kohti. *Habitants par maison.*
Siirretty	25,460	24,416	1,044	—
Kuolemajärvi	840	840	—	4
Uusikirkko	2,168	2,048	120	5
Muola ynnä Heinjoki	2,957	2,923	34	4
Kivennapa	1,730	1,618	112	6
Walkjärvi	2,104	1,820	284	3
Rautu	588	541	47	8
Sakkola	1,886	1,848	38	4
Pyhäjärvi	1,046	1,032	14	5
Räisälä	1,252	998	254	4
Käkisalmen maakunta	260	252	8	8
Kaukola	1,082	1,048	34	3
Hiitola	797	659	138	8
Kurkijoki	1,345	1,345	—	4
Jaakkima	1,428	1,305	123	6
Parikkala	2,216	2,210	6	5
Sortavalan maakunta	1,886	1,846	40	7
Uukuniemi	557	537	20	8
Ruskeala	1,180	1,136	44	4
Impilahti	1,086	1,081	5	6
Suistamo	673	578	95	8
Salmi	1,110	1,041	69	8
Suojärvi	436	336	100	9
Korpiselkä	222	182	40	8
Summa	54,309	51,640	2,669	5
Koko lääni	57,156	54,487	2,669	6
Mikkelin lääni.				
Kaupungit.				
Mikkeli	198	198	—	9
Heinola	138	138	—	9
Savonlinna	133	133	—	11
Summa	469	469	—	10

1	2	3	4	5
Lääni ja kunta. *Gouvernements et communes.*	Koko määrä asuinrakennuksia. *Nombre total de maisons habitables.*	Siitä *De ce nombre* maisons avec des cheminées. varustettuja tulensijoilla, joissa on torvi ja korsteini.	Siitä *De ce nombre* savupirtteja. chaumines sans issue pour la fumée.	Asukasten luku keskimäärin asuinrakennusta kohti. *Habitants par maison.*
Maakuntia.				
Heinolan maakunta . .	592	582	10	10
Sysmä	993	950	43	9
Luhanka	235	225	10	10
Hartola	1,076	770	306	7
Joutsa	810	750	60	7
Leivonmäki	214	200	14	8
Mäntyharju	1,368	1,223	145	9
Hirvensalmi	735	360	375	9
Ristiina	798	639	159	8
Mikkelin maakunta . . .	1,354	1,215	139	8
Anttola	299	270	29	8
Kangasniemi	1,269	973	296	8
Pieksämäki ynnä Jäppilä	1,560	1,160	400	9
Haukivuori ynnä Wirtasalmi	361	198	163	9
Joroinen	794	734	60	10
Juva	1,296	1,050	246	9
Puumala	711	611	100	8
Sulkava	658	452	206	8
Rantasalmi	1,230	1,165	65	8
Kangaslampi	160	140	20	7
Sääminki	765	755	10	11
Kerimäki	1,424	1,419	5	7
Enonkoski	160	159	1	
Savonranta	200	182	18	11
Heinävesi	785	734	51	10
Summa	19,847	16,916	2,931	8
Koko lääni	20,316	17,385	2,931	8

1	2	3	4	5
Lääni ja kunta. *Gouvernements et communes.*	Koko määrä asuinrakennuksia. *Nombre total de maisons habitables.*	Siitä *De ce nombre* maisons avec des cheminées. varustettuja tulensijoilla, joissa on torvi ja korsteini.	Siitä *De ce nombre* savupirtteja. chaumines sans issue pour la fumée.	Asukasten luku keskimäärin asuinrakennusta kohti. *Habitants par maison.*
Kuopion lääni.				
Kaupungeita.				
Kuopio	602	602	—	13
Joensuu	156	156	—	14
Summa	758	758	—	13
Maakuntia.				
Iisalmi	2,235	1,235	1,000	8
Rutakko	209	114	95	4
Kiuruvesi	631	201	430	13
Lapinlahti	710	320	390	9
Nilsiä	1,260	644	616	13
Pielavesi	932	460	472	10
Keitele	400	320	80	
Rautalampi	1,250	850	400	9
Wesanto	378	348	30	9
Hankasalmi	825	522	303	7
Suonenjoki	533	506	27	12
Leppävirta	1,103	953	150	14
Kuopion maakunta . . .	1,504	1,250	254	11
Karttula	724	570	154	11
Maaninka	565	235	330	9
Tuusniemi	659	207	452	10
Kaavi	610	305	305	15
Liperi	1,042	962	80	12
Kuusjärvi	268	228	40	9
Polvijärvi	398	396	2	7
Kontiolahti	592	588	4	13
Pielisjärvi	1.001	966	35	11
Juuka	877	777	100	9
Siirretään	18,706	12,957	5,749	—

1	2	3	4	5
Lääni ja kunta. *Gouvernements et communes,*	Koko määrä asuinrakennuksia. *Nombre total de maisons habitables.*	Siitä *De ce nombre* varustettuja tulensijoilla, joissa on torvi ja korsteini. maisons avec des cheminées.	savupirttejä. chaumines sans issue pour la fumée	Asukasten luku keskimäärin asuinrakennusta kohti. *Habitants par maison.*
Siirretty	18,706	12,957	5,749	—
Nurmes	1,537	1,166	371	7
Rautavaara	181	128	53	9
Ilomantsi	1,240	1,140	100	10
Eno	489	444	45	10
Tohmajärvi	561	553	8	14
Kihtelysvaara	465	445	20	16
Kides	837	820	17	13
Rääkkylä	580	570	10	11
Pelkjärvi	242	230	12	10
Kesälaks	381	364	17	8
Summa	25,219	18,817	6,402	10
Koko lääni	25,977	19,575	6,402	11
Waasan lääni.				
Kaupungeita.				
Nikolainkaupunki	457	457	—	18
Kaskinen	306	306	—	2
Kristiinankaupunki	431	431	—	6
Uusikaarlebyy	176	176	—	6
Pietarsaari	395	395	—	5
Kokkola	310	310	—	7
Jyväskylä	307	307	—	7
Summa	2,382	2,382	—	8
Maakuntia.				
Sidebyy	450	450	—	6
Lappvärtti	800	800	—	7
Kristiinan maakunta	280	280	—	5
Isojoki	652	652	—	7
Karijoki	287	287	—	8
Siirretään	2,469	2,469	—	—

1	2	3	4	5
Lääni ja kunta. *Gouvernements et communes.*	Koko määrä asuinrakennuksia. *Nombre total de maisons habitables.*	Siitä *De ce nombre* varustettuja tulensijoilla, joissa on torvi ja korsteini. maisons avec des cheminées.	savupirttejä. chaumines sans issue pour la fumée.	Asukasten luku keskimäärin asuinrakennusta kohti. *Habitants par maison.*
Siirretty	2,469	2,469	—	—
Teuva	1,150	1,150	—	5
Närpiö	2,794	2,794	—	5
Korsnääsi	640	640	—	7
Pirttikylä	711	711	—	4
Maalahti	745	745	—	6
Petolahti	294	294	—	7
Bergöö	134	134	—	5
Sulva	512	512	—	6
Mustasaari	1,656	1,656	—	5
Raipaluoto	420	420	—	6
Koivulahti	397	397	—	9
Wähäkyrö	929	929	—	5
Isokyrö	986	986	—	7
Ylistaro	825	825	—	11
Laihia	1,470	1,470	—	4
Jurva	480	480	—	9
Ilmajoki	993	993	—	10
Seinäjoki	350	350	—	7
Peräseinäjoki	360	360	—	10
Kurikka	843	843	—	8
Kauhajoki	1,200	1,200	—	7
Jalasjärvi	1,165	1,165	—	8
Wirrat	699	699	—	9
Ätsäri	620	620	—	7
Keuruu	1,249	1,249	—	6
Pihlajavesi	283	283	—	6
Multia	452	452	—	7
Alavus	661	661	—	10
Töysä	385	385	—	7
Kuortane	467	467	—	9
Lapua	1,260	1,260	—	8
Nurmo	430	430	—	8
Siirretään	28,029	28,029	—	—

1	2	3	4	5
Lääni ja kunta. *Gouvernements et communes.*	Koko määrä asuinrakennuksia. *Nombre total de maisons habitables.*	Siitä *De ce nombre* varustettuja tulensijoilla, joissa on torvi ja korsteini. maisons avec des cheminées.	savupirtteja. chaumines sans issue pour la fumée.	Asukasten luku keskimäärin asuinrakennusta kohti. *Habitants par maison.*
Siirretty	28,029	28,029	—	—
Kauhava	715	715	—	10
Ylihärmä	401	401	—	8
Alahärmä	284	284	—	19
Alajärvi	865	865	—	6
Soini	376	376	—	7
Lehtimäki	223	223	—	8
Wimpeli	259	259	—	10
Lappajärvi	630	630	—	7
Evijärvi	385	385	—	10
Kortesjärvi	364	364	—	9
Wöyri	1,240	1,240	—	7
Maksamaa	238	238	—	8
Oravainen	783	783	—	5
Munsala	795	795	—	6
Uudenkarlebyyn maakunta	406	406	—	9
Jepua	201	201	—	12
Pietarsaaren maakunta	1,255	1,255	—	5
Purmo	328	328	—	8
Ähtävä	316	316	—	8
Luoto	249	249	—	9
Kruunubyy	496	496	—	6
Teerijärvi	338	338	—	9
Kokkolan maakunta	457	457	—	11
Alaveteli	257	257	—	8
Kaustisenkylä	555	555	—	5
Weteli	415	415	—	7
Halsova	112	112	—	10
Perho	155	155	—	10
Kelviä, Ullava	578	578	—	7
Lohtaja	475	475	—	7
Siirretään	42,180	42,180	—	—

1	2	3	4	5
Lääni ja kunta. *Gouvernements et communes.*	Koko määrä asuinrakennuksia. *Nombre total de maisons habitables.*	Siitä *De ce nombre* varustettuja tulensijoilla, joissa on torvi ja korsteini. maisons avec des cheminées.	savupirtteja. chaumines sans issue pour la fumée.	Asukasten luku keskimäärin asuinrakennusta kohti. *Habitants par maison.*
Siirretty	42,180	42,180	—	—
Himanka	374	374	—	7
Ylikannus	507	507	—	7
Toholampi	359	359	—	8
Lestijärvi	98	98	—	8
Jyväskylän maakunta	860	840	20	9
Petäjävesi	390	365	25	10
Laukaa	1,295	1,255	40	7
Sumiainen	235	205	30	8
Saarijärvi	1,535	1,530	5	6
Uurainen	255	230	25	10
Karstula	813	810	3	9
Wiitasaari	1,510	1,120	390	5
Konginkangas	120	90	30	15
Kivijärvi	523	429	94	8
Pihtipudas	670	630	40	6
Summa	51,724	51,022	702	7
Koko lääni	54,106	53,404	702	7
Oulun lääni.				
Kaupungeita.				
Oulu	1,035	1,035	—	11
Raahe	517	517	—	6
Tornio	161	161	—	6
Kajaani	130	130	—	8
Kemi	76	76	—	6
Summa	1,919	1,919	—	9
Maakunta.				
Kalajoki	606	606	—	8
Alavieska	290	290	—	9
Siirretään	896	896	—	—

1	2	3	4	5
Lääni ja kunta. *Gouvernements et communes.*	Koko määrä asuinrakennuksia. *Nombre total de maisons habitables.*	Siitä *De ce nombre*		Asukasten luku keskimäärin asuinrakennusta kohti. *Habitants par maison.*
		maisons avec des cheminées. varustettuja tulensijoilla, joissa on torvi ja korsteini.	chaumines sans issue pour la fumée. savupirtteja.	
Siirretty	896	896	—	—
Rautio	192	192	—	6
Ylivieska	749	749	—	7
Sievi	380	380	—	9
Pyhäjoki	545	545	—	7
Merijärvi	160	160	—	10
Oulainen	582	582	—	7
Haapavesi	930	909	21	6
Kärsämäki	290	287	3	8
Pyhäjärvi	590	550	40	8
Haapajärvi	591	591	—	8
Pidisjärvi (Nivala)	646	646	—	9
Reisjärvi	285	285	—	9
Saloisten pitäjä	203	203	—	10
Saloisten kappeli	162	162	—	8
Wihanti	310	309	1	9
Siikajoki	168	168	—	10
Revonlahti	125	125	—	10
Paavola	372	371	1	10
Ranttila	340	338	2	9
Piippola	343	333	10	8
Pulkkila	272	269	3	8
Kestilä	218	211	7	10
Hailuoto	215	215	—	10
Liminko	194	193	1	16
Kempele	68	68	—	15
Lumijoki	182	182	—	12
Tyrnävä	268	252	16	11
Temmes	97	96	1	11
Oulu	149	149	—	20
Siirretään	10,522	10,416	106	—

1	2	3	4	5
Lääni ja kunta. *Gouvernements et communes.*	Koko määrä asuinrakennuksia. *Nombre total de maisons habitables.*	Siitä *De ce nombre*		Asukasten luku keskimäärin asuinrakennusta kohti. *Habitants par maison.*
		maisons avec des cheminées. varustettuja tulensijoilla, joissa on torvi ja korsteini.	chaumines sans issue pour la fumée. savupirtteja.	
Siirretty	10,522	10,416	106	—
Oulunsalo	188	188	—	5
Muhos	415	407	8	9
Utajärvi	290	280	10	13
Kiiminki	388	386	2	4
Yli-Kiiminki	328	306	22	6
Haukipudas	302	297	5	10
Ii	425	424	1	12
Kuivaniemi	190	190	—	8
Pudasjärvi	900	895	5	8
Jokijärvi	170	168	2	15
Kuusamo	829	829	—	9
Suomussalmi	502	370	132	11
Puolanka	375	260	115	11
Hyrynsalmi	283	242	41	6
Ristijärvi	162	100	62	12
Kuhmoniemi	560	380	180	12
Sotkamo	941	836	105	8
Paltamo	412	174	238	9
Kajanin maakunta	281	215	66	9
Säräisniemi	220	139	81	15
Simo	287	287	—	8
Kemi	339	338	1	11
Tervola	325	324	1	8
Rovaniemi	935	935	—	6
Kemijärvi	342	342	—	11
Kuolajärvi	259	259	—	9
Ala-Tornio	590	590	—	9
Karunki	251	251	—	7
Yli-Tornio	552	552	—	7
Siirretään	22,563	21,380	1,183	—

1	2	3	4	5
Lääni ja kunta. *Gouvernements et communes.*	Koko määrä asuinrakennuksia. *Nombre total de maisons habitables.*	Siitä *De ce nombre*		Asukasten luku keskimäärin asuinrakennusta kohti. *Habitants par maison.*
		varustettuja tulensijoilla, joissa on torvi ja korsteini. *maisons avec des cheminées.*	savupirtejä. *chaumines sans issue pour la fumée.*	
Siirretty	22,563	21,380	1,183	—
Turtola	162	162	—	8
Kolari	148	148	—	8
Muonionniska	113	113	—	9
Enontekiäinen	67	67	—	10
Kittilä	296	296	—	8
Sodankylä	299	299	—	10
Siirretään	23,648	22,465	1,183	—

1	2	3	4	5
Lääni ja kunta. *Gouvernements et communes.*	Koko määrä asuinrakennuksia. *Nombre total de maisons habitables.*	Siitä *De ce nombre*		Asukasten luku keskimäärin asuinrakennusta kohti. *Habitants par maison.*
		varustettuja tulensijoilla, joissa on torvi ja korsteini. *maisons avec des cheminées.*	savupirtejä. *chaumines sans issue pour la fumée.*	
Siirretty	23,648	22,465	1,183	—
Utsjoki	59	59	—	6
Inari	227	227	—	4
Summa	23,934	22,751	1,183	9
Koko lääni	25,853	24,670	1,183	9
Koko Suomi	307,985	293,616	14,369	7
Siitä kaupungeissa . . .	17,946	17,946	—	11
„ maalaiskunnissa . .	290,039	275,670	14,369	7

3. Asuinrakennusten Suomessa laatu rakennusaineen, kattamisen ja korkeuden puolesta vuonna 1885.

Maisons habitables reparties selon la construction, la matière du toit, l'hauteur en étages etc. en 1885.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Lääni. *Gouvernements.*	Koko määrä asuinrakennuksia. *Total des maisons habitables.*	Siitä raketut *De ce nombre construites.*				Siitä katetut *Couvertes de*						Siitä korkeudeltaan *Avec l'hauteur en*				
		kivestä eli tiilestä. *en briques.*	tiilestä ja puusta. *en briques et en bois ensemble.*	puusta. *en bois.*	saviruukista tai muusta aineesta. *en autre matière.*	rauta y. m. levyillä. *plaques.*	paperilla eli kattohuovulla. *feutre d'asphalte.*	tiillellä eli liuskakivellä. *tuile.*	päreillä. *bardeau.*	plankuilla, laudoilla eli ruodeilla. *bois.*	oljella, turpeella y. m. *chaume et gazon.*	1-kertaisia. *1 étage.*	2-kertaisia. *2 étages.*	3-kertaisia. *3 étages.*	4-kertaisia. *4 étages.*	5 eli usempikertaisia. *5 étages et plus.*
Uudenmaan lääni . . .	29,999	759	179	29,028	33	2,369	751	459	14,484	9,258	2,678	28,194	1,508	226	61	10
Turun ja Porin „ . . .	60,812	498	303	59,974	37	798	353	904	34,538	21,879	2,340	60,272	517	21	2	—
Hämeenlinnan „ . . .	33,766	144	14	33,600	8	219	1,181	1	24,490	7,566	309	33,355	383	22	5	1
Wiipurin „ . . .	57,156	267	16	56,849	24	556	682	8	32,155	23,747	8	56,628	508	19	1	—
Mikkelin „ . . .	20,316	15	2	20,288	11	27	147	1	12,183	7,825	133	20,239	77	—	—	—
Kuopion „ . . .	25,977	39	7	25,923	8	164	319	1	17,653	7,445	395	25,881	89	5	2	—
Waasan „ . . .	54,106	65	4	54,029	8	205	246	299	40,603	11,606	1,147	52,434	1,662	10	—	—
Oulun „ . . .	25,853	58	21	25,739	35	148	84	457	15,252	9,830	82	25,749	102	2	—	—
Koko Suomi	307,985	1,845	546	305,430	164	4,486	3,763	2,130	191,358	99,156	7,092	302,752	4,846	305	71	11
Siitä kaupungeissa	17,946	1,567	203	16,139	37	4,114	2,988	1,066	4,441	5,300	37	16,254	1,344	268	69	11
„ maaseurakunnissa . .	290,039	278	343	289,291	127	372	775	1,064	186,917	93,856	7,055	286,498	3,502	37	2	—

9. Maanomistajain lukumäärä ja jako sen viljellyn maan laajuuden mukaan, mikä heillä on kussakin läänissä vuonna 1885.

Les propriétaires classés selon la grandeur de leurs terres labourables en 1885.

1	2	3	4	5	6
Lääni. *Gouvernements.*	Maanomistajain lukumäärä. *Nombre de propriétaires.*	Siitä oli allaseisovalla lukumäärällä — *De ce nombre ayants.*			
		200 tynnyrinalaa viljelyä maata eli enemmän. plus de 200 „tynnyrinalaa".	50—200 tynnyrinalaa viljelyä maata. de 50 à 200.	10—50 tynnyrinalaa viljelyä maata. de 10 à 50.	vähemmän kuin 10 tynnyrinalaa viljelyä maata. moins de 10.
Uudenmaan lääni	6,338	212	765	4,619	742
Turun ja Porin lääni	11,132	180	1,640	6,767	2,545
Hämeenlinnan „	7,724	163	911	5,477	1,173
Wiipurin „	27,972	81	1,913	10,004	15,974
Mikkelin „	9,101	55	494	6,437	2,115
Kuopion „	13,746	56	1,398	7,423	4,869
Waasan „	21,461	358	2,938	11,887	6,278
Oulun „	13,952	3	217	4,836	8,896
Summa	111,426	1,108	10,276	57,450	42,592

Muist. Numerot tässä taulussa ovat summittaisia yhteenvetoja yksityisten kuntien antamista ilmoituksista. Ne maanomistajat, joilla kahdessa eli useammassa kunnassa on maatiloja, tulevat siis kahdesti eli useammasti tässä yhteenvedossa esiin.

4. Kylvö- ja satomäärä Suomessa.

Sémence et récolte en Finlande.

a) 1881.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
	Lääni. *Gouvernements.*	Kylvö. — *Sémence.*								Sato. — *Récolte.*											
		Vehnää. *Froment.*	Ruista. *Seigle.*	Ohria. *Orge.*	Kauraa. *Avoine.*	Sekulia. *Méteil.*	Tattaria. *Sarrasin.*	Herneitä. *Pois.*	Perunoita. *Pommes de terre.*	Vehnää. *Froment.*	Ruista. *Seigle.*	Ohria. *Orge.*	Kauraa. *Avoine.*	Sekulia. *Méteil.*	Tattaria. *Sarrasin.*	Herneitä. *Pois.*	Perunoita. *Pommes de terre.*	Nauriita ja muita juurihedelmiä. *Raves etc.*	Pellavaa. *Lin.*	Hamppua. *Chanvre.*	
		Tynnyriä. — (= 1,6489 hectolitre.)								Tynnyriä (= 1,6489 hectolitre.)									Leiviskää (= 8,5 kilo.)		
1	Uudenmaan lääni . .	463	39,560	8,140	54,805	1,936	1	2,814	56,708	1,966	191,618	39,967	256,320	10,639	1	10,223	358,525	4,656	15,954	271	1
2	Turun ja Porin „ . .	2,204	79,227	25,811	86,601	865	2	4,519	85,772	13,547	301,281	113,858	428,745	3,977	2	13,474	563,529	29,441	37,416	1,229	2
3	Hämeenlinnan „ . .	448	47,612	16,875	45,304	682	17	3,674	54,251	1,881	212,317	84,638	240,757	3,402	100	10,307	309,216	10,903	55,109	7,604	3
4	Wiipurin „ . .	116	46,635	18,327	88,654	299	182	1,669	53,736	469	161,551	92,693	346,626	1,231	1,578	9,025	300,817	33,916	31,459	16,825	4
5	Mikkelin „ . .	244	34,629	17,175	41,702	4,978	432	1,030	35,323	1,038	157,708	80,565	171,204	21,108	2,531	4,192	175,271	25,497	13,113	19,234	5
6	Kuopion „ . .	76	31,765	38,446	17,797	2,620	131	335	45,211	334	116,740	198,043	81,175	12,238	1,066	1,198	272,176	35,659	9,849	28,136	6
7	Waasan „ . .	24	60,636	45,474	44,964	670	4	206	88,937	151	282,360	271,784	255,029	4,045	10	312	552,165	31,936	16,529	13,375	7
8	Oulun „ . .	4	17,415	53,885	1,578	16	—	2	33,710	2	99,220	261,306	8,290	62	—	3	189,349	4,988	119	3,005	8
9	Koko Suomi	3,579	357,479	224,133	381,405	12,066	769	14,219	453,648	19,388	1,522,795	1,142,854	1,788,146	56,702	5,288	48,734	2,721,048	176,996	179,548	89,679	9

b) 1882.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
	Lääni. *Gouvernements.*	Kylvö. — *Sémence.*								Sato. — *Récolte.*											
		Vehnää. *Froment.*	Ruista. *Seigle.*	Ohria. *Orge.*	Kauraa. *Avoine.*	Sekulia. *Méteil.*	Tattaria. *Sarrasin.*	Herneitä. Pois.	Perunoita. *Pommes de terre.*	Vehnää. *Froment.*	Ruista. *Seigle.*	Ohria. *Orge.*	Kauraa. *Avoine.*	Sekulia. *Méteil.*	Tattaria. *Sarrasin.*	Herneitä. *Pois.*	Perunoita. *Pommes de terre.*	Nauriita ja muita juurihedelmiä. *Raves etc.*	Pellavaa. *Lin.*	Hamppua. *Chanvre.*	
		Tynnyriä. — (= 1,6489 hectolitre.)								Tynnyriä. (= 1,6489 hectolitre.)									Leiviskää (= 8,5 kilo.)		
1	Uudenmaan lääni . .	541	39,268	8,234	57,464	2,141	2	2,494	57,485	3,571	273,166	42,191	264,759	10,698	23	13,120	314,892	7,207	13,528	292	1
2	Turun ja Porin „ .	2,215	78,081	26,066	92,332	1,250	3	4,419	90,101	16,404	501,742	129,793	485,284	6,164	28	24,244	578,834	41,547	29,397	1,064	2
3	Hämeenlinnan „ . .	398	46,979	16,342	49,442	945	7	3,573	55,176	2,614	291,936	94,105	263,351	5,742	21	20,305	330,488	14,363	54,508	8,653	3
4	Wiipurin „ . .	186	49,367	20,549	89,244	203	214	1,129	55,562	909	340.709	105,375	406,470	1,170	2,268	5,884	302,285	33,446	33,894	15,013	4
5	Mikkelin „ . .	260	35,828	17,070	43,319	5,242	451	1,350	38,006	1,384	211,574	86,020	177,276	24,749	3,463	5,651	193,183	31,012	13,945	22,814	5
6	Kuopion „ . .	80	32,141	38,722	18,326	2,866	178	413	47,782	454	234,936	214,917	91,212	13,702	1,862	2,192	296,828	36,647	10,567	30,976	6
7	Waasan „ . .	39	59,767	48,185	52,965	716	2	172	92,396	234	381,622	305,126	297,058	4,587	5	978	568,975	32,674	15,877	15,051	7
8	Oulun „ . .	2	17,641	55,085	1,586	25	—	1	35,486	2	127,841	278,170	9,365	87	—	15	213,538	6,422	137	3,509	8
9	Koko Suomi	3,721	359,072	230,253	404,678	13,388	857	13,551	471,994	25,572	2,363,526	1,255,697	1,994,775	66,899	7,670	72,389	2,799,023	203,318	171,853	97,372	9

c) 1883.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
Lääni. *Gouvernements.*	Kylvö. — *Sémence.*								Sato. — *Récolte.*											
	Vehnää. *Froment.*	Ruista. *Seigle.*	Ohria. *Orge.*	Kauraa. *Avoine.*	Sekulia. *Méteil.*	Tattaria. *Sarrasin.*	Herneitä. *Pois.*	Perunoita. *Pommes de terre.*	Vehnää. *Froment.*	Ruista. *Seigle.*	Ohria. *Orge.*	Kauraa. *Avoine.*	Sekulia. *Méteil.*	Tattaria. *Sarrasin.*	Herneitä. *Pois.*	Perunoita. *Pommes de terre.*	Nauritta ja muita juurihedelmiä. *Raves etc.*	Pellavaa. *Lin.*	Hamppua. *Chanvre.*	
	Tynnyriä (= 1,6489 hectolitre).								Tynnyriä (= 1,6489 hectolitre.)									Leiviskää. (= 8,5 kilo.)		
1 Uudenmaan lääni . .	469	40,691	8,321	60,803	2,305	6	2,694	58,776	2,978	297,176	41,444	290,135	11,993	35	11,591	311,768	8,104	16,442	330	1
2 Turun ja Porin „ . .	2,384	81,007	25,056	97,202	1,441	5	4,431	92,583	16,103	557,174	115,635	537,820	6,835	22	19,184	529,196	33,558	34,924	1,551	2
3 Hämeenlinnan „ . .	492	49,654	16,700	52,023	1,207	6	3,764	58,913	3,175	339,615	89,157	286,932	5,867	19	20,377	338,226	16,989	56,124	8,548	3
4 Wiipurin „ . .	217	51,791	19,635	88,162	583	320	1,912	55,863	1,711	309,772	104,054	386,913	3,558	3,080	6,772	307,423	38,219	35,708	13,530	4
5 Mikkelin „ . .	275	36,996	17,098	46,452	5,783	471	1,352	39,443	1,384	244,525	86,808	203,849	28,202	3,877	5,944	227,928	29,447	15,821	23,848	5
6 Kuopion „ . .	85	32,744	39,216	20,925	3,122	168	381	51,659	510	251,699	217,268	94,871	16,324	1,677	2,132	334,893	41,807	11,724	31,277	6
7 Waasan „ . .	46	63,683	47,960	56,398	789	1	254	99,148	235	480,048	316,338	381,373	5,298	6	1,759	643,622	33,137	18,408	17,659	7
8 Oulun „ . .	4	17,857	54,682	1,915	19	—	2	37,087	24	139,717	286,745	12,961	110	—	8	279,788	6,088	185	4,377	8
9 Koko Suomi	3,972	374,423	228,668	423,883	15,249	977	14,790	490,472	26,120	2,619,726	1,257,449	2,194,854	78,187	8,716	67,767	2,972,844	207,349	189,336	101,120	9

d) 1884.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
Lääni. *Gouvernements.*	Kylvö. — *Sémence.*								Sato. — *Récolte.*											
	Vehnää. *Froment.*	Ruista. *Seigle.*	Ohria. *Orge.*	Kauraa. *Avoine.*	Sekulia. *Méteil.*	Tattaria. *Sarrasin.*	Herneitä. *Pois.*	Perunoita. *Pommes de terre.*	Vehnää. *Froment.*	Ruista. *Seigle.*	Ohria. *Orge.*	Kauraa. *Avoine.*	Sekulia. *Méteil.*	Tattaria. *Sarrasin.*	Herneitä. *Pois.*	Perunoita. *Pommes de terre.*	Nauritta ja muita juurihedelmiä. *Raves etc.*	Pellavaa. *Lin.*	Hamppua. *Chanvre.*	
	Tynnyriä (= 1,6489 hectolitre).								Tynnyriä (= 1,6489 hectolitre.)									Leiviskää. (= 8,5 kilo.)		
1 Uudenmaan lääni . .	496	41,114	8,215	64,082	2,280	6	2,652	58,926	3,153	244,430	32,582	283,784	10,103	47	10,564	274,669	11,848	18,236	1,574	1
2 Turun ja Porin „ . .	2,359	80,881	25,528	103,692	1,346	1	4,516	91,666	16,225	546,047	111,434	562,967	7,341	5	22,714	500,458	26,695	41,448	1,459	2
3 Hämeenlinnan „ . .	423	47,915	17,175	53,424	981	1	3,773	56,301	2,473	278,463	87,014	285,653	4,386	4	14,104	267,098	11,385	50,788	8,055	3
4 Wiipurin „ . .	213	49,826	18,975	90,526	777	272	1,152	55,909	1,719	291,135	92,570	372,764	3,962	2,661	6,756	286,794	25,583	34,276	12,413	4
5 Mikkelin „ . .	299	39,746	16,967	47,951	6,047	470	1,339	40,477	1,425	233,053	83,209	203,412	28,196	2,499	5,915	201,189	28,776	15,111	24,166	5
6 Kuopion „ . .	103	32,909	41,646	22,180	3,173	191	350	53,443	548	215,202	203,896	95,429	15,224	1,441	1,930	286,732	38,993	12,539	32,632	6
7 Waasan „ . .	70	63,465	49,226	69,202	891	6	397	101,113	243	425,004	298,309	369,661	5,368	15	1,219	498,701	31,592	18,880	19,694	7
8 Oulun „ . .	4	18,219	56,069	2,524	29	—	2	37,235	22	130,526	236,950	16,186	102	—	10	186,935	5,554	257	4,981	8
9 Koko Suomi	3,967	374,075	233,801	453,581	15,524	947	14,181	495,070	25,808	2,363,860	1,145,964	2,189,856	74,682	6,672	63,212	2,502,576	180,426	191,535	104,974	9

e) 1885.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
	Lääni. *Gouvernements.*	K y l v ö. — *Semence.*								S a t o. — *Récolte.*											
		Vehnää. *Froment.*	Ruista. *Seigle.*	Kauraa. *Avoine.*	Ohria. *Orge.*	Sekulia. *Méteil.*	Tattaria. *Sarrasin.*	Herneitä. *Pois.*	Perunoita. *Pommes de terre.*	Vehnää. *Froment.*	Ruista. *Seigle.*	Ohria. *Orge.*	Kauraa. *Avoine.*	Sekulia. *Méteil.*	Tattaria. *Sarrasin.*	Herneitä. *Pois.*	Perunoita *Pommes de terre.*	Naurituita ja muita juurihedelmiä. *Raves etc.*	Pellavaa. *Lin.*	Hampppua. *Chanvre.*	
		Tynnyriä (= 1,6489 hektolitre.)								Tynnyriä (= 1,6489 hectolitre.)									Leiviskää (= 8,5 kilo.)		
1	Uudenmaan lääni . .	578	41,769	7,795	63,605	2,401	5	2,736	58,691	2,940	217,676	33,306	275,229	11,002	44	14,014	398,015	5,883	15,370	317	1
2	Turun ja Porin „ . .	2,364	81,915	24,510	107,587	1,311	1	4,544	87,096	15,953	452,945	116,615	535,279	6,885	6	27,091	664,768	33,068	34,964	1,367	2
3	Hämeenlinnan „ . .	391	48,880	15,779	56,290	950	10	3,551	55,550	2,384	287,235	85,988	308,806	4,947	16	18,080	352,207	12,729	52,207	7,990	3
4	Wiipurin „ . .	194	51,014	17,926	92,842	843	332	1,104	58,664	1,593	301,119	91,150	401,477	4,777	3,663	6,117	308,964	31,281	29,374	11,717	4
5	Mikkelin „ . .	305	40,286	16,333	51,462	6,437	524	1,413	43,088	1,389	249,078	79,279	226,619	30,390	3,184	6,730	219,695	33,214	16,921	26,152	5
6	Kuopion „ . .	130	33,228	40,549	22,835	3,710	199	372	53,055	729	230,946	165,277	91,710	15,317	1,513	1,993	263,148	38,765	11,177	30,937	6
7	Waasan „ . .	41	66,068	47,483	66,565	718	1	219	101,118	201	451,586	303,707	388,200	4,590	7	1,271	594,290	26,689	17,389	22,295	7
8	Oulun „ . .	4	18,586	56,395	2,872	30	—	3	39,511	27	147,819	253,313	16,285	140	—	17	216,131	6,626	265	5,535	8
9	Koko Suomi	4,007	381,746	226,770	464,058	16,400	1,072	13,942	496,773	25,216	2,338,404	1,128,635	2,243,605	78,048	8,433	75,313	3,017,218	188,255	177,667	106,310	9

5. Viljan tuonnin ja viennin määrät vuosina 1881—1885.

Importation et exportation du blé en 1881—1885.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
	Vuosi. *An.*	Suomeen tuotua viljaa. *Importation.*								Suomesta vietyä viljaa. *Exportation.*								Erotus viljan tuonnin ja viennin välillä. Merkki + luvun edellä osoittaa jälkimäisen, merkki — edellisen enemmyyttä *Excedant de l'importation (—) ou de l'exportation (+).*		Jos jauhamaton vilja muutetaan leiviskäiksi laskemalla 12 leiv. kullekin tynnyrille, tekee viennin enemmyys (+) eli vähemmyys (—). En ramenant les grains aux »lispund» selon le rapport 1 tunna = 12 lispund, l'excédant total de l'importation (—) sera.	
		Jauhettua. *Farine et gruaux „lispund“* (à 8,5 kg).	Jauhamatonta tynnyreissä. *Grains en tynnyri* (= 1,6489 hektolitre).							Jauhettua. *Farine et gruaux „lispund“* (à 8,5 kg.)	Jahamatonta tynnyreissä. *Grains en tynnyri* (= 1,6489 hectolitre).										
		Leiviskää.	Kauraa. Avoine.	Vehnää. Froment.	Ohria. Orge.	Ruista. Seigle.	Herneitä. Pois.	Autres espèces.	Muita viljalajeja.	Leiviskää.	Avoine.	Kauraa.	Vehnää. Froment.	Ohria Orge.	Ruista. Seigle.	Herneitä. Pois.	Autres espèces.	Muita viljalajeja.	Total.	Summa.	
1	1881	6,868,760	45,199	8,863	63,020	148,868	4,369	61,538	331,857	26,940	154,539	17	71	40,924	51	25	195,627	— 6,841,820	— 136,230	— 8,476,580	1
2	1882	9,081,130	28,108	7,313	64,850	90,997	6,536	4,875	202,679	49,521	90,839	—	2	11,835	37	124	102,837	— 9,031,609	— 99,842	— 10,229,713	2
3	1883	7,093,435	33,802	6,841	46,920	84,841	5,048	24,552	202,004	75,910	325,079	—	6	29,462	23	11	354,581	— 7,017,525	+ 152,577	— 5,186,601	3
4	1884	7,419,518	39,365	4,749	55,757	132,726	7,559	28,930	269,086	60,273	335,452	2	22	41,117	56	128	376,777	— 7,359,245	+ 107,691	— 6,066,953	4
5	1885	10,331,960	44,811	7,587	50,537	173,191	5,783	46,628	328,537	27,053	226,986	—	29	20,019	27	231	247,292	— 10,304,907	— 81,245	— 11,279,847	5
6	Summa	40,794,803	191,285	35,353	281,084	630,623	29,295	166,523	1,334,163	239,697	1,132,895	19	130	143,357	194	519	1,277,114	— 40,555,106	— 57,049	— 41,239,694	6

6. Talven yli elätettyjen elukkain lukumäärä Suomessa.

Nombre des animaux domestiques en Finlande.

a) 1881.

1 Lääni. *Gouvernements.*	2 Hevosia. Chevaux.	3 Varsoja. Poulains.	4 Härkiä ja sonneja. Boeufs et taureaux.	5 Lehmiä. Vaches.	6 Nuorta karjaa. Menu bétail.	7 Lampaita. Moutons.	8 Sikoja. Porcs.	9 Vuohia. Chèvres.	10 Poroja. Rennes.	11 Kanoja ja kalkkuuneja Poules et dindons.	12 Hanhia ja ankkoja. Oies et canards.
Uudenmaan lääni	24,886	3,769	9,986	62,807	20,877	66,671	14,992	480	—	34,523	1,182
Turun ja Porin lääni . . .	42,546	3,869	17,718	104,503	44,168	199,359	15,944	6,021	—	49,581	935
Hämeenlinnan „ . . .	29,646	4,029	7,354	76,560	23,458	88,472	15,306	5,332	—	26,405	521
Wiipurin „ . . .	34,794	4,580	4,922	109,168	21,512	101,216	34,090	28	—	29,894	494
Mikkelin „ . . .	18,914	2,817	5,789	72,671	23,782	56,223	25,646	534	—	10,572	157
Kuopion „ . . .	24,722	5,148	7,945	98,647	23,690	59,161	25,561	504	—	7,205	48
Waasan „ . . .	40,398	5,716	6,344	135,648	35,807	205,507	14,913	5,391	—	18,272	93
Oulun „ . . .	20,463	2,614	5,031	93,107	17,902	108,941	2,197	790	46,576	5,514	35
Summa	236,369	32,542	65,089	753,111	211,196	885,550	148,649	19,080	46,576	181,966	3,465

b) 1882.

1 Lääni. *Gouvernements.*	2 Hevosia. Chevaux.	3 Varsoja. Poulains.	4 Härkiä ja sonneja. Boeufs et taureaux.	5 Lehmiä. Vaches.	6 Nuorta karjaa. Menu bétail.	7 Lampaita. Moutons.	8 Sikoja. Porcs.	9 Vuohia. Chèvres.	10 Poroja. Rennes.	11 Kanoja ja kalkkuuneja. Poules et dindons.	12 Hanhia ja ankkoja. Oies et canards.
Uudenmaan lääni	25,597	3,539	9,331	63,194	22,456	70,735	13,937	347	—	36,123	1,201
Turun ja Porin lääni . . .	43,840	3,435	17,630	107,300	48,382	211,394	15,541	6,130	—	52,967	1,095
Hämeenlinnan „ . . .	30,799	4,226	7,704	79,920	24,379	91,921	16,104	5,766	—	29,243	508
Wiipurin „ . . .	35,254	4,737	5,761	113,005	27,470	109,248	35,202	44	—	40,085	529
Mikkelin „ . . .	19,316	3,028	6,231	73,332	24,756	59,287	27,485	741	—	12,120	121
Kuopion „ . . .	24,902	5,119	8,308	100,262	25,323	60,786	26,331	553	—	8,263	47
Waasan „ . . .	40,793	5,805	6,357	134,678	37,346	208,325	14,400	5,809	5	19,391	89
Oulun „ . . .	20,358	2,487	5,147	93,244	18,563	108,852	2,429	54	44,831	6,034	65
Summa	240,859	32,376	66,469	764,935	228,675	920,548	151,429	19,444	44,836	204,226	3,655

c) 1883.

1 Lääni. *Gouvernements.*	2 Hevosia. Chevaux.	3 Varsoja. Poulains.	4 Härkiä ja sonneja. Boeufs et taureaux.	5 Lehmiä. Vaches.	6 Nuorta karjaa. Menu bétail.	7 Lampaita. Moutons.	8 Sikoja. Porcs.	9 Vuohia. Chèvres.	10 Poroja. Rennes.	11 Kanoja ja kalkkunoja. Poules et dindons.	12 Hanhia ja ankkoja. Oies et canards.
Uudenmaan lääni	25,504	3,445	9,992	65,541	24,839	74,222	14,565	367	—	39,525	1,196
Turun ja Porin lääni . . .	44,755	3,610	17,996	109,357	52,618	214,167	17,449	6,447	—	57,762	1,164
Hämeenlinnan „ . . .	32,034	4,444	8,054	80,900	26,077	92,516	16,876	5,451	—	29,508	563
Wiipurin „ . . .	35,601	4,767	6,388	117,348	32,409	112,700	36,396	179	—	39,605	851
Mikkelin „ . . .	19,474	3,015	6,859	75,712	27,407	58,418	27,450	795	—	12,929	126
Kuopion „ . . .	25,439	5,190	8,709	103,848	29,945	65,159	27,158	592	—	9,219	200
Waasan „ . . .	41,611	5,673	7,169	136,174	43,683	217,558	17,942	5,964	—	20,009	115
Oulun „ . . .	20,725	2,424	5,559	93,949	20,886	114,720	2.459	57	49,698	6,041	42
Summa	245,143	32,568	70,726	782,829	257,864	949,460	160,295	19,852	49,698	214,598	4,257

d) 1884.

1 Lääni. *Gouvernements.*	2 Hevosia. Chevaux.	3 Varsoja. Poulains.	4 Härkiä ja sonneja. Boeufs et taureaux.	5 Lehmiä. Vaches.	6 Nuorta karjaa. Menu bétail.	7 Lampaita. Moutons.	8 Sikoja. Porcs.	9 Vuohia. Chèvres.	10 Poroja. Rennes.	11 Kanoja ja kalkkunoja. Poules et dindons.	12 Hanhia ja ankkoja. Oies et canards.
Uudenmaan lääni	27,165	3,376	10,660	68,089	26,172	74,311	14,867	303	—	40,002	1,151
Turun ja Porin lääni . . .	45,789	3,750	18,489	112,539	57,247	217,017	18,228	6,054	—	59,325	1,051
Hämeenlinnan „ . . .	32,060	4,485	8,024	83,244	28,231	96,029	16,993	5,225	—	30,183	633
Wiipurin „ . . .	35,654	4,591	6,800	116,016	31,402	109,422	36,298	222	—	38,728	935
Mikkelin „ . . .	19,656	3,131	7,117	77,331	28,884	61,073	28,877	705	—	13,737	117
Kuopion „ . . .	26,698	5,307	8,943	106,614	29,270	64,609	27,948	596	—	9,567	106
Wansan „ . . .	41,919	5,640	7,684	138,935	44,196	220,629	19,179	5,812	—	21,422	155
Oulun „ . . .	20,856	2,374	5,958	95,651	22,208	118,071	2,945	43	41,273	6,603	33
Summa	249,797	32,654	73,675	798,419	267,610	961,161	165,335	18,960	41,273	219,567	4,181

c) 1885.

1 Lääni. *Gouvernements.*	2 Hevosia. Chevaux.	3 Varsoja. Poulains.	4 Härkiä ja sonneja. Boeufs et taureaux.	5 Lehmiä. Vaches.	6 Nuorta karjaa. Menu bétail.	7 Lampaita. Moutons.	8 Sikoja. Porcs.	9 Vuohia. Chèvres.	10 Poroja. Rennes.	11 Kanoja ja kaikkiunneja. Poules et dindons.	12 Hanhia ja ankkoja. Oies et canards.
Uudenmaan lääni	26,610	3,203	10,401	68,224	26,122	74,245	14,565	346	—	40,795	968
Turun ja Porin lääni . . .	45,875	3,385	19,966	116,553	58,019	219,855	19,473	6,373	—	60,582	1,014
Hämeenlinnan „ . . .	33,077	4,513	7,930	86,063	29,363	98,415	17,410	5,604	—	32,803	575
Wiipurin „ . . .	35,666	4,363	6,634	114,848	29,952	111,530	34,350	315	—	51,255	1,340
Mikkelin „ . . .	19,849	3,034	7,282	80,172	29,247	60,557	29,601	766	—	14,786	106
Kuopion „ . . .	25,473	5,000	8,868	106,761	30,400	64,066	28,102	562	—	10,165	68
Waasan „ . . .	42,302	5,709	8,906	143,340	46,115	227,835	19,127	6,793	—	22,763	116
Oulun „ . . .	21,410	2,161	6,078	98,570	23,287	121,646	3,190	20	55,216	6,819	49
Summa	250,262	31,368	76,065	814,531	272,505	978,149	165,818	20,779	55,216	239,968	4,236

7. Tarttuviin tauteihin kuolleita elukoita.

Animaux domestiques crevés des épidémies contagieuses

a) 1881.

1 Lääni. *Gouvernements.*	2 Hevosia ja varsoja. Chevaux et poulains.	3 Nauta-eläimiä. Bêtes à cornes.	4 Lampaita. Moutons.	5 Sikoja. Porcs.	6 Vuohia. Chèvres.	7 Poroja. Rennes.	8 Siipikarjaa. Volaille.
Uudenmaan lääni	19	68	94	43	—	—	—
Turun ja Porin lääni	63	192	407	63	1	—	61
Hämeenlinnan „	34	303	460	73	35	—	219
Wiipurin „	52	122	288	222	—	—	23
Mikkelin „	48	280	107	28	—	—	15
Kuopion „	111	553	689	207	2	—	62
Waasan „	101	97	932	18	2	—	3
Oulun „	29	98	224	6	—	400	—
Summa	457	1,713	3,201	660	40	400	383

b) 1882.

1 Lääni. *Gouvernements.*	2 Hevosia ja varsoja. Chevaux et poulains.	3 Nauta-eläimiä. Bêtes à cornes.	4 Lampaita. Moutons.	5 Sikoja. Porcs.	6 Vuohia. Chèvres.	7 Poroja. Rennes	8 Siipikarjaa. Volaille.
Uudenmaan lääni . . .	24	106	92	49	—	—	9
Turun ja Porin lääni . .	66	205	393	60	2	—	55
Hämeenlinnan „ . .	44	203	229	85	2	—	99
Wiipurin „ . .	19	54	207	97	—	—	13
Mikkelin „ . .	60	222	170	27	—	—	8
Kuopion „ . .	68	411	420	140	—	—	73
Waasan „ . .	27	51	254	17	1	—	5
Oulun „ . .	35	66	95	5	—	293	—
Summa	343	1,318	1,860	480	5	293	262

c) 1883.

1 Lääni. *Gouvernements.*	2 Hevosia ja varsoja. Chevaux et poulains.	3 Nauta-eläimiä. Bêtes à cornes.	4 Lampaita. Moutons.	5 Sikoja. Porcs.	6 Vuohia. Chèvres.	7 Poroja. Rennes.	8 Siipikarjaa. Volaille.
Uudenmaan lääni . . .	10	78	94	48	—	—	—
Turun ja Porin lääni . .	57	96	346	41	—	—	35
Hämeenlinnan „ . .	54	169	278	71	4	—	87
Wiipurin „ . .	24	69	264	156	—	—	—
Mikkelin „ . .	46	205	133	38	—	—	40
Kuopion „ . .	100	414	459	126	—	—	47
Waasan „ . .	52	38	504	16	3	—	—
Oulun „ . .	30	51	138	12	—	—	—
Summa	373	1,120	2,216	508	7	—	209

d) 1884.

1 Lääni. *Gouvernements.*	2 Hevosia ja varsoja. Chevaux et poulains.	3 Nauta-eläimiä. Bêtes à cornes.	4 Lampaita. Moutons.	5 Sikoja. Porcs.	6 Vuohia. Chèvres.	7 Poroja. Rennes.	8 Siipikarjaa. Volaille.
Uudenmaan lääni . . .	52	121	336	80	—	—	76
Turun ja Porin lääni . .	45	145	553	65	—	—	55
Hämeenlinnan „ . .	16	99	239	45	3	—	56
Wiipurin „ . .	20	43	533	236	—	—	6
Mikkelin „ . .	83	383	217	79	1	—	10
Kuopion „ . .	128	486	520	93	—	—	93
Waasan „ . .	13	50	238	9	1	—	5
Oulun „ . .	40	33	241	11	—	72	—
Summa	397	1,360	2,877	618	5	72	301

e) 1885.

1 Lääni. *Gouvernements.*	2 Hevosia ja varsoja. Chevaux et poulains.	3 Nauta-eläimiä. Bêtes à cornes.	4 Lampaita. Moutons.	5 Sikoja. Porcs.	6 Vuohia. Chèvres.	7 Poroja. Rennes.	8 Siipikarjaa. Volaille.
Uudenmaan lääni . . .	42	92	158	62	—	—	152
Turun ja Porin lääni . .	60	178	969	66	5	—	117
Hämeenlinnan „ . .	48	136	89	39	12	—	60
Wiipurin „ . .	101	181	290	165	—	—	40
Mikkelin „ . .	58	371	158	63	—	—	19
Kuopion „ . .	139	472	683	164	1	—	95
Waasan „ . .	56	82	296	87	—	—	8
Oulun „ . .	9	12	121	1	—	95	—
Summa	513	1,524	2,764	647	18	95	491

8. Petojen tappamia koti-eläimiä.

Animaux domestiques tués par des bêtes féroces.

a) 1881.

1 Lääni. *Gouvernements.*	2 Hevosia ja varsoja. Chevaux et poulains.	3 Nauta-eläimiä. Bêtes à cornes.	4 Lampaita. Moutons.	5 Sikoja. Porcs.	6 Vuohia. Chèvres.	7 Poroja. Rennes.	8 Siipikarjaa. Volaille.
Uudenmaan lääni . . .	8	45	312	3	—	—	418
Turun ja Porin lääni . .	80	317	2,010	11	76	—	914
Hämeenlinnan „ . .	61	165	793	10	42	—	598
Wiipurin „ . .	91	386	960	147	—	—	157
Mikkelin „ . .	9	41	192	21	—	—	54
Kuopion „ . .	3	105	391	22	—	—	46
Waasan „ . .	—	—	599	—	4	—	30
Oulun „ . .	29	109	1,185	—	—	3,126	11
Summa	281	1,168	6,442	214	122	3,126	2,228

b) 1882.

1 Lääni. *Gouvernements.*	2 Hevosia ja varsoja. Chevaux et poulains.	3 Nauta-eläimiä. Bêtes à cornes.	4 Lampaita. Moutons.	5 Sikoja. Porcs.	6 Vuohia. Chèvres.	7 Poroja. Rennes.	8 Siipikarjaa. Volaille.
Uudenmaan lääni . . .	11	35	242	2	3	—	453
Turun ja Porin lääni . .	31	150	1,417	3	60	—	765
Hämeenlinnan „ . .	61	148	709	6	51	—	548
Wiipurin „ . .	134	201	737	116	—	—	198
Mikkelin „ . .	7	44	199	6	—	—	98
Kuopion „ . .	12	201	566	29	—	—	120
Waasan „ . .	5	16	581	2	5	—	183
Oulun „ . .	13	69	795	4	—	1,681	1
Summa	274	864	5,246	168	119	1,681	2,366

c) 1883.

1 Lääni. *Gouvernements.*	2 Hevosia ja varsoja. Chevaux et poulains.	3 Nauta-eläimiä. Bêtes à cornes.	4 Lampaita. Moutons.	5 Sikoja. Porcs.	6 Vuohia. Chèvres.	7 Poroja. Rennes.	8 Siipikarjaa. Volaille.
Uudenmaan lääni . . .	2	10	189	2	—	—	453
Turun ja Porin lääni . .	58	200	991	4	73	—	811
Hämeenlinnan „ . .	53	90	459	3	14	—	598
Wiipurin „ . .	85	199	721	164	—	—	160
Mikkelin „ . .	5	35	208	5	—	—	98
Kuopion „ . .	3	125	594	32	1	—	101
Waasan „ . .	3	13	539	4	7	—	67
Oulun „ . .	7	43	553	—	—	1,205	24
Summa	216	715	4,254	214	95	1,205	2,312

d) 1884.

1 Lääni. *Gouvernements.*	2 Hevosia ja varsoja. Chevaux et poulains.	3 Nauta-eläimiä. Bêtes à cornes.	4 Lampaita. Moutons.	5 Sikoja. Porcs.	6 Vuohia. Chèvres.	7 Poroja. Rennes.	8 Siipikarjaa. Volaille.
Uudenmaan lääni . . .	10	28	211	10	—	—	605
Turun ja Porin lääni . .	38	159	961	21	47	—	1,198
Hämeenlinnan „ . .	33	60	330	1	17	—	604
Wiipurin „ . .	35	129	730	141	—	—	134
Mikkelin „ . .	3	73	175	22	—	—	142
Kuopion „ . .	8	190	802	39	2	—	136
Waasan „ . .	3	15	796	3	3	—	89
Oulun „ . .	8	54	798	—	—	1,061	34
Summa	138	708	4,803	237	69	1,061	2,942

e) 1885.

1 Lääni. *Gouvernements.*	2 Hevosia ja varsoja. Chevaux et poulains.	3 Nauta-eläimiä. Bêtes à cornes.	4 Lampaita. Moutons.	5 Sikoja. Porcs.	6 Vuohia. Chèvres.	7 Poroja. Rennes.	8 Siipikarjaa. Volaille.
Uudenmaan lääni . . .	3	6	96	2	—	—	273
Turun ja Porin lääni . .	27	117	1,179	9	127	—	998
Hämeenlinnan „ . .	15	61	406	4	28	—	382
Wiipurin „ . .	21	117	347	36	—	—	334
Mikkelin „ . .	7	32	289	20	—	—	239
Kuopion „ . .	13	215	778	46	—	—	152
Waasan „ . .	—	25	537	—	4	—	91
Oulun „ . .	11	75	835	—	—	1,340	27
Summa	97	648	4,467	117	159	1,340	2,496

10. Vaihtelut ruistynnyrin hinnassa vuosina 1881—1885.

Prix courants du seigle en 1881—1885.

(1 tynnyri = 1,6489 *hectolitre).*

	1	2		3		4		5		6		7		8		9		10		11		12		13		14		15		16		17		18		19		20		21		
		1881.								1882.								1883.								1884.								1885.								
	Lääni. *Gouvernements.*	Vuoden hinta. Prix moyen.		Vuoden keski verohinta. Prix moyen de 10 ans.		Korkein merkitty hinta vuoden kuluessa. Prix le plus haut.		Alin merkitty hinta vuoden kuluessa. Prix le plus bas		Vuoden hinta. Prix moyen.		Vuoden keski verohinta. Prix moyen de 10 ans.		Korkein merkitty hinta vuoden kuluessa. Prix le plus haut.		Alin merkitty hinta vuoden kuluessa. Prix le plus bas.		Vuoden hinta. Prix moyen.		Vuoden keski verohinta. Prix moyen de 10 ans.		Korkein merkitty hinta vuoden kuluessa. Prix le plus haut.		Alin merkitty hinta vuoden kuluessa. Prix le plus bas.		Vuoden hinta. Prix moyen.		Vuoden keski verohinta. Prix moyen de 10 ans.		Korkein merkitty hinta vuoden kuluessa. Prix le plus haut.		Alin merkitty hinta vuoden kuluessa. Prix le plus bas.		Vuoden hinta. Prix moyen.		Vuoden keski verohinta. Prix moyen de 10 ans.		Korkein merkitty hinta vuoden kuluessa. Prix le plus haut.		Alin merkitty hinta vuoden kuluessa. Prix le plus bas.		
		Smk.	p:iä	Smk.	p:iä	Smk.	p:iä	Smk.	p:iä	Smk.	p:iä	Smk.	p:iä	Smk.	p:iä	Smk.	p:iä	Smk.	p:iä	Smk.	p:iä	Smk.	p:iä	Smk.	p:iä	Smk.	p:iä	Smk.	p:iä	Smk.	p:iä	Smk.	p:iä	Smk.	p:iä	Smk.	p:iä	Smk.	p:iä	Smk.	p:iä	
1	Uudenmaan lääni . . .	29	—	24	60	38	—	23	—	23	—	24	50	35	—	21	—	23	—	24	55	30	—	18	—	23	—	24	40	28	—	19	—	22	—	24	10	38	—	19	—	1
2	**Turun ja Porin lääni** . .	30	—	24	40	40	—	18	—	22	—	24	10	38	—	18	—	22	—	24	—	30	—	18	—	21	50	23	75	26	50	16	—	21	50	23	40	29	—	17	—	2
3	Hämeenlinnan „ . .	28	—	24	5	42	—	16	50	22	50	23	80	37	—	19	—	22	—	23	80	30	—	18	—	22	50	23	60	30	—	18	—	22	—	23	30	27	—	18	—	3
4	Wiipurin „ . .	28	—	24	30	40	—	16	—	24	—	24	30	36	—	15	—	23	—	24	40	33	—	15	—	23	—	24	30	32	—	18	—	23	—	24	10	30	—	15	—	4
5	Mikkelin „ . .	28	—	23	30	34	—	22	—	22	—	23	10	30	—	20	—	21	50	23	10	30	—	18	—	22	—	23	—	26	—	18	—	20	50	22	70	26	—	17	—	5
6	Kuopion „ . .	30	—	24	15	42	—	19	—	24	—	24	10	36	—	18	—	22	—	24	—	30	—	15	—	22	—	23	70	30	—	15	—	21	—	23	30	32	—	14	—	6
7	Waasan „ . .	26	50	22	85	38	—	18	—	23	50	22	80	35	—	18	—	21	50	22	75	30	—	15	—	21	—	22	30	30	—	14	—	20	—	22	—	30	—	14	—	7
8	Oulun, paitsi Lapinmaata	25	—	23	55	42	—	12	—	23	—	23	40	45	—	12	—	22	—	23	15	36	—	15	—	21	—	22	65	36	—	14	—	20	—	22	20	35	—	14	—	8
9	Lapinmaa	—	—	—	—	50	—	25	—	—	—	—	—	50	—	25	—	—	—	—	—	50	—	25	—	—	—	—	—	50	—	26	—	—	—	—	—	50	—	12	—	9

11. Palvelus- ja työväen palkkaehdot maaseudulla kussakin läänissä.

Les salaires des ouvriers agricoles.

	1	2	3	4	5	6	7	8		9		10		11		12		13		14		15		16		17		18		19		
		Rengin palkka elatusta lukematta. Le salaire d'un serviteur de ferme sans compter le vivre.			Piian palkka elatusta lukematta. Le salaire d'une servante de ferme sans compter le vivre.			Talon ruuassa olevan miehen päivätyön hinta — Prix de la journée d'un ouvrier, sans compter la nourriture.												Talon ruuassa olevan vaimopuolen päivätyön hinta. Prix de la journée d'une ouvrière sans compter la nourriture.												
								Kesällä- — Pendant l'été.						Talvella- — Pendant l'hiver.						Kesällä- — Pendant l'été.						Talvella- — Pendant l'hiver.						
	Lääni. *Gouvernements.*	Keskimäärä koko läänissä. Salaire moyen de la province.	Keskimäärä siinä eli niissä kunnissa, missä palkka on suurin. Salaire moyen dans les endroits où les prix sont les plus élevés.	Keskimäärä siinä eli niissä kunnissa, missä palkka on vähin. Salaire moyen dans les endroits où les prix sont les plus bas.	Keskimäärä koko läänissä. Salaire moyen de la province.	Keskimäärä siinä eli niissä kunnissa, missä palkka on suurin. Salaire moyen dans les endroits où les prix sont les plus élevés.	Keskimäärä siinä eli niissä kunnissa, missä palkka on vähin. Salaire moyen dans les endroits où les prix sont les plus bas.	Keskimäärä koko läänissä. Salaire moyen de la province.		Keskimäärä siinä eli niissä kunnissa, missä palkka on suurin. Salaire moyen dans les endroits où les prix sont les plus élevés.		Keskimäärä siinä eli niissä kunnissa, missä palkka on vähin. Salaire moyen dans les endroits où les prix sont les plus bas.		Keskimäärä koko läänissä. Salaire moyen de la province.		Keskimäärä siinä eli niissä kunnissa, missä palkka on suurin. Salaire moyen dans les endroits où les prix sont les plus élevés.		Keskimäärä siinä eli niissä kunnissa, missä palkka on vähin. Salaire moyen dans les endroits où les prix sont les plus bas.		Keskimäärä koko läänissä. Salaire moyen de la province.		Keskimäärä siinä eli niissä kunnissa, missä palkka on suurin. Salaire moyen dans les endroits où les prix sont les plus élevés.		Keskimäärä siinä eli niissä kunnissa, missä palkka on vähin. Salaire moyen dans les endroits où les prix sont les plus bas.		Keskimäärä koko läänissä. Salaire moyen de la province.		Keskimäärä siinä eli niissä kunnissa, missä palkka on suurin. Salaire moyen dans les endroits où les prix sont les plus élevés.		Keskimäärä siinä eli niissä kunnissa, missä palkka on vähin. Salaire moyen dans les endroits où les prix sont les plus bas,		
		Smk.	Smk.	Smk.	Smk.	Smk.	Smk.	Smk.	p:iä	Smk.	p:iä	Smk.	p:iä	Fmk.	pi.	Fmk.	pi.	Fmk.	pi.	Fmk.	pi.	Fmk.	pi.	Fmk.	pi.	Fmk.	pi.	Fmk.	pi.	Fmk.	pi.	
													År	1881.																		
1	Uudenmaan lääni .	191	300	105	100	150	30	1	26	2	—	—	80	—	70	1	50	—	30	—	76	1	—	—	45	—	43	—	80	—	20	1
2	Turun ja Porin lääni	165	350	75	85	200	40	1	20	3	—	—	75	—	65	2	—	—	30	—	70	1	30	—	40	—	35	—	80	—	20	2
3	Hämeenlinnan „	220	360	80	115	180	50	1	30	2	—	—	60	—	75	1	25	—	25	—	90	1	25	—	50	—	60	1	—	—	15	3
4	Wiipurin „	176	350	60	81	150	40	1	40	2	50	—	70	—	73	1	75	—	30	—	96	2	—	—	60	—	46	—	75	—	15	4
5	Mikkelin „	135	200	80	69	90	30	1	6	2	—	—	70	—	60	1	25	—	40	—	76	1	25	—	50	—	42	1	—	—	25	5
6	Kuopion „	119	200	75	56	100	26	—	94	1	80	—	60	—	41	—	50	—	25	—	60	1	—	—	40	—	23	—	40	—	10	6
7	Waasan „	137	250	90	58	100	30	1	14	2	50	—	60	—	53	1	50	—	25	—	69	1	50	—	35	—	28	1	—	—	10	7
8	Oulun „	143	250	80	104	125	25	1	58	3	—	1	—	—	50	1	—	—	25	—	79	1	50	—	40	—	23	1	—	—	10	8
9	Koko Suomi	161	360	60	84	200	25	1	24	3	—	—	60	—	61	2	—	—	25	—	77	2	—	—	35	—	38	1	—	—	10	9
													År	1882.																		
10	Uudenmaan lääni .	190	300	100	101	180	35	1	37	2	50	—	75	—	84	1	75	—	30	—	78	1	50	—	40	—	48	1	—	—	5	10
11	Turun ja Porin lääni	169	350	75	87	175	35	1	3	2	50	—	70	—	70	1	50	—	30	—	70	1	30	—	45	—	38	—	90	—	20	11
12	Hämeenlinnan „	240	400	80	120	200	40	1	30	1	60	—	60	—	62	1	—	—	25	—	75	1	—	—	50	—	40	—	60	—	15	12
13	Wiipurin „	180	350	70	83	150	30	1	45	3	—	—	75	—	74	1	75	—	30	—	96	2	—	—	50	—	47	1	20	—	25	13
14	Mikkelin „	131	200	80	68	100	30	1	3	2	—	—	60	—	62	1	25	—	40	—	76	1	25	—	50	—	42	—	80	—	30	14
15	Kuopion „	96	220	70	46	120	30	—	83	1	80	—	80	—	37	1	—	—	30	—	52	1	—	—	40	—	20	—	60	—	15	15
16	Waasan „	139	250	80	68	100	30	1	50	2	50	—	60	—	54	1	50	—	25	—	71	1	25	—	40	—	28	1	—	—	10	16
17	Oulun „	154	300	90	67	125	25	1	71	3	—	1	—	—	53	1	25	—	30	—	85	1	70	—	40	—	25	—	75	—	5	17
18	Koko Suomi	162	400	70	80	200	25	1	28	3	—	—	60	—	62	1	75	—	25	—	75	2	—	—	40	—	36	1	20	—	5	18

	1	2	3	4	5	6	7	8		9		10		11		12		13		14		15		16		17		18		19		
	Lääni. *Gouvernements.*	*Rengin* palkka elatusta lukematta. Le salaire d'un serviteur de ferme sans compter le vivre.			*Piian* palkka elatusta lukematta. Le salaire d'une servante de ferme sans compter le vivre.			Talon ruuassa olevan miehen päivätyön hinta — Prix de la journée d'un ouvrier, sans compter la nourriture.												Talon ruuassa olevan vaimopuolen päivätyön hinta. Prix de la journée d'une ouvrière sans compter la nourriture.												
								Kesällä- — Pendant l'été.						Talvella- — Pendant l'hiver.						Kesällä- — Pendant l'été.						Talvella- — Pendant l'hiver.						
		Keskimäärä koko läänissä. Salaire moyen de la province.	Keskimäärä siinä eli niissä kunnissa, missä palkka on suurin. Salaire moyen dans les endroits où les prix sont les plus élevés.	Keskimäärä siinä eli niissä kunnissa, missä palkka on vähin. Salaire moyen dans les endroits où les prix sont les plus bas.	Keskimäärä koko läänissä. Salaire moyen de la province.	Keskimäärä siinä eli niissä kunnissa, missä palkka on suurin. Salaire moyen dans les endroits où les prix sont les plus élevés.	Keskimäärä siinä eli niissä kunnissa, missä palkka on vähin. Salaire moyen dans les endroits où les prix sont les plus bas.	Keskimäärä koko läänissä. Salaire moyen de la province.		Keskimäärä siinä eli niissä kunnissa, missä palkka on suurin. Salaire moyen dans les endroits où les prix sont les plus élevés.		Keskimäärä siinä eli niissä kunnissa, missä palkka on vähin. Salaire moyen dans les endroits où les prix sont les plus bas.		Keskimäärä koko läänissä. Salaire moyen de la province.		Keskimäärä siinä eli niissä kunnissa, missä palkka on suurin. Salaire moyen dans les endroits où les prix sont les plus élevés.		Keskimäärä siinä eli niissä kunnissa, missä palkka on vähin. Salaire moyen dans les endroits où les prix sont les plus bas.		Keskimäärä koko läänissä. Salaire moyen de la province.		Keskimäärä siinä eli niissä kunnissa, missä palkka on suurin. Salaire moyen dans les endroits où les prix sont les plus élevés.		Keskimäärä siinä eli niissä kunnissa, missä palkka on vähin. Salaire moyen dans les endroits où les prix sont les plus bas.		Keskimäärä koko läänissä. Salaire moyen de la province.		Keskimäärä siinä eli niissä kunnissa, missä palkka on suurin. Salaire moyen dans les endroits où les prix sont les plus élevés.		Keskimäärä siinä eli niissä kunnissa, missä palkka on vähin. Salaire moyen dans les endroits où les prix sont les plus bas.		
		Smk.	Smk.	Smk.	Smk.	Smk.	Smk.	Smk.	p:iä	Smk.	p:iä	Smk.	p:iä	Smk.	p:iä	Smk.	p:iä	Smk.	p:iä	Smk.	p:iä	Smk.	p:iä	Smk.	p:iä	Smk.	p:iä	Smk.	p:iä	Smk.	p:iä	
													År	1883.																		
1	Uudenmaan lääni .	202	380	100	105	270	30	1	34	2	50	—	80	—	80	1	50	—	38	—	80	1	50	—	38	—	49	—	80	—	20	1
2	Turun ja Porin lääni	175	600	90	93	350	50	1	25	2	25	—	70	—	68	1	50	—	35	—	74	1	50	—	40	—	39	—	90	—	20	2
3	Hämeenlinnan „	168	400	100	85	200	50	1	8	2	—	—	60	—	58	1	—	—	40	—	70	1	—	—	45	—	36	—	80	—	20	3
4	Wiipurin „	184	350	80	84	150	40	1	46	2	50	—	80	—	77	1	50	—	40	—	98	1	70	—	60	—	51	1	—	—	20	4
5	Mikkelin „	132	200	75	66	100	30	1	3	2	—	—	60	—	68	1	25	—	40	—	73	1	25	—	50	—	39	—	80	—	25	5
6	Kuopion „	129	220	50	62	110	30	1	7	2	75	—	70	—	47	1	10	—	20	—	71	1	40	—	55	—	28	—	80	—	15	6
7	Waasan „	154	300	100	74	125	35	1	27	2	50	—	75	—	61	1	50	—	30	—	79	1	50	—	45	—	32	—	75	—	10	7
8	Oulun „	169	300	90	75	150	45	1	95	3	—	1	—	—	62	1	50	—	35	—	45	1	70	—	45	—	28	—	80	—	5	8
9	Koko Suomi	164	600	50	81	350	30	1	31	3	—	—	60	—	65	1	50	—	20	—	74	1	70	—	38	—	38	1	—	—	5	9
													År	1884.																		
10	Uudenmaan lääni .	199	380	106	103	150	29	1	39	4	—	—	75	—	87	3	—	—	40	—	83	2	—	—	35	—	52	1	50	—	25	10
11	Turun ja Porin lääni	179	600	80	96	400	50	1	23	2	50	—	80	—	67	1	50	—	35	—	72	1	50	—	40	—	37	—	90	—	20	11
12	Hämeenlinnan „	160	250	100	81	125	50	1	10	2	—	—	60	—	60	1	—	—	30	—	70	1	—	—	40	—	38	—	60	—	20	12
13	Wiipurin „	180	350	80	84	150	50	1	54	2	50	—	90	—	79	1	50	—	40	—	98	1	50	—	60	—	51	1	—	—	20	13
14	Mikkelin „	131	200	50	66	100	30	1	—	1	50	—	75	—	51	—	80	—	40	—	70	1	—	—	60	—	37	—	60	—	25	14
15	Kuopion „	127	225	75	62	125	30	1	8	2	—	—	60	—	49	1	—	—	25	—	69	1	20	—	40	—	27	—	80	—	10	15
16	Waasan „	155	300	90	76	150	30	1	27	2	50	—	60	—	62	2	—	—	30	—	79	1	50	—	40	—	32	—	75	—	15	16
17	Oulun „	178	300	100	78	150	40	1	99	3	—	1	—	—	66	1	50	—	35	—	97	1	50	—	40	—	30	—	80	—	5	17
18	Koko Suomi	164	380	50	81	400	29	1	33	3	—	—	60	—	65	3	—	—	25	—	80	2	—	—	35	—	38	1	50	—	5	18
													År	1885.																		
19	Uudenmaan lääni .	188	300	110	98	150	32	1	35	2	50	—	70	—	76	1	50	—	30	—	85	2	50	—	40	—	50	1	—	—	17	19
20	Turun ja Porin lääni	207	300	80	122	200	50	1	61	2	40	—	75	1	10	1	60	—	30	—	99	1	40	—	40	—	67	—	80	—	20	20
21	Hämeenlinnan „	155	250	75	80	120	45	1	5	2	—	—	50	—	55	1	—	—	20	—	65	1	—	—	35	—	35	—	60	—	15	21
22	Wiipurin „	172	350	100	78	120	40	1	42	2	50	—	80	—	75	1	50	—	40	—	93	1	50	—	60	—	46	1	—	—	20	22
23	Mikkelin „	131	200	80	68	100	30	—	98	1	50	—	70	—	50	1	—	—	40	—	68	1	—	—	50	—	35	—	60	—	20	23
24	Kuopion „	121	260	70	56	160	25	—	95	2	—	—	70	—	44	1	—	—	25	—	67	1	—	—	50	—	24	—	75	—	10	24
25	Waasan „	156	300	100	80	120	30	1	25	2	50	—	60	—	61	1	50	—	25	—	79	1	75	—	40	—	32	1	—	—	15	25
26	Oulun „	182	325	110	80	125	40	2	4	3	—	1	—	—	67	1	50	—	30	—	99	2	—	—	50	—	31	—	80	—	10	26
27	Koko Suomi	164	350	70	83	200	25	1	33	3	—	—	60	—	67	1	60	—	25	—	82	2	50	—	35	—	40	1	—	—	10	27

12. Katsaus metsävalkeoihin Suomessa vuosina 1881—1885.

Les incendies des fôrets en 1881—1885.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Lääni. *Gouvernements.*	Tynnyrin-alaa palanutta metsää. *L'étendue des terres boisées, dévastées par le feu — („tynnyrinala").*					Edelläseisovan metsän ilmoitettu arvo. *Valeur des bois consumés.* Markkaa.				
	1881.	1882.	1883.	1884.	1885.	1881.	1882.	1883.	1884.	1885.
Uudenmaan lääni	127	1,296	62	107	81	3,355	25,462	2,635	2,340	1,305
Turun ja Porin „	1,351	4,455	765	535	150	18,186	24,156	13,182	10,260	1,930
Hämeenlinnan „	6,299	2,022	237	3,042	81	21,778	19,188	7,950	10,700	240
Wiipurin „	111	5,365	334	464	457	20,890	70,001	23,318	6,196	4,895
Mikkelin „	230	2,728	4,615	340	3	940	23,624	46,200	1,450	80
Kuopion „	1,945	964	1,777	98	80	6,300	11,120	16,840	6,200	700
Waasan „	662	1,139	391	142	—	7,930	15,250	6,890	2,690	—
Oulun „	4,021	19,589	81,179	2,097	—	48,058	58,835	74,645	7,410	—
Koko Suomi	14,746	37,558	89,360	6,825	852	127,437	247,636	191,660	47,246	9,150

13. Plankkujen ja lautojen keskihinta vuosina 1881—1885.

Prix moyen des bois de sciage en 1881—1885.

1	2		3		4		5		6		7		8		9		10		11	
Lääni. *Gouvernements.*	Reduceerattu toltti plankkuja à 16 kuutiojalkaa. *Planches.*										Reduceerattu toltti lautoja à 16 kuutiojalkaa. *Ais.*									
	1881.		1882.		1883.		1884.		1885.		1881.		1882.		1883.		1884.		1885.	
	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.
Uudenmaan lääni	16	8	16	13	15	75	16	79	16	49	12	8	13	20	12	55	14	12	12	54
Turun ja Porin „	18	60	20	—	19	93	18	33	17	99	11	—	11	88	12	72	12	58	12	97
Hämeenlinnan „	15	5	17	—	14	83	14	60	15	90	9	45	13	50	9	93	9	60	9	95
Wiipurin „	23	62	23	70	22	75	23	60	22	93	13	69	12	42	13	67	13	68	13	45
Mikkelin „	13	7	17	8	18	41	16	18	17	18	10	67	12	33	11	41	11	—	11	54
Kuopion „	21	—	20	33	19	23	18	80	18	2	11	—	11	82	10	73	10	67	10	—
Waasan „	12	81	12	63	13	21	13	63	13	82	8	99	9	6	8	92	9	65	10	35
Oulun „	9	97	14	—	11	97	12	70	13	20	8	48	9	18	9	95	10	69	11	20
Keskihinta koko maassa . . .	16	28	17	61	17	1	16	83	16	94	10	67	11	67	11	24	11	50	11	50

14. Halkojen keskihinta vuosina 1881—1885.

Prix moyen des bois à brûler en 1881—1885.

1	2		3		4		5		6		7		8		9		10		11	
Lääni. *Gouvernements.*	Kuutiosyltä koivuhalkoja. *De bouleau.*										Kuutiosyltä havupuuhalkoja. *De sapin.*									
	1881.		1882.		1883.		1884.		1885.		1881.		1882.		1883.		1884.		1885.	
	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.
Uudenmaan lääni	17	86	18	99	17	17	17	35	16	63	11	99	12	71	11	55	11	97	11	2
Turun ja Porin „	17	80	18	16	16	70	16	56	13	25	11	80	11	70	11	26	11	61	7	33
Hämeenlinnan „	11	—	13	—	11	6	10	80	11	10	8	13	8	75	8	30	7	90	8	25
Wiipurin „	16	14	15	40	16	8	17	79	16	3	11	58	11	14	11	61	13	19	11	61
Mikkelin „	9	22	8	78	10	22	8	15	8	—	7	—	6	82	7	85	6	22	6	7
Kuopion „	8	—	7	93	8	97	8	26	7	82	6	—	5	89	6	84	6	54	5	89
Waasan „	11	34	11	41	11	50	12	14	12	24	7	87	7	87	7	95	8	8	8	32
Oulun „	10	10	9	1	9	40	10	25	10	78	6	65	6	74	7	8	7	76	8	31
Keskihinta koko maalle	12	68	12	84	12	64	12	66	11	98	8	88	8	95	9	6	9	16	8	35

15. Tervan keskihinta vuosina 1881—1885.

Prix moyen de goudron 1881—1885.

1	2		3		4		5		6	
Lääni. *Gouvernements*	Tynnyri tervaa. — *Par „tynnyri“* à 1,6489 hectolitre.									
	1881.		1882.		1883.		1884.		1885.	
	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.
Uudenmaan lääni	18	54	20	22	19	55	20	51	19	29
Turun ja Porin lääni	19	—	19	17	19	62	19	96	17	47
Hämeenlinnan lääni	17	70	19	50	18	2	18	20	17	75
Wiipurin „	17	90	18	12	17	85	18	20	17	16
Mikkelin „	18	22	18	37	16	96	19	18	16	50
Kuopion „	16	—	16	15	16	24	16	29	15	77
Waasan „	14	73	15	1	16	42	17	51	15	19
Oulun „	14	29	14	44	16	26	16	77	15	96
Keskihinta koko maalle	17	5	17	62	17	62	18	33	16	89

16. Tapettuja peto-eläimiä ja niistä maksettujen palkintojen määrä.

Bêtes féroces tuées ainsi que le montant des gratifications accordées aux chasseurs.

a) 1881.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
Lääni. *Gouvernements.*	Karhuja. Ours.	Susia. Loups.	Ilveksiä. Lynx.	Kettuja. Renards.	Ahmoja. Gloutons.	Saukkoja. Loutres.	Näätiä. Martres.	Kärppiä. Hermines.	Ryöstölintuja. Oiseaux de proie.	Maksettujen palkintojen määrä. Le montant des gratifications. Smk.	pk.
Uudenmaan lääni . . .	—	21	32	412	—	8	19	26	393	3,929	98
Turun ja Porin lääni .	—	70	191	448	—	39	2	23	550	14,705	70
Hämeenlinnan lääni . .	1	66	96	454	8	44	63	91	703	11,242	63
Wiipurin „ . .	46	18	48	405	2	34	27	37	258	6,895	93
Mikkelin „ . .	11	6	12	414	—	6	2	50	278	2,336	—
Kuopion „ . .	15	1	41	741	10	45	49	330	218	4,373	—
Waasan „ . .	5	—	45	735	—	5	2	265	651	3,741	70
Oulun „ . .	58	10	13	917	99	41	2	922	388	6,620	95
Summa	136	192	478	4,526	119	222	166	1,744	3,439	58,845	89

b) 1882.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
Lääni. *Gouvernements.*	Karhuja. Ours.	Susia. Loups.	Ilveksiä. Lynx.	Kettuja. Renards.	Ahmoja. Gloutons.	Saukkoja. Loutres.	Näätiä. Martres.	Kärppiä. Hermines.	Ryöstölintuja. Oiseaux de proie.	Maksettujen palkintojen määrä. Le montant des gratifications. Smk.	pk.
Uudenmaan lääni . , .	1	13	39	395	—	23	13	34	453	4,740	25
Turun ja Porin lääni .	—	30	112	305	—	55	4	21	677	9,241	43
Hämeenlinnan lääni . .	3	44	88	395	—	27	45	113	826	8,756	14
Wiipurin „ . .	33	25	55	336	4	41	34	—	247	6,271	40
Mikkelin „ . .	3	3	17	186	—	1	—	35	68	1,088	—
Kuopion „ . .	12	1	53	628	10	40	36	313	302	3,779	—
Waasan „ . .	3	1	39	753	—	7	3	303	814	3,427	20
Oulun „ . .	30	11	4	1,007	62	46	13	764	560	3,850	42
Summa	85	128	407	4,005	76	240	148	1,583	3,947	41,153	84

c) 1883.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	51	
Lääni. *Gouvernements.*	Karhuja. Ours.	Susia. Loups.	Ilveksiä. Lynx.	Kettuja. Renards.	Ahmoja. Gloutons.	Saukkoja. Loutres.	Näätiä. Martres.	Kärppiä. Hermines.	Ryöstölintuja. Oiseaux de proie.	Maksettujen palkintojen määrä. Le montant des gratifications.	
										Smk.	pld.
Uudenmaan lääni . . .	1	3	27	359	—	20	15	37	463	2,420	85
Turun ja Porin lääni .	—	22	106	458	—	45	1	43	1,203	8,132	73
Hämeenlinnan lääni . .	1	30	102	366	—	41	40	66	572	8,274	69
Wiipurin „ . .	28	27	57	411	3	34	15	19	230	6,440	66
Mikkelin „ . .	9	1	20	179	—	2	—	80	59	2,226	63
Kuopion „ . .	5	—	100	656	1	26	17	377	388	4,923	10
Waasan „ . .	3	—	30	591	—	17	—	255	869	2,467	70
Oulun „ . .	26	8	9	1,038	44	51	13	703	588	3,147	97
Summa	73	91	451	4,058	48	236	101	1,580	4,372	38,034	33

d) 1884.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
Lääni. *Gouvernements.*	Karhuja. Ours.	Susia. Loups.	Ilveksiä. Lynx.	Kettuja. Renards.	Ahmoja. Gloutons.	Saukkoja. Loutres.	Näätiä. Martres.	Kärppiä. Hermines.	Ryöstölintuja. Oiseaux de proie.	Maksettujen palkintojen määrä. Le montant des gratifications.	
										Smk.	pld.
Uudenmaan lääni . . .	—	18	28	370	—	26	17	22	479	3,108	85
Turun ja Porin lääni .	—	10	145	513	—	61	4	68	1,367	8,826	84
Hämeenlinnan lääni . .	2	18	84	440	2	37	61	112	686	6,607	63
Wiipurin „ . .	31	20	40	383	2	27	32	—	461	6,133	—
Mikkelin „ . .	5	—	15	218	—	13	3	22	118	1,151	—
Kuopion „ . .	20	2	70	650	2	27	23	338	375	4,618	16
Waasan „ . .	2	—	30	716	—	29	7	370	753	2,204	15
Oulun „ . .	45	10	5	1,047	56	49	10	630	986	3,909	15
Summa	105	78	417	4,337	62	269	157	1,562	5,225	36,558	78

e) 1885.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
Lääni. *Gouvernements.*	Karhuja. Ours.	Susia. Loups.	Ilveksiä. Lynx.	Kettuja. Renards.	Ahmoja Gloutons.	Saukkoja. Loutres.	Näätiä. Martres.	Kärppiä. Hermines.	Ryöstölintuja. Oiseaux de proie.	Maksettujen palkintojen määrä. Le montant des gratifications.	
										Smk.	pill.
Uudenmaan lääni . . .	—	15	23	335	2	24	14	28	366	3,314	—
Turun ja Porin lääni .	1	11	179	523	—	65	5	44	987	8,915	—
Hämeenlinnan lääni . .	2	8	95	447	—	43	32	132	788	6,593	—
Wiipurin „ . .	30	21	79	536	1	49	37	10	361	7,955	—
Mikkelin „ . .	2	7	26	381	—	35	7	49	171	1,608	—
Kuopion „ . .	10	2	65	700	2	15	5	328	301	4,215	—
Waasan „ . .	—	—	44	614	—	27	4	255	571	2,494	—
Oulun „ . .	35	19	17	1,143	41	78	30	496	729	3,834	—
Summa	80	83	528	4,679	46	336	134	1,342	4,274	38,928	—

17. Vero- ja kotitarvemyllyjen lukumäärä Suomessa vuonna 1885.

Nombre des moulins en 1885.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
	Veromyllyjä, joista käytettyinä — *Moulins, payant l'impôt à l'Etat.*										Kotitarvemyllyjä, joista käytettyinä *Moulins ne payant pas d'impôt.*						
	Höyryllä. *Moulins à vapeur.*			Vedellä. *Moulins à eau.*					Tuulella tahi muulla käytin voimalla. *Moulins à vent.*		Vedellä. *Moulins à eau.*					Tuulella tahi muulla käytin voimalla. *Moulins à vent.*	
Lääni. *Gouvernements.*	Nombre des moulins. Myllyjen luku.	La force des machines chevaux. Koneitten väkevyys hevosvoimissa.	Nombre des paires de meules. Kivipari en luku.	Nombre des moulins. Myllyjen luku.	Nombre des turbines. Turbiinein luku.	Nombre des roues. Vesirataasten luku.	La force des machines chevaux. Koneitten väkevyys hevosvoimissa.	Nombre des paires de meules. Kivipari en luku.	Nombre des moulins. Myllyjen luku.	Nombre des paires de meules. Kivipari en luku.	Nombre des moulins. Myllyjen luku.	Nombre des turbines. Turbiinein luku.	Nombre des roues. Vesirataasten luku.	La force des machines chevaux. Koneitten väkevyys hevosvoimissa.	Nombre des paires de meules. Kivipari en luku.	Nombre des moulins. Myllyjen luku.	Nombre des paires de meules. Kivipari en luku.
Uudenmaan lääni	3	20	4	135	5	185	1,265	259	11	13	243	2	248	609	252	179	180
Turun ja Porin „	8	75	14	131	1	141	240	279	3	3	637	14	607	454	797	4,473	4,497
Hämeenlinnan „	9	16	14	178	7	142	—	313	14	17	525	1	456	—	531	69	72
Wiipurin „	8	149	18	366	45	477	742	471	34	37	181	29	192	90	184	180	192
Mikkelin „	9	63	14	229	10	224	—	312	—	—	76	4	72	—	78	708	708
Kuopion „	11	—	18	173	20	159	—	824	—	—	470	1	470	—	471	854	854
Waasan „	10	84	22	159	8	152	19	341	—	—	1,136	51	1,098	36	1,217	2,653	2,821
Oulun „	8	183	30	60	10	62	51	115	1	1	1,210	41	1,171	—	1,218	939	945
Summa	66	590	134	1,431	106	1,542	2,317	2,914	63	71	4,478	143	4,314	1,189	4,748	10,055	10,269

18. Katsaus Suomen sahaliikkeesen.

Nombre de scieries en Finlande ainsi que leur production.

a) 1881.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Lääni. *Gouvernements.*	Sahojen lukumäärä. *Nombre de scieries.*			Raamien lukumäärä. *Lames.*	Työväen määrä. *Gens de travail.*				Sahattuja tukkeja, kappaleita. *Bûtes sciées, pièces.*	Valmistuksen määrä kuutiojaloissa. *Production de scieries en pieds cubes.*		
	höyry-. *à vapeur.*	vesi-. *à eau.*	Summa. *Total.*		Miehiä. *Hommes.*	V:npuolia. *Femmes.*	Lapsia alle 15 vuoden. *Enfants au dessous de 15 ans.*	Summa. *Total.*		Plankkuja. *Planches.*	Lautoja. *Ais.*	Muita sahatuotteita. *Autres bois de sciage.*
Uudenmaan lääni . .	11	23	34	54	557	49	27	633	378,366	1,596,182	1,168,152	63,950
Turun ja Porin „ . .	17	38	55	90	1,325	54	62	1,441	1,354,335	4,307,260	2,248,265	191,171
Hämeenlinnan „ . .	7	33	40	66	495	171	241	907	370,150	1,453,874	957,054	25,810
Wiipurin „ . .	9	6	15	27	860	62	45	967	529,236	1,885,345	1,929,247	224,000
Mikkelin „ . .	4	14	18	33	489	226	325	1,040	384,882	918,320	1,202,100	275
Kuopion „ . .	6	21	27	46	566	309	494	1,369	812,351	2,348,933	2,772,134	41,588
Waasan „ . .	2	24	26	51	325	5	—	330	303,430	978,285	621,070	309,100
Oulun „ . .	11	24	35	74	710	133	63	906	601,824	3,508,761	1,392,091	179,545
Summa	67	183	250	441	5,327	1,009	1,257	7,593	4,734,574	16,996,960	12,290,113	1,035,439

b) 1882.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Lääni. *Gouvernements.*	Sahojen lukumäärä. *Nombre de scieries.*			Raamien lukumäärä. *Lames.*	Työväen määrä. *Gens de travail.*				Sahattuja tukkeja, kappaleita. *Bûtes sciées, pièces.*	Valmistuksen määrä kuutiojaloissa. *Production des scieries en pieds cubes.*		
	höyry-. *à vapeur.*	vesi-. *à eau.*	Summa. *Total.*		Miehiä. *Hommes.*	V:npuolia. *Femmes.*	Lapsia alle 15 vuoden. *Enfants au dessous de 15 ans.*	Summa. *Total.*		Plankkuja. *Planches.*	Lautoja. *Ais.*	Muita sahatuotteita. *Autres bois de sciage.*
Uudenmaan lääni . .	9	19	28	29	423	55	37	515	600,805	1,362,076	1,022,709	128,160
Turun ja Porin „ . .	20	36	56	94	1,317	103	62	1,482	1,478,427	4,024,725	2,263,560	631,407
Hämeenlinnan „ . .	10	26	36	68	534	174	220	928	408,030	2,179,203	1,123,698	66,773
Wiipurin „ . .	13	6	19	29	918	93	33	1,044	610,228	2,313,225	2,234,200	1,165,000
Mikkelin „ . .	4	14	18	33	420	28	44	492	463,368	875,086	1,427,572	332
Kuopion „ . .	6	20	26	44	743	361	346	1,450	934,349	2,805,489	2,791,398	63,313
Waasan „ . .	4	25	29	58	352	10	4	366	373,750	1,161,932	817,375	582,660
Oulun „ . .	12	24	36	75	734	134	66	934	708,673	3,465,517	1,464,525	352,585
Summa	78	170	248	430	5,441	958	812	7,211	5,577,630	18,187,253	13,145,037	2,990,230

c) 1883.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Lääni. *Gouvernements.*	Sahojen lukumäärä. *Nombre de scieries.*			Raamien lukumäärä. *Lames.*	Työväen määrä. *Gens de travail.*				Sahatuja tukkeja, kappaleita. *Billes sciées, pièces.*	Valmistuksen määrä kuutiojaloissa. *Production de scieries en pieds cubes.*		
	höyry-. *à vapeur.*	vesi-. *à eau.*	Summa. *Total.*		Miehiä. *Hommes.*	Vaimonpuolia. *Femmes.*	Lapsia alle 15 vuoden. *Enfants au dessous de 15 ans.*	Summa. *Total.*		Plankkuja. *Planches.*	Lautoja. *Ais.*	Muita sahatuotteita. *Autres bois de sciage.*
Uudenmaan lääni . .	11	18	29	32	426	61	19	506	717,105	1,724,053	1,429,004	211,859
Turun ja Porin „ . .	23	37	60	100	1,290	118	55	1,463	1,379,467	3,740,268	2,167,550	597,014
Hämeenlinnan „ . ,	10	34	44	61	417	182	259	858	384,499	1,215,911	1,118,814	37,600
Wiipurin „ . .	11	4	15	29	697	63	7	767	866,939	3,810,029	2,250,203	199,010
Mikkelin „ . .	4	10	14	26	496	65	64	625	414,691	770,252	1,045,632	10,100
Kuopion „ . .	6	19	25	44	619	38	71	728	883,846	2,706,863	3,529,551	33,169
Waasan „ . .	5	22	27	53	328	2	—	330	384,371	1,146,840	1,400,445	*)583,156
Oulun „ . .	11	21	32	65	699	114	43	856	694,126	3,446,852	1,325,663	40,900
Summa	81	165	246	410	4,972	643	518	6,133	5,725,044	18,561,068	14,266,862	1,712,808

d) 1884.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Lääni. *Gouvernements.*	Sahojen lukumäärä. *Nombre de scieries.*			Raamien lukumäärä. *Lames.*	Työväen määrä. *Gens de travail.*				Sahatuja tukkeja. kappaleita. *Billes sciées, pièces.*	Valmistuksen määrä kuutiojaloissa. *Production de scieries en pieds cubes.*		
	höyry-. *à vapeur.*	vesi-. *à eau.*	Summa. *Total.*		Miehiä. *Hommes.*	Vaimonpuolia. *Femmes.*	Lapsia alle 15 vuoden. *Enfants au dessous de 15 ans.*	Summa. *Total.*		Plankkuja. *Planches.*	Lautoja. *Ais.*	Muita sahatuotteita. *Autres bois de sciage.*
Uudenmaan lääni . .	10	18	28	44	400	54	20	474	510,607	1,036,292	1,291,287	62,813
Turun ja Porin „ . .	22	37	59	98	1,166	61	22	1,249	1,520,509	4,030,939	2,571,935	653,620
Hämeenlinnan „ . .	13	29	42	72	576	179	204	959	501,255	1,004,763	746,894	266,880
Wiipurin „ . .	18	6	24	41	1,092	98	19	1,209	1,022,866	4,313,990	2,146,280	158,960
Mikkelin „ . .	4	12	16	29	154	66	26	246	247,413	486,270	840,117	3,324
Kuopion „ . .	6	22	28	46	594	39	46	679	941,680	2,074,277	3,421,065	25,100
Waasan „ . .	4	25	29	53	260	9	—	269	284,275	844,007	550,285	255,600
Oulun „ . .	12	25	37	77	663	129	67	859	613,886	3,238,876	690,602	422,725
Summa	89	174	263	460	4,905	635	404	5,944	5,642,491	17,029,414	12,258,465	1,849,022

*) Yhdestä höyrysahasta (1 raami) ja neljästä vesisahasta (8 raamia) ei ole valmistuksen määrää ilmoitettu.

e) 1885.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Lääni. *Gouvernements.*	Sahojen lukumäärä. *Nombre de scieries.*			Raamien lukumäärä. *Lames.*	Työväen määrä. *Gens de travail.*				Sahattuja tukkeja, kappaleita. *Billes sciées, pièces.*	Valmistuksen määrä kuutiojaloissa. *Production de scieries en pieds cubes.*		
	Höyry-. *à vapeur.*	Vesi-. *à eau.*	Summa. *Total.*		Miehiä. *Hommes.*	Vaimonpuolia. *Femmes.*	Lapsia alle 15 vuoden. *Enfants au dessous de 15 ans.*	Summa. *Total.*		Plankkuja. *Planches.*	Lautoja. *Ais.*	Muita sahatuotteita. *Autres bois de sciage.*
Uudenmaan lääni	11	21	32	42	442	56	61	559	388,081	930,940	925,471	73,132
Turun ja Porin „	24	36	60	94	1,284	117	41	1,442	1,576,024	4,640,006	2,672,372	678,482
Hämeenlinnan „	15	33	48	67	559	156	161	876	530,266	1,362,912	1,090,698	98,633
Wiipurin „	18	7	25	40	954	65	20	1,039	778,012	1,835,508	2,203,673	318,167
Mikkelin „	4	12	16	29	529	46	59	634	367,805	282,146	1,116,437	2,120
Kuopion „	6	23	29	47	586	15	—	601	825,301	2,978,942	2,333,680	46,512
Waasan „	4	28	32	54	295	20	6	321	242,798	414,649	938,884	340,040
Oulun „	12	26	38	78	828	75	49	952	546,396	2,901,190	710,150	219,250
Summa	94	186	280	451	5,477	550	397	6,424	5,254,683	15,346,293	11,991,365	1,776,336

19. Katsaus Suomen kaupunkien kasvamiseen vuosina 1881—1885.

Le développement des villes de la Finlande en 1881—1885.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	Uusia toreja ja kauppapaikkoja. *Places publiques planées.*		Uusia katuja. *Nouvelles rues.*		Uusia yleisiä puutarhoja ja kävelypaikkoja. Nouveaux jardins publics etc.		Uusia rakennuksia. — *Nouvelles constructions.*							
							Yksityisiä. *Maisons des particuliers.*				Julkisia. *Maisons de l'État, des communes et des congrégations religieuses.*			
	Lukumäärä. Nombre.	Laajuus tynnyrinaloissa. Étendue en „tynnyrinala“.	Lukumäärä. Nombre.	Yhteenlaskettu pituus syllissä. Longueur en „syltä“.	Lukumäärä. Nombre.	Laajuus tynnyrinaloissa. Étendue en „tynnyrinala“.	Kivestä. En brique.	Puusta. En bois.	Summa. Total.	Summa kustannusta. Total des dépenses. Markkaa.	Kivestä. En brique.	Puusta. En bois.	Summa. Total.	Summa kustannusta. Total des dépenses. Markkaa.
Helsinki	—	—	—	—	—	—	111	123	234	11,625,700	14	9	23	2,764,033
Porvoo	—	—	—	—	—	—	1	22	23	211,200	—	—	—	—
Loviisa	—	—	—	—	—	—	—	2	2	1,500 ?	—	—	—	—
Tammisaari	—	—	—	—	—	—	3	9	12	141,650	—	3	3	34,700
Hankoniemi	—	—	—	—	—	—	—	22	22	259,000 ?	—	3	3	19,578
Siirretään	—	—	—	—	—	—	115	178	293	12,239,050 ?	14	15	29	2,818,311

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	Uusia toreja ja kauppapaikkoja. *Places publiques planées.*		Uusia katuja. *Nouvelles rues.*		Uusia yleisiä puutarhoja ja kävelypaikkoja. Nouveaux jardins publics etc.		Uusia rakennuksia. —*Nouvelles constructions.*							
							Yksityisiä. *Maisons des particuliers.*				Julkisia. *Maisons de l'État, des communes et des congrégations religieuses.*			
	Lukumäärä. Nombre.	Laajuus tynnyrinaloissa. Étendue en „tynnyrinala".	Lukumäärä. Nombre.	Yhteenlaskettu pituus syllissä. Longueur en „syliä".	Lukumäärä. Nombre.	Laajuus tynnyrinaloissa. Étendue en „tynnyrinala".	Kivestä. En brique.	Puusta. En bois.	Summa. Total.	Summa kustannusta. Total des dépenses. Markkaa.	Kivestä. En brique.	Puusta. En bois.	Summa. Total.	Summa kustannusta. Total des dépenses. Markkaa.
Siirretty	—	—	—	—	—	—	115	178	293	12,239,050 ?	14	15	29	2,818,311
Turku	—	—	—	—	—	—	63	157	220	3,043,100	8	37	45	1,489,880
Pori	—	—	—	—	—	—	9	70	79	211,400 ?	1	—	1	?
Rauma	—	—	—	—	2	3	—	6	6	36,000	—	3	3	24,000
Uusikaupunki	—	—	—	—	—	—	1	9	10	63,000	—	—	—	—
Naantali	—	—	—	—	—	—	—	15	15	110,000	—	—	—	—
Marianhamina	—	—	—	—	—	—	—	10	10	58,590	—	1	1	25,000
Ikaalisen kauppala	—	—	1	30	—	—	—	3	3	5,000	—	—	—	—
Hämeenlinna	—	—	—	—	—	—	16	30	46	514,000	9	39	48	1,438,191 ?
Tampere	—	—	—	—	—	—	15	102	117	1,843,910	1	1	2	380,000
Wiipuri	—	—	—	—	—	—	8	26	34	870,000	12	43	55	3,049,439 ?
Hamina	—	—	—	—	—	—	—	4	4	31,000	—	13	13	41,300 ?
Lappeenranta	—	—	—	—	—	—	—	9	9	54,000	—	1	1	?
Käkisalmi	—	—	2	283	3	4	—	—	—	—	—	—	—	—
Sortavala	—	—	2	50	—	—	—	13	13	214,000	—	3	3	99,000 ?
Kotka	—	—	—	—	1	1	—	39	39	357,000	—	2	2	58,050
Mikkeli	—	—	1	30	—	—	1	25	26	223,000	1	36	37	843,388
Heinola	—	—	—	—	—	—	—	15	15	73,500	—	—	—	—
Savonlinna	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	4,000
Kuopio	—	—	—	—	—	—	6	48	54	1,222,616	7	35	42	1,803,552
Joensuu	—	—	—	—	—	—	—	19	19	85,000	—	—	—	—
Iisalmen kauppala	—	—	—	—	—	—	—	3	3	19,000	—	1	1	8,535
Nurmen kauppala	1	2	5	217	—	—	—	12	12	57,000	—	—	—	—
Nikolainkaupunki	—	—	1	70	—	—	2	101	103	310,000 ?	5	38	43	1,402,032
Kaskinen	—	—	—	—	—	—	—	1	1	600	—	—	—	—
Kristiinankaupunki	—	—	—	—	—	—	—	14	14	33,800	—	—	—	—
Uusikaarlebyy	—	—	1	100	—	—	—	2	2	2,500	—	2	2	57,594
Pietarsaari	—	—	3	70	—	—	1	6	7	34,400	—	—	—	—
Kokkola	2	9	2	250	1	2	—	15	15	16,600	—	—	—	—
Jyväskylä	—	—	—	—	—	—	3	18	21	158,000	—	—	—	—
Oulu	—	—	—	—	—	—	27	136	163	1,482,000	3	43	46	1,575,641
Raahe	—	—	—	—	—	—	2	3	5	24,200	—	—	—	—
Tornio	—	—	—	—	—	—	—	5	5	17,400	—	5	5	130,926
Kajaani	—	—	—	—	—	—	—	6	6	11,000	—	—	—	—
Kemi	—	—	2	113	—	—	—	3	3	5,600	—	—	—	—
Summa	3	11	20	1,213	7	10	269	1,103	1,372	23,426,266 ?	61	319	380	15,248,839 ?

20. Aikakautena 1881—1885 tapahtuneitten kauppiaskonkurssein lukumäärä.

Nombre des faillites des commerçants en 1881—1885.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
		1881.			1882.			1883.			1884.			1885.			Summa 1881—1885.				
	Lääni. *Gouvernements.*	Lukumäärä. *Nombre.*	Varoja asemantilin mukaan markoissa. *Actifs.*	Velkoja asemantilin mukaan markoissa. *Passifs.*	Lukumäärä. *Nombre.*	Varoja asemantilin mukaan markoissa. *Actifs.*	Velkoja asemantilin mukaan markoissa. *Passifs.*	Lukumäärä. *Nombre.*	Varoja asemantilin mukaan markoissa. *Actifs.*	Velkoja asemantilin mukaan markoissa. *Passifs.*	Lukumäärä. *Nombre.*	Varoja asemantilin mukaan markoissa. *Actifs.*	Velkoja asemantilin mukaan markoissa. *Passifs.*	Lukumäärä. *Nombre.*	Varoja asemantilin mukaan markoissa. *Actifs.*	Velkoja asemantilin mukaan markoissa. *Passifs.*	Lukumäärä. *Nombre.*	Varoja asemantilin mukaan markoissa. *Actifs.*	Velkoja asemantilin mukaan markoissa. *Passifs.*	Velkoja enemmän kuin varoja. *Excédant des passifs.*	
1	Undemaan lääni . .	14	451,489	821,560	14	363,984	383,301	21	5,925,596	7,611,075	29	1,416,033	1,632,940	25	574,995	887,081	103	8,732,097	11,335,957	2,603,860	1
2	Turun ja Porin „ . .	10	109,411	111,394	17	341,916	663,189	24	1,150,725	1,543,722	22	378,256	598,672	14	620,559	811,132	87	2,600,867	3,728,109	1,127,242	2
3	Hämeenlinnan „ . .	9	107,406	116,652	6	85,337	126,137	9	176,903	227,486	5	125,134	136,969	14	582,330	743,977	43	1,077,110	1,351,221	274,111	3
4	Wiipurin „ . .	14	567,290	782,791	4	541,714	472,493	9	211,989	276,086	5	24,296	50,871	8	3,197,131	4,152,458	40	4,542,420	5,734,699	1,192,279	4
5	Mikkelin „ . .	2	5,460	18,146	1	18,661	27,341	5	219,863	264,218	5	217,421	285,011	4	38,645	46,922	17	500,050	641,638	141,588	5
6	Kuopion „ . .	5	78,015	88,133	13	547,540	543,879	16	453,273	471,756	10	470,870	573,008	18	822,245	812,935	62	2,371,943	2,489,711	117,768	6
7	Waasan „ . .	10	160,611	179.020	11	282,611	356,286	22	347,662	525,912	17	542,354	589,200	21	793,581	1,150,478	81	2,126,819	2,800,896	674,077	7
8	Oulun „ . .	3	276,893	362,655	1	4,567	5,319	4	944,759	1,206,120	3	194,669	83,740	10	1,373,406	1,289,052	21	2,794,294	2,946,886	152,592	8
9	Summa	67	1,756,575	2,480,351	67	2,186,330	2,577,945	110	9,430,770	12,126,375	96	3,369,033	3,950,411	114	8,002,892	9,894,035	454	24,745,600	31,029,117	6,283,517	9
10	Siitä kaupungeissa . . .	44	1,441,345	1,799,641	52	2,038,680	2,355,903	84	9,080,380	11,803,504	61	2,639,017	3,173,089	82	7,423,138	9,212,208	323	22,622,560	28,344,345	5,721,785	10
11	„ maaseurakunnissa .	23	315,230	680,710	15	147,650	222,042	26	350,390	322,871	35	730,016	777,322	32	579,754	681,827	131	2,123,040	2,684,772	561,732	11

21. Maanteitä ja siltoja Suomessa vuonna 1885.

Routes et ponts en 1885.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
	Vuoden lopussa teki virstamäärä. *Longueur en „virsta" des routes à la fin de l'année.*			Vuoden lopussa löytyi – *A la fin de l'année il y avait*								
				Rautasiltoja. *Ponts de fer.*		Kivisiltoja. *Ponts de pierre.*		Puusiltoja. *Ponts de bois.*		Summa siltoja. *Total.*		
Lääni. *Gouvernements.*	Yleisiä maanteitä. *Grandes routes.*	Kyläteitä. *Voies des villages.*	Summa. *Total.*	Kappaletta. *Nombre.*	Yhteenlaskettu pituus kyynärissä. *Longueur en „kyynäriä".*	Kappaletta. *Nombre.*	Yhteenlaskettu pituus kyynärissä. *Longueur en „kyynäriä".*	Kappaletta. *Nombre.*	Yhteenlaskettu pituus kyynärissä. *Longueur en „kyynäriä".*	Kappaletta. *Nombre.*	Yhteenlaskettu pituus kyynärissä. *Longueur en „kyynäriä".*	Lauttoja. *Bacs.*
Uudenmaan *) lääni . .	1,822	1,952	3,774	2	446	167	2,830	662	14,898	831	18,174	7
Turun ja Porin „ . .	2,950	3,121	6,071	—	—	320	7,102	1,029	20,572	1,349	27,674	50
Hämeenlinnan *) „ . .	2,688	1,724	4,412	5	296	75	1,763	863	13,329	943	15,388	9
Wiipurin „ . .	3,508	4,065	7,573	12	579	134	5,180	887	24,078	1,033	29,837	17
Mikkelin *) „ . .	1,659	1,447	3,106	—	—	48	2,973	207	4,248	255	7,221	9
Kuopion „ . .	2,649	1,353	4,002	—	—	157	4,318	586	13,991	743	18,309	19
Waasan „ . .	3,636	3,014	6,650	1	40	435	8,858	1,276	22,376	1,712	31,274	10
Oulun „ . .	2,974	1,337	4,311	?	?	109	2,280	977	21,804	1,086	24,084	39
Summa	21,886	18,013	39,899	20	1,361	1,445	35,304	6,487	135,296	7,952	171,961	160

*) Uudenmaan, Hämeenliinnan ja Mikkelin läänin tiedot osoittavat, vuoden 1880 tietoihin verrattuina, vähenemisen, minkä seikan lienee vaikuttanut se, että viime mainitut tiedot arvaten ovat liian suuret.

22. Erityisluettelo tehdyistä uusista maanteistä kussaki läänissä vuosina 1881—1885.

Specification des routes en construction pendant les années 1881—1885.

1	2	3	4	5	6	7	8
Tiet, joita on tehty. *Les nouvelles routes.*	Vuoden kuluessa valmiiksi-tehtyjen teitten yhteenlaskettu pituus virstoissa. *Longueur en „virstat".*	Tientekoon käytetyitä *Nombre des journées mises au travail.*		Tientekoon annettua apua yleisistä varoista. *Subvention de l'État.*			
				Rahassa. *En argent.*		Jauhoissa. *En farine.*	Ohrissa. *En orge.*
		Hevospäivätöitä. *Les journées d'attelage.*	Miehenpäivätöitä. *Les journées d'homme.*	M:kaa.	p.	Leiviskää.	Tynnyriä.
Uudenmaan lääni.							
1881. Tie Tenholan ja	—	180	180	216	48	—	—
Bromarvin pitäjissä alotettu . .		80	80	90	54	—	—
Sikomäen mäki Sukselan ja Pakaselan kestikievarin välillä on oikaistu	0,1	110	118	—	—	—	—
1882. Suuri rantatie Tenholan ja . .				181	45	—	—
Bromarvin kirkon välillä valmis	1,5	?	?	75	89	—	—
Tie Kymin asemalta Wärälän kentälle Elimäen pitäjässä	8,6	1,500	800	—	—	—	—
1883. Tie Nukarin kylästä Nurmijärven pitäjässä Tuusulan pitäjän rajalle	2,2	160	100	—	—	—	—
1884. Tie Hyvingän rautatie-asemalta Nurmijärven pitäjässä Hausjärven pitäjän rajalle	2	80	120	—	—	—	—
Summa vuosilta 1881—1885	14,4	2,110 ?	1,398 ?	564	36	—	—
Turun ja Porin lääni.							
1883. Tie Finbyn kappalaisentilalta Finbyn järvenrantaan	4	75	425	—	—	—	—
1884. Tie Kynämäen kylästä Perniön pitäjässä suurelle maantielle	2,5	130	160	—	—	—	—
Tie Haunian kylästä Lavian pitäjässä Poomarkun rajalle, alotettu	2	30	120	—	—	—	—
Summa vuosilta 1881—1885	8,5	235	705	—	—	—	—

1	2	3	4	5	6	7	8
Tiet, joita on tehty. *Les nouvelles routes.*	Vuoden kuluessa valmiiksitehtyjen teitten yhteenlaskettu pituus virstoissa. *Longueur en „virsta".*	Tientekoon käytetyitä *Nombre des journées mises au travail.*		Tientekoon annettua apua yleisistä varoista. *Subvention de l'État.*			
				Rahassa. *En argent.*		Jauhoissa. *En farine.*	Ohrissa. *En orge.*
		Hevospäivätöitä. *Les journées d'attelage.*	Miehenpäivätöitä. *Les journées d'homme.*	M:kaa.	p.	Leiviskää.	Tynnyriä.
Hämeen lääni.							
1881. Silta ja maantierakennus rautatiepengermän poikki lähellä Tampereen kaupunkia ja Messukylän pitäjän rajaa, jonka työn Waasan rautatierakennuksen johtokunta on toimittanut .	2,5	?	?	—	—	—	—
1882. Tie Toijalan kylästä Akaan pitäjässä Kylmäkosken kappelin kirkolle, seurakuntain kustantama	12	—	1,008	—	—	—	—
Tie Forssan tehtaalta Tammelan pitäjässä Forssan asemalle Urjalan pitäjässä, suurimmaksi osaksi Forssan osake-yhtiön kustantama	18	—	—	—	—	—	—
1883. N. k. Närvän kyläntie Multo-Korppilan tilalta Äkämäen kylässä Tervalan tilalle Anttulan kylässä Kuhmoisten pitäjässä	7,5	180	640	—	—	—	—
1884. Osa tietä Jyväskylän pitäjästä rajalta Hämeen ja Waasan läänien välillä Leivonmäen kappeliin rajalle Hämeen ja Mikkelin läänien välillä, joka osa on Korpilahden pitäjässä	8,5	—	1,590	520	30	—	—
1885. Tie Puharilan kylästä Längelmäen pitäjässä kirkonkylään	6	1,200	1,800	—	—	—	—
Summa vuosilta 1881—1885	54,5	1,380 ?	5,038 ?	520	30	—	—

1	2	3	4	5	6	7	8
Tiet, joita on tehty. *Les nouvelles routes.*	Vuoden kulussa valmiksitehtyjen teitten yhteenlaskettu pituus virstoissa. *Longueur en „virsta".*	Tientekoon käytetyitä *Nombre des journées mises au travail*		Tientekoon annettua apua yleisistä varoista. *Subvention de l'État.*			
				Rahassa. *En argent.*		Jauhoissa. *En farine.*	Ohrissa. *En orge.*
		Hevospäivätöitä. *Les journées d'attelage.*	Miehenpäivätöitä. *Les journées d'homme.*	M:kaa.	p.	Leiviskää.	Tynnyriä.
Wiipurin lääni.							
1881. Tie Uudenkirkon kunnassa, yhdistävä maantien Kaukjärven ja Summan kestikievarien välillä Perkjärven asemaan	11	400	800	—	—	—	—
Tie Walkealan kunnassa, kirkonkylän ja Häkämäen välillä	7	840	600	—	—	—	—
1882. Tie Laukkalan ja Mertjärven välillä Jääsken pitäjässä . . .	3	50	170	—	—	—	—
Tie Sakkolan kirkolta Pyhäjärven rajalle urakalla	3,5	?	?	1,307	50	—	—
Tie Käkisalmen kaupungista Räisälän rajalle, alotettu . . .	5	2,000	4,600	—	—	—	—
Tie Parikkalan pitäjässä Änkilästä Uudellesillalle	1,8	1,000	1,700	3,700	—	—	—
Tien teko Liettein-kylästä Suojärvellä Koirinojalle Impilahdella alotettu	—	—	—	—	—	—	—
1883. Tie Peippolasta Jääskellä Imatralle	0,5	—	400	—	—	—	—
Tien teko Sakkolasta Pyhäjärven rajalle lopetettu urakalla	3,5	—	—	1,307	50	—	—
Maantien mutka Sahankosken ja Hännilän talojen välillä Hiitolan pitäjässä oikaistu . . .	0,3	54	20	—	—	—	—
Maantie Sortavalan pitäjässä tekeillä	—	—	—	—	—	—	—
Maantien teko Uukuniemen pi-							
Siirto	35,6	4,344 ?	8,290 ?	6,315	—	—	—

1	2	3	4	5	6	7	8
Tiet, joita an tehty. *Les nouvelles routes.*	Vuoden kuluessa valmiiksitehtyjen teitten yhteenlaskettu pituus virstoissa. *Longueur en „virsta".*	Tientekoon käytetyitä *Nombre des journées mises au travail*		Tientekoon annettua apua yleisistä varoista. *Subvention de l'État.*			
		Hevospäivätöitä. *Les journées d'attelage.*	Miehenpäivätöitä. *Les journées d'homme.*	Rahassa. *En argent.*		Jauhoissa. *En farine.*	Ohrissa. *En orge.*
				M:kaa.	p.	Leiviskää.	Tynnyriä.
Siirto	35,6	4,344 ?	8,290 ?	6,315	—	—	—
täjässä Matrin ja Parikan välillä alotettu	1,5	170	85	—	—	—	—
1884. Maantienteko Rautjärven pitäjässä Purnujärvenkylän ja Matikanlahden välillä alotettu . .	2	300	80	—	—	—	—
Multamäen mäki Kirvun kunnassa läpikaivettu ja oikaistu	1,3	630	725	—	—	—	—
Maantie Sortavalan pitäjässä valmis	4,5	?	?	7,805	33	—	—
Maantie Uukuniemen pitäjässä Matrin ja Parikan välillä valmis	1,5	170	85	—	—	—	—
Tien teko Suojärveltä Impilahdelle jatkettu	—	—	—	108,000	—	—	—
1885. Tie Walkealan kylästä Walkealan pitäjässä Jaalan pitäjän rajalle	11	Muita tietoja puuttuu.					
Tie Lemetin tienhaarasta Syskyjärven valtamaantiellä Impilahden pitäjässä Uomaisten kylään	24	—	—	3,000	—	—	—
Tienteko Suojärveltä Impilahdelle jatkettu	—	—	—	—	—	—	—
Mertjärven oikotie Kirvussa . .	2	670	930	—	—	—	—
Summa vuosilta 1881—1885	83,4	6,284 ?	10.195 ?	125,120	33	—	—
Mikkelin lääni.							
1882. Tie Mäntyharjun pitäjän kirkonkylästä Piililän torpalle							

1	2	3	4	5	6	7	8
Tiet, joita on tehty. *Les nouvelles routes.*	Vuoden kuluessa valmiiksitehtyjen teitten yhteenlaskettu pituus virstoissa. *Longueur en „virsta".*	Tientekoon käytetyitä *Nombre des journées mises au travail.* Hevospäivätöitä. *Les journées d'attelage.*	Miehenpäivätöitä. *Les journées d'homme.*	Tientekoon annettua apua yleisistä varoista. *Subvention de l'État.* Rahassa. *En argent.* M:kaa.	p.	Jauhoissa. *En farine.* Leiviskää.	Ohrissa. *En orge.* Tynnyriä.
Karankamäen tiellä samassa pitäjässä	8,2	?	?	2,000	—	—	—
Mäkien kiertäminen Mikkelin kaupungin ja Röppään ja Toplasen kestikievarien välillä Mikkelin pitäjässä	2	800	800	20	—	—	—
1883. Osa tietä Anttolan pitäjässä Huttulan kylästä kirkonkylän kautta Pitkälahden kylään . .	10	800	800	28	—	—	—
Summa vuosilta 1881—1885	20,2	1,600 ?	1,600 ?	2,048	—	—	—
Kuopion lääni.							
1881. Tie Hankasalmen pitäjässä . .	11	?	?	—	—	—	—
1882. Osa tietä Leppävirtain pitäjässä Osmajärven kylästä valtamaantielle Kuopion ja Mikkelin välillä	2	52	500	—	—	—	—
Osa tietä Maarianvaaran kestikievarista Polvijärven pitäjän rajalle Kaavin pitäjässä; työ tehty urakalla, jonkatähden päivätöitten lukumäärää ei voida ilmottaa	10	?	?	521	87	2,400	—
Tien tekeminen Kiteen kunnassa valtamaantieltä Kiteen ja Ruskealan kirkkojen välillä Pälkjärven pitäjän rajalle alotettu	—	?	?	510	—	1,200	—
Siirto	23	52 ?	500 ?	1,031	87	3,600	—

1	2	3	4	5	6	7	8
Tiet, joita on tehty. *Les nouvelles routes.*	Vuoden kuluessa valmiiksitehtyjen teitten yhteenlaskettu pituus virstoissa. *Longueur en „virsta“.*	Tientekoon käytetyitä *Nombre des journées mises au travail.*		Tientekoon annettua apua yleisistä varoista. *Subvention de l'État.*			
				Rahassa. *En argent.*		Jauhoissa. *En farine.*	Ohrissa. *En orge.*
		Hevospäivätöitä. *Les journées d'attelage.*	Miehenpäivätöitä. *Les journées d'homme.*	M:kaa.	p.	Leiviskää.	Tynnyriä.
Siirto	23	52 ?	500 ?	1,031	87	3,600	—
Tie Pälkjärven kunnassa valtamaantieltä Pälkjärven ja Ruskealan kirkkojen välillä Kiteen pitäjän rajalle	4,7	525	1,500	500	42	430	—
Tie Nurmeksen kauppalasta Kuhmoniemen pitäjän rajalle alotettu	25	3,200	12,000	20,000	—	—	—
1883. Tie, joka alkaa Pielaveden kunnassa valtamaantieltä Karttulan ja Pyhäjärven seurakuntain välillä Pajalahden kohdalla ja päättyy Keiteleen kunnassa Vuonomalahden rantaan vastapäätä Keiteleen kirkkoa	12,5	—	7,200	—	—	—	—
Loppuun tehty v. 1882 alotettu tie Osmajärven kylästä valtamaantielle Leppävirtain pitäjässä	2	52	500	—	—	—	—
Tie Sysmän kylästä Kaavin pitäjän rajalle Kuusjärven kunnassa	9	7,000	8,000	—	—	—	—
Tienteko Kiteen pitäjässä Ruskealasta Kiteelle kulkevalta valtamaantieltä Pälkjärven pitäjän rajalle lopetettu	4,2	250	500	1,314	83	—	—
Osa tietä Soinilan kylästä Rääkkylän pitäjässä valtamaantielle Joensuun kaupungin ja Kiteen kirkon välillä	1,5	72	300	—	—	—	—
Osa tietä Nurmeksen kauppa-							
Siirto	81,9	11,151 ?	30,500 ?	22,847	12	4,030	—

1	2	3	4	5	6	7	8
Tiet, joita on tehty. *Les nouvelles routes.*	Vuoden kuluessa valmiiksitehtyjen teitten yhteenlaskettu pituus virstoissa. *Longueur en „virsta".*	Tientekoon käytetyitä *Nombre des journées mises au travail.*		Tientekoon annettua apua yleisistä varoista. *Subvention de l'État.*			
		Hevospäivätöitä. *Les journées d'attelage.*	Miehenpäivätöitä. *Les journées d'homme.*	Rahassa. *En argent.*		Jauhoissa. *En farine.*	Ohrissa. *En orge.*
				M:kaa.	p.	Leiviskää.	Tynnyriä.
Siirto	81,9	11,151 ?	30,500 ?	22,847	12	4,030	—
lasta Kuhmoniemen pitäjän rajalle	14	?	?	9,944	10	—	—
Tie Pälkjärven pitäjässä valtamaantieltä Ruskealan ja Pälkjärven kirkkojen välillä Kiteen kunnan rajalle	4,7	600	400	2,500	—	—	—
1884. Tie rajalta Kuusjärven kappelin ja Kaavin kunnan välillä rajalle saman kunnan ja Tuusniemen pitäjän välillä	12,5	1,728	3,456	—	—	—	—
Tie Polvijärven kappelissa kirkonkylästä Kaavin pitäjän rajalle alotettu urakalla	—	—	—	—	—	—	—
Tie Wenturinniemen kylästä Rääkkylän pitäjässä valtamaantielle Joensuun ja Savonlinnan välillä	1,5	80	320	—	—	—	—
Tientekoa Nurmeksen kauppalasta Kuhmoniemen pitäjän rajalle jatkettu	4	?	?	ks. tulevan vuod. ilm.			
1885. Tie Polvijärven kappelissa kirkonkylästä Kaavin pitäjän rajalle valmis	10	?	?	—	—	—	—
Tie Rääkkylän pitäjässä Heinoniemen kylästä Kiteen pitäjän rajalle urakalla 11,000 markasta	6	67	683	—	—	—	—
Tie Nurmeksen kirkolta Kuhmoniemen pitäjän rajalle jatkettu	3	?	?	7,455	90	yhteensä ed. vuoden kustannusten kanssa.	
Siirto	137,6	13,626 ?	35,359 ?	42,747	12	4,030	—

1	2	3	4	5	6	7	8
Tiet, joita on tehty. *Les nouvelles routes.*	Vuoden kuluessa valmiiksitehtyjen teitten yhteenlaskettu pituus virstoissa. *Longueur en „virsta“.*	Tientekoon käytetyitä *Nombre des journées mises au travail.*		Tientekoon annettua apua yleisistä varoista. *Subvention de l'État.*			
		Hevospäivätöitä. *Les journées d'attelage.*	Miehenpäivätöitä. *Les journées d'homme.*	Rahassa. *En argent.*		Jauhoissa. *En farine.*	Ohrissa. *En orge.*
				M:kaa.	p.	Leiviskää.	Tynnyriä.
Siirto	137,6	13,626 ?	35,359 ?	42,747	12	4,030	
W. 1882 alotettu tienteko Kaavin pitäjässä Maarianvaaran kylästä Polvijärven kunnan rajalle	5,7	1,200	2,400	—	—	—	—
Tie alotettu Tuusniemen kirkonkylästä Ohtaniemen kylään ja Kaavin pitäjän rajalle. Työtä tehdään urakalla 14,500 markasta	2,5	—	—	—	—	—	—
Summa vuosilta 1881—1885	145,8	14,826 ?	37,759 ?	42,747	12	4,030	—
Waasan lääni.							
1881. Tie Petäisen tilasta Haapamäen kylässä Keuruun pitäjässä Ruoveden pitäjän rajalle, tehty urakalla	10,8	?	?	—	—	—	—
Tie Pietarsaaren pitäjästä Luotoon alotettu	—	62	571	—	—	—	—
Tie Salmesta Palomäelle Kuortaneen kunnassa	25	500	2,000	—	—	—	—
1882. Yllämainittu tie Pietarsaaren pitäjästä Luotoon valmis . . .	2	137	290	—	—	—	—
1883. Tie Laukaan pitäjässä Mikkeliin kulkevalta valtamaantieltä Hankasalmen rajalle.	11	2,190	1,540	1,000	—	—	—
Osa tietä Wirtain pitäjässä Wiinamäeltä Uskalin tilalle	5	—	200	—	—	—	—
Tie Pietarsaaren kaupunkikunnassa Nissasesta Ahlholmaan .	2,5	316	483	1,900	98	—	—
Siirto	56,3	3,205 ?	5,084 ?	2,900	98	—	—

1	2	3	4	5	6	7	8
Tiet, joita on tehty. *Les nouvelles routes.*	Vuoden kuluessa valmiiksitehtyjen teitten yhteenlaskettu pituus virstoissa. *Longueur en „virsta“.*	Tientekoon käytetyitä *Nombre des journées mises au travail*		Tientekoon annettua apua yleisistä varoista. *Subvention de l'État.*			
				Rahassa. *En argent.*		Jauhoissa. *En farine.*	Ohrissa. *En orge.*
		Hevospäivätöitä. *Les journées d'attelage.*	Miehenpäivätöitä. *Les journées d'homme.*	M:kaa.	p.	Leiviskää.	Tynnyriä.
Siirto	56,3	3,205 ?	5,084 ?	2,900	98	—	—
1884. Tie Wiinamäen ja Uskalin tilojen välillä Wirroilla jatkettu	8,5	850	1,700	—	—	—	—
1885. Tie Ätsärin kunnassa Myllymäen rautatie-asemalta Rämälän tilalle	10	?	?	1,200	—	—	—
Summa vuosilta 1881—1885	74,8	4,055 ?	6,784 ?	4,100	98	—	—
Oulun lääni.							
1881. Tie Pudasjärven pitäjässä Syvänojan tilalta Petäjäkankaan höyrysahalle alotettu	—	—	320	576	90	—	—
Osa tietä Jokijärven kappelissa pitäjäntieltä Taivalkosken kylään	1,5	52	183	500	—	—	—
Tie Praahen tilusrajalta Möykkylän kestikievariin Wihannin kappelissa	18	670	670	1,200	—	—	—
Osa tietä Rovaniemen ja Kittilän pitäjäin välillä	22	—	8,800	12,030	16	—	252
1882. Viimemainittua tientekoa jatkettu, josta 10 virstaa Kittilän seurakunnassa tehty urakalla 3,416 markasta 73 pennistä sekä 163,2 tynnyristä ohria. Päivätöitä tässä urakkatyössä ei ole ilmotettu	17,8	—	3,900	9,866	84	—	331,2
Tienteko Syvänojan tilan ja Petäjäkankaan höyrysahan välillä loppuun saatettu	9	80	360	—	—	—	—
Osa tietä Nissintalon tilalta							
Siirto	68,3	802	14,233	24,173	90	—	583,2

1	2	3	4	5	6	7	8
Tiet, joita on tehty. *Les nouvelles routes.*	Vuoden kuluessa valmiiksitehtyjen teitten yhteenlaskettu pituus virstoissa. *Longueur en „virsta".*	Tientekoon käytetyitä *Nombre des journées mises au travail.*		Tientekoon annettua apua yleisistä varoista. *Subvention de l'État.*			
		Hevospäivätöitä. *Les journées d'attelage.*	Miehenpäivätöitä. *Les journées d'homme.*	Rahassa. *En argent.*		Jauhoissa. *En farine.*	Ohrissa. *En orge.*
				M:kaa.	p.	Leiviskää.	Tynnyriä.
							583,2
Siirto	68,3	802	14,233	24,173	90	—	
Kilkilönsalmelle Kuusamon pitäjässä	13	199	3,692	7,219	30	—	—
Osa tietä Peltokorven tilan ja Waasan läänin rajan välillä Sievin pitäjässä	7	300	3,912	6,768	9	—	—
Osa tietä Rastin tilan ja Nurmeksen pitäjän rajan välillä Kuhmoniemen pitäjässä . . .	8,5	—	1,800	4,306	56	—	—
1883. Tientekoa Nissintalon tilan ja Kilkilönsalmen välillä Kuusamon pitäjässä jatkettu . . .	7	35	2,261	4,721	68	—	—
Osa tietä Waasan läänin rajan ja Ylivieskan pitäjän rajan välillä	7	300	1,690	3,434	74	—	—
Tie Kalajoen pitäjän Metsäkylästä Merijärven kappeliin	4	400	2,800	—	—	—	—
Osa tietä pitäjäntiestä Merijärven kappelissa Metsäkylään Kalajoen pitäjässä	11	2,248	6,735	—	—	—	—
Tientekoa Rastin tilalta Nurmeksen pitäjän rajalle Kuhmoniemen pitäjässä jatkettu . . .	2,7	—	700	9,554	60	—	—
Tientekoa Rovaniemen ja Kittilän pitäjäin välillä jatkettu urakalla	9,1	?	?	10,080	60	1,600	10
Polkutie Rovasen tilalta Sodankylän pitäjässä Ivalojoelle Inarin pitäjässä	40	?	?	2,600	—	—	—
1884. Tie Nissintalon ja Kilkilö-							
Siirto	177,6	4,284	37,823	72,859	47	1,600	593,2

1	2	3	4	5	6	7	8
Tiet, joita on tehty. *Les nouvelles routes.*	Vuoden kuluessa valmiiksitehtyjen teitten yhteenlaskettu pituus virstoissa. *Longueur en „virsta".*	Tientekoon käytetyitä *Nombre des journées mises au travail.*		Tientekoon annettua apua yleisistä varoista. *Subvention de l'État.*			
				Rahassa. *En argent.*		Jauhoissa. *En farine.*	Ohrissa. *En orge.*
		Hevospäivätöitä. *Les journées d'attelage.*	Miehenpäivätöitä. *Les journées d'homme.*	M:kaa.	p.	Leiviskää.	Tynnyriä.
Siirto	177,6	4,284	37,823	72,859	47	1,600	593,2
salmen välillä Kuusamon pitäjässä loppuun tehty	9	—	3,230	6,158	36	—	—
Osa tietä Waasan läänin ja Oulaisten pitäjän rajan välillä . .	22	900	4,480	11,654	29	—	—
Tientekoa Merijärven kappelin ja Metsäkylän välillä Kalajoen pitäjässä jatkettu	7	160	1,950	—	—	—	—
Tientekoa Kuhmoniemen ja Nurmeksen kirkkojen välillä jatkettu	5,7	100	1,500	3,000	—	—	—
Tientekoa Rovaniemen ja Kittilän pitäjäin välillä jatkettu urakalla	11,7	?	?	15,940	54	—	—
Tientekoa alotettu Pellon kylästä Ylitornion pitäjässä Kolarin kappelin kirkolle	15,2	—	4,062	5,000	—	—	—
1885. Tientekoa Rovaniemen ja Kittilän pitäjäin välillä jatkettu urakalla	6,5	—	—	6,858	57	—	—
Polku Kittilän ja Sodankylän välillä urakalla	100	?	?	7,334	—	—	—
Kylätie Savimäen ja Kankaan talojen välillä Haapajärven kylässä ja pitäjässä	5	100	500	—	—	—	—
Pitäjäntie Merijärven kappelista Pohjankylään Kalajoen pitäjässä alotettu	10	1,935	1,610	—	—	—	—
Summa vuosilta 1881—1885	[1]) 369,7	7,479 ?	55,155 ?	128,805	23	1,600	593,2
Summa koko Suomessa vuosilta 1881—1885	[1]) 771,3	37,969	118,634	303,906	33	5,630	593,2

[1]) Näihin summiin on otettu 140, valtion varoilla tehtyä virstaa polkuteitä.

23. Kyyditys ja kestikievarit Suomessa vuosina 1881—1885.

Service des relais en 1881—1885.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	
	Lääni. *Gouvernements.*	Kestikievarein lukumäärä. *Nombre des stations.*	Hevosten lukumäärä, joita joka vuorokausi on kestikievareissa ollut saatavana. *Nombre des chevaux aux postes chaque jour.*			Kyytien lukumäärä. *Nombre des tours des chevaux.*													
			Hollihevosia. *Chevaux de relais.*	Reservihevosia. *Chevaux de réserve.*	Urakkahevosia. *Chevaux de forfait.*	Tammikuu. *Janvier.*	Helmikuu. *Février.*	Maaliskuu. *Mars.*	Huhtikuu. *Avril.*	Toukokuu. *Mai.*	Kesäkuu. *Juin.*	Heinäkuu. *Juillet.*	Elokuu. *Août.*	Syyskuu. *Septembre.*	Lokakuu. *Octobre.*	Marraskuu. *Novembre.*	Joulukuu. *Décembre.*	Koko vuonna. *Toute l'année.*	
								18	81.										
1	Uudenmaan läänissä	80	228	170	8	3,781	3,052	3,322	3,940	4,329	4,902	5,261	5,241	5,073	4,473	3,703	4,076	51,153	1
2	Turun ja Porin „	107	140 [1]	520 [1]	116	6,542	5,965	7,388	6,977	6,777	5,498	4,715	5,753	5,019	4,754	4,459	6,681	70,528	2
3	Hämeenlinnan „	122	155	187 [2]	158 [2]	6,119	4,887	5,467	5,941	6,136	6,406	5,028	4,932	4,676	4,337	4,867	6,627	65,423	3
4	Wiipurin „	170	483	211	180	8,824	8,279	8,892	8,641	9,778	11,029	10,589	10,720	10,221	9,258	8,544	9,860	114,535	4
5	Mikkelin „	116	207	58	91	6,004	4,696	5,517	4,902	5,204	5,412	4,838	5,015	4,512	4,191	4,657	6,084	61,032	5
6	Kuopion „	171	287	171	144	7,198	6,236	6,275	6,220	5,911	6,748	5,887	6,481	6,066	5,559	5,614	6,940	75,135	6
7	Waasan „	197	221	503	442	8,396	7,423	9,467	9,281	10.230	12,823	10,227	12,313	9,768	8,351	7,687	9,318	115,284	7
8	Oulun „	296	535	734	148	5,274	5,120	7,307	6,787	4,835	8,358	7,111	7,904	6,755	6,045	4,878	6,494	76,868	8
9	Summa	1,259	2,256	2,554	1,287	52,138	45,658	53,635	52,689	53,200	61,176	53,656	58,359	52,090	46,968	44,409	56,080	629,958	9
								18	82.										
10	Uudenmaan läänissä	78	193	150	8	4,329	3,951	4,908	4,906	4,859	5,457	4,961	5,384	4,702	4,155	3,819	4,361	55,792	10
11	Turun ja Porin „	106	148	846	98	7,064	6,246	7,089	6,127	4,845	5,060	4,692	5,357	5,374	4,360	4,908	7,531	68,653	11
12	Hämeenlinnan „	121	152	199 [2]	146 [2]	6,662	5,174	6,329	6,558	5,315	5,536	5,040	5,351	4,832	4,328	5,126	5,032	65,283	12
13	Wiipurin „	175	529	200	184	8,931	8,068	9,065	9,827	10,504	10,631	11,089	11,847	9,411	8,950	8,491	9,684	116,498	13
14	Mikkelin „	112	222	52	82	5,291	4,253	5,131	4,828	5,011	3,997	3,962	4,551	4,239	3,820	4,482	5,170	54,735	14
15	Kuopion „	173	358	188	102	8,232	6,619	7,998	5,775	7,105	6,815	6,368	7,124	6,648	5,732	5,943	7,863	82,222	15
16	Waasan „	195	217	479	439	9,721	7,406	10,839	10,575	10,870	12,019	10,302	12,022	11,046	8,400	7,813	8,717	119,730	16
17	Oulun „	296	528	673	133	6,777	6,873	8,477	6,859	6,531	8,190	7,224	8,263	7,726	6,385	5,443	7,260	86,008	17
18	Summa	1,256	2,347	2,787	1,192	57,007	48,590	59,836	55,455	55,040	57,705	53,638	59,899	53,978	46.130	46,025	55,618	648,921	18
								18	83.										
19	Uudenmaan läänissä	78	186	160	9	3,729	3,119	4,523	4,024	4,794	5,375	5,181	5,902	4,669	4,128	3,183	3,982	52,609	19
20	Turun ja Porin „	107	168	791	57	5,873	5,856	6,981	5,538	5,189	4,926	4,902	5,381	5,258	4,946	4,297	6,217	65,364	20
21	Hämeenlinnan „	121	126	202 [2]	178 [2]	5,236	3,984	5,025	4,277	4,783	4,732	4,562	4,903	4,557	3,936	3,412	4,635	54,042	21
22	Wiipurin „	182	501	196	171	8,641	7,206	8,698	8,850	10,025	11,580	10,946	11,830	9,757	8,684	7,781	9,701	113,699	22
23	Siirto	488	981	1,349	415	23,479	20,165	25,227	22,689	24,791	26,613	25,591	28,016	24,241	21,694	18,673	24,535	285,714	23

Muist. [1]) Näihin summiin ei ole otettu hevosten lukumäärää Ikaalisten kunnassa, jossa niitä ilmotetaan löytyvän „tarpeen mukaan".

[2]) „ „ „ „ „ „ „ Luopioisten, Tammelan, Pirkkalan, Ylöjärven, Pälkäneen, Sahalahden, Wesilahden, Kurun ja Teiskon kunnissa, joissa lukumäärä on „tarpeen mukaan".

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	
	Lääni. *Gouvernements.*	Kestikievarein lukumäärä. *Nombre des stations.*	Hevosten lukumäärä, joita joka vuorokausi on kestikievareissa ollut saatavana. *Nombre des chevaux aux postes chaque jour.*			Kyytien lukumäärä. *Nombre des tours des chevaux.*													
			Hollihevosia. *Chevaux de relais.*	Reservihevosia. *Chevaux de réserve.*	Urakkahevosia. *Chevaux de forfait.*	Tammikuu. *Janvier.*	Helmikuu. *Février.*	Maaliskuu. *Mars.*	Huhtikuu. *Avril.*	Toukokuu. *Mai.*	Kesäkuu. *Juin.*	Heinäkuu. *Juillet.*	Elokuu. *Août.*	Syyskuu. *Septembre.*	Lokakuu. *Octobre.*	Marraskuu. *Novembre.*	Joulukuu. *Décembre.*	Koko vuonna. *Toute l'année.*	
1	Siirto	488	981	1,349	415	23,479	20,165	25,227	22,689	24,791	26,613	25,591	28,016	24,241	21,694	18,673	24,535	285,714	1
2	Mikkelin läänissä	112	203	54	88	5,263	4,084	5,799	4,259	4,545	4,493	4,059	4,804	4,494	4,028	3,464	4,845	54,137	2
3	Kuopion „	175	368	177	100	8,127	6,258	8,152	6,655	7,277	6,907	6,445	7,269	6,732	5,598	5,746	7,483	82,649	3
4	Waasan „	194	210	468	429	8,307	7,509	9,479	7,686	10,185	10,098	9,112	10,613	9,648	7,915	7,136	8,572	106,260	4
5	Oulun „	297	561	680	135	6,759	6,796	9,461	6,904	7,528	8,609	7,990	8,929	8,237	6,828	5,375	7,315	90,731	5
6	Summa	1,266	2,323	2,728	1,167	51,935	44,812	58,118	48,193	54,326	56,720	53,197	59,631	53,352	46,063	40,394	52,750	619,491	6
								18	84.										
7	Uudenmaan läänissä	77	207	274	9	3,953	3,202	3,669	3,733	4,233	5,498	5,349	5,531	4,084	3,695	3,237	3,128	49,312	7
8	Turun ja Porin „	107	117	493	52	5,334	5,222	5,374	5,259	4,091	4,433	4,549	5,063	4,408	4,055	3,822	5,282	56,892	8
9	Hämeenlinnan „	120	106	195	158	4,285	3,406	4,037	3,275	4,143	4,853	4,290	4,478	3,821	3,920	3,235	3,578	47,321	9
10	Wiipurin „	181	507	221	228	8,858	7,680	7,989	8,530	10,157	11,879	11,188	11,511	9,775	8,273	7,330	9,122	112,292	10
11	Mikkelin „	116	204	91	65	5,133	4,159	4,548	3,557	4,770	4,067	3,908	3,984	3,750	3,351	3,380	4,363	48,970	11
12	Kuopion „	174	361	173	104	8,215	6,324	7,129	4,390	6,684	6,415	5,684	6,458	5,847	4,934	5,073	6,510	73,663	12
13	Waasan „	195	204	449	425	7,925	8,056	8,122	7,655	9,331	9,211	8,266	8,913	8,386	7,359	6,577	7,919	97,720	13
14	Oulun „	296	564	654	41	7,345	7,267	7,991	6,072	7,302	8,639	7,583	8,001	7,871	5,846	4,725	7,454	86,096	14
15	Summa	1,266	2,270	2,550	1,082	51,048	45,316	48,859	42,471	50,711	54,995	50,817	53.939	47,942	41,433	37,379	47,356	572,266	15
								18	85.										
16	Uudenmaan läänissä	79 [1])	50	240	96	1,894	1,449	1,618	1,783	2,168	2,479	2,708	2,957	2,109	2,081	1,632	1,848	24,726	16
17	Turun ja Porin „	145 [1])	97	388	163	2,978	2,292	2,565	2,792	2,325	2,105	2,261	2,607	2,481	2,042	2,065	2,719	29,232	17
18	Hämeenlinnan „	129	52	330	200	2,039	1,674	1,773	1,991	2,089	2,331	2,242	2,346	1,887	2,187	1,627	1,839	24,025	18
19	Wiipurin „	266 [1])	269	249	276	3,477	2,899	3,199	3,082	3,994	4,424	4,420	4,512	3,186	3,013	2,606	2,705	41,517	19
20	Mikkelin „	101 [1])	17	—	133	1,579	1,213	1,364	1,287	1,352	1,223	1,357	1,474	1,211	1,196	1,067	1,139	15,462	20
21	Kuopion „	172 [1])	113	201	157	2,505	2,182	2,419	1,722	2,052	2,117	2,085	2,400	2,225	2,099	2,034	2,097	25,937	21
22	Waasan „	215 [1])	123	289	312	3,871	3,721	3,759	3,810	4,771	3,822	3,136	3,830	3,850	3,180	3,117	2,355	43,222	22
23	Oulun „	277 [1])	184	594	199	2,911	3,008	3,636	2,330	3,274	3,753	3,514	3,984	3,616	3,001	2,556	2,967	38,550	23
24	Summa	1,384	905	2,291	1,536	21,254	18,438	20,333	18,797	22,025	22,254	21,723	24,110	20,565	18,799	16,704	17,669	242,671	24

Muist. [1]) Tähän on luettu reservi-asemat ja postitalot (jälkimäisiä löytyy ainoastaan Uudenmaan, Turun ja Porin sekä Mikkelin lääneissä).

24. Erityisluettelo yleisten ulostekojen suuruudesta keskimäärin manttaalilta kussakin maalaiskunnassa Suomessa v. 1885.

Contributions sur les terres en 1885.

1	2		3		4		5		6		7		8		9	
	Ulostekojen suuruus keskimäärin manttaalilta. — *Contributions en moyenne sur chaque „mantal“.*															
					Kunnalliset ulosteot. *Impôts communaux.*											
Kunta. *Communes.*	Kruununverot. *Impôt foncier.*		Tuomari, käräjäkapat sekä maapolisin palkkaus. *Droit aux juges de première instance.*		Suoranaiset maksut.		Teitten ja siltain rakennus ja kunnossapito sekä kyydityys ja kestikievarit.		Satunnaiset maksut.		Papiston ja kirkonpalvelain palkkaus. *Appointements du clergé.*		Eriniäiset menot. *Droits divers.*		Summa. *Total.*	
	Smk.	pid.	Smk.	pid.	Smk.	pid.	Smk.	pid.	Smk.	pid.	Smk.	pid.	Smk.	pid.	Smk.	pid.
Uudenmaan lääni.																
Tenhola	202	—	15	—	14	48	19	55	—	—	69	—	—	—	320	3
Bromarvi	307	—	31	27	52	17	19	—	4	30	107	—	—	—	520	74
Pohja	209	—	14	—	17	—	68	—	1	—	73	—	—	—	382	—
Tammisaaren maas.	200	—	21	—	15	—	59	—	2	—	65	—	—	—	362	—
Snappertuunan kappeli	430	—	22	—	12	—	48	—	4	—	55	—	—	—	571	—
Karjan pitäjä	236	—	5	14	14	60	128	—	—	—	68	93	—	—	452	67
Karjalohjan pitäjä	318	—	5	60	17	60	115	—	—	—	38	44	—	—	494	64
Sammatin kappeli	385	—	5	30	15	45	112	50	—	—	77	80	—	—	596	5
Inkoon pitäjä	359	—	27	—	1,212	—	20	—	—	—	60	2	—	—	1,678	2
Degerbyyn kappeli	299	—	19	—	56	—	65	—	22	64	87	—	—	—	548	64
Espoo	260	18	6	—	25	30	32	—	—	—	66	—	—	—	389	48
Kirkkonummi	304	92	10	—	20	—	51	40	3	—	60	—	—	—	449	32
Siuntio	242	60	10	—	14	40	118	30	—	—	50	—	—	—	435	30
Lohja	232	62	12	—	15	—	28	7	—	—	60	—	—	—	347	69
Nummi	244	40	10	40	22	74	38	—	—	—	45	—	—	—	360	54
Pusula	261	40	13	—	33	—	40	—	—	—	48	—	—	—	395	40
Wihti	262	12	20	—	41	—	76	—	1	40	55	10	—	—	455	62
Pyhäjärvi	274	13	20	—	40	—	59	—	—	80	130	—	—	—	523	93
Helsinki	483	47	7	92	6	—	180	—	—	—	85	—	—	—	762	39
Tuusula	337	87	10	23	30	—	161	—	—	—	84	34	—	—	623	44
Nurmijärvi	390	12	11	22	10	—	216	—	—	—	98	—	—	—	725	34
Sipoo	377	32	9	90	31	32	98	50	20	—	49	73	—	—	586	77
Porneesi	397	68	12	87	2	40	100	—	—	—	86	34	—	—	599	29
Porvoo	250	5	7	92	32	—	103	—	—	—	62	5	—	—	455	2
Askola	250	50	11	55	12	—	213	—	—	—	66	34	—	—	553	39

Kunta. *Communes.*	2		3		4		5		6		7		8		9	
	Ulostekojen suuruus keskimäärin manttaalilta. — *Contributions en moyenne sur chaque „mantal“.*															
	Kruununverot. *Impôt foncier.*		Tuomari, käräjäkapat sekä maapoliisin palkkaus. *Droit aux juges de première instance.*		Kunnalliset ulosteot. *Impôts communaux.* Suoranaiset maksut.		Teitten ja siltain rakennus ja kunnossapito sekä kyydityys ja kestikievarit.		Satunnaiset maksut.		Papiston ja kirkonpalvelijain palkkaus. *Appointements du clergé.*		Erinäiset menot. *Droits divers.*		Summa. *Total.*	
	Smk.	pii.	Smk.	pii.	Smk.	pii.	Smk.	pii.	Smk.	pii.	Smk.	pii.	Smk.	pii.	Smk.	pii.
Pukkila	550	10	20	62	10	50	160	—	—	—	107	85	—	—	849	7
Mäntsälä	337	98	16	83	28	10	225	—	—	—	88	—	—	—	695	91
Pernaja	231	51	15	50	14	57	100	—	—	—	58	63	—	—	420	21
Liljendaali	595	40	28	96	98	—	100	—	—	—	61	35	—	—	883	71
Myrskylä	358	64	40	83	84	83	202	7	—	—	110	—	—	—	796	37
Artjärvi	317	92	68	87	98	92	221	82	—	—	198	57	—	—	906	10
Laptreski	476	20	30	57	86	67	160	—	—	—	154	38	—	—	907	82
Ruotsin-Pyhtää	411	—	30	4	154	50	170	47	—	—	137	84	—	—	903	85
Elimäki	120	18	23	14	130	87	165	86	—	—	110	33	—	—	550	38
Anjala	163	29	43	39	60	50	199	50	—	—	154	69	—	—	621	37
Iitti	436	13	46	88	128	77	117	60	—	—	149	6	—	—	878	44
Jaala	439	35	43	18	128	77	116	80	—	—	153	5	—	—	881	15
Orimattila	386	10	37	90	51	84	182	—	—	—	118	3	—	—	775	87
Turun ja Porin lääni.																
Ahvenanmaan kihlak. .	322	89	9	84	23	62	64	20	6	96	120	14	—	—	547	65
Halikon „ . .	252	80	18	8	15	35	143	29	3	69	62	7	—	—	495	28
Piikkiön „ . .	223	81	11	85	4	90	75	—	1	50	20	64	—	—	337	70
Maskun „ . .	361	—	16	—	64	45	47	40	19	80	84	20	—	—	592	85
Mynämäen „ . .	219	3	8	58	17	61	28	—	—	—	80	20	—	—	353	42
Wehmaan „ . .	451	61	8	95	9	50	67	65	21	65	76	34	71	48	707	18
Ulvilan „ . .	352	25	12	79	34	33	244	50	21	63	—	—	—	—	665	50
Ikaalisten „ . .	471	25	20	—	—	—	72	50	20	—	63	75	—	—	647	50
Tyrvään „ . .	344	34	16	44	15	36	101	5	26	39	101	93	—	—	605	51
Loimijoen „ . .	432	41	19	72	21	3	72	71	—	—	122	35	—	—	668	22
Hämeenlinnan lääni.																
Asikkala	316	55	31	55	60	—	277	80	121	30	132	—	—	—	939	20
Hollola	424	30	31	8	80	—	276	—	17	—	149	—	—	—	977	38
Koski	380	84	21	38	27	61	190	—	90	40	97	55	—	—	807	78

*) Tietoja on saatu tästä läänistä ainoastaan kihlakunnittain.

1	2		3		4		5		6		7		8		9	
	Ulostekojen suuruus keskimäärin manttaalilta. — *Contributions en moyenne sur chaque „mantal“.*															
Kunta. *Communes.*	Kruununverot. *Impôt foncier.*		Tuomari, käräjäkapat sekä maapolisin palkkaus. *Droit aux juges de première instance.*		Kunnalliset ulosteot. *Impôts communaux.* Suoranaiset maksut.		Teitten ja siltain rakennus ja kunnossapito sekä kyydityys ja kestikievarit.		Satunnaiset maksut.		Papiston ja kirkonpalveliain palkkaus. *Appointements du clergé.*		Erinäiset menot. *Droits divers.*		Summa. *Total.*	
	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.
Kärkölä	471	6	32	97	—	—	180	—	—	—	114	—	—	—	798	3
Lampi	362	30	18	34	27	90	217	—	92	50	97	55	—	—	815	59
Nastola	346	69	35	76	88	50	152	80	20	—	93	—	—	—	736	75
Padasjoki	398	25	27	46	—	—	155	—	—	—	148	—	—	—	728	71
Hauho	369	47	19	90	Tähän kuuluvia tietoja ei ole saatu Hauhon kihlakunnasta.											
Tuulos	445	89	25	38												
Hattula	350	29	22	71												
Tyrväntö	229	4	11	87												
Hämeenlinnan maas.	764	79	15	65												
Hausjärvi	413	62	46	65												
Janakkala	385	84	36	67												
Wanaja	277	15	15	96												
Loppi	443	26	42	27												
Renko	593	58	42	22												
Luopioinen	262	51	22	15	5	60	135	—	58	67	151	—	—	—	634	93
Kuhmalahti	250	80	16	—	10	—	88	—	55	—	98	—	—	—	517	80
Eräjärvi	287	67	21	—	10	80	120	—	6	—	150	—	—	—	595	47
Längelmäki	314	1	28	70	8	40	240	—	8	80	125	—	—	—	724	91
Kuorehvesi	367	64	23	50	24	—	125	—	20	—	160	—	—	—	720	14
Jämsä	373	67	26	60	44	5	191	23	6	—	187	72	—	—	829	27
Korpilahti	335	84	35	40	50	60	368	—	64	—	123	74	—	—	977	58
Kuhmoinen	354	53	23	20	14	—	26	50	28	80	162	—	—	—	609	3
Akaa	Tietoja ei ole saatu.		10	40	33	50	70	—	—	—	70	—	—	—	—	—
Kalvola			7	75	32	25	75	40	—	—	59	10	—	—	—	—
Kylmäkoski			11	67	34	40	70	—	—	—	70	—	—	—	—	—
Urjala			15	40	42	20	73	70	—	—	75	60	—	—	—	—
Humppila			16	22	38	40	97	60	7	60	101	20	—	—	—	—
Tammela			15	14	45	—	97	60	7	60	84	40	—	—	—	—
Jokioinen			10	38	34	50	97	60	7	60	80	—	—	—	—	—
Somero			14	5	60	25	13	44	42	21	100	—	—	—	—	—
Perttula			9	53	29	70	97	60	7	60	82	—	—	—	—	—
Somerniemi			10	60	38	—	29	43	26	5	62	—	—	—	—	—
Sääksmäki			9	47	37	—	75	40	—	—	55	90	—	—	—	—

1	2		3		4		5		6		7		8		9	
	Ulostekojen suuruus keskimäärin manttaalilta. — *Contributions en moyenne sur chaque „mantal“.*															
Kunta. *Communes.*	Kruununverot. *Impôt foncier.*		Tuomari, käräjäkapat sekä maapolisin palkkaus. *Droit aux juges de première instance.*		Kunnalliset ulosteot. *Impôts communaux.* Suoranaiset maksut.		Teitten ja siltain rakennus ja kunnossapito sekä kyydityys ja kestikievarit.		Satunnaiset maksut.		Papiston ja kirkonpalveliain palkkaus. *Appointements du clergé.*		Erinäiset menot. *Droits divers.*		Summa. *Total.*	
	Smk.	pid.	Smk.	pid.	Smk.	pid.	Smk.	pid.	Smk.	pid.	Smk.	pid.	Smk.	pid.	Smk.	pid.
Pirkkala	Tietoja ei ole saatu.															
Ylöjärvi																
Kangasala																
Lempälä																
Messukylä																
Pälkäne																
Sahalahti																
Wesilahti																
Tottijärvi																
Orivesi	306	26	30	10	14	40	233	55	6	—	108	—	—	—	698	31
Ruovesi	316	12	52	—	120	—	250	—	13	—	196	—	—	—	947	12
Kuru	338	45	40	—	23	—	231	—	20	—	120	—	—	—	772	45
Teisko	245	17	30	—	28	—	240	—	25	—	100	—	—	—	668	17
Wiipurin lääni.																
Wiipurin pitäjä	118	43	99	68	361	24	126	54	—	—	260	85	—	—	966	74
Johannes	153	18	124	20	190	11	238	98	62	64	258	40	—	—	1,027	51
Uusikirkko	141	41	106	12	186	10	197	63	—	—	277	42	—	—	908	68
Kuolemajärvi	127	77	91	5	156	75	193	49	—	—	248	—	—	—	817	6
Koivisto	125	80	84	78	115	4	385	46	—	—	256	19	—	—	967	27
Seiskari ja Lavansaari	128	66	138	62	—	—	—	—	—	—	155	78	—	—	423	6
Säkkjärvi	124	81	86	35	112	4	424	80	—	—	89	50	—	—	837	50
Wirolahti	127	40	74	14	82	6	442	70	—	—	88	75	—	—	815	5
Wehkalahti	128	18	76	30	92	42	432	20	—	—	84	50	—	—	813	60
Sippola	138	12	98	8	28	40	427	2	—	—	70	10	—	—	761	72
Kymi	233	15	60	25	112	20	408	4	—	—	92	10	—	—	905	74
Pyhtää	118	73	57	20	72	40	410	20	—	—	72	—	—	—	730	53
Korkeasaari	88	6	80	45	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	168	51
Lape	112	37	54	56	98	43	65	93	—	—	300	60	—	—	631	89
Luumäki	167	83	73	30	136	6	91	13	—	—	414	73	—	—	883	5
Walkeala	171	41	75	—	135	1	90	42	—	—	411	60	—	—	883	44
Lemi	116	47	50	87	91	23	61	1	—	—	278	21	—	—	597	79

1	2		3		4		5		6		7		8		9	
	Ulostekojen suuruus keskimäärin manttaalilta. — *Contributions en moyeune sur chaque „mantal“.*															
Kunta. *Communes.*	Kruununverot. *Impôt foncier.*		Tuomari, kärjäläkapat sekä maapolisin palkkaus. *Droit aux juges de première instance.*		Kunnalliset ulosteot. *Impôts communaux.* Suoranaiset maksut.		Teitten ja siltain rakennus ja kunnossapito sekä kyydityys ja kestikievarit.		Satunnaiset maksut.		Papiston ja kirkonpalveliain palkkaus. *Appointements du clergé.*		Erinäiset menot. *Droits divers.*		Summa. *Total.*	
	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.
Taipalsaari	116	47	50	82	92	52	61	90	—	—	281	82	—	—	603	53
Savitaipale	159	50	69	96	128	50	82	20	—	—	380	8	—	—	820	24
Suomenniemi	210	3	92	28	192	40	129	—	—	—	354	–	—	—	977	71
Joutseno	105	12	51	20	100	29	3	60	—	—	210	5	—	—	470	26
Ruokolahti	124	50	73	13	134	95	63	88	—	—	217	16	—	—	613	62
Rautjärvi	128	86	62	5	72	30	56	50	—	—	271	20	—	—	590	91
Jääski	122	34	66	40	380	8	124	18	—	—	314	—	—	—	1,007	—
Kirvu	124	93	65	54	160	95	69	80	—	—	284	76	—	—	705	98
Antrea	117	31	54	18	206	31	87	67	—	—	215	21	—	—	680	68
Muola	102	59	42	99	21	78	36	31	5	37	220	62	—	—	429	66
Heinjoki	179	90	167	68	144	33	12	16	405	46	350	—	—	—	1,259	53
Kivennapa	85	92	67	71	126	43	93	22	17	84	274	38	—	—	665	50
Walkjärvi	85	25	36	12	51	33	10	53	—	—	143	28	—	—	326	51
Rautu	70	83	19	61	51	38	43	67	—	—	49	76	—	—	235	25
Hiitola	73	13	70	—	53	20	250	—	—	—	145	—	—	—	591	33
Kaukola	122	42	70	—	62	18	200	—	—	—	220	—	—	—	674	60
Käkisalmen maaseurak.	122	42	70	—	40	50	200	—	—	—	220	—	—	—	652	92
Pyhäjärvi	74	13	70	—	65	70	250	—	—	—	144	—	—	—	603	83
Räisälä	122	42	70	—	76	25	300	—	—	—	250	—	—	—	818	67
Sakkola	120	75	70	—	63	45	200	—	—	—	140	—	—	—	594	20
Kurkijoki	85	43	24	20	13	10	62	89	3	59	52	40	—	—	241	61
Jaakkima	124	8	31	61	113	13	46	34	14	25	17	83	—	—	347	24
Parikkala	167	67	54	22	118	37	58	41	—	—	272	76	—	—	671	43
Sortavalan maaseurak. .	128	66	25	60	72	72	39	90	—	—	76	60	—	—	343	48
Uukuniemi	132	66	28	80	76	70	42	42	—	—	70	40	—	—	350	93
Ruskeala	130	8	24	60	44	50	37	75	—	—	77	20	—	—	314	13
Leppälahti	131	90	18	20	36	60	37	75	—	—	69	90	–	—	294	35
Impilahti	138	5	62	6	167	—	183	15	38	—	350	—	—	—	938	26
Suistamo	127	54	52	52	155	—	179	80	27	—	223	—	—	—	764	86
Salmi	86	5	38	—	78	24	96	—	36	—	116	—	—	—	450	29
Suojärvi	239	65	323	34	575	22	858	—	325	—	598	—	—	—	2,919	21
Korpiselkä	199	29	158	13	538	90	784	—	317	—	648	—	—	—	2,645	32

1	2		3		4		5		6		7		8		9	
	Ulostekojen suuruus keskimäärin manttaalilta. — *Contributions en moyenne sur chaque „mantal“.*															
Kunta. *Communes.*	Kruununverot. *Impôt foncier.*		Tuomari, käräjäkapat sekä maapolisin palkkaus. *Droit aux juges de première instance.*		Kunnalliset ulosteot. *Impôts communaux.* Suoranaiset maksut.		Teitten ja siltain rakennus ja kunnossapito sekä kyydityys ja kestikievarit.		Satunnaiset maksut.		Papiston ja kirkonpalveliain palkkaus. *Appointements du clergé.*		Erinäiset menot. *Droits divers.*		Summa. *Total.*	
	Smk.	pld.	Smk.	pld.	Smk.	pld.	Smk.	pld.	Smk.	pld.	Smk.	pld.	Smk.	pld.	Smk.	pld.
Mikkelin lääni.																
Hartola	218	1	43	50	152	—	73	60	200	—	254	—	—	—	941	11
Heinola	268	42	42	10	102	28	43	60	250	—	262	—	—	—	968	40
Joutsa	335	78	90	—	431	—	145	—	8	—	500	—	—	—	1,509	78
Leivonmäki	276	76	30	—	220	—	95	—	5	—	286	—	—	—	912	76
Luhanka	278	31	20	—	377	—	75	—	6	—	650	—	—	—	1,406	31
Mäntyharju	304	87	30	—	36	—	210	—	15	—	142	—	—	—	737	87
Sysmä	262	30	34	—	170	—	26	80	90	—	82	—	—	—	665	10
Hirvensalmi	222	65	55	—	255	—	140	—	63	—	230	—	—	—	965	65
Kangasniemi.	268	92	37	—	123	—	233	—	110	—	190	—	—	—	961	92
Ristiina	251	24	40	—	60	—	160	—	25	—	180	—	—	—	716	24
Mikkelin	249	89	45	—	135	—	150	—	35	—	220	—	—	—	834	89
Anttola	249	78	35	—	120	—	120	—	239	—	175	—	—	—	938	78
Juva.	272	95	29	50	40	15	141	—	12	10	105	36	—	—	601	6
Joroinen	231	68	28	40	12	80	181	40	12	—	235	—	—	—	701	28
Puumala	255	18	36	—	20	—	56	50	12	—	130	—	—	—	509	68
Pieksämäki	332	27	46	—	24	—	161	—	35	—	284	—	—	—	882	27
Jäppilä	330	22	46	—	24	—	161	—	35	—	284	—	—	—	880	22
Wirtasalmi	329	85	46	—	24	—	161	—	35	—	284	—	—	—	879	85
Haukivuori	328	20	44	—	14	—	90	—	28	—	196	—	—	—	700	20
Rantasalmi	278	4	23	30	128	64	143	—	21	25	117	20	—	—	711	43
Kangaslampi	278	4	23	30	100	—	143	—	15	50	220	—	—	—	779	84
Heinävesi	278	56	35	—	166	—	182	—	28	—	135	—	—	—	824	56
Kerimäki	277	20	36	26	178	50	160	—	20	—	165	—	—	—	836	96
Savonranta	277	20	36	26	65	—	160	—	15	—	455	—	—	—	1,008	46
Enonkoski	277	20	36	26	65	—	160	—	15	—	455	—	—	—	1,008	46
Sääminki	279	—	40	—	187	90	223	—	—	—	125	—	—	—	854	90
Sulkava	283	92	32	—	23	—	176	—	16	—	140	—	—	—	670	92
Kuopion lääni.																
Kuopio	306	26	25	—	49	—	245	—	37	—	148	—	—	—	810	26
Karttula	290	56	28	—	30	—	230	—	40	—	144	—	—	—	762	56

1	2		3		4		5		6		7		8		9	
	Ulostekojen suuruus keskimäärin manttaalilta. — *Contributions en moyenne sur chaque „mantal“.*															
Kunta. *Communes.*	Kruununverot. *Impôt foncier.*		Tuomari, käräjäkapat sekä maapoliisin palkkaus. *Droit aux juges de première instance.*		Kunnalliset ulosteot. *Impôts communaux.* Suoranaiset maksut.		Teitten ja siltain rakennus ja kunnossapito sekä kyydityys ja kestikievarit.		Satunnaiset maksut.		Papiston ja kirkonpalveliain palkkaus. *Appointements du clergé.*		Erinäiset menot. *Droits divers.*		Summa. *Total.*	
	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.
Maaninka	290	24	37	—	78	—	224	—	100	—	160	—	—	—	889	24
Tuusniemi	299	76	41	—	43	—	182	—	130	—	265	—	—	—	960	76
Pielavesi	294	88	34	—	130	—	200	—	70	—	210	—	—	—	938	88
Keitele	291	10	34	—	130	—	200	—	40	—	280	—	—	—	975	10
Rautalampi	347	90	47	—	206	52	109	50	80	—	315	—	—	—	1,105	92
Wesanto	347	90	47	—	120	50	68	—	54	—	445	—	—	—	1,082	40
Hankasalmi	347	90	75	—	35	—	144	50	—	—	189	87	—	—	792	27
Suonenjoki	329	60	42	60	120	—	48	43	—	—	212	50	—	—	753	13
Leppävirta	329	60	37	60	31	16	325	30	66	90	226	75	—	—	1,017	31
Iisalmi	254	47	58	90	47	80	345	—	63	48	156	75	—	—	926	40
Rutakko	279	27	42	20	24	90	345	—	65	50	156	75	—	—	913	62
Lapinlahti	337	74	40	53	264	51	286	60	72	15	215	80	—	—	1,217	33
Kiuruvesi	325	4	35	80	36	—	200	—	4	—	271	75	—	—	872	59
Nilsiä	271	55	8	28	20	64	84	29	7	68	97	—	—	—	489	44
Kaavi	94	23	28	—	45	7	300	—	51	14	133	91	—	—	652	35
Liperi	117	4	55	—	130	—	300	—	30	—	220	—	—	—	852	4
Kuusjärvi	87	95	35	19	36	—	270	—	6	—	215	—	—	—	650	14
Polvijärvi	90	54	55	27	45	—	280	—	21	—	255	—	—	—	746	81
Kontiolahti	101	34	68	43	—	—	318	84	—	—	251	36	—	—	739	97
Kides	116	77	40	—	20	—	120	—	420	—	130	—	—	—	846	77
Rääkkylä	115	16	53	—	205	—	75	—	41	—	178	—	—	—	667	16
Kesälahti	89	26	47	—	100	—	306	—	10	—	270	—	—	—	822	26
Pielisjärvi	120	14	28	19	127	90	116	50	157	21	215	35	—	—	765	29
Juuka	137	69	38	20	114	9	192	3	113	90	186	26	—	—	782	17
Nurmes	131	43	33	6	88	56	249	91	121	—	207	93	—	—	831	89
Rautavaara	176	65	36	39	67	21	226	4	48	15	106	92	—	—	661	36
Ilomantsi	109	28	31	20	96	—	110	—	100	—	150	—	—	—	596	48
Eno	134	65	45	70	13	3	24	39	295	73	4	39	—	—	517	89
Kihtelysvaara	142	36	39	80	135	16	126	15	35	25	183	40	—	—	662	12
Tohmajärvi	204	28	59	60	231	—	232	80	40	—	215	45	—	—	983	13
Pälkjärvi	76	44	31	20	59	40	141	—	39	30	186	8	—	—	533	42

1	2		3		4		5		6		7		8		9	
	Ulostekojen suuruus keskimäärin manttaalilta. — *Contributions en moyenne sur chaque „mantal“.*															
Kunta. *Communes.*	Kruununverot. *Impôt foncier.*		Tuomari, käräjäkupat sekä maapoliisin palkkaus. *Droit aux juges de première instance.*		Kunnalliset ulosteot. *Impôts communaux.* Suoranaiset maksut.		Teitten ja siltain rakennus ja kunnossapito sekä kyydityys ja kestikievarit		Satunnaiset maksut.		Papiston ja kirkonpalveliain palkkaus. *Appointements du clergé.*		Eriniäiset menot. *Droits divers.*		Summa. *Total.*	
	Smk.	p.	Smk.	p.	Smk.	p.	Smk.	p.	Smk.	p.	Smk.	p.	Smk.	p.	Smk.	p.
Waasan lääni.																
Lohtaja	263	—	31	—	30	—	179	—	15	—	272	—	—	—	790	—
Himanka	263	—	31	—	20	—	197	—	13	50	300	—	—	—	824	50
Kannus	263	—	31	—	40	—	200	—	18	—	294	—	—	—	846	—
Toholampi	260	—	40	—	40	—	230	—	85	—	200	—	—	—	855	—
Lestijärvi	260	—	40	—	30	—	230	—	40	—	200	—	—	—	800	—
Kälviä ja Ullava	265	—	30	—	24	—	275	—	10	—	227	—	—	—	831	—
Kokkolan	270	—	27	—	—	—	138	—	39	—	215	—	—	—	689	—
Alaveteli	270	—	27	—	—	—	139	—	30	—	211	—	—	—	677	—
Kaustisenkylä	270	—	35	—	80	—	320	—	10	—	240	—	—	—	955	—
Weteli	270	—	35	—	125	—	320	—	40	—	200	—	—	—	990	—
Halsova	260	—	35	—	100	—	100	—	40	—	400	—	—	—	935	—
Perho	260	—	35	—	90	—	280	—	25	—	290	—	—	—	980	—
Kruunubyy	280	—	35	—	23	—	100	—	3	50	180	—	16	—	637	50
Teerijärvi	280	—	37	—	56	—	100	—	42	—	190	—	12	—	717	—
Pietarsaari	280	—	35	—	14	—	105	—	7	8	130	—	—	—	571	8
Purmo	280	—	35	—	14	—	105	—	7	8	130	—	—	—	571	8
Ähtävä	280	—	35	—	14	—	105	—	7	8	130	—	—	—	571	8
Luoto	280	—	35	—	14	—	105	—	7	8	130	—	—	—	571	8
Uusikaarlebyy maas.	270	60	22	90	25	10	85	20	35	50	150	20	—	—	589	50
Jepua	268	32	25	50	22	50	98	—	25	60	160	50	—	—	600	42
Munsala	268	80	21	90	22	50	100	80	28	20	158	80	—	—	601	—
Lapua	258	84	20	—	174	—	82	—	—	—	150	—	—	—	684	84
Nurmo	258	84	20	—	300	—	82	—	—	—	160	—	—	—	820	84
Kauhava	256	28	36	—	50	—	140	—	70	—	150	—	—	—	702	28
Ylihärmä	268	32	30	—	62	—	25	73	—	—	230	—	—	—	616	5
Alahärmä	264	72	30	—	14	—	34	—	—	—	190	—	—	—	532	72
Wöyri	278	24	14	—	52	50	133	90	—	—	144	—	—	—	622	64
Maksamaa	276	96	15	50	54	50	133	90	—	—	144	25	—	—	625	11
Oravainen	276	92	15	50	60	25	133	90	—	—	136	55	—	—	623	12
Pirttikylä	274	20	28	41	9	16	179	38	6	18	194	30	—	—	691	63
Maalahti	259	65	25	98	6	40	214	63	5	7	192	27	—	—	704	—

1	2		3		4		5		6		7		8		9	
	Ulostekojen suuruus keskimäärin manttaalilta. — *Contributions en moyenne sur chaque „mantal“.*															
Kunta. *Communes.*	Kruununverot. *Impôt foncier.*		Tuomari, käräjäkapat sekä maapoliisin palkkaus. *Droit aux juges de première instance.*		Kunnalliset ulosteot. *Impôts communaux.* Suoranaiset maksut.		Teitten ja siltain rakennus ja kunnossapito sekä kyydityks ja kestikievarit.		Satunnaiset maksut.		Papiston ja kirkonpalvelian palkkaus. *Appointements du clergé.*		Erinäiset menot. *Droits divers.*		Summa. *Total.*	
	Smk.	pk.	Smk.	pk.	Smk.	pk.	Smk.	pk.	Smk.	pk.	Smk.	pk.	Smk.	pk.	Smk.	pk.
Bergöö	245	10	26	30	3	58	240	21	3	94	200	40	—	—	719	53
Petalahti	252	80	34	42	3	5	222	15	2	86	198	56	—	—	713	84
Sulva	256	25	22	53	7	41	240	86	8	75	208	82	—	—	744	62
Wähäkyrö	285	20	22	—	76	16	308	68	19	26	150	—	2	50	863	80
Isokyrö	272	10	13	—	112	—	1,420	5	12	—	132	25	—	—	1,961	40
Ylistaro	270	30	17	—	30	—	340	—	30	—	225	—	—	—	912	30
Muustasaari	236	60	16	—	57	—	150	—	12	—	170	—	—	—	641	60
Raippaluoto	236	75	70	94	79	89	223	52	26	14	291	96	190	76	1,119	96
Koivulahti	225	50	16	—	48	—	150	—	10	—	150	—	—	—	599	50
Laihia	262	45	18	50	56	—	316	—	140	—	144	—	—	—	936	95
Jurva	268	55	18	50	43	—	316	—	90	—	66	—	—	—	802	5
Ilmajoki	246	68	34	—	392	—	325	—	23	—	230	—	—	—	1,250	68
Jalasjärvi	242	46	58	50	88	54	275	60	23	—	242	82	—	—	930	92
Kauhajoki	248	28	59	—	45	—	324	30	3	60	255	—	—	—	935	18
Kurikka	250	26	50	—	53	82	316	53	2	7	187	—	—	—	859	68
Seinäjoki	247	4	34	—	136	—	325	—	13	30	230	—	—	—	985	34
Peräseinäjoki	250	86	58	50	73	24	350	—	14	70	490	—	—	—	1,237	30
Närpiö	251	26	46	88	30	—	474	82	52	—	170	73	—	—	1,025	69
Korsnääsi	241	7	46	88	30	—	474	82	39	—	170	73	—	—	1,002	50
Lapvärtti	252	73	80	—	60	—	450	—	—	—	300	—	—	—	1,142	73
Karijoki	239	76	80	—	23	—	360	—	13	—	170	—	—	—	885	76
Sidebyy	241	11	100	—	160	—	400	—	—	—	500	—	—	—	1,401	11
Isojoki	241	45	71	40	12	—	145	—	8	—	241	10	—	—	718	95
Kristiinankaup. maas.	251	87	70	—	30	—	400	—	—	—	300	—	—	—	1,051	87
Teuva	247	40	30	—	130	—	415	—	16	—	180	—	—	—	1,018	40
Pihtipudas	280	—	48	—	76	—	275	—	41	—	368	—	—	—	1,088	—
Wiitasaari	290	—	50	—	56	23	350	—	33	73	380	—	—	—	1,159	96
Kivijärvi	280	—	73	60	316	—	320	—	—	—	368	—	—	—	1,357	60
Karstula	265	—	50	—	48	—	250	—	52	32	300	—	—	—	965	32
Saarijärvi	300	—	90	—	96	—	370	—	18	—	300	—	—	—	1,174	—
Uurainen	300	—	90	—	86	—	370	—	16	—	300	—	—	—	1,162	—
Laukaa	350	—	80	—	150	—	400	—	50	—	360	—	—	—	1,390	—

1	2		3		4		5		6		7		8		9	
	Ulostekojen suuruus keskimäärin manttaalilta. — *Contributions en moyenne sur chaque „mantal“.*															
Kunta. *Communes.*	Kruununverot. *Impôt foncier.*		Tuomari, käräjäkapat sekä maapolisin palkkaus. *Droits aux juges de première instance.*		Kunnalliset ulosteot. *Impôts communaux.* Suoranaiset maksut.		Teitten ja siltain rakennus ja kunnossapito sekä kyydityys ja kestikievarit.		Satunnaiset maksut.		Papiston ja kirkonpalvelain palkkaus. *Appointements du clergé.*		Erinäiset menot. *Droits divers.*		Summa. *Total.*	
	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.
Sumiainen	350	—	80	—	150	—	400	—	50	—	360	—	—	—	1,390	—
Jyväskylä	350	—	50	—	145	—	300	—	—	—	300	—	—	—	1,145	—
Petäjävesi	350	—	50	—	85	36	300	—	—	—	300	—	—	—	1,085	36
Evijärvi	426	—	15	—	50	—	80	—	25	—	270	—	—	—	866	—
Kortesjärvi	434	—	13	50	50	—	245	50	150	—	225	—	—	—	1,118	—
Lappajärvi	441	—	66	70	16	12	245	—	27	60	283	—	—	—	1,079	42
Wimpeli	517	—	34	—	12	—	200	—	51	80	350	—	—	—	1,164	80
Alajärvi	513	—	75	—	180	—	200	—	20	—	210	—	—	—	1,198	—
Soini	425	—	75	—	150	—	200	—	20	—	220	—	—	—	1,090	—
Lehtimäki	446	—	75	—	150	—	200	—	20	—	220	—	—	—	1,111	—
Alavus	621	—	21	—	245	—	390	45	100	—	291	—	—	—	1,668	45
Kuortane	469	—	20	—	75	—	364	62	130	—	184	—	—	—	1,242	62
Töysä	557	—	18	—	60	—	231	65	10	—	291	—	—	—	1,167	65
Wirtain pitäjä	652	—	42	—	65	20	322	—	73	88	240	—	—	—	1,395	8
Ätsäri	620	—	42	—	46	90	200	—	20	30	240	—	—	—	1,169	20
Keuruu	641	—	25	60	48	—	351	—	115	—	271	—	—	—	1,451	60
Multia	524	—	33	60	50	—	367	—	98	40	250	—	—	—	1,323	—
Pihlajavesi	648	—	44	80	73	—	478	—	97	—	286	—	—	—	1,626	80
Oulun lääni.																
Ii	245	87	10	10	254	—	700	—	70	—	200	—	—	—	1,479	97
Kuivaniemi	238	55	30	—	290	—	700	—	75	—	200	—	—	—	1,533	55
Haukipudas	240	63	16	—	220	—	200	—	48	—	170	—	—	—	894	63
Kiiminki	236	51	20	—	270	—	200	—	49	—	170	—	—	—	945	51
Ylikiiminki	236	50	40	—	290	—	200	—	98	—	170	—	—	—	1,034	50
Oulun maaseurak.	241	49	5	60	100	—	211	—	50	—	160	—	—	—	768	9
Oulunsalo	253	41	5	60	100	—	211	—	50	—	180	—	—	—	800	1
Liminka	267	86	18	—	350	—	220	—	10	—	161	—	—	—	1,026	86
Kempele	266	81	30	—	298	—	331	—	27	—	176	—	—	—	1,128	81
Lumijoki	276	96	21	—	442	—	319	—	187	—	168	—	—	—	1,413	96
Temmes	279	48	26	—	76	—	169	—	38	—	194	—	—	—	782	48
Tyrnävä	282	19	53	—	576	—	335	—	305	—	182	—	—	—	1,733	19

1	2		3		4		5		6		7		8		9	
	Ulostekojen suuruus keskimäärin manttaalilta. — *Contributions en moyenne sur chaque „mantal“.*															
Kunta. *Communes.*	Kruununverot. *Impôt foncier.*		Tuomari, kärräjäkapat sekä maapolisin palkkaus. *Droits aux juges de première instance.*		Kunnalliset ulosteot. *Impôts communaux.* Suoranaiset maksut.		Teitten ja siltain rakennus ja kunnossapito sekä kyydityys ja kestikievarit.		Satunnaiset maksut.		Papiston ja kirkonpalveliain palkkaus. *Appointements du clergé.*		Erinäiset menot. *Droits divers.*		Summa. *Total.*	
	Smk.	pld.	Smk.	pld.	Smk.	pld.	Smk.	pld.	Smk.	pld.	Smk.	pld.	Smk.	pld.	Smk.	pld.
Muhos	252	96	6	40	70	20	379	80	—	—	154	—	—	—	863	36
Utajärvi	255	33	6	40	83	78	379	80	28	30	154	—	—	—	907	61
Pudasjärvi	245	65	32	57	57	—	48	—	6	—	289	—	—	—	678	22
Jokijärvi	253	70	48	—	480	—	540	—	42	—	64	—	—	—	1,427	70
Kuusamo	38	40	41	—	129	24	700	—	12	25	147	—	—	—	1,067	89
Kalajoki	237	52	41	—	198	72	364	80	—	—	301	8	—	—	1,143	12
Rautio	235	98	63	—	155	—	620	—	200	—	334	—	—	—	1,607	98
Sievi	237	1	70	—	100	—	260	—	—	—	250	—	—	—	917	1
Alavieska	237	52	60	—	125	—	565	—	20	—	275	—	—	—	1,282	52
Ylivieska	236	90	58	—	100	—	400	—	40	—	280	—	—	—	1,114	90
Pyhäjoki	235	71	24	—	60	—	320	—	50	—	250	—	—	—	939	71
Merijärvi	237	86	24	—	30	—	160	—	50	—	150	—	—	—	651	86
Oulainen	237	56	24	—	25	—	250	—	60	—	170	—	—	—	766	56
Salosten emäseurak.	236	58	12	—	64	—	527	—	43	—	162	—	—	—	1,044	58
Salon kappeli	237	52	50	—	144	—	400	—	33	—	200	—	—	—	1,064	52
Wihanti	237	56	51	—	424	—	317	—	7	—	180	—	—	—	1,216	56
Siikajoki	236	90	15	—	77	—	250	—	6	—	102	—	—	—	686	90
Revonlahti	237	98	15	—	45	—	185	—	3	—	105	—	—	—	590	98
Paavola	236	66	15	—	111	—	250	—	5	—	102	—	—	—	719	66
Ranttila	237	56	15	—	52	—	336	—	4	—	102	—	—	—	746	56
Hailuoto	236	58	32	—	35	—	120	—	12	—	162	—	—	—	597	58
Haapavesi	234	90	37	—	30	—	530	—	18	—	260	—	—	—	1,109	90
Pidisjärvi	226	20	45	—	50	—	620	—	84	—	285	—	—	—	1,310	20
Haapajärvi	218	80	46	—	120	—	490	—	100	—	314	—	—	—	1,288	80
Reisjärvi	204	20	35	—	70	—	500	—	80	—	250	—	—	—	1,139	20
Pyhäjärvi	236	—	27	—	33	—	334	73	28	35	318	60	—	—	977	68
Kärsämäki	221	20	22	50	42	30	595	70	41	—	136	—	—	—	1,058	70
Pulkkila	228	80	28	—	110	—	350	—	5	30	250	—	—	—	972	10
Piippola	199	20	28	—	71	92	350	—	—	—	250	—	—	—	899	12
Kestilä	225	70	28	—	99	86	350	—	25	—	225	—	—	—	953	56
Paltamo	147	44	28	25	118	8	371	63	10	20	220	10	—	—	895	70
Kajaanin maaseurak.	135	13	29	22	154	11	370	35	9	50	225	90	—	—	924	21

1	2		3		4		5		6		7		8		9	
	Ulostekojen suuruus keskimäärin manttaalilta. — *Contributions en moyenne sur chaque „mantal“.*															
Kunta. *Communes.*	Kruununverot. *Impôt foncier.*		Tuomari, käräjäkapat sekä maapolisin palkkaus. *Droits aux juges de première instance.*		Kunnalliset ulosteot. *Impôts communaux.* Suoranaiset maksut.		Teitten ja siltain rakennus ja kunnossapito sekä kyydityys ja kestikievarit.		Satunnaiset maksut.		Papiston ja kirkonpalveliain palkkaus. *Appointements du clergé.*		Erinäiset menot. *Droits divers.*		Summa. *Total.*	
	Smk.	pk.	Smk.	pk.	Smk.	pk.	Smk.	pk.	Smk.	pk.	Smk.	pk.	Smk.	pk.	Smk.	pk.
Sotkamo	129	23	49	12	70	—	280	—	14	56	164	13	—	—	707	4
Kuhmoniemi	166	39	55	—	110	—	850	—	90	—	175	—	—	—	1,446	39
Suomussalmi	158	70	49	—	127	—	380	—	87	—	300	—	—	—	1,101	70
Hyrynsalmi	133	80	38	—	20	—	150	—	25	—	210	—	—	—	576	80
Ristijärvi	153	90	30	—	25	—	220	—	20	—	260	—	—	—	708	90
Puolanka	140	10	37	85	86	40	104	75	42	—	140	—	—	—	551	10
Säräisniemi	117	24	28	—	78	—	90	—	86	—	250	—	—	—	649	24
Kemi	361	50	28	—	260	—	780	—	200	—	120	—	—	—	1,749	50
Simo	305	60	28	—	180	—	780	—	80	—	120	—	—	—	1,493	60
Tervola	227	35	28	—	260	—	780	—	160	—	120	—	—	—	1,575	35
Rovaniemi	268	57	59	30	319	—	780	—	185	—	243	20	—	—	1,855	7
Kemijärvi	248	43	126	25	266	—	70	40	30	25	154	45	—	—	895	78
Kuolajärvi	38	40	35	—	3	70	92	20	37	80	150	35	—	—	357	45
Ala-Tornio	229	61	28	75	146	95	75	20	31	10	154	40	—	—	666	1
Karunki	218	6	33	42	106	50	129	60	42	35	210	—	—	—	739	93
Yli-Tornio	227	—	31	50	160	50	234	—	75	—	140	—	—	—	868	—
Turtola	207	5	31	50	150	—	225	50	72	—	138	50	—	—	824	55
Kolari	161	33	31	50	197	50	256	—	35	—	163	—	—	—	844	33
Muonionniska	136	40	36	—	41	—	45	25	62	—	221	—	—	—	541	65
Enontekiäinen	13	80	24	75	26	50	20	—	11	60	87	50	—	—	184	15
Kittilä	13	80	19	85	18	35	55	25	10	35	159	70	—	—	277	30
Sodankylä	13	80	2	70	6	65	7	10	24	30	160	—	—	—	214	55
Inari	13	80	2	—	210	—	6	25	3	—	45	—	—	—	280	5
Utsjoki	13	80	99	—	82	95	76	20	99	25	155	—	—	—	526	20

25. Erityisluettelo maksettavaksi lasketusta kruununylöskannosta ja maksamattomista rästeistä kussakin läänissä vuosina 1881—1885.

Le montant des contributions directes au profit de l'Etat et les restes pendant les années 1881—1885.

	1	2		3		4		5		6		7		8		9		10		11		
	Läänit. *Gouvernements.*	Vakinaista veroa. *Impôt foncier.*		Kruununtihuntia. *Dîme de la couronne.*		Sotilaan- ja merisotilaanpito- sekä rustholli-vakanssimaksua. *Droits des vacances.*		Suostuntaveroa. *Impôt sur le revenu.*		Hengeltä maksettavia ulostekoja kruunulle. *Cote personelle.*		Arentirahoja. *Revenu des terres domaniales.*		Muuta ylöskantoa. *Autres droits.*		Summa maksettavaksi laskettua kruunun-ylöskantoa. *Total des contributions.*		Vähennystä. *A défalquer des recettes.*		Maksamattomia rästejä vuoden lopussa 31 p:nä Joulukuuta. *Restes.*		
		Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	
									18													
1	Uudenmaan läänissä . . .	268,394	25	47,239	39	274,486	83	319,868	74	81.												
2	Turun ja Porin „ . . .	670,169	74	84,519	67	470,961	87	210,771	50	162,995	33	103,203	82	75,050	27	1,251,238	63	20,312	39	4,765	54	1
3	Hämeenlinnan „ . . .	362,090	88	51,288	36	260,064	52	62,064	60	263,946	40	217,420	19	111,519	37	2,029,308	74	23,671	29	1,985	79	2
4	Wiipurin „ . . .	49,643	44	80,712	6	95,373	70	94,668	80	149,897	20	98,219	17	61,300	78	1,044,925	51	16,790	17	6,604	34	3
5	Mikkelin „ . . .	182,676	99	22,788	40	101,841	5	48,779	25	233,608	—	18,119	45	193,215	55	765,341	—	10,132	33	6,450	62	4
6	Kuopion „ . . .	216,065	62	14,267	69	63,570	20	55,339	20	135,851	—	34,503	39	46,018	71	572,458	79	10,494	64	5,680	50	5
7	Waasan „ . . .	502,201	48	78,505	51	124,911	16	123,572	1	146,292	10	17,410	78	120,943	46	633,889	5	23,193	90	6,497	68	6
8	Oulun „ . . .	316,558	46	48,781	99	79,233	89	35,486	80	255,285	55	37,440	30	94,428	46	1,216,344	47	20,611	80	888	57	7
										122,689	—	45,628	93	31,447	63	679,826	70	35,930	31	2,751	80	8
9	Summa	2,567,800	86	428,103	7	1,470,443	22	950,550	90	1,470,564	58	571,946	3	733,924	23	8,193,332	89	161,136	83	35,624	84	9
									18	82.												
10	Uudenmaan läänissä . . .	258,798	18	48,695	96	280,052	21	340,206	36	165,863	30	103,237	2	80,105	8	1,276,958	11	23,079	60	16,411	32	10
11	Turun ja Porin „ . . .	677,148	62	85,837	63	477,289	39	225,581	37	262,363	30	203,672	78	116,020	33	2,047,933	42	19,411	78	2,121	30	11
12	Hämeenlinnan „ . . .	366,521	29	57,559	51	265,242	50	104,171	75	172,701	45	101,065	52	70,808	34	1,138,070	36	22,155	48	7,509	70	12
13	Wiipurin „ . . .	49,491	61	101,027	15	98,180	94	196,559	95	252,341	—	19,108	41	238,492	23	955,201	29	16,245	10	4,367	60	13
14	Mikkelin „ . . .	188,364	63	23,099	56	102,820	25	58,294	90	134,518	—	35,651	32	40,775	88	583,524	54	9,286	77	4,440	9	14
15	Kuopion „ . . .	211,405	57	14,732	27	73,088	60	66,831	5	177,710	—	17,240	19	99,015	97	660,023	65	21,249	1	5,899	55	15
16	Waasan „ . . .	505,721	11	80,379	95	126,734	94	128,300	65	255,613	90	35,956	25	102,108	51	1,234,815	31	16,093	36	1,005	36	16
17	Oulun „ . . .	316,943	23	51,120	67	81,258	40	72,739	95	137,640	—	46,265	87	36,554	34	742,522	46	38,391	99	2,760	94	17
18	Summa	2,574,394	24	462,462	70	1,504,677	23	1,192,685	98	1,558,750	95	562,197	36	783,880	68	8,639,049	14	165,913	9	44,515	86	18
									18	83.												
19	Uudenmaan läänissä . . .	255,101	25	46,469	35	277,263	14	365,209	50	164,548	31	108,372	7	195,636	30	1,412,599	92	23,228	25	45,469	17	19
20	Turun ja Porin „ . . .	680,912	18	85,370	39	474,170	10	226,794	—	262,378	30	205,448	39	118,021	59	2,053,094	95	18,790	52	1,688	37	20
21	Hämeenlinnan „ . . .	368,164	6	56,069	14	264,299	61	115,069	90	167,431	—	100,470	89	76,516	86	1,148,021	46	22,820	32	4,379	45	21
22	Wiipurin „ . . .	49,517	55	102,175	67	98,236	34	181,853	65	251,729	—	10,080	25	258,472	91	952,065	37	14,793	75	4,884	29	22
23	Mikkelin „ . . .	184,390	21	22,932	13	102,248	67	40,170	20	132,924	—	32,489	51	56,870	4	572,024	76	11,972	13	3,495	29	23
24	Kuopion „ . . .	211,184	84	14,797	72	72,891	68	75,352	85	179,826	—	17,733	16	94,238	86	666,025	11	24,079	81	5,672	88	24
25	Waasan „ . . .	505,022	28	80,350	42	125,735	50	122,550	90	251,088	—	35,466	86	109,413	32	1,229,627	28	17,954	13	2,698	84	25
26	Oulun „ . . .	315,746	10	50,729	10	80,779	52	73,593	20	141,701	5	46,154	5	45,481	42	754,184	44	30,601	56	4,062	2	26
27	Summa	2,570,038	47	458,893	92	1,495,624	56	1,200,594	20	1,551,625	66	556,215	18	954,651	30	8,787,643	29	164,240	47	72,350	31	27

	1	2		3		4		5		6		7		8		9		10		11		
	Läänit. *Gouvernements.*	Vakinaista veroa. *Impôt foncier.*		Kruununtihuntia. *Dîme de la couronne.*		Sotilaan- ja merisotilaanpito- sekä rustholli-vakanssimaksua. *Droits des vacances.*		Suostuntaveroa. *Impôt sur le revenu.*		Hengeltä maksettavia ulostekoja kruununulle. *Cote personelle.*		Arentirahoja. *Revenu des terres domaniales.*		Muuta ylöskantoa. *Autres droits.*		Summa maksettavaksi laskettua kruununylöskantoa. *Total des contributions.*		Vähennystä. *A défalquer des recettes.*		Maksamattomia rästejä vuoden lopussa 31 p:nä Joulukuuta. *Restes.*		
		Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	
									18	84.												
1	Uudenmaan läänissä . . .	255,073	19	46,266	14	276,239	11	306,003	50	162,371	—	112,466	9	83,343	74	1,241,762	77	12,123	18	6,626	13	1
2	Turun ja Porin „ . . .	668,149	18	85,292	55	477,482	53	182,346	10	255,124	5	221,278	79	89,346	27	1,979,019	37	18,090	61	2,175	77	2
3	Hämeenlinnan „ . . .	365,817	38	57,197	29	263,142	52	103,408	80	168,935	—	99,852	23	73,363	52	1,131,716	74	15,299	31	2,935	55	3
4	Wiipurin „ . . .	49,464	28	105,518	31	98,213	43	154,292	70	252,018	—	9,433	87	225,661	81	894,602	40	13,018	7	5,126	23	4
5	Mikkelin „ . . .	183,739	33	22,864	53	102,053	27	36,119	80	131,677	—	32,195	33	39,762	58	548,411	84	9,107	46	2,190	76	5
6	Kuopion „ . . .	206,310	47	14,834	2	72,470	61	51,723	10	179,460	—	17,890	99	86,009	50	628,698	69	18,935	16	5,181	98	6
7	Waasan „ . . .	490,440	41	79,596	19	124,334	93	100,843	23	251,499	—	33,792	48	103,590	28	1,184,096	52	16,649	88	2,753	72	7
8	Oulun „ . . .	314,230	81	50,558	1	80,405	15	58,006	60	138,434	50	47,141	81	38,488	90	727,265	78	26,678	35	3,636	9	8
9	Summa	2,533,225	5	462,127	4	1,494,341	55	992,743	83	1,539,518	55	574,051	59	739,566	60	8,335,574	11	129,902	2	30,626	23	9
									18	85.												
10	Uudenmaan läänissä . . .	252,180	71	45,686	24	272,073	95	317,259	10	164,414	—	108,580	71	59,724	91	1,219,919	62	24,376	14	12,086	16	10
11	Turun ja Porin „ . . .	669,062	98	83,108	15	463,472	3	201,182	—	260,210	—	217,745	28	91,143	73	1,985,924	17	17,263	85	1,853	89	11
12	Hämeenlinnan „ . . .	361,663	94	57,276	50	259,889	45	105,837	20	175,620	—	98,208	14	51,578	86	1,110,074	9	15,255	85	3,030	1	12
13	Wiipurin „ . . .	49,729	41	102,999	91	97,499	30	149,501	35	253,302	—	8,828	63	242,329	65	904,190	25	13,593	96	6,684	78	13
14	Mikkelin „ . . .	185,478	61	22,653	76	101,174	1	34,802	60	132,182	—	31,848	6	27,165	13	535,304	17	7,097	13	2,740	30	14
15	Kuopion „ . . .	209,046	75	14,832	6	71,630	—	51,504	5	179,402	—	17,141	25	68,198	69	611,754	80	20,093	84	4,800	97	15
16	Waasan „ . . .	501,821	19	78,377	81	122,560	36	97,208	40	249,932	—	33,385	4	82,436	17	1,165,720	97	14,708	56	2,728	18	16
17	Oulun „ . . .	309,546	60	49,546	61	79,333	19	55,237	60	137,683	—	41,690	71	31,733	84	704,771	55	28,120	81	2,161	75	17
18	Summa	2,538,530	19	454,481	4	1,467,632	29	1,012,532	30	1,552,745	—	557,427	82	654,310	98	8,237,659	62	140,510	14	36,086	4	18

26. Tietoja kuntain tuloista ja menoista vuonna 1885.

Les revenus et les dépenses des communes rurales en 1885.

1	2		3		4		5		6		7		8		9		10		11		12		
	Tuloja. — *Recettes.*										Menoja. — *Dépenses.*												
Kunnan nimi. *Communes.*	Ulostakseratuita rahoja. Taxes sur le revenu.		Arenitahoja, korkoja, lahjoituksia ja testamentteja y. m. Produits des biens et des capitaux.		Muita tuloja. Autres revenus.		Summa. Total.		Kunnallishallitus. Administration communale.		Kirkko, papisto ja kirkon palveljat. Église.		Turvaamisen kesken-varialoihin ja teiden ylläpitämiseksi. Sûreté publique.		Kouluoimi. Instruction.		Kyydityksen kesken-varialoihin ja teiden ylläpitämiseksi. Poste.		Muita menoja. Autres dépenses.		Summa. Total.		
	Smk.	pää	Smk.	pää	Smk.	pää	Smk.	pää	Smk.	pää	Smk.	pää	Smk.	pää	Smk.	pää	Smk.	pää	Smk.	pää	Smk.	pää	
Uudenmaan lääni.																							
1 Karjalohja	973	10	—	—	—	—	973	10	225	—	—	—	—	—	100	—	—	—	676	—	1,001	—	1
2 Sammatti	180	80	—	—	—	—	180	80	160	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	160	—	2
3 Karja ynnä Mustio	1,966	72	—	—	—	—	1,966	72	395	—	236	42	—	—	84	—	—	—	1,251	30	1,966	72	3
4 Snappertuuna	425	—	—	—	—	—	425	—	235	—	30	—	—	—	160	—	—	—	—	—	425	—	4
5 Pohja	3,400	40	600	70	46	—	4,047	10	540	—	1,200	—	—	—	2,000	—	—	—	1,817	10	5,557	10	5
6 Tammisaaren maas.	1,001	40	—	—	201	7	1,202	47	245	—	—	—	—	—	—	—	—	—	191	—	436	—	6
7 Inko	2,537	13	13,436	81	457	32	16,431	26	400	—	89	—	—	—	—	—	1,409	—	15,204	54	17,102	54	7
8 Degerbyy	1,732	80	569	83	656	58	2,959	21	228	—	—	—	—	—	532	78	2,285	56	1,262	94	4,309	28	8
9 Tenhola	1,260	—	—	—	2,886	57	4,146	57	406	41	—	—	—	—	1,526	—	—	—	2,214	16	4,146	57	9
10 Bromarvi	1,951	50	—	—	705	12	2,656	62	453	65	—	—	—	—	1,393	—	—	—	809	97	2,656	62	10
11 Espoo	8,114	77	180	—	292	40	8,587	17	500	—	1,108	80	—	—	1,300	—	500	—	5,178	37	8,587	17	11
12 Kirkkonummi	8,867	44	415	—	123	62	9,406	6	280	—	—	—	—	—	1,100	—	2,265	81	5,760	25	9,406	6	12
13 Siuntio	2,500	—	90	—	150	—	2,740	—	400	—	5,700	—	1,100	—	2,500	—	550	—	—	—	10,250	—	13
14 Lohja	6,092	6	832	28	2,152	3	9,076	37	300	—	—	—	—	—	1,700	—	2,769	10	10,207	74	14,976	84	14
15 Nummi	3,813	24	—	—	1,153	9	4,966	33	245	—	—	—	—	—	291	—	475	20	3,955	13	4,966	33	15
16 Pusula									Tieto puuttuu.														16
17 Wihti	5,548	70	242	8	4,032	22	9,823	—	316	—	643	—	—	—	1,860	—	2,054	81	3,998	39	8,872	20	17
18 Pyhäjärvi	1,946	48	55	20	381	61	2,383	29	233	10	—	—	—	—	373	—	147	91	479	5	1,233	6	18
19 Helsingin pitäjä	18,607	65	1,830	66	—	—	20,438	31	1,450	—	—	—	—	—	2,720	—	4,015	—	12,253	31	20,438	31	19
20 Tuusula ja Kellokoski	9,457	30	—	—	1,467	15	10,924	45	1,449	48	—	—	—	—	1,100	—	1,605	6	6,624	28	10,778	82	20
21 Nurmijärvi	9,337	64	288	—	1,540	27	11,165	91	1,388	40	340	—	—	—	1,400	—	1,830	—	—	—	4,958	40	21
22 Mäntsälä	6,213	20	—	—	—	—	6,213	20	701	10	—	—	—	—	1,601	—	3,365	—	398	50	6,065	60	22
23 Porvoon maaseurak.	18,826	91	1,035	51	5,455	62	25,318	4	2,241	80	—	—	—	—	5,060	4	309	50	314	24	7,925	58	23
24 Askola	1,492	10	650	—	274	20	2,416	30	375	—	—	—	—	—	760	—	200	—	1,281	49	2,616	49	24
25 Pukkila	1,000	—	—	—	800	—	1,800	—	100	—	250	—	—	—	450	—	—	—	1,000	—	1,800	—	25
26 Porneesi	10,507	56	1,406	18	97	24	12,010	98	644	58	4,700	—	724	—	2,175	28	3,051	65	715	47	12,010	98	26
27 Sipoo ja Östersundom	11,500	52	550	60	2,553	44	14,604	56	525	—	6,060	15	—	—	2,300	—	—	—	5,090	50	13,975	65	27
28 Orimattila	11,406	28	463	68	1,475	24	13,345	20	1,451	7	3,255	89	—	—	2,081	80	—	—	6,117	27	12,906	3	28
29 Siirto	150,660	70	22,646	53	26,900	79	200,208	2	15,888	59	23,613	26	1,824	—	34,567	90	26,833	60	86,801	—	189,528	35	29

	1	2		3		4		5		6		7		8		9		10		11		12		
		Tuloja. — *Recettes.*										Menoja. — *Dépenses.*												
	Kunnan nimi. *Communes.*	Ulostakseeratuita ratoja. Taxes sur le revenu.		Arentirahoja, korkoja, lahjoituksia ja testamentteja y. m. Produits des biens et des capitaux.		Muita tuloja. Autres revenus.		Summa. Total.		Kunnallishallitus. Administration communale.		Kirkko, papisto ja kirkon palvelijat. Église.		Tuomarit ja lautakunta sekä maapolisi (siltavouti, juttavouti j. n. e.) Sûreté publique.		Koulutoimi. Instruction.		Kyydirykseen, keskeytarialoihin ja eräiden yläpitämiseksi. Poste.		Muita menoja. Autres dépenses.		Summa. Total.		
		Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	
1	Siirto	150,660	70	22,646	53	26,900	79	200,208	2	15,888	59	23,613	26	1,824	—	34,567	90	26,833	60	86,801	—	189,528	35	1
2	Myrskylä	2,360	—	354	66	552	79	3,267	45	500	—	—	—	—	—	1,500	—	60	—	100	—	2,160	—	2
3	Artjärvi	1,672	80	409	99	602	30	2,685	9	250	—	—	—	—	—	1,347	36	—	—	1,905	55	3,502	91	3
4	Laptreski	5,940	—	2,176	38	321	88	8,438	26	640	—	—	—	—	—	390	—	—	—	—	—	1,030	—	4
5	Ruotsin-Pyhtää	5,624	63	—	—	184	42	5,809	5	805	69	816	50	—	—	2,409	60	—	—	1,600	—	5,631	79	5
6	Elimäki	10,753	96	1,392	50	4,390	—	16,536	46	1,370	60	185	63	—	—	1,952	50	1,400	—	6,640	80	11,549	53	6
7	Anjala	1,791	76	562	28	442	87	2,796	91	258	34	369	50	—	—	67	50	—	—	638	36	1,333	70	7
8	Iitti	19,487	16	909	84	17,918	28	38,315	28	860	—	6,406	78	—	—	22,049	50	1,871	43	6,617	60	37,805	31	8
9	Jaala	8,413	1	271	—	488	18	9,172	19	227	20	—	—	—	—	250	—	—	—	8,694	99	9,172	19	9
10	Pernaja	8,645	36	387	43	628	74	9,661	53	1,800	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10,219	51	12,019	51	10
11	Liljendaali	2,219	—	—	—	254	—	2,473	—	350	—	—	—	—	—	1,100	—	—	—	1,023	—	2,473	—	11
12	Koko lääni	217,568	38	29,110	61	52,684	25	299,363	24	22,950	42	31,391	67	1,824	—	65,634	36	30,165	3	124,240	81	276,206	29	12
	Turun ja Porin lääni.																							
13	Ekkeröö	1,040	—	960	—	520	—	2,520	—	300	—	—	—	—	—	600	—	—	—	1,000	—	1,900	—	13
14	Hammarlanti	700	—	—	—	—	—	700	—	136	—	—	—	—	—	564	—	—	—	—	—	700	—	14
15	Finströmi	3,619	28	11,200	—	176	15	14,995	43	250	—	—	—	—	—	11,200	—	—	—	2,098	—	13,548	—	15
16	Geeta	672	50	—	—	300	—	972	50	90	—	—	—	—	—	200	—	—	—	662	50	952	50	16
17	Jomala	2,945	36	—	—	—	—	2,945	36	330	—	220	—	—	—	453	50	200	—	1,741	86	2,945	36	17
18	Lemlanti	1,067	70	—	—	226	97	1,294	67	245	—	—	—	—	—	450	—	8	—	591	67	1,294	67	18
19	Lumparlanti	1,263	35	—	—	—	—	1,263	35	232	95	—	—	—	—	800	—	100	—	130	40	1,263	35	19
20	Föglöö	803	50	—	—	87	27	890	77	150	—	—	—	—	—	—	—	—	—	602	25	752	25	20
21	Köökari	450	20	—	—	—	—	450	20	20	—	—	—	—	—	—	—	—	—	430	20	450	20	21
22	Sottunka	400	—	—	—	—	—	400	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	400	—	400	—	22
23	Wordöö	1,277	75	272	37	111	38	1,661	50	146	27	—	—	—	—	—	—	—	—	1,672	48	1,818	75	23
24	Sunti	2,031	60	188	—	114	80	2,334	40	200	—	—	—	—	—	900	—	—	—	1,234	40	2,334	40	24
25	Saltviiki	2,045	58	—	—	877	50	2,923	8	240	—	—	—	—	—	765	—	380	—	1,585	—	2,970	—	25
26	Kumlinki	600	—	—	—	—	—	600	—	95	—	15	—	—	—	—	—	—	—	500	—	610	—	26
27	Brändöö	275	—	—	—	—	—	275	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	275	—	275	—	27
28	Kemiö	4,864	37	32	—	558	54	5,454	91	554	—	—	—	—	—	800	—	—	—	4,020	79	5,374	79	28
29	Westanfjärdi	1,548	—	—	—	549	—	2,097	—	200	—	—	—	—	—	600	—	—	—	1,400	—	2,200	—	29
30	Hiittinen	1,619	6	964	63	58	—	2,641	69	150	—	850	—	—	—	568	—	—	—	584	30	2,152	30	30
31	Dragsfjärdi	5,628	97	987	—	1,242	30	7,858	27	400	—	—	—	—	—	1,292	62	—	—	6,165	65	7,858	27	31
32	Perniö	7,050	50	1,035	1	5,081	65	13,167	16	824	—	—	—	—	—	2,646	68	—	—	6,967	66	10,438	34	32
33	Siirto	39,902	72	15,639	1	9,903	56	65,445	29	4,563	22	1,085	—	—	—	21,839	80	688	—	32,062	16	60,238	18	33

	1	2		3		4		5		6		7		8		9		10		11		12		
		Tuloja. — *Recettes.*										Menoja. — *Dépenses.*												
	Kunnan nimi. *Communes.*	Ulostakseerattuja rahoja. Taxes sur le revenu.		Arentinhoja, korkoja, lahjoituksia ja testamentteja y. m. Produits des biens et des capitaux.		Muita tuloja. Autres revenus.		Summa. Total.		Kunnallishallitus. Administration communale.		Kirkko, papisto ja kirkon palvelijat. Église.		Turvaamisen ja järjestyksen ylläpitoon (esim. vartiovoutit y. n.) Sûreté publique.		Kouluttoimi. Instruction.		Kyydityksen, keskievärialoihin ja teitten ylläpitämiseksi. Poste.		Muita menoja. Autres dépenses.		Summa. Total.		
		Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	
1	Siirto	39,902	72	15,639	1	9,903	56	65,445	29	4,563	22	1,085	—	—	—	21,839	80	688	—	32,062	16	60,238	18	1
2	Finbyy	405	90	—	—	—	—	405	90	170	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	170	—	2
3	Kisko	1,780	10	—	—	—	—	1,780	10	250	—	614	—	—	—	357	—	—	—	603	—	1,824	—	3
4	Suomusjärvi	159	25	—	—	—	—	159	25	155	25	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	155	25	4
5	Kiikala	700	—	—	—	15	—	715	—	115	—	—	—	—	—	440	—	—	—	160	—	715	—	5
6	Pertteli	1,567	30	—	—	1,674	9	3,241	39	380	—	—	—	—	—	—	—	52	50	3,821	21	4,253	71	6
7	Uskela	2,018	40	—	—	726	10	2,744	50	180	—	—	—	—	—	1,243	25	—	—	640	10	2,063	35	7
8	Muurla	1,540	80	—	—	327	—	1,867	80	175	—	198	40	—	—	42	—	668	—	1,657	30	2,740	70	8
9	Halikko	5,983	5	1,280	25	4,972	95	12,236	25	636	35	2,215	—	—	—	842	72	—	—	4,816	81	8,510	88	9
10	Angelniemi	687	4	24	93	—	—	711	97	105	—	35	—	—	—	100	—	42	8	81	4	363	12	10
11	Paimio	1,800	—	—	—	—	—	1,800	—	300	—	—	—	—	—	500	—	—	—	1,000	—	1,800	—	11
12	Sauvo	4,645	—	—	—	655	—	5,300	—	285	—	—	—	—	—	815	—	—	—	4,040	—	5,140	—	12
13	Karuna	3,000	—	279	70	2,002	96	5,282	66	300	—	—	—	—	—	250	—	—	—	2,075	13	2,625	13	13
14	Parainen	7,153	44	440	—	472	82	8,066	26	408	—	—	—	—	—	800	—	—	—	5,233	24	6,441	24	14
15	Piikkiö	1,816	95	—	—	1,010	—	2,826	95	410	50	—	—	—	—	810	—	—	—	1,600	50	2,821	—	15
16	Kuusisto	159	45	195	90	273	—	628	35	50	—	—	—	—	—	38	34	—	—	472	—	560	34	16
17	Nummi	1,800	—	5	56	2,294	45	4,100	1	150	—	200	—	—	—	2,300	—	—	—	1,455	74	4,105	74	17
18	Kakskerta	1,621	74	—	—	1,428	60	3,050	34	161	71	—	—	—	—	600	60	—	—	2,162	42	2,924	73	18
19	Marttila	2,976	30	428	82	847	40	4,252	52	353	50	—	—	—	—	518	88	15	—	1,847	79	2,735	17	19
20	Koski	1,988	40	261	87	3,179	18	5,429	45	375	—	—	—	—	—	1,046	58	—	—	2,789	15	4,210	73	20
21	Karinainen	1,215	50	—	—	727	19	1,942	69	175	—	—	—	—	—	1,004	64	—	—	845	46	2,025	10	21
22	Euran kappeli	1,580	—	—	—	279	86	1,859	86	150	—	—	—	—	—	312	35	65	90	1,331	61	1,859	86	22
23	Pöytyä	10,873	90	—	—	2,341	65	13,215	55	440	—	3,368	50	—	—	4,165	—	300	—	4,942	5	13,215	55	23
24	Yläne	3,177	33	1,012	46	1,716	43	5,906	22	328	40	2,133	20	—	—	111	—	—	—	2,063	96	4,636	56	24
25	Orihpää	375	—	100	—	125	—	600	—	50	—	—	—	—	—	80	—	—	—	465	50	595	50	25
26	Nousiainen	290	—	—	—	645	—	935	—	290	—	—	—	—	—	645	—	—	—	—	—	935	—	26
27	Lieto	1,426	55	—	—	—	—	1,426	55	360	—	—	—	—	—	632	15	—	—	434	40	1,426	55	27
28	Prunkkala	501	79	—	—	—	—	501	79	237	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	237	—	28
29	Räntämäki	7,398	99	—	—	1,066	56	8,465	55	420	—	—	—	—	—	1,992	98	204	76	5,847	81	8,465	55	29
30	Paattinen	755	73	—	—	20	—	775	73	685	90	—	—	—	—	—	—	213	71	—	—	899	61	30
31	Masku	1,990	—	258	—	—	—	2,248	—	260	—	—	—	—	—	608	—	840	—	540	—	2,248	—	31
32	Wahto	570	75	225	73	25	—	821	48	163	—	100	—	—	—	21	—	—	—	540	25	824	25	32
33	Rusko	267	—	—	—	527	39	794	39	140	—	—	—	—	—	120	—	—	—	520	39	780	39	33
34	Siirto	112,128	38	20,152	23	37,256	19	169,536	80	13,222	83	9,949	10	—	—	42,236	29	3,089	95	84,049	2	152,547	19	34

	1	2		3		4		5		6		7		8		9		10		11		12		
		Tuloja. — *Recettes.*										Menoja. — *Dépenses.*												
	Kunnan nimi. *Communes.*	Ulostakseratuita tuloja. Taxes sur le revenu.		Arentitrahoja, korkoja, lahjoituksia ja testamentteja y. m. Produits des biens et des capitaux.		Muita tuloja. Autres revenus.		Summa. Total.		Kunnallishallitus. Administration communale.		Kirkko, papisto ja kirkon palvelijat. Église.		Tuomarit ja lautakunta sekä naapolisi (sillavouti, jahtivouti j. n. e.) Sûreté publique.		Koulutoimi. Instruction.		Kyydityksen, keskeytyläilöihin ja veiteen ylläpitämiseksi. Poste.		Muita menoja. Autres dépenses.		Summa. Total.		
		Smk.	pill.	Smk.	pill.	Smk.	pill.	Smk.	pill.	Smk.	pill.	Smk.	pill.	Smk.	pill.	Smk.	pill.	Smk.	pill.	Smk.	pill.	Smk.	pill.	
1	Siirto	112,128	38	20,152	23	37,256	19	169,536	80	13,222	83	9,949	10	—	—	42,236	29	3,089	95	84,049	2	152,547	19	1
2	Raisio	2,610	—	—	—	190	—	2,800	—	200	—	—	—	—	—	300	—	—	—	300	—	800	—	2
3	Naantalin maaseurak.	60	90	—	—	—	—	60	90	210	10	—	—	—	—	220	—	—	—	—	—	430	10	3
4	Rymättylä	1,747	20	407	92	546	48	2,701	60	387	45	—	—	—	—	699	—	35	—	1,582	26	2,703	71	4
5	Merimasku	456	52	10	—	103	41	569	93	463	93	—	—	—	—	400	—	—	—	—	—	863	93	5
6	Navo	3,679	56	76	54	296	96	4,053	6	853	59	86	37	—	—	—	—	30	—	2,322	55	3,292	51	6
7	Korpo	1,750	—	—	—	—	—	1,750	—	180	—	—	—	—	—	—	—	50	—	1,520	—	1,750	—	7
8	Houtskari	1,239	—	—	—	426	—	1,665	—	136	—	—	—	—	—	—	—	159	—	1,371	—	1,666	—	8
9	Lemu	548	42	—	—	—	—	548	42	115	—	—	—	—	—	—	—	60	—	373	42	548	42	9
10	Askainen	690	—	—	—	232	91	922	91	110	—	—	—	—	—	300	—	323	—	189	91	922	91	10
11	Mietoinen	1,229	50	—	—	—	—	1,229	50	178	—	—	—	—	—	800	—	250	—	—	—	1,228	—	11
12	Mynämäki	2,950	—	—	—	—	—	2,950	—	440	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2,510	—	2,950	—	12
13	Karjala	723	30	100	—	—	—	823	30	105	—	—	—	—	—	—	—	—	—	718	30	823	30	13
14	Laitila	809	55	—	—	536	52	1,346	7	240	—	—	—	—	—	500	—	—	—	606	7	1,346	7	14
15	Kodisjoki	51	20	—	—	167	35	218	55	45	—	96	—	—	—	63	—	—	—	14	55	218	55	15
16	Wehmaa	2,745	44	235	45	1,844	65	4,825	54	210	—	—	—	—	—	213	70	—	—	4,140	10	4,563	80	16
17	Lokalahti	1,182	5	540	94	894	53	2,617	52	190	—	—	—	—	—	280	—	50	—	1,414	73	1,934	73	17
18	Taivassalo	807	10	48	40	401	50	1,257	—	308	—	—	—	—	—	400	—	—	—	549	—	1,257	—	18
19	Welkua	355	—	—	—	—	—	355	—	95	—	—	—	—	—	200	—	—	—	60	—	355	—	19
20	Iniö	221	30	84	91	336	30	642	51	78	30	—	—	—	—	200	—	35	27	186	—	499	57	20
21	Kivimaa	2,338	78	—	—	—	—	2,338	78	735	40	—	—	—	—	260	—	908	24	1,634	51	3,538	15	21
22	Uusikirkko	2,885	26	—	—	2,053	40	4,938	66	348	50	—	—	—	—	—	—	—	—	4,590	16	4,938	66	22
23	Uudenkaupungin maas.	1,136	5	—	—	114	98	1,251	3	231	3	—	—	—	—	281	20	—	—	738	80	1,251	3	23
24	Pyhämaa	150	—	—	—	—	—	150	—	90	—	—	—	—	—	—	—	—	—	60	—	150	—	24
25	Pyhämaan saari	133	20	—	—	30	50	163	70	65	—	—	—	—	—	—	—	—	—	98	70	163	70	25
26	Rauman maaseurak.	381	—	—	—	—	—	381	—	250	—	—	—	—	—	—	—	—	—	131	—	381	—	26
27	Lappi	1,171	60	—	—	—	—	1,171	60	246	—	—	—	—	—	660	—	—	—	265	60	1,171	60	27
28	Hinnerjoki	211	20	308	67	—	—	519	87	150	—	—	—	—	—	250	—	—	—	74	48	474	48	28
29	Euran pitäjä	1,640	—	—	—	—	—	1,640	—	150	—	—	—	—	—	545	15	—	—	890	89	1,586	4	29
30	Honkilahti	790	20	—	—	136	50	926	70	107	—	—	—	—	—	66	—	—	—	700	80	873	80	30
31	Kiukkainen	1,181	60	—	—	368	8	1,549	68	170	—	—	—	—	—	705	—	—	—	591	81	1,466	81	31
32	Eurajoki	4,264	90	514	16	—	—	4,779	6	300	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4,479	6	4,779	6	32
33	Luvia	1,287	75	—	—	659	60	1,947	35	200	—	—	—	—	—	765	—	—	—	922	90	1,887	90	33
34	Nakkila	5,176	55	217	10	137	—	5,530	65	325	—	—	—	—	—	1,400	—	—	—	3,805	65	5,530	65	34
35	Siirto	158,732	51	22,696	32	46,732	86	228,161	69	21,136	13	10,131	47	—	—	51,744	34	4,990	46	120,891	27	208,893	67	35

1	2		3		4		5		6		7		8		9		10		11		12		
	Tuloja. — *Recettes.*										Menoja. — *Dépenses.*												
Kunnan nimi. *Communes.*	Ulostakseeratuita raloja. Taxes sur le revenu.		Arentitraloja, korkoja, lahjoituksia ja testamentteja y. m. Produits des biens et des capitaux.		Muita tuloja. Autres revenus.		Summa. Total.		Kunnallishallitus. Administration communale.		Kirkko, papisto ja kirkon palvelijat. Eglise.		Tuomarit ja lautakunnat, poliisi (siitavoitu, jaltavoitu j. n. e.) Sureté publique.		Koululoimi. Instruction.		Kyydityksen, kestikievariinlohin, ja teiltten ylläpitämiseksi. Poste		Muita menoja. Autres dépenses.		Summa. Total.		
	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	
1 Siirto	158,732	51	22,696	32	46,732	86	228,161	69	21,136	13	10,131	47	—	—	51,744	34	4,990	46	120,891	27	208,893	67	1
2 Ulvila	4,900	—	590	—	250	—	5,740	—	430	—	2,500	—	—	—	1,043	—	—	—	1,767	—	5,740	—	2
3 Porin maaseurak.	17,882	90	—	—	551	66	18,434	56	1,203	50	—	—	—	—	778	74	—	—	16,452	32	18,434	56	3
4 Kulla	300	—	—	—	1,700	—	2,000	—	300	—	1,400	—	—	—	300	—	—	—	—	—	2,000	—	4
5 Normarkku	966	80	—	—	480	70	1,447	50	185	—	—	—	—	—	86	—	—	—	1,175	50	1,446	50	5
6 Ahlainen	326	50	29	60	325	75	681	85	130	—	—	—	—	—	400	—	—	—	151	85	681	85	6
7 Pomarkku	600	—	—	—	308	—	908	—	290	—	—	—	—	—	400	—	—	—	218	—	908	—	7
8 Merikarvia	2,800	—	150	—	750	—	3,700	—	450	—	—	—	—	—	500	50	—	—	3,630	—	4,580	50	8
9 Siikainen	2,227	95	—	—	360	68	2,588	63	160	—	200	—	—	—	1,710	12	46	—	472	51	2,588	63	9
10 Kankaanpää	2,134	76	52	18	5,381	45	7,568	39	340	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6,490	13	6,830	13	10
11 Honkajoki	1,620	55	—	—	20	—	1,640	55	240	—	—	—	—	—	275	—	—	—	1,125	55	1,640	55	11
12 Karvia	9,976	95	1,057	—	225	—	11,258	95	260	—	—	—	—	—	160	—	1,435	—	9,255	95	11,110	95	12
13 Parkano	3,831	92	40	35	901	29	4,773	56	499	—	926	70	—	—	—	—	—	—	3,322	64	4,748	34	13
14 Ikaalinen	11,828	85	3,996	52	1,328	6	17,153	43	1,419	22	2,973	44	—	—	960	3	4,574	25	6,984	77	16,911	71	14
15 Jämijärvi	586	12	—	—	789	75	1,375	87	175	—	295	12	—	—	420	50	—	—	372	—	1,262	62	15
16 Hämeenkyrö	4,933	92	—	—	170	—	5,103	92	600	—	—	—	—	—	1,550	—	—	—	2,953	92	5,103	92	16
17 Wiljakkala	2,723	—	10,175	—	699	57	13,597	57	133	—	416	45	—	—	709	66	120	—	1,987	55	3,366	66	17
18 Mouhijärvi	5,072	88	—	—	1,027	60	6,100	48	538	20	—	—	—	—	1,157	—	989	96	2,677	30	5,362	46	18
19 Suodenniemi	920	23	—	—	468	—	1,388	23	100	—	200	—	—	—	—	—	365	75	254	48	920	23	19
20 Lavia	950	—	—	—	425	—	1,375	—	160	—	—	—	—	—	—	—	360	—	455	—	975	—	20
21 Karkku	1,430	51	—	—	950	—	2,380	51	60	—	—	—	—	—	325	75	204	79	1,000	72	1,591	26	21
22 Suoniemi	883	46	—	—	537	92	1,421	38	56	17	—	—	—	—	240	—	135	—	1,025	—	1,456	17	22
23 Tyrvää	5,183	33	928	35	2,700	52	8,812	20	527	—	1,014	10	—	—	3,077	89	1,533	71	358	40	6,511	10	23
24 Kiikka	5,288	97	636	52	857	50	6,782	99	432	39	15	86	—	—	867	40	910	96	3,507	84	5,734	45	24
25 Kiikoinen	692	18	38	—	—	—	730	18	255	—	—	—	—	—	150	—	273	46	69	38	747	84	25
26 Kokemäki	7,928	70	—	—	478	95	8,407	65	450	—	—	—	—	—	1,657	—	—	—	1,171	85	3,278	85	26
27 Harjavalta	627	15	—	—	40	—	667	15	165	—	—	—	—	—	300	—	—	—	200	—	665	—	27
28 Köyliö	966	—	—	—	630	—	1,596	—	150	—	46	4	—	—	—	—	—	—	13	37	209	41	28
29 Säkylä	1,292	25	327	—	—	—	1,619	25	100	—	—	—	—	—	1,767	—	—	—	—	—	1,867	—	29
30 Orihpää	850	25	155	50	212	50	1,218	25	112	—	300	—	—	—	160	—	—	—	645	—	1,217	—	30
31 Alastaro	4,037	34	1,192	82	1,102	35	6,332	51	536	80	2,021	21	—	—	2,615	50	—	—	337	98	5,511	49	31
32 Huittinen	9,300	—	—	—	400	—	9,700	—	565	—	550	—	12	—	689	50	—	—	6,800	50	8,617	—	32
33 Wampula	964	—	1,660	—	20	—	2,644	—	803	70	—	—	—	—	100	—	—	—	2,720	—	3,623	70	33
34 Kauvatsa	1,273	20	—	—	1,437	87	2,711	7	326	25	280	—	—	—	443	60	—	—	1,647	27	2,697	12	34
35 Siirto	274,033	18	43,725	16	72,262	98	390,021	32	33,288	36	23,270	39	12	—	74,588	53	15,939	34	200,135	5	347,233	67	35

	1	2		3		4		5		6		7		8		9		10		11		12		
	Kunnan nimi. *Communes.*	Tuloja. — *Recettes.*										Menoja. — *Dépenses.*												
		Ulostakseerautta rahoja. Taxes sur le revenu.		Arentirahoja, korkoja, lahjoituksia ja testamentteja y. m. Produits des biens et des capitaux.		Muita tuloja. Autres revenus.		Summa. Total.		Kunnallishallitus. Administration communale.		Kirkko, papisto ja kirkon palvelijat. Église.		Tuomari ja lautakunta sekä maapolisi (silavouti, jailivouti j. n. e.) Sûreté publique.		Koulutoimi. Instruction.		Kyydityksseen, kesäkievaritaloihin ja teiden ylläpitämiseksi. Poste.		Muita menoja. Autres dépenses.		Summa. Total.		
		Smk.	pill.	Smk.	pill.	Smk.	pill.	Smk.	pill.	Smk.	pill.	Smk.	pill.	Smk.	pill.	Smk.	pill.	Smk.	pill.	Smk.	pill.	Smk.	pill.	
1	Siirto	274,033	18	43,725	16	72,262	98	390,021	32	33,288	36	23,270	39	12	—	74,588	53	15,939	34	200,135	5	347,233	67	1
2	Punkalaidun	6,362	49	57	50	913	72	7,333	71	659	89	—	—	—	—	909	25	—	—	5,764	57	7,333	71	2
3	Loimaa	15,059	31	—	—	—	—	15,059	31	1,160	50	—	—	—	—	5,148	79	—	—	8,749	4	15,058	33	3
4	Metsämaa	2,520	—	680	—	232	30	3,432	30	125	—	2,400	—	200	—	460	—	200	—	100	—	3,485	—	4
5	Koko lääni	297,974	98	44,462	66	73,409	—	415,846	64	35,233	75	25,670	39	212	—	81,106	57	16,139	34	214,748	66	373,110	71	5
	Hämeen lääni.																							
6	Luopioinen	1,354	15	579	4	—	—	1,933	19	1,782	96	—	—	—	—	890	—	—	—	45	45	2,718	41	6
7	Kuhmalahti	400	—	—	—	1,190	—	1,590	—	95	—	—	—	—	—	130	—	910	—	455	—	1,590	—	7
8	Eräjärvi	306	—	—	—	830	54	1,136	54	80	—	—	—	—	—	308	—	770	54	87	—	1,245	54	8
9	Längelmäki	3,000	—	—	—	150	—	3,150	—	360	—	—	—	—	—	1,000	—	1,320	—	500	—	3,180	—	9
10	Kuorevesi	2,320	—	—	—	290	—	2,610	—	110	—	—	—	—	—	500	—	1,850	—	150	—	2,610	—	10
11	Jämsä	17,582	—	—	—	1,272	—	18,854	—	620	—	—	—	—	—	1,891	—	10,900	—	342	—	13,753	—	11
12	Korpilahti	20,230	47	—	—	755	19	20,985	66	745	—	—	—	—	—	1,200	—	1,644	96	17,395	70	20,985	66	12
13	Kuhmoinen	5,133	21	—	—	406	25	5,539	46	445	—	—	—	—	—	875	—	1,202	50	2,778	55	5,301	5	13
14	Somero	5,118	41	—	—	—	—	5,118	41	500	—	—	—	—	—	—	—	1,115	35	3,503	6	5,118	41	14
15	Somerniemi	800	—	—	—	65	—	865	—	—	—	—	—	—	—	266	—	—	—	599	—	865	—	15
16	Tammela	20,577	98	2,351	90	1,665	40	24,595	28	1,030	—	200	—	—	—	3,773	11	6,171	95	13,420	22	24,595	28	16
17	Jokioinen	2,860	70	—	—	—	—	2,860	70	200	—	—	—	—	—	1,200	—	—	—	1,460	10	2,860	10	17
18	Perttula	—	—	4,000	—	153	33	4,153	33	—	—	902	—	564	33	450	—	757	71	—	—	2,674	4	18
19	Humppila	2,000	—	—	—	1,227	17	3,227	17	150	—	2,116	—	—	—	380	—	481	17	150	—	3,277	17	19
20	Urjala	14,306	20	100	—	160	—	14,566	20	700	—	—	—	—	—	1,500	—	6,918	—	5,448	20	14,566	20	20
21	Akaa	2,976	23	—	—	793	1	3,769	24	335	—	628	35	—	—	848	50	630	—	534	38	2,976	23	21
22	Kylmäkoski	2,664	80	—	—	400	—	3,064	80	165	—	649	50	—	—	1,236	60	316	61	297	9	2,664	80	22
23	Sääksmäki	7,844	50	222	—	4,999	45	13,065	95	350	—	—	—	—	—	6,796	44	934	17	4,985	34	13,065	95	23
24	Kalvola	1,860	63	—	—	827	22	2,687	85	291	88	—	—	—	—	362	—	1,265	68	768	29	2,687	85	24
25	Orivesi	5,019	47	1,173	—	267	21	6,459	68	260	—	—	—	—	—	2,000	—	2,373	—	1,826	68	6,459	68	25
26	Ruovesi	8,054	32	10,000	—	2,347	1	20,401	33	150	—	—	—	—	—	1,200	—	603	90	9,236	99	11,190	89	26
27	Kuru	5,918	69	805	12	340	5	7,063	86	300	—	585	47	124	—	584	22	1,701	50	3,918	96	7,214	15	27
28	Teisko	5,325	53	10,040	—	430	20	15,795	73	250	—	590	10	—	—	500	—	1,342	21	2,440	74	5,123	5	28
29	Asikkala	1,360	—	—	—	—	—	1,360	—	600	—	—	—	—	—	760	—	—	—	—	—	1,360	—	29
30	Hollola	10,003	75	400	—	124	45	10,528	20	855	—	220	—	—	—	2,338	75	2,586	80	3,882	—	9,882	55	30
31	Siirto	147,017	4	29,671	6	18,693	48	195,381	58	10,374	84	5,891	42	688	33	30,989	62	45,796	5	74,224	75	167,965	1	31

	1	2		3		4		5		6		7		8		9		10		11		12		
	Kunnan nimi. *Communes.*	Tuloja. — *Recettes.*										Menoja. — *Dépenses.*												
		Ulostakseeratuita rahoja. Taxes sur le revenu.		Arentirahoja, korkoja, lahjoituksia ja testamentteja y. m. Produits des biens et des capitaux.		Muita tuloja. Autres revenus.		Summa. Total.		Kunnallishallitus. Administration communale.		Kirkko, papisto ja kirkon palvelijat. Église.		Suoretê publique.		Tuomarit ja lautakunta sekä maapolisi (silavouti, jahtivouti j. n. e.)		Koulutoimi. Instruction.		Kyydityksseen, kestikievarilaitoihin ja kestitten ylläpitamiseksi. Poste.		Muita menoja. Autres dépenses.		Summa. Total.		
		Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	
1	Siirto	147,017	4	29,671	6	18,693	48	195,381	58	10,374	84	5,891	42	688	33	30,989	62	45,796	5	74,224	75	167,965	1	1
2	Kärkölä	3,400	—	—	—	—	—	3,400	—	700	—	—	—	—	—	1,230	—	495	—	975	—	3,400	—	2
3	Koski	3,243	19	—	—	996	80	4,239	99	350	—	—	—	—	—	1,046	97	94	50	2,748	52	4,239	99	3
4	Lampi	7,000	50	1,236	74	2,255	98	10,493	22	500	—	—	—	—	—	2,097	55	2,454	75	6,678	53	11,730	83	4
5	Nastola	7,952	25	8	—	102	—	8,062	25	7,825	80	—	—	—	—	800	—	—	—	—	—	8,625	80	5
7	Padasjoki	7,591	3	64	—	—	—	7,655	3	600	—	—	—	—	—	1,400	—	1,159	—	4,596	3	7,755	3	6
8	Hauho	5,655	3	—	—	243	38	5,898	41	700	—	—	—	—	—	—	—	4,258	23	1,147	32	6,105	55	7
9	Tuulos	828	90	—	—	—	—	828	90	250	—	—	—	—	—	260	—	25	—	285	50	820	50	8
10	Hattula	2,412	—	420	—	3,448	—	6,280	—	500	—	—	—	—	—	2,800	—	1,843	—	1,977	—	7,120	—	9
11	Hämeenlinnan maaseur.	4,125	30	—	—	2,172	76	6,298	6	310	—	—	—	—	—	1,773	24	481	—	3,424	95	5,989	19	10
12	Wanaja	4,839	70	—	—	1,577	99	6,417	69	446	—	—	—	—	—	1,935	—	6,056	—	2,508	50	10,945	50	11
13	Janakkala	10,295	30	1,850	80	2,143	40	14,289	50	680	—	—	—	—	—	6,188	45	321	4	1,894	20	9,083	69	12
14	Hausjärvi	5,100	—	200	—	1,500	—	6,800	—	700	—	—	—	—	—	2,000	—	581	66	3,518	34	6,800	—	13
15	Loppi	4,439	68	1,453	6	1,331	64	7,224	38	493	—	—	—	—	—	1,615	73	1,369	62	3,611	51	7,089	86	14
16	Renko	1,110	3	—	—	221	36	1,331	39	241	—	—	—	—	—	748	3	—	—	454	91	1,443	94	15
17	Tyrväntö	2,020	—	294	—	1,120	78	3,434	78	267	—	—	—	—	—	1,690	—	978	—	793	77	3,728	77	16
18	Pirkkala	16,618	9	10,000	—	1,096	27	27,714	36	510	—	657	98	—	—	1,000	—	7,412	57	7,153	52	16,734	7	17
19	Ylöjärvi	4,250	—	235	50	180	—	4,665	50	310	—	—	—	—	—	350	—	468	—	3,537	50	4,665	50	18
20	Kangasala	3,650	—	—	—	—	—	3,650	—	2,582	—	—	—	—	—	150	—	418	—	500	—	3,650	—	19
21	Messukylä	2,463	13	859	41	1,137	54	4,460	8	200	—	—	—	1,035	—	300	—	1,388	—	149	6	3,072	6	20
22	Pälkäne	3,547	—	60	—	116	90	3,723	90	450	—	—	—	—	—	—	—	2,082	—	1,465	—	3,997	—	21
23	Sahalahti	1,583	26	—	—	1,002	47	2,585	73	200	—	—	—	—	—	599	15	807	76	107	90	1,714	81	22
24	Lempäälä	7,603	37	105	25	500	—	8,208	62	513	25	—	—	—	—	1,250	—	—	—	6,445	37	8,208	62	23
25	Wesilahti	5,500	—	—	—	—	—	5,500	—	550	—	—	—	—	—	800	—	199	—	—	—	1,549	—	24
26	Tottjärvi	721	50	—	—	—	—	721	50	190	—	—	—	—	—	149	93	—	—	381	57	721	50	25
	Koko lääni	262,966	30	46,457	82	39,840	75	349,264	87	30,442	89	6,549	40	1,723	33	61,173	67	78,688	18	128,578	75	307,156	22	26
	Wiipurin lääni.																							
27	Wiipurin maaseurakunta	35,040	17	2,464	—	33,602	36	71,106	53	2,982	—	—	—	—	—	22,360	91	10,321	13	35,442	39	71,106	43	27
28	Uusikirkko	16,701	63	285	84	2,819	62	19,807	9	1,394	32	—	—	—	—	6,731	64	2,211	50	8,469	63	18,807	9	28
29	Kuolemajärvi	5,032	46	—	—	689	67	5,722	13	786	90	—	—	—	—	420	—	2,230	—	2,195	23	5,632	13	29
30	Koivisto	14,454	80	118	44	337	57	14,910	81	902	50	4,155	27	—	—	2,334	—	2,375	—	1,215	36	10,982	13	30
31	Siirto	71,229	6	2,868	28	37,449	22	111,546	56	6,065	72	4,155	27	—	—	31,846	55	17,157	63	47,322	61	106,527	78	31

	1	2		3		4		5		6		7		8		9		10		11		12		
	Kunnan nimi. *Communes.*	T u l o j a. — *Recettes.*										M e n o j a. — *Dépenses.*												
		Ulostakseerattuita veroja. Taxes sur le revenu.		Arentitaloja, korkoja, lahjoituksia ja testamentteja y. m. Produits des biens et des capitaux.		Muita tuloja. Autres revenus.		Summa. Total.		Kunnallishallitus. Administration communale.		Kirkko, papisto ja kirkon palvelijat. Église.		Säveld publique.		Koulutoimi. Instruction.		Kyydityksen, kestikievariaitoihin ja teittien ylläpitämiseksi. Poste.		Muita menoja. Autres dépenses.		Summa. Total.		
		Mk.	pill.	Mk.	pill.	Mk.	pill.	Mk.	pill.	Mk.	pill.	Mk.	pill.	Mk.	pill.	Mk.	pill.	Mk.	pill.	Mk.	pill.	Mk.	pill.	
1	Siirto	71,229	6	2,868	28	37,449	22	111,546	56	6,065	72	4,155	27	—	—	31,846	55	17,137	63	47,322	61	106,527	78	1
2	Johannes	5,474	80	339	75	194	6	6,008	61	500	—	—	—	—	—	2,000	—	150	45	341	45	2,991	90	2
3	Suursaari	127	—	40	—	90	—	257	—	170	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	170	—	3
4	Kymi	3,305	85	9,820	8	2,175	5	15,300	98	892	25	—	—	—	—	—	—	1,780	98	3,633	35	6,306	58	4
5	Pyhtää	4,056	32	306	63	764	19	5,127	14	450	—	—	—	—	—	959	75	508	66	1,199	12	3,117	53	5
6	Sippola	3,101	23	1,153	85	488	96	4,744	4	600	—	—	—	122	—	696	34	772	70	2,429	49	4,620	53	6
7	Wehkalahti	11,000	—	250	—	17,853	60	29,103	60	1,200	—	13,460	—	584	—	3,200	—	404	—	7,269	60	26,117	60	7
8	Wirolahti	22,666	72	1,149	8	12,734	51	36,550	31	1,250	—	—	—	—	—	8,000	—	11,600	—	16,950	31	37,800	31	8
9	Säkkjärvi	12,468	91	634	78	1,138	54	14,242	23	1,300	—	—	—	453	80	2,656	15	1,641	—	8,191	33	14,242	28	9
10	Lappvesi	15,210	83	237	89	2,909	94	18,358	66	660	—	—	—	—	—	2,817	35	6,653	31	7,108	83	17,239	49	10
11	Luumäki	9,825	4	614	91	3,960	18	14,400	13	884	—	—	—	—	—	1,300	—	9,609	10	3,074	45	14,867	55	11
12	Walkeala	8,241	62	—	—	—	—	8,241	62	1,200	—	—	—	—	—	2,000	—	300	—	4,000	—	7,500	—	12
13	Savitaipale	2,871	47	125	12	325	12	3,321	71	362	—	—	—	—	—	1,548	71	741	50	2,218	37	4,870	58	13
14	Suomenniemi	1,174	23	406	62	—	—	1,580	85	79	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,501	85	1,580	85	14
15	Lemi	8,635	96	742	38	—	—	9,378	34	—	—	245	—	700	—	1,250	—	129	77	—	—	2,324	77	15
16	Taipalsaari	4,666	89	1,500	—	—	—	6,166	89	—	—	250	—	396	59	1,640	—	420	—	—	—	2,706	59	16
17	Jääski	12,414	99	227	—	2,000	—	14,641	99	950	—	—	—	—	—	2,180	—	2,556	25	8,573	94	14,260	19	17
18	Ruokolahti	1,080	87	519	61	875	—	2,475	48	275	—	—	—	—	—	422	16	744	50	992	92	2,434	58	18
19	Rautjärvi	10,950	—	500	—	—	—	11,450	—	800	—	—	—	—	—	1,300	—	3,000	—	6,450	—	11,550	—	19
20	Joutseno	2,522	93	348	10	782	81	3,653	84	500	—	—	—	—	—	400	—	100	—	2,608	76	3,608	76	20
21	Kirvu	9,356	61	800	65	700	—	10,857	26	840	—	320	—	—	—	1,280	—	685	—	1,645	10	4,770	10	21
22	Antrea	13,952	33	4,523	13	4,457	32	22,932	78	582	—	—	—	—	—	2,734	5	3,594	38	11,632	20	18,542	63	22
23	Walkjärvi	7,559	—	200	—	—	—	7,759	—	420	—	—	—	—	—	350	—	960	—	6,029	—	7,759	—	23
24	Kivennapa	20,123	5	961	—	—	—	21,084	5	1,135	95	3,032	50	768	—	3,014	95	6,571	60	5,026	37	19,549	37	24
25	Rautu	11,216	10	—	—	9,553	27	20,769	37	447	50	7,633	70	—	—	3,500	—	4,453	60	2,734	57	18,769	37	25
26	Muola	15,120	—	—	—	2,937	61	18,057	61	1,630	—	5,561	—	—	—	2,426	—	3,944	—	8,320	85	21,881	85	26
27	Heinjoki									Tietoja		puuttuu.												27
28	Kyyrölä									„		„												28
29	Sakkola	20,855	41	2,000	—	1,901	25	24,756	66	600	—	4,600	—	—	—	6,905	37	1,998	—	7,466	76	21,570	13	29
30	Räisälä	8,065	37	921	34	5,322	32	14,309	3	532	—	102	50	—	—	2,385	30	1,027	52	2,807	72	6,855	4	30
31	Pyhäjärvi	8,603	13	193	42	167	21	8,963	76	883	2	—	—	—	—	541	20	3,879	—	3,177	37	8,480	59	31
32	Hiitola	10,149	17	—	—	2,325	73	12,474	90	708	60	1,915	20	—	—	2,386	—	428	—	2,490	4	7,927	84	32
33	Käkisalmen maaseurak.	2,363	32	1,902	77	10,454	71	14,720	80	500	—	—	—	—	—	1,031	—	4,029	73	1,768	—	7,328	73	33
34	Siirto	338,388	21	33,286	39	121,560	60	493,235	20	26,417	4	41,275	17	3,024	39	90,770	88	89,820	68	176,964	36	428,272	52	34

	1	2		3		4		5		6		7		8		9		10		11		12		
		Tuloja. — *Recettes.*										Menoja. — *Dépenses.*												
	Kunnan nimi. *Communes.*	Ulostakseeratuita raloja. Taxes sur le revenu.		Arentiraloja, korkoja, lahjoituksia ja testamentteja y. m. Produits des biens et des capitaux.		Muita tuloja. Autres revenus.		Summa. Total.		Kunnallishallitus. Administration communale.		Kirkko, papisto ja kirkon palvelijat. Église.		Sivistys- ja hyväntekeisyyslaitoksia (silkavoitt. jahtivoitt. j. n. e.) Sûreté publique.		Koulutoimi. Instruction.		Kyytilykseen, kestikievariläoimin ja teitten ylläpitämiseksi. Poste.		Muita menoja. Autres dépenses.		Summa. Total.		
		Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	
1	Siirto	338,388	21	33,286	39	121,560	60	493,235	20	26,417	4	41,275	17	3,024	39	90,770	88	89,820	68	176,964	36	428,272	52	1
2	Kaukola	10,449	97	311	23	100	—	10,861	20	400	—	—	—	—	—	1,179	—	—	—	11,117	42	12,696	42	2
3	Parikkala	3,597	53	1,404	—	21,430	24	26,431	77	920	—	—	—	710	—	1,300	—	1,900	—	22,311	77	27,141	77	3
4	Kurkijoki	13,134	79	483	24	650	—	14,268	3	600	—	7,621	6	—	—	370	—	1,943	27	3,733	70	14,268	3	4
5	Jaakkima	8,250	75	1,050	79	2,408	13	11,709	67	900	—	—	—	425	—	3,315	—	453	—	2,620	—	7,713	—	5
6	Uukuniemi	4,636	77	24	32	20,718	25	25,376	34	454	50	14,160	—	630	—	1,693	4	987	43	2,724	43	20,649	40	6
7	Ruskeala	13,883	83	—	—	1,050	—	14,933	83	882	—	—	—	—	—	2,905	98	2,618	49	8,527	36	14,933	83	7
8	Sortavalan maaseurak.	22,541	30	265	25	11,726	85	34,533	40	2,431	70	17,500	—	200	—	5,000	—	3,020	25	934	48	29,086	43	8
9	Impilahti	7,231	—	768	94	452	72	8,452	66	475	—	—	—	—	—	1,735	—	819	13	691	75	3,720	88	9
10	Salmi	628	75	1,926	77	4,825	60	7,381	12	600	—	—	—	—	—	1,383	25	3,574	—	2,668	30	8,225	55	10
11	Suistamo	18,270	36	—	—	708	—	18,978	36	500	—	8,900	—	—	—	2,072	—	643	—	4,457	—	16,572	—	11
12	Suojärvi	1,196	25	—	—	2,053	—	3,249	25	530	—	—	—	—	—	950	—	2,123	—	—	—	3,603	—	12
13	Korpiselkä	3,526	13	—	—	300	—	3,826	13	260	—	—	—	—	—	300	—	1,579	—	1,487	13	3,626	13	13
14	Koko lääni	445,735	64	39,520	93	187,983	39	673,239	96	35,370	24	89,456	23	4,989	39	112,974	15	109,481	25	238,237	70	590,508	96	14
	Mikkelin lääni.																							
15	Hartola	13,877	13	50	—	1,048	35	14,975	48	210	—	7,200	—	1,188	—	1.770	—	717	—	4,732	48	15,817	48	15
16	Heinola	2,626	46	—	—	245	86	2,872	32	280	95	—	—	—	—	764	43	—	—	1,826	94	2,872	32	16
17	Joutsa	8,000	—	—	—	295	75	8,295	75	525	—	—	—	—	—	750	—	575	—	7,005	—	8,855	—	17
18	Leivonmäki	1,844	33	—	—	26	70	1,871	3	60	—	—	—	—	—	350	—	525	48	1,364	16	2,299	64	18
19	Luhanka	2,401	29	—	—	103	43	2,504	72	132	—	—	—	—	—	—	—	139	82	1,505	13	1,776	95	19
20	Mäntyharju	16,864	72	—	—	1,711	43	18,576	15	460	—	—	—	—	—	600	—	85	—	17,431	15	18,576	15	20
21	Sysmä	6,340	51	12	—	4,159	2	10,511	53	1,000	—	—	—	—	—	1,715	—	1,288	19	5,384	24	9,387	43	21
22	Ristiina	11,445	65	—	—	879	7	12,324	72	1,056	11	3,931	75	—	—	3,140	59	—	—	3,317	20	11,445	65	22
23	Hirvensalmi	5,058	88	—	—	774	65	5,833	53	1,339	18	—	—	—	—	668	60	—	—	3,880	11	5,887	89	23
24	Kangasniemi	8,229	10	147	—	1,242	—	9,618	10	985	10	—	—	—	—	2,450	—	80	—	4,845	10	8,360	20	24
25	Mikkelin maaseurakunta	29,603	—	2,100	—	600	—	32,303	—	1,275	—	2,640	—	—	—	2,745	—	3,250	—	22,093	70	32,003	70	25
26	Anttola	4,097	98	—	—	221	44	4,319	42	380	—	1,983	48	—	—	680	—	526	95	459	18	4,029	61	26
27	Juva	14,513	20	—	—	421	24	14,934	44	1,329	14	1,261	—	382	—	1,420	—	4,081	3	6,259	41	14,732	58	27
28	Joroinen	8,702	—	—	—	343	70	9,045	70	1,340	—	1,378	20	—	—	1,573	—	3,527	89	1,200	—	9,019	9	28
29	Puumala	5,208	—	—	—	—	—	5,208	—	330	—	—	—	—	—	200	—	2,800	—	1,920	—	5,250	—	29
30	Pieksämäki	17,233	72	151	16	1,937	65	19,322	53	2,708	39	—	—	—	—	1,400	—	1,595	49	13,559	84	19,263	72	30
31	Siirto	156,045	97	2,460	16	14,010	29	172,516	42	13,410	87	18,394	43	1,570	—	20,226	62	19,191	85	96,783	64	169,577	41	31

	1	2		3		4		5		6		7		8		9		10		11		12		
		Tuloja. — *Recettes.*										Menoja. — *Dépenses.*												
	Kunnan nimi. *Communes.*	Ulostakseeratuita rahoja. Taxes sur le revenu.		Arentirahoja, korkoja, lahjoituksia ja testamentteja y. m. Produits des biens et des capitaux.		Muita tuloja. Autres revenus.		Summa. Total.		Kunnallishallitus. Administration communale.		Kirkko, papisto ja kirkon palvelijat. Église.		Tuomarit ja lautakunta sekä maapoliisi (siltavonti, jahtivonti j. n. e.) Sûreté publique.		Koulutoimi. Instruction.		Käytäntökseen, kestikartanoihin ja teiden ylläpitämiseksi. Poste.		Muita menoja. Autres dépenses.		Summa. Total.		
		Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	
1	Siirto	156,045	97	2,460	16	14,010	29	172,516	42	13,410	87	18,394	43	1,570	—	20,226	62	19,191	85	96,783	64	169,577	41	1
2	Haukivuori	1,599	20	—	—	632	—	2,231	20	240	—	—	—	1,012	—	460	—	—	—	650	—	2,362	—	2
3	Rantasalmi	16,505	—	—	—	1,000	—	17,505	—	1,000	—	—	—	—	—	300	—	1,380	—	14,825	—	17,505	—	3
4	Kangaslampi	2,000	—	—	—	280	—	2,280	—	100	—	—	—	—	—	—	—	141	—	1,759	—	2,000	—	4
5	Heinävesi	10,645	—	—	—	3,220	10	13,865	10	1,265	92	—	—	—	—	1,790	50	1,305	—	9,566	43	13,927	85	5
6	Kerimäki	11,641	38	—	—	2,650	—	14,291	38	1,085	—	—	—	—	—	3,273	—	1,200	—	6,948	5	12,506	5	6
7	Savonranta	1,600	—	—	—	—	—	1,600	—	190	—	700	—	—	—	—	—	330	—	380	—	1,600	—	7
8	Enonkoski	2,200	—	—	—	360	—	2,560	—	200	—	1,580	—	300	—	—	—	260	—	220	—	2,560	—	8
9	Sääminki	11,000	—	—	—	—	—	11,000	—	1,100	—	—	—	—	—	500	—	500	—	8,900	—	11,000	—	9
10	Sulkava	3,280	11	—	—	242	48	3,522	59	680	64	—	—	—	—	859	50	372	—	1,710	45	3,622	59	10
11	Koko lääni	216,516	66	2,460	16	22,394	87	241,371	69	19,272	43	20,674	43	2,882	—	27,409	62	24,679	85	141,742	57	236,660	90	11
	Kuopion lääni.																							
12	Kuopio	15,000	—	2,257	91	5,300	—	22,557	91	4,250	50	—	—	—	—	3,742	60	—	—	12,500	50	20,493	60	12
13	Karttula	6,260	43	924	32	—	—	7,184	75	675	—	—	—	—	—	1,200	—	2,950	—	2,953	30	7,778	30	13
14	Maaninka	7,591	69	—	—	155	86	7,747	55	800	—	—	—	—	—	600	—	400	—	5,947	55	7,747	55	14
15	Tuusniemi	15,400	50	1,400	—	330	—	17,130	50	1,204	—	—	—	—	—	534	—	1,078	—	13,814	80	16,630	80	15
16	Pielavesi	14,082	50	—	—	—	—	14,082	50	1,220	—	—	—	—	—	62	90	4,919	52	7,785	15	13,987	57	16
17	Keitele	4,967	—	789	—	—	—	5,756	—	560	—	840	—	—	—	1,000	—	856	—	2,500	—	5,756	—	17
18	Rautalampi	15,027	1	—	—	900	—	15,927	1	1,220	—	—	—	—	—	900	—	1,142	94	12,664	7	15,927	1	18
19	Wesanto	4,587	60	212	50	268	48	5,068	58	310	—	—	—	—	—	550	—	—	—	4,208	58	5,068	58	19
20	Hankasalmi	9,799	—	—	—	724	24	10,523	24	450	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3,150	—	3,600	—	20
21	Suonenjoki	15,429	10	—	—	127	40	15,556	50	575	—	—	—	1,840	—	2,000	—	1,205	13	15,118	31	20,738	44	12
22	Leppävirta	7,000	—	—	—	400	—	7,400	—	1,900	—	360	—	—	—	1,100	—	—	—	4,040	—	7,400	—	22
23	Iisalmi	6,861	21	—	—	4,735	79	11,597	—	2,140	—	—	—	—	—	2,500	—	3,067	—	2,890	—	10,597	—	23
24	Rutakko	538	—	108	63	111	35	757	98	149	50	—	—	—	—	—	—	188	46	204	52	542	48	24
25	Lapinlahti	12,456	58	—	—	—	—	12,456	58	950	—	—	—	—	—	952	45	—	—	10,554	13	12,456	58	25
26	Kiuruvesi	8,838	96	40	—	—	—	8,878	96	616	50	—	—	—	—	1,030	—	3,705	—	4,736	19	10,087	69	26
27	Nilsiä	32,916	91	300	—	161	—	33,377	91	2,200	—	—	—	—	—	600	—	4,187	50	28,590	41	35,577	91	27
28	Kaavi	9,319	69	—	—	800	—	10,119	69	1,900	—	849	62	285	—	1,325	—	3,711	39	2,066	—	10,137	1	28
29	Liperi	32,608	82	1,409	29	2,609	57	36,627	68	2,281	77	344	30	—	—	4,666	75	200	—	25,240	15	32,732	97	29
30	Taipale									Tietoja puuttuu.														30
31	Kuusjärvi	7,656	98	—	—	411	47	8,068	45	680	75	—	—	—	—	331	50	1,965	66	3,805	64	6,783	55	31
32	Siirto	226,341	98	7,441	65	17,035	16	250,818	79	24,083	2	2,393	92	2,125	—	23,095	20	29,576	60	162,769	30	244,043	4	32

	1	2		3		4		5		6		7		8		9		10		11		12		
		Tuloja. — *Recettes.*										Menoja. — *Dépenses.*												
	Kunnan nimi. *Communes.*	Ulostakseratuita rahoja. Taxes sur le revenu.		Arentirahoja, korkoja, lahjoituksia ja testamentteja y. m. Produits des biens et des capitaux.		Muita tuloja. Autres revenus.		Summa. Total.		Kunnalishallitus. Administration communale.		Kirkko, papisto ja kirkon palvelijat. Église.		Tuomarit ja lautakunta sekä maapolisi (siltavouti, jahtivouti j. n. e.) Sûreté publique.		Koulutoimi. Instruction.		Kyydityksen, kestitsemisen ja teiltten ylläpitämiseksi. Poste		Muita menoja. Autres dépenses.		Summa. Total.		
		Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	
1	Siirto	226,341	98	7,441	65	17,035	16	250,818	79	24,083	2	2,393	92	2,125	—	23,095	20	29,576	60	162,769	30	244,043	4	1
2	Polvijärvi	8,617	—	—	—	—	—	8,617	—	609	—	—	—	—	—	500	—	3,428	—	2,680	—	7,217	—	2
3	Kontiolahti	7,719	27	—	—	800	—	8,519	27	1,012	46	—	—	—	—	1,770	—	1,898	—	3,838	81	8,519	27	3
4	Kides	10,227	30	—	—	1,404	—	11,631	30	2,607	26	—	—	—	—	850	—	280	—	8,644	92	12,382	18	4
5	Rääkkylä	7,660	47	—	—	5,084	92	12,745	39	800	—	—	—	—	—	330	—	2,724	88	8,890	51	12,745	39	5
6	Kesälahti	2,410	—	—	—	1,150	—	3,560	—	420	—	40	—	100	—	580	—	1,124	41	1,295	59	3,560	—	6
7	Pielisjärvi	18,349	55	4,300	—	6,600	—	29,249	55	1,980	—	—	—	—	—	4,100	—	3,000	—	19,069	55	28,149	55	7
8	Juuka	13,793	84	—	—	312	50	14,106	34	950	—	—	—	—	—	—	—	2,027	72	11,128	62	14,106	34	8
9	Nurmes	21,470	40	—	—	—	—	21,470	40	1,340	—	—	—	—	—	1,700	—	4,496	—	13,934	40	21,470	40	9
10	Rautavaara	1,781	41	—	—	9	50	1,790	91	380	—	—	—	—	—	—	—	291	29	1,119	62	1,790	91	10
11	Ilomantsi	31,896	88	—	—	—	—	31,896	88	1,300	—	—	—	—	—	—	—	3,083	58	28,813	30	33,196	88	11
12	Eno	8,180	46	122	—	10	—	8,312	46	520	—	158	15	—	—	150	—	784	72	6,810	56	8,423	43	12
13	Kiihtelysvaara	15,572	4	884	—	427	47	16,883	51	850	—	919	70	—	—	4,429	80	1,397	30	9,286	71	16,883	51	13
14	Tohmajärvi	20,137	61	508	—	1,000	—	21,645	61	1,400	—	1,750	—	—	—	7,301	—	1,464	—	9,500	—	21,415	—	14
15	Pälkjärvi	2,164	35	—	—	72	86	2,237	21	365	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,872	21	2,237	21	15
16	Koko lääni	396,322	56	13,255	65	33,906	41	443,484	62	38,616	74	5,261	77	2,225	—	44,806	—	55,576	50	289,654	10	436,140	11	16
	Waasan lääni.																							
17	Pietarsaari	2,180	—	—	—	—	—	2,180	—	200	—	—	—	—	—	—	—	886	—	1,293	—	2,379	—	17
18	Purmo	5,148	38	—	—	—	—	5,148	38	75	—	1,643	8	—	—	—	—	270	—	406	—	2,394	8	18
19	Luoto	923	45	227	50	435	40	1,586	35	185	—	—	—	—	—	125	—	126	—	1,884	78	2,320	78	19
20	Ähtävä	785	—	—	—	495	60	1,280	60	—	—	5,000	—	—	—	400	—	600	—	204	—	6,204	—	20
21	Kruunupyy	1,477	—	37	25	1,235	64	2,749	89	366	—	705	7	—	—	878	6	616	85	177	—	2,742	98	21
22	Teerijärvi	1,040	—	1,310	25	1,552	50	3,902	75	245	—	325	—	—	—	1,320	—	762	—	1,182	39	3,834	39	22
23	Kokkola	5,356	25	117	75	998	97	6,472	97	75	—	—	—	—	—	600	—	645	—	5,330	—	6,650	—	23
24	Alaveteli	1,116	—	50	38	316	84	1,483	22	100	—	—	—	645	—	535	—	51	—	415	84	1,746	84	24
25	Kaustisenkylä	536	33	81	10	644	12	1,261	55	110	—	—	—	—	—	200	—	135	—	583	—	1,028	—	25
26	Weteli	3,526	90	—	—	110	50	3,637	40	175	—	—	—	—	—	—	—	139	—	3,262	45	3,576	45	26
27	Perho	379	—	—	—	4	—	383	—	49	25	—	—	—	—	—	—	30	—	349	29	428	54	27
28	Halsova	1,860	—	—	—	190	—	2,050	—	150	—	—	—	—	—	600	—	110	—	1,420	—	2,280	—	28
29	Kälviä ja Ullava	1,157	25	161	80	913	24	2,232	29	250	—	—	—	149	60	—	—	329	—	1,494	69	2,223	29	29
30	Lohtaja	1,568	—	—	—	—	—	1,568	—	370	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,965	—	2,335	—	30
31	Himanka	1,407	—	—	—	150	—	1,557	—	100	—	—	—	—	—	—	—	—	—	632	42	732	42	31
32	Siirto	28,460	56	1,986	3	7,046	81	37,493	40	2,450	25	7,673	15	794	60	4,658	6	4,699	85	20,599	86	40,875	77	32

1	2		3		4		5		6	
	Tuloja. — *Recettes.*									
Kunnan nimi. *Communes.*	Ulostakseeratuita rahoja. Taxes sur le revenu.		Arentirahoja, korkoja, lahjoituksia ja testamentteja y. m. Produits des biens et des capitaux.		Muita tuloja. Autres revenus.		Summa. Total.		Kunnallishallitus. Administration communale.	
	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.
Siirto	28,460	56	1,986	3	7,046	81	37,493	40	2,450	25
Ylikannus	3,344	—	—	—	226	50	3,570	50	176	—
Toholampi	3,852	76	113	59	736	56	4,702	91	325	—
Lestijärvi	234	68	124	—	402	70	761	38	80	—
Wöyri	7,578	40	432	—	2,218	20	10,228	60	342	—
Oravainen	1,536	—	479	—	822	25	2,837	25	—	—
Maksamaa	628	90	160	—	270	12	1,059	2	154	—
Uudenkaarlepyyn maas.	4,496	50	—	—	248	11	4,744	61	635	40
Munsala	2,479	34	—	—	—	—	2,479	34	150	—
Jepua	1,667	10	—	—	3,112	55	4,779	65	200	—
Ylihärmä	3,882	70	—	—	—	—	3,882	70	237	—
Alahärmä	1,250	—	—	—	—	—	1,250	—	225	—
Kauhava	6,050	—	—	—	4,260	—	10,310	—	170	—
Lapua	16,650	—	150	—	500	—	17,300	—	1,200	—
Nurmo	10,900	—	—	—	315	—	11,215	—	200	—
Maalahti	1,557	75	318	63	—	—	1,876	38	519	—
Petolahti	286	95	60	—	269	94	616	89	80	—
Bergöö	83	25	140	38	51	48	275	11	38	—
Sulva	1,852	16	—	—	690	62	2,542	78	150	—
Pirttikylä	609	66	—	—	8	53	618	19	140	—
Mustasaari	8,571	—	440	—	—	—	9,011	—	900	—
Raippaluoto	1,077	62	242	3	359	15	1,678	80	294	68
Koivulahti	182	—	400	—	16	18	598	18	270	—
Laihia	14,000	—	160	—	—	—	14,160	—	500	—
Jurva	784	80	61	65	112	—	958	45	106	—
Wähäkyrö	7,870	40	1,650	—	310	—	9,830	40	600	—
Isokyrö	13,284	15	930	25	2,802	64	17,017	4	600	—
Ylistaro	3,553	48	26	96	3,151	72	6,732	16	342	—
Lapvärtti	1,427	26	—	—	820	56	2,247	82	157	1
Isojoki	528	25	—	—	550	50	1,078	75	93	30
Sidebyy	1,806	55	60	—	258	—	2,124	55	130	—
Karijoki	679	90	—	—	442	20	1,122	10	95	—
Kristiinankaup. maas.	334	23	—	—	219	19	553	42	—	—
Siirto	151,500	35	7,934	52	30,221	51	189,656	38	11,559	64

7	8	9	10	11	12	
Menoja. — *Dépenses.*						
Kirkko, papisto ja kirkon palkeljat. Église.	Säreä publique.	Tuomarit ja luottamuksia sekä maapolitsi (siltavouti, jahtivouti j. n. e.)	Koulutoimi. Instruction.	Kyydityksen, kestikievartialoihin ja teiden ylläpitämiseksi. Poste.	Muita menoja. Autres dépenses.	Summa. Total.	
Smk. pää.	Smk. pää.	Smk. pää.	Smk. pää.	Smk. pää.	Smk. pää.	Smk. pää.	
7,673 15	794 60	4,658 6	4,699 85	20,599 86	40,875 77		1
— —	— —	— —	— —	2,927 47	3,103 47		2
— —	— —	468 51	— —	4,627 53	5,421 4		3
— —	— —	— —	— —	690 4	770 4		4
— —	— —	2,218 20	707 —	6,961 40	10,228 60		5
— —	— —	578 —	— —	2,259 25	2,837 25		6
— —	— —	102 40	— —	700 —	956 40		7
420 —	— —	100 —	64 60	3,524 61	4,744 61		8
1,010 36	— —	— —	166 80	1,152 18	2,479 34		9
3,720 —	— —	600 —	259 65	— —	4,779 65		10
— —	— —	775 15	411 70	1,759 41	3,183 26		11
— —	— —	200 —	1,025 —	— —	1,450 —		12
1,900 —	— —	1,220 —	2,000 —	5,000 —	10,290 —		13
— —	— —	4,200 —	6,200 —	5,700 —	17,300 —		14
— —	— —	850 —	1,185 —	8,980 —	11,215 —		15
474 75	— —	350 —	250 —	226 38	1,820 13		16
— —	— —	284 50	— —	244 40	608 90		17
— —	— —	73 —	— —	196 8	307 8		18
— —	— —	472 19	— —	1,465 68	2,087 87		19
— —	— —	— —	— —	1,341 48	1,481 48		20
— —	— —	— —	210 50	8,800 86	9,911 36		21
— —	106 47	2 40	174 50	1,145 43	1,723 48		22
— —	— —	— —	991 79	1,894 —	3,155 79		23
50 —	240 —	180 —	1,100 —	12,090 —	14,160 —		24
— —	— —	175 —	— —	677 45	958 45		25
700 —	160 —	1,100 —	1,254 —	4,200 50	8,014 50		26
3,360 —	148 —	1,263 40	1,333 30	11,022 6	17,726 76		27
33 —	— —	445 —	2,014 95	5,822 40	8,657 35		28
— —	— —	1,433 66	971 70	— —	2,562 37		29
169 50	108 40	200 —	— —	178 50	749 70		30
— —	— —	408 —	268 67	1,317 88	2,124 55		31
— —	— —	100 —	92 —	679 90	966 90		32
— —	— —	— —	305 23	— —	305 23		33
19,510 76	1,557 47	22,457 47	25,686 24	116,184 75	196,956 33		34

	1	2		3		4		5		6		7		8		9		10		11		12		
	Kunnan nimi. *Communes.*	Tuloja. — *Recettes.*										Menoja. — *Dépenses.*												
		Ulostakseratuita rahoja. Taxes sur le revenu.		Arentirahoja, korkoja, lahjoituksia ja testamentteja y. m. Produits des biens et des capitaux.		Muita tuloja. Autres revenus.		Summa. Total.		Kunnallishallitus. Administration communale.		Kirkko, papisto ja kirkon palvelijat. Église.		Tuomarit ja lautakunta sekä maapolisi (siltavouti, juttivouti y. n. e.) Sûreté publique.		Koulutoimi. Instruction.		Kyydityksseen, kestikievaritalohin ja teitten ylläpitämiseksi. Poste.		Muita menoja. Autres dépenses.		Summa. Total.		
		Smk.	pill.	Smk.	pill.	Smk.	pill.	Smk.	pill.	Smk.	pill.	Smk.	pill.	Smk.	pill.	Smk.	pill.	Smk.	pill.	Smk.	pill.	Smk.	pill.	
1	Siirto	151,500	35	7,934	52	30,221	51	189,656	38	11,559	64	19,510	76	1,557	47	22,457	47	25,686	24	116,184	75	196,956	33	1
2	Närpiö	3,983	—	2,357	50	2,763	90	9,104	40	468	—	21,000	—	5,850	—	5,420	—	28,670	—	—	—	61,408	—	2
3	Korsnääsi	734	40	578	50	723	—	2,035	90	230	—	5,730	—	1,600	—	550	—	12,111	50	—	—	20,221	50	3
4	Teuva	3,370	80	1,142	95	1,339	30	5,853	5	400	—	—	—	—	—	250	—	599	—	3,394	—	4,643	—	4
5	Ilmajoki	4,989	30	407	35	13,668	98	19,065	63	4,365	35	—	—	—	—	—	—	1,786	59	607	53	6,759	47	5
6	Kauhajoki	2,614	—	144	—	170	—	2,928	—	350	—	—	—	—	—	750	—	924	—	904	—	2,928	—	6
7	Kurikka	3,786	96	—	—	1,710	10	5,497	6	350	—	—	—	—	—	616	—	2,575	—	1,956	6	5,497	6	7
8	Jalasjärvi	6,368	38	—	—	642	45	7,010	83	270	—	—	—	—	—	625	—	1,210	—	4,605	72	6,710	72	8
9	Peräseinäjoki	805	70	—	—	160	—	965	70	136	—	—	—	—	—	236	—	237	—	374	5	983	5	9
10	Seinäjoki	5,960	59	33	—	2	84	5,996	43	442	36	3,466	56	—	—	420	—	343	95	1,323	56	5,996	43	10
11	Laukaa	9,500	—	—	—	—	—	9,500	—	800	—	—	—	—	—	1,500	—	1,300	—	5,900	—	9,500	—	11
12	Sumiainen	2,000	—	—	—	—	—	2,000	—	300	—	—	—	—	—	—	—	200	—	1,500	—	2,000	—	12
13	Jyväskylän maaseurak.	15,253	38	—	—	—	—	15,253	38	750	—	6,700	—	—	—	1,284	10	4,365	34	1,382	3	14,481	47	13
14	Petäjävesi	3,403	—	—	—	—	—	3,403	—	286	—	—	—	—	—	280	30	2,124	—	414	93	3,105	23	14
15	Saarijärvi	21,508	10	120	—	—	—	21,628	10	600	—	—	—	—	—	1,908	—	7,210	—	10,220	60	19,938	60	15
16	Karstula	12,446	87	—	—	655	—	13,101	87	250	—	—	—	—	—	1,050	85	4,764	88	2,312	39	8,378	12	16
17	Uurainen	5,969	13	—	—	773	1	6,742	14	190	—	—	—	—	—	350	—	2,142	—	4,060	14	6,742	14	17
18	Wiitasaari	12,216	43	—	—	608	23	12,824	66	488	66	—	—	—	—	1,116	73	5,686	96	5,428	74	12,721	9	18
19	Pihtipudas	9,909	3	—	—	482	73	10,391	76	620	—	—	—	—	—	186	—	2,179	—	8,026	76	11,011	76	19
20	Konginkangas									Tietoja puuttuu.														20
21	Kivijärvi	6,460	27	—	—	319	18	6,779	45	250	—	600	—	—	—	1,200	—	1,495	—	3,058	—	6,603	—	21
22	Lappajärvi	2,676	78	—	—	502	95	3,179	73	413	—	—	—	—	—	260	—	1,671	86	714	—	3,058	86	22
23	Evijärvi	2,975	—	—	—	441	—	3,416	—	400	—	—	—	—	—	220	—	1,260	—	1,075	—	2,955	—	23
24	Wimpeli	3,586	37	—	—	1,277	18	4,863	55	175	—	—	—	—	—	600	—	639	92	3,448	63	4,863	55	24
25	Kortesjärvi	2,409	55	—	—	7,623	33	10,032	88	342	—	4,174	50	650	—	270	—	1,723	55	2,872	83	10,032	88	25
26	Alajärvi	4,335	42	—	—	35	—	4,370	42	225	—	—	—	—	—	475	—	2,875	60	794	82	4,370	42	26
27	Soini	6,971	37	72	82	68	24	7,112	43	467	—	4,277	59	—	—	—	—	1,953	69	414	15	7,112	43	27
28	Lehtimäki	2,634	67	—	—	—	—	2,634	67	—	—	—	—	—	—	—	—	944	75	1,689	92	2,634	67	28
29	Kuortane	5,680	90	400	—	—	—	6,080	90	321	43	1,039	—	—	—	—	—	250	—	2,718	25	4,328	68	29
30	Alavuus	11,256	27	118	—	484	49	11,858	76	785	—	200	—	—	—	500	—	943	66	8,027	21	10,455	87	30
31	Töysä	177	84	260	80	3,322	—	3,760	64	178	—	—	—	—	—	97	—	—	—	3,350	—	3,625	—	31
32	Keuruu	7,335	24	—	—	—	—	7,335	24	734	60	3,000	—	—	—	431	11	1,590	—	1,579	53	7,335	24	32
33	Pihlajavesi	2,555	99	—	—	128	—	2,683	99	306	—	85	33	—	—	206	40	1,411	25	675	1	2,683	99	33
34	Siirto	335,375	9	13,569	44	68,122	42	417,066	95	27,453	4	69,783	74	9,657	47	43,259	96	120,874	74	199,012	61	470,041	56	34

	1	2		3		4		5		6		7		8		9		10		11		12		
		Tuloja. — *Recettes.*										Menoja. — *Dépenses.*												
	Kunnan nimi. *Communes.*	Ulostakseratuita rahoja. Taxes sur le revenu.		Arentirahoja, korkoja, lahjoituksia ja testamentteja y. m. Produits des biens et des capitaux.		Muita tuloja. Autres revenus.		Summa. Total.		Kunnallishallitus. Administration communale.		Kirkko, papisto ja kirkon palvelijat. Église.		Säreté publique.		Koulutoimi. Instruction.		Kyydityksen, kestikievarilaitoihin ja teiden ylläpitämiseksi. Poste.		Muita menoja. Autres dépenses.		Summa. Total.		
		Smk.	pk.	Smk.	pk.	Smk.	pk.	Smk.	pk.	Smk.	pk.	Smk.	pk.	Smk.	pk.	Smk.	pk.	Smk.	pk.	Smk.	pk.	Smk.	pk.	
1	Siirto	335,375	9	13,569	44	68,122	42	417,066	95	27,453	4	69,783	74	9,657	47	43,259	96	120,874	74	199,012	61	470,041	56	1
2	Multia	1,636	99	—	—	2,192	27	6,829	26	260	—	—	—	—	—	1,520	—	2,977	48	2,071	78	6,829	26	2
3	Wirtain pitäjä	12,961	69	—	—	—	—	12,961	69	670	—	706	10	3,180	59	350	—	816	80	7,238	20	12,961	69	3
4	Ätsäri	5,411	30	—	—	345	38	5,756	68	264	—	166	80	—	—	1,153	—	1,856	—	2,316	88	5,756	68	4
5	Koko lääni	358,385	7	13,569	44	70,660	7	442,614	58	28,647	4	70,656	64	12,838	6	46,282	96	126,525	2	210,639	47	495,589	19	5
	Oulun lääni.																							
6	Ii	19,400	—	—	—	450	—	19,850	—	500	—	—	—	—	—	1,250	—	7,500	—	14,500	—	23,750	—	6
7	Kuivaniemi	2,752	79	—	—	353	59	3,106	38	290	—	—	—	—	—	1,177	52	451	65	343	14	2,262	31	7
8	Haukipudas	4,951	45	69	10	1,000	87	6,021	42	600	—	134	20	—	—	320	—	2,267	26	2,570	91	5,892	37	8
9	Kiiminki	1,284	—	—	—	—	—	1,284	—	150	—	—	—	—	—	225	—	473	50	435	50	1,284	—	9
10	Yli-Kiiminki	4,372	82	23	2	126	83	4,522	67	403	25	23	—	—	—	50	—	751	86	3,820	73	5,048	84	10
11	Liminka	2,782	61	122	—	1,209	41	4,114	2	350	—	498	1	—	—	1,768	54	1,227	47	270	—	4,114	2	11
12	Lumijoki	356	44	1,456	68	6,144	49	8,557	61	200	—	—	—	—	—	2,713	94	220	16	5,335	95	8,470	5	12
13	Kempele	1,091	79	180	—	600	—	1,871	79	120	—	—	—	—	—	1,080	—	—	—	671	—	1,871	—	13
14	Temmes	400	—	—	—	700	—	1,100	—	110	—	—	—	—	—	100	—	200	50	689	50	1,100	—	14
15	Tyrnävä	1,423	42	—	—	3,539	82	4,963	24	225	—	120	—	—	—	320	—	600	—	3,698	24	4,963	24	15
16	Muhos	6,482	80	838	—	181	74	7,502	54	530	—	—	—	—	—	1,250	—	799	28	4,923	26	7,502	54	16
17	Utajärvi	2,773	67	—	—	1,146	64	3,920	31	280	17	—	—	—	—	400	—	1,007	75	2,512	56	4,200	48	17
18	Pudasjärvi	8,942	2	—	—	3,886	3	12,828	5	656	—	20	—	—	—	1,519	75	4,764	75	6,194	39	13,154	89	18
19	Jokijärvi	5,484	18	—	—	—	—	5,484	18	480	—	—	—	—	—	—	—	1,610	—	3,394	18	5,484	18	19
20	Oulunpitäjä	8,646	—	150	—	2,300	—	11,096	—	700	—	1,100	—	80	—	1,645	—	2,009	—	5,562	—	11,096	—	20
21	Oulunsalon kappeli	2,400	50	—	—	—	—	2,400	50	—	—	—	—	—	—	700	—	500	—	1,200	50	2,400	50	21
22	Kuusamo	12,182	69	—	—	1,009	6	13,191	75	635	—	—	—	—	—	876	45	1,332	—	10,348	30	13,191	75	22
23	Kalajoki	6,462	46	1,164	72	3,636	92	11,264	10	919	83	4,015	95	—	—	8,478	32	2,253	79	344	56	16,012	45	23
24	Alavieska	2,176	86	191	12	1,229	65	3,597	63	177	—	—	—	—	—	400	—	250	—	2,770	63	3,597	63	24
25	Rautio	3,800	—	196	—	—	—	3,996	—	280	—	1,600	—	—	—	340	—	315	—	1,461	—	3,996	—	25
26	Sievi	4,600	—	—	—	500	—	5,100	—	350	—	—	—	—	—	150	—	1,600	—	2,700	—	4,800	—	26
27	Ylivieska	7,000	—	400	—	650	—	8,050	—	94	—	—	—	—	—	800	—	700	—	6,456	—	8,050	—	27
28	Pyhäjoki	2,390	—	—	—	402	10	2,792	10	350	—	—	—	—	—	814	10	789	5	261	37	2,214	52	28
29	Merijärvi	2,306	40	2	89	137	58	2,446	87	205	—	127	10	5	—	233	—	1,533	73	847	32	2,951	15	29
30	Oulainen	6,480	20	985	80	202	25	7,668	25	540	—	—	—	—	—	2,995	17	998	95	1,002	20	5,536	32	30
31	Saloisten emäseurakunta	5,104	41	—	—	517	6	5,621	47	496	—	—	—	—	—	750	—	2,544	—	1,831	47	5,621	47	31
32	Siirto	126,647	51	5,779	33	29,924	4	162,350	88	9,641	25	7,638	26	85	—	30,356	79	36,699	70	84,144	71	168,565	71	32

	1	2		3		4		5		6		7		8		9		10		11		12		
		Tuloja. — *Recettes.*										Menoja. — *Dépenses.*												
	Kunnan nimi. *Communes.*	Ulostakseerattuja rahoja. Taxes sur le revenu.		Arvoinhoja korkoja, lahjoituksia ja testamentteja y. m. Produits des biens et des capitaux.		Muita tuloja. Autres revenus.		Summa. Total.		Kunnalishallitus. Administration communale.		Kirkko, papisto ja kirkon palveljat. Église.		Tuomarit ja lautakunta sekä maapolitsi (sitavoudi, jahtivouti j. n. e.) Sûreté publique.		Koulutoimi. Instruction.		Kyydityksen, kestikievariläoihin ja teittien ylläpitämiseksi. Poste.		Muita menoja. Autres dépenses.		Summa. Total.		
		Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	
1	Siirto	126,647	51	5,779	33	29,924	4	162,350	88	9,641	25	7,638	26	85	—	30,356	79	36,699	70	84,144	71	168,565	71	1
2	Saloisten kappeli . . .	2,735	88	—	—	277	—	3,012	88	430	—	—	—	—	—	50	—	333	91	2,180	13	2,994	4	2
3	Wihanti	6,228	98	24	40	1,577	90	7,831	28	240	—	862	20	—	—	1,270	50	2,109	60	3,348	98	7,831	28	3
4	Siikajoki	3,020	—	451	10	138	82	3,609	92	275	—	—	—	—	—	428	—	785	20	2,435	—	3,923	20	4
5	Revonlahti	1,215	25	328	41	84	58	1,628	24	298	15	219	84	—	—	296	—	506	37	510	5	1,830	41	5
6	Paavola	4,667	15	—	—	320	—	4,987	15	355	—	—	—	—	—	350	—	1,981	51	2,300	64	4,987	15	6
7	Ranttila	2,532	52	—	—	43	11	2,575	63	354	—	94	90	—	—	202	25	1,631	7	329	71	2,611	93	7
8	Hailuoto	4,110	27	98	50	872	46	5,081	23	290	—	123	40	—	—	1,532	—	431	96	2,052	23	4,429	59	8
9	Haapavesi	6,210	15	—	—	—	—	6,210	15	390	—	—	—	—	—	280	—	2,715	—	2,825	15	6,210	15	9
10	Pidisjärvi	8,582	88	1,075	—	246	—	9,903	88	500	—	300	—	360	—	2,200	—	1,945	—	2,990	—	8,295	—	10
11	Haapajärvi	7,687	55	—	—	1,642	96	9,330	51	330	—	3,697	40	—	—	1,060	—	1,695	13	2,083	4	8,865	57	11
12	Reisjärvi	1,512	—	—	—	428	—	1,940	—	200	—	—	—	—	—	170	—	1,373	—	144	—	1,887	—	12
13	Pyhäjärvi	8,500	53	55	47	—	—	8,556	—	760	—	—	—	—	—	1,450	—	1,206	60	5,145	40	8,562	—	13
14	Kärsämäki	2,088	83	—	—	518	24	2,607	7	300	—	7	15	—	—	510	55	356	39	730	93	1,905	2	14
15	Pulkkila	2,641	95	5	15	120	33	2,767	43	270	—	286	97	—	—	—	—	1,603	31	607	15	2,767	43	15
16	Piippola	2,707	9	871	89	74	40	3,653	38	317	—	199	71	—	—	—	—	1,228	51	1,134	25	2,879	47	16
17	Kestilä	1,797	93	—	—	405	94	2,203	87	319	—	75	—	—	—	350	1	596	43	863	43	2,203	87	17
18	Paltamo	5,040	31	—	—	—	—	5,040	31	626	36	—	—	—	—	—	—	2,373	4	2,040	91	5,040	31	18
19	Kajaanin maaseurak. .	8,287	2	—	—	—	—	8,287	2	595	—	200	—	—	—	325	—	2,763	19	4,403	83	8,287	2	19
20	Sotkamo	11,870	96	—	—	134	61	12,005	57	1,465	—	—	—	—	—	1,291	71	1,399	—	7,849	86	12,005	57	20
21	Kuhmoniemi	11,903	7	—	—	1,077	21	12,980	28	860	—	—	—	—	—	1,275	—	100	—	10,745	28	12,980	28	21
22	Suomussalmi	12,250	68	32	31	112	—	12,394	99	634	50	1,609	12	—	—	450	—	1,468	20	7,911	24	12,073	6	22
23	Hyrynsalmi	4,290	49	50	—	40	—	4,380	49	280	—	—	—	—	—	—	—	1,257	12	2,500	—	4,037	12	23
24	Ristijärvi	4,447	84	60	45	—	—	4,508	29	331	—	—	—	—	—	100	—	1,581	14	1,303	37	3,315	51	24
25	Puolanka	4,514	62	276	9	878	31	5,669	2	765	18	—	—	—	—	125	—	3,212	52	1,270	93	5,373	63	25
26	Säresniemi	6,237	10	—	—	990	87	7,227	97	395	—	—	—	—	—	550	55	2,542	90	3,739	52	7,227	97	26
27	Kemi	17,829	86	—	—	1,121	23	18,951	9	700	—	1,143	20	—	—	1,066	30	3,231	93	12,809	66	18,951	9	27
28	Simo	3,287	—	—	—	1,214	—	4,501	—	350	—	—	—	100	—	655	—	537	—	3,209	—	4,851	—	28
29	Tervola	11,260	—	200	—	—	—	11,460	—	360	—	—	—	—	—	400	—	740	—	9,960	—	11,460	—	29
30	Rovaniemi	15,682	97	—	—	—	—	15,682	97	650	—	—	—	—	—	900	—	2,700	—	11,432	97	15,682	97	30
31	Kemijärvi	4,801	76	—	—	250	—	5,051	76	445	—	169	98	—	—	400	—	—	—	4,036	78	5,051	76	31
32	Ala-Tornio	8,810	59	—	—	—	—	8,810	59	980	—	—	—	—	—	1,260	—	1,457	—	4,426	59	8,123	59	32
33	Karunki	1,841	65	—	—	196	50	2,038	15	300	—	576	50	—	—	70	65	390	82	654	76	1,992	73	33
34	Siirto	325,242	39	9,308	10	42,688	51	377,239	—	25,006	44	17,203	63	545	—	49,375	31	82,952	55	202,119	50	377,202	43	34

	1	2		3		4		5		6		7		8		9		10		11		12		
	Kunnan nimi. *Communes.*	Tuloja. — *Recettes.*										Menoja. — *Dépenses.*												
		Ulostakeeratuita rahoja. Taxes sur le revenu.		Arentirahoja, korkoja, lahjotuksia ja testamentteja y. m. Produits des biens et des capitaux.		Muita tuloja. Autres revenus.		Summa. Total.		Kunnallishallinto. Administration communale.		Kirkko, papisto ja kirkon palvelijat. Église.		Turvallisuus ja lautakunta sekä maapoliisi (siltavouti, jahtivouti j. n. e.) Sûreté publique.		Kouluoimi. Instruction.		Kyydityksen, kestikievarilaitoihin ja teiden ylläpitämiseksi. Poste		Muita menoja. Autres dépenses.		Summa. Total.		
		Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	
1	Siirto	325,242	39	9,308	10	42,688	51	377,239	—	25,006	44	17,203	63	545	—	49,375	31	82,952	55	202,119	50	377,202	43	1
2	Yli-Tornio	6,510	93	—	—	614	3	7,124	96	600	—	1,750	—	—	—	600	—	3,211	55	963	41	7,124	96	2
3	Turtola	2,878	35	—	—	85	—	2,963	35	340	—	120	—	—	—	300	—	362	—	1,841	35	2,963	35	3
4	Kolari	3,466	80	—	—	—	—	3,466	80	300	—	—	—	—	—	200	—	750	—	2,216	80	3,466	80	4
5	Kuolajärvi	3,977	75	—	—	—	—	3,977	75	50	—	—	—	—	—	—	—	1,475	—	2,452	75	3,977	75	5
6	Muonionniska	1,490	3	—	—	628	58	2,118	61	200	—	240	45	285	55	356	82	359	7	606	51	2,048	40	6
7	Enontekiäinen	1,004	39	—	—	485	49	1,489	88	100	—	158	39	196	97	4	16	186	35	601	90	1,247	77	7
8	Kittilä	2,815	79	—	—	—	—	2,815	79	386	40	442	12	612	—	340	—	912	9	123	18	2,815	79	8
9	Sodankylä	3,476	65	—	—	200	—	3,676	65	200	—	—	—	123	—	—	—	451	65	2,882	—	3,656	65	9
10	Inari	3,175	53	—	—	—	—	3,175	53	354	25	314	—	372	50	—	—	413	24	1,721	54	3,175	53	10
11	Utsjoki	1,096	86	—	—	—	—	1,096	86	112	18	155	—	99	—	—	—	76	20	654	48	1,096	86	11
12	Koko lääni	355,135	47	9,308	10	44,701	61	409,145	18	27,649	27	20,383	59	2,234	2	51,176	29	91,149	70	216,183	42	408,776	29	12

27. Ilmoitus Suomen kaupunkien tuloista vuonna 1885.

Aperçu des revenus des villes de la Finlande en 1885.

	1	2	3	4	5	6			7		8		9		10		11		12		13		
	Kaupungin nimi. *Villes.*	Veroäyrien lukumäärä. *Nombre des „skattöre" (minimum d'un revenu contribuable).* Erioikeudetomia. (Tavallisia). Unprivilégiés.	Erioikeudellisia. Privilégiés.	Summa. Total.	Yksi veroäyri vastaa tuloa, joka tekee Montant d'un „skattöre".	Takseerattu veroäyrilta. Impôt sur chaque „skattöre".			Summa ulotakseerattuja varoja. Total des taxes sur le revenu et sur les maisons.		Arentirahoja tontteista ja tuloja kaupungin alaisesta maasta ja vedestä (arentirahoja, peltoveroja, karjanlaidunrahoja, kalastusmaksoja). Produits des propriétés immobilières.		Maksoja liikenteestä (tuulagi-, satama- ja puriehdusmaksoa, tori-, vaaka-, kauppakoju-, silta-, ylös- ja sisänlastaus-, mitari- ja pakkarirahoja y. m.) Octroi et taxe sur le trafic.		Elinkeinomaksoja (kauppa-, portari-, ammatti- ja kiskaksuja-, ajoja- ja kaupunginmaksoa y. m.) Taxe sur des professions.		Sakkorahoja. Amendes pécuniaires.		Muita tuloja. Autres recettes.		Summa. Total.		
					Smk.	Smk.		pill.	Smk.	pill.	Smk.	pill.	Smk.	pill.	Smk.	pill.	Smk.	pill.	Smk.	pill.	Smk.	pill.	
1	Helsinki	62,747	866	63,613	400	Tavalliset Erioikeud.	10 9	26 90	652,357	62	140,445	40	367,332	8	—	—	4,676	72	488,827	91	1,653,639	73	1
2	Turku	23,501	—	23,501	400		12	—	282,012	—	65,543	13	224,746	5	—	—	202	50	71,707	95	644,211	63	2
3	Wiipuri	—	17,896	17,896	400		11	—	195,913	—	56,807	31	187,908	31	1,342	—	1,201	54	63,145	22	506,317	38	3
4	Tampere	28,530	—	28,530	200		4	50	128,385	—	59,913	95	7,679	96	—	—	69	—	211,076	73	407,124	64	4
5	Oulu	12,039	—	12,039	300		10	—	120,390	—	32,362	18	80,753	21	9,829	95	1,493	20	55,095	97	299,924	51	5
6	Pori	10,405	—	10,405	300		8	—	83,240	—	61,365	54	93,838	76	7,599	53	411	67	42,501	66	288,957	16	6
7	Kuopio	12,017	216	12,233	200		4	88	58,716	40	8,965	95	27,473	63	—	—	577	22	86,978	32	182,711	52	7
8	Nikolainkaupunki	8,743	250	8,993	400		9	70	85,324	10	40,971	27	64,259	16	—	—	2,236	67	34,923	9	227,714	29	8
9	Hämeenlinna	7,068	478	7,546	300		5	80	45,184	47	14,871	94	5,239	2	—	—	607	29	6,980	72	72,883	44	9
10	Porvoo	6,429	53	6,482	300	Tavalliset Erioikeud.	7 7	55 10	48,915	25	14,430	79	21,228	43	—	—	108	66	63,748	74	148,431	87	10
11	Uusikaupunki	6,405	—	6,405	200		5	4	30,023	28	14,878	6	10,702	30	20	—	5	79	14,707	60	70,337	3	11
12	Rauma	4,407	—	4,407	200		3	75	16,526	25	23,940	30	8,930	—	80	—	37	—	4,974	—	54,487	55	12
13	Braahenkaupunki	3,574	—	3,574	300		7	70	22,304	60	4,367	92	14,637	62	—	—	351	80	23,889	5	65,550	99	13
14	Kristiinankaupunki	3,301	—	3,301	200		6	—	19,806	—	10,845	67	14,232	44	—	—	473	90	9,733	76	55,091	77	14
15	Hamina	229	3,426	3,655	300		7	10	25,652	80	7,121	60	23,925	48	171	—	292	7	7,553	97	64,716	92	15
16	Kokkola	2,973	—	2,973	200		5	8	15,102	84	33,559	23	26,660	5	120	—	56	13	13,396	53	88,894	78	16
17	Pietarsaari	3,856	312	4,168	200		4	20	16,195	20	6,015	65	7,421	38	—	—	107	22	14,194	2	43,933	47	17
18	Jyväskylä	6,201	57	6,258	200		2	90	17,982	90	7,657	88	4,276	69	1,400	—	68	82	3,085	—	34,471	29	18
19	Loviisa	1,757	3	1,760	300	Tavalliset Erioikeud.	9 8	72 12	17,102	40	12,292	82	13,348	86	—	—	2	78	9,764	20	52,511	6	19
20	Tammisaari	2,760	77	2,837	250		5	50	15,180	—	10,545	84	1,277	48	20	—	166	38	17,233	46	44,423	16	20
21	Joensuu	1,200	2,730	3,930	200		2	50	9,825	—	6,727	55	28,324	36	—	—	105	85	10,538	53	55,521	29	21
22	Mikkeli	3,929	—	3,929	200		5	4	19,802	—	5,525	—	3,200	—	—	—	116	—	8,663	—	37,306	—	22
23	Savonlinna	2,566	—	2,566	200		7	60	19,501	60	2,119	70	3,789	60	—	—	233	31	4,510	—	30,154	21	23
24	Lappeenranta	300	3,973	4,273	100 200		3 6	50 —	21,528	—	7,873	65	8,875	62	150	—	50	—	20,761	49	59,238	76	24
25	Uusikaarlebyy	1,783 1,541	127	3,451	200		3 —	37 91	7,411	2	9,840	70	6,399	93	—	—	173	28	9,492	26	33,317	19	25
26	Käkisalmi	195	2,119	2,314	200		6	52	14,239	68	5,339	70	119	—	—	—	136	27	17,495	79	37,330	44	26
27	Heinola	1,823	—	1,823	200		1	60	2,747	20	6,725	75	2,023	—	—	—	76	67	9,813	98	21,386	60	27
28	Siirto	—	—	—	—		—	—	1,991,368	61	671,054	48	1,258,602	42	20,732	48	14,037	74	1,324,792	95	5,280,588	68	28

	1	2	3	4	5	6		7		8		9		10		11		12		13		
	Kaupungin nimi. *Villes.*	Veroäyrien lukumäärä. *Nombre des „skattöre" (minimum d'un revenu contribuable).*			Yksi veroäyri vastaa tuloa, joka tekee Montant d'un „skattöre".	Takseerattu veroäyrilta. Impôt sur chaque „skattöre".		Summa ulotakseerattuja varoja. Total des taxes sur le revenu et sur les maisons.		Arentirahoja tonteista ja tuloja kaupungin alaisesta maasta ja vedestä (arentirahoja, peltoveroja, karjanlaidunrahoja, kalastusmaksoja). Produits des propriétés immobilières.		Maksoja liikenteestä (tuulagi-, satama- ja purjehdusmaksoa, tori-, vraka-, kauppakojn-, silta-, yläs- ja sisäänlastaus-, mitari- ja pakkarirahoja y. m.) Octroi et taxe sur le trafic.		Elinkeinomaksoja (kauppa-, porvari-, ammatti- ja pakkausherajaja- ja kaupustelumaksoa y. m.) Taxe sur des professions.		Sakkorahoja. Amendes pécuniaires.		Muita tuloja. Autres recettes.		Summa. Total.		
		Erioikeudettomia. (Tavallisia). Unprivilégiés.	Erioikeudellisia. Privilégiés.	Summa. Total.	Mk.	Mk.	pää	Mk.	pää	Mk.	pää	Mk.	pää	Mk.	pää	Mk.	pää	Mk.	pää	Mk.	pää	
1	Siirto	—	—	—	—	—	—	1,991,368	61	671,054	48	1,258,602	42	20,732	48	14,037	74	1,324,792	95	5,280,588	68	1
2	Tornio	1,741	—	1,741	200	3	33	5,805	68	15,026	32	4,549	19	—	—	308	23	9,230	60	34,920	2	2
3	Kajaani	1,353	—	1,353	200	4	20	5,680	52	3,669	64	1,956	—	—	—	90	90	11,816	6	23,213	12	3
4	Sortavala	107	2,017	2,124	300	8	—	16,992	—	5,970	—	1,750	—	—	—	120	—	6,002	—	30,834	—	4
5	Kaskinen	495	—	495	200	5	40	2,673	—	1,995	51	3,173	34	—	—	93	33	4,886	54	12,821	72	5
6	Hankoniemi	1,223	112	1,335	400	4	—	4,372	—	3,044	56	19,894	51	—	—	42	85	14,991	74	42,345	66	6
7	Naantali	1,276	—	1,276	200	3	—	3,728	—	2,070	30	200	—	—	—	12	—	4,100	—	10,110	30	7
8	Maarianhamina	1,268	—	1,268	200	1	20	1,521	60	4,207	—	4,470	—	15	—	6	—	1,500	—	11,719	60	8
9	Kemi	126	456	582	250	—	50	291	—	4,585	29	5,966	—	—	—	50	—	1,750	35	12,642	64	9
10	Ikaalinen	—	—	—	—	—	—	—	—	2,135	30	—	—	545	—	—	—	938	28	3,618	58	10
11	Kotka	—	4,124	4,124	300	3	70	15,258	80	13,981	73	87,038	38	—	—	103	73	17,902	84	134,285	48	11
12	Iisalmi	1,273	—	1,273	200	1	19	1,514	87	7,690	87	2,836	51	—	—	—	—	5,826	91	17,869	16	12
13	Nurmes	—	—	—	—	—	—	—	—	1,098	75	—	—	—	—	—	—	154	67	1,253	42	13
14	Summa	—	—	—	—	—	—	2,049,206	8	736,529	75	1,390,436	35	21,292	48	14,864	78	1,403,892	94	5,616,222	38	14

28. Ilmoitus Suomen kaupunkien menoista vuonna 1885.

Les dépenses des villes de la Finlande en 1885.

	1 Kaupungin nimi. *Villes.*	2 Hallinnosta, lainkäytännöstä, poliisista ja yläkanmosta. Administration et sûreté publique.		3 Kirkolle, papistolle ja kirkonpalvelijoille. Les affaires ecclésiastiques.		4 Koulutoimeen. Instruction publique.		5 Terveyshoitoon (lääkärin- ja kätilön-palkkoja, sairashuoneita y. m.) Soins hygiéniques.		6 Palonsammutusalaitokseen. Corps des pompiers.	
		Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.
1	Helsinki	470,422	97	106,290	83	205,834	43	39,559	93	54,522	98
2	Turku	153,194	38	1,004	—	92,331	81	7,100	—	39,979	33
3	Wiipuri	159,862	58	—	—	86,965	83	7,746	8	32,668	80
4	Tampere	48,045	43	45,678	—	44,634	17	5,922	71	9,419	67
5	Oulu	65,813	40	11,480	—	26,565	25	7,607	89	10,384	58
6	Pori	74,793	65	540	96	53,884	22	12,868	40	9,980	95
7	Kuopio	32,869	16	—	—	31,524	90	4,290	2	4,094	41
8	Nikolainkaupunki	46,021	17	33,922	57	41,032	91	4,810	56	12,368	12
9	Hämeenlinna	29,225	1	9,813	9	18,073	13	1,800	—	4,057	63
10	Porvoo	21,767	37	289	20	14,817	53	3,490	—	6,977	65
11	Uusikaupunki	18,559	17	—	—	18,745	8	4,180	—	2,692	48
12	Rauma	15,596	4	—	—	7,731	—	3,281	—	1,363	—
13	Praahe	16,384	56	4,763	72	12,582	34	4,656	67	4,617	75
14	Kristiinankaupunki	14,101	65	4,617	—	7,558	95	3,100	—	2,180	28
15	Hamina	24,407	76	4,916	24	6,991	18	3,895	51	7,781	—
16	Kokkola	12,110	—	8,581	87	4,360	18	3,009	—	3,283	55
17	Pietarsaari	9,834	93	5,986	67	4,839	28	8,774	—	1,587	87
18	Jyväskylä	15,059	5	10,000	—	1,025	37	2,500	—	2,023	90
19	Loviisa	18,543	57	1,000	—	4,542	33	3,200	—	4,440	—
20	Tammisaari	13,180	36	—	—	11,057	76	1,956	31	3,315	65
21	Joensuu	13,611	25	3,250	—	5,844	52	2,240	—	1,300	—
22	Mikkeli	15,510	—	2,430	—	4,750	—	1,540	—	3,930	—
23	Savonlinna	18,500	—	302	—	2,127	85	1,800	—	866	70
24	Lappeenranta	17,400	—	1,300	—	2,200	—	3,400	—	1,445	20
25	Uusikaarlepyy	7,107	74	2,468	—	1,525	25	1,746	95	1,218	98
26	Käkisalmi	10,857	81	—	—	9,240	44	2,300	—	2,787	5
27	Heinola	11,290	50	54	67	157	50	640	—	67	—
28	Tornio	10,537	10	1,729	64	2,864	13	1,399	92	2,229	99
29	Siirto	1,364,606	61	260,418	46	723,807	34	148,814	95	231,584	52

	7 Vankeinhoitoon. Prisons.		8 Majoitusmakoa. Dépenses pour le logement des troupes.		9 Torien, katujen, maanteiden, siltain ja lauttain ylläpitoon sekä kyydityksen ja kestikievariaitoihin. L'entretien des places publiques, des routes etc.		10 Katuvalaistukseen. Éclairage des rues.		11 Muita menoja. Autres dépenses.		12 Summa menoja. Total.		
	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	
1	7,182	9	—	—	98,004	66	72,639	89	803,678	28	1,858,136	6	1
2	5,000	—	3,000	—	43,569	71	38,601	—	266,449	30	650,229	53	2
3	553	78	892	—	15,732	95	28,180	62	173,714	74	506,317	38	3
4	2,369	48	—	—	18,535	19	6,721	27	245,932	36	427,258	28	4
5	2,427	21	—	—	63,309	81	7,275	65	119,293	52	314,157	31	5
6	1,814	3	111	50	35,576	58	6,538	27	111,239	34	307,347	90	6
7	1,129	84	—	—	6,671	2	4,994	45	86,135	37	171,709	17	7
8	1,419	32	320	—	34,436	25	5,627	53	48,383	61	228,342	4	8
9	131	32	—	—	5,153	86	1,509	83	14,761	30	84,525	17	9
10	742	47	—	—	8,641	15	3,090	30	88,416	78	148,232	45	10
11	291	68	611	—	3,275	9	1,972	7	13,615	22	63,941	79	11
12	258	—	—	—	2,422	—	1,409	71	24,962	—	57,022	75	12
13	44	50	—	—	3,812	65	690	25	23,436	76	70,989	20	13
14	175	92	—	—	1,274	97	1,037	—	21,435	65	55,481	42	14
15	622	8	480	—	5,129	81	1,697	—	2,131	2	58,051	60	15
16	276	18	—	—	4,220	—	1,658	57	31,184	98	68,684	33	16
17	—	—	—	—	3,311	36	—	—	12,684	44	47,018	55	17
18	1,467	87	—	—	3,052	76	1,602	39	3,310	66	40,042	—	18
19	165	40	58	30	3,542	90	—	—	11,175	59	46,668	9	19
20	155	88	—	—	2,060	70	1,202	5	11,030	77	43,959	48	20
21	400	—	—	—	21,854	19	500	—	4,722	94	53,722	90	21
22	300	—	—	—	3,636	—	840	—	4,370	—	37,306	—	22
23	349	78	—	—	1,870	80	168	—	6,646	94	32,632	7	23
24	250	—	—	—	3,744	12	1,437	27	22,685	42	53,862	1	24
25	71	10	—	—	3,653	62	271	42	8,858	87	26,921	93	25
26	110	78	—	—	2,779	70	979	67	6,667	10	35,722	55	26
27	84	77	—	—	250	95	—	—	7,610	85	20,156	24	27
28	5,173	11	—	—	1,877	13	824	16	10,189	73	36,824	91	28
29	32,966	59	5,472	80	401,399	93	191,468	37	2,184,723	54	5,545,263	11	29

	1	2		3		4		5		6		7		8		9		10		11		12		
	Kaupungin nimi. *Villes.*	Hallinnosta, lainkäytännöstä, poliisista ja yöskannosta. Administration et sûreté publique.		Kirkolle, papistolle ja kirkonpalvelijoille. Les affaires ecclésiastiques.		Koulutoimeen. Instruction publique.		Terveyshoitoon (lääkärin- ja käsilön-palkkoja, sairashuoneita y. m.) Soins hygiéniques.		Palosammutusalitokseen. Corps des pompiers.		Vankeinhoitoon. Prisons.		Majoitusmaksoa. Dépenses pour le logement des troupes.		Torien, katujen, maanteiden, siltain ja lauttain ylläpitoon sekä kyydityksen ja kestikievariaitoihin. L'entretien des places publiques, des routes etc.		Katuvalaistukseen. Éclairage des rues.		Muita menoja. Autres dépenses.		Summa menoja. Total.		
		Smk.	pill.	Smk.	pill.	Smk.	pill.	Smk.	pill.	Smk.	pill.	Smk.	pill.	Smk.	pill.	Smk.	pill.	Smk.	pill.	Smk.	pill.	Smk.	pill.	
1	Siirto	1,364,606	61	260,418	46	723,807	34	148,814	95	231,584	52	32,966	59	5,472	80	401,399	93	191,468	37	2.184,723	54	5,545,263	11	1
2	Kajaani	4,571	37	627	15	3,947	41	700	—	200	—	10	—	—	—	2,903	95	350	—	9,728	51	23,038	39	2
3	Sortavala	7,000	—	1,000	—	900	—	2,100	—	4,000	—	900	—	—	—	8,100	—	1,200	—	5,634	—	30,834	—	3
4	Kaskinen	3,071	—	1,385	—	2,013	30	342	85	734	—	20	—	—	—	394	90	—	—	1,901	89	9,862	94	4
5	Hankoniemi	9,882	99	2,523	50	9,427	9	1,600	—	1,085	26	235	80	—	—	3,620	75	845	—	8,059	—	37,279	39	5
6	Naantali.	4,375	—	—	—	400	—	1,000	—	400	—	30	—	100	—	1,315	—	60	—	3,000	—	10,680	—	6
7	Maarianhamina . . .	3,500	—	475	—	1,280	—	1,050	—	500	—	150	—	—	—	1,000	—	300	—	3,494	60	11,749	60	7
8	Kemi	2,826	64	8	30	1,823	70	350	—	711	49	100	—	—	—	604	50	—	—	3,226	53	9,651	16	8
9	Ikaalinen	1,240	—	—	—	—	—	—	—	348	—	—	—	—	—	73	48	—	—	150	54	1,812	2	9
10	Kotka	51,808	36	1,030	—	14,416	9	1,000	—	6,044	63	196	68	—	—	11,876	59	871	23	8,805	55	96,049	13	10
11	Iisalmi	3,260	—	—	—	1,343	48	—	—	591	90	189	—	—	—	5,788	9	—	—	15,466	28	26,638	75	11
12	Nurmes	800	—	155	—	—	—	—	—	122	40	—	—	—	—	110	—	—	—	71	2	1,258	42	12
13	Summa	1,456,941	97	267,622	41	759,358	41	156,957	80	246,322	20	34,798	7	5,572	80	437,187	19	195,094	60	2,244,261	46	5,804,116	91	13

30. Tietoja säästöpankeista Suomessa vuonna 1885.

Les caisses d'épargne en Finlande en 1885.

1	2	3		4	5		6	7		8	9		10	
Säästöpankkeja. *Caisses d'épargne.*	Sisällä olevain säästökirjain lukumäärä vuoden alussa. Nombre des livrets nominatifs au commencement de l'année.	Edesvastaussumma vuoden alussa. Crédit des déposants au commencement de l'année.		Vuoden kuluessa tehtyjen säästökirjain lukumäärä. Nombre des livrets ouverts pendant l'année.	Vuoden kuluessa sisään pantujen rahain summa. Total des versements.		Vuoden kuluessa kuoletettujen säästökirjain lukumäärä. Nombre des livrets soldés.	Vuoden kuluessa ulosotettujen rahojen summa. Total des remboursements.		Jäljellä olevain säästökirjain lukumäärä vuoden lopussa. Livrets existants à la fin de l'année.	Edesvastaussumma vuoden lopussa. Crédit des déposants à la fin de l'année.		Summa varoja vuoden lopussa. Capital total des caisses.	
		Smk.	pää.		Smk.	pää.		Smk.	pää.		Smk.	pää.	Smk.	pää.
Uudenmaan lääni.														
Inko	91	7,476	1	18	1,243	47	5	421	78	104	8,273	37	9,242	40
Pohja	158	20,437	4	10	1,664	21	13	2,863	23	155	20,093	93	22,648	94
Tenhola	121	11,939	18	9	1,225	20	11	1,599	35	119	12,089	56	15,230	87
Bromarvi	199	30,861	21	13	4,009	89	19	4,358	49	193	31,750	19	33,610	68
Karjalohja	48	9,606	58	7	747	93	10	2,414	27	45	8,076	26	8,665	8
Espoo	92	25,510	29	3	1,001	—	8	1,994	89	87	25,948	55	25,948	55
Kirkkonummi . . .	320	124,513	62	31	23,457	91	24	21,534	40	327	132,052	75	135,867	46
Siuntio	81	8,763	48	10	2,944	81	13	966	73	78	10,674	19	11,969	42
Lohja	142	14,168	5	11	1,261	—	17	2,787	25	136	11,500	42	13,173	69
Nummi	60	11,455	60	4	13,168	1	3	142	97	61	13,565	66	16,987	6
Pusula	25	3,079	69	10	1,261	31	6	508	44	29	4,614	63	5,932	64
Wihti	141	25,271	52	18	8,803	53	10	6,593	1	149	28,172	63	32,414	58
Helsingin pit. . . .	84	14,035	57	7	784	—	16	2,498	59	75	13,512	96	15,766	82
Nurmijärvi	84	19,846	16	14	1,324	75	2	1,780	89	96	20,319	90	26,478	46
Mäntsälä	164	44,580	99	20	5,898	—	14	7,438	89	170	45,152	92	47,350	25
Tuusula	358	24,528	31	12	2,825	50	16	4,858	61	354	23,474	77	25,713	93
Iitti	236	33,543	43	12	2,122	46	16	2,825	47	232	34,199	86	37,863	89
Orimattila	136	112,410	82	11	11,986	14	9	7,076	1	138	121,795	54	136,115	88
Helsinki	6,470	2,947,759	40	1,800	947,610	—	1,184	747,108	96	7,086	3,266,696	28	3,876,537	19
Porvoo	3,044	1,684,461	56	203	176,302	97	280	202,688	15	2,967	1,726,104	51	1,966,828	75
Loviisa	2,190	961,262	49	231	114,777	95	244	128,834	29	2,177	984,502	98	1,141,437	40
Tammisaari	279	78,130	35	37	14,733	64	28	10,665	88	288	85,383	99	97,981	12
Hankoniemi	88	24,194	3	18	6,726	11	11	4,114	66	95	27,812	2	32,276	71
Summa Uudenmaan läänissä	14,611	6,237,835	38	2,509	1,345,879	99	1,959	1,166,075	21	15,161	6,655,767	87	7,736,042	77
Siitä kaupungeissa .	12,071	5,695,807	83	2,289	1,260,150	67	1,747	1,093,411	94	12,613	6,090,499	78	7,115,061	17
„ maaseuduilla .	2,540	542,027	55	220	85,729	32	212	72,663	27	2,548	565,268	9	620,981	60

1	2	3		4	5		6	7		8	9		10	
Säästöpankkeja. *Caisses d'épargne.*	Sisällä olevain säästökirjain lukumäärä vuoden alussa. Nombre des livrets nominatifs au commencement de l'année.	Edesvastaussumma vuoden alussa. Crédit des déposants au commencement de l'année.		Vuoden kuluessa tehtyjen säästökirjain lukumäärä. Nombre des livrets ouverts pendant l'année.	Vuoden kuluessa sisään pantujen rahain summa. Total des versements.		Vuoden kuluessa kuoletettujen säästökirjain lukumäärä. Nombre des livrets soldés.	Vuoden kuluessa ulosotettujen rahojen summa. Total des remboursements.		Jäljellä olevain säästökirjain lukumäärä vuoden lopussa. Livrets existants à la fin de l'année.	Edesvastaussumma vuoden lopussa. Crédit des déposants à la fin de l'année.		Summa varoja vuoden lopussa. Capital total des caisses.	
		Smk.	pk.		Smk.	pk.		Smk.	pk.		Smk.	pk.	Smk.	pk.
Turun ja Porin lääni.														
Ahvenanmaan kihlak.	302	56,148	18	134	33,045	42	29	7,699	36	407	84,611	64	87,944	55
Taivassalo	187	48,643	86	40	12,691	85	16	8,907	10	211	54,549	14	57,680	28
Wehmaa	121	16,990	62	14	4,836	2	7	1,743	81	128	20,858	15	22,682	43
Paimio	261	11,753	25	8	1,852	—	26	955	42	243	13,092	36	13,576	84
Piikkiö	61	1,823	68	3	353	—	4	101	72	60	2,172	15	3,644	21
Kemiö ja Dragsfjärdi	224	46,405	90	23	7,566	31	10	7,023	48	237	48,719	15	50,722	11
Westanfjärdi. . . .	138	34,690	13	14	5,460	28	8	3,988	58	144	37,750	82	39,420	28
Perniö ja Ylikylä . .	1,090	377,403	23	121	51,416	11	116	62,239	96	1,095	383,063	87	405,925	52
Finbyy	125	31,214	88	6	3,448	74	7	3,356	98	124	32,699	64	34,871	78
Salo (kauppala) . .	927	378,380	69	80	59,760	1	108	70,796	72	899	382,855	8	410,395	34
Siikainen	19	682	97	1	25	—	—	—	—	20	865	15	1,572	12
Eura ja Kiukainen .	254	83,480	33	42	12,339	14	24	10,276	34	272	88,866	82	97,333	26
Lappi	132	44,540	41	19	8,327	60	11	6,237	85	140	48,587	85	52,448	42
Ikaalinen	95	17,314	33	10	2,614	75	12	2,235	28	93	18,381	6	22,428	48
Kankaanpää	18	9,425	30	5	640	—	2	52	48	21	4,665	61	10,917	79
Hämeenkyrö	127	26,929	76	17	5,984	75	15	3,844	16	129	30,082	36	37,090	80
Karkku	56	6,885	96	2	—	—	2	—	—	56	7,060	51	8,699	75
Tyrvää	129	19,286	23	13	6,277	24	19	6,697	26	123	19,605	58	22,967	94
Orihpää	448	172,690	68	38	22,719	92	16	15,991	45	470	187,298	33	199,975	50
Huittinen	79	21,724	53	11	7,798	—	10	4,653	7	80	26,319	63	34,222	98
Kokemäki	200	56,880	87	19	11,383	17	14	7,238	64	205	61,025	40	68,379	54
Marttila	164	38,999	97	18	7,874	33	16	8,514	71	166	41,319	85	49,001	50
Turku	10,875	7,331,112	9	1,445	1,488,139	73	748	1,471,388	23	11,572	7,634,022	40	8,746,781	85
Uusikaupunki . . .	486	186,521	7	66	48,532	11	31	46,652	6	521	195,797	65	220,877	89
Rauma	740	442,013	51	98	82,504	90	82	103,686	33	756	437,545	70	471,828	52
Pori	474	194,450	94	101	70,646	18	68	53,040	40	507	219,093	83	234,521	34
Summa Turun ja Porin läänissä . . .	17,732	9,656,393	37	2,348	1,956,236	56	1,401	1,907,321	39	18,679	10,080,909	73	11,405,911	5
Siitä kaupungeissa .	12,575	8,154,097	61	1,710	1,689,822	92	929	1,674,767	2	13,356	8,486,459	58	9,674,009	60
„ maaseuduilla .	5,157	1,502,295	76	638	266,413	64	472	232,554	37	5,323	1,594,450	15	1,731,901	45

1	2	3		4	5		6	7		8	9		10	
Säästöpankkeja. *Caisses d'épargne.*	Sisällä olevain säästökirjain lukumäärä vuoden alussa. Nombre des livrets nominatifs au commencement de l'année.	Edesvastaussumma vuoden alussa. Crédit des déposants au commencement de l'année.		Vuoden kuluessa tehtyjen säästökirjain lukumäärä. Nombre des livrets ouverts pendant l'année.	Vuoden kuluessa sisään pantujen rahain summa. Total des versements.		Vuoden kuluessa kuolettujen säästökirjain lukumäärä. Nombre des livrets soldés.	Vuoden kuluessa ulosotettujen rahojen summa. Total des remboursements.		Jäljellä olevain säästökirjain lukumäärä vuoden lopussa. Livrets existants à la fin de l'année.	Edesvastaussumma vuoden lopussa. Crédit des déposants à la fin de l'année.		Summa varoja vuoden lopussa. Capital total des caisses.	
		Smk.	pill.		Smk.	pill.		Smk.	pill.		Smk.	pill.	Smk.	pill.
Hämeen lääni.														
Tammela	216	15,623	32	67	8,939	—	7	1,157	44	276	24,235	10	26,050	2
Somero	129	40,070	14	2	2,200	70	7	6,119	61	124	37,965	36	39,800	78
Somerniemi	31	3,113	64	1	117	—	—	—	—	32	3,346	17	3,872	2
Renko	33	16,365	60	5	2,126	30	7	1,923	90	31	15,046	15	18,740	—
Janakkala	128	20,894	98	12	4,148	65	14	1,626	59	126	24,332	79	24,432	87
Hausjärvi	22	8,708	39	2	594	50	3	2,082	41	21	8,696	73	12,655	95
Sääksmäki	74	17,267	40	6	2,075	—	3	1,039	78	77	19,698	48	21,121	68
Akaa ja Kylmäkoski	43	17,797	90	3	863	1	8	3,319	29	38	16,285	2	18,875	66
Urjala	244	47,808	76	36	9,803	35	20	6,142	29	260	55,330	60	62,812	61
Loppi	129	40,892	50	19	42,044	69	10	14,007	73	138	42,044	69	44,631	49
Lempäälä	69	15,234	56	9	3,187	—	4	1,597	74	74	17,445	35	19,618	33
Teisko	41	1,850	75	15	14,310	51	1	249	13	55	15,922	4	18,475	22
Ruovesi	174	20,732	96	20	2,207	—	8	1,549	75	186	22,155	30	26,227	47
Kuru	71	15,495	63	27	5,867	69	11	2,178	48	87	19,835	86	23,224	53
Hollola-Kärkölä . .	109	39,836	48	7	2,505	—	14	5,386	21	102	38,511	98	47,795	—
Nastola	43	6,260	—	25	6,041	—	8	1,928	61	60	10,724	99	12,685	71
Lampi	58	5,913	15	12	4,523	65	4	607	70	66	16,825	—	23,252	13
Jämsä	54	14,039	63	12	1,782	19	8	1,743	18	58	14,636	17	17,048	70
Hämeenlinna . . .	1,018	556,417	30	166	117,136	33	91	91,108	9	1,093	604,897	6	674,937	45
Tampere	1,520	469,097	9	341	139,513	30	234	120,956	85	1,627	506,101	25	566,537	44
Summa Hämeen läänissä	4,206	1,373,420	18	787	369,985	87	462	264,724	78	4,531	1,514,036	9	1,702,795	6
Siitä kaupungeissa .	2,538	1,025,514	39	507	256,649	63	325	212,064	94	2,720	1,110,998	31	1,241,474	89
„ maaseuduilla .	1,668	347,905	79	280	113,336	24	137	52,659	84	1,811	403,037	78	461,320	17
Wiipurin lääni.														
Wirolahti	57	19,495	14	20	6,318	—	6	1,915	14	71	24,789	72	41,625	68
Uusikirkko	29	2,537	52	9	542	50	5	133	34	33	1,674	43	3,014	43
Siirto	86	22,032	66	29	6,860	50	11	2,048	48	104	26,464	15	44,640	11

1	2	3		4	5		6	7		8	9		10	
Säästöpankkeja. *Caisses d'épargne.*	Sisällä olevain säästökirjain lukumäärä vuoden alussa. Nombre des livrets nominatifs au commencement de l'année.	Edesvastaussumma vuoden alussa. Crédit des déposants au commencement de l'année.		Vuoden kuluessa tehtyjen säästökirjain lukumäärä. Nombre des livrets ouverts pendant l'année.	Vuoden kuluessa sisään pantujen rahain summa. Total des versements.		Vuoden kuluessa kuolettujen säästökirjain lukumäärä. Nombre des livrets soldés.	Vuoden kuluessa ulosotettujen rahojen summa. Total des remboursements.		Jäljellä olevain säästökirjain lukumäärä vuoden lopussa. Livrets existants à la fin de l'année.	Edesvastaussumma vuoden lopussa. Crédit des déposants à la fin de l'année.		Summa varoja vuoden lopussa. Capital total des caisses.	
		Smk.	pii.		Smk.	pii.		Smk.	pii.		Smk.	pii.	Smk.	pii.
Siirto	86	22,032	66	29	6,860	50	11	2,048	48	104	26,464	15	44,640	11
Wiipuri	3,489	1,711,356	53	621	427,638	19	480	372,011	38	3,630	1,834,644	75	2,202,526	3
Hamina	849	317,403	51	61	49,200	44	95	43,995	46	815	323,108	49	372,071	13
Lappeenranta . . .	278	104,699	61	42	20,199	50	11	10,891	81	309	118,291	9	129,925	36
Sortavala	243	57,855	83	35	13,496	79	35	11,193	93	243	62,565	30	70,068	41
Kotka	157	22,906	7	63	17,202	14	30	9,463	40	190	31,651	52	34,056	66
Summa Wiipurin läänissä	5,102	2,236,254	21	851	534,597	56	662	449,604	46	5,291	2,396,725	30	2,853,287	70
Siitä kaupungeissa .	5,016	2,214,221	55	822	527,737	6	651	447,555	98	5,187	2,370,261	15	2,808,647	59
„ maaseuduilla .	86	22,032	66	29	6,860	50	11	2,048	48	104	26,464	15	44,640	11
Mikkelin lääni.														
Sysmä	153	59,268	9	34	23,630	13	19	15,002	77	168	70,950	78	75,100	43
Mäntyharju	33	1,172	25	—	66	56	—	195	29	33	1,049	27	3,179	37
Kangasniemi	10	1,450	—	—	—	—	2	—	—	8	322	25	1,418	56
Hirvensalmi	5	195	—	—	—	—	—	—	—	5	217	83	3,140	94
Pieksämäki	32	8,406	30	13	2,249	92	2	1,825	65	43	12,349	12	13,560	12
Joroinen	123	13,862	49	14	3,560	1	8	2,080	48	129	16,098	79	17,952	55
Rantasalmi	68	14,193	14	6	1,174	—	4	858	72	70	15,210	9	18,366	67
Heinävesi	9	1,741	59	9	50	—	—	—	—	18	1,044	48	1,870	3
Mikkeli	510	111,180	56	75	19,219	4	73	22,404	95	512	113,068	17	137,167	36
Heinola	69	17,253	70	32	9,703	37	14	3,968	59	87	22,988	48	26,226	67
Savonlinna	179	51,402	41	55	11,039	65	53	12,343	81	181	52,432	1	62,040	17
Summa Mikkelin läänissä	1,191	280,125	53	238	70,692	68	175	58,680	26	1,254	305,731	27	360,022	87
Siitä kaupungeissa .	758	179,836	67	162	39,962	6	140	38,717	35	780	188,488	66	225,434	20
„ maaseuduilla .	433	100,288	86	76	30,730	62	35	19,962	91	474	117,242	61	134,588	67
Kuopion lääni.														
Iisalmi	75	18,817	23	34	10,720	—	7	8,541	83	102	21,774	16	25,882	75
Kiuruvesi	13	1,094	43	4	109	59	1	152	9	16	433	46	1,089	79
Siirto	88	19,911	66	38	10,829	59	8	8,693	92	118	22,207	62	26,972	54

1	2	3		4	5		6	7		8	9		10	
Säästöpankkeja. *Caisses d'épargne.*	Sisällä olevain säästökirjain lukumäärä vuoden alussa. Nombre des livrets nominatifs au commencement de l'année.	Edesvastaussumma vuoden alussa. Crédit des déposants au commencement de l'année		Vuoden kuluessa tehtyjen säästökirjain lukumäärä. Nombre des livrets ouverts pendant l'année.	Vuoden kuluessa sisään pantujen rahain summa. Total des versements.		Vuoden kuluessa kuoletettujen säästökirjain lukumäärä. Nombre des livrets soldés.	Vuoden kuluessa ulosotettujen rahojen summa. Total des remboursements.		Jäljellä olevain säästökirjain lukumäärä vuoden lopussa. Livrets existants à la fin de l'année.	Edesvastaussumma vuoden lopussa. Crédit des déposants à la fin de l'année.		Summa varoja vuoden lopussa. Capital total des caisses.	
		Smk.	pk.		Smk.	pk.		Smk.	pk.		Smk.	pk.	Smk.	pk.
Siirto	88	19,911	66	38	10,829	59	8	8,693	92	118	22,207	62	26,972	54
Leppävirta . . .	140	37,127	70	14	4,216	84	21	5,378	42	133	37,205	89	41,960	7
Tohmajärvi	166	5,689	71	8	719	6	26	701	24	148	5,933	72	7,885	32
Kihtelysvaara . . .	3	50	5	—	—	—	—	—	—	3	41	10	102	60
Pielisjärvi	28	2,410	48	1	45	—	4	174	18	25	2,968	36	2,968	36
Juuka	3	535	92	—	—	—	1	105	56	2	166	15	248	32
Nurmes	69	11,131	60	7	667	55	15	1,764	81	61	10,543	32	13,013	22
Joensuu . . .	105	22,770	20	29	—	—	22	—	—	112	25,585	54	31,893	73
Kuopio	647	83,837	21	100	28,928	95	75	18,455	78	672	97,839	76	109,382	23
Summa Kuopion läänissä	1,249	183,464	53	197	45,406	99	172	35,273	91	1,274	202,491	46	234,426	39
Siitä kaupungeissa .	752	106,607	41	129	28,928	95	97	18,455	78	784	123,425	30	141.275	96
„ maaseuduilla .	497	76,857	12	68	16,478	4	75	16,818	13	490	79,066	16	93,150	43
Waasan lääni.														
Närpiö	—	—	—	—	-	—	—	—	—	—	—	—	3,715	6
Ilmajoki	43	14,530	45	9	4,465	—	7	3,433	90	45	16,315	3	18,642	66
Wähäkyrö	67	8,981	77	8	1,419	7	—	1,557	86	75	9,509	75	11,696	98
Kauhava	43	3,609	25	7	1,271	—	3	332	17	47	4,767	61	7,649	79
Alavuus	131	20,270	5	13	4,839	28	13	4,149	83	131	22,069	14	24,514	97
Kokkolan (maaseur.)	107	27,210	77	29	3,350	26	5	1,355	45	131	30,621	8	33,069	39
Saarijärvi . , . . .	164	138,536	15	14	12,273	10	34	36,850	32	144	120,137	34	130,661	25
Uurainen	69	34,309	65	8	6,725	65	11	4,385	79	66	37,380	68	38,830	18
Waasa	1,162	502,259	29	181	120,253	94	96	70,467	8	1,247	577,147	64	628,932	72
Kristiinankaupunki .	271	102,353	58	58	22,147	13	40	20,286	32	289	108,208	43	140,948	58
Uusikaarlepyy . . .	162	32,291	53	25	10,765	30	12	6,126	53	175	38,323	66	43,592	99
Pietarsaari	349	98,829	44	89	52,523	91	16	29,315	32	422	126,448	84	146,423	79
Kokkola (kaup.seur.)	177	38,052	4	44	13,125	35	23	11,813	97	198	40,816	89	45,042	58
Jyväskylä	553	166,792	62	131	50,164	95	93	43,375	84	591	167,752	27	202,417	21
Summa Waasan läänissä	3,298	1,188,026	59	616	303,323	94	353	233,450	38	3,561	1,299,498	36	1,476,138	15
Siitä kaupungeissa .	2,674	940,578	50	528	268,980	58	280	181,385	6	2,922	1,058,697	73	1,207,357	87
„ maaseuduilla. .	624	247,448	9	88	34,343	36	73	52,065	32	639	240,800	63	268,780	28

1	2	3		4	5		6	7		8	9		10	
Säästöpankkeja. *Caisses d'épargne.*	Sisällä olevain säästökirjain lukumäärä vuoden alussa. Nombre des livrets nominatifs au commencement de l'année.	Edesvastaussumma vuoden alussa. Crédit des déposants au commencement de l'année.		Vuoden kuluessa tehtyjen säästökirjain lukumäärä. Nombre des livrets ouverts pendant l'année.	Vuoden kuluessa sisään pantujen rahain summa. Total des versements.		Vuoden kuluessa kuoletettujen säästökirjain lukumäärä. Nombre des livrets soldés.	Vuoden kuluessa ulosotettujen rahojen summa. Total des remboursements.		Jäljellä olevain säästökirjain lukumäärä vuoden lopussa. Livrets existants à la fin de l'année.	Edesvastaussumma vuoden lopussa. Crédit des déposants à la fin de l'année.		Summa varoja vuoden lopussa. Capital total des caisses.	
		Smk.	pää		Smk.	pää		Smk.	pää		Smk.	pää	Smk.	pää
Oulun lääni.														
Pyhäjärvi	19	740	24	5	64	50	2	21	40	22	843	20	2,922	95
Ranttila	23	2,611	75	1	160	—	3	831	68	21	2,070	66	2,070	66
Liminka	241	39,491	44	96	19,612	42	22	6,520	85	315	54,811	38	58,946	4
Haukipudas	32	9,135	33	13	3,556	40	3	1,992	86	42	11,161	1	13,700	84
Paltamo	121	33,723	97	11	7,250	99	—	13,930	22	132	28,285	20	34,584	32
Kemi	64	5,995	6	5	456	56	—	143	17	69	6,431	74	11,901	25
Yli-Tornio	58	5,276	83	3	501	44	1	671	12	60	5,368	74	6,331	44
Rovaniemi	56	2,260	41	8	1,060	—	3	152	48	61	3,273	18	4,403	80
Oulu	1,613	507,406	61	297	130,053	99	298	151,809	15	1,612	505,022	21	675,896	48
Raahe	411	85,735	12	88	35,560	31	66	28,838	97	433	95,692	24	129,380	[illegible]
Summa Oulun läänissä	2,638	692,376	76	527	198,276	61	398	204,911	90	2,767	712,959	56	940,137	84
Siitä kaupungeissa .	2,024	593,141	73	385	165,614	30	364	180,648	12	2,045	600,714	45	805,276	54
„ maaseuduilla .	614	99,235	3	142	32,662	31	34	24,263	78	722	112,245	11	134,861	30

Osoite pitäjänmakasiinien tilasta vuosina 1881—1885.

Les magasins de blé des communes en 1881—1885.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	Säästö tilipäätöksen mukaan vuoden lopussa. *Montant de dépôt à la fin de l'année.*					Siitä oli sisällä makasiineissa. *De ces sommes restant dans les magasins.*			
Lääni. *Gouvernements.*	Rukiita. *Seigle.*	Ohria. *Orge.*	Kauroja. *Avoine.*	Herneitä *Pois.*	Puhdasta rahaa. *En argent.*	Rukiita. *Seigle.*	Ohria. *Orge.*	Kauroja. *Avoine.*	Herneitä. *Pois.*
	Tynnyriä.	Tynnyriä.	Tynnyriä.	Tynnyriä.	Smk.	Tynnyriä.	Tynnyriä.	Tynnyriä.	Tynnyriä.
				Vuonna 1881.					
Uudenmaan lääni	30,322	3,723	4,877	-	107,219	16,513	2,805	3,857	—
Turun ja Porin „	34,015	8,321	3,874	51	55,348	18,574	6,159	2,949	20
Hämeenlinnan „	17,286	6,856	2,578	—	38,604	7,369	4,515	1,797	—
Wiipurin „	15,238	4,005	2,863	—	133,296	5,063	2,380	2,637	—
Mikkelin „	17,327	9,948	1,329	—	44,711	2,333	1,939	229	—
Kuopion „	26,140	22,417	570	—	29,231	3,621	7,848	29	—
Waasan „	31,675	28,270	1,413	—	40,814	9,975	13,654	743	—
Oulun „	20,043	25,865	—	—	878	6,132	11,091	—	—
Summa	192,046	109,405	17,504	51	450,101	69,580	50,391	12,241	20
				Vuonna 1882.					
Uudenmaan lääni	30,164	3,783	4,902	—	95,299	22,010	3,173	4,183	—
Turun ja Porin „	34,759	8,504	4,868	51	33,685	27,495	7,015	3,681	30
Hämeenlinnan „	18,291	7,168	2,765	—	11,500	12,588	5,530	2,684	—
Wiipurin „	15,745	3,954	2,930	—	141,937	8,223	2,504	2,727	—
Mikkelin „	17,185	10,440	1,427	—	17,242	6,265	4,465	873	—
Kuopion „	27,377	23,384	661	—	29,939	10,168	9,964	114	—
Waasan „	33,121	29,985	2,018	—	32,350	16,887	18,160	1,844	—
Oulun „	20,491	26,639	—	—	927	7,025	12,347	—	—
Summa	197,133	113,857	19,571	51	362,879	110,661	63,158	16,106	30
				Vuonna 1883.					
Uudenmaan lääni	31,397	3,669	5,110	—	88,667	25,375	2,993	4,355	—
Turun ja Porin „	35,218	8,638	5,519	392	33,587	29,831	7,267	4,478	261
Hämeenlinnan „	18,677	6,969	2,963	—	21,448	15,109	5,879	2,925	—
Wiipurin „	16,334	4,185	2,848	—	128,993	10,470	3,235	2,837	—
Mikkelin „	17,084	10,506	1,494	—	47,130	9,727	6,374	374	—
Kuopion „	28,260	23,743	651	—	31,921	13,633	13,913	133	—
Waasan „	33,925	30,584	2,518	—	42,155	21,845	20,508	2,281	—
Oulun „	20,965	27,550	—	—	7,952	10,022	15,076	—	—
Summa	201,860	115,844	21,103	392	401,853	136,012	75,245	17,383	261

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Lääni. *Gouvernements.*	Säästö tilipäätöksen mukaan vuoden lopussa. *Montant de dépôt à la fin de l'année.*					Siitä oli sisällä makasiineissa. *De ces sommes restant dans les magasins.*			
	Rukiita. *Seigle.*	Ohria. *Orge.*	Kauroja. *Avoine.*	Herneitä. *Pois.*	Puhdasta rahaa. *En argent.*	Rukiita. *Seigle.*	Ohria. *Orge.*	Kauroja. *Avoine.*	Herneitä. *Pois.*
	Tynnyriä.	Tynnyriä.	Tynnyriä.	Tynnyriä.	Smk.	Tynnyriä.	Tynnyriä.	Tynnyriä.	Tynnyriä.
Vuonna 1884.									
Uudenmaan lääni	32,411	3,731	5,475	—	101,754	25,150	2,544	4,744	—
Turun ja Porin „	35,481	8,830	6,102	301	35,956	29,734	6,914	4,996	289
Hämeenlinnan „	18,022	7,098	3,004	—	25,669	14,866	5,586	2,642	—
Wiipurin „	16,555	4,103	4,176	—	147,443	8,666	2,761	2,975	—
Mikkelin „	19,175	11,041	1,552	—	48,062	8,568	5,542	299	—
Kuopion „	28,315	23,768	771	—	9,233	10,591	12,930	197	—
Waasan „	35,660	32,113	3,019	—	36,611	21,693	19,243	2,110	—
Oulun „	21,552	27,799	—	—	7,931	8,881	13,470	—	—
Summa	207,171	118,483	24,099	301	412,659	128,149	68,990	17,963	289
Vuonna 1885.									
Uudenmaan lääni	32,814	3,516	6,279	—	94,753	23,131	2,374	4,904	—
Turun ja Porin „	35,533	8,909	6,025	39	45,571	27,305	7,163	4,917	34
Hämeenlinnan „	18,532	7,301	3,083	—	26,304	14,278	5,802	3,014	—
Wiipurin „	17,636	4,113	4,329	—	136,517	9,064	2,473	3,569	—
Mikkelin „	18,581	10,394	1,644	—	50,537	8,494	5,355	510	—
Kuopion „	29,530	24,759	727	—	5,051	10,806	10,347	63	—
Waasan „	36,197	32,383	3,077	—	37,204	22,726	20,186	2,343	—
Oulun „	22,000	28,172	—	—	8,029	9,611	13,177	—	—
Summa	210,823	119,547	25,164	39	403,966	125,415	66,877	19,320	34

31. Luettelo rahastoista yhteishyödyllisiä tarkotuksia varten, pensioni- ja avunantokassoista 31 p:nä Joulukuuta vuonna 1885.

Spécifications des fonds communaux et d'autres fonds institués pour l'utilité publique, selon la situation au 31 Décembre 1885.

	1	2	3		4		5		6		7		8		9		10		11		
	Kunnan nimi. *Communes.*	Rahaston eli kassan nimi ja tarkotus. *Spécification des fonds.*	Pääoman määrä. Total des capitaux.		Siitä on sijotettu. — *Placements des capitaux.* Maatiloihin ja kiinteimistöihin. Biens immeubles.		Osakkeihin. Actions.		Korkoa kasvavilla valtion obligationeihin ja muihin arvopapereihin. Obligations de l'Etat et des Sociétés.		Lainoihin kiinteyteä vastaan kiinteään omaisuuteen taikka hypoteekia vastaan. Prêts hypothécaires.		Lainoihin velkakirjaa vastaan. Prêts sur d'autres garanties.		Tallenkseen pankeissa. Comptes courants avec des banques de dépôts.		Kalustoon y. m. erilaisiin saatavihin. Biens meubles et divers actifs.		Rahaan. Argent comptant.		
			Smk.	pld.	Smk.	pld.	Smk.	pld.	Smk.	pld.	Smk.	pld.	Smk.	pld.	Smk.	pld.	Smk.	pld.	Smk.	pld.	
	Uudenmaan lääni.																				
1	Tenhola.	Maatilarahasto	21,948	5	—	—	—	—	—	—	7,000	—	13,500	—	500	—	—	—	948	5	1
2		Köyhäinkassa	6,333	86	—	—	—	—	—	—	5,500	—	600	—	—	—	—	—	233	86	2
3		Käsityökoulurahasto	873	24	—	—	—	—	—	—	—	—	680	—	173	67	—	—	19	57	3
4		Keisari Aleksander II:n stipendiorahasto	1,160	11	—	—	—	—	—	—	—	—	800	—	310	71	—	—	49	40	4
5		Tierakennuskassa	109	70	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	109	70	5
6		H. Bruncronan stipendiorahasto	145	36	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	145	36	6
7		Pappilanrakennuskassa. . . .	271	40	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	271	40	7
8	Bromarvi.	Keisari Aleksander II:n stipendiorahasto	246	93	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	246	93	—	—	—	—	8
9		Kirjastonrahasto	1	40	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	40	—	—	—	—	9
10		Köyhäinkassa	2,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,000	—	300	—	—	—	700	—	10
11	Pohja.	Fattenborgin rahasto	7,080	52	—	—	—	—	—	—	—	—	6,000	—	1,000	—	—	—	80	52	11
12		Lindgrenin „	3,600	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3,600	—	—	—	—	—	—	—	12
13		Sällin „	1,200	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,200	—	—	—	—	—	—	—	13
14	Tammisaaren maaseurak.	Viinaverorahasto	2,114	44	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2,114	44	14
15	Snappertuuna.	Viinaverorahasto	785	99	—	—	—	—	—	—	—	—	785	99	—	—	—	—	—	—	15
16		Keisari Aleksander II:n stipendiorahasto	898	66	—	—	—	—	—	—	—	—	898	66	—	—	—	—	—	—	16
17		Lönnbeckin kansakoulurahasto	1,104	50	—	—	—	—	—	—	—	—	1,015	35	—	—	—	—	89	15	17
18	Inkoo.	Köyhäinkassa	4,201	53	—	—	—	—	—	—	—	—	3,819	73	—	—	—	—	381	80	18
19		Köyhäinhuonekassa	6,255	88	—	—	—	—	—	—	—	—	3,796	65	—	—	—	—	2,459	23	19
20		Kirkkokassa.	17,662	22	—	—	—	—	—	—	16,582	87	—	—	—	—	—	—	1,079	35	20
21		Viinijyväkassa	509	74	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	509	74	21
22		Koulukassa	400	—	—	—	—	—	—	—	—	—	400	—	—	—	—	—	—	—	22

	1	2	3		4		5		6		7		8		9		10		11		
					Siitä on sijotettu. — *Placements des capitaux.*																
	Kunnan nimi. *Communes.*	Rahaston eli kassan nimi ja tarkotus. *Spécifications des fonds.*	Pää-oman määrä. Total des capitaux.		Maatiloihin ja kiinteimistöihin. Biens immeubles.		Osakkeihin. Actions.		Obligationeihin. Obligations de l'Etat et des Sociétés.		Korkos kasvavilin valtio-obligationeihin ja muihin arvopapereihin. Prêts hypothécaires.		Lainoihin kiinnityksiä vastaan kiinteään omaisuuteen tahi hypotekia vastaan. Prêts sur d'autres garanties.		Lainoihin velkakirjaa vastaan. Comptes courants avec des banques de dépôts.		Tallenkseen pankeissa. Biens meubles et divers actifs.		Kalustoon y. m. erilaisiin saatavihin. Argent comptant.		
			Smk.	pk.	Smk.	pk.	Smk.	pk.	Smk.	pk.	Smk.	pk.	Smk.	pk.	Smk.	pk.	Smk.	pk.	Smk.	pk.	
1	Inkoo.	Keisari Aleksander II:n stipendiorahasto	658	11	—	—	—	—	—	—	658	11	—	—	—	—	—	—	—	—	1
2	Degerbyy.	Viinaverorahasto (tarkotusta ei vielä määrätty)	5,940	—	—	—	—	—	—	—	1,600	—	2,300	—	2,040	—	—	—	—	—	2
3		Köyhäinkassa	4,531	68	—	—	—	—	—	—	2,000	—	2,000	—	—	—	—	—	531	68	3
4		Kirkkokassa	2,269	95	—	—	—	—	—	—	2,000	—	—	—	—	—	—	—	269	95	4
5		Viinijyväkassa	286	85	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	286	85	5
6		Kirkonkellorahasto	885	72	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	800	—	—	—	85	72	6
7		Rahasto hautausmaan muuria varten	174	—	—	—	—	—	—	—	—	—	174	—	—	—	—	—	—	—	7
8		Keisari Aleksander II:n stipendiorahasto	271	50	—	—	—	—	—	—	—	—	271	50	—	—	—	—	—	—	8
9	Espoo.	Elok. 14 p:n rahasto: kahden köyhän lesken hyväksi	1,000	—	—	—	—	—	1,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9
10		Geitlin'in kansakoulurahasto	1,100	—	—	—	—	—	1,100	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10
11		Naisyhdistyksen rahasto köyhiä varten	1,000	—	—	—	—	—	1,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11
12		Pellavarahasto	1,000	—	—	—	—	—	1,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12
13		Karamzinin kansakoulurahasto	4,000	—	—	—	—	—	—	—	4,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	13
14		Bobergin rahasto: köyhäin lasten koulunkäynniksi	1,500	—	—	—	—	—	1,500	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	14
15		Wahlberg'in rahasto sam. sam.	10,500	—	—	—	—	—	3,500	—	7,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15
16	Kirkkonummi.	Köyhäinkassa	11,206	3	—	—	—	—	—	—	—	—	8,765	54	2,427	49	—	—	13	—	16
17	Siuntio.	N. k. Backmanin, Wikstedtin ja Jägerhornin rahastot	2,800	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2,800	—	—	—	—	—	—	—	17
18	Lohja.	Keisari Aleksander II:n stipendiorahasto	3,907	62	—	—	—	—	—	—	—	—	3,900	—	—	—	—	—	7	62	18
19		Köyhäinkassa	1,399	97	—	—	—	—	—	—	—	—	1,000	—	—	—	—	—	399	97	19
20		Kirkkokassa	5,809	4	—	—	—	—	—	—	3,800	—	2,000	—	—	—	—	—	9	4	20
21		Viinikassa	687	2	—	—	—	—	—	—	—	—	530	—	—	—	—	—	157	2	21
22		Lakspohjan hautakassa: Ehrnroothin perhehaudan kunnossapidoksi	1,894	39	—	—	—	—	—	—	1,200	—	500	—	—	—	—	—	194	39	22

	1	2	3		4		5		6		7		8		9		10		11		
	Kunnan nimi. *Communes.*	Rahaston eli kassan nimi ja tarkotus. *Spécification des fonds.*	Pää-oman määrä. Total des capitaux.		Siitä on sijotettu. — *Placements des capitaux.* Maatiloihin ja kiinteimistöihin. Biens immeubles.		Osakkeihin. Actions.		Korkoa kasvavila valtiobligationeihin ja muihin arvopapereihin. Obligations de l'Etat et des Sociétés.		Lainoihin kiinnitystä vastaan kiintöön omaisuuteen tahi hypoteekia vastaan. Prêts hypothécaires.		Lainoihin velkakirjaa vastaan. Prêts sur d'autres garantis.		Tallenukseen pankeissa. Comptes courants avec des banques de dépôts.		Kalustoon y. m. erilaisiin saatavihin. Biens meubles et divers actifs.		Rahaan. Argent comptant.		
			Mk.	p.	Mk.	p.	Mk.	p.	Mk.	p.	Mk.	p.	Mk.	p.	Mk.	p.	Mk.	p.	Mk.	p.	
1	Nummi.	Kirkkokassa	907	20	—	—	—	—	—	—	—	—	462	—	—	—	—	—	445	20	1
2		Viinikassa	561	46	—	—	—	—	—	—	—	—	460	—	—	—	—	—	101	46	2
3		Hätä-apurahasto	3,982	98	—	—	—	—	—	—	—	—	3,982	98	—	—	—	—	—	—	3
4		Rœringin kansakoulurahasto	7,141	45	—	—	—	—	—	—	—	—	6,930	—	—	—	—	—	211	45	4
5		Koulukassa	186	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	186	5	5
6	Pusula.	Turvattomain lasten koti	2,890	30	—	—	—	—	—	—	—	—	2,344	46	545	84	—	—	—	—	6
7		Kansakoulukassa	44	46	—	—	—	—	—	—	—	—	44	46	—	—	—	—	—	—	7
8		Kirkkokassa	48	70	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	48	70	—	—	—	—	8
9		Viinikassa	100	58	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	100	58	9
10	Wihti.	Linderin rahasto köyhiä vanhuksia varten Wanhajärven talossa	140	—	—	—	—	—	—	—	—	—	140	—	—	—	—	—	—	—	10
11		Ahlmanin rahasto köyhäin lasten koulunkäyntiä varten	1,206	7	—	—	—	—	937	—	—	—	—	—	173	34	—	—	95	73	11
12		Keisari Aleksander II:n stipendiorahasto	5,000	—	—	—	—	—	—	—	5,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12
13		Saloniuksen rahasto	100	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	100	—	—	—	—	—	13
14		Engblomin rahasto stipendioita varten kansakoulu-oppilaille, kirkonkorjauksia y. m. varten	2,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2,000	—	—	—	—	—	—	—	14
15	Pyhäjärvi.	Keisari Aleksander II:n stipendiorahasto	419	37	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	419	37	—	—	—	—	15
16	Porvoo.	Juseliuksen rahasto Boen kartanon köyhiä alustalaisia varten	1,632	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,600	—	—	—	32	—	16
17		L:n rahasto köyhiä lapsia varten	430	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	430	—	—	—	—	—	17
18		Köyhäinkassa	17,361	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	14,929	31	—	—	2,431	74	18
19		Vahinko-eläinrahasto	1,405	85	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,000	—	—	—	405	85	19
20		Kiinteä kansakoulurahasto	2,972	83	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,224	99	—	—	1,747	84	20
21		Köyhäinhuonerahasto	159	44	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	159	44	—	—	—	—	21
22	Askola.	Köyhäinkassa	1,032	13	—	—	—	—	—	—	1,000	—	—	—	—	—	16	26	15	87	22
23		Tapporahakassa	1,140	86	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,134	93	—	—	5	93	23
24		Koiranverokassa	169	80	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	169	80	—	—	—	—	24
25		Myllyverokassa	135	30	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	135	30	—	—	—	—	25
26	Pukkila.	Koulukassa	4,135	62	—	—	—	—	—	—	—	—	4,100	—	—	—	—	—	35	62	26

	1	2	3		4		5		6		7		8		9		10		11		
					Siitä on sijotettu. — *Placements des capitaux.*																
	Kunnan nimi. *Communes.*	Rahaston eli kassan nimi ja tarkotus. *Spécification des fonds.*	Pääomaan määrä. Total des capitaux.		Maatiloihin ja kiinteimistöihin. Biens immeubles.		Osakkeihin. Actions.		Korkoa kasvavin valtiovelkakirjoihin ja muihin arvopapereihin. Obligations de l'Etat et des Sociétés.		Lainoihin kiinnitystä vastaan kiinteään omaisuuteen tahi hypoteekia vastaan. Prêts hypothécaires.		Lainoihin velkakirjaa vastaan. Prêts sur d'autres garanties.		Tallenukseen pankeissa. Comptes courants avec des banques de dépôts.		Kaupsoon y. m. erilaisiin saatavihin. Biens meubles et divers actifs.		Rahaan. Argent comptant.		
			Smk.	pld.	Smk.	pld.	Smk.	pld.	Smk.	pld.	Smk.	pld.	Smk.	pld.	Smk.	pld.	Smk.	pld.	Smk.	pld.	
1	Pukkila.	Lainakirjastonrahasto	222	83	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	222	83	—	—	—	—	1
2		Sudentapporahasto	378	51	—	—	—	—	—	—	—	—	200	—	—	—	—	—	178	51	2
3		Urkukassa	60	—	—	—	—	—	—	—	—	—	60	—	—	—	—	—	—	—	3
4		Heikkilän rahasto, kirjain ostoa varten köyhille lapsille . . .	200	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	200	—	—	—	—	—	4
5		Kirkkokassa.	300	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	300	—	—	—	—	—	5
6		Köyhäinkassa	1,322	26	—	—	—	—	—	—	—	—	700	—	—	—	—	—	622	26	6
7		Tie- ja sillanrakennuskassa . .	304	—	—	—	—	—	—	—	—	—	304	—	—	—	—	—	—	—	7
8	Porneesi.	Koulukassa	13,116	89	—	—	—	—	—	—	5,500	—	7,000	61	—	—	—	—	616	28	8
9		Köyhäinkassa	2,761	72	—	—	—	—	—	—	2,200	—	338	35	—	—	—	—	223	37	9
10		Keisari Aleksander II:n stipendiorahasto	839	74	—	—	—	—	—	—	—	—	565	—	200	—	—	—	74	74	10
11		Careniuksen koulurahasto. . .	10,234	36	—	—	—	—	—	—	6,000	—	3,532	26	200	—	—	—	502	10	11
12	Helsinki. (pit.)	Bonsdorffin rahasto köyhäintaloa varten	2,527	50	—	—	—	—	—	—	—	—	2,000	—	—	—	—	—	527	50	12
13		Bergbomin kansakoulurahasto .	10,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10,000	—	—	—	—	—	—	—	13
14		Keisari Aleksander II:n stipendiorahasto.	1,105	14	—	—	—	—	—	—	—	—	845	—	—	—	—	—	260	14	14
15	Mäntsälä.	Keisari Aleksander II:n stipendiorahasto.	2,525	83	—	—	—	—	—	—	—	—	1,400	—	—	—	—	—	1,125	83	15
16	Sipoo.	Eklundin työlaitos, työtienestiä varten hätävuosina	4,686	32	—	—	—	—	500	—	—	—	3,686	32	500	—	—	—	—	—	16
17		Armfeltin rahasto köyhiä säätyhenkiä varten	1,675	94	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,672	79	—	—	3	15	17
18	Tuusula.	Sotaneuvos Nybergin koulurah.	30,000	—	Varat hoitaa Porvoon Tuomiokapituli.																18
19		Keisari Aleksander II:n stipendiorahasto.	1,000	—			”		”		”				”						19
20	Pernaja.	Ulrika Armfeltin rahasto köyhiä säätyhenkiä varten	2,387	15	—	—	—	—	2,300	—	—	—	—	—	—	—	—	—	87	15	20
21		Heleena Johanintyttären rahasto vanhoja emännöitsiöitä varten	333	68	—	—	—	—	300	—	—	—	—	—	—	—	—	—	33	68	21
22		Keisari Aleksander II:n hätäapurahasto	2,662	71	—	—	—	—	2,300	—	—	—	—	—	199	19	—	—	163	52	22

	1	2	3		4		5		6		7		8		9		10		11		
					Siitä on sijotettu. — *Placements des capitaux.*																
	Kunnan nimi. *Communes.*	Rahaston eli kassan nimi ja tarkotus. *Spécification des fonds.*	Pää-oman määrä. Total des capitaux.		Maatiloihin ja kiinteimistöihin. Biens immeubles.		Osakkeihin. Actions.		Korkos kasvavin valtiolainoihin ja muihin arvopapereihin. Obligations de l'Etat et des Sociétés.		Lainoihin kiinnitystä vastaan kiinteään omaisuuteen tahi hypotekia vastaan. Prêts hypothécaires.		Lainoihin velkakirjan vastaan. Prêts sur d'autres garantis.		Tallenukseen pankeissa. Comptes courants avec des banques de dépôts.		Kalustoon y. m. erilaisiin saatavriin. Biens meubles et divers actifs.		Rahaan. Argent comptant.		
			Smk.	pill.	Smk.	pill.	Smk.	pill.	Smk.	pill.	Smk.	pill.	Smk.	pill.	Smk.	pill.	Smk.	pill.	Smk.	pill.	
	Pernaja.	Otto Johanssonin testamenttirahasto kunnan hyödyksi	16,031	66	—	—	—	—	14,000	—	—	—	2,000	—	—	—	—	—	31	66	1
2		„ „ kansakoulurahasto . .	8,351	62	—	—	—	—	2,900	—	—	—	2,900	—	1,100	—	—	—	1,451	62	2
3		Vapaaherra v. Bornin rahasto Röisjön suon ojittamiseksi hätävuosina	824	21	—	—	600	—	200	—	—	—	—	—	—	—	—	—	24	21	3
4	Liljendaali.	Justarin koulutalo	8,641	—	8,000	—	—	—	—	—	—	—	641	—	—	—	—	—	—	—	4
	Myrskylä.	Keisari Aleksander II:n stipendiorahasto	380	63	—	—	—	—	—	—	—	—	100	—	280	63	—	—	—	—	5
6	Artjärvi.	Hätä-apurahasto	1,112	22	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,112	22	—	—	—	—	6
7		Koulurahasto	3,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3,000	—	—	—	—	—	—	—	7
8		Poikakoulurahasto	100	—	—	—	—	—	—	—	—	—	100	—	—	—	—	—	—	—	8
	Laptreski.	Kapt. Gyllingin rahasto turvattomien lasten kasvattamiseksi .	23,196	34	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	23,190	—	—	—	6	34	9
	Ruotsin Pyhtää.	Leskirouva Ch. af Forselleksen lahjotusrahasto	1,309	20	—	—	—	—	—	—	—	—	1,270	—	—	—	—	—	39	20	10
11		Hätä-apurahasto	3,129	60	—	—	—	—	—	—	—	—	1,200	—	1,900	—	—	—	29	60	11
12		Kirkonrakennuskassa	9,366	93	—	—	—	—	—	—	—	—	3,100	—	6,240	—	—	—	26	93	12
13		Yleinen kansakoulukassa . . .	11,271	37	—	—	—	—	—	—	—	—	6,700	—	4,500	—	—	—	71	37	13
14		Keisari Aleksander II:n stipendiorahasto	924	34	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	924	34	—	—	—	—	14
15	Elimäki.	Köyhäinkassa	9,237	78	—	—	—	—	4,890	50	2,000	—	139	80	—	—	—	—	2,207	48	15
16		Koulukassa	10,099	11	—	—	—	—	190	—	423	78	—	—	—	—	—	—	9,485	33	16
17		Viinaverorahasto	9,170	98	—	—	—	—	4,585	50	4,585	48	—	—	—	—	—	—	—	—	17
18		Isäntä-yhdistyksenrahasto . . .	1,274	94	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,000	—	—	—	274	94	18
19		Forselleksen lahjotusrahasto .	2,766	32	—	—	—	—	2,030	—	—	—	—	—	260	—	—	—	476	32	19
20		Sillan- ja tienrakennuskassa . .	359	47	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	359	47	20
21		Koiranverokassa	400	15	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	400	15	21
22		Hätä-apukassa	1,059	40	—	—	—	—	666	50	—	—	—	—	—	—	—	—	392	90	22
23	Anjala.	Keis. Aleksander II:n koulukassa	386	96	—	—	—	—	302	25	—	—	—	—	—	—	—	—	84	71	23
24		Köyhäinkassa	8,215	13	—	—	—	—	5,663	56	1,600	—	500	—	—	—	—	—	451	57	24
25		Hätä-apukassa	2,058	68	—	—	—	—	2,006	67	—	—	45	—	—	—	—	—	7	1	25

	1	2	3		4		5		6		7		8		9		10		11		
					Siitä on sijotettu. — *Placements des capitaux.*																
	Kunnan nimi. *Communes.*	Rahaston eli kassan nimi ja tarkotus. *Spécification des fonds.*	Pääoman määrä. Total des capitaux.		Maatiloihin ja kiinteimistöihin. Biens immeubles.		Osakkeihin. Actions.		Korkos kasvavilla valtio-obligationeihin ja muihin arvopapereihin. Obligations de l'Etat et des Sociétés.		Lainoihin kiinnityksiä vastaan kiinteään omaisuuteen tahi hypotekia vastaan. Prêts hypothécaires.		Lainoihin velkakirjoja vastaan. Prêts sur d'autres garanties.		Tallenkseen pankeissa. Comptes courants avec des banques de dépôts.		Kalustoon y. m. erilaisiin saatavihin. Biens meubles et divers actifs.		Rahaan. Argent comptant.		
			Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	
	Anjala.	Hautarahasto, Wreden perhehaudan kunnossapitämiseksi	1,728	13	—	—	—	—	1,619	91	—	—	—	—	—	—	—	—	108	22	1
2		Turvattomain lasten rahasto	143	53	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	143	53	2
3		Koulukassa	1,700	—	—	—	—	—	1,700	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
4		Silta- ja tierakennusrahasto	585	48	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	585	48	4
5	Iitti.	Köyhäinkassa	15,295	18	—	—	—	—	—	—	672	—	7,341	—	—	—	6,024	34	1,257	84	5
6		Avunantorahasto	2,764	69	—	—	—	—	—	—	400	—	2,030	—	—	—	123	—	211	69	6
7		Hjerpen köyhäinkassa	695	21	—	—	—	—	—	—	—	—	500	—	—	—	—	—	195	21	7
8	Jaala.	Köyhäinkassa	3,545	69	—	—	—	—	—	—	—	—	487	50	—	—	1,280	38	1,777	81	8
9		Avunantorahasto	735	58	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	562	41	173	17	9
10		Hjerpen köyhäinrahasto	187	72	—	—	—	—	—	—	—	—	100	—	—	—	3	58	84	14	10
	Orimattila.	Keisari Aleksander II:n stipendiorahasto	3,337	9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3,337	9	—	—	—	—	11
12		Köyhäinkassa	4,029	73	—	—	—	—	—	—	—	—	3,173	47	755	91	—	—	100	35	12
13		Pohjarahasto köyhiä varten	17,049	25	—	—	—	—	—	—	—	—	16,000	—	—	—	—	—	1,049	25	13
14		Peto-eläinkassa	1,390	56	—	—	—	—	—	—	—	—	313	55	970	24	—	—	106	77	14
15	Helsinki. (kaup.)	Suomen Taideniekkain ja Kirjailiain pensionikassa	134,787	55	—	—	—	—	4,180	—	126,000	—	—	—	4,570	53	—	—	37	2	15
16		Suomen Sotaväen leski- ja orpoinkassa	2,022,166	3	—	—	—	—	177,173	50	1,130,025	—	647,300	—	—	—	42,704	42	24,963	11	16
17		Kauppaseuran pensioni- ja avunantokassa	219,196	31	—	—	—	—	200,795	—	12,000	—	—	—	5,700	—	621	43	79	88	17
18		Suomen kirjapainotaiturein avunanto-yhdistys	28,261	70	—	—	—	—	1,000	—	10,000	—	1,800	—	15,092	87	350	—	18	83	18
19		Käsityöläisseuran avunanto- ja pensionikassa	337,747	40	—	—	324	—	7,614	16	298,776	33	25,145	—	4,000	—	1,529	70	358	21	19
20		Ammatti- ja Tehtaantyömiesten avunantokassa	58,154	79	—	—	—	—	22,222	38	—	—	34,500	—	—	—	—	—	1,432	41	20
21		Vahtimestarein pensioni- ja avunanto-yhdistys	6,930	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6,772	—	—	—	158	—	21
22		Nikkari- y. m. ammattikisällein avunanto-yhdistys	30,764	59	—	—	—	—	—	—	—	—	26,700	—	1,144	34	—	—	2,920	25	22
23		Merimieshuoneen pensionikassa	128,764	78	—	—	—	—	3,300	—	99,100	—	26,364	78	—	—	—	—	—	—	23

	1	2	3		4		5		6		7		8		9		10		11		
					Siitä on sijotettu. — *Placements des capitaux.*																
	Kunnan nimi. *Communes.*	Rahaston eli kassan nimi ja tarkotus. *Spécification des fonds.*	Pää-oman määrä. Total des capitaux.		Maatiloihin ja kiinteimistöihin. Biens immeubles.		Osakkeihin. Actions.		Korkoa kasvavin valtiobligationeihin ja muihin arvopapereihin. Obligations de l'Etat et des Sociétés.		Lainoihin kiinnitystä vastaan kiinteään omaisuuteen tahi hypotekkia vastaan. Prêts hypothécaires.		Lainoihin velkakirjan vastaan. Prêts sur d'autres garantis.		Tallenukseen pankeissa. Comptes courants avec des banques de dépôts.		Kalustoon y. m. erilaisiin saataviin. Biens meubles et divers actifs.		Rahaan. Argent comptant.		
			Mk.	p.	Mk.	p.	Mk.	p.	Mk.	p.	Mk.	p.	Mk.	p.	Mk.	p.	Mk.	p.	Mk.	p.	
1	Porvoo.	Uutisrakennusten kassa . . .	43,636	75	—	—	—	—	—	—	32,280	—	10,500	—	—	—	—	—	856	75	1
2		Majotuskassa	53,868	57	—	—	—	—	22,985	50	25,000	—	5,200	—	—	—	213	75	469	32	2
3		Köyhäinkassa	44,300	—	—	—	100	—	—	—	24,000	—	20,200	—	—	—	—	—	—	—	3
4		Kansakoulukassa (poikia varten)	20,000	—	—	—	—	—	—	—	15,000	—	5,000	—	—	—	—	—	—	—	4
5		Merimieshuonekassa	21,535	91	—	—	—	—	—	—	17,600	—	3,500	—	—	—	18	—	417	91	5
6		Porvariston leski- ja orpoinkassa	184,011	86	—	—	—	—	—	—	107,400	—	71,500	—	—	—	1,871	58	3,240	28	6
7		Kansakoulukassa (tyttöjä varten)	25,524	36	—	—	—	—	—	—	6,000	—	19,500	—	—	—	—	—	24	36	7
8		Iltakoulurahasto	721	89	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	721	89	—	—	—	—	8
9		Pyhäkoulurahasto	1,017	92	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,017	92	—	—	—	—	9
10		L. Bromanin testamenttirahasto	27,560	—	—	—	—	—	—	—	23,000	—	3,000	—	—	—	240	—	1,320	—	10
11	Loviisa.	Järjestely- ja rakennusrahasto .	48,618	88	25,100	—	—	—	—	—	—	—	19,180	—	4,100	—	236	—	2	88	11
12		Haminakassa	19,611	68	—	—	—	—	—	—	12,700	—	2,670	—	3,500	—	738	91	2	77	12
13		Lasarettirahasto	5,884	53	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5,884	53	—	—	—	—	13
14		Kansankirjastonrahasto . . .	5,295	69	—	—	—	—	—	—	—	—	5,000	—	—	—	225	69	70	—	14
15		Naisväenyhdistyksen kansakoulurahasto	15,298	53	—	—	—	—	—	—	5,264	64	9,148	—	707	36	176	85	1	68	15
16		Keisari Aleksander II:n stipendiorahasto	4,030	9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4,030	9	—	—	—	—	16
17		Telefonijohdonrahasto	12,177	34	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12,177	34	—	—	—	—	17
18		Tjäderin rahasto köyhiä varten	40,481	90	—	—	—	—	—	—	3,800	—	35,716	36	350	67	614	87	—	—	18
19		Degerbäckin sam. sam. . . .	29,411	75	—	—	—	—	—	—	—	—	29,000	—	—	—	411	75	—	—	19
20		Seuran pro amore proximi sam.	3,685	13	—	—	—	—	—	—	580	—	3,020	—	—	—	85	13	—	—	20
21		Felinin sam.	4,605	50	—	—	—	—	—	—	—	—	4,530	—	—	—	75	50	—	—	21
22		Hougbergin sam.	6,880	51	—	—	—	—	—	—	—	—	6,400	—	—	—	102	89	377	62	22
23		Sucksdorffin sam.	4,045	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4,000	—	—	—	45	—	—	—	23
24		Eschnerin sam.	2,033	75	—	—	—	—	900	—	960	—	—	—	100	—	71	92	1	83	24
25		Mennanderin sam.	10,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10,000	—	—	—	—	—	—	—	25
26	Tammisaari.	Merimieshuonekassa	14,203	72	—	—	—	—	—	—	—	—	14,164	65	—	—	—	—	39	7	26
27		Naisväen-yhdistyksen kassa . .	8,687	—	—	—	—	—	—	—	8,200	—	—	—	—	—	—	—	487	—	27
28		Kauppa- ja Teollisuusyhdistyksen kassa	5,713	6	—	—	—	—	—	—	—	—	4,496	—	1,176	18	—	—	40	88	28
29		Laivureinyhtiönkassa	2,585	98	—	—	—	—	—	—	—	—	2,562	21	—	—	—	—	23	77	29

	1	2	3		4		5		6		7		8		9		10		11		
					Siitä on sijotettu. — *Placements des capitaux.*																
	Kunnan nimi. *Communes.*	Rahaston eli kassan nimi ja tarkotus. *Spécifications des fonds.*	Pää-oman määrä. Total des capitaux.		Maatilohin ja kiinteimistöhin. Biens immeubles.		Osakkeihin. Actions.		Korkoa kasvavin valtio-obligationeihin ja muihin arvopapereihin. Obligations de l'Etat et des Sociétés.		Lainoihin kiinnityksiä vastaan kiinteään omaisuuteen tahi hypotekkia vastaan. Prêts hypothécaires.		Lainoihin velkakirjan vastaan. Prêts sur d'autres garanties.		Tallenkseen pankeissa. Comptes courants avec des banques de dépôts.		Kalustoon y. m. eriläisiin saatavihin. Biens meubles et divers actifs.		Rahaan. Argent comptant.		
			Smk.	pill.	Smk.	pill.	Smk.	pill.	Smk.	pill.	Smk.	pill.	Smk.	pill.	Smk.	pill.	Smk.	pill.	Smk.	pill.	
1	Tammisaari.	Käsityöläis-pensionikassa . . .	1,813	46	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,813	46	—	—	—	—	1
2		Vapaa-ehtois. palokunnan kassa	2,500	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,000	—	—	—	—	—	1,500	—	2
3	Hankoniemi.	Leskirouva Norrgrenin pensionikassa	9,980	—	—	—	—	—	2,400	—	7,500	—	—	—	—	—	—	—	80	—	3
4		Keisari Aleksander II:n stipendiorahasto	2,329	52	—	—	—	—	—	—	—	—	2,235	—	—	—	—	—	94	52	4
5		Merimieshuonekassa	10,898	53	—	—	—	—	—	—	—	—	9,875	—	—	—	—	—	1,023	53	5
6	Turun ja Porin lääni.	Kauppa- ja Teollisuusyhdistyksen kassa	764	97	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	550	—	—	—	214	97	6
7	Sundi.	Viinaverorahasto kansakoulua varten	1,045	48	—	—	—	—	—	—	—	—	450	—	—	—	—	—	595	48	7
8		Maanviljeliä G. Rosenbergin stipendiorahasto ylempää kansakoulua varten	5,000	—	—	—	—	—	—	—	2,000	—	—	—	3,000	—	—	—	—	—	8
9	Wordö.	Merimieshuonekassa	6,662	53	—	—	—	—	—	—	1,200	—	4,737	—	600	—	—	—	125	53	9
10		Yksityinen merimieshuonekassa	11,560	70	—	—	—	—	—	—	2,000	—	7,110	—	2,000	—	—	—	450	70	10
11		Viinaverorahasto (tarkotus vielä määräämättä)	2,882	89	—	—	—	—	—	—	—	—	2,153	—	—	—	—	—	729	89	11
12		Kunnallis- ja köyhäinkassa . .	4,823	91	—	—	—	—	—	—	1,000	—	3,800	—	—	—	—	—	23	91	12
13	Saltviiki.	Viinaverorahasto (tarkotus vielä määräämättä)	11,109	54	—	—	—	—	—	—	—	—	8,782	90	—	—	2,326	64	—	—	13
14	Finström.	Viinaverorahasto (tarkotus vielä määräämättä)	11,200	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11,200	—	14
15	Geeta.	Viinaverorahasto (tarkotus vielä määräämättä)	6,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5,950	—	—	—	—	—	50	—	15
16	Hammarland.	Köyhäinkassa	5,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4,800	—	—	—	—	—	200	—	16
17		Kansakoulukassa	300	—	—	—	—	—	—	—	—	—	200	—	—	—	—	—	100	—	17
18	Jomala.	Bomanin testamenttirahasto . .	1,200	—	—	—	—	—	—	—	1,200	—	—	—	—	—	—	—	—	—	18
19		Anna Liisa Sannin lahja hädänalaisten hyväksi kunnassa	500	—	—	—	—	—	—	—	—	—	500	—	—	—	—	—	—	—	19

	1	2	3		4		5		6		7		8		9		10		11		
	Kunnan nimi. *Communes.*	Rahaston eli kassan nimi ja tarkotus. *Spécification des fonds.*	Pääoman määrä. Total des capitaux.		Siitä on sijotettu. — *Placements des capitaux.* Maatiloihin ja kiinteimistöihin. Biens immeubles.		Osakkeihin. Actions.		Korkoa kasvavin valtiolainoihin ja muihin arvopapereihin. Obligations de l'Etat et des Sociétés.		Lainoihin kiinnitystä vastaan kiinteään omaisuuteen tahi hypoteekia vastaan. Prêts hypothécaires.		Lainoihin velkakirjaa vastaan. Prêts sur d'autres garanties.		Tallenteksen pankeissa. Comptes courants avec des banques de dépôts.		Kalustoon y. m. erilaisiin saatavihin. Biens meubles et divers actifs.		Rahaan. Argent comptant.		
			Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	
1	Lemland.	Köyhäinkassa	2,828	6	—	—	—	—	—	—	—	—	2,434	60	—	—	—	—	393	46	1
2		Palo-apukassa	2,808	25	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2,600	—	—	—	208	25	2
3		Koulukassa	1,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	800	—	—	—	—	—	200	—	3
4	Kumlinki.	Viinaverorahasto (tarkotus vielä määräämättä)	3.773	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2,773	—	—	—	—	—	1,000	—	4
5	Brändö.	Viinaverorahasto (tarkotus vielä määräämättä)	4,167	—	—	—	—	—	2,195	—	—	—	—	—	1,972	—	—	—	—	—	5
6	Halikko.	J. Nevanderin avunantorahasto köyhiä varten	5,259	41	—	—	—	—	—	—	4,000	—	800	—	—	—	—	—	489	41	6
7		Lapsenpäästörahasto	5,109	10	—	—	—	—	—	—	—	—	5,000	—	—	—	—	—	109	10	7
8		Keisari Aleksander II:n stipendiorahasto	3,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3,000	—	—	—	—	—	—	—	8
9		Lainarah. kansak.-opett. varten	8,150	22	—	—	—	—	—	—	—	—	8,000	—	—	—	—	—	150	22	9
10		Viinaverorahasto, lainakirjastoa varten	10,054	—	—	—	—	—	—	—	4,900	—	3,900	—	1,254	—	—	—	—	—	10
11		Apurahasto	451	53	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	451	53	—	—	—	—	11
12	Angelniemi.	Kansakoulu-stipendiorahasto	170	9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	170	9	—	—	—	—	12
13	Uskela.	Limnellin testamenttirahasto avunantoa varten köyhille käsityöläisille ja heidän leskillensä	4,787	63	—	—	—	—	—	—	3,000	—	—	—	1,787	63	—	—	—	—	13
14	Kisko.	Köyhäinkassa	1,148	9	—	—	—	—	—	—	—	—	520	—	—	—	—	—	628	9	14
15		Palo-apurahasto	4,672	67	—	—	—	—	—	—	—	—	1,065	95	3,606	72	—	—	—	—	15
16	Kiikala.	Keisari Aleksander II:n stipendiorahasto	200	—	—	—	—	—	—	—	—	—	200	—	—	—	—	—	—	—	16
17		Elias ja Ulriika Walleniuksen koulurahasto	400	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	400	—	—	—	—	—	17
18	Perniö.	Kirkkokassa	8,632	29	—	—	—	—	—	—	—	—	500	—	8,048	24	—	—	84	5	18
19		Viinijyväkassa	858	65	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	401	50	—	—	457	15	19
20		Augustinin koulurahasto	3,066	53	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3,066	53	—	—	—	—	20
21		„ „	2,382	17	—	—	—	—	—	—	1,371	43	—	—	1,010	74	—	—	—	—	21
22		„ „	147	65	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	147	65	22
23		Kansakoulurahasto	1,660	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,600	—	—	—	60	—	23
24		Björlingin testamenttirahasto	2,105	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2,000	—	—	—	—	—	105	—	24

	1	2	3		4		5		6		7		8		9		10		11		
	Kunnan nimi. *Communes.*	Rahaston eli kassan nimi ja tarkotus. *Spécification des fonds.*	Pääoman määrä. Total des capitaux.		Siitä on sijotettu. — *Placements des capitaux.* Maatiloihin ja kiinteimistöihin. Biens immeubles.		Osakkeihin. Actions.		Korkoa kasvavriin valtiovelkakirjoihin ja muihin arvopapereihin. Obligations de l'Etat et des Sociétés.		Lainoihin kiinnityksiä vastaan kiinteään omaisuuteen tahi hypoteekia vastaan. Prêts hypothécaires.		Lainoihin velkakirjaa vastaan. Prêts sur d'autres garanties.		Tallenukseen pankeissa. Comptes courants avec des banques de dépôts.		Kalustoon y. m. erilaisiin saatavihin. Biens meubles et divers actifs.		Rahaan. Argent comptant.		
			Mk.	pää.	Mk.	pää.	Mk.	pää.	Mk.	pää.	Mk.	pää.	Mk.	pää.	Mk.	pää.	Mk.	pää.	Mk.	pää.	
1	Perniö.	Köyhäinkassa	855	40	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	821	34	—	—	34	6	1
2		Työrahasto	1,202	21	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,202	21	—	—	—	—	2
3		Viinaverorahat, kansakoul. vart.	9,258	63	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9,243	66	—	—	14	97	3
4		Lampolan kestikievarikassa	1,581	20	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,208	66	—	—	372	54	4
5		Koiranverorahasto	912	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	912	10	—	—	—	—	5
6		Keisari Aleksander II:n stipendiorahasto	636	64	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	636	64	—	—	—	—	6
7	Finbyy.	Keisari Aleksander II:n stipendiorahasto	2,017	85	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2,017	85	—	—	—	—	7
8		Forsströmin koulurahasto	17,174	94	—	—	—	—	—	—	17,174	94	—	—	—	—	—	—	—	—	8
9	Kemiö.	Rouva Wahlgrenin köyhäinkassa	685	71	—	—	—	—	—	—	—	—	685	71	—	—	—	—	—	—	9
10		Anderssonin köyhäinkassa	114	29	—	—	—	—	—	—	—	—	114	29	—	—	—	—	—	—	10
11		Kansakoulustipendiokassa	47	44	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	47	44	—	—	—	—	11
12	Dragsfjärd.	Keisari Aleksander II:n stipendiorahasto	750	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	750	—	—	—	—	—	12
13		Stänze Schoultsin köyhäinkassa	20,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	20,000	—	—	—	—	—	13
14		Pettersenin köyhäinkassa	1,400	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,400	—	—	—	—	—	14
15		Daalinruukin sairastenkassa	10,000	—	10,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15
16	Westanfjärd.	Koulurahasto	5,800	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3,000	—	2,800	—	—	—	—	—	16
17		Kirkkorahasto	7,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7,000	—	—	—	—	—	17
18	Kuusisto.	Sandbergin stipendiorahasto	2,296	—	—	—	—	—	—	—	2,296	—	—	—	—	—	—	—	—	—	18
19		Köyhäinkassa	1,080	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,080	—	—	—	—	—	—	—	19
20		Viinaverorahat	100	—	—	—	—	—	—	—	—	—	100	—	—	—	—	—	—	—	20
21	Nummi.	Paaskunnan köyhäinkassa	4,143	79	—	—	—	—	—	—	—	—	3,200	—	936	85	—	—	6	94	21
22		Kansakoulurahasto	150	64	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	150	64	—	—	—	—	22
23	Paimio.	Stipendiorahasto köyhiä kansakoululapsia varten	2,840	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2,840	—	—	—	—	—	23
24	Karuna.	Hätä-apurahasto	2,462	80	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2,462	80	—	—	—	—	24
25		Köyhäinkassa	1,572	54	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,572	54	25
26	Parainen.	Koulurahasto	11,525	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11,500	—	—	—	25	—	26
27		Keisari Aleksander II:n stipendiorahasto	3,625	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3,625	—	—	—	—	—	27
28		Köyhäinhuonerakennuskassa	7,029	82	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7,000	—	—	—	29	82	28

	1	2	3		4		5		6		7		8		9		10		11		
					Siitä on sijotettu. — *Placements des capitaux.*																
	Kunnan nimi. *Communes.*	Rahaston eli kassan nimi ja tarkotus. *Spécifications des fonds.*	Pää-oman määrä. Total des capitaux.		Maatilohin ja kiinteimistöhin. Biens immeubles.		Osakkeihin. Actions.		Korkoa kasvavin valtiobligationeihin ja muihin arvopapereihin. Obligations de l'Etat et des Sociétés.		Lainoihin kiinnitystä vastaan kiinteään omaisuuteen tahi hypotekia vastaan. Prêts hypothécaires.		Lainoihin velkakirjaa vastaan. Prêts sur d'autres garanties.		Tallenkseen pankeissa. Comptes courants avec des banques de dépôts.		Kaustoon y. m. erilaisiin saataviin. Biens meubles et divers actifs.		Rahaan. Argent comptant.		
			Mk.	pill.	Mk.	pill.	Mk.	pill.	Mk.	pill.	Mk.	pill.	Mk.	pill.	Mk.	pill.	Mk.	pill.	Mk.	pill.	
1	Parainen.	Brotheruksen lahjotusrahasto .	3,909	13	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3,900	—	—	—	9	13	1
2		Holländerin „ . .	2,150	68	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2,100	—	—	—	50	68	2
3		Palo-apurahasto	17,548	31	—	—	—	—	—	—	—	—	500	—	17,000	—	—	—	48	31	3
4	Rymättylä.	Köyhäinkassa	10,121	29	—	—	—	—	—	—	—	—	1,500	—	8,621	29	—	—	—	—	4
5		Keisari Aleksander II:n stipendiorahasto	214	83	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	214	83	—	—	—	—	5
6		Pikkulastenkoulurahasto . . .	1,486	78	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,441	50	—	—	45	28	6
7	Navo.	Kansakoulukassa	19,165	38	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	19,165	38	—	—	—	—	7
8		Lastenkoulukassa	3,945	48	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3,945	48	—	—	—	—	8
9		Joulukynttiläinrahasto	4,016	36	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4,016	36	—	—	—	—	9
10		Palo-apu-yhdistyksen kassa . .	10,842	15	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10,842	15	—	—	—	—	10
11	Korpo.	Kansakoulurahasto	224	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	224	—	—	—	—	—	11
12	Mietois.	Rahasto köyhiä koululapsia vart.	500	—	—	—	—	—	—	—	—	—	500	—	—	—	—	—	—	—	12
13	Mynämäki.	Köyhäinkassa	8,090	71	—	—	—	—	—	—	2,400	—	5,370	—	—	—	—	—	320	71	13
14		Kansakoulukassa	3,900	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3,500	—	—	—	—	—	400	—	14
15		Lapsenpäästörahasto	5,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4,600	—	—	—	—	—	400	—	15
16	Karjala.	Köyhäinkassa	3,130	6	—	—	—	—	—	—	—	—	2,707	—	—	—	—	—	423	6	16
17	Askainen.	„	1,592	79	—	—	—	—	—	—	—	—	1,340	—	—	—	—	—	252	79	17
18	Wehmaa.	„	4,871	87	—	—	—	—	—	—	—	—	709	—	4,162	87	—	—	—	—	18
19	Lokalaks	„	4,717	75	—	—	—	—	—	—	—	—	4,440	—	—	—	—	—	277	75	19
20		Hätä-apurahasto	868	85	—	—	—	—	—	—	—	—	700	—	—	—	—	—	168	85	20
21		Kansakoulurahasto	4,507	26	3,400	—	—	—	—	—	—	—	—	—	900	—	—	—	207	26	21
22		Keisari Aleksander II:n stipendiorahasto	929	28	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	895	28	—	—	34	—	22
23		Lainakirjastonkassa	323	79	—	—	—	—	—	—	—	—	100	—	200	—	—	—	23	79	23
24	Taivassalo.	Köyhäinkassa	1,157	78	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,157	78	24
25		Kansakoulurahasto	1,825	69	—	—	—	—	—	—	—	—	700	—	290	29	—	—	835	40	25
26		Kiertokoulukassa	3,051	73	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3,051	73	26
27		Leskirouva J. Lindmarkin lahja köyhäin lasten hyväksi . . .	1,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,000	—	—	—	—	—	27
28		Saman lahja kunnan köyhäinkotiin	4,259	42	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4,259	42	—	—	—	—	28

	1	2	3		4		5		6		7		8		9		10		11		
	Kunnan nimi. *Communes.*	Rahaston eli kassan nimi ja tarkotus. *Spécification des fonds.*	Pää-oman määrä. Total des capitaux.		Siitä on sijotettu. — *Placements des capitaux.* Maatiloihin ja kiinteimistöihin. Biens immeubles.		Osakkeihin. Actions.		Korkoa kasvavin valtiobiligationeihin ja muihin arvopaperehin. Obligations de l'Etat et des Sociétés.		Lainoihin kiinnityksiä vastaan kiinteään omaisuuteen tahi hypoteekia vastaan. Prêts hypothécaires.		Lainoihin velkakirjaa vastaan. Prêts sur d'autres garanties.		Tallenkseen pankeissa. Comptes courants avec des banques de dépôts.		Kalustoon y. m. erilaisiin saatavin. Biens meubles et divers actifs.		Rahaan. Argent comptant.		
			Smk.	pld.	Smk.	pld.	Smk.	pld.	Smk.	pld.	Smk.	pld.	Smk.	pld.	Smk.	pld.	Smk.	pld.	Smk.	pld.	
	Taivassalo.	Leskirouva J. Lindmarkin lahja köyh. lasten koulunkäyntiä vart.	4,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4,000	—	—	—	—	—	—	—	1
2		Siltarakennuskassa	50	21	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	50	21	—	—	—	—	2
3		Kirkonrakennuskassa	5,718	86	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5,718	86	—	—	—	—	3
4		Keisari Aleksander II:n stipendiorahasto	1,484	66	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,484	66	—	—	—	—	4
5		Ompeluseuranrahasto köyhiä koululapsia varten	1,109	30	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,109	30	—	—	—	—	5
6		Isäntäseuranrahasto kotiteollisuuden edistämiseksi y. m.	68	19	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	68	19	—	—	—	—	6
7	Welkua.	Köyhäinkassa	3,306	4	—	—	—	—	—	—	—	—	2,900	—	—	—	—	—	406	4	7
8	Iniö.	Kirkonrakennuskassa	7,980	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7,980	—	—	—	—	—	8
9		Köyhäinkassa	2,202	56	—	—	—	—	—	—	—	—	1,700	—	—	—	—	—	502	56	9
10		Kiertokoulukassa	520	—	—	—	—	—	—	—	—	—	520	—	—	—	—	—	—	—	10
11	Kivimaa.	Koulukassa	1,500	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,500	—	—	—	—	—	—	—	11
12		Köyhäinkassa	1,441	27	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,000	—	—	—	441	27	12
13		Kiertokoulukassa	570	—	—	—	—	—	—	—	—	—	500	—	—	—	—	—	70	—	13
14		Merimieshuonekassa köyhiä merimiehiä ja heidän perh. varten	1,402	64	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,400	—	—	—	2	64	14
15	Uusikirkko.	Tohtori N. J. Kumeniuksen kansakoulurahasto	13,591	13	—	—	—	—	—	—	—	—	13,550	—	—	—	—	—	41	13	15
16		Keisari Aleksander II:n rahasto köyhäin kansakoululasten hyväksi	1,862	15	—	—	—	—	—	—	—	—	1,608	—	—	—	—	—	254	15	16
17		Kansakoulun halkorahasto	3,300	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3,300	—	—	—	—	—	—	—	17
18	Uudenkaupungin maaseurak. Laitila.	Kerätty kansakoulurahasto	2,808	13	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2,808	13	—	—	—	—	18
19		Keisari Aleksander II:n rahasto köyhäin koululasten hyväksi	750	—	—	—	—	—	—	—	—	—	750	—	—	—	—	—	—	—	19
20	Pyhämaan emäseurak.	Sam. sam. sam.	320	—	—	—	—	—	—	—	—	—	320	—	—	—	—	—	—	—	20
21	Pyhämaan saari.	Sam. sam. sam.	107	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	107	—	—	—	—	—	21
22	Ulvila.	Hätä-apurahasto	3,630	86	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3,630	86	—	—	—	—	22
23		Koiranverorahasto	190	9	—	—	—	—	—	—	—	—	190	9	—	—	—	—	—	—	23
24		Urkukassa	403	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	403	—	—	—	—	—	24

	1	2	3		4		5		6		7		8		9		10		11		
	Kunnan nimi. *Communes.*	Rahaston eli kassan nimi ja tarkotus. *Spécification des fonds.*	Pääoman määrä. Total des capitaux.		Siitä on sijotettu. — *Placements des capitaux.* Maatiloihin ja kiinteimistöihin. Biens immeubles.		Osakkeihin. Actions.		Korkea kasvavin valtiobligationeihin ja muihin arvopapereihin. Obligations de l'Etat et des Société.		Lainoihin kiinnitystä vastaan kiinteään omaisuuteen tahi hypotekia vastaan. Prêts hypothécaires.		Lainoihin velkakirjaa vastaan. Prêts sur d'autres garanties.		Tallenkseen pankeissa. Comptes courants avec des banques de dépôts.		Kalustoon y. m. erilaisiin saatavihin. Biens meubles et divers actifs.		Rahaan. Argent comptant.		
			Smk.	pld.	Smk.	pld.	Smk.	pld.	Smk.	pld.	Smk.	pld.	Smk.	pld.	Smk.	pld.	Smk.	pld.	Smk.	pld.	
1	Ulvilan.	Kansakoulunrakennuskassa . .	1,851	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,851	—	1
2	Porin maaseurak.	Rosenlewin rahasto	15,000	—	—	—	—	—	—	—	14,200	—	—	—	800	—	—	—	—	—	2
3	Kulla.	Hätä-apurahasto	3,567	84	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3,567	84	—	—	—	—	3
4		Yleinen köyhäinkassa	973	58	—	—	—	—	—	—	—	—	973	58	—	—	—	—	—	—	4
5		Kansakoulukassa	4,264	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4,264	—	—	—	—	—	—	—	5
6		Yksityinen köyhäinkassa . . .	1,152	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,152	—	6
7	Nakkila.	Klara Avellanin stipendiorahasto	1,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,000	—	7
8		Keisari Aleksander II:n stipendiorahasto	3,330	79	—	—	—	—	—	—	—	—	3,330	79	—	—	—	—	—	—	8
9	Normarkku.	Hätä-apurahasto	1,257	92	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,000	—	—	—	257	92	9
10		Keisari Aleksander II:n stipendiorahasto	215	46	—	—	—	—	—	—	—	—	32	27	140	—	—	—	43	19	10
11	Ahlainen.	Kansakoulurahasto	2,751	62	—	—	—	—	—	—	—	—	600	—	2,125	—	—	—	26	62	11
12		Hätä-apurahasto	650	—	—	—	—	—	—	—	—	—	400	—	—	—	—	—	250	—	12
13		Stipendiorahasto	240	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	240	—	—	—	—	—	13
14	Poomarkku.	Lastenkodin kassa	6,876	10	—	—	—	—	—	—	1,000	—	5,542	—	—	—	—	—	334	10	14
15		Hätä-apurahasto	3,792	1	—	—	—	—	—	—	—	—	2,015	—	1,639	—	—	—	138	1	15
16		Kansakoulunstipendiorahasto .	155	60	—	—	—	—	—	—	—	—	124	—	—	—	—	—	31	60	16
17		Yleinen köyhäinkassa	1,407	62	—	—	—	—	—	—	—	—	518	—	728	11	—	—	161	51	17
18	Siikainen.	Kansakoulurahasto	3,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,000	—	2,000	—	—	—	—	—	18
19	Eura.	Köyhäinkassa	1,385	39	—	—	—	—	—	—	—	—	800	—	185	39	—	—	—	—	19
20	Kiukkainen.	Köyhäinkassa	1,078	93	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	499	60	—	—	579	33	20
21	Yläne.	Kansakoulukassa	7,920	26	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7,920	26	—	—	—	—	21
22		Kapteeni Jägerhornin stipendiorahasto	7,763	20	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7,763	20	—	—	—	—	22
23		Sahlbergin stipendiorahasto . .	190	91	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	190	91	—	—	—	—	23
24		Köyhäinkassa	416	43	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	416	43	—	—	—	—	24
25		Urkukassa	1,500	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,500	—	—	—	—	—	25
26	Eurajoki.	Kansakoulurahasto	14,422	92	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	14,369	—	—	—	53	92	26
27		Hätä-apurahasto	5,020	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4,410	—	—	—	610	—	27
28	Luvia.	Keisari Aleksander II:n stipendiorahasto	3,391	72	—	—	—	—	—	—	—	—	3,300	—	—	—	—	—	91	72	28
29	Rauman maaseurak.	Köyhäinkassa	4,223	18	—	—	—	—	—	—	—	—	3,300	—	—	—	—	—	923	18	29

	1	2	3		4		5		6		7		8		9		10		11		
					Siitä on sijotettu. — *Placements des capitaux.*																
	Kunnan nimi. *Communes.*	Rahaston eli kassan nimi ja tarkotus. *Spécification des fonds.*	Pää-oman määrä. Total des capitaux.		Maatiloihin ja kiinteimistöihin. Biens immeubles.		Osakkeihin. Actions.		Korkoa kasvavilla valtiobligationeihin ja muihin arvopapereihin. Obligations de l'Etat et des Sociétés.		Lainoihin kiinnitysitä vastaan kiinteään omaisuuteen tahi hypoteekia vastaan. Prêts hypothécaires.		Lainoihin velkakirjaa vastaan. Prêts sur d'autres garanties.		Talletukseen pankeissa. Comptes courants avec des banquiers de dépôts.		Kalustoon y. m. erilaisiin saatavilin. Biens meubles et divers actifs.		Rahaan. Argent comptant.		
			Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	
1	Rauman maaseurak.	Lundinin köyhäinkassa	13,169	48	—	—	—	—	—	—	9,600	—	2,762	20	—	—	—	—	807	28	1
2		Nordmanin koulurahasto . . .	13,238	19	—	—	—	—	—	—	—	—	13,000	—	—	—	—	—	238	19	2
3		Viinaverorahasto	4,427	59	—	—	—	—	—	—	—	—	3,313	47	—	—	—	—	1,114	12	3
4	Kankaanpää.	Lahjotusrahasto	3,923	79	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,824	47	—	—	2,099	32	4
5		Hätä-apurahasto	1,449	90	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,449	90	5
6		Köyhäinkassa	1,200	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,200	—	6
7	Honkajoki.	Hätä-apurahasto	3,777	45	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3,750	—	—	—	27	45	7
8		Köyhäinkassa	4,832	73	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4,600	—	—	—	232	73	8
9		„	405	78	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	400	—	—	—	5	78	9
10		Manttaalikassa	4	13	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	13	10
11		Kansakoulurahasto	28	22	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	28	22	11
	Parkano.	Keisari Aleksander II:n stipendio-																			
12		rahasto	188	47	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	188	47	—	—	—	—	12
13		Hätä-apurahasto	9,300	52	—	—	—	—	—	—	—	—	1,940	52	7,360	—	—	—	—	—	13
14	Ikalinen.	Köyhäinkassa	5,547	23	—	—	—	—	—	—	—	—	5,066	18	—	—	—	—	481	5	14
15		Hätä-apurahasto	2,291	15	—	—	—	—	—	—	—	—	1,546	—	—	—	—	—	745	15	15
16		Viinaverorahat	1,398	66	—	—	—	—	—	—	—	—	582	—	—	—	—	—	816	66	16
17		Kansakoulurahasto	13,808	40	3,300	—	—	—	—	—	—	—	9,660	26	—	—	—	—	848	14	17
18		Kansakoulukirjastonrahasto . .	156	97	—	—	—	—	—	—	—	—	137	10	—	—	—	—	19	87	18
		Keisari Aleksander II:n stipendio-																			
19		rahasto	380	—	—	—	—	—	—	—	—	—	380	—	—	—	—	—	—	—	19
		Kaupp. G. Ahlgrenin stipendio-																			
20		rahasto	10,012	25	—	—	—	—	—	—	—	—	10,000	—	—	—	—	—	12	25	20
	Hämeenkyrö.	Keisari Aleksander II:n stipendio-																			
21		rahasto	1,200	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,200	—	—	—	—	—	—	—	21
22		Sasslinin rahasto	2,200	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2,200	—	—	—	—	—	—	—	22
23		Kaupp. Ahlgrenin rahasto . .	10,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10,000	—	—	—	—	—	23
	Wiljakkala.	Keisari Aleksander II:n stipendio-																			
24		rahasto	371	70	—	—	—	—	—	—	—	—	371	70	—	—	—	—	—	—	24
25		Kaupp. Ahlgrén-vainajan rahasto	10,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10,000	—	—	—	—	—	25
26	Mouhijärvi.	Hätä-apurahasto	845	12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	800	—	—	—	45	12	26
27		Rah. köyhiä kansak.lapsia varten	1,271	55	—	—	—	—	—	—	—	—	1,022	53	200	—	—	—	49	2	27
28		Pappilanrahasto	16,000	—	12,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4,000	—	—	—	—	—	28

	1	2	3		4		5		6		7		8		9		10		11		
	Kunnan nimi. *Communes.*	Rahaston eli kassan nimi ja tarkotus. *Spécification des fonds.*	Pääoman määrä. Total des capitaux.		Siitä on sijotettu. — *Placements des capitaux.* Maatiloihin ja kiinteimistöihin. Biens immeubles.		Osakkeihin. Actions		Korkoa kasvaviin valtiobligationeihin ja muihin arvopapereihin. Obligations de l'Etat et des Sociétés.		Lainoihin kiinnityksiä vastaan kiinteään omaisuuteen tahi hypoteekkia vastaan. Prêts hypothécaires.		Lainoihin velkakirjaa vastaan. Prêts sur d'autres garanties.		Tallenukseen pankeissa. Comptes courants avec des banques de dépôts.		Kalustoon y. m. erilaisiin saataviin. Biens meubles et divers actifs.		Rahaan. Argent comptant.		
			Mk.	pää.	Mk.	pää.	Mk.	pää.	Mk.	pää.	Mk.	pää.	Mk.	pää.	Mk.	pää.	Mk.	pää.	Mk.	pää.	
1	Mouhijärvi.	Pitäjän palo-apukassa	2,850	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2,850	—	—	—	—	—	1
2	Tyrvää.	Keisari Aleksander II:n stipendiorahasto	1,193	28	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,193	28	—	—	—	—	2
3		Kansakoulurahasto	12,000	—	12,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
4	Kiikka.	Keisari Aleksander II:n stipendiorahasto	2,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2,000	—	—	—	—	—	—	—	4
5		Lindstedtin testamenttirahasto köyhiä koululapsia varten . .	1,000	—	—	—	—	—	—	—	1,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5
6	Kiikois.	Saman sam. sam.	768	85	—	—	—	—	—	—	—	—	740	—	—	—	—	—	28	85	6
7	Karkku.	Keisari Aleksander II:n stipendiorahasto	486	58	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	486	58	—	—	—	—	7
8		Hätä-apurahasto	730	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	730	—	—	—	—	—	8
9		Viinaverorahoja kunnan yhteisiin tarpeisiin	4,900	—	1,400	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3,500	—	—	—	—	—	9
10		Kirkonrakennusrahasto	94,512	23	62,202	48	—	—	—	—	—	—	14,000	—	12,000	—	—	—	6,300	75	10
11	Huittinen.	Keisari Aleksander II:n stipendiorahasto	4,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4,000	—	—	—	—	—	11
12		Stålhandsken stipendiorahasto .	600	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	600	—	—	—	—	—	12
13		J. Iljanin „	300	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	300	—	—	—	—	—	13
14	Wampula.	Lindströmin „	2,359	2	—	—	—	—	—	—	—	—	2,359	2	—	—	—	—	—	—	14
15		Keisari Aleksander II:n stipendiorahasto	100	60	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	100	60	—	—	—	—	15
16		Nimismies Wilkkisen sam. . .	300	—	—	—	—	—	—	—	—	—	300	—	—	—	—	—	—	—	16
17	Loimaa.	Kansakoulurahasto	4,816	96	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4,816	96	—	—	—	—	17
18	Metsämaa.	Stipendiorahasto	200	—	—	—	—	—	—	—	—	—	200	—	—	—	—	—	—	—	18
19	Kauvatsa.	Keisari Aleksander II:n stipendiorahasto	144	25	—	—	—	—	—	—	—	—	144	25	—	—	—	—	—	—	19
20	Punkalaidun.	Koulukassa kuuromykkiä varten	1,234	21	—	—	—	—	—	—	—	—	1,150	—	—	—	—	—	84	21	20
21		Keisari Aleksander II:n stipendiorahasto	300	—	—	—	—	—	—	—	—	—	255	—	—	—	—	—	45	—	21
22		Kansakoulurahasto	2,300	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2,000	—	—	—	—	—	300	—	22
23		Vaatetusrahasto kansakoululapsia varten	1,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,000	—	—	—	—	—	—	—	23

	1	2	3		4		5		6		7		8		9		10		11		
					Siitä on sijotettu. — *Placements des capitaux.*																
	Kunnan nimi. *Communes.*	Rahaston eli kassan nimi ja tarkotus. *Spécification des fonds.*	Pääoman määrä. Total des capitaux.		Maatiloihin ja kiinteimistöihin. Biens immeubles.		Osakkeihin. Actions.		Korkoa kasvavin valtiovelkakirjoihin ja muihin arvopapereihin. Obligations de l'Etat et des Sociétés.		Lainoihin kiinnitystä vastaan kiinteään omaisuuteen tahi hypoteekia vastaan. Prêts hypothécaires.		Lainoihin velkakirjaa vastaan. Prêts sur d'autres garanties.		Tallenukseen pankeissa. Comptes courants avec des banques de dépôts.		Kalustoon y. m. erilaisiin saatavihin. Biens meubles et divers actifs.		Rahaan. Argent comptant.		
			Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	
	Alastaro.	Keisari Aleksander II:n stipendiorahasto	340	75	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	340	75	—	—	—	—	1
2	Kokemäki.	Sam. sam. sam.	1,165	48	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,165	48	—	—	—	—	2
3		Siltarahasto	14,758	9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	14,758	9	—	—	—	—	3
4	Harjavalta.	Kansakoulurahasto	12,388	—	11,500	—	—	—	—	—	—	—	617	—	—	—	—	—	271	—	4
5		Lainakirjastonrahasto	551	85	—	—	—	—	—	—	—	—	551	85	—	—	—	—	—	—	5
6		Keisari Aleksander II:n stipendiorahasto	1,048	98	—	—	—	—	—	—	—	—	1,048	98	—	—	—	—	—	—	6
7	Köyliö.	Sam. sam. sam.	1,535	45	—	—	—	—	—	—	—	—	1,535	45	—	—	—	—	—	—	7
8	Säkylä.	Sam. sam. sam.	211	20	—	—	—	—	—	—	—	—	211	20	—	—	—	—	—	—	8
9	Raisio.	Koulurahasto	123	13	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	123	13	9
10		Keisari Aleksander II:n stipendiorahasto	257	95	—	—	—	—	—	—	—	—	257	95	—	—	—	—	—	—	10
11		Kiertokoulukassa	42	35	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	42	35	—	—	—	—	11
12		Köyhäinkassa	800	—	—	—	—	—	—	—	—	—	800	—	—	—	—	—	—	—	12
	Räntämäki.	Keisari Aleksander II:n stipendiorahasto	3,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3,000	—	—	—	—	—	13
14		Rahasto Räntämäen kirkon lämmitystä varten	1,383	44	—	—	—	—	—	—	—	—	1,000	—	383	44	—	—	—	—	14
15		Köyhäinmakasiininrakennusrah.	4,248	27	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4,248	27	—	—	—	—	15
16	Rusko.	Köyhäinkassa	4,534	1	—	—	—	—	—	—	—	—	4,096	73	—	—	—	—	437	28	16
17		Hätä-apukassa	1,036	90	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,036	90	—	—	—	—	17
18	Wahto.	Koulukassa	800	—	—	—	—	—	—	—	—	—	800	—	—	—	—	—	—	—	18
	Pöytyä.	Hätä-apurahasto	2,003	4																	
		Siltarakennusrahasto	5,078	48																	
19		Keisari Aleksander II:n stipendiorahasto	1,282	50	—	—	—	—	—	—	—	—	3,802	24	5,824	11	—	—	582	—	19
		Rahasto köyhäin kansakoululasten hyväksi	715	50																	
		Köyhäinkassa	1,128	83																	
20	Yläne.	Kansakoulurahasto	7,920	26	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7,920	26	—	—	—	—	20
21		Sahlbergin rahasto	190	91	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	190	91	—	—	—	—	21
22		Naisväen-yhdistyksen kassa	416	43	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	416	43	—	—	—	—	22

	1	2	3		4		5		6		7		8		9		10		11		
	Kunnan nimi. *Communes.*	Rahaston eli kassan nimi ja tarkotus. *Spécification des fonds.*	Pääoman määrä. Total des capitaux.		Siitä on sijotettu. — *Placements des capitaux.* Maatiloihin ja kiinteimistöihin. Biens immeubles.		Osakkeihin. Actions.		Korkoa kasvavilla valtiobligationeihin ja muihin arvopapereihin. Obligations de l'Etat et des Sociétés.		Lainoihin kiinnitystä vastaan kiinteään omaisuuteen tahi hypoteekia vastaan. Prêts hypothécaires.		Lainoihin velkakirjaa vastaan. Prêts sur titres garantis.		Tallettukseen pankeissa. Comptes courants avec des banques de dépôts.		Kalustoon y. m. erilaisiin saataviin. Biens meubles et divers actifs.		Rahaan. Argent comptant.		
			Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	
1	Yläne.	Urkurahasto	1,500	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,500	—	—	—	—	—	1
2	Marttila.	Keisari Aleksander II:n stipendiorahasto	3,126	68	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3,126	68	—	—	—	—	2
3	Koski.	Sandbergin rahasto köyhiä koululapsia varten	2,905	—	—	—	—	—	—	—	2,600	—	200	—	—	—	—	—	105	—	3
4		Hembergin rahasto kansakoulu-opettajia varten	2,000	—	—	—	—	—	—	—	2,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4
5		Keisari Aleksander II:n stipendiorahasto	5,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5,000	—	—	—	—	—	—	—	5
6	Yläne.	Jägerhornin köyhäinkassa	7,763	20	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7,763	20	—	—	—	—	6
7	Turku.	Maistraatin avunantokassa	115,616	42	—	—	—	—	35,805	—	63,300	—	14,000	—	—	—	—	—	2,511	42	7
8		Kauppaseuran sam.	548,553	55	—	—	—	—	35,134	5	196,000	—	277,500	—	34,000	—	1,952	48	3,967	2	8
9		Ruokatavarakauppiasten sam.	304,662	62	—	—	—	—	18,047	19	157,870	—	111,100	—	12,000	—	1,364	—	4,281	43	9
10		Käsityöläisseuran sam.	224,789	16	—	—	—	—	—	—	197,728	57	24,840	—	—	—	—	—	2,220	59	10
11		Laivuriseuran sam.	85,011	1	—	—	—	—	—	—	49,200	—	33,900	—	—	—	168	—	1,743	1	11
12		Merimieshuonekassa	207,058	99	—	—	—	—	—	—	142,400	—	52,750	—	—	—	—	—	11,908	99	12
13		Kaupp. Johan Spieken-vainajan lahjotusrahasto	21,068	93	—	—	—	—	21,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	68	93	13
14		Rautalinin testamenttirahasto	15,262	79	—	—	—	—	15,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	262	79	14
15		Roosin ,,	7,503	71	—	—	—	—	7,500	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	71	15
16		Allénin ,,	15,952	8	—	—	—	—	15,500	—	—	—	—	—	—	—	—	—	452	8	16
17		Brehmerin ,,	8,425	94	—	—	—	—	8,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	425	94	17
18		Saloniuksen ,,	690	—	—	—	—	—	690	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	18
19		Naisväen-yhdistyksen kassa	68,865	8	—	—	—	—	40,535	93	4,000	—	—	—	12,000	—	5,504	65	6,824	50	19
20		Cajanderin testamenttirahasto	139,165	88	6,000	—	—	—	7,280	—	63,650	13	48,908	—	—	—	—	—	13,327	75	20
21		Rettigin ,,	25,321	70	—	—	—	—	25,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	321	70	21
22		Holdtin ,,	143,503	—	—	—	—	—	6,003	—	87,800	—	45,400	—	—	—	—	—	4,300	—	22
23		W. A. Hjeltin avunantorahasto	218,083	72	—	—	—	—	—	—	189,700	—	12,600	—	14,000	—	883	—	900	72	23
24		Eschnerin vapaalasarettirahasto	462,376	41	—	—	—	—	89,467	71	345,300	—	—	—	24,000	—	2,807	19	801	51	24
25		Apteekari Arvidssonin lahjotusrahasto	30,322	85	—	—	—	—	—	—	30,000	—	—	—	—	—	—	—	322	85	25
26		Ithimæuksen istutusrahasto	6,080	25	—	—	—	—	6,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	80	25	26

	1	2	3		4		5		6		7		8		9		10		11		
	Kunnan nimi. *Communes.*	Rahaston eli kassan nimi ja tarkotus. *Spécification des fonds.*	Pääoman määrä. Total des capitaux.		Siitä on sijotettu. — *Placements des capitaux.* Maatiloihin ja kiinteimistöihin. Biens immeubles.		Osakkeihin. Actions.		Korkoa kasvavilla valtio-obligationeihin ja muihin arvopapereihin. Obligations de l'Etat et des Sociétés.		Lainoihin kiinnitystä vastaan kiinteään omaisuuteen tahi hypoteekia vastaan. Prêts hypothécaires.		Lainoihin velkakirjaa vastaan. Prêts sur d'autres garanties.		Talletukseen pankeissa. Comptes courants avec des banques de dépôts.		Kalustoon y. m. erilaisiin saataviin. Biens meubles et divers actifs.		Rahaan. Argent comptant.		
			Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	
	Pori.																				
1		Keisari Aleksander II:n stipendiorahasto	8,068	57	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8,068	57	—	—	—	—	1
2		Porin kaupunginlasaretin rakennusrahasto	21,725	86	—	—	—	—	1,800	—	19,900	—	—	—	—	—	—	—	25	86	2
3		Kansakoulut: Sjöblomin lahjotusrahasto	26,004	19	—	—	—	—	—	—	—	—	23,280	5	—	—	—	—	2,724	14	3
4		Sam. Franzenin stip.rahasto	366	58	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	366	58	—	—	—	—	4
5		Elisabeth Stenvallin „	2,254	79	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,302	39	—	—	952	40	5
6		Kansakoulut: Granfeltin stipendiorahasto	2,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2,000	—	—	—	—	—	—	—	6
7		Sam. Anniskelu-yhtiön stipendiorahasto	10,325	21	—	—	—	—	2,500	—	—	—	—	—	7,825	21	—	—	—	—	7
8		Sam. Vaaterahasto köyhiä kansakoulu-oppilaita varten	3,063	79	—	—	—	—	1,900	—	—	—	—	—	1,163	79	—	—	—	—	8
9		Köyhäinhoito: Theodor Moliisin lahjotusrahasto	4,262	2	—	—	—	—	2,000	—	—	—	2,000	—	253	82	—	—	8	20	9
10		Sam. Carl Duvaldtin sam.	10,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10,000	—	—	—	—	—	—	—	10
11		Kansakirjastonrahasto	3,608	91	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3,608	91	—	—	—	—	11
12		Köyhäin- ja työhuonelaitoksen pohjarahasto	704	47	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	704	47	—	—	—	—	12
13		Pensionilaitos iäkkäille turvattomille vaimonpuolille	28,496	56	—	—	—	—	10,300	—	—	—	756	36	17,200	—	—	—	240	20	13
14		Merimieshuonekassa	41,579	62	—	—	—	—	—	—	—	—	38,996	—	2,583	62	—	—	—	—	14
15		Kauppaseuran avunantokassa	78,995	38	—	—	—	—	54,048	53	21,800	—	—	—	3,100	—	—	—	46	85	15
16		Kansanvalistusseuran kassa	722	12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	600	—	—	—	122	12	16
17		Käsityöläisseuran avunantokassa	35,676	28	—	—	—	—	—	—	35,422	—	—	—	—	—	—	—	254	28	17
18		Ruotsalaisen Ala-alkeiskoulun kassa	45,400	—	42,000	—	—	—	2,400	—	1,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	18
19		Vankeusyhdistyksen kassa	3,689	34	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3,600	—	—	—	89	34	19
20		Hevosystäväin- ja eläinsuojelusyhdistyksen kassa	1,109	43	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,000	—	—	—	109	43	20

	1	2	3		4		5		6		7		8		9		10		11		
					Siitä on sijotettu. — *Placements des capitaux.*																
	Kunnan nimi. *Communes.*	Rahaston eli kassan nimi ja tarkotus. *Spécification des fonds.*	Pääoman määrä. Total des capitaux.		Maatiloihin ja kiinteimistöihin. Biens immeubles.		Osakkeihin. Actions		Korkoa kasvavin valtiobligationeihin ja muihin arvopapereihin. Obligations de l'Etat et des Sociétés.		Lainoihin kiinnitystä vastaan kiinteään omaisuuteen tahi hypoteekia vastaan. Prêts hypothécaires.		Lainoihin velkakirjan vastaan. Prêts sur d'autres garanties.		Tallettaseen pankeissa. Comptes courants avec des banques de dépôts.		Kaluston y. m. erilaisiin saataviin. Biens meubles et divers actifs.		Rahaan. Argent comptant.		
			Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	
1	Pori.	Purjehusseuran kassa	5,630	—	1,100	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4,530	—	—	—	—	—	1
2		Vapaa-ehtoisen palokunnan rakennusrahasto	8,820	—	6,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,920	—	—	—	900	—	2
3		Säästäväisyysseuran kassa . .	1,930	9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,900	—	—	—	30	9	3
4		Dorcan yhdistys köyhäin lasten ravitsemiseksi	4,521	55	—	—	—	—	—	—	—	—	1,500	—	3,000	—	—	—	21	55	4
5		Naisväen-yhdistyksen kassa . .	3,430	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3,400	—	—	—	30	-	5
6		Tyttökoulukassa	11,743	69	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11,700	—	—	—	43	69	6
7		Porin porvariston lahjotusrahasto ruotsalaisen alkeiskoulun hyväksi	2,400	—	—	—	—	—	2,400	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7
8		Arvid Granfeldtin lahjotusrahasto	1,000	—	—	—	—	—	—	—	1,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8
9	Rauma.	Käsityöläispensionikassa . . .	13,200	20	—	—	—	—	600	—	—	—	12,325	50	—	—	—	—	274	70	9
10		Köyhäinkassa	31,867	53	—	—	—	—	1,900	—	—	—	26,790	—	—	—	—	—	3,177	53	10
11		Merimieshuonekassa	38,293	26	—	—	—	—	4,872	—	—	—	32,931	4	—	—	—	—	490	22	11
12		Hätä-apurahasto	9,662	47	—	—	—	—	950	—	—	—	7,315	—	—	—	—	—	1,397	47	12
13		Kauppaporvariston pensionikassa	57,614	26	—	—	—	—	14,736	18	—	—	39,680	—	—	—	—	—	3,198	8	13
14		Kirkkokassa	9,630	82	—	—	—	—	1,770	—	—	—	6,150	—	—	—	—	—	1,710	82	14
15		Viinijyväkassa	2,171	18	—	—	—	—	—	—	—	—	300	—	1,698	84	—	—	172	34	15
16		Diakonissakassa	14,845	70	—	—	—	—	600	—	—	—	13,460	—	—	—	—	—	785	70	16
17		Satamakassa.	7,205	86	—	—	—	—	6,723	66	—	—	—	—	—	—	—	—	482	20	17
18		Kansakoulujen kassa	1,737	35	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,322	66	—	—	414	69	18
19		Ilvasen pikkulasten-koulukassa.	21,760	25	—	—	—	—	3,540	—	2,300	—	8,625	60	7,294	65	—	—	—	—	19
20	Uusikaupunki.	Andolinin lahjotusrahasto. . .	3,873	38	—	—	—	—	—	—	—	—	2,416	89	1,456	49	—	—	—	—	20
21		Cederin „ . . .	8,474	61	—	—	—	—	—	—	—	—	8,000	—	218	9	—	—	256	52	21
22		Kauppa- ja laivanpäällikkö-seuran pensionikassa	145,530	50	—	—	—	—	—	—	101,970	—	37,550	—	320	—	678	11	5,012	39	22
23		Käsityöläisseuran pensionilaitos	36,513	86	—	—	—	—	—	—	21,600	—	12,704	—	—	—	—	—	2,209	86	23
24		Viinaverorahat	5,620	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4,664	77	772	11	—	—	183	12	24
25		Lastenkotirahasto.	4,544	39	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4,544	39	—	—	—	—	25

	1	2	3		4		5		6		7		8		9		10		11		
	Kunnan nimi. *Communes.*	Rahaston eli kassan nimi ja tarkotus. *Spécification des fonds.*	Pääoman määrä. Total des capitaux.		Siitä on sijotettu. — *Placements des capitaux.* Maatiloihin ja kiinteimistöihin. Biens immeubles.		Osakkeihin. Actions.		Korkoa kasvaviin valtiobligationeihin ja muihin arvopapereihin. Obligations de l'Etat et des Sociétés.		Lainoihin kiinnitystä vastaan kiinteään omaisuuteen tahi hypoteekka vastaan. Prêts hypothécaires.		Lainoihin velkakirjaa vastaan. Prêts sur d'autres garanties.		Tilitukseen pankeissa. Comptes courants avec des banques de dépôts.		Kalustoon y. m. erilaisiin saataviin. Biens meubles et divers actifs.		Rahaan. Argent comptant.		
			Smk.	pill.	Smk.	pill.	Smk.	pill.	Smk.	pill.	Smk.	pill.	Smk.	pill.	Smk.	pill.	Smk.	pill.	Smk.	pill.	
	Maarianhamina.	H. M. Keisarinna Marian naisväenrahasto	9,203	94	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9,160	—	—	—	43	94	1
2		Köyhäinkassa	3,810	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,500	—	2,310	—	—	—	—	—	2
3		Merimieshuonekassa	62,594	49	—	—	—	—	—	—	—	—	400	—	62,190	—	—	—	4	49	3
4		Merikoulu-oppilasten kassa	2,850	—	—	—	—	—	800	—	—	—	100	—	1,950	—	—	—	—	—	4
5		Sunnuntaikoulurahasto	1,900	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,900	—	—	—	—	—	5
6	Ikaalisten kauppala.	Lastenkotikassa	1,444	36	—	—	—	—	100	—	—	—	490	—	—	—	—	—	854	36	6
7		Palovartiakassa	2,390	61	—	—	—	—	—	—	—	—	2,050	—	—	—	—	—	340	61	7
	Hämeen lääni.																				
8	Padasjoki.	Karolina Forssellin kansak.rah.	4,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4,000	—	—	—	—	—	—	—	8
9		Viinaverorahasto	7,347	21	—	—	—	—	—	—	—	—	7,300	—	—	—	—	—	47	21	9
10	Hollola.	Koulukassa	8,000	—	—	—	—	—	8,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10
11	Koski.	Köyhäinkassa	1,874	96	—	—	—	—	—	—	—	—	1,757	1	—	—	—	—	117	95	11
12		Koulukassa	992	39	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	992	39	12
13	Lampi.	Kansakoulujen ja von Platen rahasto kunnan kansakoulujen ylläpidoksi	11,188	13	—	—	—	—	—	—	4,000	—	5,547	28	—	—	—	—	1,640	85	13
14		Tuntemattoman vaimonpuolen lahjotusrahasto, jonka korko käytetään vuotisiksi joulu-antimiksi 40:lle kunnan köyhälle	8,000	—	—	—	—	—	—	—	6,500	—	1,500	—	—	—	—	—	—	—	14
15	Loppi.	Katovuosirahasto	890	73	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	890	73	—	—	—	—	15
16		Sannen rahasto, jonka korko käytetään avuksi köyhille	310	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	310	—	—	—	—	—	16
17		Von Qvanten kansakoulurahasto sekä kansakoulun ylläpidoksi että avuksi köyhille kansakoulu-oppilaille	10,000	—	8,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2,000	—	—	—	—	—	17
18	Hausjärvi.	Keisari Aleksander II:n stipendiorahasto, köyhiä kansakoulu-oppilaita varten	1,162	52	—	—	—	—	—	—	—	—	1,162	52	—	—	—	—	—	—	18

	1	2	3		4		5		6		7		8		9		10		11		
					Siitä on sijotettu. — *Placements des capitaux.*																
	Kunnan nimi. *Communes.*	Rahaston eli kassan nimi ja tarkotus. *Spécification des fonds.*	Pääoman määrä. Total des capitaux.		Maatiloihin ja kiinteimistöihin. Biens immeubles.		Osakkeihin. Actions.		Korkon kasvavin valtioobligationeihin ja muihin arvopapereihin. Obligations de l'Etat et des Sociétés.		Lainoihin kiinnitysiä vastaan kiinteään omaisuuteen tahi hypoteekia vastaan. Prêts hypothécaires.		Lainoihin velkakirjaa vastaan. Prêts sur d'autres garanties.		Tallenkseen pankeissa. Comptes courants avec des banques de dépôts.		Kalustoon y. m. erilaisiin sataviin. Biens meubles et divers actifs.		Rahaan. Argent comptant.		
			Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	
1	Janakkala.	Zittingin testamenttirahasto köyhiä kansakoululapsia varten .	1,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,000	—	—	—	—	—	1
2		Lindroosin lahjotusrah. sam. vart.	1,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,000	—	—	—	—	—	2
3		Keisari Aleksander II:n stipendiorahasto	5,711	83	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5,711	83	—	—	—	—	3
4	Wanaja.	G. Johnin kansakoulurahasto .	3,938	90	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3,910	—	—	—	28	90	4
5		Brusiinin rahasto köyhiä kansakoululapsia varten	862	36	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	800	—	—	—	62	36	5
6		Keisari Aleksander II:n stipendiorahasto	1,224	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,224	1	—	—	—	—	6
7	Hattula.	Wetterhoffin koulukassa . . .	5,026	23	—	—	—	—	—	—	—	—	775	—	4,040	—	—	—	211	23	7
8		Zittingin „ . . .	1,458	57	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,400	—	—	—	58	57	8
9		Nordensvanin „ . . .	988	26	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	910	—	—	—	78	26	9
10	Hauho.	Kansakoulurahasto	10,000	—	5,000	—	—	—	—	—	—	—	1,500	—	3,000	—	—	—	500	—	10
11	Korpilahti.	Lainakirjastonrahasto	135	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	135	—	11
12	Jämssä.	Keisari Aleksander II:n rahasto köyhäin lasten kasvatukseksi	1,300	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,300	—	—	—	—	—	12
13	Kuhmalahti.	Sam. sam. sam.	31	73	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	31	73	—	—	—	—	13
14		Lukkari Lindstedtin testamenttirahasto köyhäin lasten kouluuttamista varten	800	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	800	—	—	—	—	—	14
15	Luopiois.	Mikkolan rahasto, köyhäin lasten kasvatusta varten . . .	12,119	78	—	—	—	—	6,830	—	—	—	—	—	4,810	—	—	—	479	78	15
16		Katovuosirahasto	5,575	42	—	—	—	—	—	—	3,329	—	—	—	—	—	—	—	2,246	42	16
17	Somero.	Ompeluseuran rahasto köyhäin koululasten vaatetusta varten	1,400	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,400	—	—	—	—	—	17
18	Tammela.	Katovuosirahasto	15,700	95	—	—	—	—	500	—	—	—	7,900	—	3,100	—	3,400	—	800	95	18
19		Keisari Aleksander II:n stipendiorahasto	6,096	15	—	—	—	—	—	—	—	—	5,020	—	—	—	680	—	396	15	19
20		Käsityökoulurahasto	18,208	23	—	—	—	—	—	—	13,500	—	800	—	2,960	—	—	—	948	23	20
21	Urjala.	Köyhäinhuoneen ja lastenkodin yhteinen rahasto	53,094	9	8,500	—	—	—	7,857	—	24,770	29	10,352	—	—	—	—	—	1,614	80	21
22		Keis. Aleksander II:n koulurah.	3,895	55	—	—	—	—	477	50	2,000	—	1,000	—	5	52	—	—	412	53	22

	1	2	3		4		5		6		7		8		9		10		11		
					Siitä on sijotettu. — *Placements des capitaux.*																
	Kunnan nimi. *Communes.*	Rahaston eli kassan nimi ja tarkotus. *Spécification des fonds.*	Pääoman määrä. Total des capitaux.		Maatiloihin ja kiinteimistöihin. Biens immeubles.		Osakkeihin. Actions.		Korkea kasvavin valtio-obligationeihin ja muihin arvopapereihin. Obligations de l'Etat et des Sociétés.		Lainoihin kiinnitystä vastaan kiinteään omaisuuteen tahi hypoteekia vastaan. Prêts hypothécaires.		Lainoihin velkakirjaa vastaan. Prêts sur d'autres garanties.		Tallenkeen pankeissa. Comptes courants avec des banques de dépôts.		Kalustoon y. m. erilaisiin saatavihin. Biens meubles et divers actifs.		Rahaan. Argent comptant.		
			Smk.	pld.	Smk.	pld.	Smk.	pld.	Smk.	pld.	Smk.	pld.	Smk.	pld.	Smk.	pld.	Smk.	pld.	Smk.	pld.	
1	Urjala.	Jenny Costianderin apurahasto Nuottajärven alustalaisia vart.	10,452	45	—	—	—	—	—	—	10,000	—	—	—	—	—	—	—	452	45	1
2		Cecilia Lindroosin koulurahasto Nuottajärven lasitehdasta vart.	2,800	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2,800	—	—	—	—	—	—	—	2
3		Palo-apu-yhtiönrahasto	2,715	12	—	—	—	—	—	—	—	—	2,715	12	—	—	—	—	—	—	3
4		Prinsessa Eugenie Maksimilianownan lahjotusrahasto . .	458	73	—	—	—	—	—	—	—	—	440	—	—	—	—	—	18	73	4
5		Frimanin rahasto köyhiä kansakoululapsia varten	2,577	67	—	—	—	—	200	—	—	—	2,000	—	—	—	—	—	377	67	5
6		Tyttökoulun apurahasto . . .	499	70	—	—	—	—	400	—	—	—	—	—	63	70	—	—	36	—	6
7	Akaa.	Kansakoulurahasto	12,000	—	—	—	—	—	—	—	8,000	—	4,000	—	—	—	—	—	—	—	7
8	Sääksmäki.	Gripenbergin koulurahasto . .	2,000	—	2,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8
9		Frimanin „ . .	2,000	—	2,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9
10	Pirkkala.	Hätä-apurahasto	3,888	39	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3,888	39	—	—	—	—	10
11		Keisari Aleksander II:n stipendiorahasto	1,862	15	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,862	15	—	—	—	—	11
12		Maria Syrénin testamenttirahasto	1,130	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,130	—	—	—	—	—	12
13		G. F. Ahlgrenin koulurahasto .	10,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10,000	—	—	—	—	—	13
14		Köyhäinsäästökassa	1,400	52	—	—	—	—	—	—	—	—	325	—	1,075	52	—	—	—	—	14
15		Koiranverokassa	348	40	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	348	40	—	—	—	—	15
16	Ylöjärvi.	Keisari Aleksander II:n stipendiorahasto	1,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,000	—	—	—	—	—	16
17		G. F. Ahlgrenin testamenttirah. köyhiä kansakoululapsia vart.	10,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3,000	—	7,000	—	—	—	—	—	17
18	Tottjärvi.	Köyhäinkassa	1,500	—	1,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	500	—	—	—	—	—	18
19		Hätä-apurahasto	500	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	500	—	—	—	—	—	19
20		Keisari Aleksander II:n stipendiorahasto	1,037	85	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,030	—	—	—	7	85	20
21		Lainakirjastonkassa	18	86	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	18	86	21
22		Köyhäinruotujen kassa	2,263	26	—	—	—	—	—	—	—	—	660	—	450	—	—	—	1,153	26	22
23		Kansakoulukassa	305	25	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	212	—	—	—	93	25	23
24		Kansakoulun palovakuutuskassa.	1	80	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	80	24

	1	2	3		4		5		6		7		8		9		10		11		
					Siitä on sijotettu. — *Placements des capitaux.*																
	Kunnan nimi. *Communes.*	Rahaston eli kassan nimi ja tarkotus. *Spécification des fonds.*	Pääoman määrä. Total des capitaux.		Maatiloihin ja kiinteimistöihin. Biens immeubles.		Osakkeihin. Actions.		Korkoa kasvavilla valtioobligationeihin ja muihin arvopapereihin. Obligations de l'Etat et des Sociétés.		Lainoihin kiinnitystä vastaan kiinteään omaisuuteen tahi hypoteekia vastaan. Prêts hypothécaires.		Lainoihin velkakirjaa vastaan. Prêts sur d'autres garanties.		Tallenkseen pankeissa. Comptes courants avec des banques de dépôts.		Kalustoon y. m. erilaisiin saatavihin. Biens meubles et divers actifs.		Rahaan. Argent comptant.		
			Smk.	pld.	Smk.	pld.	Smk.	pld.	Smk.	pld.	Smk.	pld.	Smk.	pld.	Smk.	pld.	Smk.	pld.	Smk.	pld.	
1	Lempäälä.	G. F. Ahlgrenin rahasto köyhiä kansakoululapsia varten . .	11,027	85	—	—	—	—	—	—	—	—	3,000	—	8,027	85	—	—	—	—	1
2	Kangasala.	Köyhäinkassa	5,411	—	—	—	—	—	5,411	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
3		Hätä-apurahasto	396	36	—	—	—	—	396	36	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
4		Kiertävän kansakoulun rahasto	7,043	35	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6,890	—	—	—	153	35	4
5		Kansakoulurahasto	2,118	14	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2,118	14	—	—	—	—	5
6		Keisari Aleksander II:n stipendiorahasto.	1,960	17	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,960	17	—	—	—	—	6
7		Neitsytrahasto	2,290	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2,290	—	—	—	—	—	7
8	Messukylä.	Köyhäinkassa	8,634	74	—	—	—	—	—	—	—	—	5,380	—	—	—	75	—	3,179	74	8
9		Viinaverorahasto	6,964	72	—	—	—	—	—	—	—	—	3,875	—	—	—	—	—	3,089	72	9
10		Hätä-apurahasto	238	18	—	—	—	—	—	—	—	—	226	—	—	—	—	—	12	18	10
11		G. F. Ahlgrenin testamenttirah. köyhiä kansakoululapsia vart.	10,000	—	10,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11
12	Pälkäne.	Köyhäinkassa	2,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2,000	—	—	—	—	—	12
13	Sahalahti.	Kansakoulukassa	4,321	75	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4,321	75	—	—	—	—	13
14	Orivesi.	Hätä-apurahasto	12,687	65	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12,687	65	—	—	—	—	14
15	Ruovesi.	Keisari Aleksander II:n stipendiorahasto, jonka korko käytetään palkkausavuksi kansakoulu-opettajattarelle . . .	8,000	—	—	—	—	—	—	—	2,000	—	6,000	—	—	—	—	—	—	—	15
16	Teisko.	Keisari Aleksander II:n stipendiorahasto, jonka korko käytetään köyhäin kansakoulu-lasten elatukseksi	1,200	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,200	—	—	—	—	—	16
17	Hämeenlinna.	Jeremeijevan lahjotusrahasto porvariluokkaan kuuluvain köyhäin hyväksi	6,014	54	—	—	—	—	—	—	—	—	5,900	—	—	—	—	—	114	54	17
18		Kuumelasarettirahasto	24,681	20	18,550	—	—	—	—	—	3,000	—	1,300	—	—	—	—	—	1,831	20	18
19		Rosenqvistin rahasto köyhiä koululapsia varten	2,120	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2,000	—	—	—	—	—	120	—	19
20		Annerstenin rahasto köyhäin avuksi	2,200	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2,200	—	—	—	—	—	—	—	20

	1	2	3		4		5		6		7		8		9		10		11		
					Siitä on sijotettu. — *Placements des capitaux.*																
	Kunnan nimi. *Communes.*	Rahaston eli kassan nimi ja tarkotus. *Spécification des fonds.*	Pääoman määrä. Total des capitaux.		Maatiloihin ja kiinteimistöihin. Biens immeubles.		Osakkeihin. Actions.		Korkoa kasvaviin valtiolainoihin ja muihin arvopapereihin. Obligations de l'Etat et des Sociétés.		Lainoihin kiinnitystä vastaan Kiinteän omaisuuteen tahi hypoteekia vastaan. Prêts hypothécaires.		Lainoihin velkakirjaa vastaan. Prêts sur d'autres garanties.		Tallenkseen pankeissa. Comptes courants avec des banques de dépôts.		Kalustoon y. m. erilaisiin saatavihin. Biens meubles et divers actifs.		Rahaan. Argent comptant.		
			Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	
1	Hämeenlinna.	Stichæuksen köyhäin- ja työhuonerahasto	68,931	85	27,406	48	—	—	—	—	24,900	—	15,900	—	—	—	—	—	725	42	1
2		Stefaniuksen rahasto, köyhäin avuksi	8,587	89	—	—	—	—	—	—	—	—	8,500	—	—	—	—	—	87	89	2
3		Keisari Aleksander II:n stipendiorahasto	6,515	34	—	—	—	—	—	—	6,000	—	—	—	—	—	—	—	515	34	3
4		Vaaterahasto tyttö-oppilaille kansakoulussa	2,000	—	—	—	—	—	—	—	1,000	—	1,000	—	—	—	—	—	—	—	4
5		Hämeenlinnan kaupungin yksityinen pensionikassa	47,051	24	—	—	—	—	—	—	41,000	—	—	—	6,050	—	—	—	1	24	5
6	Tampere.	Finlayson & Co:n köyhäinhoitolaitos	93,516	4	20,100	—	—	—	9,154	24	—	—	39,044	2	25,217	78	—	—	—	—	6
7		Tampereen pellavakehrämön avunantokassa	79,902	59	—	—	—	—	47,403	—	31,850	—	—	—	—	—	—	—	649	59	7
8		Tampereen konepajan avunantokassa	17,645	67	—	—	—	—	5,700	—	2,400	—	—	—	8,800	—	—	—	745	67	8
9		Tampereen paperitehtaan avunantokassa	14,192	15	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	13,700	—	—	—	492	15	9
10		Tampereen kangastehtaan osakeyhtiön sairas- ja avunantokassa	7,939	53	—	—	—	—	—	—	—	—	5,275	—	1,800	—	—	—	864	53	10
11		Soittorahasto	4,031	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3,950	—	—	—	81	1	11
12		Kansakoulujen vaaterahasto	8,194	44	—	—	—	—	—	—	—	—	1,000	—	7,000	—	—	—	194	44	12
13		Orpolasten rahasto	12,952	33	—	—	—	—	—	—	—	—	4,500	—	8,260	—	—	—	192	33	13
14		Rahasto työtienestin hankkimista varten irtilasketuille vangeille	1,224	23	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,100	—	—	—	124	23	14
15		Suomalaisen lyseon rahasto	29,979	73	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	29,979	73	—	—	—	—	15
16		Pesusillan rahasto	1,232	55	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,100	—	—	—	132	55	16
17		Realikoulun stipendiorahasto	2,550	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2,500	—	—	—	50	—	17
18		Kansakoulujen „	2,907	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2,907	—	—	—	—	—	18
19		Kauppaneuvos von Frenckellin koulurahasto	20,687	32	—	—	—	—	—	—	—	—	20,687	32	—	—	—	—	—	—	19

	1	2	3		4		5		6		7		8		9		10		11		
					Siitä				on sijotettu. — *Placements des capitaux.*												
	Kunnan nimi. *Communes.*	Rahaston eli kassan nimi ja tarkotus. *Spécification des fonds.*	Pääoman määrä. Total des capitaux.		Maatiloihin ja kiinteimistöihin. Biens immeubles.		Osakkeihin. Actions.		Korkoa kasvavin valtiobligationeihin ja muihin arvopapereihin. Obligations de l'Etat et des Sociétés.		Lainoihin kiinnitystä vastaan kiinteään omaisuuteen tahi hypoteekia vastaan. Prêts hypothécaires.		Lainoihin velkakirjan vastaan. Prêts sur d'autres garanties.		Tallenkseen pankeissa. Comptes courants avec des banques de dépôts.		Kalustoon y. m. erilaisiin sastavin. Biens meubles et divers actifs.		Rahaan. Argent comptant.		
			Smk.	pill.	Smk.	pill.	Smk.	pill.	Smk.	pill.	Smk.	pill.	Smk.	pill.	Smk.	pill.	Smk.	pill.	Smk.	pill.	
	Tampere.	Köyhäin leskivaimojen pensionirahasto	10,828	17	—	—	—	—	1,634	17	—	—	—	—	8,800	—	—	—	394	—	1
2		Johanna Grönlundin pensionirahasto	6,000	—	—	—	—	—	—	—	6,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
3		Johan Kasper Grekin koulurah.	27,057	77	—	—	—	—	10,000	—	—	—	—	—	17,057	77	—	—	—	—	3
4		Köyhäinhuonerahasto	8,193	12	—	—	—	—	4,085	—	—	—	—	—	4,100	—	—	—	8	12	4
	Wiipurin lääni.																				
	Wiipuri.	Keisari Aleksander II:n rahasto stipendioiksi kansakoulu-oppilaille	289	25	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	289	25	—	—	—	—	5
	Koivisto.	Rahasto köyhiä kansakoulu-lapsia varten	299	94	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	299	94	—	—	—	—	6
7		Kansakoulurah. kansakoulujen vastaista kunnossapitoa varten	3,147	70	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2,900	—	—	—	247	70	7
8		Kansakoulurakennusrahasto	14,229	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	14,200	—	—	—	29	—	8
	Kymi.	Keisari Aleksander II:n avunantorahasto	548	69	—	—	—	—	—	—	—	—	358	95	189	66	—	—	—	8	9
10		Ylemmän kansakoulun rahasto	5,311	67	—	—	—	—	—	—	—	—	500	—	2,771	23	1,463	41	577	3	10
11		Köyhäinkassa	7,419	11	—	—	—	—	—	—	—	—	194	50	3,000	—	3,893	8	331	53	11
	Pyhtää.	Keisari Aleksander II:n avunantorahasto	1,640	77	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,600	—	40	—	—	77	12
13		Koulukassa	8,118	62	—	—	—	—	—	—	—	—	4,179	—	—	—	1,150	60	2,789	2	13
14		Köyhäinkassa	5,500	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4,900	—	600	—	—	—	14
15	Sippola.	Koulukassa	13,100	—	—	—	—	—	13,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	100	—	15
16		Suoviljelysrahasto	2,356	79	—	—	—	—	1,550	—	637	—	—	—	—	—	—	—	169	79	16
17		Köyhäinkassa	13,918	—	—	—	—	—	12,255	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,663	—	17
18	Wirolahti.	Köyhäinkassa	4,537	79	—	—	—	—	—	—	—	—	4,406	57	—	—	—	—	131	32	18
19		Ekesparren rahasto	4,000	—	—	—	—	—	4,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	19
20		Keisari Aleksander II:n stipendiorahasto	1,090	—	—	—	—	—	1,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	90	—	20
21		Koulukassa	1,450	—	—	—	—	—	1,000	—	—	—	300	—	—	—	—	—	150	—	21

	1	2	3		4		5		6		7		8		9		10		11		
					Siitä on sijotettu. — *Placements des capitaux.*																
	Kunnan nimi. *Communes.*	Rahaston eli kassan nimi ja tarkotus. *Spécification des fonds.*	Pää-oman määrä. Total des capitaux.		Maatiloihin ja kiinteimistöihin. Biens immeubles.		Osakkeihin. Actions.		Korkoa kasvavilla valtiobligationeihin ja muihin arvopapereihin. Obligations de l'Etat et des Sociétés.		Lainoilla kiinnitystä vastaan kiinteään omaisuuteen tahi hypotekia vastaan. Prêts hypothécaires.		Lainoilla velkakirjat vastaan. Prêts sur d'autres garanties.		Tallenkseen pankeissa. Comptes courants avec des banques de dépôts.		Kalustoon y. m. erilaisiin saatavilla. Biens meubles et divers actifs.		Rahaan. Argent comptant.		
			Smk.	pld.	Smk.	pld.	Smk.	pld.	Smk.	pld.	Smk.	pld.	Smk.	pld.	Smk.	pld.	Smk.	pld.	Smk.	pld.	
1	Walkeala.	Turvattomain lasten avunantorahasto	429	65	—	—	—	—	—	—	—	—	429	65	—	—	—	—	—	—	1
2		Keisari Aleksander II:n stipendiorahasto	897	—	—	—	—	—	—	—	—	—	897	—	—	—	—	—	—	—	2
3	Luumäki.	Köyhäinkassa	2,524	84	—	—	—	—	—	—	—	—	2,380	—	—	—	—	—	144	84	3
4	Lapvesi.	Kirjastonrahasto	330	93	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	330	—	—	—	—	93	4
5		Urkurahasto	661	60	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	520	—	—	—	141	60	5
6	Savitaipale.	Kansakoulurahasto	5,617	38	—	—	—	—	—	—	—	—	686	—	4,931	38	—	—	—	—	6
7		Köyhäinkassa	2,273	23	—	—	—	—	—	—	—	—	1,098	76	—	—	—	—	1,174	47	7
8		Palkollisrahasto	283	81	—	—	—	—	—	—	—	—	100	—	—	—	—	—	183	81	8
9	Suomenniemi.	Kansakoulurahasto	1,587	58	—	—	—	—	—	—	—	—	1,505	—	—	—	—	—	82	58	9
10		Köyhäinrahasto	624	18	—	—	—	—	—	—	—	—	300	—	—	—	—	—	324	18	10
11	Muola.	„	5,010	89	—	—	—	—	—	—	—	—	3,965	77	—	—	90	45	954	67	11
12	Rautu.	„	6,876	85	—	—	—	—	—	—	—	—	6,000	—	—	—	—	—	876	85	12
13	Kaukola.	„	2,732	18	—	—	—	—	—	—	—	—	2,732	18	—	—	—	—	—	—	13
14		Keisari Aleksander II:n stipendiorahasto	4,230	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4,230	—	—	—	—	—	14
15	Hiitola.	Hätä-apurahasto	3,415	69	—	—	—	—	—	—	—	—	3,415	69	—	—	—	—	—	—	15
16		Kansakoulurahasto	3,649	89	—	—	—	—	—	—	—	—	3,649	89	—	—	—	—	—	—	16
17		Keisari Aleksander II:n stipendiorahasto	1,137	33	—	—	—	—	—	—	—	—	1,137	33	—	—	—	—	—	—	17
18		Köyhäinrahasto	3,780	8	—	—	—	—	—	—	—	—	3,780	8	—	—	—	—	—	—	18
19	Räisälä.	„	5,919	21	—	—	—	—	—	—	—	—	2,100	38	3,000	—	—	—	818	93	19
20		Kansakoulurahasto I.	4,238	38	—	—	—	—	—	—	—	—	2,115	—	1,898	95	—	—	224	43	20
21		„ II.	2,817	48	—	—	—	—	—	—	—	—	1,000	—	695	55	—	—	1,121	93	21
22		Hätä-apurahasto	4,098	44	—	—	—	—	—	—	—	—	2,770	—	1,042	98	—	—	285	46	22
23	Jääski.	Akianderin koulurahasto	18,000	—	1,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	17,000	—	—	—	—	—	23
24		Urkukassa	375	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	375	—	—	—	—	—	24
25	Joutseno.	Kansakoulurahasto	12,870	47	—	—	—	—	—	—	—	—	2,043	35	8,570	—	—	—	2,257	12	25
26	Kirvu.	Akianderin koulurahasto	9,300	—	—	—	—	—	—	—	—	—	300	—	9,000	—	—	—	—	—	26
27		Urkukassa	123	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	123	—	—	—	—	—	27
28		Keisari Aleksander II:n stipendiorahasto	1,864	4	—	—	—	—	—	—	—	—	1,864	4	—	—	—	—	—	—	28

	1	2	3		4		5		6		7		8		9		10		11		
					Siitä on sijotettu. — *Placements des capitaux.*																
	Kunnan nimi. *Communes.*	Rahaston eli kassan nimi ja tarkotus. *Spécification des fonds.*	Pää-oman määrä. Total des capitaux.		Maatiloihin ja kiinteimistöihin. Biens immeubles.		Osakkeihin. Actions.		Korkoa kasvavin valtiobligationeihin ja muihin arvopapereihin. Obligations de l'Etat et des Sociétés.		Lainoihin kiinnitystä vastaan kiinteään omaisuuteen tahi hypotekia vastaan. Prêts hypothécaires.		Lainoihin velkakirjaa vastaan. Prêts sur d'autres garanties.		Tallenkseen pankeissa. Comptes courants avec des banques de dépôts.		Kalustoon y. m. erilaisiin saataviin. Biens meubles et divers actifs.		Rahaan. Argent comptant.		
			Smk.	pld.	Smk.	pld.	Smk.	pld.	Smk.	pld.	Smk.	pld.	Smk.	pld.	Smk.	pld.	Smk.	pld.	Smk.	pld.	
	Antrea.	Keisari Aleksander II:n stipendiorahasto	3,716	66	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3,716	66	—	—	—	—	1
2		Köyhäinrahasto	801	40	—	—	—	—	—	—	—	—	679	50	—	—	—	—	121	90	2
3	Ruokolaks.	Suoviljelysrahasto	1,400	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,150	—	—	—	—	—	250	—	3
4	Kurkijoki.	Kansakoulukassa	19,165	10	—	—	—	—	—	—	—	—	18,413	—	—	—	—	—	752	10	4
5		Kansakouluhuoneenkassa	25,000	—	25,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5
6	Parikkala.	Keisari Aleksander II:n stipendiorahasto	316	69	—	—	—	—	—	—	—	—	270	—	—	—	—	—	46	69	6
7	Sortavala.	Keisari Aleksander II:n stipendiorahasto	2,080	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2,080	—	—	—	—	—	7
8	Ruskeala.	Orpolasten rahasto	1,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,000	—	—	—	—	—	—	—	8
9	Uukuniemi.	Kansakoulurahasto	6,200	58	2,500	—	—	—	—	—	—	—	2,990	—	—	—	—	—	710	58	9
10		Suoviljelysrahasto	7,831	17	—	—	—	—	—	—	—	—	6,394	50	—	—	—	—	1,436	67	10
11		Köyhäinrahasto	7,058	14	—	—	—	—	—	—	500	—	6,458	14	—	—	—	—	100	—	11
12		Keisari Aleksander II:n stipendiorahasto	1,243	15	—	—	—	—	—	—	—	—	1,173	15	—	—	—	—	70	—	12
13	Impilaks.	Urkurahasto	300	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	200	—	—	—	100	—	13
14	Suistamo.	Köyhäinkassa	230	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	230	—	14
15		Koulukassa	2,400	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2,400	—	—	—	—	—	—	—	15
16	Wiipuri.	Ladon legaati avunantoa varten kauppiasten ja porvarien leskille ja lapsille, kauppias K. A. Ladon perustama 11 p. Huhtik. 1766	55,757	3	—	—	—	—	24,557	3	—	—	31,200	—	—	—	—	—	—	—	16
17		Ignatiuksen rahasto avunantoa varten säätyhenkivainajain leskille ja lapsille, Tanskan konsulin S. Ignatius-vainajan perustama 1 (13) p. Toukok. 1826	105,100	—	—	—	—	—	8,000	—	97,100	—	—	—	—	—	—	—	—	—	17
18		Naisväen-yhdistys orpolasten kasvattamista varten, koll. neuvoksen rouvan Sofia Örnin järjestämä. Omistaa talon	34,420	92	—	—	—	—	33,976	93	—	—	—	—	—	—	—	—	443	99	18

	1	2	3		4		5		6		7		8		9		10		11		
					Siitä on sijotettu. — *Placements des capitaux.*																
	Kunnan nimi. *Communes.*	Rahaston eli kassan nimi ja tarkotus. *Spécification des fonds.*	Pääoman määrä. Total des capitaux.		Maatiloihin ja kiinteimistöihin. Biens immeubles.		Osakkeihin. Actions.		Korkea kasvavin valtioobligationeihin ja muihin arvopapereihin. Obligations de l'Etat et des Sociétés.		Lainoihin kiinnitystä vastaan kiinteään omaisuuteen tahi hypotekeia vastaan. Prêts hypothécaires.		Lainoihin velkakirjaa vastaan. Prêts sur d'autres garanties.		Talletukseen pankoissa. Comptes courants avec des banques de dépôts.		Kalustoon y. m. erilaisiin saataviin. Biens meubles et divers actifs.		Rahaan. Argent comptant.		
			Smk.	pill.	Smk.	pill.	Smk.	pill.	Smk.	pill.	Smk.	pill.	Smk.	pill.	Smk.	pill.	Smk.	pill.	Smk.	pill.	
1	Wiipuri.	Käsityöläisseuran pensionikassa, vuodesta 1868	56,920	10	—	—	—	—	—	—	19,550	—	35,889	72	1,344	14	—	—	136	24	1
2		Kauppaseuran pensionikassa, vuodesta 1869	217,963	46	—	—	—	—	188,214	57	—	—	—	—	21,000	—	—	—	8,748	89	2
3		Pensionirahasto uskollisia palkollisia varten, kauppias W. Rothen perustama.	22,194	68	—	—	—	—	—	—	22,000	—	—	—	—	—	—	—	194	68	3
4		Leskiparonessa Amalia Boijen, synt. Jænischin, rahasto köyhiä ja puutteen-alaisia säätyhenkien leskiä varten, Wiipurin lutherilaisesta seurakunnasta	80,000	—	60,000	—	—	—	20,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4
5		Diakonissalaitoksen rahasto, pastori J. Stegerin y. m. perust.	160,030	84	70,000	—	—	—	82,996	6	—	—	—	—	—	—	—	—	7,034	78	5
6		Leskiparonessa Amalia Boijen rahasto avunantoa varten kansakoululapsille	40,000	—	40,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6
7		Kauppias Victor Hovingin stipendiorahasto varattomia oppilaita varten Wiipurin lyseossa	6,213	71	—	—	—	—	—	—	6,178	3	—	—	—	—	—	—	35	68	7
8		Kansakoulu-opettajain ja-opettajattarien pensionirahasto, perustettu 3 p. Elok. 1874 . .	41,421	26	—	—	—	—	1,421	26	40,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8
9		Orpolasten rahasto, perustettu Säästöpankin voittovaroilla .	7,548	69	—	—	—	—	—	—	7,000	—	—	—	—	—	—	—	548	69	9
10		Kauppias Johan Lindströmin stipendiorahasto, köyhäin ansiollisten, palkollisiksi aikovain kansakoulu-oppilasten hyväksi	2,000	—	—	—	—	—	—	—	2,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10
11		Kansakoulurahasto, jonka korot menevät kansakoulu-opettajien pensionirahastoon	24,000	—	—	—	—	—	—	—	24,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11

	1	2	3		4		5		6		7		8		9		10		11		
	Kunnan nimi. *Communes.*	Rahaston eli kassan nimi ja tarkotus. *Specification des fonds.*	Pää-oman määrä. Total des capitaux.		Siitä on sijotettu. — *Placements des capitaux.* Maatiloihin ja kiinteimistöihin. Biens immeubles.		Osakkeihin. Actions.		Korkoa kasvavin valtio-obligationeihin ja muihin arvopapereihin. Obligations de l'Etat et des Sociétés.		Lainoihin kiinnitystä vastaan kiinteään omaisuuteen tahi hypotheekia vastaan. Prêts hypothécaires.		Lainoihin velkakirjaa vastaan. Prêts sur d'autres garanties.		Tallenkseen pankeissa. Comptes courants avec des banques de dépôts.		Kalustoon y. m. erilaisiin saataviin. Biens meubles et divers actifs.		Rahaan. Argent comptant.		
			Smk.	pil.	Smk.	pil.	Smk.	pil.	Smk.	pil.	Smk.	pil.	Smk.	pil.	Smk.	pil.	Smk.	pil.	Smk.	pil.	
	Wiipuri.	Työhuonerahasto työhuoneen rakentamista varten Wiipurin kaupunkiin	46,369	27	—	—	—	—	369	27	46,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
2		Katovuotten työhuonerahasto, perustettu v. 1867	5,412	21	—	—	—	—	5,412	21	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
3		Pfefferlingin lahjotus, josta korko annetaan apurahaksi poikalapselle jossakussa kaupungin koulussa	6,312	—	—	—	—	—	—	—	6,000	—	—	—	—	—	—	—	312	—	3
4		Wiipurin linnan kuntoonpanorahasto, jonka korko käytetään Wiipurin linnan korjaamiseksi	7,921	89	—	—	—	—	—	—	7,900	—	—	—	—	—	—	—	21	89	4
5		Keis. Aleksander II:n stipendiorahasto. Korot ovat, kun pääoma on noussut 18,000 mkaan, jaettavat kahtia oppilasten kesken suomalaisessa ja ruotsalaisessa lyseossa Wiipurissa	8,036	64	—	—	—	—	—	—	8,000	—	—	—	—	—	—	—	36	64	5
6		Wiipurin kaupungin historiarahasto, määrätty palkinnoksi Wiipurin kaupungin historiasta	8,213	82	—	—	—	—	8,213	82	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6
7		Teaterihuonerahasto, uuden teaterin rakentamiseksi Wiipuriin	53,760	19	—	—	—	—	—	—	53,700	—	—	—	—	—	—	—	60	19	7
8		Suomal. kaupunkiseurakunnan kirkkorahasto, anniskelu-yhtiön lahjottama uutta suom. kivikirkkoa varten Wiipuriin	52,786	87	—	—	—	—	52,786	87	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8
9		Panttilainalaitosrahasto, panttilaina-yhtiön lahjottama hyväntekeviin tarkotuksiin. . . .	10,036	8	—	—	—	—	10,036	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9
		Torkel Knutsonin rahasto muis-																			

1	2	3		4		5		6		7		8		9		10		11		
				Siitä on sijotettu. — *Placements des capitaux.*																
Kunnan nimi. *Communes.*	Rahaston eli kassan nimi ja tarkotus. *Spécification des fonds.*	Pääoman määrä. Total des capitaux.		Maatiloihin ja kiinteimistöihin. Biens immeubles.		Osakkeihin. Actions.		Korkoa kasvavilla valtiobligationeihin ja muihin arvopapereihin. Obligations de l'Etat et des Sociétés.		Lainoihin kiinnitystä vastaan kiinteään omaisuuteen tahi hypoteekia vastaan. Prêts hypothécaires.		Lainoihin velkakirjaa vastaan. Prêts sur d'autres garanties.		Tallestukseen pankeissa. Comptes courants avec des banques de dépôts.		Kalustoon y. m. erilaisiin saatavilin. Biens meubles et divers actifs.		Rahaan. Argent comptant.		
		Mk.	pä.	Mk.	pä.	Mk.	pä.	Mk.	pä.	Mk.	pä.	Mk.	pä.	Mk.	pä.	Mk.	pä.	Mk.	pä.	
	topatsasta varten Wiipurin linnan perustajalle	1,215	—	—	—	—	—	1,215	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Wiipuri.	Arkkitehti A. Sandellin rahasto, hänen leskensä testamenttaama. Korko käytetään osaksi A. Sandellin haudan kunnossapidoksi ja jäännös avuksi yhdelle koulu-oppilaalle	2,043	30	—	—	—	—	—	—	2,000	—	—	—	—	—	—	—	43	30	2
	Entisen koulu-opettajan Jaako Innaisen testamenttirahasto, josta korko käytetään kaupungin suomalaisten työmiesten hyväksi	8,439	42	—	—	—	—	8,300	—	—	—	—	—	—	—	—	—	139	42	3
	Turun sillanrahasto, josta korko käytetään Turun sillan kunnossapidoksi Wiipurissa . .	15,000	—	—	—	—	—	—	—	15,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4
Hamina.	Ignatiuksenrahasto, jonka tarkotus, testamenttaajan määräyksen mukaan, on että korko joka vuosi on maksettava kaupungin köyhille	41,320	—	—	—	—	—	41,160	—	—	—	—	—	160	—	—	—	—	—	5
Käkisalmi.	Pikkulasten köyhäinkoulurahasto köyh. lasten kasvatusta vart.	22,569	23	—	—	—	—	—	—	—	—	22,569	23	—	—	—	—	—	—	6
	Kauppaneuvos Adaridin rahasto sairashuoneen perustamista ja ylläpitoa varten	17,799 7,000	88 —	7,000	—	—	—	—	—	2,100	—	7,620	—	8,049	88	30	—	—	—	7
	Kauppiaantyttären A. Andreijevan lahjotus varattomia vaimonpuolia varten	12,500	—	—	—	—	—	12,500	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8
	Keisari Aleksander II:n stipendiorah. köyh. koululapsia vart.	3,318	53	—	—	—	—	—	—	—	—	3,000	—	—	—	—	—	318	53	9
	Kauppias N. Pogrebovan lahjotus																			

	1	2	3		4		5		6		7		8		9		10		11		
	Kunnan nimi. *Communes.*	Rahaston eli kassan nimi ja tarkotus. *Spécification des fonds.*	Pää-oman määrä. Total des capitaux.		Siitä on sijotettu. — *Placements des capitaux.* Maatiloihin ja kiinteimistöihin. Biens immeubles.		Osakkeihin. Actions.		Korkon kasvavin valtiovelkakirjoihin ja muihin arvopapereihin. Obligations de l'Etat et des Sociétés.		Lainoihin kiinnitystä vastaan kiinteään omaisuuteen tahi hypotekia vastaan. Prêts hypothécaires.		Lainoihin velkakirjaa vastaan. Prêts sur d'autres garanties.		Tallenkseen pankeissa. Comptes courants avec des banques de dépôts.		Kalustoon y. m. erilaisiin saataviin. Biens meubles et divers actif.		Rahaan. Argent comptant.		
			Smk.	pld.	Smk.	pld.	Smk.	pld.	Smk.	pld.	Smk.	pld.	Smk.	pld.	Smk.	pld.	Smk.	pld.	Smk.	pld.	
1	Käkisalmi.	köyhiä kreikan-uskolaisia varten	2,500	—	—	—	—	—	2,500	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
2		Audotia Andreijevan rahasto kaupungin kansakoulujen ylläpidoksi	177,203	1	—	—	—	—	133,299	—	3,500	—	2,190	—	36,860	—	—	—	1,354	1	2
3		Käkisalmen kaupungin anniskelu-yhtiön lahjotusrah. yleishyödyllisiä tarkotuksia vart.	735	7	—	—	—	—	—	—	—	—	700	—	—	—	—	—	35	7	3
4	Sortavala.	Naisyhdistyksen rahasto . . .	11,000	—	—	—	—	—	11,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4
	Mikkelin lääni.																				
5	Heinola.	Toropoffin lahjotusrahasto koulua varten Heinolassa . . .	20,000	—	—	—	—	—	—	—	20,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5
6	Mikkeli.	Naisyhdistyksen apurahasto köyhiä lapsia varten	6,429	40	—	—	—	—	3,000	—	—	—	3,000	—	—	—	—	—	429	40	6
7		Stipendiorahasto koulujen oppilaita varten	2,128	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,960	—	—	—	168	—	7
8	Savonlinna.	Stipendiorahasto koulujen oppioplaita varten	7,500	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7,500	—	—	—	—	—	8
9		Porvariston pensionirahasto . .	17,000	—	—	—	3,200	—	—	—	9,000	—	4,500	—	—	—	—	—	300	—	9
10		Kauppa-yhdistyksen rahasto . .	1,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,000	—	—	—	—	—	10
11	Hartola.	Stipendiorahasto kansakouluoppilaita varten	1,246	90	—	—	—	—	—	—	—	—	1,000	—	—	—	—	—	246	90	11
12	Luhanka.	Käsityörahasto	652	95	—	—	—	—	—	—	—	—	652	95	—	—	—	—	—	—	12
13	Mäntyharju.	Käsityörahasto	1,219	75	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,219	75	—	—	—	—	13
14	Sysmä.	Östmanin lahjotusrahasto köyhiä varten	200	—	—	—	—	—	—	—	—	—	200	—	—	—	—	—	—	—	14
15		Suoviljelysrahasto	563	16	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	563	16	—	—	—	—	15
16		Käsityörahasto	1,150	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,150	—	—	—	—	—	16
17		Sudentapporahasto	2,034	60	—	—	—	—	—	—	—	—	1,100	—	877	33	—	—	57	27	17
18		Kansakoulurahasto	2,796	85	—	—	—	—	—	—	—	—	1,500	—	1,296	85	—	—	—	—	18
19		Koiranverorahasto	163	30	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	163	30	—	—	—	—	19
20		Urkurahasto	940	27	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	940	27	20

	1	2	3		4		5		6		7		8		9		10		11		
					Siitä on sijotettu. — *Placements des capitaux.*																
	Kunnan nimi. *Communes.*	Rahaston eli kassan nimi ja tarkotus. *Spécification des fonds.*	Pääoman määrä. Total des capitaux.		Maatiloihin ja kiinteimistöihin. Biens immeubles.		Osakkeihin. Actions.		Korkoa kasvavilin valtio-obligationeihin ja muihin arvopapereihin. Obligations de l'Etat et des Sociétés.		Lainoihin kiinnityksiä vastaan kiinteään omaisuuteen tahi hypoteekia vastaan. Prêts hypothécaires.		Lainoihin velkakirjan vastaan. Prêts sur d'autres garanties.		Tallenukseen pankeissa. Comptes courants avec des banques de dépôts.		Kalustoon y. m. erilaisiin saatavilin. Biens meubles et divers actifs.		Rahaan. Argent comptant.		
			Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	
1	Hirvensalmi.	Stipendiorahasto kansakoulu-oppilaita varten	1,480	41	—	—	—	—	—	—	—	—	1,480	41	—	—	—	—	—	—	1
2	Kangasniemi.	Rahasto, perustettu kunnalle annetuista viinaverorahoista, yleishyödyll. tarkotuksia vart.	4,595	33	—	—	—	—	—	—	2,375	—	2,220	—	—	—	—	—	—	33	2
3	Kristiina.	Stipendiorahasto kansakoulu-oppilaita varten	1,612	36	—	—	—	—	—	—	—	—	1,420	—	—	—	—	—	192	36	3
4	Mikkelin pitäjä.	Stipendiorahasto kansakoulu-oppilaita varten	3,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3,000	—	—	—	—	—	—	—	4
5		Kunnan palo-apurahasto . . .	5,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5,000	—	—	—	—	—	5
6	Anttola.	Kansakoulurahasto	831	35	—	—	—	—	—	—	—	—	665	15	—	—	—	—	166	20	6
7		Hätä-apurahasto	260	46	—	—	—	—	—	—	—	—	72	—	—	—	—	—	188	46	7
8		Käsityörahasto	64	85	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	64	85	8
9	Joroinen.	Längmanin lahjotusrahasto . .	5,752	40	—	—	—	—	—	—	2,648	—	3,104	40	—	—	—	—	—	—	9
10	Puumala.	Käsityörahasto	1,002	79	—	—	—	—	—	—	—	—	71	—	890	—	—	—	41	79	10
11	Pieksämäki.	Tavastin lahjotusrahasto . . .	333	5	—	—	—	—	—	—	—	—	333	5	—	—	—	—	—	—	11
12		Käsityörahasto	2,950	33	—	—	—	—	—	—	—	—	735	—	2,215	33	—	—	—	—	12
13		Pappilan metsärahasto	19,844	—	—	—	—	—	—	—	—	—	19,608	—	236	—	—	—	—	—	13
14	Haukivuori.	Kansakoulurahasto	6,544	75	—	—	—	—	—	—	—	—	6,544	75	—	—	—	—	—	—	14
15	Sääminki.	Hätä-apurahasto	8,500	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8,500	—	—	—	—	—	15
16		Kansakoulurahasto	5,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3,900	—	1,100	—	—	—	—	—	16
17		Käsityörahasto	1,500	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,500	—	—	—	—	—	17
18		Urkurahasto	700	—	—	—	—	—	—	—	—	—	500	—	200	—	—	—	—	—	18
19		Lainakirjastonrahasto	750	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	750	—	—	—	—	—	19
	Kuopion lääni.																				
20	Kuopio.	Kauppiasten pensionikassa . .	60,780	55	—	—	10,912	75	—	—	40,200	—	500	—	5,940	—	—	—	3,227	80	20
21		Kuopion kaup:n pensionikassa .	111,871	81	—	—	43,008	—	207	80	63,225	80	4,300	—	1,040	—	—	—	90	21	21
22		Merimieshuonekassa	22,542	90	—	—	—	—	—	—	20,468	10	1,452	—	—	—	—	—	622	80	22
23		Käsityö-yhdistyksen stipendio-rahasto	2,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,960	—	—	—	40	—	23
24	Joensuu.	Porvariston pensionikassa. . .	27,791	33	—	—	—	—	—	—	—	—	20,560	—	7,230	—	—	—	1	33	24

	1	2	3		4		5		6		7		8		9		10		11		
					Siitä on sijotettu. — *Placements des capitaux.*																
	Kunnan nimi. *Communes.*	Rahaston eli kassan nimi ja tarkotus. *Spécification des fonds.*	Pääoman määrä. Total des capitaux.		Maatiloihin ja kiinteimistöihin. Biens immeubles.		Osakkeihin. Actions.		Korkoa kasvaviin valtiolainoihin ja muihin arvopapereihin. Obligations de l'Etat et des Sociétés.		Lainoihin kiinnityksiä vastaan kiinteästä omaisuuteen tähän hypoteekia vastaan. Prêts hypothécaires.		Lainoihin velkakirjaa vastaan. Prêts sur d'autres garanties.		Tallotukseen pankeissa. Comptes courants avec des banques de dépôts.		Kalustoon y. m. erilaisiin saatäviin. Biens meubles et divers actifs.		Rahaan. Argent comptant.		
			Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	
1	Joensuu.	Naisväenyhdistyksen kassa käsiteollisuuden auttamista varten	10,091	96	—	—	—	—	—	—	—	—	2,000	—	8,050	—	—	—	41	96	1
2		Kauppa- ja teollisuusyhdistyksen kassa	413	79	—	—	—	—	—	—	—	—	413	79	—	—	—	—	—	—	2
3	Kuopion maaseurakunta.	Hätä-apurahasto	53,005	15	—	—	—	—	26,431	25	—	—	10,000	—	16,520	—	—	—	53	90	3
4		Toht. Ingmanin lahjotusrahasto	274,053	82	20,000	—	—	—	26,015	—	154,600	—	64,250	—	—	—	3,152	50	6,036	32	4
5		Rahasto käsityötaidon edistämiseksi	9,310	42	—	—	—	—	—	—	3,700	—	5,171	91	—	—	—	—	438	51	5
6		Kansakoulurahasto	64,747	—	40,039	20	—	—	—	—	—	—	23,192	94	—	—	—	—	1,514	86	6
7	Karttula.	Hätä-apurahasto	12,690	98	—	—	—	—	—	—	—	—	2,762	49	9,910	—	—	—	18	49	7
8	Maaninka.	„	17,430	24	—	—	—	—	—	—	—	—	2,618	68	14,790	—	—	—	21	56	8
9	Tuusniemi.	„	2,516	24	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2,510	—	—	—	6	24	9
10		Weckströmin lahjotusrahasto köyhäin auttamiseksi	1,400	48	—	—	—	—	—	—	—	—	1,380	63	—	—	—	—	19	85	10
11		Keisari Aleksander II:n stipendiorahasto kansakoululapsia vart.	1,209	89	—	—	—	—	—	—	—	—	1,128	70	—	—	—	—	81	19	11
12	Pielaveden kunta.	Hätä-apurahasto	66,187	51	—	—	—	—	—	—	—	—	11,377	8	53,550	—	—	—	1,260	43	12
13		Prinsessa Eugenian rahasto köyhäin auttamiseksi	2,240	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2,240	—	—	—	—	—	—	—	13
14		Kansakoulurahasto	12,076	81	—	—	—	—	—	—	—	—	12,076	81	—	—	—	—	—	—	14
15		Keisari Aleksander II:n stipendiorah. köyhiä koululapsia vart.	3,014	76	—	—	—	—	—	—	—	—	2,904	10	—	—	—	—	110	66	15
16		Neva- ja suoviljelysrahasto	2,036	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2,036	—	—	—	—	—	—	—	16
17		Maanviljelysrahasto	1,193	11	—	—	—	—	—	—	—	—	1,193	11	—	—	—	—	—	—	17
18	Keitele.	Hätä-apurahasto	14,667	17	—	—	—	—	—	—	—	—	8,797	79	5,850	—	—	—	19	38	18
19	Rautalampi.	Hätä-apurahasto	34,264	41	—	—	—	—	—	—	—	—	9,990	78	24,245	—	—	—	28	63	19
20		Kirkonrakennusrahasto	23,200	—	—	—	—	—	—	—	—	—	23,200	—	—	—	—	—	—	—	20
21		Köyhäinkassa	12,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8,835	—	—	—	—	—	3,165	—	21
22	Wesanto.	Hätä-apurahasto	8,365	20	—	—	—	—	—	—	—	—	2,016	—	6,340	—	—	—	9	20	22
23		Köyhäinkassa	4,760	72	—	—	—	—	—	—	—	—	4,491	55	—	—	—	—	269	17	23
24	Hankasalmi.	Hätä-apurahasto	4,749	17	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4,740	—	—	—	9	17	24
25		Kansakoulurahasto	7,112	27	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7,112	27	25

	1	2	3		4		5		6		7		8		9		10		11		
					Siitä on sijotettu. — *Placements des capitaux.*																
	Kunnan nimi. *Communes.*	Rahaston eli kassan nimi ja tarkotus. *Specification des fonds.*	Pää-oman määrä. Total des capitaux.		Maatiloihin ja kiinteimistöihin. Biens immeubles.		Osakkeihin. Actions.		Korkon kasvavin valtiobligationeihin ja muihin arvopapereihin. Obligations de l'Etat et des Sociétés.		Lainoihin kiinnityksiä vastaan kiinteään omaisuteen tahi hypotekita vastaan. Prêts hypothécaires.		Lainoihin velkakirjan vastaan. Prêts sur d'autres garanties.		Tallenkseen pankeissa. Comptes courants avec des banques de dépôts.		Kalustoon y. m. erilaisiin asiaviin. Biens meubles et divers actifs.		Rahaan. Argent comptant.		
			Smk.	pld.	Smk.	pld.	Smk.	pld.	Smk.	pld.	Smk.	pld.	Smk.	pld.	Smk.	pld.	Smk.	pld.	Smk.	pld.	
1	Suonenjoki.	Hätä-apurahasto	18,644	43	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	18,620	—	—	—	24	43	1
2	Leppävirta.	Hätä-apurahasto	33,480	47	—	—	—	—	—	—	—	—	339	46	32,840	—	—	—	301	1	2
3		Längmanin lahjotusrahasto . .	2,002	24	—	—	—	—	—	—	—	—	2,002	24	—	—	—	—	—	—	3
4		Keisari Aleksanteri II:n stipendiorah. kansakoulu-oppilaille .	2,483	25	—	—	—	—	—	—	—	—	2,483	25	—	—	—	—	—	—	4
5	Iisalmi.	Hätä-apurahasto	93,614	1	—	—	—	—	—	—	—	—	15,053	20	75,050	—	—	—	3,510	81	5
6		Köyhäinkassa	1,600	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,500	—	—	—	—	—	100	—	6
7		Suo- ja nevaviljelysrahasto . .	940	—	—	—	—	—	—	—	—	—	740	—	—	—	—	—	200	—	7
8	Rutakko.	Hätä-apurahasto	3,698	64	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3,690	—	—	—	8	64	8
9		Rahasto köyhien lasten opetusta varten	556	56	—	—	—	—	—	—	—	—	549	39	—	—	—	—	7	17	9
10		Suo- ja nevaviljelysrahasto . .	60	—	—	—	—	—	—	—	—	—	60	—	—	—	—	—	—	—	10
11	Lapinlahti.	Hätä-apurahasto	43,457	28	—	—	—	—	—	—	—	—	5,511	11	37,900	—	—	—	46	17	11
12		Suo- ja nevaviljelysrahasto . .	790	80	—	—	—	—	—	—	—	—	790	80	—	—	—	—	—	—	12
13	Kiuruvesi.	Hätä-apurahasto	35,357	42	—	—	—	—	—	—	—	—	1,600	94	29,480	—	—	—	4,276	48	13
14		Suo- ja nevaviljelysrahasto . .	6,026	84	—	—	—	—	—	—	—	—	6,026	84	—	—	—	—	—	—	14
15		Maanviljelysrahasto	18,169	21	—	—	—	—	—	—	—	—	18,169	21	—	—	—	—	—	—	15
16		Oldenburgin lahjotusrahasto . .	527	64	—	—	—	—	—	—	—	—	527	64	—	—	—	—	—	—	16
17		Hamburgin lahjotusrahasto . .	332	46	—	—	—	—	—	—	—	—	332	46	—	—	—	—	—	—	17
18	Nilsiä.	Hätä-apurahasto	14,226	61	—	—	—	—	—	—	—	—	842	60	13,370	—	—	—	14	1	18
19		Bolinin suoviljelysrahasto . . .	1,047	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1,021	40	—	—	—	—	25	61	19
20		Suo- ja nevaviljelysrahasto . .	5,058	33	—	—	—	—	—	—	—	—	5,005	30	—	—	—	—	53	3	20
21	Kaavi.	Hätä-apurahasto	14,064	67	—	—	—	—	—	—	—	—	6,229	75	7,790	—	—	—	44	92	21
22	Liperi.	Hätä-apurahasto	30,886	71	—	—	—	—	—	—	—	—	5,145	48	25,700	—	—	—	41	23	22
23		Keisari Aleksanteri II:n stipendiorahasto köyhiä kansakoulu-oppilaita varten	2,080	65	—	—	—	—	—	—	—	—	1,143	53	—	—	—	—	937	12	23
24		M. Lutherin stipendiorah. köyhiä kansakouluoppilaita vart.	125	85	—	—	—	—	—	—	—	—	125	85	—	—	—	—	—	—	24
25	Kuusjärvi.	Hätä-apurahasto	2,579	91	—	—	—	—	—	—	—	—	2,579	91	—	—	—	—	—	—	25
26	Polvijärvi.	„	844	59	—	—	—	—	—	—	—	—	843	84	—	—	—	—	—	75	26
27	Kontiolahti.	„	13,872	84	—	—	—	—	—	—	—	—	2,546	71	11,310	—	—	—	16	13	27
28		Suo- ja nevaviljelysrahasto . .	4,749	61	—	—	—	—	—	—	—	—	4,749	61	—	—	—	—	—	—	28

	1	2	3		4		5		6		7		8		9		10		11		
					Siitä on sijotettu. — *Placements des capitaux.*																
	Kunnan nimi. *Communes.*	Rahaston eli kassan nimi ja tarkotus. *Spécification des fonds.*	Pää-oman määrä. Total des capitaux.		Maatilohin ja kiinteimistöihin. Biens immeubles.		Osakkeihin. Actions.		Korkoa kasvavin valtiobligationeihin ja muihin arvopapereihin. Obligations de l'Etat et des Sociétés.		Lainohin kiinnitystä vastaan kiinteästä omaisuuteen tähi hypoteekia vastaan. Prêts hypothécaires.		Lainohin velkakirjaa vastaan. Prêts sur d'autres garanties.		Tallelukseen pankeissa. Comptes courants avec des banques de dépôts.		Kalustoon y. m. erilaisiin asiasiin. Biens meubles et divers actifs.		Rahaan. Argent comptant.		
			Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	
1	Kontiolahti.	Keisari Aleksanteri II:n stipendiorah. kansakoulu-oppil. vart.	2,954	70	—	—	—	—	—	—	—	—	2,954	70	—	—	—	—	—	—	1
2		Kansakoulurahasto	13,027	28	—	—	—	—	—	—	—	—	13,027	28	—	—	—	—	—	—	2
3		Viinijyväkassa	7,200	—	—	—	—	—	—	—	600	—	5,149	—	—	—	—	—	1,451	—	3
4	Kides.	Hätä-apurahasto	12,143	21	—	—	—	—	—	—	—	—	9,033	21	2,880	—	—	—	230	—	4
5	Rääkkylä.	Hätä-apurahasto	23,212	39	—	—	—	—	—	—	—	—	1,093	48	22,095	—	—	—	23	91	5
6		Kansakoulurahasto	9,009	10	—	—	—	—	—	—	—	—	4,433	32	4,575	78	—	—	—	—	6
7		Urkukassa	3,537	18	—	—	—	—	—	—	—	—	3,537	18	—	—	—	—	—	—	7
8		Viinijyväkassa	5,519	58	—	—	—	—	—	—	—	—	5,519	58	—	—	—	—	—	—	8
9	Kesälahti.	Hätä-apukassa	16,396	25	—	—	—	—	—	—	—	—	7,827	21	8,370	—	—	—	199	4	9
10		Kansakoulukassa	3,244	55	—	—	—	—	—	—	—	—	3,244	55	—	—	—	—	—	—	10
11		Köyhäinkassa	1,590	55	—	—	—	—	—	—	—	—	1,590	55	—	—	—	—	—	—	11
12		Viinijyväkassa	672	9	—	—	—	—	—	—	—	—	672	9	—	—	—	—	—	—	12
13	Pielisjärvi.	Hätä-apurahasto	24,357	38	—	—	—	—	—	—	—	—	7,628	53	14,290	—	—	—	2,438	85	13
14		Suo- ja nevaviljelysrahasto . .	7,373	98	—	—	—	—	—	—	—	—	5,225	88	—	—	—	—	2,148	10	14
15		Kansakoulurahasto	29,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	29,000	—	—	—	—	—	—	—	15
16		Rahasto turvattomia lapsia vart.	4,249	5	—	—	—	—	—	—	—	—	4,249	5	—	—	—	—	—	—	16
17		Pappilanrahasto	33,488	4	—	—	—	—	—	—	—	—	33,488	4	—	—	—	—	—	—	17
18		Viinijyvärahasto	7,782	84	—	—	—	—	—	—	—	—	7,782	84	—	—	—	—	—	—	18
19	Juuka.	Hätä-apurahasto	32,262	45	—	—	—	—	—	—	—	—	4,948	42	26,880	—	—	—	434	3	19
20		Kansakoulurahasto	7,505	60	—	—	—	—	—	—	—	—	5,485	60	2,020	—	—	—	—	—	20
21		Rahasto turvattomien lasten koulutusta varten	1,146	66	—	—	—	—	—	—	—	—	1,071	3	—	—	—	—	75	63	21
22	Nurmes.	Hätä-apurahasto	28,116	29	—	—	—	—	—	—	—	—	14,304	15	13,620	—	—	—	192	14	22
23		Kansakoulurahasto	28,416	99	—	—	—	—	—	—	—	—	27,000	—	1,416	99	—	—	—	—	23
24		Keisari Aleksanteri II:n stipendiorah. kansakoulu-oppil. vart.	1,537	2	—	—	—	—	—	—	—	—	1,537	2	—	—	—	—	—	—	24
25	Rautavaara.	Hätä-apurahasto	306	1	—	—	—	—	—	—	—	—	106	—	200	—	—	—	—	1	25
26		Pappilanrahasto	10,453	94	—	—	—	—	—	—	—	—	1,788	64	8,600	20	—	—	65	10	26
27		Kansakoulurahasto	1,711	56	—	—	—	—	—	—	—	—	418	26	1,293	30	—	—	—	—	27
28	Ilomantsi.	Hätä-apurahasto	51,765	59	—	—	—	—	—	—	—	—	1,180	—	50,510	—	—	—	75	59	28
29		Kirkkokassa	2,758	—	—	—	—	—	2,000	—	—	—	—	—	100	—	—	—	658	—	29
30		Viinijyväkassa	13,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12,220	—	—	—	780	—	30

	1	2	3		4		5		6		7		8		9		10		11		
					Siitä on sijotettu. — *Placements des capitaux.*																
	Kunnan nimi. *Communes.*	Rahaston eli kassan nimi ja tarkotus. *Spécification des fonds.*	Pää-oman määrä. Total des capitaux.		Maatiloihin ja kiinteimistöihin. Biens immeubles.		Osakkeihin. Actions.		Korkoa kasvavin valtiobligationeihin ja muihin arvopapereihin. Obligations de l'Etat et des Sociétés.		Lainoihin kiinnityksiä vastaan kiinteään omaisuuteen tahi hypotekkia vastaan. Prêts hypothécaires.		Lainoihin velkakirjaa vastaan. Prêts sur d'autres garanties.		Tallenukseen pankeissa. Comptes courants avec des banques de dépôts.		Kalustoon y. m. erilaisiin saatavin. Biens meubles et divers actifs.		Rahaan. Argent comptant.		
			Mk.	pill.	Mk.	pill.	Mk.	pill.	Mk.	pill.	Mk.	pill.	Mk.	pill.	Mk.	pill.	Mk.	pill.	Mk.	pill.	
1	Ilomantsi.	Kansakoulurahasto	22,130	68	—	—	—	—	—	—	—	—	11,130	—	10,000	—	—	—	1,000	68	1
2		Kreikkalais-venäläisen seurakunnan kirkonrakennusrahasto .	6,000	—	—	—	—	—	5,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,000	—	2
3		Suonojitusrahasto	2,694	70	—	—	—	—	—	—	—	—	1,694	70	1,000	—	—	—	—	—	3
4	Eno.	Hätä-apurahasto	12,327	83	—	—	—	—	—	—	—	—	1,060	75	11,110	—	—	—	157	8	4
5		Kansakoulurahasto	5,123	65	—	—	—	—	—	—	510	—	4,599	67	—	—	—	—	13	98	5
6		Keisari Aleksanteri II:n stipendiorahasto köyhien lasten koulutusta varten	345	41	—	—	—	—	—	—	—	—	335	22	—	—	—	—	10	19	6
7	Kihtelysvaara.	Hätä-apurahasto	17,459	53	—	—	—	—	—	—	—	—	548	84	16,350	—	—	—	560	69	7
8		Kansakoulurahasto	12,004	71	—	—	—	—	—	—	3,800	—	8,204	71	—	—	—	—	—	—	8
9		Kirjastonrahasto	140	35	—	—	—	—	—	—	—	—	116	65	—	—	—	—	23	70	9
10		Köyhien kansakoululasten stipendiorahasto	590	66	—	—	—	—	—	—	—	—	571	65	—	—	—	—	19	1	10
11	Tohmajärvi.	Hätä-apurahasto	32,563	93	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	32,535	—	—	—	28	93	11
12		Köyhäinkassa	10,230	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9,500	—	—	—	—	—	730	—	12
13		Kansakoulurahasto	26,000	—	—	—	1,400	—	—	—	—	—	19,080	—	540	—	—	—	4,980	—	13
14		Keisari Aleksanteri II:n stipendiorahasto köyhien lasten auttamista varten	2,035	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2,035	—	—	—	—	—	—	—	14
15	Pälkjärvi.	Hätä-apurahasto	10,285	80	—	—	—	—	—	—	—	—	3,328	82	6,950	—	—	—	6	98	15
	Waasan lääni.																				
	Pietarsaaren pit.																				
16		Keisari Aleksanteri II:n stipendiorahasto turvattomien lasten koulunkäyntiä varten . . .	877	98	—	—	—	—	—	—	—	—	835	61	—	—	—	—	42	37	16
17	Ähtävä.	Kansakoulurahasto	1,922	50	—	—	—	—	—	—	—	—	200	—	—	—	—	—	1,722	50	17
18	Kruunupyy.	Köyhäinkassa	2,085	50	—	—	—	—	—	—	—	—	2,025	—	—	—	—	—	60	50	18
19		Keisari Aleksanteri II:n stipendiorahasto tietohaluisia nuorukaisia varten	444	—	—	—	—	—	—	—	—	—	444	—	—	—	—	—	—	—	19
20	Teerijärvi.	Hätä-apurahasto	4,045	20	—	—	—	—	—	—	—	—	4,045	20	—	—	—	—	—	—	20
21		Ylemmän kansakoulun rahasto .	3,837	88	—	—	—	—	—	—	—	—	3,826	6	—	—	—	—	11	82	21

	1	2	3		4		5		6		7		8		9		10		11		
					Siitä on sijotettu. — *Placements des capitaux.*																
	Kunnan nimi. *Communes.*	Rahaston eli kassan nimi ja tarkotus. *Spécification des fonds.*	Pääoman määrä. Total des capitaux.		Maatiloihin ja kiinteimistöihin. Biens immeubles.		Osakkeihin. Actions.		Korkoa kasvavin valtiobligationeihin ja muihin arvopapereihin. Obligations de l'Etat et des Sociétés.		Lainoihin kiinnitystä vastaan kiinteään omaisuuteen tahi hypotekeita vastaan. Prêts hypothécaires.		Lainoihin velkakirjan vastaan. Prêts sur d'autres garanties.		Talletukseen pankeissa. Comptes courants avec des banques de dépôts.		Kalustoon y. m. erilaisiin saataviin. Biens meubles et divers actifs.		Rahaan. Argent comptant.		
			Mk.	p.	Mk.	p.	Mk.	p.	Mk.	p.	Mk.	p.	Mk.	p.	Mk.	p.	Mk.	p.	Mk.	p.	
1	Teerijärvi.	Alemman kansakoulun rahasto.	6,757	25	—	—	—	—	—	—	—	—	5,696	—	—	—	800	—	261	25	1
2		Keisari Aleksanteri II:n stipendiorahasto köyhiä kansakoulu-lapsia varten.	142	15	—	—	—	—	—	—	—	—	142	15	—	—	—	—	—	—	2
3	Kokkolan pit.	Keisari Aleksanteri II:n stipendiorahasto.	461	84	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	461	84	—	—	—	—	3
4	Alaveteli.	Keisari Aleksanteri II:n stipendiorahasto.	370	—	—	—	—	—	—	—	—	—	370	—	—	—	—	—	—	—	4
5		Ottelinin rahasto köyhiä koulu-lapsia varten.	200	—	—	—	—	—	—	—	—	—	200	—	—	—	—	—	—	—	5
6	Kälviä.	Nevaviljelysrahasto	309	45	—	—	—	—	—	—	—	—	209	45	100	—	—	—	—	—	6
7	Wöyri.	Köyhäinkassa	10,000	—	—	—	—	—	—	—	7,500	—	2,500	—	—	—	—	—	—	—	7
8		Tohtori Estlanderin lahjotusrahasto	7,193	96	—	—	—	—	—	—	3,200	—	3,993	96	—	—	—	—	—	—	8
9	Oravainen.	Tohtori Estlanderin lahjotusrahasto	1,000	—	—	—	—	—	—	—	1,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9
10		Häggströmin lahjotusrahasto .	3,648	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3,648	—	—	—	—	—	—	—	10
11	Maksamaa.	Kansakoulurahasto	1,511	56	—	—	—	—	—	—	—	—	911	35	—	—	—	—	600	21	11
12	Munsala.	Backin rahasto köyhiä varten .	11,000	—	—	—	—	—	—	—	11,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12
13	Kauhava.	Nevaviljelysrahasto	721	52	—	—	—	—	—	—	—	—	714	—	—	—	—	—	7	52	13
14		Pappilan ja kansakoulun-rakennusrahasto	2,657	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2,657	—	—	—	—	—	14
15		Turvattomien lasten koulurah. .	353	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	353	—	—	—	—	—	15
16	Mustasaari.	Köyhäinkassa	7,837	97	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5,450	—	—	—	2,387	97	16
17		Kappalaisen virkatalon rakennusrahasto	6,560	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6,560	—	—	—	—	—	17
18		Rosenbergin rahasto kuuromykkien opetusta varten	3,895	77	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3,000	—	—	—	895	77	18
19		Viinavarojen rahasto	8,036	24	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7,490	—	—	—	546	24	19
20		Kirkkorahasto	5,116	9	—	—	—	—	—	—	—	—	4,410	—	—	—	—	—	706	9	20
21		Viinijyväkassa	3,470	85	—	—	—	—	—	—	—	—	3,300	—	—	—	—	—	170	85	21
22	Koivulahti.	Urkukassa	1,717	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,615	—	—	—	—	—	102	—	22
23		Viiniviljakassa	2,964	11	—	—	—	—	—	—	—	—	2,435	80	—	—	—	—	528	31	23

	1	2	3		4		5		6		7		8		9		10		11		
	Kunnan nimi. *Communes.*	Rahaston eli kassan nimi ja tarkotus. *Spécification des fonds.*	Pääoman määrä. Total des capitaux.		Siitä on sijotettu. — *Placements des capitaux.* Maatiloihin ja kiinteimistöihin. Biens immeubles.		Osakkeihin. Actions.		Korkoa kasvavin valtiobligationeihin ja muihin arvopapereihin. Obligations de l'Etat et des Sociétés.		Lainoihin kiinnitystä vastaan Kiinteän omaisuuteen tahi hypoteekia vastaan. Prêts hypothécaires.		Lainoihin veikkilijaa vastaan. Prêts sur d'autres garanties.		Tallenkseen pankeissa. Comptes courants avec des banques de dépôts.		Kalustoon y. m. erilaisiin saataviin. Biens meubles et divers actifs.		Rahaan. Argent comptant.		
			Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	
1	Koivulahti.	Kirkkorahasto	1,468	93	—	—	—	—	—	—	—	—	1,056	—	—	—	—	—	412	93	1
2		Kynttilärahasto	1,540	67	—	—	—	—	—	—	—	—	1,370	—	—	—	—	—	170	67	2
3		Koulurahasto	1,012	30	—	—	—	—	—	—	—	—	955	—	—	—	—	—	57	30	3
4		Yiinaverorahasto	1,149	70	—	—	—	—	400	—	—	—	—	—	—	—	—	—	749	70	4
5		Rosenbergin lahjotusrahasto köyhiä lapsia varten	1,956	11	—	—	—	—	—	—	—	—	1,835	—	—	—	—	—	121	11	5
	Raippaluoto.	Keisari Aleksander II:n stipendiorahasto köyhäin lasten kouluttamista varten																			
6			62	40	—	—	—	—	—	—	—	—	60	—	—	—	—	—	2	40	6
7		Köyhäinkassa	3,300	64	—	—	—	—	—	—	—	—	2,174	—	—	—	—	—	1,126	64	7
8		Rosenbergin lahjotusrahasto köyhiä varten	2,385	41	—	—	—	—	1,500	—	—	—	300	—	300	—	—	—	285	41	8
9		Kansakoulurakennusrahasto	19	85	—	—	—	—	—	—	—	—	18	—	—	—	—	—	1	85	9
10		Koiranverorahasto palkinnoiksi peto-eläinten tappamisesta	28	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	28	6	10
11		Kirkkorahasto	720	40	—	—	—	—	—	—	—	—	636	40	—	—	—	—	84	—	11
12		Viinirahasto	134	15	—	—	—	—	—	—	—	—	40	—	—	—	—	—	94	15	12
13		Pitäjänkirjastonrahasto	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	13
14		Koivusaaren ja R:luodon kylärah.	213	—	—	—	—	—	—	—	—	—	180	—	—	—	—	—	33	—	14
15	Laihia.	Rosenbergin köyhäinrahasto	3,200	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3,200	—	—	—	—	—	15
16	Jurva.	„ „	1,760	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,600	—	—	—	—	—	160	—	16
	Isokyrö.	Keisari Aleksander II:n stipendiorah. köyhiä koululapsia vart.																			
17			1,000	—	—	—	—	—	—	—	1,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	17
18	Ylistaro.	Köyhäinrahasto	28,324	72	—	—	—	—	—	—	—	—	2,160	—	—	—	25,956	—	208	72	18
19		Rakennusrahasto	3,514	76	—	—	—	—	—	—	—	—	3,312	42	—	—	—	—	202	34	19
20	Lapväärti.	Köyhäinkassa (yleinen)	1,041	34	—	—	—	—	—	—	—	—	909	96	—	—	—	—	131	38	20
21		„ (Estlanderin)	4,809	89	—	—	—	—	—	—	—	—	4,800	51	—	—	—	—	9	38	21
22		„ (Klovun)	3,538	84	—	—	—	—	—	—	—	—	1,038	84	2,500	—	—	—	—	—	22
23		„ (Rosenbergin)	3,819	73	—	—	—	—	—	—	—	—	3,406	58	—	—	—	—	413	15	23
24	Sideby.	Köyhäinkassa	666	70	—	—	—	—	—	—	—	—	60	42	—	—	—	—	606	28	24
25		Rosenbergin sam.	1,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,000	—	—	—	—	—	—	—	25
26		Hätä-apurahasto	178	32	—	—	—	—	—	—	—	—	178	32	—	—	—	—	—	—	26

	1	2	3		4		5		6		7		8		9		10		11		
					Siitä on sijotettu. — *Placements des capitaux.*																
	Kunnan nimi. *Communes.*	Rahaston eli kassan nimi ja tarkotus. *Spécification des fonds.*	Pää-oman määrä. Total des capitaux.		Maatiloihin ja kiinteimistöihin. Biens immeubles.		Osakkeihin. Actions.		Korkoa kasvavilla valtiko-obligationeihin ja muihin arvopapereihin. Obligations de l'Etat et des Sociétés.		Lainoihin kiinnitystä vastaan kiinteään omaisuuteen tahi hypotekia vastaan. Prêts hypothécaires.		Lainoihin velkakirjaa vastaan. Prêts sur d'autres garanties.		Talletukseen pankeissa. Comptes courants avec des banques de dépôts.		Kalustoon y. m. erilaisiin saataviin. Biens meubles et divers actifs.		Rahaan. Argent comptant.		
			Smk.	pill.	Smk.	pill.	Smk.	pill.	Smk.	pill.	Smk.	pill.	Smk.	pill.	Smk.	pill.	Smk.	pill.	Smk.	pill.	
1	Kristiinan maaseurak.	Köyhäinkassa	11,580	70	—	—	—	—	—	—	—	—	11,580	70	—	—	—	—	—	—	1
2		Rosenbergin sam.	1,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,000	—	—	—	—	—	—	—	2
3		Viinaverorahasto	3,405	56	—	—	—	—	—	—	—	—	3,405	56	—	—	—	—	—	—	3
4	Isojoki.	Rosenbergin köyhäinrahasto	3,411	50	—	—	—	—	2,900	—	—	—	300	—	—	—	—	—	211	50	4
5		Köyhäinkassa	3,934	29	—	—	—	—	—	—	—	—	2,790	70	—	—	—	—	1,143	59	5
6	Karijoki.	„	1,650	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,650	—	—	—	—	—	—	—	6
7		Kansakoulurahasto	1,850	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,850	—	—	—	—	—	—	—	7
8	Närpiö.	Köyhäinrahasto	17,568	19	—	—	—	—	—	—	4,000	—	10,500	—	—	—	—	—	3,068	19	8
9		Luku-apurahasto	2,051	90	—	—	—	—	—	—	—	—	2,000	—	—	—	—	—	51	90	9
10		Kansakoulurahasto	25,519	64	—	—	—	—	—	—	13,000	—	12,300	—	—	—	—	—	219	64	10
11		Rosenbergin köyhäinkassa	6,932	—	—	—	—	—	—	—	3,000	—	3,800	—	—	—	—	—	132	—	11
12		Carlsenin „	1,320	50	—	—	—	—	—	—	—	—	1,200	—	—	—	—	—	120	50	12
13		„ kansakoulurahasto	4,099	32	—	—	—	—	—	—	—	—	3,842	—	—	—	—	—	257	32	13
14		Keisari Aleksander II:n stipendiorahasto	3,400	—	—	—	—	—	—	—	3,000	—	200	—	—	—	—	—	200	—	14
15		Koiranverorahasto	870	—	—	—	—	—	—	—	—	—	850	—	—	—	—	—	20	—	15
16	Korsnääsi.	Köyhäinrahasto	2,475	17	—	—	—	—	—	—	—	—	2,150	—	—	—	—	—	325	17	16
17		Rosenbergin sam.	2,100	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2,100	—	—	—	—	—	17
18	Teuva.	Köyhäin- ja Rosenbergin rahastot	15,109	23	—	—	—	—	—	—	2,940	—	10,993	95	—	—	—	—	1,175	28	18
19		Koulurahasto	4,448	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4,130	—	—	—	—	—	318	—	19
20		Pappilanrakennusrahasto	5,228	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5,000	—	—	—	—	—	228	—	20
21		Suoviljelysrahasto	1,398	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,350	—	—	—	—	—	48	—	21
22		Tie- ja sillanrakennusrahasto	329	—	—	—	—	—	—	—	—	—	329	—	—	—	—	—	—	—	22
23	Ilmajoki.	Köyhäinrahasto	12,305	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12,305	6	23
24	Kurikka.	Rosenbergin sam.	2,753	90	—	—	—	—	—	—	2,000	—	500	—	—	—	—	—	253	90	24
25	Jalasjärvi.	Köyhäinkassa	20,360	95	—	—	—	—	3,000	—	—	—	7,300	75	—	—	—	—	10,060	20	25
26	Peräseinäjoki.	„	5,099	65	—	—	—	—	1,000	—	—	—	152	—	—	—	—	—	3,947	65	26
27	Seinäjoki.	Kansakoulunstipendiorahasto	550	—	—	—	—	—	—	—	—	—	550	—	—	—	—	—	—	—	27
28	Lau'as.	Keisari Aleksander II:n stipendiorahasto	2,774	95	—	—	—	—	—	—	—	—	2,774	95	—	—	—	—	—	—	28
29		Arvidsonin rahasto	4,665	17	—	—	—	—	—	—	—	—	4,665	17	—	—	—	—	—	—	29
30		Kirkonpalokassa	7,791	79	—	—	—	—	—	—	—	—	7,791	79	—	—	—	—	—	—	30
31		Urkukassa	544	14	—	—	—	—	—	—	—	—	544	14	—	—	—	—	—	—	31

	1	2	3		4		5		6		7		8		9		10		11		
					Siitä on sijotettu. — *Placements des capitaux.*																
	Kunnan nimi. *Communes.*	Rahaston eli kassan nimi ja tarkotus. *Spécification des fonds.*	Pääoman määrä. Total des capitaux.		Maatiloihin ja kiinteimistöihin. Biens immeubles.		Osakkeihin. Actions.		Korkoa kasavaan valtio-obligationeihin ja muihin arvopapereihin. Obligations de l'Etat et des Sociétés.		Lainoihin kiinnitystä vastaan kiinteän omaisuuteen tahi hypoteekia vastaan. Prêts hypothécaires.		Lainoihin velkakirjaa vastaan. Prêts sur d'autres garanties.		Tallenukseen pankeissa. Comptes courants avec des banques de dépôts.		Kalustoon y. m. erilaisiin saataviin. Biens meubles et divers actifs.		Rahaan. Argent comptant.		
			Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	
1	Jyväskylä.	A. I. Arvidsonin rahasto köyhäin avuksi katovuosina . .	785	60	—	—	—	—	—	—	—	—	785	60	—	—	—	—	—	—	1
2	Petäjävesi.	Kansakoulurahasto	5,300	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5,300	—	—	—	—	—	—	—	2
3	Pihtipudas.	Hätä-apurahasto	3,643	84	—	—	—	—	—	—	—	—	3,643	84	—	—	—	—	—	—	3
4		Keisari Aleksander II:n stipendiorahasto	828	62	—	—	—	—	—	—	—	—	828	62	—	—	—	—	—	—	4
5		Urkukassa	415	3	—	—	—	—	—	—	—	—	415	3	—	—	—	—	—	—	5
6		Lainakirjastonrahasto	39	89	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	39	89	6
7		Rahasto petolintujen tappoa vart.	6	51	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	51	7
8	Kivijärvi.	Kirkkorahasto	134	75	—	—	—	—	—	—	—	—	100	—	—	—	—	—	34	75	8
9		Viinirahasto	956	84	—	—	—	—	—	—	—	—	586	84	—	—	—	—	370	—	9
10		Koulurahasto	264	51	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	264	51	10
11		Hätä-apurahasto	928	68	—	—	—	—	928	68	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11
12		Suoviljelysrahasto.	430	—	—	—	—	—	—	—	—	—	430	—	—	—	—	—	—	—	12
13	Lappajärvi.	Köyhäinkassa	736	61	—	—	—	—	—	—	—	—	574	—	—	—	—	—	162	61	13
14	Wimpeli.	„	1,629	84	—	—	—	—	—	—	—	—	1,465	30	—	—	—	—	164	54	14
15	Kortesjärvi.	Kansakoulunrakennusrahasto .	3,995	63	—	—	—	—	—	—	—	—	3,995	63	—	—	—	—	—	—	15
16		Köyhäinkassa	2,622	95	—	—	—	—	—	—	—	—	2,622	95	—	—	—	—	—	—	16
17	Keuru.	Malmstenin lahjotusrahasto köyhiä varten	8,888	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8,888	—	—	—	—	—	—	—	17
18		Saman sam. kansakoulua varten	10,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10,000	—	—	—	—	—	—	—	18
19		Cronstedtin lahjotusrahasto köyhiä kansakoululapsia vart.	5,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5,000	—	—	—	—	—	19
20		Keis. Aleksander II:n stip.rah. köyhiä seminaarinoppil. varten	1,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,000	—	—	—	—	—	20
21	Pihlajavesi.	Kansakoulurahasto	780	80	—	—	—	—	—	—	—	—	150	—	—	—	—	—	630	80	21
22		Köyhäinkassa	302	76	—	—	—	—	—	—	—	—	302	76	—	—	—	—	—	—	22
23	Multia.	„	87	38	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	87	38	23
24		Malmstenin lahjotusrahasto köyhiä varten	1,464	60	—	—	—	—	—	—	—	—	1,464	60	—	—	—	—	—	—	24
25		Hirvelän sam. sam. varten . .	105	—	—	—	—	—	—	—	—	—	105	—	—	—	—	—	—	—	25
26		Keisari Aleksander II:n stipendiorahasto	578	33	—	—	—	—	—	—	—	—	578	33	—	—	—	—	—	—	26

	1	2	3		4		5		6		7		8		9		10		11		
					Siitä on sijotettu. — *Placements des capitaux.*																
	Kunnan nimi. *Communes.*	Rahaston eli kassan nimi ja tarkotus. *Spécification des fonds.*	Pää-oman määrä. Total des capitaux.		Maatiloihin ja kiinteimistöihin. Biens immeubles.		Osakkeihin. Actions.		Korkoa kasvavin valtiobligationeihin ja muihin arvopaperehin. Obligations de l'Etat et des Sociétés.		Lainoihin kiinnitystä vastaan Kiinteän omaisuuteen tahi hypoteekia vastaan. Prêts hypothécaires.		Lainoihin velkakirjaa vastaan. Prêts sur d'autres garanties.		Tileenkseen pankeissa. Comptes courants avec des banques de dépôts.		Kalustoon y. m. erilaisiin saatavin. Biens meubles et divers actifs.		Rahaan. Argent comptant.		
			Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	
1	Wirrat.	Köyhäinkassa	3,272	45	—	—	—	—	—	—	—	—	1,650	25	—	—	—	—	1,622	20	1
2		Ahlgrenin lahjotusrahasto	10,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10,000	—	—	—	—	—	—	—	2
3		Keisari Aleksander II:n stipendiorahasto	1,476	44	—	—	—	—	—	—	—	—	1,476	44	—	—	—	—	—	—	3
4		Kirkkorahasto	1,386	18	—	—	—	—	—	—	—	—	1,300	—	—	—	—	—	86	18	4
5		Viinirahasto	422	50	—	—	—	—	—	—	—	—	300	—	—	—	—	—	122	50	5
6		Kansakoulurahasto	3,161	95	—	—	—	—	—	—	—	—	2,830	—	—	—	—	—	331	95	6
7		Lainakirjastonrahasto	32	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	32	—	7
8	Ätsäri.	Koiranverorahasto	203	—	—	—	—	—	—	—	—	—	197	—	—	—	—	—	6	—	8
9		Köyhäinkassa	830	—	—	—	—	—	—	—	—	—	620	—	—	—	—	—	210	—	9
10		Lastenkoulurahasto	1,932	21	—	—	—	—	—	—	—	—	1,794	21	—	—	—	—	138	—	10
11		Viinirahasto	625	54	—	—	—	—	—	—	—	—	625	54	—	—	—	—	—	—	11
12		Ostolan kauppalaispuustellin rah.	421	38	—	—	—	—	—	—	—	—	239	57	—	—	—	—	181	81	12
13		Kirkkorahasto	862	19	—	—	—	—	—	—	—	—	597	54	—	—	—	—	264	65	13
14		Pappilanrakennusrahasto	1,013	30	—	—	—	—	—	—	—	—	1,000	—	—	—	—	—	13	30	14
15		Urkukassa	1,141	64	—	—	—	—	—	—	—	—	1,127	49	—	—	—	—	14	15	15
16	Kokkola.	Libeckin sairashuonerahasto	177,545	91	40,000	—	—	—	—	—	76,080	—	22,000	—	31,920	—	—	—	7,545	91	16
17		Köyhäinkassa	19,266	71	—	—	—	—	—	—	5,730	—	10,472	—	1,260	—	—	—	1,804	71	17
18		Lundströmin lahjotusrahasto köyhiä varten	3,420	—	—	—	—	—	—	—	—	—	400	—	2,900	—	—	—	120	—	18
19		Peitziuksen pensionirahasto köyhiä varten	11,855	66	—	—	—	—	—	—	2,000	—	—	—	9,000	—	—	—	855	66	19
20		Korten koulurahasto	1,543	50	—	—	—	—	—	—	—	—	475	—	1,000	—	—	—	68	50	20
21		Libeckin „	6,904	88	—	—	—	—	—	—	—	—	2,000	—	4,600	—	—	—	304	88	21
22		Kansakoulurahasto	37,911	91	25,000	—	—	—	—	—	12,000	—	—	—	—	—	—	—	911	91	22
23		Keisari Aleksander II:n stipendiorahasto	3,841	77	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3,840	—	—	—	1	77	23
24		Pyhäkoulun palkintorahasto	1,536	67	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,500	—	—	—	36	67	24
25		Roosin lahjotusrahasto köyhiä varten	3,024	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2,800	—	—	—	224	—	25
26	Pietarsaari.	Petterssonin köyhäinhalkorah.	3,147	74	—	—	—	—	—	—	2,300	—	600	—	247	74	—	—	—	—	26
27		Keisari Aleksander II:n stipendiorahasto	2,086	92	—	—	—	—	—	—	—	—	1,584	—	502	92	—	—	—	—	27

	1	2	3		4		5		6		7		8		9		10		11		
					Siitä on sijotettu. — *Placements des capitaux.*																
	Kunnan nimi. *Communes.*	Rahaston eli kassan nimi ja tarkotus. *Spécification des fonds.*	Pää-oman määrä. Total des capitaux.		Maatiloihin ja kiinteimistöihin. Biens immeubles.		Osakkeihin. Actions.		Korkea kasavilin valtio-obligationeihin ja muihin arvopapereihin. Obligations de l'Etat et des Sociétés.		Lainolhin kiinityeä vastaan kiinteään omaisuuteen tahi hypotekia vastaan. Prêts hypothécaires.		Lainolhin velkakirjan vastaan. Prêts sur d'autres garanties.		Tallekkeen pankeissa. Comptes courants avec des banques de dépôts.		Kalustoon y. m. erilaisiin saatavilin. Biens meubles et divers actifs.		Rahaan. Argent comptant.		
			Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	
1	Pietarsaari.	Lasarettirahasto	116	38	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	116	38	—	—	—	—	1
2		Runebergin muistopatsasrahasto	228	24	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	228	24	—	—	—	—	2
3		Lindskogin koulu-opettajainrah.	6,087	88	—	—	—	—	—	—	4,260	—	1,150	—	659	68	—	—	18	20	3
4		„ laulu-opettajainrah.	800	—	—	—	—	—	—	—	—	—	800	—	—	—	—	—	—	—	4
5		Tyttökoulurahasto	6,923	46	—	—	—	—	—	—	1,800	—	4,000	—	1,123	46	—	—	—	—	5
6		Kauppiasten avunantokassa . .	28,555	76	—	—	—	—	—	—	22,921	—	1,482	—	—	—	—	—	4,152	76	6
7		Öströmin testamenttirahasto kauppiasten leskiä varten . .	6,580	—	—	—	—	—	—	—	2,280	—	3,000	—	1,300	—	—	—	—	—	7
8		Merimieshuonekassa	16,811	42	—	—	—	—	—	—	—	—	15,116	—	929	12	—	—	766	30	8
9		Laivurein avunantokassa . . .	36,522	5	—	—	—	—	—	—	34,424	3	—	—	—	—	—	—	2,098	2	9
10		Kapteeni Pettersonin pensioni-rahasto merikapteeneja varten	5,000	—	—	—	—	—	—	—	5,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10
11	Uusikaarlepyy.	Bogdanoffin köyhäinrahasto . .	19,600	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	19,600	—	—	—	—	—	11
12		Granbergin lahjotusrahasto varattomia säätyhenkiä varten .	561	8	—	—	—	—	—	—	—	—	561	8	—	—	—	—	—	—	12
13		Jupiterin rahasto köyhiä merimiehiä varten	285	68	—	—	—	—	—	—	—	—	285	68	—	—	—	—	—	—	13
14		Tehdas- ja käsityöseuran pensionikassa	2,500	—	—	—	—	—	—	—	1,600	—	900	—	—	—	—	—	—	—	14
15		Augusta Lybeckin stipendiorahasto seminarin-oppilaita vart.	5,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5,000	—	—	—	—	—	15
16		Keisari Aleksander II:n normaalikoulun stipendiorahasto	500	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	500	—	—	—	—	—	16
17		Keisari Aleksander II:n stipendiorahasto	1,455	47	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,455	47	—	—	—	—	17
18	Nikolainkaupunki.	Kaupunginlasaretinrahasto . .	38,179	43	—	—	—	—	—	—	4,000	—	4,000	—	30,179	43	—	—	—	—	18
19		Työhuonerahasto	18,096	54	—	—	6,105	—	—	—	—	—	400	—	11,591	54	—	—	—	—	19
20		Köyhäinrahasto	19,519	93	4,000	—	555	—	—	—	—	—	2,000	—	12,964	93	—	—	—	—	20
21		Koulurahasto	17,424	48	2,300	—	1,665	—	—	—	1,000	—	4,300	—	8,088	38	—	—	71	10	21
22		Pikkulastenkoulurahasto . . .	1,412	69	—	—	—	—	—	—	—	—	700	—	712	69	—	—	—	—	22
23		Rosenbergin köyhäinrahasto . .	7,249	98	—	—	—	—	4,180	—	—	—	—	—	3,069	98	—	—	—	—	23
24		Calamniuksen vanhempi stip.rah.	2,666	67	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2,666	67	24

	1	2	3		4		5		6		7		8		9		10		11		
					Siitä on sijotettu. — *Placements des capitaux.*																
	Kunnan nimi. *Communes.*	Rahaston eli kassan nimi ja tarkotus. *Specification des fonds.*	Pää-oman määrä. Total des capitaux.		Maatiloihin ja kiinteimistöihin. Biens immeubles.		Osakkeihin. Actions.		Korkea kasvavin valtio-obligationeihin ja muihin arvopapereihin. Obligations de l'Etat et des Sociétés.		Lainoihin kiinnitystä vastaan kiinteään omaisuuteen tahi hypotekia vastaan. Prêts hypothécaires.		Lainoihin velkakirjaa vastaan. Prêts sur d'autres garanties.		Tallenkseen pankeissa. Comptes courants avec des banques de dépôts.		Kalustoon y. m. erlaisiin saataviin. Biens meubles et divers actifs.		Rahaan. Argent comptant.		
			Mk.	pii.	Mk.	pii.	Mk.	pii.	Mk.	pii.	Mk.	pii.	Mk.	pii.	Mk.	pii.	Mk.	pii.	Mk.	pii.	
1	Nikolainkaupunki.	Calamniuksen uudestaperustettu stipendiorahasto	368	78	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	368	78	1
2		Conradin piirrustusrahasto . .	1,344	46	—	—	—	—	—	—	—	—	715	50	588	46	—	—	40	50	2
3		Keis. Aleksander II:n stipendiorah. realikoulu-oppilaita varten	3,655	6	2,500	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,155	6	—	—	—	—	3
4		Keis. Aleksander II:n stipendiorah. seminaarin-oppilaita vart.	4,548	76	2,500	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2,048	76	—	—	—	—	4
5		Kauppaseuran avunanto- ja pensionikassa	149,957	35	—	—	—	—	127,882	—	—	—	7,313	79	8,000	—	—	—	6,761	56	5
6		Käsityöläisseuran sam. sam. . .	43,170	21	—	—	—	—	—	—	18,200	—	22,500	—	2,400	—	—	—	70	21	6
7		Merimieshuonekassa	22,875	10	—	—	—	—	—	—	—	—	16,375	—	6,078	—	—	—	422	10	7
8	Kristiinankaupunki.	Kauppaseuran pensionikassa. .	184,569	1	—	—	—	—	20,739	20	106,505	—	20,450	—	—	—	—	—	36,874	81	8
9		Merimieshuonekassa	24,533	72	—	—	—	—	—	—	5,850	—	3,650	—	14,700	—	—	—	333	72	9
10		Kansakoulu-opett:in pens.-kassa	13,085	13	—	—	—	—	4,492	12	3,925	—	1,000	—	2,900	—	—	—	768	1	10
11		Carlströmin lahjotusrah. lauluopettajia vart. kansakoulussa	9,626	26	—	—	—	—	2,535	30	3,200	—	—	—	3,490	—	—	—	400	96	11
12		Lindin rahasto kansakoulua vart.	2,648	—	—	—	—	—	1,770	—	—	—	—	—	878	—	—	—	—	—	12
13		Vaatetusrahasto kansakoululapsia varten	4,300	—	—	—	—	—	3,540	—	—	—	—	—	—	—	—	—	760	—	13
14		Sjöbergin köyhäinrahasto . . .	45,078	75	—	—	—	—	8,683	—	8,644	73	11,450	—	16,300	—	—	—	1	2	14
15		Käsityö-yhdistyksen pensionikassa	8,421	79	—	—	—	—	—	—	1,000	—	6,734	97	—	—	—	—	686	82	15
16		Yksityisen tyttökoulun rahasto	24,803	—	—	—	—	—	4,080	—	15,000	—	4,700	—	1,000	—	—	—	23	—	16
17		Carlströmin rahasto iällisiä vaimonpuolisia palvelioita varten	13,596	36	—	—	—	—	—	—	—	—	11,400	—	1,710	—	—	—	486	36	17
18	Jyväskylä.	Jyväskylän lyseonstipendiorah. .	15,459	95	—	—	—	—	—	—	8,000	—	7,275	94	53	13	—	—	130	88	18
19		„ „ . .	1,513	41	—	—	—	—	—	—	—	—	1,445	93	—	—	—	—	67	48	19
20		Sjöblomin stipendiorahasto Jyväskylän lyseoa varten . . .	1,047	36	—	—	—	—	—	—	—	—	778	13	269	23	—	—	—	—	20
21		Köyhäinkassa	2,647	3	—	—	—	—	—	—	—	—	1,000	—	1,389	5	—	—	257	98	21
22		Köyhäinkassa	334	71	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	334	71	—	—	—	—	22
23		Keisari Aleksander II:n stipendiorahasto	9,988	74	—	—	—	—	—	—	—	—	8,800	—	803	27	—	—	385	47	23

	1	2	3		4		5		6		7		8		9		10		11		
	Kunnan nimi. *Communes.*	Rahaston eli kassan nimi ja tarkotus. *Spécification des fonds.*	Pää-oman määrä. Total des capitaux.		Siitä on sijotettu. — *Placements des capitaux.* Maatiloihin ja kiinteimistöihin. Biens immeubles.		Osakkeihin. Actions.		Korkos kasvavin valtiobligationeihin ja muihin arvopapereihin. Obligations de l'Etat et des Sociétés.		Lainoihin kiinityistä vastaan kiinteään omaisuuteen tai hypotekia vastaan. Prêts hypothécaires.		Lainoihin velkakirjas vastaan. Prêts sur d'autres garanties.		Tilitukseen pankeissa. Comptes courants avec des banques de dépôts.		Kalustoon y. m. erilaisiin saatavihin. Biens meubles et divers actifs.		Rahaan. Argent comptant.		
			Smk.	pill.	Smk.	pill.	Smk.	pill.	Smk.	pill.	Smk.	pill.	Smk.	pill.	Smk.	pill.	Smk.	pill.	Smk.	pill.	
1	Jyväskylä.	Arvidsonin lahjotusrahasto . .	612	71	—	—	—	—	—	—	—	—	450	—	135	71	—	—	27	—	1
2		Koiranverorahasto	2,920	90	—	—	—	—	—	—	—	—	634	10	101	82	—	—	2,184	98	2
3		Rahasto vastaista Yliopistoa varten Jyväskylässä	47,019	12	—	—	—	—	—	—	—	—	46,290	—	441	72	—	—	287	40	3
4		Kilpisen lahjotusrahasto . . .	4,306	52	—	—	—	—	—	—	—	—	1,952	37	2,246	1	—	—	108	14	4
5		Sam. sam. kaupungin kaunistamista varten	90	67	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	90	67	—	—	—	—	5
	Yhteisiä koko Waasan läänille:																				
	1:o.	Waasan läänin hätä-apurahasto, jonka tarkotus on katovuosina auttaa enimmän tarvitsevia	200,484	45	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	200,484	45	—	—	—	—	6
	2:o.	Kirkkoherranrouvan Charlotte Zandtin Pietarissa siemenjyvärahasto, josta katovuosina annetaan lainoja enimmän tarpeessa oleville kunnille läänissä ja on näiden käytettävä siemenen ostoksi	6,020	16	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6,020	16	—	—	—	—	7
	Oulun lääni.																				
	Oulu.	Oulun kauppiasten pensionikassa	232,387	61	—	—	—	—	—	—	226,777	40	—	—	—	—	—	—	5,610	21	8
9		Merimieshuonekassa	82,116	79	—	—	—	—	—	—	34,210	—	39,950	—	7,500	—	—	—	456	79	9
10		Kaupungin merikulkiain pensionikassa	63,008	82	—	—	—	—	—	—	52,000	—	10,250	—	—	—	—	—	758	82	10
11		Teollisuusyhdistyksen kassa . .	8,354	41	—	—	—	—	—	—	—	—	6,400	—	—	—	—	—	1,954	41	11
12		„ pensionikassa	32,225	47	—	—	—	—	—	—	—	—	30,000	—	—	—	—	—	2,225	47	12
13		Rouvasväen-yhdistyksen kassa työtienestin hankkimiseksi köyhille	7,267	87	—	—	—	—	—	—	—	—	6,200	—	1,000	—	—	—	67	87	13
14		Entinen pikkulastenkoulurah. .	17,300	—	—	—	—	—	—	—	8,800	—	8,200	—	—	—	—	—	300	—	14
15		Lastenkotikassa	17,800	—	8,000	—	—	—	—	—	—	—	8,600	—	—	—	—	—	1,200	—	15
16		Keisari Aleksander II:n stipendiorahasto	4,000	—	—	—	—	—	—	—	4,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	16
		Neiti Mari Junneliuksen stipen-																			

	1	2	3		4		5		6		7		8		9		10		11		
					Siitä on sijotettu. — *Placements des capitaux.*																
	Kunnan nimi. *Communes.*	Rahaston eli kassan nimi ja tarkotus. *Spécification des fonds.*	Pää-oman määrä. Total des capitaux.		Maatilohin ja kiinteimistöihin. Biens immeubles.		Osakkohin. Actions.		Korkoa kasavvin valtiobligationeihin ja muihin arvopapereihin. Obligations de l'Etat et des Sociétés.		Lainohin kiinnitystä vastaan kiinteähn omaisuuteen tähi hypoteekia vastaan. Prêts hypothécaires.		Lainohin velkakirjaa vastaan. Prêts sur d'autres garanties.		Tallenukseen pankeissa. Comptes courants avec des banques de dépôts.		Kalustoon y. m. erilaisiin saasavvin. Biens meubles et divers actifs.		Rahaan. Argent comptant.		
			Smk.	pää	Smk.	pää	Smk.	pää	Smk.	pää	Smk.	pää	Smk.	pää	Smk.	pää	Smk.	pää	Smk.	pää	
1		diorahasto ruotsalaiselle tyttökoululle	2,300	—	—	—	—	—	—	—	2,300	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
2	Praahe.	Fellmanin porvari- ja kauppakoulurahasto	1,063,708	70	52,084	98	—	—	698,969	46	121,886	67	45,555	15	82,000	—	58,005	54	5,206	90	2
3		Gellmanin sairashuonerahasto .	102,735	95	8,000	—	—	—	62,839	25	—	—	25,900	—	1,000	—	2,134	45	2,862	25	3
4		Lybeckin käsityökoulurahasto .	25,193	84	3,000	—	—	—	9,500	—	725	—	2,700	—	8,420	—	—	—	848	84	4
5		V. Soveliuksen rahasto puutteenalaisia varten porvariluokassa	15,000	—	—	—	—	—	15,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5
6		Merimieshuonekassa	77,019	50	—	—	—	—	46,140	69	27,250	77	—	—	—	—	—	—	3,628	4	6
7		Käsityöläisten pensionikassa . .	7,332	66	—	—	—	—	—	—	3,600	—	3,448	80	—	—	—	—	283	86	7
8		Lainakirjastonrahasto	4,338	72	—	—	—	—	4,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	338	72	8
9		Kauppiasten pensionikassa . .	35,189	25	—	—	—	—	19,712	50	758	—	—	—	14,050	—	—	—	668	75	9
10		Rouvasväen-yhdistyksen kassa .	4,409	80	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4,184	99	—	—	224	81	10
11		Franzenin avunantorah. köyhäin kauppiasten kuolinpesiä varten	3,285	18	—	—	—	—	—	—	—	—	400	—	2,700	—	—	—	185	18	11
12		Hacktellin rahasto turvattomia lapsia varten työväenluokasta	6,491	34	—	—	—	—	4,893	75	—	—	720	—	820	—	—	—	57	59	12
13		A. M. Pecklinin vaatetusavunrahasto	1,321	34	—	—	—	—	—	—	1,000	—	—	—	321	34	—	—	—	—	13
14		Alopæuksen koulurahasto. . .	1,491	80	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,491	80	—	—	—	—	14
15		Keisari Aleksander II:n stipendiorahasto.	1,466	65	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,466	65	—	—	—	—	15
16	Tornio.	Kauppakassa	5,584	20	—	—	—	—	—	—	—	—	2,300	—	—	—	—	—	3,284	20	16
17		Pyhäkoulukassa	4,349	17	—	—	—	—	—	—	—	—	4,349	17	—	—	—	—	—	—	17
18		Köyhäinkassa	4,064	96	—	—	—	—	—	—	—	—	4,064	96	—	—	—	—	—	—	18
19		Kansakoulukassa	4,036	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4,036	—	—	—	—	—	—	—	19
20		Bergerin stipendiorahasto . . .	4,998	10	—	—	—	—	—	—	3,122	28	153	35	1,722	47	—	—	—	—	20
21		Keisari Aleksander II:n stipendiorahasto.	1,122	35	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,122	35	—	—	—	—	21
22	Ii.	Hätä-apurahasto	7,482	48	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7,482	48	—	—	—	—	22
23	Kuivaniemi.	„	1,346	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	846	3	—	—	500	—	23
24		Uusi hätä-apurahasto	133	2	—	—	—	—	—	—	—	—	130	—	—	—	—	—	3	2	24
25	Haukipudas.	Bergbomin köyhäinkassa . . .	9,606	32	—	—	—	—	—	—	—	—	8,901	71	—	—	—	—	704	61	25

	1	2	3		4		5		6		7		8		9		10		11		
					Siitä on sijotettu. — *Placements des capitaux.*																
	Kunnan nimi. *Communes.*	Rahaston eli kassan nimi ja tarkotus. *Spécification des fonds.*	Pääoman määrä. Total des capitaux.		Maatiloihin ja kiinteistöihin. Biens immeubles.		Osakeihin. Actions.		Korkea kasvavin valtiobligationeihin ja muihin arvopapereihin. Obligations de l'Etat et des Sociétés.		Lainoihin kiinnitystä vastaan kiinteään omaisuuteen tahi hypotekia vastaan. Prêts hypothécaires.		Lainoihin velkakirjaa vastaan. Prêts sur d'autres garanties.		Tallettaheen pankeissa. Comptes courants avec des banques de dépôts.		Kalustoon y. m. erilaisiin saataviin. Biens meubles et divers actifs.		Rahaan. Argent comptant.		
			Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	Smk.	pää.	
1	Haukipudas.	Hätä-apurahasto	394	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	394	1	—	—	—	—	1
2		„	132	90	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	132	90	2
3	Kiiminki.	„	255	70	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	255	70	—	—	—	—	3
4		Viinaverorahasto	133	35	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	133	35	4
5	Ylikiiminki.	Hätä-apurahasto	2,555	72	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2,555	72	—	—	—	—	5
6		Vanhempi sam.	1,244	3	—	—	—	—	—	—	—	—	394	90	150	—	—	—	699	13	6
7		Kansakoulurahasto	5,140	73	—	—	—	—	—	—	—	—	3,017	34	1,900	—	—	—	223	39	7
8		Pappilan rakennusrahasto. . .	9,662	65	—	—	—	—	—	—	—	—	4,400	—	5,230	—	—	—	32	65	8
9	Oulun emäseurak.	Hätä-apurahasto	136	43	—	—	—	—	—	—	—	—	60	—	—	—	—	—	76	43	9
10		„	572	63	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	572	63	—	—	—	—	10
11		Palo-apurahasto	2,606	47	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2,100	—	—	—	506	47	11
12	Oulunsalo.	Köyhäinkassa	1,600	—	—	—	—	—	—	—	—	—	800	—	—	—	—	—	800	—	12
13		Hätä-apurahasto	90	—	—	—	—	—	—	—	—	—	90	—	—	—	—	—	—	—	13
14	Liminka.	Lainakirjastonrahasto	50	30	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	50	30	—	—	—	—	14
15		Keisari Aleksander II:n stipendiorahasto	625	31	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	598	31	—	—	27	—	15
16	Kempele.	Hätä-apurahasto	826	93	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	826	93	—	—	—	—	16
17	Lumijoki.	Kansakoulurahasto	491	92	—	—	—	—	—	—	—	—	426	65	—	—	—	—	65	27	17
18		Lainakirjastonrahasto	46	66	—	—	—	—	—	—	—	—	—	70	—	—	—	—	45	96	18
19	Temmes.	Hätä-apurahasto	5,621	60	—	—	—	—	—	—	—	—	2,198	94	2,922	66	—	—	500	—	19
20	Tyrnävä.	Kirkkokassa	1,424	94	—	—	—	—	—	—	—	—	1,424	94	—	—	—	—	—	—	20
21		Viinikassa	3,886	36	—	—	—	—	—	—	—	—	3,886	36	—	—	—	—	—	—	21
22		Kansakoulurahasto	5,432	19	—	—	—	—	—	—	—	—	5,432	19	—	—	—	—	—	—	22
23		Vakinainen köyhäinkassa . . .	2,973	53	—	—	—	—	—	—	—	—	2,973	53	—	—	—	—	—	—	23
24		Hätä-apurahasto	3,038	30	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3,038	30	—	—	—	—	24
25	Muhos.	„	9,075	43	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9,075	43	—	—	—	—	25
26		Uusi hätä-apurahasto	792	50	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	792	50	—	—	—	—	26
27	Utajärvi.	Hätä-apurahasto	5,220	13	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5,220	13	—	—	—	—	27
28	Pudasjärvi.	„	11,416	72	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11,416	72	—	—	—	—	28
29		Uusi hätä-apurahasto	221	48	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	221	48	—	—	—	—	29
30		Lahjotus köyhäinkassalle . . .	5,647	6	—	—	—	—	1,000	—	—	—	1,651	65	2,530	—	—	—	465	41	30
31		Keisari Aleksander II:n stipendiorahasto	2,915	59	—	—	—	—	—	—	—	—	2,640	—	275	59	—	—	—	—	31

	1	2	3		4		5		6		7		8		9		10		11		
					Siitä on sijotettu. — *Placements des capitaux.*																
	Kunnan nimi. *Communes.*	Rahaston eli kassan nimi ja tarkotus. *Spécification des fonds.*	Pää-oman määrä. Total des capitaux.		Maatiloihin ja kiinteimistöihin. Biens immeubles.		Osakkeihin. Actions.		Korkoa kasvavin valtio-obligationeihin ja muihin arvopapereihin. Obligations de l'Etat et des Sociétés.		Lainoihin kiinnitystä vastaan kiinteästä omaisuuteen tahi hypoteekia vastaan. Prêts hypothécaires.		Lainoihin velkakirjaa vastaan. Prêts sur d'autres garanties.		Tallenkseen pankeissa. Comptes courants avec des banques de dépôts.		Kalustoon y. m. erilaisiin asetuksiin. Biens meubles et divers actifs.		Rahaan. Argent comptant.		
			Smk.	pld.	Smk.	pld.	Smk.	pld.	Smk.	pld.	Smk.	pld.	Smk.	pld.	Smk.	pld.	Smk.	pld.	Smk.	pld.	
1	Pudasjärvi.	Koiranverorahasto	1,340	91	—	—	—	—	—	—	—	—	1,340	91	—	—	—	—	—	—	1
2		Palo-apurahasto	1,584	73	—	—	—	—	—	—	—	—	984	73	600	—	—	—	—	—	2
3	Jokijärvi eli Taivalkoski.	Hätä-apurahasto	3,826	58	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3,826	58	—	—	—	—	3
4	Kuusamo.	„	4,592	46	—	—	—	—	—	—	—	—	1,370	30	3,222	16	—	—	—	—	4
5		Köyhäinkassa	5,105	9	—	—	—	—	—	—	—	—	4,968	99	—	—	—	—	136	10	5
6		Kansakoulurahasto	3,653	16	—	—	—	—	—	—	—	—	3,152	63	—	—	—	—	500	53	6
7	Kalajoki.	Alopæuksen koulurahasto	3,170	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3,170	—	—	—	—	—	—	—	7
8		Keisari Aleksander II:n stipendiorahasto	311	50	—	—	—	—	—	—	—	—	311	50	—	—	—	—	—	—	8
9		Sandmanin apurahasto köyhiä kansakoulu-oppilaita varten	500	—	—	—	—	—	500	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9
10		Hätä-apurahasto	3,235	41	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3,235	41	—	—	—	—	10
11	Rautio.	„	1,377	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,377	1	—	—	—	—	11
12		Keisari Aleksander II:n stipendiorahasto	27	76	—	—	—	—	—	—	—	—	27	76	—	—	—	—	—	—	12
13	Sievi.	Hätä-apurahasto	265	29	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	265	29	—	—	—	—	13
14		Köyhäinkassa	1,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,000	—	—	—	—	—	—	—	14
15		Uusi hätä-apurahasto	300	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	300	—	—	—	—	—	15
16	Alavieska.	Hätä-apurahasto	8,320	59	—	—	—	—	—	—	—	—	3,579	46	4,741	13	—	—	—	—	16
17		Alopæuksen koulurahasto	1,712	32	—	—	—	—	—	—	—	—	1,710	87	—	—	—	—	1	45	17
18		Kansakoulurahasto	2,180	65	1,500	—	—	—	—	—	—	—	651	—	—	—	—	—	29	65	18
19	Ylivieska.	Alopæuksen koulurahasto	1,800	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,800	—	—	—	—	—	—	—	19
20		Köyhäinkassa	2,400	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2,400	—	—	—	—	—	—	—	20
21		Rakennusrahasto	2,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2,000	—	—	—	—	—	21
22		Viinikassa	2,550	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2,550	—	—	—	—	—	—	—	22
23		Hätä-apurahasto	1,805	30	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,805	30	—	—	—	—	23
24	Pyhäjoki.	Kansakoulurahasto	12,059	28	—	—	—	—	—	—	—	—	12,059	28	—	—	—	—	—	—	24
25		Hätä-apurahasto	12,985	34	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12,985	34	—	—	—	—	25
26	Merijärvi.	„	1,739	95	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,739	95	—	—	—	—	26
27		Viinanpolttovero	362	90	—	—	—	—	—	—	—	—	355	9	—	—	—	—	7	81	27
28	Oulais.	Hätä-apurahasto	1,962	85	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,962	85	—	—	—	—	28
29	Salon emäseurak.	Kansakoulunrakennusrahasto	1,635	82	—	—	—	—	—	—	—	—	1,635	82	—	—	—	—	—	—	29
30		Hätä-apurahasto	1,517	24	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,517	24	—	—	—	—	30

1	2	3		4		5		6		7		8		9		10		11		
				Siitä on sijotettu. — *Placements des capitaux.*																
Kunnan nimi. *Communes.*	Rahaston eli kassan nimi ja tarkotus. *Spécification des fonds.*	Pääoman määrä. Total des capitaux.		Maatiloihin ja kiinteimistöihin. Biens immeubles.		Osakkeihin. Actions.		Korkoa kasvavilla valtiolainoihin ja muihin arvopapereihin. Obligations de l'Etat et des Sociétés.		Lainoihin kiinnitystä vastaan kiinteään omaisuuteen tahi hypoteekia vastaan. Prêts hypothécaires.		Lainoihin velkakirjaa vastaan. Prêts sur d'autres garanties.		Talletukseen pankeissa. Comptes courants avec des banques de dépôts.		Kalustoon y. m. erilaisiin saatavihin. Biens meubles et divers actifs.		Rahaan. Argent comptant.		
		Mk.	pill.	Mk.	pill.	Mk.	pill.	Mk.	pill.	Mk.	pill.	Mk.	pill.	Mk.	pill.	Mk.	pill.	Mk.	pill.	
Salon emä-seurak.	Hätä-avun yhdistysrahasto . .	180	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	180	—	—	—	—	—	1
Salon kappeli.	Palo-apukassa	340	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	340	—	—	—	—	—	2
Wihanti.	Kansakoulukassa	477	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	477	1	3
	Alopæuksen koulurahasto . . .	1,180	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,180	—	—	—	—	—	—	—	4
	Hätä-apurahasto	5,926	66	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5,926	66	—	—	—	—	5
Revonlahti.	„	799	72	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	799	72	—	—	—	—	6
Paavola.	„	4,939	53	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4,939	53	—	—	—	—	7
	Keisari Aleksander II:n stipendiorahasto	52	50	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	43	50	—	—	9	—	8
Frantsila.	Hätä-apurahasto	7,499	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7,499	6	—	—	—	—	9
	Uusi hätä-apurahasto	220	80	—	—	—	—	—	—	—	—	220	—	—	—	—	—	—	80	10
	Lainakirjastonrahasto	230	—	—	—	—	—	—	—	—	—	230	—	—	—	—	—	—	—	11
Luoto.	Keisari Aleksander II:n stipendiorahasto	1,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,000	—	—	—	—	—	—	—	12
	Hätä-apurahasto	127	60	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	65	90	—	—	61	70	13
Haapavesi.	„	10,269	6	—	—	—	—	—	—	4,500	—	1,741	80	3,200	—	—	—	827	26	14
Nivala.	Alopæuksen koulurahasto . . .	1,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,000	—	—	—	—	—	—	—	15
	Keisari Aleksander II:n stipendiorahasto	2,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2,000	—	—	—	—	—	—	—	16
	Hätä-apurahasto	2,662	56	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2,662	56	—	—	—	—	17
Haapajärvi.	Alopæuksen koulurahasto . . .	2,173	99	—	—	—	—	—	—	—	—	2,147	48	—	—	—	—	26	51	18
	Köyhäinkassa	1,105	32	—	—	—	—	—	—	—	—	1,083	58	—	—	—	—	21	74	19
	Keisari Aleksander II:n stipendiorahasto	236	55	—	—	—	—	—	—	—	—	236	55	—	—	—	—	—	—	20
	Vakinainen kansakoulurahasto .	919	—	—	—	—	—	—	—	—	—	919	—	—	—	—	—	—	—	21
	Hätä-apurahasto	5,907	84	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2,774	9	—	—	3,133	75	22
Reisjärvi.	„	2,148	36	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2,148	36	—	—	—	—	23
	Alopæuksen koulurahasto . . .	1,200	46	—	—	—	—	—	—	—	—	1,200	46	—	—	—	—	—	—	24
Pyhäjärvi.	„ „ . . .	20,555	49	—	—	—	—	—	—	1,300	—	10,456	78	8,581	34	—	—	217	37	25
	Köyhäinkassa	996	62	—	—	—	—	—	—	—	—	996	62	—	—	—	—	—	—	26
Kärsämäki.	Hätä-apurahasto	5,965	20	—	—	—	—	—	—	—	—	2,453	16	3,512	4	—	—	—	—	27
Pulkkila.	„	4,555	84	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4,373	34	—	—	182	50	28
	Viinaverorahasto	2,060	79	—	—	—	—	—	—	—	—	1,904	2	—	—	—	—	156	77	29

	1	2	3		4		5		6		7		8		9		10		11		
	Kunnan nimi. *Communes.*	Rahaston eli kassan nimi ja tarkotus. *Spécification des fonds.*	Pääomaan määrä. Total des capitaux.		Siitä on sijotettu. — *Placements des capitaux.* Maatiloihin ja kiinteimistöihin. Biens immeubles.		Osakkeihin. Actions.		Korkoa kasvaviin valtiobligationeihin ja muihin arvopaperehin. Obligations de l'Etat et des Sociétés.		Lainoihin kiinnitysiä vastaan Kiinteästä omaisuuteen tahi hypoteekia vastaan. Prêts hypothécaires.		Lainoihin velkakirjaa vastaan Prêts sur d'autres garanties.		Tallitukseen pankeissa. Comptes courants avec des banques de dépôts.		Kalustoon y. m. erilaisiin saatavihin. Biens meubles et divers actifs.		Rahaan. Argent comptant.		
			Smk.	pld.	Smk.	pld.	Smk.	pld.	Smk.	pld.	Smk.	pld.	Smk.	pld.	Smk.	pld.	Smk.	pld.	Smk.	pld.	
1	Piippola.	Hätä-apurahasto	14,293	78	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	14,293	78	—	—	—	—	1
2		Viinaverorahasto	8,293	52	—	—	—	—	—	—	—	—	7,836	—	—	—	—	—	457	52	2
3	Kestilä.	Hätä-apurahasto	2,214	55	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2,214	55	—	—	—	—	3
4		Köyhäinkassa	1,178	37	—	—	—	—	—	—	—	—	517	41	—	—	—	—	660	96	4
5	Paltamo.	„	85	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	85	—	—	—	—	—	5
6		Viinaverorahasto	2,322	79	—	—	—	—	—	—	—	—	2,322	79	—	—	—	—	—	—	6
7		Hätä-apurahasto	2,464	61	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2,464	61	—	—	—	—	7
8		Keisari Aleksander II:n stipendiorahasto	969	68	—	—	—	—	—	—	882	13	—	—	87	55	—	—	—	—	8
9	Kajaanin maaseurak.	Viinaverorahasto	7,630	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,800	—	5,830	—	—	—	—	—	9
10		Hätä-apurahasto	444	64	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	444	64	—	—	—	—	10
11	Sotkamo.	„	6,756	48	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3,152	98	—	—	3,603	50	11
12		Keisari Aleksander II:n stipendiorahasto	182	10	—	—	—	—	—	—	—	—	182	10	—	—	—	—	—	—	12
13		Kansakoulurahasto	14,392	41	10,000	—	—	—	—	—	1,417	91	1,628	95	1,345	55	—	—	—	—	13
14	Kuhmoniemi.	Hätä-apurahasto	11,228	93	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5,316	46	—	—	5,912	47	14
15	Suomussalmi.	„	2,307	76	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	467	76	—	—	1,840	—	15
16		Viinaverorahasto	8,194	4	—	—	—	—	—	—	—	—	4,443	67	3,260	—	—	—	490	37	16
17		Englantilais-ystäväin kassa	640	71	—	—	—	—	—	—	—	—	640	71	—	—	—	—	—	—	17
18	Hyrynsalmi.	Hätä-apurahasto	1,133	71	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,133	71	—	—	—	—	18
19		Kansakoulurahasto	5,778	9	—	—	—	—	—	—	—	—	2,218	9	3,560	—	—	—	—	—	19
20	Ristijärvi.	Hätä-apurahasto	2,128	20	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2,128	20	—	—	—	—	20
21	Puolanka.	„	1,421	13	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,421	13	—	—	—	—	21
22	Säresniemi.	„	7,340	56	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7,340	56	—	—	—	—	22
23	Kemi.	Käsityökoulun pohjarahasto	1,034	12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,034	12	—	—	—	—	23
24		Rahasto työtienestiä varten köyhille	5,385	22	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5,385	22	24
25		Orpolasten kasvatusapu	3,164	97	—	—	—	—	3,164	97	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	25
26	Simo.	Hätä-apurahasto	1,079	99	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	879	99	—	—	200	—	26
27	Tervola.	„	7,616	28	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7,616	28	—	—	—	—	27
28	Rovaniemi.	„	3,925	47	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3,925	47	—	—	—	—	28
29		Fellmanin lahjotusrahasto	5,281	50	—	—	—	—	—	—	—	—	2,248	46	2,850	—	—	—	183	4	29
30		Pappilan rakennusrahasto	16,008	39	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15,843	20	—	—	165	19	30

	1	2	3		4		5		6		7		8		9		10		11		
					Siitä on sijotettu. — *Placements des capitaux.*																
	Kunnan nimi. *Communes.*	Rahaston eli kassan nimi ja tarkotus. *Specification des fonds.*	Pääoman määrä. Total des capitaux.		Maatiloihin ja kiinteimistöihin. Biens immeubles.		Osakkeihin. Actions.		Korkoa kasvavin valtiobligationeihin ja muihin arvopapereihin. Obligations de l'Etat et des Sociétés.		Lainoihin kiinnityssä vastaan kiinteään omaisuuteen tahi hypoteekia vastaan. Prêts hypothécaires.		Lainoihin velkakirjaa vastaan. Prêts sur d'autres garanties.		Tallenuksen pankeissa. Comptes courants avec des banques de dépôts.		Kalustoon y. m. erilaisiin saatavihin. Biens meubles et divers actifs.		Rahaan. Argent comptant.		
			Mk.	pill.	Mk.	pill.	Mk.	pill.	Mk.	pill.	Mk.	pill.	Mk.	pill.	Mk.	pill.	Mk.	pill.	Mk.	pill.	
1	Rovaniemi.	Hätä-apurahasto	200	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	200	—	—	—	—	—	1
2	Kemijärvi.	„	1,872	30	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,872	30	—	—	—	—	2
3	Kuolajärvi.	Tornion hätä-apurahasto . . .	2,755	13	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2,725	93	—	—	29	20	3
4		Hätä-apurahasto	3,123	42	—	—	—	—	—	—	—	—	2,522	49	—	—	—	—	600	93	4
5		„	1,084	98	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,084	98	—	—	—	—	5
6	Ala-Tornio.	„	362	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	362	7	—	—	—	—	6
7	Karunki.	„	1,092	76	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,092	76	—	—	—	—	7
8	Yli-Tornio.	Kansakoulurahasto	1,688	60	—	—	—	—	—	—	—	—	890	—	—	—	—	—	798	60	8
9		Hätä-apurahasto	1,438	49	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,438	49	—	—	—	—	9
10	Turtola.	„	315	54	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	315	54	—	—	—	—	10
11	Kolari.	„	16	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	16	—	—	—	—	—	11
12	Muonioniska.	„	3,853	79	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2,103	79	—	—	1,750	—	12
13		„	1,906	—	—	—	—	—	—	—	604	—	1,302	—	—	—	—	—	—	—	13
14		Palo-apukassa	995	29	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	338	83	—	—	656	46	14
15	Enontekiäinen.	Hätä-apurahasto	2,727	27	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,127	27	—	—	1,600	—	15
16		„	2,390	15	—	—	—	—	—	—	—	—	2,310	85	—	—	—	—	79	30	16
17	Kittilä.	„	2,776	27	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,176	27	—	—	1,600	—	17
18		„	918	20	—	—	—	—	—	—	—	—	918	20	—	—	—	—	—	—	18
19		Keisari Aleksanteri II:n stipendiorahasto.	78	22	—	—	—	—	—	—	—	—	52	—	—	—	—	—	26	22	19
20	Sodankylä.	Hätä-apurahasto	1,342	97	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	342	97	—	—	1,000	—	20
21	Inari.	Köyhäinkassa	636	97	—	—	—	—	—	—	—	—	190	87	446	10	—	—	—	—	21
22		Hätä-apurahasto	446	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	446	6	—	—	—	—	22
23	Utsjoki.	„	81	32	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	81	32	—	—	—	—	23

Tableau comparatif des monnaies, mesures et poids en:

Finlande	Russie	Suède	France	Angleterre
1 Markka = 100 penniä *)	0,25 rouble = 25 kopek	0,7057 krona = 70,57 öre	1 franc	0,039776 Liv. Sterling = 9,55 pence
1 peninkulma (= 10 virstaa = 18,000 kyynärää = 36,000 jalkaa)	10,019 verst	1 mil = 360 ref	10,688 kilomètres	6,6416 british-miles = 5,7718 sea miles
1 syltä (= 3 kyynärää)	0,83496 saschen = 2,50488 arschin	0,6 stång	1,7814 mètre	1,9483 yard
1 jalka (= 10 kymmenystuumaa)	0,41748 arschin	1 fot	0,2969 mètre	0,9741 foot
1 □ virsta (= 231,428 tynnyrin-alaa)	1,0038 □ verst	0,01 □ mil	1,1424 □ kilomètre	0,4411 □ british mile
1 tynnyrinala (= 56,000 □ jalkaa)	0,45183 déciatine	5,6 □ ref	0,49364 hectare	1,21983 acre
1 kippunta (= 20 leiviskää)	1,038 berkovetz = 10,38 pouds	4 centner	170,004 kilogrammes	374,8532 pounds avoirdupois
1 leiviskä (= 20 naulaa)	0,51901 poud	0,2 centner = 20 skålpund	8,5002 kilogrammes	18,74266 pounds avoirdupois
1 naula (= 32 luotia)	1,038 fount	1 skålpund	425,01 grammes	0,93713 pound avoirdupois
1 luoti (= 4 kvintiiniä)	3,114 solotniks	3,125 ort = 312,5 korn	13,282 grammes	0,46856 ounce
1 tynnyri (= 6,3 kuutiojalkaa = 30 kappaa = 63 kannua)	0,78608 tschetverte	6,3 kubikfot	1,6488 hektolitre	0,56741 imp. quarter = 4,53954 bushels
1 kappa (= 2,1 kannua)	0,209621 tsjetverik	2,1 kanna	5,4961 litres	0,15132 bushel
1 kannu (= 2 tuoppia = 8 korttelia = 100 kuutiokymmenystuumaa)	0,2128 védro	1 kanna	2,6172 litres	0,57645 imp. gallon
1 aami (= 60 kannua)	12,7685 védros	6 kubikfot	1,5703 hektolitre	34,587 imp. gallons
1 ankkuri (= 15 kannua)	3,1921 védros	1,5 kubikfot	39,258 litres	8,64675 imp. gallons
1 ton (= 108,2 kuutiojalkaa **)	0,66 laste	1 ton	1 tonneau	1 regist. ton

*) Par la loi du 9 Août 1877 l'étalon d'or a été adopté en Finlande. Une pièce de 10 marc's contient 2,903226 grammes d'or pur.

**) Par la loi du 4 Octobre 1876 le registerton est adopté en Finlande comme unité de jaugeage des navires, et par la loi du 16 Juillet 1886 la système métrique de poids et de mesures est introduite, pour entrer en pleine activité dès le commencement de l'année 1892.